This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital utgave av en bok som i generasjoner har vært oppbevart i bibliotekshyller før den omhyggelig ble skannet av Google som del av et prosjekt for å gjøre verdens bøker tilgjengelige på nettet.

Den har levd så lenge at opphavretten er utløpt, og boken kan legges ut på offentlig domene. En offentlig domene-bok er en bok som aldri har vært underlagt opphavsrett eller hvis juridiske opphavrettigheter har utløpt. Det kan variere fra land til land om en bok finnes på det offentlige domenet. Offentlig domene-bøker er vår port til fortiden, med et vell av historie, kultur og kunnskap som ofte er vanskelig å finne fram til.

Merker, notater og andre anmerkninger i margen som finnes i det originale eksemplaret, vises også i denne filen - en påminnelse om bokens lange ferd fra utgiver til bibiliotek, og til den ender hos deg.

Retningslinjer for bruk

Google er stolt over å kunne digitalisere offentlig domene-materiale sammen med biblioteker, og gjøre det bredt tilgjengelig. Offentlig domene-bøker tilhører offentligheten, og vi er simpelthen deres "oppsynsmenn". Dette arbeidet er imidlertid kostbart, så for å kunne opprettholde denne tjenesten, har vi tatt noen forholdsregler for å hindre misbruk av kommersielle aktører, inkludert innføring av tekniske restriksjoner på automatiske søk.

Vi ber deg også om følgende:

- Bruk bare filene til ikke-kommersielle formål
  Google Book Search er designet for bruk av enkeltpersoner, og vi ber deg om å bruke disse filene til personlige, ikke-kommersielle formål.

- Ikke bruk automatiske søk
  Ikke send automatiske søk av noe slag til Googles system. Ta kontakt med oss hvis du driver forskning innen maskinoversettelse, optisk tegngjenkjenning eller andre områder der tilgang til store mengder tekst kan være nyttig. Vi er positive til bruk av offentlig domene-materiale til slike formål, og kan være til hjelp.

- Behold henvisning
  Google-"vannmerket" som du finner i hver fil, er viktig for å informere brukere om dette prosjektet og hjelpe dem med å finne også annet materiale via Google Book Search. Vennligst ikke fjern.

- Hold deg innenfor loven
  Uansett hvordan du bruker materialet, husk at du er ansvarlig for at du opptrer innenfor loven. Du kan ikke trekke den slutningen at vår vurdering av en bok som tilhørende det offentlige domene for brukere i USA, impliserer at boken også er offentlig tilgjengelig for brukere i andre land. Det varierer fra land til land om boken fremdeles er underlagt opphavrett, og vi kan ikke gi veiledning knyttet til om en bestemt anvendelse av en bestemt bok, er tillatt. Trekk derfor ikke den slutningen at en bok som dukker opp på Google Book Search kan brukes på hvilken som helst måte, hvor som helst i verden. Erstatningsansvaret ved brudd på opphavsrettigheter kan bli ganske stort.

Om Google Book Search

Googles mål er å organisere informasjonen i verden og gjøre den universelt tilgjengelig og utnyttbar. Google Book Search hjelper leserne med å oppdage verdens bøker samtidig som vi hjelper forfattere og utgivere med å nå frem til nytt publikum. Du kan søke gjennom hele teksten i denne boken på `http://books.google.com/`

Library of the University of Michigan
The Coyl Collection.

Miss Jean L. Coyl
of Detroit
in memory of her brother
Col. William Henry Coyl
1894.

ET FABLE

839.88
L72
Q2

JONAS LIE

SAMLEDE VÆRKER

TREDIE BIND

JONAS LIE

SAMLEDE VÆRKER

TREDIE BIND

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1902

THOMAS ROSS

(1878)

170795

I.

Vi fører Læseren ombord i det norske Dampskib, som netop letter Anker paa Hamburgs Havn.

Det er en solvarm Dag i Begyndelsen af September. Ankerspillet klirrer ørebedøvende i Travlheden, Dampskorstenen suser og regner hede Draaber ned, og Stabeler af mærkede Kufferter og Kollier, som man holder paa at fire ned igjennem den aabne Luge, vanskeliggjør for Øieblikket Passagen til Salonen, hvor endel reiseklædte Herrer og Damer er ifærd med itide at gjøre de vidtløftigst mulige Erobringer til Fordel for sin personlige Bekvemmelighed under Turen.

De handler i Taushed, men med desto større Bestemthed.

Enkelte af dem anbringer jo sine Pakkenelliker paa Sofapladse, hvorfra de siden vil blive tagne bort af Opvarteren. Andre lige saa praktiske sætter skyndsomt sine Vadsække og Plaids ind i Køier, hvorfra de ogsaa lige saa sikkert vil blive fjernede, — eftersom de alt forud er optagne gjennem Køiebogen — eller inde i Kapteinens eller en af Officerernes Lukaf, som tilfældig har været utillaaset, og dette medfører jo sine Skuffelser.

Men Hovedsagen er dog, at man kan trøste sig med, at man har gjort sit bedste i denne lille løsslupne *go-a-head*-Scene tvertover sin ubekjendte næste.

Det er lidt af den elskværdige Side af Livet, som saa gjerne vil komme frem, naar det tror sig ubemærket og udenfor det selskabelige Dekorums kontrolerende Seglas, og som man bagefter er saa forunderlig enig om at glemme og tilgive hinanden.

Man kan kalde det det selskabelige Livs Natside, og der er absolut ikke saamange Gentlemen om Natten som om Dagen, i Forværelset til en Koncert eller et Theater som inde i selve Salen.

Ved Bordet staar en ung Herre i Overfrakke med en Reisevædske i en Rem over Skuldren og med en Avis i Haanden. Han har Ungdommens fine Kulør paa Kinden, og i hans Mine læses for Øieblikket et Udtryk af beskeden-delikat Forargelse over sine Omgivelser.

En Handelsreisende sidder i Sofaen og overser den hele Uro med sit øvede Øie. Han har iagttaget ham. Han er vant til i et Nu at opgjøre sig, hvor han skal placere sin Mand; men denne unge Fyr opholder ham lidt. Han kom ind lysende glad og fornøiet og saa da mærkelig aaben og tiltalende ud; men bagefter var han svundet ind som en sammenslaaet Paraply. Det var et Par forunderlige Øine! De saa og ikke saa, medens han alligevel stod der optaget af at gjennemse Aviserne, som om det kunde være noget om sig selv, han søgte at finde.

Paa den anden Side var det udelukkende blandt Bekjendtgjørelserne, han bladede. „Han ser bare efter Theatrene ... Det er en Skuespiller! — Og det tilmed en „*sharp*" Fyr, som man ikke tager der, hvor man sætter ham — — alt andet end det, han ser ud til!" — mumlede Probenreuteren, der havde mødt hans Blik udover Avisens Rand.

Gjennem den aabne Salondør saas en sand Pres af Mennesker ude i den lange, trange Indgang med dens Rad af Lukafer paa begge Sider.

Man skulde ind, og man skulde ud, medens en ældre engelsk Gentleman med et Par elegante Da-

mer og en Kammerpige samtidig stod og parlamenterede foran Aabningen til Damekahytten. De havde tilkaldt Opvartningspige, Restauratør og Opvarter i Anledning af den forbausende Opdagelse, at Kahytten maatte deles med et Par andre Damer, og de lod ikke til at finde det formeget, at de imidlertid stansede saagodtsom hele Passagen, der nu blot kunde foregaa gjennembrudsvis. De enkelte, som alligevel trængte sig igjennem, maatte være meget raa Naturer, — det læstes særlig i den ældre engelske Dames Mine.

Den unge, der i sin klædelige Reisedragt og raske Hat viste en sjelden fuldkommen Figur, rynkede blot lidt paa Næsen og fandt det rigtigst for sin Parasol at slaa den sammen.

Det var hende, der ledede Underhandlingerne, — den gamle Gentleman syntes kun at være der for at forevises, — og vor Avislæser henne ved Bordet, der hele Tiden holdt Øie med hende, fandt, at hun saa yderst treven, mokant og misfornøiet ud. Med en Bevægelse som et egensindigt Barns ivrede hun til Restauratøren:

„Der er solhedt og kvalmt derinde — — — der maa kunne findes et andet Lukaf! ... End de dér, Nr. 9, 10 og 11?"

Restauratøren henviste til Køiebogen, som han holdt aaben i Haanden:

„Optagne, Frøken! — — optagne! Herrelukafer med to Køier i — saa De ser — —"

Den unge Frøkens Blik løb med et ærgerligt Udtryk ned over Siden, idet hun brugte sit elegante Parasolskaft som Pegepind. Det stansede ved de omtalte Køienummere, og hun værdigedes at bøie sig nærmere og læse.

Den unge Mand, der havde hørt hende nævne Nummeret paa sit Lukaf, saa hende læse op igjen med nogen Langsomhed og derpaa nikke, som om hun alligevel saa en Udvei.

„Den ene af de to Køier i Nummer 9 er jo ikke optaget! — den skriver vi straks Mr. Crawby for — saa har vi den! Det gjælder da blot at faa den Herre til at fortrække! — Sæt Tøiet didind" — vedblev hun til Kammerpigen.

Som hun saa sig om, faldt hendes Blik paa den unge Mand henne ved Bordet, hvis Øine sprudede af Harme over hendes Opførsel. Hans uvilkaarlige Tilskyndelse var netop med ironisk Høflighed at gaa hen og tilbyde hende at tage hele Lukafet.

Hun blev lidt forvirret og, idet hun igjen mødte hans Blik, slog hun sit ned.

Medens den ældre Dame forsvandt inde i Damekahytten, fulgte hun Herren ind i Salonen, hvor hun satte en liden Reisenecessaire fra sig paa et af Bordene og derpaa lod til at blive staaende uvis. Hun bed i Parasollens Elfenbensring, som om hun grublede paa noget. Medens hun saaledes stod og saa ned mod Gulvet, gled der et Skimt af et Smil under Øienlaagene.

Den unge Mands Blik mønstrede hende. Det var et eget brunt, uregelmæssigt Ansigt med en kraftig, mørk Haarvækst og nogle mærkelig tætte Øienbryn. Den opadbøiede, raske Næse mindede ham i Øieblikket om en gammel Skolekammerat, der for sine Spiloppers Skyld først var udvist af Skolen og siden rømt til Amerika; den var lidt bred sadelrygget og flad ved Næseroden og bød neppe videre Fodfæste for den noget pretentiøse aabne Guldlorgnet, som hun bar løst i en Snor ved Brystet.

Da hun slog Øinene op, var hendes Blik rettet paa ham.

Han tog neppe feil, der laa en undselig Henvendelse i det. Udtrykket var virkelig indtagende.

Necessairen faldt ned fra Bordet, idet hun vendte sig, og han fandt at burde tage den op.

„Jeg takker Dem" — sagde hun forlegent, idet

hun modtog den. „Jeg véd ikke, hvad jeg skal sige; men jeg tænkte, — jeg vovede ... jeg læste „Stipendiat Thomas Ross" i Køiebogen ..."

„Jo, det er mig, Frøken!" — den unge Mands Øine gav atter Ild af den forrige Fornærmelse.

„Deres Navn som Forfatter er os saa bekjendt og, — fremmede, som vi staar her ombord, besluttede jeg straks, jeg læste Deres Navn, at ty til Deres ... Deres Ædelmodighed. Det er den stakkels svagelige Mrs. Crawby, som ikke taaler at være i Damekahytten. Saa fandt jeg paa det Raad at lade Mr. Crawby indskrive sig for den ene ledige Køie i Deres Lukaf i Haab om, at De kunde ville afstaa Deres — saa at hun og jeg kunde faa Lukafet for os selv.

Alene det, at jeg véd, at hun ellers vil lide saa forfærdeligt under Overreisen, har givet mig Mod til at anmode Dem om dette ... Jeg forstaar nu ikke længer, hvorledes jeg turde det" — tilføiede hun med sagtere Stemme og slog Blikket ned for hans — „det er en saa stor Opoffrelse ...

Jeg er desværre af dem, som bestandig først tænker bagefter!" — udbrød hun og saa ham med et forskrækket Udtryk ind i Øinene.

Det var en varm Aande over denne Kvinde, noget uventet tiltalende i den Maade, hvorpaa hun henvendte sig til ham, som med engang vendte Hjertet til hendes Fordel. Han svarede nu ganske anderledes imødekommende:

„Tag De Køien, Frøken! — Det er kun min simple Pligt mod den syge Dame; — — aldeles ingen Opoffrelse ... jeg forsikkrer Dem!"

„Jeg takker Dem," — sagde hun og vendte sig med et lyst Smil imod ham.

Derpaa blev hun staaende lidt. Den behanskede Haand pillede ligesom langs Bordkanten; — han kunde se, at der stred noget inde i hende, og der kom derunder et Skjær af Rødme i Ansigtet.

„Jeg angrer det nu" — yttrede hun — „og var det ikke for Mrs. Crawbys Skyld, vilde jeg ikke tage imod det; — men jeg er jo nødt til det — — og maa da takke Dem ogsaa paa hendes Vegne. — Vi er blevet Dem meget forbundne" — tilføiede hun mere tilbagetrukkent, idet hun hilsede og raskt igjen gik ud i Damesalonen.

Ross fandt, at hun gik paafaldende smukt.

Men over Probenreuterens Ansigt gled der et polisk Smil. Han kunde ikke nægte sig den Fornøielse i Forbigaaende at yttre paa sit gebrokne Norsk:

„Der blef Di kvit Deres Keie, Hr. Ross!"

Der laa i den rutinerede Tyskers Mine noget, som irriterede Ross mere, end han i Øieblikket værdigedes at ville vise. Han indskrænkede sig til at svare med et distancerende Blik.

Probenreuteren tændte under et Par Hm! sin Cigar ved Fyrstikbeholderen henne ved Døren og gik ud paa Dækket, hvorhen ogsaa Ross lidt efter begav sig.

De fleste Kufferter var nu nede, og Baadsmanden holdt netop paa at efterse en ved Randen af Lugen, der lod til at volde noget Bryderi.

„Hvorhen skal den? — der staar „Lit. Thomas Ross!""

„Lithograf Thomas Ross" — udfyldte Andenstyrmand — „der staar intet Forsendelsessted. Lad den staa lidt, — vi faar forhøre os; kanske en af Englændernes. — Stewart! skaf mig at vide af Restauratøren, hvem der er Lithograf Thomas Ross — hvor han skal hen?"

Thomas Ross stod lige ved.

„Det er mig, som heder Thomas Ross!" — sagde han heftigt, idet han gik hen til Kufferten — — „Forresten er jeg ikke Lithograf, ... jeg er Forfatteren Thomas Ross ... skal til Kristiania."

Ikke tre Alen fra sig oppe paa Skansen bemær-

kede han idetsamme Tyskeren, der stod med sin Cigar og lænede sig udover Messingrækværket; han saa ud, som om han morede sig.

En ung svedblank Matros i blaa Uldtrøie, som Stenkullene havde gjort til Neger, skrev med Kridt et stort „Kristiania" ovenpaa Kuffertens Laag og langede den derpaa ned igjennem Lugen.

„Skrup Jer nu" — raabte Andenstyrmand ned til Folkene — „saa vi kan faa skalket Lugen."

„End disse?" — spurgte den førnævnte Matros, idet han pegte paa et Par Abekatte, der sad sammenkrøbne ved korte Lænker paa Taget af sine Bure. „Der staar Mr. Crawby ... Halvbroder kanske til den lange graa blandt dem" — mumlede han; men de lystige Miner blandt Folkene viste, at hans Vittighed blev paaskjønnet.

„Bring dem forud — de har en Tjener; men ikke for nær Papegøien. De har en slig med ogsaa!" — — lød det fra Andenstyrmand.

Dampskorstenen ophørte idetsamme at suse.

Der hørtes et Kommandoord oppe fra Kapteinens Bræt, og Skruens Skovler begyndte at gjøre nogle Slag i Vandet. Det var en foreløbig Manøvre for at klare Dampskibet fra Moringen, hvortil det var fortøiet med en Trosse, der netop slakkedes.

Den unge Ross befandt sig nu oppe paa Skansen. Han stod og saa ned paa en liden hvid- og grønmalet italiensk Brig, som laa i Solstegen ved Siden af Dampskibet med alskens Klæder til Tørring oppe i Riggen, og hvis hede Dæk i Øieblikket afgav et sandt sydlandsk Familiebillede.

En ung halvpaaklædt, sorthaaret og sortøiet Kvinde med et Barn ved Brystet sad under et Soltelt og redte sit Haar ved et lidet Speil, medens Manden laa, saa lang han var, og nød sin Siesta med en Cigar i Munden og Hatten over Øinene; — det var klarlig Skipperen. En halvvoksen Skibs-

gut sad lige ved krumbøiet og sov med Hovedet imod sine Knæer, — Benene var bare og saa brune, at de mindede om et Par nylig blottede Trærødder med Muldjorden endnu paa.

Foran ved Spillet under et Seil laa et Par Matroser. De var sovnet fra Kortspillet, der laa oppe i en Hat, som stod imellem dem. Det eneste, som bevægede sig ombord, var en Kat, der gik langs Rælingen og undertiden mageligt strakte sig.

Hvor en Kat dog er et smukt Dyr, som den saadan lægger Ansigtet ind i Solen imellem Poterne! Den ligner — der svævede et Ansigt for hans Forestilling, som han holdt paa at gjøre sig Rede for, — da hørte han bagom sig:

„Det Fartøi, Miss Wilkens? ... det er en Italiener! ... Nei, se did ... det Kjæmpedampskib med den røde Bund oppe paa Flydedokken der; ... saadant hører til Hamburgs Stolthed. Ja, her er Liv! Har De set Børsen? ... et sandt Niagara, slig suser det af menneskelige Røster ... Har De ikke?"

„Jeg foretrækker nu, som De, Hr. Ross! at se paa den lille Italiener" — sagde hun, idet hun vendte sig fra sin Ledsager, „den er ikke Spor af kjedelig ... Ja, De kommer jo fra Italien?"

„Jeg har kun været der i tre Maaneder, ... siden har jeg været i Dresden og Paris."

„Ja, nu erindrer jeg det ... De skulde udenlands for at studere Skue ... Skue ..."

„Dramaet, Frøken!"

„Jeg véd blot, at vi alle fandt, at det Stykke, der blev opført af Dem, var overordentlig interessant ... Men véd De hvad, — jeg savner noget dernede paa Dækket ... Appelsinerne! ... De maa have spist dem op underveis — de Stakler!" —

Hun begav sig skyndsomt ned af Skansen og kom noget efter forpustet op igjen med en fire, fem Appelsiner i en Reisekurv.

„Tør De?" — spurgte hun med en skalkagtig Mine, og rakte ham en Appelsin.

Han kastede den forsigtig ind i Solteltet. Manden fo'r forskrækket op, medens Konen holdt Appelsinen mod ham og beroligende raabte: „Giacomo!" Den anden Appelsin faldt ned paa Nakken af den sovende Skibsgut, men blev straks greben af den nu vaagne Giacomo.

De øvrige trillede hun selv med barnagtigt Drilleri henad Dækket, saa de fik Skibsgutten og Katten efter sig, og lidt efter var ogsaa de to Matroser forud og gramsede.

De lo og nikkede op til Damen, idet Dampskibet gik.

Hendes Ledsager, en Konsul fra en af Norges Kystbyer, kom med en Taburet og indbød hende til at sætte sig paa Skyggesiden af Kommandohuset — „saa skal De faa se Havnen og Blankenese, Miss Wilkens!"

„Blankenese — hvor alle de rige Pengefyrster bor? — Ja, det maa jeg se, — det maa De endelig vise mig!" — og med et Nik til Ross fulgte hun ham hen til den betegnede Plads, hvor hun siden sad meget ivrig og saa ud gjennem sin Reisekikkert.

Imidlertid fyldtes Dækket med Passagerer, der vilde nyde Synet af Hamburgs Havn og Elblivet. Dampskibet gik endnu kun for halv Fart med en svag Luftning efter sig, saa dets tykke Røgsøile stod ret tilveirs, og oppe paa Dækket var det generende hedt.

Men det glemtes for det Skuespil af storartet Verdensrørelse, som frembød sig for Øiet, medens Stadens hvide Huse, Taarne og Pakboder skinnede frem gjennem et Net af Masteskove, Ræer, Tauge og halvt nedhængende Seil.

Damppiben ombord signaliserede hvert Øieblik for at varsko mod Sammenstød, og rundt om én, ovenfor, nedenfor, ved Siden, lød mere og mindre

dybe og dumpe langtrukne Hyl. Passagerer, der er uvante, føler sig under dette i nervøs Spænding; men skjønt langtfra upaavirket af denne Følelse, hindrede det dog ikke Thomas Ross i at nyde og i fuldt Maal beundre det storartede Sceneri, som omgav ham.

Miss Wilkens lod imidlertid til udelukkende at interessere sig for Blankenese.

... „Jeg har spist til Middag flere Gange ude hos D ..." — hørte han Konsulen sige. „Luksus? — ja det kan De tro! ... Mage til de Huse findes ikke mangesteds i Verden — — Vogne og Heste, gallonerede Tjenere og Speilglas som i et Slot! ... Paa Kontoret, — det er en anden Sag; der er det ganske simpelt."

Det ærgrede ham, at den unge Pige skulde sidde der og forstirre sig paa dette Blankenese, medens den solblanke Flod og det hele glimrende livfulde Panorama af et Verdensstevne gik saagodtsom ubemærket under hendes Kikkert.

Javist var Blankenese herlig med sine prægtige Villaer mellem den bugnende, rige Trævegetation og de smukke Lystjagter og Seilbaade foran Landstederne; men den unge Dame sad jo og spurgte om det saa prosaisk, som om hun var en — en afdanket gammel Verdensdame ...

Eller ogsaa maatte hun være meget barnagtig, tænkte han og huskede paa Scenen med Appelsinerne. Det sidste — opgjorde han sig med et Nik — var nok det sande; ... hun var ikke fuldt saa voksen, som hun saa ud til eller gav sig Mine af.

Da Blankenese var ude af Sigte, var det ikke frit for, at hun gabede en Smule, som om Søluften begyndte at trætte hende; men, da det lidt efter ringede, og Tjeneren bød ned til Middag, blev hun igjen overmaade livlig.

Det var virkelig et spillende Ansigt.

„End jeg, som har ladet Deres Forældre sidde

alene dernede, Mr. Sidney!" — raabte hun halv forskrækket til en høi, blond Herre paa opimod de tredive Aar med et Par langsomme, tungsindige Øine og en lang Hage. Han var helt klædt i graa Cheviot, og som nu kom hen og bød hende Armen. Han saa ægte engelsk formel ud.

Hun talte nogle Ord med ham, hvorpaa han gik over Dækket hen til Ross.

„Maa jeg præsentere mig selv — Sidney Crawby, Mark Hall ved Hull ... Det vilde være mig og mine Forældre kjært at vise Dem en Tjeneste igjen. Mit Kort, Mr. Ross!"

Derpaa bukkede han og førte den unge Miss ned.

Middagen gik for sig som vanligt, inden Passagererne endnu har stiftet Bekjendtskab. Man er stum og forbindtlig mod sin ubekjendte Sidemand eller fører kun en dæmpet Konversation.

Alle Pladse var besatte, Knive og Talerkener raslede, Skylightet stod oppe for Heden, og, da man endnu befandt sig saa høit oppe i Elben, at der ikke mærkedes Spor af Bevægelse i Fartøiet, kunde man i fuld Fred nyde og berede sig paa den mulige Uro, Havet kunde bringe.

Den engelske Familie havde faat sine reserverede Pladse nærmest Chefen og lod til at anse sig som en uafhængig britisk Ø for sig selv der oppe ved Bordenden.

Thomas Ross kunde ikke andet end følge dem med en vis Interesse.

Miss Wilkens havde taget sin Hat af, og han saa kun Hovedet og af og til endel af Ansigtet. Men hvilken mørk, kraftig Haarfylde! — og hvilket eget Liv der hele Tiden var over hende, medens hun saagodtsom udelukkende var optaget af de to gamle.

Det saa ogsaa ud til, at den gamle Gentleman var meget glad i hende; hans Mine udtrykte et ypper-

ligt Humør, og han nødte hende hele Tiden med alskens Retter.

Mr. Sidney syntes derimod stiv og afmaalt; der var ikke Glimt af Smil i hans Mine under hele Maaltidet.

Det lod til, at den ældre engelske Dame efter Bordet foretrak en grundig Middagssøvn fremfor Udsigten over Elben. Hendes Ægteherre færdedes imidlertid oppe paa Dækket i et Reisekostume, der lignede en Røghue og en Slobrok.

Han havde Prøver af forskjellige Mineralier og et Mikroskop i et Læderhylster, hvilke Sager han efterhaanden fremviste for de Bekjendtskaber, han stiftede, med den Oplysning, at han i Hull havde en Mineraliesamling, der i Størrelse var den fjerde eller femte i Verden.

En stakkels ung Mand rulledes af en Tjener om paa Dækket i en Vogn med tre Hjul, som han selv styrede. Han var lam og havde mistet Hørelsen i den sidste Krig.

Med ham underholdt Frøken Wilkens sig ved Hjælp af smaa Blyantssedler, og flere af disse maatte være morsomme; thi hans matte Ansigt syntes meget oplivet, og han lo et Par Gange hjerteligt.

Mr. Sidney havde imidlertid optaget Sofaen inde i Styrehuset og laa der og nød en engelsk Avis til sin Kaffe. Paa Taburetten foran sig havde han sat en vældig Reisekikkert, hvorigennem han af og til værdigedes at se, naar noget af Udsigten viste sig gjennem Døraabningen.

Omgivelserne blev imidlertid udover Eftermiddagen altid fattigere.

Man seilede ikke længer forbi Husklynger, tiltalende Strandsteder eller blandt de vakkre Øer med Skove af Kirsebær- og Blommetræer, hvis Frugter man før havde mødt underveis til Hamburg i smaa fuldtladede „Everter" med sine karakteristiske „Sverd" fra Middelalderen hængende ved Siden.

Elben med sit lergraa Vand aabnede sig stedse videre; dens flade Bredder og Sandbanker blev mod Havet mere øde, og det var kjendeligt nok paa den hendøende Livlighed oppe paa Dækket, at denne Stemning i Forbindelse med den nu svagt indtrædende Havdønning gjorde sin Virkning paa Passagererne.

Thomas Ross vandrede i Aftenstunden frem og tilbage paa Dækket i mange Tanker.

Han havde om Eftermiddagen været optaget af Planen til et Theaterstykke, som han havde under Arbeide; men det var, som intet rigtig vilde forme sig for ham, det blev til bare Enkeltheder.

Snart var det en af hans Tanter, som brød ind og ødelagde. I sin Kappe og brune, lokkede Paryk, de sorte Klæder og Salmebogen kom hun og satte sit store, graa, fromt bekymrede Blik paa ham og spurgte, om han da virkelig for Alvor vilde opgive Theologien for dette syndige Skuespillervæsens Skyld. Hun gjorde, at Emnet faldt fra hinanden i to uforligelige Helheder, der ikke vilde gaa sammen i et Stykke.

Saa var det hans egen prægtige Moder. Hun var Enke efter Stiftsoverrets-Assessor Ross og havde havt en tung Strid for at faa ham og hans Søster frem.

Hvor tog han ikke den høie Trappe med Gelænderet foran deres lille Træhus hjemme i Oslo i to Sprang, og hvor var han ikke vis paa, at han vilde træffe hende, udvortes rolig, men med et Skjær over det blege, medtagne Ansigt, som om hun havde staat for nær Ilden og med Spor af nylig at have grædt ...

Dampskibet ankom jo om Formiddagen, og det var ikke umuligt, at Katharina Linstow kunde komme og besøge hans Søster om Eftermiddagen.

Han stod i Fantasien oppe i Kvistvinduet og saa

begge Veninderne nede i Haven og tænkte paa, hvorledes han vilde gaa ned og hilse paa Katharina.

Det var mærkeligt, hvor han længtes efter hende, skjønt ... siden sidst de saas, var han jo bleven noget ganske anderledes myndig og europæisk i sine Meninger om Kunst, end dengang hun og hans Søster var de eneste, som vidste om det Stykke, han tænkte paa at faa opført.

Hun havde virkelig set aldeles rigtigt, da hun raadede ham til at omordne Gangen i den sidste Akt; det var tildels den Forandring, han skyldte Stykkets Lykke.

Hun saa saa bestemt og klog ud, da hun foreslog det, lige efterat han havde oplæst det for dem nede i Lysthuset; — hun lagde de smukke smaa Hænder i Fanget fra Hekletøiet og saa ud i Luften en Stund, medens hun tænkte. Det var et helt Karakteransigt paa den lille Katharina, saa stille hun gik der, og — —

Her blev han forstyrret i sine Betragtninger ved Miss Wilkens, der holdt de Blyantssedler, som hun havde vekslet med den unge Herre i Rullevognen, op i Vinden og lod dem en for en flyve overbord.

Tilfældet vilde, at den sidste af dem dalede ned i Døren til Styrehuset.

Hvor kraftig, slank og behændig ilede hun ikke i samme Øieblik efter den med det hvide Slør flagrende fra Hatten! hvor let satte hun ikke Foden, og hvor gratiøs var hun ikke i Bevægelsen! Minen røbede en pudsig Forskrækkelse for, hvad der stod i Seddelen.

Mr. Sidney forekom hende imidlertid. Hans træge Person maatte være løftet fra Sofaen derinde ved en eller anden galvanisk Kraft; thi han laa pludselig med Haanden famlende foran Dørstokken, og han snappede Papiret, just som hun raskt bøiede sig over det.

Han betænkte sig imidlertid og leverede hende ganske koldt Seddelen.

Hun saa drillende paa ham.

„De er meget nobel, Mr. Sidney, som ikke læser den ... Sig ærligt, at De var nysgjerrig!"

Idet hun tilsyneladende alvorligt læste i Seddelen og derpaa hastigt lod den gaa overbord med Vinden, lo hun:

„Det var alligevel om Dem!"

„Jeg takker Dem for Oplysningen, Miss Wilkens; men den interesserer mig ikke."

„Da skulde man tro det — De laa jo paa alle fire for at gribe efter den, Mr. Sidney!"

Den Maade, hun sagde dette sidste paa, var virkelig fortryllende uforskammet; — hvilket undertrykt Vælde af Munterhed!

Mr. Sidney syntes igrunden smigret ved den Opmærksomhed, hun viste ham; thi han gik ud paa Dækket og indlod sig i Disput med hende, om end fremdeles paa sin tilbageholdne, tvære Maade.

„Hm! — End om Katharina havde havt slige Øine og slig varm Livfuldhed! ... og saa været ligesaa høi og havt mørkt Haar istedetfor dette askefarvede!

Der er unegtelig noget eget fornemt og fint kvindeligt i Katharinas Natur, — — hun er bare for tempereret rigtig ... Ja, jeg gad dog nok vide, hvad hun vil sige til dette nye Stykke — — der er meget deri, som ikke vil behage hende; — jeg har lært adskilligt mere, end hun tænker sig, siden sidst."

Idet han kom til at stanse i Nærheden af Frøken Wilkens, der havde sat sig hen paa en Taburet ved Styrehuset og af og til saa med Kikkerten udover Søen, vendte hun Hovedet om imod ham og sagde en Smule bevæget:

„Jeg kan se paa Dem, at De føler det samme som jeg, ... hvor godt det er endelig at komme

blandt Landsmænd igjen ... Det er saa trangt, saa trangt at være bare blandt fremmede!"

Det var et Hjertesuk saa at sige paa Landsmandsskabets Vegne. Det var aldeles ikke Meningen at indlede nogen Konversation, og hun saa igjen ud gjennem sin Kikkert.

„Og dog kan vi hjemme længes slig ud" — bemærkede Ross — „ordentlig blive syge af Længsel efter alt dette fremmede."

„Jeg for min Del har aldrig længtet efter det" — sagde hun noget kort. — „Vor Omgang hjemme i Norge har været engelsk saagodtsom, fra jeg var ti Aar."

„Tillad mig, Frøken! — det er lidt usædvanligt saadan at træffe en ung norsk Dame midt i en engelsk Familie, — tør jeg spørge, hvorledes ... jeg mener ..."

„... Er De Guvernante, Selskabsdame eller paa nogen Maade fast ansat? — Var det ikke saa, De mente?" — Hun saa stolt paa ham, og Øinene lynte ... „Jeg er saa vant til det Spørgsmaal, at jeg kan læse det paa et Ansigt en halv Time, før det kommer, og saa skal jeg da svare: „Nei, jeg er optaget som Barn i Huset, — staar ikke i Spor af Tjenesteforhold. Det er saa sikkert, som jeg har det Held at træffe en Nordmand ...

Vi er saa oprigtige" — tilføiede hun med et Skuldertræk, og gav sig igjen til at se ud.

Det var en uventet Behandling, og det var ikke frit for, at Blodet begyndte at koge hos Ross, — noget som et hastigt Blik op paa hans Ansigt nok ogsaa overtydede hende om.

„Vi er ikke saa ganske enige om Begreberne, Frøken Wilkens!" — yttrede han koldt. — „Min Søster ernærer sig selv ... og den bedste, den ædleste — ja, se De kun paa mig, Frøken! — den fornemste Kvinde, jeg endnu har mødt, har tjent sit Brød som Guvernante. Tillad mig at sige Dem,

at det var en Kompliment, jeg tænkte at gjøre Dem. Jeg sætter det aldeles ikke saa høit at være „Barn i Huset"."

Hun vendte sig noget rød og forbauset om og saa uvist paa ham, som hun vilde udforske, om det var Alvor.

„Det er ikke vanskeligt at gjætte sig til, at De maa gaa med en Guvernante i Deres Fantasi, Hr. Digter!" udbrød hun pludselig overgivent. „Det maa være underligt saaledes at være Digter ... Mr. Sidney siger, at man kan blive det, blot man vil spise Opium; man skal da se saa mange Ting — kun ikke Virkeligheden."

„Frøkenen vil vel ikke sige, at man maa gaa hen og spise Opium for at kunne tro paa, at der findes ædle og sande Kvindenaturer i Verden?"

„Jeg forstaar, De seirer i Disputen ... jeg kan ikke disputere. Det er underligt" — vedblev hun halvt for sig selv og rystede paa Hovedet — „straks én møder en Nordmand, skal der snakkes om Moral. Det høres saa nyt, næsten poetisk, naar én har været længe ude; — men i Længden blir det dog lidt spidsborgerligt ... De er forfærdelig indsnævrede hjemme!" ... Hun sad endnu lidt grundende. Derpaa saa hun nysgjerrigt op paa ham.

„... Sig mig, dersom De havde Valget mellem at være Digter og at være rigtig rig, hvad vilde De saa vælge? ... saa rig som Mr. Crawby, han eier Kulgruber ved Hull for en Million i norske Penge."

„De mener, om jeg vilde bytte min Opium med hans Kul?" — svarede han leende. — „Nei, — — jeg vilde virkelig ikke, Frøken!"

„Mr. Sidney vilde sige, at De vilde mene anderledes, naar det kom til Stykket!"

„Og De, Frøken?"

Hun betænkte sig lidt og sagde derpaa med et Anstrøg af Sørgmodighed:

„Jeg? — jeg har levet saa længe i engelsk Stenkulsrøg, at jeg næsten har glemt, hvordan den frie, klare Dag ser ud. Hvor længtes jeg efter den! ... Jeg har været en Burfugl, siden jeg var ti Aar. Penge, Puder og Komfort, det er mit Livs Historie." — Hun saa paa ham med en egen Ild i de mørke Øine. — „Den Fugl, jeg af alle liker bedst, er Falken; men jeg bryder mig rigtignok ikke om de afrettede ... Fri, fri skal den være!"

Han betragtede hende med ufordulgt Interesse; hun syntes lidenskabelig bevæget, som hun sad der og saa ud for sig, og han udbrød varmt:

„De er en ægte norsk Pige!"

„Og De en ægte ... Digter. — Synes De ikke, det er naragtigt, — Mr. Sidney vilde finde det utænkeligt — at vi to, som aldrig har set hinanden før, pludselig er komne ind i et saadant Skriftemaal. Dette er sletikke dresseret fra nogen af Siderne, saavidt jeg forstaar."

„Jeg vil altid erindre den første norske Kvinde, jeg mødte, da jeg kom tilbage fra fremmed Land" — svarede Ross alvorligt.

„Vil De nu ogsaa sige mig Deres Fornavn, saa jeg kan gjemme paa det."

Hun saa ned paa den lille Fodspids, hvorpaa hun vuggede Parasollen:

„Annie," — svarede hun — „Annie Wilkens. Jeg er egentlig døbt Agnete, men saa kalder de mig Annie. Min Fader var Indrulleringschef Wilkens i Kristiansand."

„Annie passer Dem bedre. Agnete er Navnet paa noget blaaøiet sentimentalt. Hun gaar i stille Veir og fisker med Silkesnor, og er saa from, at hun blir fanget af den første den bedste Havmand, som hun faar paa Krogen."

Hun kastede et stjaalet Blik op paa ham, og der spillede et Øieblik et Smil om hendes Mund.

„Annie Wilkens derimod kan jeg tænke mig som

Navn paa et raskt, stolt Skib, der pløier krængende hjemover for fuld Seilmagt fra de fjerne Lande. Jeg tænker mig et saadant Fartøi, idet de efter aarlangt Fravær faar Landkjending af Norge, som det dukker op, og man begynder at kjende Lugten af Granerne ..."

„Kjender De, hvor her lugter harsk Olie eller brunet Smør fra Maskinen?" — yttrede Konsulen, som kom slentrende til. Han saa meget bleg ud. — „Havet glinser ogsaa som Olie, synes jeg."

Den unge Dames Ansigt viste, at hun redeligt arbeidede for at undertrykke sin Lystighed; men det nyttede ikke, og saa brast hun ud i en overgiven frisk Latter.

„Det var ikke Dem, Konsul! Deres Ord faldt blot saa pudsigt ind i vor Samtale," undskyldte hun sig, medens hun endnu havde Taarer i Øinene af Lystigheden. „Hr. Ross talte saa vakkert om Lugten af Granerne."

„Vi har nu Havet først," sagde Konsulen. „Jo, det er, som jeg siger, harsk Smør de bruger" ... og med disse Ord gav han sig atter til rastløs at spadsere.

Dønningerne var virkelig begyndt at mærkes. Det susede i Damprøret, hvergang Skibet bevægede sig nedover de lange Havbakker.

Søen udenfor Elbens Munding laa gulbleg og trist i Halvdæmringen, forgjæves oplivet af nogle Seilskibe og en Damper, der med tyk Røg efter sig stævnede ind mod Hamburg.

De Passagerer, der var oppe paa Dækket, iførte sig Overtøi eller hyllede sig i sine Plaids.

Til Englænderne bragtes der en Bakke med varm Toddy, hvoraf ogsaa deres Damer nød, og idet Mr. Sidney nu bød Ross et Glas, fik denne Anledning til at stifte Bekjendtskab med hele Familien, der lod til at sætte stor Pris paa hans tidligere Høflighed med Hensyn til Lukafet.

Mr. Sidney blev atter Gjenstand for Miss Wilkens's Drillerier, mod hvilke han, ligesom før, i Begyndelsen satte et vist barskt, næsten rydt Væsen. Men optaget, som Ross var af at konversere Mrs. og Mr. Crawby, kunde han ikke nærmere følge Gangen i deres Underholdning.

I den ældre Mr. Crawby fandt han en godmodig og adskillig snakkesalig Herre, af hvem han blev sat ind i en Del af Familiens Forholde. Han eiede en Sommervilla i Norge i Nærheden af en af Vestlandets Byer og i Dalen ovenfor en Del Jernfeldter, hvis Drift hans Søn Sidney, der var forlovet i England, nu et Par Aar skulde forestaa.

Det begyndte at blive sent.

Man saa en enslig gul Stjerne henne ved Neuwerk ovenfor Cuxhaven. Det var Fyret, som begyndte at lyse, endnu inden det sidste blege rødt af Solnedgangen var gaat af Himmelen.

Klokken var henimod elleve, og Familien gav sig til at bryde op.

Man havde vekslet en venlig Godnathilsen, og Miss Wilkens havde kysset de to gamle og begivet sig ned.

Idet Mr. Sidney holdt paa at opsamle Sjaler og Reisetøi paa Bænken foran Styrehuset, hørte Ross, der havde sat sig paa den anden Side, denne yttre til sin Moder i en dæmpet, indigneret Tone:

„Det synes virkelig, som Miss Wilkens i ét og alt betragter sig som et Lem af Familien, — hun forstaar ialfald neppe sin Stilling."

Ross reiste sig for ikke at høre mere.

Han sad længe oppe.

Han havde Hjertet fuldt af Hjemlængsel og syntes, der var en uendelig Stemning i den ensomme, stjerneblege Aften ude paa Havet. Fantasien malede just nu alt saa klart for ham. Det var ogsaa, som om det, han havde oplevet om Dagen, havde

efterladt lidt for megen Uro i Blodet til, at han kunde være oplagt til at sove.

Mr. Sidneys sidste Yttring om den stakkels forsvarsløse Frøken Wilkens gav ham adskilligt at gruble over; det var tydeligvis ingen let Stilling, hun stod i.

Maanen var kommet op og sænkede sin urolige Guldstøtte ned i Søens mørke Grund ...

„Moralen klinger som noget pikant nyt, naar én har været længe ude!" ... gik det igjen i hans Tanker.

Derude i det gule Maaneskjær saas mere og mere urolig Bølgegang, og tilslut blev det smukke Billede af selve Maanen borte.

„Er ikke netop hele vor Tid et saadant uveirskruset Havspeil, der er oprørt af Tanken og Tvilen, saa at hverken Guds Sol eller Maane længer formaar at sænke sit Billede ned i det? — —

Dette er nu en af vor Tids unge Piger. Hun kjæmper paa sin Plads. — — Og der er kanhænde til syvende og sidst mere ved en saadan længtende, kjæmpende Sjæl, som er med at bære Tidens Byrde, end ved én, som er saa lykkelig at kunne tro paa alt muligt ... Og jeg selv? Er jeg ikke netop bleven slig én — kjæmpende ..."

Den røde og den grønne Lanterne tændtes ombord, og han sad der endnu. Det var over Midnat, da han begav sig nedenunder.

II.

Enkefru Ross' lille Træhus med Kvistetagen laa landligt oppe mellem Lindene i Haven derude ved Lo-Elven i Oslo, og fra dets smaarudede Vinduer

eller fra den høie Trappe havde man en — især i Solnedgangen — ganske mageløs Udsigt over Havnens travle Liv og hele den Side af Hovedstaden, der ligger om Bjørviken.

Dette Hus, med alt det grønne opefter Væggene om Sommeren, passede til hende og hun til det; — hun havde levet der, siden hun blev gift, og det var kun ved at udnytte et i bedre Dage dyrket Musiktalent, at Fru Ross med sin knappe Pension havde kunnet skaffe sine Børn den Opdragelse, de havde faat.

Hun havde i fuldt Maal prøvet, hvad en trang Virkelighed vil sige, og kunde vel været undskyldt, om hun tilslut ogsaa havde faat et Sneverhedens Præg deraf.

Og dog var dette Hjem blevet saa uberørt af den graa, kjedelige Hverdagslighed, som kun faa. De Venner og Veninder, som udgjorde deres lille Omgangskreds, følte, at der hvilte noget beaandet over denne Stue, der ikke kunde erstattes ved kostbare ydre Midler.

Datteren Kirstine havde arvet Moderens musikalske Talent og efterhaanden tillige hendes Informationer.

Det var en Begivenhed der i Huset den Dag, Sønnen Thomas kom hjem fra Udlandet. Et Par Venner havde allerede som snarest set indom for at hilse paa ham og saa gaat igjen for ikke at forstyrre Familien, og Tante Rissa skulde blive der tilmiddags.

„Der maa Høitidelighed til, ser Du, Thomas," — havde Kirstine hvisket. Og saa fortalte hun ham, at hendes Veninde, Katharina Linstow, skulde komme om Eftermiddagen og drikke The i Haven.

„Jeg er vis paa, at hun er nysgjerrig efter at se Dig!"

Hvor udspurgte ikke hans Søster ham om alle mulige Ting — ofte uden engang at oppebie Svar.

Hvor var ikke Tante Rissa den Dag mild og medgjørlig; hvor stille gik ikke hans Moder og hørte paa dem alle ...

Og hvor opstod der ikke en Stilhed efter ham, da han en Timestid om Eftermiddagen var gaat ned paa Toldboden for at faa ordnet Fortoldningen af en Kasse, hvori han havde nogle Gibsstatuer og Lithografier fra Paris.

Og saa kom Bemærkningerne over Sytøiet og Strikketøiet:

„Thomas er virkelig blet forandret paa de to Aar ..."

„Meget mandigere, skjønt han jo endnu har den samme slanke tynde Figur ...

En ser bedre, hvilken smuk Pande han har, nu, han bærer Haaret opstrøget" ...

„Det er et Par usædvanlige Øine," sagde Kirstine, „jeg har aldrig set det før."

„Det er de Øine, som fortærer hans Krop," — sukkede Tante Rissa.

Man afbrødes ved, at Katharina Linstow kom gjennem Haveporten. Hun gik med lette, raske Skridt opimod Lysthuset og tog i forbigaaende, idet hun stansede ved en Busk, en lille sildig Rosenknop, som hun fik Øie paa, og stak den i Beltet.

„Det var hyggeligt, at Du kom, Katharina!" yttrede Fru Ross. „Jeg er vis paa, Thomas vilde synes, det var underligt ikke at faa se Dig den første Dag."

„Jeg vil ialfald gjerne se ham, kjære Fru Ross. Han er vel nu en hel udenlandsk Herre?"

„En ren Dandy!" lo Kirstine.

— De to Veninder saas lidt efter sammen nede blandt Ribsbuskene.

Katharinas Ansigt var ikke let at se under Straahatten; hun syntes optaget af at plukke Bær, medens Kirstine fortalte.

„Saa Du synes, han er saa forandret" — yttrede

hun som hen i Tanker. „Véd Du, om han skriver paa noget?"

„Jeg har virkelig ikke spurgt ham; men spørg ham selv ... der kommer han."

„God Dag, Katharina!"

„God Dag, Thomas, — — velkommen hjem! — — Jo, han er blet lidt brunere" — sagde hun nikkende til Kirstine.

Om det var Aftensolen, som lynede sit rødt fra Randen af den tunge Regnsky, der trak op, eller om hendes Ansigt virkelig i Øieblikket eiede den forhøiede Kulør, som pludselig gjorde det saa smukt, var ikke let at afgjøre.

„Du ser jo sletikke ud, som om Du har været ude og spæget Dig som Guvernante ...

Vil Du beære mig med at række mig Haanden over Ribsbusken i Anledning af Gjenkomsten?

Du bruger Halvhansker, ser jeg ..."

Hun blev lidt rød, thi Thomas havde engang erklæret for Søsteren, at han sværmede for hendes Hænder, der ogsaa var paafaldende smukt formede og hvide, at der skulde hendes naturlige Væsen til for at undgaa at blive beskyldt for at kokettere med dem.

„Jeg har en liden Statuette af Stearingibs med til Dig, Katharina! Den er ganske liden, men den passer til din Smag ... klassisk ... det er den mediceiske Venus i Louvre."

„Nei virkelig!" — udbrød hun og saa meget glad ud.

„Ja, jeg véd, Du sværmer for det" — sagde han lidt overlegent. „Det er dette gamle, evige klassiske, Du og de herhjemme lever paa! — man er nu over det ude i Verden; — vi er inde i Virkelighedspoesien" — —

„Jeg ser, Kirstine havde ikke saa stor Uret endda, da hun fortalte, at Du var kommet hjem som en Dandy ..."

„Hvordan det?"

„Aa, Du har jo endog faat selve Tankegangen ordnet *comme il faut* — — udenlandsk."

Der opstod en Pause. Den gamle Mistanke vaagnede i ham; at hun saa ned paa og kriticerede hans noget egne og besynderlige Væsen. Han tog rask en liden Æske op af Vestelommen: „Og den er til Dig, Kirstine! Jeg kjøbte den i Rom hos en Agathandler."

Han havde oprindelig tænkt den til Katharinas hvide Fingre; men der var faret en Djævel i ham.

„Der er ingen, som pleier at forære sine Søstre Ringe" — sa'e Kirstine.

„Jeg gjør det nu; — men kanske Du forsmaar den?"

„Giv den til Katharina!"

„Tak, jeg foretrækker Statuetten!" — sagde denne kort.

... „Og jeg skulde foretrække, at vi gik ind, for nu regner det" — endte Thomas i Følelsen af, at hans Overmod havde gjort denne første Sammenkomst halvt til et Brud.

Der faldt virkelig nogle solblanke Draaber som Forløbere for Regnskuren, og man skyndte sig op i Stuen, hvorhen Tante Rissa og Fru Ross alt forud forsigtigen havde begivet sig.

Tante Rissa, — hendes Navn var egentlig Regisse — var en storbygget, sortklædt, taus Personlighed, der af og til trak Veiret, som om hun sukkede og mente uhyre meget. Thomas sammenlignede hende engang med en ensom, erfaren, gammel Krage, der sad og blunkede og mærkede sig alting.

Hun sad i den store Lænestol, der for hendes Skyld var rykket hen til Thebordet, hvor en Maskine snurrede og nu lod det føles dobbelt hyggeligt inde, medens det udenfor skyllede ned ad Ruderne.

Lidt efter kom ogsaa Fætter Anton, Agenten, som boede hos dem, styrtende hjem uden Paraply,

efterat have sluttet sin Forretning for den Dag, og med ham paa hans Vis et nyt belivende Element.

Samtalen dreiede sig naturligt hen paa Thomas's Udenlandsreise.

„Sig, som sandt er, Thomas," — sagde Tante Rissa, — „at det var af Forfængelighed, Du bar den svære Vadsæk gjennem Byen, da Du kom, — netop gjennem Hovedgaden! — — Og saa den brede lyse Hat! ... den bruger ingen."

„Ser Du, Tante!" — forklarede Anton — „den Hat er en Frihedshat, og at han bar Vadsækken gjennem Byen, var for at vise Folk, hvad det er at være Demokrat i Gjerning og ikke i Snak."

„Det var for at blive bemærket, tror jeg hellere ... for at trodse" — sagde Søsteren — „denne svære Lug i Panden er ikke for ingenting. Vær nu engang oprigtig, Thomas! — bare den første Aften!"

„Du siger ingenting, Katharina, — hvad tror Du?"

„Jeg tænker, det var, fordi Du havde Hast og var glad; — — men saa kunde det ogsaa være det andet."

Hans Moder kom hen og strøg ham over Hovedet.

„Jeg tror som Du, Katharina!" — sagde hun.

Thomas gav med stort Liv og malende Talent en Del Oplevelser tilbedste fra sit Ophold i Udlandet. Hans Skildring af en katholsk Begravelse interesserede øiensynlig Tante Rissa i høi Grad; thi hun lagde Strikketøiet i Fanget og tog det op igjen gjentagne Gange.

Kirstine saa derunder lidt polisk hen paa sin Broder; hun forstod, at det var et Offer fra hans Side til Tanten.

Siden satte hun sig til Pianoet, og Thomas syntes, at han aldrig havde hørt Søsteren spille saa smukt som den Aften.

„Fordi Du havde saa gode Tanker om mig, skal jeg følge Dig hjem i Regnen iaften, Katharina!" — sagde han, da man brød op ... „Saa følger Anton Tante Rissa."

Det var en meget lang Tur, og det var lidt sent, da Katharina kom hjem.

Han havde udbredt sig for hende en Del om sit nye Stykke og meget om den Miss Wilkens, som han havde mødt ombord, og Katharina havde, uden at det var videre paafaldende, taget sin Arm ud af hans og erklæret, at hun gik bedst saadan under Paraplyen.

Han havde aldrig hørt hende sige: — „Godaften, Ross!" — før nu, hun hastigt ringede paa; — ellers kaldte hun ham altid Thomas.

Katharina gik meget langsomt op til sit Soveværelse, og hun stod længe ubevægelig ved Trappesvingen.

„Hvad er det, Katharina! — hvorfor staar Du der?" — lød det ned i Halvmørket.

Det var hendes Fader, Konsulen, som havde siddet oppe paa Kontoret og nu gik over Gangen med et Lys til sit Sovekammer. — —

„Nu, — Fru Ross har da faat Poeten hjem?"

„Ja, Far! — — og der var meget hyggeligt."

„Din Søster har ogsaa været ude ... Min The staar endnu der paa Kontoret. Den smager af Alun ... Det duer ikke, at I begge er ude!"

Katharina hørte paa Tonen, at Faderen gav sit Hjerte Luft over noget andet, og hun anede tillige hvorover. Hendes Forhold til Thomas Ross var, uagtet Venskabet mellem Familierne, aldeles ikke efter hans Kogebog, og at hun alt nu den første Aften havde været derude, havde sat Linstow i slet Humør.

„Du gav mig selv Lov, Far!" — indvendte hun.

„Nu, nu! ... Han arbeider vel paa noget nyt?"

„Ja."

„Det vil sige paa mere Vind og Veir! ... Det er Penge, hans Moder trænger til for at kunne beholde sit Hus. Sligt Friskopiveiret, fordi én har en Smule Talent, har vi saa nok af nu om Dagene" ...

„Det er ikke bare en Smule Talent, han har, Far!"

„Hm, ... det tror nu Du! — Men det er sent, Katharina! ... Du maa gaa tilsengs" — afbrød han og gik ind.

Uagtet den elegante Familiebolig oppe i anden Etage bar det hele indre af Linstows Hus selv nu i Dunkelheden ved det halvt nedskruede Gasblus dog nærmest Præget af et pudset, messingblankt Forretningslokale.

Den, som om Dagen traadte ind ad den tunge Gangdør med det svære Dørgreb og mødte en af Betjentene, der med Staalpennen i Munden eller et Papir i Haanden stilfærdig hastede hen over de rudede Stenfliser op ad Trappen til Linstows Kontor — følte, at han her var kommet ind i noget af et Uhrværk med en egen tystglidende Gjænge. Det var, som alt i dette Hus, ligesom de messingblanke Hængsler, var patent og gik paa Olie — og han fik uvilkaarlig Indtrykket af en vis skjult Panik, der gaaende ud fra Centralstationen, Husherrens Kontor, satte alle disse Mennesker i saadan egen stilfærdig Fart.

— Da Katharina kom paa sit Værelse, kastede hun sig med Heftighed paa Sengen. Hun var en Kvinde af tause men stærke Følelser, og Ross havde omtalt den unge Dame ombord i Dampskibet paa en saadan Maade, at det var klart, at hun havde gjort et stærkt Indtryk paa ham ... „Hans Manér var jo rigtignok altid yderlig og begeistret; — dog dette!" ...

Der var ganske stille i det lille, mørke Kammer; undertiden hørtes dog et svagt Suk.

Pludselig stod hun op og tændte Lys. Hun gik

hen til et Skrivebord, hvorpaa der stod et lidet Bogskab med grøn Silke foran Glasset og tog noget udaf et Gjemme.

Det var et Fotografi af Ross, som hun havde faat for flere Aar siden af hans Moder; — han saa der endnu neppe voksen ud. Hun satte Lyset tilbage paa Toiletspeilet og blev staaende fordybet i Synet.

Sidst — det var Eftermiddagen, før han skulde reise til Udlandet — — hvor stod alt fra den Dag nu nærværende for hende! ... Hun forstod, at han søgte en Leilighed til at blive alene med hende nede i Haven; men hun havde undgaat ham og hele Tiden holdt sig ved Siden af Kirstine; thi hun anede, hvad der vilde komme, og hun havde lovet sig selv, at det ikke skulde ske, før han var kommet hjem igjen fra Udlandet. Ved et Tilfælde blev det dog alligevel saa, at de kom til at mødes ved Siljebuskene der, hvor Elven nede i Hjørnet af Haven gjør en Sving indunder Stakitet.

Han stod og skar i et Æbletræ i Bakken tæt ovenfor Stien. Det kunde ikke undgaas, og hun fortsatte roligt sin Gang, uagtet hun var saa angst, at hun skalv. De vekslede først blot nogle ligegyldige Ord; men saa ophørte Samtalen.

„Katharina!" ... begyndte han ganske bleg.

Under den nye Pause følte hun, at nu vilde Erklæringen komme, og i et Slags Panik sprang hun saa med ét fra ham og op til Lysthuset, hvor Fru Ross og Tante Rissa sad og rensede Stikkelsbær. Hun satte sig til at hjælpe dem.

Ja, hvor hun den Eftermiddag rensede Stikkelsbær! — Der gik et Smil over hendes Ansigt ved Erindringen.

Og da han saa reiste! Hvor følte hun sig ikke ulykkelig og paa samme Tid høitidelig glad, som den, der havde faat en ny Betydning i Livet, fordi hun vidste, at hun var hans i Stilhed kaarne!

Det var en berusende Herlighed i den Tanke. Men Thomas Ross's Elskede maatte kunne staa ved hans Side, opretholde ham og hjælpe ham til at bære sit poetiske Kald frem gjennem Nød og Modgang og Brødløshed. Og det blev hende med ét saa klart, at dette trykkende ideløse Liv om Guldkalven hjemme ikke turde fortsættes, uden at hun svigtede sin Udvikling for ham.

Det var i denne romantisk-heroiske Stemning, at hun lige efter Ross's Afreise havde sat igjennem at blive Guvernante, en Stilling, fra hvilken hun blev hjemkaldt Aaret efter ved Moderens pludselige Sygdom og Død.

Medens Katharina stod slig, gled der vekslende Udtryk over hendes Ansigt:

Hvem anden havde troet paa ham, som hun?

— Og havde ikke hans egen Moder noksom ladet hende forstaa, at hun ansaa hende for noget nærmere og mere end blot en Veninde af sin Datter? — — Var det ikke til hende, Fru Ross kom, hvergang der var noget angaaende Thomas, som bekymrede hende? — — Og var det ikke til hende, han selv kom, hvergang han trængte til Raad? — Og han trængte til Raad! Thomas's Følelse havde saa let for at løbe af med ham; hans Tanker var saa hede, han behøvede Tid til at afkjøles, førend han ret kunde bedømme sit eget ...

Men hvem vidste vel ogsaa slig som hun, at han virkelig var en Digter ... Og hvem stolede han til syvende og sidst selv paa saadan som paa hende!

Den sidste Betragtning beroligede hende mere og mere, efter som hun dvælede ved den. Hun satte sig ned og begyndte at ordne sit Haar til Natten.

Hun følte sig unægtelig skuffet ved Sammenkomsten med ham idag. Han var ligesom bleven mere fremmed og overlegen lige overfor hende. Men

dette kunde jo ogsaa være naturligt nu — saa lang Tid som han havde været borte, og slig som han ellers havde forandret sig, — skjønt hans Breve hjem? ... Der var ikke et af dem, hvori ikke igrunden mindst Halvparten gjennem Linierne havde været til hende foruden hans Hilsener! — Det hele kom maaske af, at hun havde længtet saa efter hans Hjemkomst ... og ventet sig saa meget! ...

— En Stund efter var Lyset slukket.

Den følgende Morgen før otte var Thomas nede i Kjøkkenet hos Moderen.

„Hvor skal Du hen, Thomas? ... Du vil da spise Frokost?"

„Har ikke Tid, Mor! — — Du maa vide, jeg agter at stænge mig inde oppe paa mit Værelse en hel Maaned nu, — til jeg faar mit Stykke færdigt ... Jeg maa ud til Pregel og nogle Kammerater, Jakob Hervig og Lauritz Løndal, og varsko dem om, at det ikke nytter at se til mig i den første Tid.

Jeg gad vide, hvad Løndal nu arbeider paa."

„Pregel, Thomas? Kirstine siger, hun frygter for, at han er kommet paa daarlige Veie. Og sandt at sige var jeg glad, da han flyttede fra os."

„Der er ingen, der kan komponere slig som han, Mor ... han har Geni!"

„Men er han noget godt Selskab?"

„Hm; — man tar en Mand med hans Feil," bemærkede han lidt overlegent.

Hans Moder saa paa ham, men sagde intet.

Hun havde imidlertid skjænket en Kop Kaffe.

„Drik den og spis et Hvedebrød, saa at Du ialfald ikke gaar fastende ud ..."

„Kassen kommer engang i Formiddag! ... Anton har lovet at pakke Gibssagerne og de andre Ting op for mig."

„Du kommer da vel igjen til Middag?"

„Jeg vil haabe det, Mor!" — svarede han og kyssede hende.

Da han var gaat, blev Fru Ross staaende en Stund i Tanker ved Kjøkkenbordet.

Sønnens Væsen var forandret! ... havde han straks den første Dag villet betyde hende, at han var vokset ud over hendes Ledelse? — — — — —

En Timestid efter fo'r Ross hastigt op ad de brede, smukke Trapper, der førte til Pianist Pregels Leilighed; — han ventede at overraske.

En rask Banken paa Døren, og, før der blev Tid til noget: „Kom ind!" — stod han inde i Værelset foran ham.

„Det er umanerligt morsomt at være kommen hjem!" — hilsede han.

Pregel havde netop faat Slobroken paa og saa med sit uordnede, sorte, lange Haar om det blege, lidt fede Ansigt, temmelig forsøvnig ud. En Stribe af Solen faldt gjennem Gardinet lige hen paa ham.

„Nu," — sagde han og strakte sig — „saa det er Dig! — — Du kan tro, vi havde en prægtig Aften igaaraftes! — Nu, saa det er Dig! ... Jeg grundede netop paa, om der ikke skulde være et Glas af nogenting til at oprette sit indre Menneske med ... Og saa kommer Du! ...

Du undskylder," — vedblev han og skjænkede sig et Glas Sodavand med en liden Tilsætning af stærkt ... „Du er egentlig selv saa god som en Snaps!" — lagde han til lidt mere oplivet. — „Sæt Dig og gjør Dig det bekvemt, medens jeg klæder mig paa derinde ... det er snart gjort!"

„Véd Du, at jeg har overkommet dit Portræt i Udlandet, Pregel!" — raabte Ross overgivent fra Sofaen ind gjennem den aabne Sovekammerdør. — „Det var én, som skulde hænges i Neapel, og som stod i alle Vinduer ... Jeg var virkelig et Øieblik

bekymret for, at det kunde være Dig, saa ligt var det ... netop dit blødkrøllede Kunstnerhaar og dine smaa, underfundige Slangeøine ... Han spillede Guitar og knuste fornemme Damers Hjerter; — derfor sørgede de da ogsaa for at han fik rømme!" ...

Pregel brummede noget til Svar derinde.

„Vi maa spise Frokost sammen!" — raabte han noget efter ud af Værelset.

„Har ikke Tid, Pregel! ... Du maa vide, jeg skal idag gjøre det af med Gjenkomsthilsener for en hel Maaned mindst; — jeg vil lukke mig inde, til jeg faar mit Stykke færdigt."

„Naa saa!" — sagde Pregel, der nu kom ind og var meget elegant klædt. „Saa vil Du kanske tillade, at jeg spiser Frokost." Han tændte Spiritusen under en Kaffemaskine. —

„Du kommer jo hjem til Landet som en sand Leviathan i Kraft og gode Forsætter! Huh! ... det kan ordentlig gyse i et nervøst Menneske; ... tænk, at stænge sig inde, jeg havde nær sagt bare med sig selv, en hel Maaned! Kunde jeg det, tror jeg, at jeg blev en stor Mand; ... men — Friheden! det er mit Valgsprog."

„Jeg forlanger jo ogsaa blot, at Du skal kvidre og komponere, medens jeg sidder i Bur; jeg ta'r Lidelsen og Du Nydelsen, forstaar Du!"

„Saa Du vil da virkelig for Alvor slaa Dig paa at blive Forfatter?" — yttrede Pregel, efterat have nydt lidt af sin Kaffe. Han vuggede sig med et vist tænksomt Velbehag tilbage paa Stolen, og det kom derved frem, at hans Figur alt havde naaet adskilligt frem til et vist Embonpoint.

„Javist, — hvad andet? Du mener da vel ikke, at jeg skulde være løbet til Udlandet bare saadan for at ... slippe at læse."

„Jeg mener, at Theologien er et skjønne Studium ... Jeg var paa en Præstegaard i Sommer ... der var mageløst! Og saa en Rad Pigebørn fra

fjorten til en og tyve Aar; de stod om Pianoet som en levende Rosenhæk, naar jeg spillede! Gid jeg var Theolog!"

„Nu, Du blev en net én!"

„Jeg mener kort og godt, min Ven, at Pegasus — Dyret tilhører nu enten en Digter eller en Komponist — i Længden trænger til en god varm Stald at staa i ... en Krybbe at fores ved ... Det er desværre lidt for sent for mig selv at gjøre det om igjen. Ingen kan forlange, at en Mand paa tredive Aar skal tage Eksamen. Men, ser Du, Ross! en Præstegaard, det var noget for Dig. Det er den eneste Ting, jeg nogen Gang var enig med din Tante i! En Ørn, som skal tjene sit Brød, — kanske tilslut flyve med en hel Familie paa Ryggen, maa absolut tabe sin Naturs frie, vilde Svingkraft. Har man derimod en fast Præstegaard, hvorfra man ikke behøver at lade sin Ørn stige, uden hvergang Aanden vil det, og én selv gider, — det, ser Du selv, er en anden Sag. En Præst skulde jo efter Ideen ikke være andet end en Seer og Digter! ... Gid jeg bare var Organist — ved en af de store Kirker, forstaar sig."

„Du vilde aldrig drive det til at komme til ret Tid Søndag Formiddag, Pregel."

„Tror Du? — Da kjender jeg mig selv bedre ... Naar jeg kommer for desperat sent til en privat Information, finder man deri blot Bevis paa, at jeg er genial indtil det forargelige, og jeg kommer i Ry ved det; men, om jeg kom for sent i Kirken, vilde man sætte mig af, og mit Instinkt har aldrig forligt sig med at blive afsat fra noget behageligt. — Der, tag en Cigar ... Ekstra, — forsikkrer jeg Dig! ... Saa skal vi tage os et lille bitte Glas Maraschino ovenpaa Kaffeen ... det skader ikke, det indestaar jeg Dig for" ...

„Nu vel, lad gaa! Har Du set noget til Lauritz Løndal? Arbeider han paa noget?"

„Vi skiltes ad inat Klokken halv to. Forresten er han ikke længer Poet, siden han skrev den Fortælling, de rakkede saa ned for ham." Her plirede Pregel paa en betegnende Maade med Øinene. „Han har nu slaaet sig paa selv at være Recensent, at recensere de andre. Jeg vil give Dig et Raad, Ross! Du skal holde Dig tilvens med ham!"

„For at blive rost? jeg takker! — Men det er dog Skade!"

„Saa Du beundrer ham endnu! Ja, han ser for Øieblikket ogsaa tilsvarende naadigt og mildt ned paa dine ringe Bestræbelser. Det begyndte særlig, da man holdt op at spille dit Stykke."

Der hørtes en Banken paa Døren.

„Der er han! ... *Entrez!*" — raabte han uden at forandre den skjødesløse Stilling, hvori han vuggede sig paa Stolen. — „Vi talte netop om Dig, Løndal! ... Du sparer Poeten at slide dine Trapper, som han havde tænkt, — for at gjøre Dig Visit. — Uhyre prægtig Aften den Aften igaaraftes, Du!" — gispede han. — „Jeg haaber dog, Du noterer hans Tilbagekomst i Avisen."

„Er alt sket ... han staar der idag! — God Dag, Ross, — Velkommen! — Nu, Du har virkelig taget Dig op! Da Du reiste, lignede dit Gesicht formeget en ung uskyldig Piges; jeg vilde have forsvoret, at der kunde huses poetiske Dæmoner i det! ... Jo, min Ven, ... jeg har noteret Dig i Avisen ... udtrykkelig som hjemkommen Digter ... en af vore notable Personligheder ... Jeg haaber, jeg har ærgret en vis Klik med det. Er det Maraschino, I har der?" — spurgte han og tog en Stol.

Det var en mager, noget høi, bebrillet Herre i snever sort Bonjour og med skarpe, udpræget regelmæssige Træk. Hovedskallen var paafaldende høi oppe ved Issen, og Haaret, der faldt i en svingfuld, stærk rødlig Hanekam om Panden, gav ham et vist myndigt Udseende. Han sad et Øieblik og legede

om Foden af Glasset med en tynd, hvid, fregnet Haand.

„Tillad mig at ønske Dig Velkommen tilbage, Ross! — — at udtale, at det er dine Kammerater en Glæde at se Dig velbeholden igjen ... Ja for Havet er i den sidste Tid blevet noget glubsk paa Mennesker!"

„Tak skal Du have, Løndal! Som Du ser, er jeg sluppet over — fra Hamburg og hid" ...

Løndal smækkede et Par Gange lidt overlegent med Læberne. „Og Du har naturligvis en eller anden Blomst i Knaphullet til at celebrere Ankomsten med ... saadan en liden Ting, færdig til at gives ud?"

„Hvor véd Du det? — Jo, jeg har virkelig en Fortælling."

„Nu, saa — Ja, jeg havde ifjor lavet op et helt Dusin af saadant Smaanips. Det var forresten, hvad der tør være lidt sjeldent i vor Tid, lutter originale Ideer; — — men saa kasserede jeg det hele ... Saadant novellistisk er og blir dog kun Smaamønt."

Ross saa hastigt paa ham. Han havde lagt meget i sin Fortælling og følte sig dybere saaret, end han vilde være ved. For at skjule det, spurgte han pludselig:

„Det er da vel ikke sandt, hvad Rygtet siger, Løndal! at Du har lagt din Digtning paa Hylden?"

„Forstaa det *cum grano salis*, min Ven! — — Ser Du, der gives mangeslags Begavelser ... Enkelte, — om jeg saa skal sige, mere enestaaende og betydelige — vækker Forargelse og Modstand simpelthen af den Grund, at Verden ikke straks formaar at forstaa dem. Jeg er ikke saa dum at lade dem hugge mig til Plukfisk som samfundsomvæltende Aand. Derfor optager jeg simpelthen i nogle Aar selv Kritiken, ... indfører i Publikum de nødvendige Forudsætninger for Forstaaelsen, og saa — begynder

jeg paa mit! ... Jeg tør nok love, at det skal blive i eminent Forstand!"

Det var første Gang i Livet, Ross overhovedet betragtede sin beundrede Ven med kritiske Øine, og det, som nu gik i ham, var baade Skuffelse og Harme.

„Skade, at man ikke kan blive berømt forud paa, hvad man saadan agter engang at forbause Verden med!" — bemærkede han, idet han slog Asken af Cigaren.

„Jeg er bange for, at Du har misforstaaet mig" ... svarede Løndal koldt; men han saa samtidig paa ham, som om han ikke ret troede sine egne Øine.

„Jeg mener, Maraschinoen har gjort Dig krakilsk, Ross!" — udbrød Pregel hastigt. — „Drik et Glas til, saa kommer Du om det Hjørne ... og lad saa være at fyre op med den Slags Øine!"

„Det er, som Frøken Linstow, din gamle Flamme, bemærkede engang i Vinter," replicerede Løndal spydig, „da hun absolut vilde overbevise mig om, at Du var Digter: En kan aldrig beregne, hvor én har Dig!"

„Først er Du indbildsk og bagefter uforskammet!" — brusede Ross op og greb i Hast til sin Hat.

Begge Vennerne udbrød i en samstemmig Latter, hvorunder Pregel raabte:

„Forstaar Du ikke, Løndal! ... Du har taget Katharina Linstows Navn forfængelig!"

Noget skamfuld over sin Hidsighed satte Ross atter Hatten ned.

„Nu, nu ... lad det Vrøvl være glemt" — sagde han godsligt.

„Bekjend da," — vedblev Pregel — „at det er hende, som var Heltinden i det første Stykke ... det er det mindste, Du kan gjøre til Bod og Bedring."

„Lad gaa! — Men om lidt skal I faa se én af

en anden Art ... mørkøiet, sydlandsk ... farlig, „uberegnelig", som Du siger, Løndal! ... et stort Hjerte, skjult under alskens Luner, Fordringsfuldhed, Indfald og, jeg havde nær sagt, gutteagtig Uopdragenhed, indtil hun en vakker Dag kommer til at elske og vise, hvad hun isandhed er, — en herlig Natur, der hidtil blot har levet ubeskjæftiget ... uden nogen Opgave!"

„Saa, Du har da virkelig noget større paa Stabelen?" — spurgte Løndal og rettede Brillerne høiere op paa sin skarpe Næse. „Og noget, som duer?" — vedblev han og trak lidt paa det.

„Det er et Skuespil. Faar jeg det til, som jeg har tænkt mig, saa ..."

„Han vil laase sig inde med det en hel Maaned nu" — bemærkede Pregel.

„Nytter ikke! nytter ikke, Ross! — Man binder blot Inspirationen, det egentlig geniale i sin Produktion, og faar den slikkede Form igjen. Tag Du mit Raad og vent, til Lynet og Synet en Dag kommer over Dig."

„Og imidlertid skal jeg gaa om og snappe Fluer, mener Du?"

„Jeg mener, at en Digter er en Mand, som faar sit til Foræring fra de høiere Magter ... det sidste, han skal være, det er Arbeider ... Vor Tid er fuld af arbeidende Talenter og Virtuoser; men Geni, min Ven, Geni? ... ja det er det, Tiden venter paa!"

„Det bæres mig for, at vi kommer til at lande i Kongshavn idag; der er en god Restauration," bemærkede Pregel henne fra Vinduet, hvor han stod og saa ud ... „Hvilket mageløst Solskin! Hvad siger I?" vedblev han og løftede Gardinet tilside.

Egeberg laa virkelig der som et Guldbjerg i den blaa Dag, medens Skibene paa Havnen soltørrede sine Seil efter Nattens Regn.

„Lad gaa, — jeg offrer denne første Dag til Guderne!" — raabte Ross, betaget af Synet.

„Ja vist," — istemte Pregel, hvis Ansigt nu lyste — „vi gaar med Dampskibet over Havnen, tager et Par Venner med, og saa gir Du os Skizzer fra Udlandet, notabene naar vi har spist, ... til Kaffeen ... Vær saa god, her er Cigarer ..."

Som de gik nedover Gaden til Toldboden, og Løndal var sprunget op i et Hus for at hente den ene af Vennerne, greb Pregel Leiligheden til at sige:

„Du fornærmede Løndal; — det, at Du kaldte ham indbildsk, tilgiver han Dig ikke let ... Forstaar Du da ikke, at Betingelsen for hele Fyren er, at han vil beundres!"

„Aa, Du ta'r feil, Pregel! ... jeg kjender ham bedre end Du ... Desuden ... hvorfor omgaas Du saa med ham?"

„Det skal jeg sige Dig: Fordi jeg beundrer ham; det er en Selvophøielse, som er høiere end Kirketaarnet, og saa er han vittig og inde i alt og rakker saa grundig ned paa alt det, som gjør Lykke."

Løndal kom idetsamme til med det nye Medlem af Selskabet, og Pregel fik nu i sidste Øieblik det fortræffelige Indfald at lade et Bud gaa om til en hel Række af Venner, hvis Navne han opskrev med Blyant, og underrettede om, at Thomas Ross's Hjemkomst feiredes med et Lag i Kongshavn, — „at fremmøde Klokken tre!"

Ross befandt sig i en eksalteret Stemning den Dag.

Hjemkomsten med alle dens forskjellige Indtryk virkede berusende paa hans modtagelige Natur, og det var derfor heller intet Under, at han ved Middagen var, som det heder, „oppe".

Som theologisk studerende under meget beskedne og tilbagetrukne hjemlige Forhold havde han før kun lidet deltaget i det mere flotte, lystige Studenterliv. Sky og forknyt kunde han, naar han tilfældig var kommet ind i det, for at opretholde sig i sine egne Øine igjen optræde baade fremfusende og ubehage-

ligt — noget, hvorunder han selv led. Under Studentersamfundets mere officielle Fester pintes han af en knugende Trang til at stige op og holde Tale uden dog at turde give efter for Fristelsen. Her idag, feteret og omgivet af Kammerater, opdagede han saa at sige for første Gang, at han eiede den Evne at kunne reise Stemningen hos sine Omgivelser.

Ogsaa hans Kammerater var overraskede; — han var ikke kjendt fra den Side. Man blev enig om, at Thomas Ross virkelig havde udviklet sig i de Aar, han havde opholdt sig i Udlandet.

At han var en Personlighed, til hvem man turde knytte Forhaabninger, udtaltes i begeistrede Udtryk.

Paa Veien fra Kongshavn til Staden havde Pregel Ross under Armen.

„Det var underligt" — bemærkede han — „at Løndal ikke har sagt et Ord idag; — han er ellers bestandig parat nok til Foredrag."

Aftenen endte silde, men om muligt end yderligere belivet, hjemme hos Pregel i en engere Ring, „Overhuset", som denne kaldte det, — og her løsnede ogsaa Løndals Tungebaand, idet han noget bekymret paa sin Vens Vegne yttrede, at han egentlig ikke vidste, om det var nogen Lykke at blive Gjenstand for saa store Forventninger som de, der saa utvetydigt havde aabenbaret sig idag. Det var ingen Sag at skrive Regninger ... de skulde ogsaa honoreres! Det, man ventede af én, der skulde fylde en Digterplads i vore Dage, var store Ting, intet mindre end et rigtig nyt, genialt realistisk Greb i Tiden, og han vilde her tømme sit Glas med Ønsket om, at dette ogsaa virkelig maatte lykkes hans Ven Ross!

Pregel satte fra Pianoet en Fanfare til ... og rød og blussende, som han sad der i Tobaksrøgen med en kold Cigarstump i den ene Mundvige, spillede og fantaserede han aldeles uberørt af de andres Taler og Snakken henne ved Bordet.

Han pleiede dette, naar han havde faat Blod paa Tand, — spillede sig da ind i en musikalsk Ekstase, saa han hverken hørte eller saa, og Tonerne strømmede lige uafbrudt efter dem nedover Trapperne, da de sent paa Natten gik, uden at han havde hørt deres Farvel. Hans Venner vidste, at han vilde holde paa slig, til Rusens Taage igjen begyndte at lette.

Da Ross begav sig hjem gjennem de ensomme Gader, havde han Følelsen af en Seir. Løndals Ord: „et nyt, genialt Greb i Tiden," gjentog sig i hans Tankegang.

„Vel! — de skal faa det!" — Han saa et Øieblik op til Konsul Linstows Vinduer, hvor Persiennerne hang ned, da han gik der forbi, og mumlede med en Hovedrysten:

„Ja, hun vil naturligvis ikke forstaa det, — hun er for det gamle ideale Føleri; ... saa klog hun er, vil hun aldrig erobre Verden!"

Da han kom henimod sit Hjem, tænkte han paa, at det vilde være kjedeligt at ringe paa, men fandt til sin Forundring Gadedøren aaben. Han troede dog at have set et Skimt af sin Moders hvide Kappe mellem Vinduesblomsterne. — —

Da Pigen næste Morgen kom op med Kaffen, sad han ved sit Skrivebord.

„Sig nede, at de maa svare enhver, at jeg har laaset mig inde og skriver paa noget ... kan ikke tale med nogen!" — beordrede han kort uden at se op.

III.

Man var alt kommet langt udover Høsten.

Kristiania havde havt sin vakkre September, medens en storm- og regnfuld Oktober til Gjengjæld

med desto stærkere Tag havde ribbet det gule Løv af Træerne paa Byens offentlige Pladse og givet dens før af Vegetationen saa svulmende Omegn et trist og nøgent Udseende.

Hovedstaden stod om Morgenen i Novemberfrosten med rimhvide Tage og Træer; dens nu af Menneskevrimlen fyldte Gader oplystes om Aftenen af Gasblussene og de straalende Butikvinduer.

Inde gjorde man sig Stuen hyggelig ved Kakkelovnsilden og den tændte Lampe. Theatersæsonen var alt i fuld Gang, medens Byens Selskabelighed ikke for Alvor begyndte før efter Jul.

Med den voldsomme Iver, der var ham egen, naar han tog fat paa et Arbeide, havde Thomas Ross holdt sig hjemme i de første seks Ugers Tid og skrevet paa sit Theaterstykke uden saagodtsom at se nogen.

Han gik og drev nede i Haven og skrev oppe paa sit lille grønne Kvistværelse ved Pulten nær Vinduet. Han blev saa at sige forelsket i sin Ensomhed.

Af Katharina Linstow havde han i al denne Tid kun en to, tre Gange set et Glimt, naar hun som snarest kom indom dem, medens hans Søster derimod var desto hyppigere henne hos Linstows.

Han var begyndt at længes forfærdelig efter hende, og da hun en Eftermiddag kom for at hente hans Søster med sig i Theatret, hvorhen Linstows kjørte, ilede han ned i Stuen.

„Hør, Katharina!" — sagde han, idet han hilsede, „kommer Du aldrig mere herud nu?"

„Jeg er saa bange for at forstyrre Dig, Thomas!" svarede hun og fortsatte at hjælpe Kirstine med at vælge mellem nogle Hansker i et Papir. — „Tag de brune, Kirstine ... de fine lyse er virkelig for gode for en almindelig Theateraften!"

„De kostbare franske skal vi stadse med den Aften, Thomas's Stykke gaar!" lo Kirstine.

„Jeg vil sige Dig noget, Katharina!" udbrød han,

da de et Øieblik blev alene, „jeg har virkelig længtet efter Dig i en Grad, som Du ikke kan tænke Dig! Du pleiede ikke at gjøre Dig saa kostbar i gamle Dage. Der er saa meget, jeg kunde havt Lyst til at snakke med Dig om og høre, hvad Du mener ... og saa finder Du paa netop at blive borte nu!"

Katharina saa lidt overrasket paa ham, næsten som hun ikke troede sine egne Øren. Han var overmaade dum, fandt hun; men for den Dumheds Skyld var det, hun holdt af ham.

„Du behøver blot at sige det til din Søster, saa skal jeg komme; men Kirstine har sagt, at Du paa ingen Maade maatte forstyrres ... ikke se nogen ..."

„Kirstine!" — fo'r han op — „hun er egentlig gruelig lidet begavet; hun har intet paa Instinktet, forstaar aldrig en halvkvædet Vise.

Naar jeg siger, jeg ikke vil se nogen, mener jeg naturligvis ikke Dig ... Har jeg nogengang ment det? — Kirstine har ialfald ikke set det. Og her har jeg gaat hver Dag og længtet ... og længtet.

Jeg forsikkrer Dig, jeg holdt paa at slippe Arbeidet, bare fordi Du aldrig kom! — Jeg sendte Dig min Fortælling. Men ikke engang den har jeg faat din Mening om ..."

„Jeg mener, at ingen anden end Du kunde have skrevet den, Thomas!"

... „Nei, den vil ikke over!" afbrød Kirstine, der igjen var kommet ind og holdt paa at passe den ene Hanske paa Haanden. „Det er Ringens Skyld ... Se saa, nu vil den ikke af heller!" vedblev hun og vædede paa sin venstre Lillefinger, hvorfra hun endelig med Møie fik draget en lille ophøiet, blodrød Agatring.

„Det er Thomas's Skyld ... den passer jo ikke engang til Lillefingeren!"

„Gener Dig ikke, Kirstine! Jeg tager den helst igjen! — den passer overhovedet ikke videre til Dig!

Jeg kom bare saa tilfældig over den og tænkte, den kunde fremhæve en liden hvid Haand."

Katharina, der stod ved Vinduet, saa ned i Blomsterne for at skjule, at hun blev rød. Hun følte en indre Vished om, at den var kjøbt til hende.

„Om en Tid er mit Stykke saavidt endt, at jeg kan læse det op," bemærkede Thomas, da de var færdige til at gaa — „saa arbeider jeg det over nok engang. Da faar Du ikke være ubuden, Katharina! Du, Pregel, Kirstine og Anton skal være mit første Auditorium ..."

Han hjalp Katharina og sin Søster ind i Vognen og holdt derunder et Øieblik Katharinas Haand.

Da den rullede afsted, stod han en Stund og saa efter den.

„Jeg gad vide, om Linstows ikke igrunden er en adelig Familie," mumlede han — „ialfald er hver Tomme af hende fornem nok; — — det er Hænder som en Hertugindes ... Og som hun klæder sig simpelt og nobelt — — altid efter sit eget Hoved! — — En slig Naturlighed, det er noget medfødt — — — hun kunde fylde, hvad Stilling det skulde være, jo høiere desto lettere. Det undrer mig, at Folk ikke ser det! De Øine er en Tønde Guld værd ... de blir ordentlig dybblaa, naar de ser paa én ..."

— Den Aften røg han meget Tobak. Han havde Katharina Linstow i Blodet, og i Røghvirvlerne ved Lampen dannede der sig alskens Luftkasteller om hendes Billede.

„Katharina er en mærkelig Pige!" udbrød han med ét nede ved Aftensbordet til sin Moder; han havde siddet ganske taus og distrait. „En skulde lede gjennem baade By og Land, før én fandt hendes Mage ... Det vil da sige, i hendes Art" — tog han sig.

Hans Moder smaalo for sig selv, da hun bar Theen ud.

En Dag oplæste han noget af sit Stykke for Pregel.

„Stemningen er der alt," udbrød denne, endnu før han havde hørt det til Ende. „Du har gjort Lykke, min Ven! Man taler kun om Dig ude i Byen, og det Stykke, Du skal have muret Dig inde med. — — Man er overordentlig spændt, kan jeg sige Dig!"

„Der staar meget igjen endnu, Prægel! Jeg vidste ikke, det var saa tungt. Det er nyt ... realistisk hver Linie; men det blir fire Akter istedetfor tre. — — Jeg føler en vis Trang til at puste ..."

„Puste? — Pokker puste, naar det gjælder at trække op ad Bakken til Lykken, min Ven! Din Fortælling har alt taget Udenværkerne med Storm. — — Ja, for Aviserne har jo været mageløs enstemmige. Det maa være morsomt at læse sligt, Du! ... at man formelig gi'r sig til at slaas om, hvad der er det bedste ved den! Der staar forresten en underlig Opsats i N.bladet. Har Du læst den?"

„Nei!"

„Ja, her skal Du se!" — Og han tog op en krøllet Avis fra den foregaaende Aften.

Ross læste.

„Dette er Løndal!" — sagde han tilsyneladende ligegyldigt.

„Akkurat!"

Men bag Ross's ligegyldige Mine kogte det stærkt.

Løndal gjorde sig det tydeligvis til Opgave at rive ned paa hans begyndende Navn som Digter, og dette var han altsaa nødt til at finde sig i uden at kny.

Til Gjengjæld dvælede han, som han pressede Læberne sammen og saa saa fortænkt ned mod Gulvet, ved den Tanke, at Løndal dog tilslut nok skulde komme til at miste sit Navn som Kritiker paa ham.

Det forholdt sig virkelig, som Pregel havde sagt. Thomas Ross var, takket være begeistrede Venner, i mange af Byens æsthetisk interesserede Kredse bleven en hel fashionabel Størrelse. Han beskjæftigede deres Fantasi.

Ude i Selskaber følte Katharina Linstow godt, hvorledes han var steget i deres Interesse. Det indeholdt for hende noget paa én Gang baade berusende og ængsteligt, saadan at følge den Opinionsbølge, der havde reist sig om ham ... Det beroede paa et Stykke, som han endnu ikke havde færdigt! Hun anede Dybet under ... Tilbagevirkningen, om det ikke lykkedes.

— Den Eftermiddag kom, da Stykket skulde oplæses, og Pregel havde med Ross's Indvilgelse medtaget et Par Venner fra Journalistverdenen. Mærkelig nok havde han forbigaat Løndal.

Ross's Moder var tyet ud i Byen til Tante Rissa, og foruden de førnævnte Herrer dannedes Tilhørerkredsen kun af hans Søster Kirstine og Katharina samt hans Fætter Agenten.

Thomas Ross saa noget bleg og nervøs ud, medens han gik der med Manuskriptet i Haanden.

Han benyttede det Øieblik, da Theen bares om, til at forudskikke en lille Forklaring om, hvorledes Tiden krævede sin Virkelighed digtet ind paa Scenen uden Afslag. Han var ogsaa forberedt paa, at adskilligt i hans Stykke vilde komme til at skurre imod den gamle Smagsretning, særlig da han her væsentlig havde lagt an paa at tegne en eiendommelig Kvindenatur. Men enhver fik følge sit Syn.

Denne Fortale optoges med Varme af Herrerne, der erklærede, at det netop var det nye, alle ventede paa.

Den ene af Pregels literære Venner forsikkrede endog, at han var bleven lettet for en hemmelig Bekymring, han havde næret ... Frygten for, at der

atter — om end talentfuldt nok — skulde dreies paa den gamle Lire.

„Og nu begynder vi!" — raabte Pregel, idet han gik hen til Pianoet og anslog et lidet, stemningsfuldt Præludium.

Ross havde sat sig hen i den store Skindstol ved Bordet, hvor Damerne havde sit Arbeide; men hans Trang til at gestikulere bragte ham snart til at reise sig og vælge en halv siddende Stilling paa Armen af Stolen.

Han havde et Talent til under Oplæsningen at give de forskjellige Roller og gjøre hver Person nærværende for Tilhørerne.

Den dæmpede Tone, hvori han læste, forøgede Virkningen, og Katharina lyttede længe betaget til al den vekslende Rigdom, hans Stemme eiede. Den var efter Omstændighederne sarkastisk, lunefuld, inderlig, lidenskabeligt hviskende; — hun følte i den Thomas selv, hele hans indre. Af og til maatte hun se op paa hans Ansigt. Hvor var det ikke høit smukt saaledes, som det nu viste sig, besjælet af Liv, Aand og Udtryk, og hvilket klart, talende Sprog funklede der ikke i hans store, brune Øine! — hun skulde paataget sig at forstaa det hele Stykke bare ved at se paa dem.

Det varede en god Stund, inden hun formaaede at rive sig ud af Fortryllelsen, og man var alt gledet ind i anden Akt, da hun, pludselig ubehagelig berørt af en Scene, spurgte sig selv: — „Men, hvad er dog dette for en Kvinde, Thomas her tegner? — slig er ingen sand Natur!"

Det skurrede i hendes Sjæl som en dyb, falsk Streng. Og fra nu af fulgte hun Stykket med en Kulde og klarsynet Ro, som en Kritiker kunde misundt hende.

Herrerne var øiensynlig optagne af Stykket, og der vankede Udbrud som: „Det er af mærkelig Virkning! ... Ja, det blir en Seir for Dig, Ross!"

Kirstine var ingen videre Bedømmer af den Slags Sager; men i Glæden over, at Broderens Stykke gjorde saadan Lykke, blev ogsaa hun helt enthusiastisk.

Stemningen i Stuen var allerede bleven for varm til Stykkets Gunst, til at man under Resten af Oplæsningen kunde forholde sig videre kritisk, og det fulgtes da ogsaa med, om muligt, forstærket Anerkjendelse.

Ross's Øine havde forskende søgt Katharina over Manuskriptet.

Det var hendes Mening, som det egentlig i Hjertet var ham om at gjøre; men han mødte bestandig den samme stille, ubevægede Mine; — det var, som intet vilde gjøre Indtryk paa hende.

Det maatte dog komme! Hun maatte dog se, at hans Stykke gjorde Virkning paa de andre, og i Spænding haabede han fra det ene Sted til det andet, hvor han havde lagt Stykkets Virkning. Han vidste, at hun kunde være varm som ingen anden, naar hun først blev rigtig grebet. Det var egentlig hende, bare hende, han ventede paa; men det blev ved det samme ubevægede Ansigt. Han begyndte at blive utaalmodig over denne Kulde, saaret, — harm! Der fløi gjennem hans Hoved en Tanke om, at hun var en ensidig Natur. Men han vilde seire, faa hende revet med, og hans Oplæsning blev endnu mere glimrende, hans Stemme endnu mere dæmpet vindende, fuld af skjult Ild og Indsmigren under de vekslende Stemninger.

Sandheden var, at Katharina sad der med en Følelse af bitter Bedrøvelse. Det var Skuffelse paa Skuffelse, efterhvert som han læste udover ...

„Hvor Thomas havde havt ondt af den Udenlandsreise!" Under hans voksende Begeistring og de andres stigende Bifald blev hendes Mine mere og mere stenrolig.

Oplæsningen endte med en stormende Applaus,

hvorunder Herrerne spøgende gav sig til at fremkalde Forfatteren og derpaa tvang Pregel til Pianoet.

Medens man saaledes i fuldt Humør samlede sig om Pregel ved Pianoet, satte Ross sig hen i Sofahjørnet ved Katharinas Stol. Han saa hed og eksalteret ud.

„Det er egentlig kun for Dig, jeg har læst iaften, Katharina!" sagde han dæmpet. „Jeg skulde give lidt til, for at Du syntes rigtig om det ... saa godt ialfald som om det forrige Stykke. Læste jeg slet?"

Katharina taug.

„Naturligvis!" tilføiede han hastigt — „jeg véd, der var Ting, som Du syntes, jeg havde grebet for virkeligt; men ellers ..."

„Jeg har ikke imod det, som er sandt og naturligt;" det varede lidt før hun slog sine ærlige blaa Øine op imod ham; de var fugtige, og der luede en heftig Bevægelse i dem; „men tro mig, Thomas! det Arbeide skal Du ikke give ud!"

„Nu, saa! Du liker bare ikke hele Stykket!" Han var blet flammerød og yttrede det i en Tone, som om noget saa absurd naturligvis ikke behøvede at tilbagevises. „Du ser dog, at det har gjort Virkning!"

„Jeg ser det."

„Men Du tror, der er ingen, der ser som Du," anbragte han iskoldt, og Katharina syntes, han saa næsten hadsk paa hende.

En Blanding af Krænkelse og Smerte steg voldsomt op i hende; men hun svarede roligt:

„Jeg tror ikke, nogen af dine Omgivelser ser saa samvittighedsfuldt paa det som jeg, Thomas! og min inderlige, alvorlige Mening er, at dette Stykke ikke er Dig værdigt! ... Heller ikke vil det gjøre Lykke!" tilføiede hun halvt hviskende af indre Bevægelse.

„Jeg skal sige Dig noget, Katharina! Du er en aristokratisk Natur, har indskrænkede Kasteanskuel-

ser ogsaa i Kunsten; men jeg har lært at være demokratisk ude i Verden ... Det er en hel Fædrelandssag engang at faa slaaet et tidsmæssigt Kunstværk igjennem hjemme hos os ... her er jo Fordomme uden Grænser! Og netop hos vore bedste ... det er Du noksom Eksempel paa."

Han var sprunget op af Sofaen og stod foran hende.

„Jeg havde nær sagt," svarede hun høitrødmende, „at ingen tror mere end jeg paa, at Du kan skrive noget udmærket, Thomas! ... men dette er hverken poetisk eller virkningsfuldt ..."

... „Synes Du!" udfyldte han harmfuldt.

Hun saa ham roligt ind i Øinene, saa at han trak sit hidsige Blik bort.

„Nu, nu, Katharina, ... jeg kan naturligvis ikke vente, at mit Stykke skal slaa an hos alle! — Jeg er vokset saa vidt, at jeg kun kan følge min egen Overbevisning" — sagde han med et stivt Smil.

Pregel raabte fra Pianoet:

„Jeg skal sige Dig noget, Ross! ... Din Fortælling vil med det første blive oversat paa engelsk af en mageløs, ung Dame, som sværmer for Dig ... Miss Crawby ... Nei, det var den gamle" — rettede han sig med en Grimace, som om han havde faat Æddike i Munden; — „det er af Pleiedatteren, som er norsk og heder Wilkens, ... en grundrig engelsk Familie, som skal bo her ivinter, ... netop ankommet. Du maa vide, jeg er engageret som Musikinformator derude. Hun var aldeles betaget af Fortællingen — og frygtelig nysgjerrig efter Skuespillet."

„Crawbys, siger Du? ... Er de her?" — sprang Ross op. „Naar kom de ... Det er en Familie, jeg har stiftet Bekjendtskab med paa min Reise — de skulde dengang til Vestlandet."

„Ikke sandt! — — en fortryllende pikant Dame, den unge?" — vedblev Pregel.

„Jeg fandt hende meget aandfuld" — sagde Ross uden at gaa videre ind paa Themaet.

Katharina sad stille og syede; men hendes Ansigt havde mistet al Farve.

Ross tog pludselig op sit Uhr; — — „Klokken er ti! — og jeg skal hente Mo'r!"

Man brød op; men Katharina følte, at det var et Paaskud, han benyttede, for at slippe at følge hende hjem den Aften.

IV.

Kristiania faste Fredagspublikum gjensaa en Aften et Stykke fra den gode gamle Tid: „Bagtalelsens Skole" af Sheridan. Der var overfyldt Hus, og Stykket spilledes, lige fra Teppet gik op, med et Liv og Lune, der snart satte hele Huset i Stemning. Skuespillerne og Publikum elektriserede hinanden gjensidig.

Thomas Ross sad nede i Parkettet. Han lagde Mærke til en Loge i første Rad, der stod tom, og det faldt ham ind, at den kunde være abonneret af den Crawby'ske Familie.

Det havde været hans Agt at gaa didud i Visit, men det kunde saa let faa Udseende af, at han vilde udnytte den Smule Taknemlighedsgjæld, hvori de stod til ham fra Turen, og det var hellerikke sagt, at de hjemme var de samme Mennesker som paa Dækket af et Dampskib. Desuden kunde han nok have Lyst til, at det Stykke, han havde indleveret til Theaterdirektionen, var blevet opført først.

Imidlertid havde han levet i en vis Forventning om mulig at træffe den unge Dame ude i en af de Kredse, hvor han kom. Han agtede dog ikke at

nærme sig hende, uden at hun selv gav fuld Opfordring til at fortsætte Bekjendtskabet, ellers skulde det blive med en høflig tilbagetrukket Hilsen.

Han sad netop i Tankerne beskjæftiget med at besætte den tomme Loge, da Døren i Baggrunden aabnedes, og en Tjener kom ind og slog op Sæderne.

Han havde gjættet rigtigt! Noget efter førte den høie, graahaarede, venlige Gentleman sin korpulente, stivt og kostbart klædte Hustru ind, medens en elegant ung Dame med en Flod af klædelige mørke Lokker om Panden kom bagefter i livlig Samtale med en Person, der fulgte efter hende.

Det var Frøken Wilkens og Mr. Sidney.

Den sidste saa lidt mokant ud, men valgte dog sin Plads paa Bænken ved Pillen lige bag hende og bøiede sig af og til ned mod hendes Skulder for at høre en eller anden Bemærkning, som hun gjorde, medens hun med sin Theaterkikkert flygtigt mønstrede Publikum.

Hun vedblev uforstyrret at tage Parkettet i Øiesyn gjennem sin Kikkert.

Ross følte, at den stansede ved ham vedholdende og længe.

Han sad tilsyneladende helt optaget af Stykket, men lod ikke ubemærket, at hun lige efter yttrede en eller anden morsom Ting til Mr. Sidney.

Det laa nær, at det var i Anledning af ham, og det ærgrede hans Forfængelighed ikke lidt. Hans Indtryk ved Gjensynet havde hellerikke været ublandet gunstigt, — snarere en Skuffelse. Hendes Optræden havde noget egenkjærligt, der mindede om, dengang han først saa hende i Gangen ombord i Dampskibet.

Under Mellemakten havde han reist sig, og som han stod henne i Forgrunden ved Orkestret i Samtale med et Par bekjendte, viste en Række Theaterkikkerter og Lorgnetter, der rettedes paa ham, at

hans Person fra flere Hold var Gjenstand for en temmelig stærk Opmærksomhed.

Idet han engang, som tilfældig, vendte sig og lod Blikket glide ligegyldig henover Logerne, smilede Frøken Wilkens gjenkjendende til ham. Han lod, som om han ikke bemærkede det, og rettede med megen Rolighed sin Lorgnet hen paa Logen lige ved Siden af.

Da han igjen satte sig hen paa sin Plads, idet Orkestret begyndte at spille, havde han dog en ubehagelig Følelse af at have begaat en Uhøflighed.

Han vilde nu gjerne finde en Anledning til at hilse og gjøre det godt igjen; men denne syntes ikke at frembyde sig.

Publikums livlige Applaus og Munterhed foran det djærvt humoristiske Stykke lod ogsaa til at have smittet over i den engelske Loge.

Den gamle Mr. Crawby, der rimeligvis kunde dette sit Hjemlands Mesterstykke udenad, sad med et lysende Ansigt og lo og klappede, idet han af og til vendte sig ivrigt om til de andre.

Damerne syntes ogsaa i høi Grad belivede. Mr. Sidneys gravitetiske, rødskjæggede Person stod op imod Pillen. Det var et Ansigt som af Træ; men at han maatte være med i Munterheden eller ialfald her bekjende sig som Englænder, kunde forstaas af den vældige Maade, hvorpaa han deltog i Klapningen, medens Frøken Wilkens leende nikkede bagover til ham.

Pregel traadte ind i Logen og blev hilset meget venskabeligt.

Af Dragten at slutte kom han lige fra et eller andet Selskab, og Frøken Wilkens underholdt sig ivrigt med ham.

Noget efter saa Ross saavel Mr. og Mrs. Crawbys som Mr. Sidneys Kikkerter rettede paa sig; — man maatte have talt om ham.

Da Akten var forbi, stod Pregel lige bag ham:

„Jeg har maattet gjøre Dig nærsynt iaften — Miss Wilkens var ganske vis paa, at Du havde gjenkjendt hende. Jeg skulde forresten hilse Dig og spørge, om Du da slet ikke agter at aflægge dem en Visit?"

Istedetfor at svare, reiste Ross sig og bukkede, hilsende galant op til Mr. Crawbys Loge, hvorfra Komplimenten blev gjengjældt.

„Jeg tænker, det er rigtigst at hilse paa dem straks" — bemærkede han med et Nik til Pregel, idet han begav sig didop.

Man mødte ham hjerteligt.

„Vort Bekjendtskab maa fornyes!" — erklærede den gamle Mr. Crawby, medens han rystede hans Haand, og tilføiede, idet han spøgende truede mod ham, at han ikke vilde tage Ross's Visit for gyldig, medmindre denne vilde komme og besøge dem i deres Hjem.

„Pregel fortalte, at De var nærsynt!" — udbrød Frøken Wilkens med en tvivlende Mine.

„Jeg er det — — undertiden — — ved Lys!" — løi Ross, der havde Øine saa skarpe som en Falk.

„Mit Indtryk af Dem var, at De var saa sand!" — hviskede hun noget heftigt — „men det skal være Dem tilgivet, hvis De snart kommer ud til os — — for Deres smukke Fortællings Skyld."

Hvilket Blik hun sagde det med! — det var jo næsten bevæget.

„Stakkel! — hun staar altfor alene," tænkte Ross paa Hjemveien. Men hvilket fortryllende Liv i det Ansigt!

Som han en Formiddag gik hen ad Gaden til sit Hjem, mødte han et Par elegante Slædevogne med opslaaede Vinduer, hver forspændte med to prægtige Heste med Net over og Kusk og Tjener paa Bukken.

Det var Crawbys.

Hestene var skumsvede. De vendte tilbage fra

en Kanetur udover Ljabroveien. Da de kom forbi, saa han Frøken Wilkens og Mr. Sidney i den ene.

Hun bar en russisk Hue, der klædte hende ypperligt, og en Peltsværks Kaabe, hvis hvide Dun dannede en Krave op imod Kinderne. Der sad nok en Person derinde, — han troede at gjenkjende Pregel.

Hun saa tilside og undgik hans Hilsen.

„Aha!" — tænkte han — „det skal betyde, at jeg endnu ikke har gjort Visit!"

Da han kom hjem, fortalte hans Moder ham, at to Slæder med elegante fremmede i var kjørt forbi. Den ene Slæde havde sagtnet Farten og gaat Skridt for Skridt ved deres Havegjærde, og en ung Dame i Peltsværk havde set med sin Lorgnet meget nysgjerrigt op imod Huset.

„Jeg synes ikke om saadan at mønstres," — sagde hans Moder noget stødt — „men saa fandt jeg da heller ingen Grund til at gaa bort fra mit eget Vindu" —

„Hun har ikke tænkt over det, Moder! — Hun er slig ... Det var den Frøken Wilkens, jeg traf paa Dampskibet ... Hun er saa ubetænksom af sig ... rent ud Øieblikkets Barn!"

„Saa — aah! da laa ikke det i hendes Ansigt — hun saa hovmodig ud ..."

„Ja det er ogsaa det Skal, hun bærer udenpaa ... Du maa vide, hun staar aldeles alene midt i en overmodig, stolt Familie ... har en haard Strid at staa i."

„Jasaa — — Stakkel! ... Men hvoraf véd nu Du det?"

„Aa, — jeg er saa tilfældigvis kommet ind i den Sammenhæng ... ganske hændelsesvis ... Jeg hørte en Samtale mellem Familien ombord. I Fredags traf jeg dem igjen i Theatret, og da bad de mig om at besøge sig. Imorgen gaar jeg derhen."

„Saa Du skal gjøre Visit der? ... og de bad Dig

komme? Hør, Thomas! vær Dig selv iblandt dem ... det duer ikke at spise Kirsebær blandt de store!"

„Vær ikke bange. Det er nødvendigt at se Livet i alle Skikkelser — — for mig blir de saa alligevel kun en Studie."

„Men den Frøken Wilkens, — hun er jo norsk? Hun er da ikke bare en Guv... en Selskabsdame?"

„Se det spørger de alle om!" — fo'r Ross op i harmfuld Indignation. „Nei, hun er det ikke! Hun er Barn i Huset — skal testamenteres Penge, om Du vil! — — Er Du nu fornøiet, Mo'r?"

„Kjære Thomas!" sagde hans Moder og saa paa ham forundret irettesættende.

Sønnen gik øieblikkelig hen og kyssede hende og bad hende ikke bryde sig om hans Heftighed.

Den Voldsomhed i Følelsen, som han under dette lagde for Dagen, gav hende en Tanke om, at der maaske stak noget andet under.

„Skjuler Du noget for mig, Thomas?" spurgte hun pludselig.

„Ikke et Gran, Mo'r! — — andet end, at Du er en velsignet Mo'r, som har en Lømmel af en Søn, der ikke fortjener Dig!"

Ross's sensible Natur følte sig altid i Spænding foran selskabelige Sammenkomster, og da han den følgende Dag spadserede udover til det smukke Landsted, som Crawby's havde leiet i Byens Vestkant, beskjeftigede hans Fantasi sig baade med Muligheder og Umuligheder.

Han risikerede formodentlig at træffe en eller anden af Stadens ansete og betydelige Mænd derude hos den rige Englænder eller — endnu mere generende — nogen af disses Damer, for hvem han da skulde forestilles som — ja, hvad som? Han var jo egentlig hverken Fugl eller Fisk ... en Poet i

Slyngelalderen, før han endnu har faat Navn, — opgjorde han sig i et Anfald af Selvbetragtning.

Det vilde være flaut, om Mr. Crawby under Præsentationen tog Munden alt for fuld og f. Eks. titulerede ham: „den bekjendte Digter Thomas Ross." Han saa det fine overseende, skjult ironiske Smil, hvormed den elegante Frue eller Frøken hilsede, og ved Tanken alene kogte hans Stolthed, saa at han harmfuldt udbrød:

„Saa retter jeg det paa Stedet! — jeg er Literat og intet mere — — endnu! ... Jeg vil være mig selv lige over for alle disse Mennesker!"

Han gik hastigt og egentlig i et Humør, som om han stod i Begreb med at træffe en Stue fuld af Fiender istedetfor at gjøre en behagelig Visit.

Det var vel en Betragtning som denne, der havde gjort sig gjældende for hans sunde Sans; thi noget efter sagtnedes igjen hans Skridt, og der kom et Smil over hans Læber ... Han tænkte paa Frøken Wilkens.

„De er frygtelig egoistiske disse kolde, haarde Jerngittere, bag hvilke den rige Mand stænger sig inde!" mumlede han, idet han traadte ind ad Jernporten til Haven — — „at de ikke forstaar, at et Trærækværk er tusind Gange mere hjerteligt og menneskeligt!"

Fra Trappen saa han endel Tummel og Bevægelse henne paa Gaardspladsen bag Huset. Et Par Heste med Dækkener over stod utaalmodig stampende foran en Slæde, og en Tjener i høi Bjørneskindshue smeldte af og til med en Pisk for at tøile dem. Der var altsaa Visiter.

Han ringede paa. En Tjener aabnede Døren til Entréen og viste ham op ad en liden, med et Rækværk af Blomster og Bladplanter dekoreret, Trappe ind i et Forværelse, hvis bløde Gulvteppe, luende Kamin, Sofaer og Speile mellem de tunge, grønne Gardiner viste, at den engelske Familie havde for-

staaet at flytte sin tilvante solide Komfort med sig over til Norge.

Der lød Pianofortespil fra et af Værelserne indenfor.

Det var et Par flotte Melodier fra Offenbachs sidste Operette, og han hørte Miss Wilkens synge og le overgivent.

Pludselig hørte Spillet op. Tjeneren havde nok meldt hans Komme.

Ross traadte ind med Hatten i Haanden og en sand Verdensmandsmine.

Han ventede at finde fuldt Selskab, men saa til sin Overraskelse kun Frøken Wilkens, der sad paa Taburetten foran Pianoet noget spændt vendt imod Døren og med den ene Haand endnu hvilende paa Tangenterne.

„De finder ingen anden end mig hjemme, Hr. Ross!" sagde hun, idet hun reiste sig og traadte hen imod ham. „Ikke sandt, det er nogle afskyelige Melodier disse af Offenbach, skjønt gruelig morsomme!" Hun nikkede med Hovedet, som hun endnu havde Takten inde af det, hun nylig havde spillet. „Deres samvittighedsløse Ven, Pregel — ja, for han er samvittighedsløs i Musikken! — — har sendt mig nogle af dem. Jeg gjennemgik dem netop ... men de skal ikke længere vanhellige det Pianoforte, hvorpaa Deres Sange ligger!"

Med en ivrig Bevægelse kastede hun Heftet foragteligt hen paa Nodehylden. — — —

„Jeg er saa bedrøvet, Ross!" — udbrød hun og vendte sig et Øieblik bort med Hænderne for Øinene — „Her er saa tomt ... saa tomt ... ikke et eneste virkeligt Menneske ... andre end De! Og De kommer jo aldrig!"

Ross stod lidt uvis. Han følte, at denne Kvinde vandt en forunderlig Magt over ham. Sidst af alt vilde han imidlertid misbruge hendes øieblikkelige

Stemning til at trænge sig ind i hendes Fortrolighed.

„Tillad mig," svarede han, „en Dame med Deres Evner maa have nok af Interesser ... hele Verden staar jo aaben for Dem."

Hun rystede paa Hovedet og smilte nedslagent.

„Saa De tror det? ... Jeg forsikkrer Dem" — udbrød hun med Heftighed — „om Staden stod i Kog ... om hele Verden skulde have Dommedag udenfor England, kom der ikke et Pust af det hidind. Det, som interesserer os idag, er, at Mrs. Crawby inat har sporet et Anfald af sin Gigt! Her er bestilt nogle Puder, men Mr. Crawby tvivler paa, at de kan gjøres rigtige her i Landet ... her er Spænding fra øverst til nederst i Huset" ...

„En Natur som Deres, Miss Wilkens! kan ikke andet end ryste sine Lænker, selv om det er Rigdommens."

„Ulykken er, at de holder saa forfærdelig af mig allesammen, saa her næsten ikke er Luft at faa!" sagde hun med en Mine af Kjede, „og vi trænger dog alle lidt Afveksling! engang imellem andre Personer!"

Det ringede.

„Der faar vi Visiter! — De maa endelig blive, Hr. Ross ... og om lidt kommer Mr. Crawby. Jeg véd, han vil beklage, om han ikke fik se Dem!"

Der meldtes et Navn fra Statens plutokratiske Verden tilligemed Attaché Henry Campbell paa Gjennemreise til St. Petersborg.

Lidt efter fyldtes Værelset af flere Visiter, Damer og Herrer, væsentlig af Byens udenlandske Verden.

Frøken Wilkens forstod at presentere Ross paa en lige saa smigrende som taktfuld Maade.

Samtalen var konventionel kjedelig — almindelige Talemaader, hvormed man plagede hinanden, — idetmindste fandt Ross det.

Attachéen spillede øiensynlig en vis Rolle iblandt dem. Det var en spæd, forbindtlig Herre med sorte Knebelsbarter og et ledeløst, yderst blaseret Ydre. Han bukkede for Ross, idet han samtidig satte Pincenezen paa og stirrede paa ham.

„De er Digter, min Herre! Jeg synes" — vedblev han, mysende med Øinene, som om han ledte i sin Hukommelses Dyb, „at jeg har hørt Deres Navn i ... i England?"

„Det er aldeles umuligt," svarede Ross leende, „De har knap hørt det i denne By, hvor jeg bor!" Han følte, at Selskabets Øine var rettede paa ham, og var ikke vis paa, om Englænderen var spydig. Han blev imidlertid fuldkommen overbevist derom, da denne atter satte Lorgnetten paa Næsen og tilsyneladende troskyldigt vedblev:

„Digter ... Forfatter! det er en brillant Karriere, ... naar man er saa heldig at have utvivlsomt Geni!"

„Det er aldeles som med Statskunsten," mente Ross i den samme lette konverserende Tone — „i Mangel af Geni forbliver man" ...

„Attaché!" — udfyldte den anden med et yderst forbindligt Smil og sin overlegne, lette, ledeløse Forbøining. „Tillad mig at sige Dem ... jeg finder Deres Bemærkning slaaende ... aandrig!"

Han trak sig med nok et forbindtligt Buk af samme matte Sort hen mellem Damerne.

Mr. Crawby kom idetsamme ind og hilsede de forskjellige Gjæster paa sin hjertelige, hyggelige Maade; det lod til at være gode bekjendte. Ross trykkede han særlig i Haanden og udbrød: „Endelig kommer De da ud til os, unge Herre! — Vi haaber at faa se Dem ret ofte ... De maa ogsaa se nogle Kvartser, som jeg har fundet her i Landet. — — De maa undskylde mig, mine Damer og Herrer!" afbrød han, „men jeg har maattet sidde hos min Hustru og læse mine Breve — hun har en Mindelse af sin Gigt idag, Stakkel!"

Alle Ansigter slog med ét over i den bekymrede Stil.

„Vel ikke meget ... smerteligt vel ... Mr. Crawby?" — spurgte Attachéen, der atter ivrig trængte sig frem. Hans Mine var høist spændt.

Ross saa hen paa Miss Wilkens, hvis Ansigt fromt havde lagt sig i samme Folder som hele Selskabets; men et hastigt, skolegutagtigt Blik af hende sagde ham, at hun delte hans Lystighed over Attachéen.

Den levende Forespørgsel om og Afhandling af Mrs. Crawbys Befindende afbrødes med ét af en dyb Brummen og et Overraskelsens Skrig fra en af Damerne.

Det var Mr. Sidney, der traadte ind og foreviste sig i norsk Vinterkostume: Ulveskindspelts med Skjærf, Reisestøvler og Pensylvanskindshue samt Svøbe i Haanden og med en Del Brum og gravitetiske Fagter, der skulde tilhøre den norske Bjørn.

Han høstede rigelig Beundring og til nogen Forbauselse for Ross ikke mindst af Miss Wilkens, der erklærede, at hun aldrig før havde set dette Reisekostume, der ikke brugtes paa den Kant af Landet, hvor hun havde levet.

„Om fjorten Dage skal De faa se et endnu mere genuint Vinterkostume, Miss Wilkens! det, som de egentlige indfødte, Finnerne, bruger. Jeg har forskrevet Dragter baade for Dem og mig. Vi skal faa et Par Slæder, som de kalder „Pulk", og som ligner en Kano. Men Rensdyr til at kjøre dem kan vi desværre ikke faa ... det skulde været en herlig Sport!"

„Ja, det er Skade ... virkelig Skade! — Der er ingen, som forstaar at skuffe mig som De, Mr. Sidney!" — sagde hun med et elskværdigt Surmuleri.

„Som om jeg kan gjøre for det! ... eller har efterladt det mindste! ... Jeg forsikkrer Dem ... Men

her blir hedt!" udbrød han aldeles purpurrød i Ansigtet. „Jeg mener, jeg idag skal blive baade frosset og stegt for Deres Skyld, Miss Wilkens!"

„Ah, jeg forstaar!" sagde Grossereren leende, „den er Deres, Mr. Sidney! den Bredslæde, som holder ude paa Gaardspladsen med de gale Heste foran ... De kan ikke tøile dem længer ... Jeg raader Dem virkelig fra at lade Dem kjøre af ham, Miss Wilkens ... Der skal mere — tillad mig at bruge Mr. Sidneys Udtryk — „genuine" Hænder end hans til for at styre dem i det Humør, der raader hos dem for Øieblikket!" — — —

— Man tog Afsked, og som Mr. Crawby fulgte de fremmede i Forværelset, udbrød Miss Wilkens trohjertigt:

„Jeg skulde vovet paa Deres Haand, Mr. Sidney! om ingen anden vilde; — men Ulykken er, at Deres Moder har Gigt idag, og da tør jeg jo ikke være hjemmefra. — Nei, det gaar ikke an!" — forsikkrede hun med en Hovedrysten, som om hun endnu værgede sig mod Fristelsen. „Men der falder mig noget ind!" — vedblev hun og vendte sig til Ross, „vil De kjøre med Mr. Sidney i mit Sted? Alene vil jeg nødig vide ham med disse uvante norske Heste ... Der hænger nok af Reisetøi i Entréen."

Hendes Mine var virkelig bekymret, og Mr. Sidneys Ansigt opklarede sig noget. Han gjentog ivrigt hendes Opfordring.

Ross's Svar vilde have været et ubetinget „Nei", om der ikke gjennem hendes Henvendelse havde lydt noget, der lignede en Appel til hans Mod.

Nu blev det et „Ja", før han havde tænkt det, og det var først, da han ude i Forgangen forsynede sig af Mr. Crawbys Reisetøi, at der overkom ham en Følelse af, at han havde bragt sig i en Stilling, han egentlig ikke havde Lyst paa. Hun spøgte derunder med Mr. Sidney, der fandt sig i Drillerierne

taalmodig som et Lam og gravitetisk som en Bjørn.

Først da de skulde ud af Døren, tog han sin Mon igjen. I en bitter Tone, der skulde gjælde for Spøg, yttrede han:

„Deres Formiddagsprogram idag har jo været taalelig righoldigt, Miss Wilkens! — Først var det Hr. Pregels Musiktime, jeg skulde vente paa; saa var det Brevet fra Modehandlerinden i Paris, saa Visiterne! ... Der skulde rigtignok en Heste-Taalmodighed til! ... eller rettere, en som min ... for Hestene de steilede!"

... „helt til De fik det originale Indfald at gjøre Dem til Bjørn og overfalde og adsprede alle vore besøgende!" svarede hun med en mokant Opkasten af Overlæben, der klædte hende ypperligt. „De fremmede saa rigtignok ikke, som jeg, at Bjørnen igrunden skummede ... ellers var de maaske blet bange! — Det er virkelig en hel Komedie at se Mr. Sidney gaa om og spille den taalmodige!" tilføiede hun ærtende.

„Jeg har isaafald alligevel opnaaet Hovedsagen ... at Miss Wilkens ikke har kjedet sig!" replicerede han skjærende med et komplimentøst Buk.

„De ser selv, hvilken vanskelig Følgesvend De har faat, Hr. Ross! — — men, jeg forsikkrer Dem, han er meget bedre, end han giver sig ud for!"

Det var en mærkelig frisk, sølvtonende Latter, der lød, idet Døren lukkedes.

Lyden forfulgte Ross et langt Stykke paa Kjøreturen, medens han sad og fastholdt for sig den elegante Skikkelse, som havde staat der, lænet over den lave, blomsterbesatte Trappe. Det var en betagende Blanding af Verdensdamen og en egen gutteagtig Ynde ... „Og hvilken Latter!"

De sidste Ord kom han til at yttre høit.

„Jeg mener, hvor smukt Miss Wilkens ler!" forklarede han, da Mr. Sidney noget forbauset saa paa

ham. „Det ligner en Fugls Trille ... Der er rent ud melodiøse Modulationer i det."

„Hm, — mærkeligt!" mumlede Mr. Sidney i sit rødbrune Skjæg. „Jeg tror virkelig, at hun dreier Hovedet om paa alle Mennesker!"

„Hvad er mærkeligt, Mr. Sidney?"

„Intet. — — Det er en smuk Dag ... særdeles smukt Vinterlandskab, Mr. Ross!"

„Sjelden vakker gul Farve paa de Heste!" — bemærkede Ross paa sin Side.

Den brede Drammenschaussé udfoldede for Øieblikket den Blanding af fornøielseslysten Luksus og travelt Arbeide, der paa en skinnende Vinterdag kan røre sig paa den Kant af vor Hovedstad.

Elegante Luksuskaner med larmende Bjelder og Tjenere bagpaa susede pidskesmældende forbi tunge Arbeidsslæder, og Mr. Sidney, der ikke lod til at være øvet i denne Slags Færden, opbød øiensynlig hele sin Kjørekunst for at skaffe dem heldigt forbi.

Fra Rækken af de vinterhvide Villaer aabnede sig Udsigten over den sneblændende, udstrakte Is, hvor det middelalderlige romantiske Akershus strakte sin Odde ud imod Hovedøen med sine Sværme af skøiteløbende under Murene.

Spredt udover Isen tegnede enkelte indefrosne Skibe sine Master imod Dagen.

Et røgvæltende, pibende Dampskib arbeidede just paa at bugsere et stort Skib op igjennem Raaken, hvori en Række af Fartøier, der i den blanke Vinterdag solede sine Seil, drog sig hen i det fjerne lig en hvid Mur.

De tvende Herrer havde alt kjørt temmelig længe uden at veksle et Ord, hver af dem, som det lod, fuldkommen optaget af sine egne Indtryk.

Udsigten til Isen var nu borttaget af Ladegaardsøen. Han kjørte mellem store, sagtevuggende, rimglimrende Naaletræer med snetunge Grene, og lidt efter aabnede der sig paany en Isvidde. Det var

Bugten foran Sandvigen med sine Øer og Indskjæringer henad det skovrige Asker- og Forneboland.

I Fjernet foran dem laa op mod Luften Skougumaasens og Kolsaasens drivhvide Snehøider i svagt violet Skjær af Eftermiddagssol, hvorved de fik en Lighed med disse violetblaa Porfyrlinier, som om Sommeren tegner sig saa usigelig sydligt, italiensk blødt, hen i Kristiania Horisont.

Ross sad hensunket i Betragtningen.

Han udbrød pludselig:

„Det er virkelig Synd, at Miss Wilkens maatte nægte sig denne smukke Tur!"

„De hørte, det var for min syge Mors Skyld ... Miss Wilkens har under visse Omstændigheder Hjerte som en Engel."

Den Tone, hvori Mr. Sidney sagde dette, irriterede Ross.

„Jeg antager, at De ikke tvivler paa, at hun sagde sandt!" udbrød han noget varmt.

Mr. Sidney gav en af Hestene, der et Par Gange havde trykket sig lidt mod Slædestangen, et vældigt Slag med Pidsken.

Ross opfattede dette som et Svar paa sin Yttring og fandt det høist uforskammet.

Følgen af Pidskeslaget var, at Hestene satte afsted i fuld Karriere.

Med sine lyse flagrende Manker tog de solgule Heste sig ypperligt ud. Mr. Sidneys forskjellige Forsøg paa at fange dem ind igjen under et regelmæssigt Trav syntes dog kun at gjøre dem urolige; de vakkre Fjordheste forstod klarlig ikke hans „Hap!" og øvrige engelske Tilraab.

At kunne tillade sig at kjøre ham paa en saadan Maade fandt Ross end yderligere negligeant.

Med et pludseligt Kast slængte Hestene sig ind paa en Bygdevei, der, en Fjerdingmil fra Sandvigen, fører gjennem en Del bakket Skovterrain ned imod Søkanten.

De var blet uregjerlige, og Mr. Sidney, der under Anstrengelsen med Tømmerne stod halvt opreist i Slæden, svingede forgjæves Svøben susende over dem, medens Grenene paa den trange, humpende Skovvei i Farten slog imod hans Peltshue og Ansigt og overdængede dem med Sne.

Der var Udsigt til at kjøre Slæden istykker paa mindst et Dusin Maader paa dette Vis, og Ross følte sig gjentagende fristet til at prøve et Sprang for at komme ud.

Et hastigt Sideblik, som han opfangede fra Mr. Sidney, gav ham imidlertid en Mistanke om, at denne maaske kunde opnaa at faa noget at more Frøken Wilkens med paa hans Bekostning.

Og fra det Øieblik kunde Englænderen for ham kjøre iknas saameget, han bare lystede.

Han begyndte ganske gelassent at arbeide paa at faa tændt en Cigar, hvilket naturligvis ikke lykkedes, og strøg af en Fyrstikke efter en anden.

Som de slap over en bred, blaa Issvul, hvor alene den stærke Fart reddede dem fra Grøften og Gjærdet paa Nedersiden, kunde han dog ikke afholde sig fra spydigt at gjentage sin tidligere Bemærkning:

„Det er virkelig Synd, at Frøken Wilkens maatte nægte sig denne smukke Tur!"

At Stikpillen virkede, havde han den Tilfredsstillelse at forstaa af et Par vældige Tag i Tømmerne, hvorved Mr. Sidney syntes med ét at ville stivholde Hestene, men kun med den Følge, at de bagefter fo'r desto stærkere ud.

Det blev et løssluppent, uregjerligt Gallop udfra Skovveien nedad mod Iskanten; det smukke, lyse Net var kommet i Ulave, og Hestene skummede, mørkfarvede af Sved, inde i deres i Solen blinkende Seletøi.

Det var med alt andet end fromme Følelser, at Ross sad der.

Han holdt paa at gjøre op det Regnskab, han

bagefter agtede at holde med Englænderen, der til sin øvrige Manøvreren med Hestene nu til hans Harme havde føiet nogle ihærdige, men høist utidige Forsøg paa med Skaftet af sin Patentsvøbe, der var forsynet med Hammer og Krog, at faa Nettet fanget op igjen og draget ordentlig henover Slædeskjærmen.

De var alt ved Iskanten, da Hestene, som ved fælles Overenskomst, gjorde et pludseligt Hop foran en Revne og satte afsted op paa en frossen Sneskavl, der havde lagt sig som et Tag ud fra Snebakken oppe mellem de øverste Stene.

Mr. Sidney kunde ikke se mere forbauset ud, om han med ét var kommet op at flyve, end han syntes, da de balancerede deroppe med Slæden.

Hans Ansigt vaklede en Stund mellem Frygt og Haab. Derpaa slog han ud med Armene og satte resolut, idet de væltede, med et langt vældigt Sprang ud af Slæden.

Da Ross lidt efter reiste sig fra sit Leie mellem to Kampestene, følte han, at han havde stødt eller vredet sin Arm noget; men det var alligevel ikke uden en vis hævnlysten Skadefryd, at han saa Mr. Sidneys Peltsfigur endnu ligge halvt begravet henne i Sneen. Hans svære Person havde gjennembrudt Skaren, og lidt af et fint Snemel røg endnu i Solen over Englænderens Grav.

Det var ikke mere end fortjent, og Ross fandt sig aldeles ikke oplagt til at forhaste sig med at hjælpe ham op igjen. Han gav sig i al Mag til at slaa Sneen af sig.

Da Englænderen imidlertid syntes at blive liggende noget længe uden at røre sig, gik han dog derhen.

Mr. Sidney laa ganske bleg med Svøben endnu i den knyttede Haand. Han aabnede netop Øinene, da Ross kom, og havde sandsynligvis ligget bevidstløs.

Dette lod til at være alvorligt, og for denne Betragtning var ogsaa al Ross's Harme strøget bort. Han maatte have faat Stødet af en Sten under Sneen.

Han reiste ham op, saa at hans Ryg fik Støtte mod Snebakken, og begyndte at aabne hans Reiseklæder; den friske Luftstrøm oplivede ham.

Der stod en vis overrasket Taknemmelighed at læse i Mr. Sidneys Blik. Ross, hvem alle Indtryk heftigt berørte, var selv blet meget bleg.

Det gjaldt igjen at faa fat i Hestene. Han saa et Skimt af deres gule Sider henne mellem Træerne ovenfor Bakken, hvor de af sig selv havde stanset, og han vadede gjennem Sneen hen til dem.

De stod med viftende Haler og hilsede ham med Vrinsken.

Bagom dem laa Bredslæden væltet i en hel trist Forfatning med Skjærmen skjevtrykket og endel af Bunden indslaaet. Det viste sig dog, at der fremdeles lod sig kjøre med den, og snart stod Kjøretøiet nede i Strandkanten, hvor Mr. Sidney fremdeles sad i samme Stilling, bleg og taus.

„Jeg tænker, jeg har slaaet ind et Ribben eller to," hviskede han. „Jeg beder Dem undskylde mig; det var min Skyld, Mr. Ross!"

„Jeg beklager Dem virkelig, Mr. Sidney! ... Det synes at smerte voldsomt ... Jeg skal hjælpe Dem saa lempeligt som muligt hen i Slæden."

Han gjorde en afværgende Bevægelse og prøvede paa at reise sig; men maatte finde sig i at modtage Hjælpen.

Mr. Sidney led vist meget, medens de kjørte henad Isen tilbage mod Staden, der henimod Solnedgangen laa foran dem som et udstrakt Bjerg af rosenfarvede, blinkende Vinduer. Han sad hele Tiden taus og bemærkede blot engang:

„Smuk Illumination, Mr. Ross! sandt Fatamor-

gana! ... Og Heksen bor derinde, ... tro De mig ... Heksen bor derinde."

Ross tænkte paa, hvor forunderligt det dog var, at denne Mand, der tydelig var en godmodig Natur, netop skulde have fundet paa at lægge Frøken Wilkens saadan for Had; thi det var naturligvis hende, han sigtede til med Heksen.

Idet de kjørte ind gjennem Haveporten til Mr. Crawbys Landsted, stod hun smilende i Vinduet og hilsede; men da hun saa, at noget var iveien, sprang hun hastigt ud igjennem Værelserne og aabnede Gadedøren.

„Hvad er paa Færde? — — Jeg spørger, hvad er paa Færde?" raabte hun, da intet Svar kom.

„At jeg har knækket nogle Ribben, hvis det kan interessere; ... men vil De ikke være saa artig at faa fat paa John og den anden Fyr!" ...

Frøken Wilkens sprang tyndklædt, som hun var, nedad Trappen og hen til Slæden.

„Det har anet mig!" udbrød hun, idet hun heftigt vred Hænderne og bøiede sig udover ham — „det har anet mig hele Tiden, Mr. Sidney! — — Hvorfor kjørte jeg ikke med Dem! ... De havde ikke kjørt saa da!"

Hun skyndte sig igjen op ad Trappen og satte hele Huset i fuldstændigt Oprør.

Lidt efter var Slæden omgivet af Mr. Crawby og hele Tjenerskabet.

Fra Entréen, hvor man fik Reisetøiet trukket af ham, skulde Mr. Sidney op ad Vindeltrappen til sit Værelse. Som Ross vilde bøie sig for at hjælpe ham, traadte Frøken Wilkens afværgende til:

„Nei, lad mig! — — Saadant forstaar ingen saa varsomt som en Kvinde."

Mr. Sidney betænkte sig lidt, men lagde derpaa Armen om hendes Skulder. Det var tydeligt, at hvert Trin kostede ham heftige Smerter, skjønt han intet sagde.

Ross fandt, at Frøken Wilkens's ranke, elegante Figur tog sig uforlignelig ud i denne Stilling.

„Jeg er stærk, Mr. Sidney!" forsikkrede hun i Trappen, opad hvis Mahognitræs Gelænder hun støttede Armen for at holde sig. Stemmen skalv lidt, medens hendes Ansigt med det mørkkrøllede Haar stak frem over Mr. Sidneys Arm, rødmende af Anstrengelsen.

Imidlertid forklarede Ross i Korthed Hændelsen for Mr. Crawby og hans Hustru. Den sidste var kommet ned i sin Sygehabit og lod til aldeles at have glemt sin Gigt.

„Det vil vel kun være til liden Hygge for Dem at spise Middag hos os nu, Mr. Ross! Imidlertid, — — vi vilde finde en Trøst i, om De blev her ..."

Ross undskyldte sig med, at man ventede ham hjemme; „men," tilføiede han, „engang ud over Aftenen, om De tillader, Mr. Crawby, vil jeg gjerne faa komme igjen og forhøre mig om, hvad Lægen siger, og hvordan her staar til."

Mr. Sidney raabte oppe fra sit Værelse.

„Det er paa Dem, han raaber, Mr. Ross!" sagde Mr. Crawby.

Ross fandt Mr. Sidney liggende paa Sofaen. Han rakte ham Haanden.

„De maa se til mig! ... det er en Bøn til Dem, Mr. Ross! De gjør en god Gjerning derved."

Miss Wilkens stod ganske taus og bedrøvet ved Hovedgjærdet af Sofaen med Hænderne foldede i hinanden. Hun bøiede Hovedet langsomt, idet han gik, og gav ham idetsamme et Blik ... hvilken varm Bøn om, at han dog maatte komme igjen!

Paa Tilbageveien gik han raskt som den, der har Feber i Blodet ... Der var dog et usigeligt Liv over denne Kvinde ... glad eller bedrøvet, var hun bestandig anderledes end alle andre! ...

Han følte med ét en glubende Hunger. Paa denne Tid af Dagen — Klokken var seks — kunde

han ikke vente at finde Middagsmad hjemme, og lige over paa den anden Side af Fortoget fristede de oplyste Vinduer i en bekjendt Restauration.

Som theologisk Student havde han før sin Udenlandsreise ikke været vant til at søge saadanne Steder, og nu følte han sig formeget som et offentligt Spørgsmaalstegn til, at det faldt hans nervøse Natur behageligt at gaa ind og blive bemærket. Han gik forbi.

Gaslygter og Butiksvinduer straalede ud i den menneskefyldte Gade.

Et Stykke henne i den saa han de grønne og røde Lys af en Sporvogn bevæge sig ned mod Torvet, og han benyttede det Øieblik, da den stansede, til at indhente den.

Han strøg i Hasten forbi en Herre, der et Øieblik betragtede ham opmærksomt og derpaa tog lidt til Hatten.

Det var først inde i Vognen, at det drog efter for ham, at det havde været en af Theatrets Direktører.

Han kjendte ham ikke personligt; men det var naturligvis det Theaterstykke, han havde indleveret, der forskaffede ham Æren af saadan at blive hilset og betragtet ... paa en vis forskende Maade, som om Manden vilde se udenpaa ham, om han virkelig besad Talent ... Han havde skyndt paa sin Gang og set lige ud, da han løftede paa Hatten ... Laa der Antagelse eller Forkastelse i dette? ... En saadan Fyr med en af et langt Theaterliv udbrændt Fantasi kunde nok være istand til at forkaste hans Stykke! Det gik jo hellerikke i den gamle tilvante Gjænge! ...

„Forkaste det?" mumlede han. „De kan prøve! Saa averterer jeg, at jeg vil holde Oplæsning paa et nyt Arbeide, og selv lade det dømme af Publikum ... Det skal ialfald blive en Kamp, saa de tør betænke sig, før de næste Gang lægger sine dagligdags Kulisseanskuelser paa et virkeligt Digterarbeide ...

Virkelig forkaste det! — Alt det, jeg har arbeidet paa i over et Aar! ... Og saa sætte i Avisen, at man ikke har villet have det, fordi det ikke duede! ... Velan, — jeg optager Kampen mod dem alle! ... Stakkels Mor! ... Isaafald flytter jeg fra hende; — hun skal ikke underholde mig, istedetfor jeg hende! ... Og jeg kan sulte ... gaa ned paa Gaden, om det saa skal være ... Men jeg vil seire!"

Han sad ganske bleg under den Illusion, der havde reist sig for ham i Anledning af Direktørens uudgranskelige Maade at hilse paa, da Vognen med ét holdt ved Endestationen i Nærheden af hans Hjem.

I den lune oplyste Stue fandt han sin Søster siddende ved Bordet foran Lampen ifærd med at afskrive nogle Noder.

„Kjære Mor, har Du Middagsmad?" spurgte han, da hans Moder idetsamme kom ind fra Kjøkkenet med The.

„Har Du ikke spist? ... Vi faar da varme op noget."

„Nei, Mor! — Lad mig faa det straks ... koldt, som det er."

„Drik The og spis Tvebakker til saalænge ..."

„Forslaar ikke, Mor ... jeg maa have Mad ... jeg er sulten som en Ulv ... Jeg skal ud igjen iaften ..."

„De smager af ingenting, disse Tvebakker ... bare Luft!" — erklærede han knaskende, da hans Moder var gaat ud.

„Der ligger et Brev til Dig!" bemærkede Søsteren. „Det er vist fra Theatret."

Han greb det ivrigt, men lagde det lidt efter ned igjen. Det var saa tyndt ... naturligvis et Afslag! ... Og han tog atter tilsyneladende ligegyldig Thekoppen, men følte selv, at han var klam i Hænderne.

„Vil Du ikke læse det, Thomas? — — Jeg har

været ved at dø af Nysgjerrighed, helt siden vi fik det i Middags; — — jeg tror, jeg tilslut havde faat Hul paa Konvolutten, var Du ikke nu engang kommet!"

„Da skal jeg sige Dig, at jeg længst er forberedt paa, at man vrager mit Stykke! Jeg vilde bare ønske, at Mor var det samme og ... at vi ikke i den Grad trængte Indtægten," fortsatte han noget spagere og tog igjen nølende til Brevet. — — „Jeg skal ialfald sørge for at faa andre Dommere end nogle Direktører af en aflægs æsthetisk Skole ... som skal og maa væk!"

Hermed rev han Papiret op og begyndte at læse, medens Søsteren spændt fulgte hans Mine.

„Nu?" spurgte hun.

„Det er Underretning om, at Stykket er antaget," svarede han i en Tone, der skulde lade rolig; men den Maade, hvorpaa han smed Brevet henad Bordet over til hende, forraadte noksom den skjulte Bevægelse.

Han purrede sig i Haaret og begyndte at gaa hastigt frem og tilbage i Stuen.

„Mor! Thomas's Stykke er antaget!" raabte Kirstine ud i Kjøkkenet.

Da Fru Ross kom ind, gik han hende dansende imøde med store Pas, og læste Brevet op for hende.

„Nu faar Tante Rissa se, at Pen og Blæk ogsaa gi'r Penge, Mor!" raabte han, viftende med Brevet, og fløi pludselig hen og omfavnede hende.

Fru Ross's Ansigt lyste af en moderlig Stolthed, der næsten gav hendes fine Træk en undselig ung Piges Udtryk. Men det var ogsaa noget andet, som bevægede sig i det; thi hun vendte sig bort.

Hun havde i den senere Tid havt ikke faa økonomiske Bekymringer at bære og var kanske blet noget svag. Hun kunde ikke for, at hun jo paa sit stille Vis havde haabet paa, at der skulde

komme nogen Indtægt ud af Sønnens Stykke, og hun kunde nu ikke fuldt bevare sin Ligevægt ved Overraskelsen.

„Det er ellers overmaade flaut for Dig, Thomas!" begyndte Kirstine — „at der ikke er andre end disse gammeldags Direktører til at dømme dit Stykke ... lutter Folk, som skal og maa væk! ..."

„Men, var det ikke smukt af Dig, om Du lod Katharina Linstow faa vide dette iaften?" mente hans Moder.

„Hun vilde bare blive altfor overrasket! ... Hun er af den Mening, at Stykket ikke duer. Desuden skal jeg ud til Crawbys igjen iaften."

Og nu fortalte han om Kjøreturen og hvad der var foregaat under denne.

„Men Du skulde set den Miss Wilkens, Mor! En mærkelig Dame! — bare Liv ... Interesse ... Elektricitet fra Issen til Fodspidsen! ... Rent ud en usædvanlig Natur! Hun hader af al sin Sjæl den Rigdom og det materielle Vaneliv, hvori hun sidder indmuret ... Og ikke paa Thevandsvis, maa Du tro! — — Hun var istand til en vakker Dag at bryde med det hele, og ..."

„Og alt dette har hun allerede faat Tid til at sige Dig!" udbrød hans Moder med store Øine.

„Jeg er ikke Digter for ingenting, Mor, ... jeg ser. Det er en med herlige Kræfter udstyret Kvindenatur, som sukker efter Aand ... en bjergtagen, der sidder og lytter til Klokkerne, som ringer ude i Livet og Dagen. Ja, der er virkelig Sujet til et Nutidsdrama!"

„Nu lader Du din Fantasi male op for Dig, Thomas!" yttrede hans Moder.

... „Véd Du, at, da jeg kom ind til Crawbys idag, laa mine Sange derinde paa Pianofortet."

„Ah saa!" bemærkede Kirstine. „Ja, da er det intet Under, at Poeten er begeistret."

„Nu, nu, Kirstine! ... Du kjender hende jo slet-

ikke!" — sagde Fru Ross. — „Dæk heller paa for din Bror ... og — sæt Therosen midt paa Bordet!"

Det var blet temmelig sent paa Aftenen, da han atter befandt sig udenfor Døren til Mr. Sidneys Værelse.

Med den dæmpede Oplysning fra Taglamperne og de mørkegrønne Tepper, hvorpaa man gik som Skygger og hviskede, bar hele Huset nu fuldstændig Præget af en Sygestue.

Nede i Gangen havde Mr. Crawby set meget bekymret ud. Lægen havde fundet et Ribben brudt og maattet sætte den venstre Skulder i Led igjen. Ogsaa af Mrs. Crawbys røde, forgrædte Ansigt havde han set et Glimt i en Dør.

Miss Wilkens viste sig derimod ikke, og skjønt det flere Gange svævede ham paa Læben at spørge efter hende, undlod han det dog.

Mr. Sidney var for Øieblikket falden i en let Slummer.

Ross, der vilde indfri sit givne Løfte, erklærede, at han agtede at vente, til det faldt den syge beleiligt, og han gjorde sig det til den Ende bekvemt i en Chaiselongue i det lille Forværelse foran Sovekammeret, hvorhen man senere bragte ham The.

Han fordrev Tiden med at læse en engelsk Avis, hvori han saa en hel Række Notiser fra den fornemme Verden under Londonnersaisonen. Han begyndte med et Smil over, at saadant virkelig kunde opnaa at behandles blandt Sager af offentlig Interesse, og endte med, træt som han var, at se det hele halvt som i en Drøm, hvorunder han færdedes paa Baller hos Hertuger og Viscounter i en Verden af aristokratiske Skjønheder mellem Kniplinger og Diamanter. Han mødte Miss Wilkens der og var alt langt inde i en Karré med hende, da Tjeneren

kom ud og sagde, at Mr. Sidney nu var vaagen og overmaade gjerne vilde se ham.

Mr. Sidney modtog ham muntert.

„Jeg er arresteret, som De ser ... Jeg slipper ikke fra dette paa fjorten Dage mindst ... Hvor det var venligt af Dem at komme! ...

Læg sig, Roger!" sagde han til en Buldog, der stod med Forlabberne paa Sengekanten, alvorlig seende op imod ham; han havde lagt sin ene Haand paa dens Nakke. Den svære Hund gik lydig hen og lagde sig med Snuden mellem Labberne paa et Bjørneskind i et Hjørne, som var ryddet frit for Sportsredskaber, der ellers overalt opfyldte Værelset.

„Denne Hund er min Trøst — jeg har faat den af min Kjærestes Fader. Den er født paa Rawline Hall ved Humber ... en saadan Hund kan have en nobel Natur."

Ross gik hen og klappede det smukke, stærke Dyr.

„Den knurrer ikke til Dem; — den opfatter Dem som en Ven, — ser De," vedblev han meget interesseret, „De behøver nu aldrig mere at frygte for den. — Det er næsten Skam, hvormeget én kan komme til at holde af et saadant Dyr; ... den har i lang Tid været saagodtsom mit eneste Selskab."

„Nu, og hvordan føler De Dem, Mr. Sidney?"

„Tak, ypperligt! ... Jeg har ikke befundet mig saa vel i hele det sidste Halvaar, som netop nu iaften ... Jeg skulde havt Lyst til at have nogen at tale med den hele Nat ... eller en Bog at læse i."

Hans blanke Øine viste, at det var Feberen, han skyldte sin Livlighed.

„Det faar De nok ikke Lov til; det er desuden nu sent."

„Jeg forstaar, Mr. Ross! — — jeg burde bede Dem om at gaa."

„Tvertimod, — jeg sidder gjerne hos Dem, naar De blot ikke vil tale formeget; ... jeg tror desuden, at jeg har sovet en Stund paa Chaiselonguen ude i Forværelset."

„John! ... Sørg for, at der staar Hest færdig til Mr. Ross, naar han vil forlade mig, og at Kusken kjører ham hjem!"

„Miss Wilkens skal hentes fra Ballet," bemærkede John ærbødigt.

„Jeg takker, Mr. Sidney! ... men jeg ønsker aldeles ikke at kjøre ... Tvertimod, jeg gaar helst.

Er Miss Wilkens taget paa Bal?" — spurgte Ross forbauset, da Tjeneren var gaat.

„Hun havde lovet Attachéen en Lanciers ... Han har opgivet en Reise til Stockholm bare af den Grund. Det var et Væddemaal, som hun havde tabt ... Jeg forsikkrer Dem, hun var saa bedrøvet!" tilføiede han ironisk, da Ross's Ansigt viste, at der tiltrængtes Forklaring — „men hun kunde ikke andet! ... jeg maatte selv bede hende om at gaa ..."

Ross taug.

„Hun var herinde og foreviste sig i sin Balkjole ... Den klædte mageløst ... hun har faat den hjem fra Paris netop til dette Bal. Hun var saa bevæget og heftig, som De véd, og sagde, at hun skulde gjerne givet den til den første den bedste Tigger, om hun kunde sluppet at bære den iaften."

„Der kan De se, Mr. Sidney!"

„Ja, hun var ialfald indtagende smuk, da hun gik ... Den gulbrune Teint ... og denne panteragtige Rankhed ... og saa dette lille Hoved med det svære krøllede Haar — ja, for har De lagt Mærke til, hun har egentlig et lidet Hoved? — Jeg har aldrig set en Kvinde, som i den Grad ligner en Slange som hun; ... og jo mere jeg tænker paa det, desto mere finder jeg det bestandig ud! Hun har det med, at én aldrig kan lade være at tænke paa hende ..."

Han laa en Stund stille.

„De er et naivt Menneske," sagde han endelig. „Vogt Dem for hende! Lykkeligvis er De endnu ikke berømt nok ... Var jeg ikke forlovet, skulde jeg advaret mig selv! Hun har vidst at sno sig ind i mine Forældres Kjærlighed ... Min Far er en Nar for hende; min Mor ikke mindre ... Hun er blet den egentlige Hersker her i Huset."

„Nu overdriver De, Mr. Sidney! — De ligger og er utaalmodig ..."

„Utaalmodig! ... jeg?" Han lo. „Jeg forsikkrer Dem, der gives ikke den Reberbane i Verden, der kan levere et Hampereb saa langt som min Taalmodighed med hende! ... Naar jeg siger Dem, at hun er smuk, saa tror De mig; — men siger jeg, at hun er farlig, saa ser jeg naturligvis feil! ... Nei, jeg ser ikke feil," gjentog han langsomt grublende. „Gid hun blot fandt sin Regning i at forgifte mig og arve mine Forældre ... jeg har ofte tænkt paa det!" Han stirrede ud for sig og talte aabenbart hen i Vildelse.

Det blev Ross klart, at her var udsaaet en dyb Sæd til Familietvist, og at Mr. Sidneys Mistillid til Miss Wilkens var uovervindelig ... Stakkels Pige! — hendes Stilling var ikke misundelsesværdig. Men hvorfor beherskede hun ham saa?

For at lede den syge bort fra dette Thema, bemærkede han:

„Deres forlovede over i England vil blive bedrøvet over Deres Uheld, Mr. Sidney!"

„Ja, hun vil tage sig det nær, ... mere end det fortjener! De maa vide, hun er en virkelig Dame, ædel og sand, ... for stolt til at lyve ... Hun eier overhovedet ikke en eneste af Miss Wilkens's glimrende Egenskaber!"

Hans Ord lød skjærende haanligt. Det var, som han altid maatte tilbage til hende.

„Men hvordan er hun da kommet i Deres Forældres Hus, Mr. Sidney?"

„Det skal jeg sige Dem. Far pleiede for endel Aar siden at ligge paa Kysten af Norge om Somrene med sin Lystjagt, og han levede da meget sammen med hendes Far, som var norsk Embedsmand, Chef for Indrulleringen, — en upaalidelig Herre, som døde i Kassemangel. Min Far er meget enthusiastisk, som De véd, og Mr. Wilkens var nu engang blet hans Ven. Han dækkede Kassemangelen og tilbød hans Hustru sit Landsted ved Kristiansand mod at passe det om Vinteren. Efterat have kjøbt endel Jernfeldter paa Vestlandet, boede mine Forældre der nu hver Sommer, og den lille Annie vidste at indynde sig hos dem, indtil hun blev saa uundværlig, at de tilsidst blot reiste over til Norge om Sommeren for hendes Skyld ... Endelig opnaaede de som en stor Gunstbevisning af hendes Mor at faa tage hende med over til Hull en Vinter; — der først lærte jeg hende at kjende — — — og saa døde Fru Wilkens. Siden har hun været hos mine Forældre og fulgt dem paa deres Reiser."

Der opstod en Pause, hvorunder Ross sad med Armene overkors i allehaande Tanker.

Fra Bordet bag Hovedgjerdet lyste en mat Lampe svagt ud i Værelset, og der spillede lidt Ild henne i Kamingløderne.

Det lader til, at denne brave Englænder bare mangler en Ting, og det er Dømmekraft. Han er nok med Hud, Haar, Meninger og alt gaat op i sin „virkelige Dame", — jeg tror, det var saa, han benævnte sin forlovede. — Stakkels Miss Wilkens! — — der skal megen Behændighed til saadan at manøvrere med en Okse den ganske Dag ... Men jeg skal ialfald staa hende bi efter Evne.

Den syge begyndte igjen at bevæge Hovedet uroligt frem og tilbage paa Puden.

„Hørte De Bjeldeklang?" udbrød han. „Det gaar

i Entréen ... Nu kommer hun opad Trappen ... hun stanser i den!"

„Jeg hørte virkelig intet, Mr. Sidney."

„Hun er her om et Øieblik ... Jeg hører hende altid saadan, førend hun kommer hjem fra Bal."

Hans Nervesystem var aabenbart aldeles overspændt.

Efter en Stunds Forløb forekom det Ross, som han virkelig hørte Bjeldeklang.

Han reiste sig og kaldte sagte Tjeneren ind. Uhret viste paa halv ét.

Da han traadte ud paa Gangen, ringede det paa Entréklokken. Han blev staaende.

Der gik et Par Døre op nedenunder og hørtes endel Uro.

Hans Hjerte bankede ... det maatte være Miss Wilkens!

Han steg langsomt ned ad den med Tæpper belagte Trappe, der førte til første Etage.

Den var kun halvdunkelt belyst af en rødlig kulørt Taglampe, og han var alt kommet ned til Foden af den, da smaa elastiske Skridt indefra Mørket og den lette Raslen af en Silkekjole bragte ham til at stanse og uvilkaarlig tage et Greb i Rækværket.

Som hun raskt kom ind i Trappens Lysskjær, saa han af Ansigtets Kulør og Smilet, at hun endnu var varm og oplivet af Balglæden. Hun havde en med Peltsværk kantet, hvid Balkaabe kastet over sig; gule, lynende Stene blinkede hende om Halsen og i Ørene mellem de svære, sorte Lokker, i hvilke hun bar nogle dybt røde Blomster.

Der laa Livslyst og stolt Selvtillid i dette Drag ved Læben, der lod Smilehullerne saa stærkt komme tilsyne.

Smilet vedblev at lyse i hendes Øine endnu, efterat hun, noget overrasket, havde mødt Ross.

Hun blev staaende lidt foran ham, næsten som

om hun vilde give ham Tid til at betragte sig, og bøiede sig derpaa under en pludselig Indskydelse nær mod ham, saa at han saa ind i de mørke Øine. Hun stirrede, som hun vilde udgrunde ham.

„De har siddet hos Mr. Sidney iaften? — — og kanske forsvaret mig?" hviskede hun. „Tak!"

Hun saa et Øieblik paa ham med et varmt Udtryk, hvorpaa hun hilsede med et — „God Nat, Ross!" og skyndte sig forbi ham op ad Trappen.

Ross gik hjemover i et glimrende Maaneskin. Og med Hænderne begravede i Pjækertlommen, omskabte han den hvidgule Vinternat over Kristiania til et sydligt varmt Venezia med Oranger og Cypresser og Balkoner hængende udover Kanalen.

Selv drev han i den stille Nat nedover dens blanke Sølvbølger og digtede til Guitaren en Serenade, han skulde give en mørklokket, slank, ildfuld Kvinde, som han vidste lyttede, men hvis Balkon han ikke naaede, før han stod ved sin egen Dør.

Oppe paa sit Værelse satte han sig med en Blyant hen i den maanelyse Vindueskarm og nedskrev, uden selv at kunne se Bogstaverne, Stroferne til en spansk Melodi.

V.

Aviserne havde bragt en Notis om, at et større Arbeide af den fra Udlandet hjemvendte Forfatter Thomas Ross var antaget til Opførelse paa Scenen. Man vil vide — tilføiedes der — at dette Værk endog overtræffer de Forhaabninger, som man efter Forfatterens tidligere Succes har knyttet til ham.

Det er behageligt at læse den Slags Notiser om sin egen Person, og Ross sad længe fordybet deri,

medens Planen til et eller flere Stykker begyndte at dæmre frem for hans Fantasi.

Havde Ross tidligere faldt i Grublerier over Theaterdirektørens uventede Hilsen, saa var det ham nu ikke mindre paafaldende, hvormange Mennesker han med ét kjendte paa Gaden, eller rettere, hvormange der kjendte ham og var paafærde for at hilse selv paa temmelig lang Afstand. I Athenæum, i Theatret, kort overalt mødte han lutter velvillige Ansigter.

Den eneste, der syntes mindre vel stemt, var Lauritz Løndal.

En Dag saa han ham skyndsomt bøie ind i en anden Gade for at undgaa sig.

„Han har ond Samvittighed for sin anonyme Opsats," tænkte Ross. „Lad ham det!"

Hvorledes det nu gik til, saa mødte han ham igjen i den næste Gade, hvor Løndal kom ud af en Cigarbutik. Ross skraaede over Gaden hen til ham og rakte ham Haanden med de Ord:

„Jeg har intet imod Dig for din anonyme Opsats i N.bladet; — kun vilde jeg i dit Sted som gammel Kammerat sat Navn under."

Løndal hilsede noget stivt. „Du ta'r feil. Det er ikke mig, som har skrevet den. Men den udtaler rigtignok aldeles nøiagtig min Mening. Jeg finder hellerikke, at din Fortælling er betydelig."

„Jeg tviler ikke paa, at hver af dine tolv Fortællinger var ganske anderledes vægtige ... ubodelig Skade for Verden, at Du rev dem itu!"

Løndal lo haanligt. — „Du synes at være overordentlig sikker i din Digterværdighed!"

Ross havde gjort en Bevægelse for at gaa; men nu vendte han sig igjen om og sagde med en dyb, af Harme skjælvende Røst:

„Løndal! Vi har været Venner fra Skolebænken ... Og netop Du tror, at jeg er Digter ... véd det, som ingen anden kan vide det! Skriv Du kun

anonymt det stik modsatte — skriv væk! — — Jeg vil altid se, at der staar under: en ussel, misundelig Kammerat!"

Løndal satte Lorgnetten udenpaa Brillerne og saa paa ham:

„Den lille beskedne Avisartikel har nok slaat ned i Samvittigheden! Jeg vilde virkelig nu ønske, at det var mig, som havde skrevet den ... Din Fortælling er ikke betydelig ... *Au revoir!*"

„Aldrig! aldrig! — Vi to maa og skal aldrig mere mødes!"

„Jo, — vi mødes ved Filippi — — — dit næste Stykke!"

„Det er ikke andre end store Mænd, som faar Varsler, Løndal!" sagde Ross med et vist Lune, idet han let tog til Hatten.

Hans egen Bemærkning havde sat ham i godt Humør, og da han var kommet et Stykke længere ned i Gaden, kunde han været Mand for at række Løndal Haanden paany; han var og blev dog altid hans Skolekammerat!

— Ude hos Crawbys vankede han nu saagodtsom daglig.

Mr. Sidneys Sygdom truede med at skulle vare ved i flere Uger, og Ross betragtedes alt som Husven af de to hjertelige gamle.

Ross havde nu rig Anledning til at være sammen med Annie Wilkens, og jo mere han lærte hende at kjende, desto aandfuldere og mere indtagende fandt han hende.

Optaget, som hendes Tid nu maatte være saavel af Mrs. Crawby og Mr. Sidney som af Husets vidtløftige Selskabelighed, — hvilken Ross, saavidt muligt, søgte at holde sig udenfor — fandt hun dog altid Tid til at underholde sig med ham, og, naar hans Vei op til Mr. Sidney tidligt om Formiddagen tilfældig faldt gjennem Dagligstuen, kunde han høre

hendes klare, vellydende Stemme i Værelset indenfor, hvor hun spillede med Pregel. Det hørtes altid, som de lo og snakkede meget lystigt.

En Morgen fandt han hende liggende paa en Chaiselongue i Dagligstuen. Hun bar en overordentlig klædelig, elegant Morgendragt og var i den Grad fordybet i en Bog, at hun glemte at se op. Den ene af de smaa Sko eller Morgentøfler hang halvt ned fra Foden, og den Arm, hun holdt under Kinden, var gjemt i Lokkerne.

Idet hun blev ham va'r, reiste hun sig hastigt; hun holdt den i rødt indbundne Bog presset mod Brystet og havde Taarer i Øinene.

„Nu ja," udbrød hun, „jeg læste i Deres Fortælling!"

Inde i Sideværelset ansloges en Akkord paa Pianoet, ledsaget af en syngende Brummen.

Ross blev noget forbauset; han havde ikke ventet at finde Pregel der.

„Jeg tog min Spilletime til at læse i," forklarede hun. „Pregel og jeg blev enige om, at jeg skulde faa læse, saa kunde han spise Frokost og komponere derinde."

Pregel kom idetsamme frem i Døren.

„God Dag, Ross!" hilsede han med en Tandstikker i Munden noget flottere, end Ross netop fandt passende til Tid og Omstændigheder. „Har Du ikke noget at komponere til ... en Sang for Eksempel?"

Ross betænkte sig et Øieblik, og saa gav han ham Manuskriptet til Serenaden.

„En spansk Serenade?"

„Skrevet nylig? — Nei, den maa jeg faa læse!" udbrød Miss Wilkens nysgjerrigt.

„Og jeg gaar op til Mr. Sidney, om De tillader det," sagde Ross og forlod raskt Stuen.

Han blev med Forsæt længe deroppe, og Mr.

Sidney fandt, at han den Dag var usædvanlig distrait.

Ross sad og tænkte paa, hvorledes denne Kvinde med sin varme, rige Natur dog egentlig var skabt for en Digter. — — At være hende nær vilde være det samme som at føle en Sang vaagne indeni sig hver Dag.

Da han kom ned i Stuen igjen, var Pregel gaat, og han troede at forstaa paa Miss Wilkens, at hun nok havde en Anelse om, at Serenaden var til hende. Hun stod beskjæftiget med at sætte nye Billeder i Fotografistativet.

Han traadte nærmere og blev staaende, som om det interesserede ham at betragte disse nye Ting; men i Virkeligheden var det hendes Bevægelser, der optog ham.

„Det er noksaa nette Sager at se paa for en Gangs Skyld!" bemærkede han. „Men jeg maa bekjende ... jeg haaber paa den Dag, da den Kunst igjen gaar ud af Verden."

Hun svarede kun ved at bøie Hovedet mere ned. Det saa næsten ud, som om noget morede hende.

„De lader til at sværme for spanske Skjønheder," sagde hun endelig og saa skalkagtig op paa ham. „Tør man spørge, har Hr. Digteren været i Spanien?"

„Der gives Kvinder her i Norden, som baade har mere Aand og Ild!" sagde han heftigt.

Hun saa op, som forbauset over hans Dristighed.

„Saa udryd idetmindste alle disse mørkerøde Blomster, her er, og som De sætter i Deres Haar — — — jeg tror sandelig, Ulykken kommer fra dem!" udbrød han lidenskabeligt og smekkede en Kaktusblomst af, saa den faldt ned paa Gulvet.

Han tog den igjen op.

... „Men hvor er den rette Plads for den uden netop hos Dem? ... Jeg kjender ingen anden Kvinde, der formaar at bære en saa pragtfuld Blomst!"

Hendes Arm skalv lidt, medens hun fremdeles vedblev uforstyrret at prøve Fotografiet ind i Rammen.

„Jeg har ingen Erfaring i at omgaas Digtere," sagde hun omsider rystende paa Hovedet og, som hun nu først ret tog Bestemmelse om, hvordan hun havde at tage dette — „og jeg forstaar nu, at man kan tilgive en saadan meget. De er jo ældre end jeg; men nu skal jeg vise mig ældre end Dem ... som en Søster, hvem De uden Fare kan sige, at en Blomst klæder. Smukke Ord er jo en Digters Fag! ..."

Der var et spottende Skjælmeri i hendes Maade at sige dette paa, som var fortryllende.

Mr. Crawby kom idetsamme ind med Billetter til Aftenens Koncert. Man skulde høre en gjennemreisende europæisk Berømthed.

„Her er Billetter til Koncerten," — sagde han; „men jeg kommer virkelig i Forlegenhed med at skaffe Dig Følge, Annie, da vi gamle nødig vil forlade Sidney. Det skulde være Mr. Campbell ... hvis han ikke er engageret andetsteds. — I Nødsfald véd Du jo, jeg følger Dig," forsikkrede han beroligende.

Annie gjorde en Gestus henimod Ross:

„Der staar Hr. Ross, han vil vistnok ikke forlade en Dame i Nøden."

Hun gik hen og lagde sit lokkede Hoved op til Mr. Crawbys Bryst og sagde:

„Der er ingen som Papa — saa ubegribelig omtænksom og god!"

Ross modtog med Glæde Indbydelsen, der aabnede ham Udsigten til at være sammen med hende saagodtsom alene den hele Aften.

Katharina var i den senere Tid temmelig urolig og spændt. Hun havde ikke været ude hos Ross's

siden den Aften, Thomas oplæste sit Stykke, og hun levede i Stilhed paa det Haab, at det ikke vilde blive antaget til Opførelse.

Det var henimod Middagstiden en Dag, at hun sad og syede paa Forhøiningen i det hyggelige Hjørneværelse ovenpaa, hvor Spionen udenfor Vinduet afspeilede et Stykke af Livet ude paa den frosne Havn, og hvor Solen stod paa i dette ellers temmelig solforladte Hus.

Det bankede paa, og Kirstine Ross traadte rask ind.

„Nu, — det er da længe siden vi har set Dig ude hos os, Katharina! Jeg skal hilse Dig fra Moder" ...

„Tak, Kirstine! — — Du véd, jeg har det travlt."

... „og fra Thomas! Ja, det er egentlig derfor, jeg kommer. Han skulde selv været oppe og fortalt Dig det; men saa er han nu netop hele Dagen saa optaget ... Hans Stykke er antaget til Opførelse. Og saa er vi da i godt Humør, skjønner Du."

„Det er antaget?" — spurgte Katharina næsten aandeløst.

„Ja, antaget! ... Jeg mødte just Pregel. Han hilsede svingende med Spanskrørstokken over Gaden og raabte: — „Stykket blir bedre og bedre, jo mere jeg tænker paa det ... det er genialt ... europæisk!"

„Saa, — det skal da virkelig opføres! — der er ingen Naade og Bøn for den Sag!" udbrød Katharina.

„Hvad? — blir Du ikke glad?"

„Gid Thomas havde mere klare Venner, Kirstine!"

„Ja, men Theaterdirektionen, som har antaget Stykket ... det er dog en Bedømmelse, som én faar respektere," indvendte Kirstine noget kort.

... „Og han har saa travlt, siger Du ... er

saa optaget?" bemærkede Katharina efter en liden Pause.

„Det er de engelske, som han gjorde Bekjendtskab med paa Hjemreisen ... og nu er en Søn af dem syg ... efter en Kjøretur, som Thomas og han gjorde sammen. Tænk Dig, de kjørte lybsk, og den unge Crawby knækkede Kravebenet ... Ja, nu ligger han der; — det var da heldigvis ham selv, som kjørte — og Thomas ser til ham hver Dag."

Katharina skiftede Farve.

„Din Broder kommer altsaa til denne engelske Familie" — yttrede hun sagte.

„Ja, Thomas er aldeles begeistret for dem. Han lever og aander bare i det engelske nu, kan Du forstaa ... De har den første Literatur i Verden, paastaar han, og han har faat et rent Sværmeri for at blive Sportsmand. Hvis Crawbys reiser en Tur op i Fjeldene i Sommer paa Jagt eller Fiskeri eller for at bestige Galdhøpiggen eller noget endnu værre, vil han være med."

„Din Bror har fortalt mig om en engelsk Dame, han har lært at kjende paa Reisen; — — Jeg kom til at forestille mig hende som en Turistskjønhed med et opbundet Slør om Hatten ... af det Slags, som Thomas's Fantasi saa let fanges i. Skal der ellers være noget ved hende?"

„Ved Miss Wilkens? Javist! ... hun er nok intet mindre end Solen i sin Kreds: disse engelske og de Familier, som de omgaas her. De er aldeles optagne af hende ... aldeles blændede!"

„Saa! ... og det har Du fra Thomas?"

„Ja. — — Han har lovet at følge hende paa Koncert iaften. — — Hun beundrer for Øieblikket hans sidste Fortælling, som hun sætter over alt, hvad hun har læst af den Slags ... Og Du véd, hvormeget han da er at stole paa. Og saa betror hun sig til ham — som Digteren og Sjælekjenderen, forstaar Du ... saadan én tager de nok lige med en

Skriftefader! Jeg byder Dig bare ... betro sig til Thomas!" udbrød hun i søsterlig Naivetet, men holdt inde, da hun følte, at Veninden mulig her nok ikke saa med hendes Øine.

„Jeg skal sige Dig noget, Kirstine! Der er virkelig et eget Slags Damer, som har det med at betro sig til Digtere. De gaar da ogsaa tilslut hele Kredsen rundt, — og hun er en af dem!" Der lynede en harmfuld Indignation i Katharinas Blik, og Kirstine stod et Øieblik overrasket over hendes Heftighed.

Hun var bagefter distrait ... Der steg op i hende en Tanke om, at hendes Veninde mulig kunde være forelsket i Thomas — noget, der før havde været hende ligesaa fjernt som, at hun selv skulde kunne været det.

„Det er din Søsters Kjole, Du syr Pynt paa der?" — afbrød hun og gik hen og saa paa den ... „Ja, Johanne skal naturligvis præsenteres som voksen nu i Vinter?" ...

„Véd Du hvad?" sagde Katharina. „Det er egentlig ikke saa lidt Synd i Johanne, at vi lever saa stille nu siden Mors Død ... netop i det første Aar, da et Selskab og et Bal endnu er nogen Ting! Og jeg har tænkt paa, at jeg for den Sags Skyld nok kommer til at følge hende ud mere, end jeg har Lyst paa, i Vinter!"

Kirstine rettede sin Hat, som hun havde ladet falde tilbage i Nakken, og stod i Begreb med at gaa, da Katharinas Broder, Advokaten, traadte ind. Det var en middelhøi ung Mand af en vis ligefrem Kraft i sit Væsen og et udpræget bestemt Ansigt.

„Er Elise kommet? — Ah, se god Dag, Kirstine Ross!" hilsede han, idet han uden at oppebie Svaret gik hen til Vinduet og saa ivrigt ud.

„Du maa undskylde min Bror, om han glemmer lidt af Høfligheden, Kirstine! ... Betænk, at en Mand, som staar og stirrer slig efter sin Hustru, er et agtværdigt Syn."

„En Ægtemand, tænker jeg heller, der knurrer mod Middagen!" lo Kirstine, idet hun nikkede til Farvel.

Bror og Søster blev alene.

„Tør jeg spørge, hvad skylder vi Æren af, at vi faar Dig til Middag idag?"

„Forretninger naturligvis! ... for Far," svarede han halv grættent. „Du kan tro, det er behageligt ... Jeg forsikkrer Dig, hver Gang jeg kommer der ned paa Kontoret, er det, som jeg mister Pusten ... de hvisker alle. Og saa sagde Far, at jeg kunde spise til Middag her og sende Bud efter Elise, for at vi kunde begynde paa igjen straks efter ... Ja, jo før vi blir færdige — desto bedre ... det er ialfald en Trøst!"

„Kjære Henrik! ... Du er saa rent for nervøs i dette ... Jeg synes nu, Far mangengang er rent rørende hensynsfuld netop i Forhold til Dig ... og ..."

... „og at Du faar trække Læsset herhjemme hver Dag, mener Du" — indrømmede han godmodigt.

„Hør, Henrik!" sagde hun lidt efter; hun havde siddet og set aandsfraværende ud af Vinduet. „Jeg vilde saa gjerne paa Koncerten iaften ... Du kan gjøre mig en stor Fornøielse ved at faa det indrettet saa ved Middagsbordet, at jeg kommer til at gaa did sammen med Dig og Elise! — — I taaler vel for en Gangs Skyld Følge!"

„Jeg skal gjøre mit bedste, Katharina!" — svarede han og skyndte sig ud i Entréen, hvor han hørte sin Hustru ringe.

I den af blinkende Gaskroner straalende Koncertsal var de siddende Pladse optagne af et ele-

gant Publikum; — den berømte Violinvirtuos havde trukket fuldt Hus.

Oppe paa Tribunen stod det talrige Orkester ifærd med at udføre et Fragment af Glucks berømte gamle Toneværk, der paa Programmet var betitlet: „Orpheus i Underverdenen".

Dirigenten stod paa Forhøiningen med Taktstokken løftet, Fløiterne holdtes alt op til Læben, Violinbuerne laa færdige til Strøg ... Hvorfor ventede han endnu ... og stirrede ned over Salen?

Der var endnu et Par, som ikke havde fundet sine Pladse; de var komne i sidste Øieblik.

Den elegante Dame i den tætsluttende, sorte Fløielsdragt med Kniplinger og den særegne fjedrede Hat lod i al Magelighed sin Kavaller hjælpe sig og gik derpaa op ad Midtgangen.

Idet de bøiede ind til sine Pladse tilvenstre paa næst forreste Bænk, brusede Tonerne paa et Nik af Dirigenten udover Salen.

Der var endnu en Stund en hel Del Uro deroppe i Anledning af Damen og hendes Plads; dog, det at hun smilte saa uanfegtet elskværdigt, og at hun tydelig var udenlandsk, afbødede Uvillien og lod den unge Dame bagefter blive Gjenstand for Opmærksomhed.

„Det er den engelske Miss Wilkens" — bemærkede Katharina.

... „og Sir Thomas Ross ledsager hende!" — fortsatte hendes Broder Advokaten spydig; — han havde Plads mellem Katharina og sin Hustru i en af Bænkeraderne tilhøire.

„Hvor det maa være genert for Thomas dette!" hviskede hendes Søster Johanne paa den anden Side. „Alle ser sig saa om efter dem."

Udtrykket i Katharinas Ansigt bragte hende imidlertid til at studse. Det var, som det flammede, idet hun kort svarede:

„Jeg tror ikke, han forhører sig synderlig om, hvad de mener!"

Thomas Ross's Holdning bar hellerikke nogetsomhelst Spor af den af Johanne antydede knugende Fornemmelse. Hans Fantasi var i Virkeligheden helt anderledes beskjæftiget. Han var optaget, beruset af Festindtrykket ved Indtrædelsen i Salen; og den distinguerede Dame, han førte opefter Gulvet, var ham nu intet mindre end en af de skjønne Skikkelser i den store, diamantlynende engelske Verden. Der laa et eget seirrigt Skjær udbredt over hans Person — noget af Glansen af et inspireret Øieblik.

Ialfald følte Katharina det saa, og hendes Blik hang aldeles betaget ved ham, endda hun kjendte, det stak i Hjertet. Hun fik en skinsyg Følelse af, hvordan ikke blot Miss Wilkens, men alle ... alle! nu maatte komme til bare at ivre og kappes om at faa ham taget fra hende. Og der reiste sig indeni hende en dyb, harmfuld Trods, der ogsaa dikterede hint Svar til Søsteren, idet Orkestret begyndte.

Tonerne i Glucks herlige Opera førte snart Ross med sig ind i deres Verden.

En Dame med en prægtig Altstemme udførte Orpheus, som han er steget ned i Underverdenen for at hente sin tabte Hustru Euridice, og Damer og Herrer gav Korene. Sangen, der først lød sympathetisk klagende ind i de vilde Dæmoners Trusler, blev lidt efter lidt saa smeltende overtalende.

Ross følte med ét dybt i sin Sjæl, hvad Sangens uovervindelige Magt vil sige, og under Trangen til Meddelelse vendte han sig, da det var endt, uvilkaarligt til Katharina og hilsede hende med et Udtryk, der lyste af Begeistring.

Han gav sig derpaa til at klappe til Dirigenten, — den Mand, der havde faat et saadant Storværk af Skjønhed bragt frem. Han blev dog alene med

dette; Publikum havde den Aften bestemt sig til kun at offre sit Bifald til den fremmede Virtuos.

Miss Wilkens havde ikke været synderlig optaget af dette første Nummer paa Programmet; hun benyttede væsentlig Tiden til at veksle Hilsener med bekjendte, og det var ikke frit for, at der kom et Anstrøg af kold Forundring i hendes Mine, da hun saa sin Kavaller saadan klappe solo. Hun gabede med en vis Demonstration, som lidt kjed, bag Viften.

„For mine prosaiske Øren var det nu rent ud noget i den kjedelige høie Stil. Jeg har hørt Orpheus i Underverdenen over tyve Gange, men dette Parti er overalt blet strøget ... baade i Wien, Paris og London ... Jeg forsikkrer Dem! jeg har aldrig hørt det før ... og det ligner da hellerikke Offenbach det mindste!"

„Offenbach?"

„Orpheus i Underverdenen?". Hun holdt det trykte Program rask op imod ham og viste paa Nummeret, men blev lidt forvirret; der stod Gluck. „Naturligvis Gluck!" — rettede hun sig — „jeg har det med at forveksle Navne!"

O, Du Himmel! det om Offenbach og Gluck! ... En slig Uvidenhed laa forresten til hendes naive, unbefangne Natur. —

„De hilsede saa bekjendt og ... animeret paa en Dame, der syntes at dele Deres Mening," vedblev hun. „Jeg misunder hende virkelig! Tør man spørge, hvem det var?"

„Det er Frøken Katharina Linstow."

„Ah, — jeg troede, det var Deres Søster, og sad netop og undrede mig over, hvor ofte det dog er saa, at en af Børnene i en Familie løber bort med alle de andres Skjønhed! ... Især beskylder man de udvalgte ... Genierne, for det."

„Og jeg, som saa har beundret Deres rigtige Blik, Miss Wilkens! Her tog De dog ikke lidt fei.

Naar man ser nærmere paa Katharina Linstow, blir hun intet mindre end" ... — idet han her paa sin livlige Maade vendte sig, mødte hans Blik Katharinas, og hendes Mine blev idetsamme kold og stolt.

... „end et virkelig karakterfuldt Ansigt," udfyldte han; „hun beror aldeles paa Udtrykket."

„Maaske er hun aandrig," svarede Miss Wilkens ligegyldigt, idet hun igjen tog sin Tilflugt til Viften.

„Ser De Pregel?" hviskede hun pludselig interesseret.

Pregel stod der i Midtgangen øiensynlig ganske aandsfraværende og strøg af og til Haaret bort fra det blege Ansigt. Han havde Overfrakken paa, som om han netop var kommet ind. Der var noget svømmende taaget i hans Blik.

„Jeg tænkte et Øieblik," vedblev hun, „paa at faa ham til at følge mig hid idag; men man er aldrig sikker paa ham. Han behager sig undertiden i at komme uden Handsker og temmelig negligeant klædt — og saa gaar han ud i Pauserne og nyder stærke Drikke. — Skade, — en saa interessant Mand — — et sligt Geni!"

Ross havde en Følelse af dyb Smerte ved at se sin Ven i den Stilling.

Musiken begyndte igjen.

En prægtig varm Stemme udførte Geibels Sang „Zigeunerliv", af Schumanns lidenskabelig skjønne Komposition.

Ross sad og saa paa Miss Wilkens fra Siden af, hvilken eiendommelig, fortryllende Natur hun dog var. Nu fulgte hun ivrigt med.

Hvilke Smilehuller! ... hvilket uryddigt, nydeligt Krølhoved! — Hans Illusion førte hende efterhaanden ind i Sangen, ind i den af luerøde Fakler oplyste, natlige Bøgeskov, hvor Zigeunerne, brune Mænd og Kvinder, sad under det mægtige Løvtag og snakkede og sang og drak. — Der var Skov-

stemning og Jægerhorn ... De sortøiede Piger begyndte en Dans, stedse vildere i Fakkelskjæret.

Miss Wilkens var ogsaa mørk af Hud, næsten grov brun ... de tætte Øienbryn, den frodige Haarvækst nede ved Øret, hvori der hang grønne, blinkende Ørenringe ... det kraftige Kind og Læberne, der halvaabne aandede — ja, der var noget af Zigeunerindens vilde, ildsprudende Natur i hende! ... Noget, der nok kunde forlange Skovens frie Løvtag og en mørk Nat, hvori Skyerne slukker og tænder Stjerner, istedetfor de dekorerede Lofter og oplyste Festsale — — og Abekatten og Papegøien og Mr. Sidney derhjemme!

Han troede at mærke, at hun et Par Gange saa lidt stjaalent under Øienlaagene hen paa ham og med et eget skjult Smil.

Det æggede ham. Men han søgte forgjæves at møde hendes Blik. Hvad vilde han ikke givet for et sligt Stevnemøde nu ... blot et Glimt ... som det, han havde mødt hin Aften i Trappen!

Idet Sangen under et bedøvende Bifald forstummede, vendte hun sit Hoved bort og drog Aanden et Par Gange dybt.

Ross glemte at klappe. Han tog hastigt op Programmet, som hun tabte paa Gulvet, og beholdt det.

Miss Wilkens var dog den Aften udsat for et Par anderledes koldt dømmende Øine end hans, og det var Katharinas.

Hun fandt hende ikke egentlig smuk; — Udtrykket var en Blanding af Hovmod og Dristighed. Og dog var der klarlig noget ved hende, som gav hende Magt over sine Omgivelser!

Var det Koketteri eller en vis magtfuld Naturlighed? ... Hendes forskjellige Hilsener foregik, hver især, paa en egen pikant Maade.

Katharinas Interesse steg i høi Grad efter at vide, hvad der kunde bo i denne Kvinde.

Koncertens Slutningsnummer var nu forbi. Virtuosen var blet hilset med en sand Storm af Bifald, Klappen, Fremkaldelser og Blomster, og det snakkende og meningsvekslende Puklikum, der under forskjellige Ophold og Stansninger strømmede mod Udgangen, var høist animeret.

I den tætte Mængde raadede ingen for, hvor han kom hen, og det Tilfælde, som Katharina nødigst vilde, indtraf, idet de stødte lige paa Ross og Miss Wilkens. Man stod og maatte staa saa at sige lige ind paa Livet af hinanden.

Ross var lidt distrait. Han hilsede paa dem og begyndte at tale om Koncerten.

„Naar jeg vidste, om min Vogn er kommet frem!" yttrede Miss Wilkens.

„Turde jeg blot lade Dem staa her, skulde jeg straks skaffe Rede paa Tingen ... Maa jeg forestille mine særlige Venner; de vil ikke forlade Dem, før jeg kommer tilbage" — og Ross præsenterede nu Katharina og hendes Søster samt Advokat Linstow og Hustru.

„Hvad synes Miss Wilkens om Koncerten, ... De finder vel, her er smaa Forholde?" indledede Advokaten Samtalen.

„En er i sit Fædreland — det har i og for sig sin Interesse, Hr. Advokat!"

... „Og angrer da ikke paa Aftenen?"

„Tvertimod, jeg har moret mig, — om jeg end ikke er saa enthusiastisk som min poetiske Ven Ross!"

... „Oppe i den syvende Himmel, naturligvis! — Han er ellers ikke netop musikalsk."

„Saa! ... Og jeg, som den hele Aften har følt mig under Vægten af hans Autoritet!" — udbrød hun i en Tone, der lod det være tvivlsomt, enten det var Spydighed eller Spøg.

Her stansede imidlertid enhver Mulighed for en

Konversation, idet der pludselig opstod en voldsom Trykken i den sammenpressede Menneskestrøm.

Advokatens bestemte Ansigt overdroges med et Skjær af Harme. Han havde opdaget den Person, som voldte det: Det var en svær, bredskuldret, skjægget Herre med en Lorgnet i Øiet og en liden Dame under Armen. Manden saa meget høflig smilende ud, men brugte i al Rolighed hele sin Persons Tyngde for at tvinge sig frem.

„Undskyld!" — yttrede han, som han paa sin høflige Maade vilde trænge sig foran Advokaten.

„Nei, min Herre! — — jeg undskylder tilfældigvis ikke, at man overskrider god Levemaade — og trænger sig forbi Damerne!" Det var med et Udtryk af Djærvhed, at Advokaten ganske tørt svarede, mens hans blaa Øine lynte.

Den skjæggede Herres Ansigt forraadte en Blanding af Forlegenhed og forbauset Uforskammethed; men Linstows Mine lod ham nok alligevel finde det hensigtsmæssigst at tabe sig i Mængden; han var ialfald et Øieblik efter ikke at se.

Miss Wilkens havde forholdt sig noget kold fremmed under det lille Optrin; men det var dog ikke undgaat hende, at Linstow eiede noget usædvanlig mandigt, som han stod der i Aktionen, og han følte, at der laa et Anstrøg af forskrækket Beundring i hendes Stemme, da hun vendte sig til ham og ikke uden en vis Bevægelse yttrede:

„Maa jeg takke Dem, Hr. Advokat! ... med en Kavaller som Dem vil en Dame overalt føle sig vel forsvaret!"

„Og Miss Wilkens skal tilbringe Vinteren her?" gjenoptog Advokaten den afbrudte Konversation. „Ja, noget at byde fremmede under et Vinterophold her har vi jo egentlig ikke."

„Hvad siger De da om det klingende Slædeføre?"

„Ja, ... og Skøiteisen ... den er ialfald patent! ... Gaar De paa Skøiter, Miss Wilkens?"

„Javist ... jeg morer mig mere ved det endog end ved at danse! — Men Herrerne hjemme er nu engang ikke inde paa den Sport," sukkede hun, „og jeg er desuden nu saa uøvet!"

„Nede paa Isen er jeg til Miss Wilkens's Tjeneste" — bemærkede Advokaten galant.

Hun stod smaat smilende med nedslagne Øine, som hun tænkte paa noget, medens hun lod Yderranden af sin udslagne Vifte fare hen over Spidsen af sin Hanske.

... „Og Deres Damer? De har da dem med paa Isen?"

„Min Søster Katharina løber aldeles udmærket," svarede han med et Blik paa hende for at drage hende med ind i Samtalen. Men Katharina stod tilsyneladende ligegyldig med Opmærksomheden henvendt paa et eller andet henne i Salen. — — „Om min Hustru og min yngste Søster kan jeg derimod ikke sige det samme. Jeg har dem netop under første Aars Undervisning ... og hver Formiddag fra tolv til to modtager jeg gjerne Elever."

Miss Wilkens lo. — „De ser ud til at være af det Slags Mennesker, som fører igjennem, hvad De engang har foresat Dem, Hr. Advokat! ... og fremmede som vi kan kun være taknemlige, naar nogen vil" ...

Thomas Ross kom netop tilbage med Miss Wilkens's Kaabe, som han lagde om hende. I hans ivrige Hasten strøg Foerværket hen over Katharinas Ansigt.

„End Du, Katharina!" vendte han sig særlig galant til hende. „Du har da moret Dig iaften? Det første Nummer var storartet! ... Og — forøvrigt har det været den første musikalske Aften i mit Liv!" — Han sagde det, idet han med et Nik til Farvel førte Miss Wilkens bort.

„Dette var naturligvis Deres Guvernante! ... hende, De saa sværmerisk beskrev paa Dampskibet ... Deres Ideal!" —

Ross havde nu blot Blik for, hvilket friskt Ansigt hun havde at le med, idet hun saadan bøiede Halsen tilbage og saa ham saa sprudlende overgiven lige ind i Øinene.

Han følte det lette Tryk af hendes Arm og saa det smale Slangearmbaand med de to grønne, lynende Øine sno sig over den lange, fine Hanske, medens hun i samme Lune fortsatte:

„Et tilbageholdent Væsen i saavidt muligt ensfarvet Dragt, — helst i det graa — og med en fin Lidse af en Guldkjæde — det er vist Mønsteret for „Damen" her i Staden! ... Jeg har alt truffet paa fem, seks af dem, ... som er saa mageløse hver i sin Kreds!"

„Hm, da kjender De ikke Katharina Linstow!"

„Ærligt talt, — jeg studerede hende en Smule, mens hun stod der halv bortvendt og lod, som hun overhørte, hvad vi talte om, — — for Deres Skyld, Ross! — Hun er vist forfærdelig moralsk! Hun har meget tilfælles med vore literære Damer over i England ... en af disse, som skriver om „Kvinden i Hjemmet", „Kvindens sande Uafhængighed" eller saadant noget! ... Hun saa saa udadlelig og skarpforstandig ud, at jeg tilslut blev bange for, at hun skulde falde paa at lukke Munden op og eksaminere mig! Og jeg er saa dum!"

„De? ... en Vulkan af bare Stemninger! — — — Ja, De har et raskt Blik! ... En Skygge af det, De der sagde, følte jeg, straks jeg kom hjem. Hun og De er som Ild og Vand!"

„Og De er gaat i Vandet til over Hovedet!" — udbrød hun lystigt.

„Det maatte da været i min pureste Ungdom! Den Tid er ialfald længst forbi; — hun er min Ven-

inde. Det er først i den Temperatur, hvori Venskabet smelter, at man inklinerer, Miss Wilkens!"

Han hjalp hende ind i Vognen, hvor Kammerpigen stod færdig til at modtage hende med Reisetøiet.

... „Saa ind i Guldbjerget igjen! ... Jeg kjender kun den frie Pige ... og kunde gaa til Verdens Ende for hende!" hviskede han, idet Kusken smeldte over Hestene med Svøben, og Dombjelderne begyndte at larme.

„Kommer De saa imorgen og hjælper mig med at vælge ud et Par Skøiter! — — — et Par rigtig udmærkede!" hilsede hun vinkende med Haanden ud af Slædevinduet.

Paa Hjemveien med sine Damer kom Advokaten flere Gange tilbage til Miss Wilkens: Hun var da et naturligt Menneske og ikke en af disse superiøre norske Anglomaner! ... og det var klart, at det var rigtigst af ham at gjøre Visit til hendes Pleieforældre for at bede om Lov til at tage sig af hende dernede paa Isen ... Det var opmærksomst at gjøre det endnu den Dag imorgen ... „Og hvilket Væsen!"

„Hun er vist meget indtagende," sagde Katharina, „men hun er neppe udgrundet paa én Dag!"

VI.

Mr. Sidney sad et Par Uger senere oppe paa sit Værelse beskjeftiget med at dreie paa og se igjennem en lang, blank Kikkert, der var opstillet i Vinduet. Den stærke Tubus var et Mesterstykke af et

eller andet londonsk Firma. Den tilhørte hans Far og tronede i Regelen paa sin egen høitidelige Plads nedenunder i Mineraliesalen ved Dobbeltdøren til Altanen, hvor Messingstativet kunde rulles ud og ind paa en egen Skinnegang.

Solen skinnede indover Gulvet hen til Kanten af Bjørneskindsfelden, hvor Buldoggen laa og sov med Snuden inde i dens behagelige Varme, og paa den ene Væg, der var besat med alskens Fiskeredskaber, glimrede de eftergjorte Fluer i dens Guld med en skuffende Metalglans, saa de syntes levende og istand til at summe op som paa en Sommerdag.

Han var nu taalelig restitueret og for Øieblikket sysselsat med at vente og til Tidsfordriv se udover Isen; — henne paa Bordet laa der en Tegning til en Isbaad.

Af hans Ansigt at slutte var hans Humør mildest talt tvivltsomt. Han havde siddet slig hver Formiddag i den sidste Uge og udspeidet, hvad Miss Wilkens foretog sig nede paa Isen. Idag skulde han endelig for første Gang efter sin Sygdom selv være med didned.

„Mr. Sidney! Mr. Sidney!" raabte det nede fra Trappen. Det var Miss Wilkens's Stemme.

„Hun vil ikke vide af Dig, Roger!" — mumlede han, da Hunden, nu strækkende sig, gik hen til ham. „Hellerikke Du fordrager hende; ... det siger dit Instinkt Dig ... og derfor maa Du — atter i Remmen!" Han lod Handlingen følge paa Ordet og fæstede Hunden ved Halsbaandet i et Hjørne af Værelset, hvor der var anbragt en Ring. — „Tak din gode Skjæbne, om hun ikke en Dag faar Livet af Dig, min kjære Roger!" brummede han bittert og raabte derpaa, idet han aabnede Døren:

„Jeg er parat, Miss Wilkens! — jeg bandt blot Roger."

„Meget forbunden, Mr. Sidney! ... Saalænge De var syg, vovede jeg Livet foran dens glubske Tænder to Gange om Dagen; men nu sætter jeg rigtignok ikke godvillig Foden op i den Region af Huset, hvor det Dyr knurrer ... Her er det øverste, ufravigelig det øverste! Trin ... høiere gaar jeg ikke, Mr. Sidney!" sagde hun trampende paa Trinet med elskværdig Egensindighed.

„Jeg forstaar, De forfølger systematisk! Men kunde vi ikke komme overens for idag, saa Hunden kunde faa slippe ud, medens vi er paa Isen ... Roger holdes bogstavelig beleiret, den har næsten ikke fri en Dag — takket være Deres saa venskabelige Sindelag mod den!"

„For mig kan den have saamegen Frihed, den vil — baade den og dens Herre! Jeg siger bare, at Dyret har et Par onde Øine ... jeg har set dem for mig i Drømme og vaagnet med et Skrig ... Og skal vi have den med — ja De véd lige saa godt som jeg, at den alligevel kommer til Dem nede paa Isen — saa Farvel med Fornøielsen!" Hun vendte sig ærgerlig for at gaa ned ad Trappen igjen.

„John kunde jo tage vare paa Hunden" — vovede Mr. Sidney endnu at indvende; men, da det ikke fremkaldte nogen Forandring i Miss Wilkens's Mening, fulgte han efter hende med et brummende:

„Var jeg Roger, vilde jeg tude!"

„Det er netop det, den gjør, Mr. Sidney! — den vækker Deres Mor med sin Tuden om Morgenen — — saa jeg tænker ikke bare paa mig selv, som De altid saa velvillig synes at forudsætte."

„Jeg?"

„Ja, De! De gjør det altid, Mr. Sidney! ... Og var det ikke for Deres Forældres Skyld, som jeg holder af!" udbrød hun med ét, blussende harmfuld — „saa skulde jeg ikke en Dag mere være Dem til Besvær!" Hun sagde det med en uforlignelig Trods og tilføiede lidt efter:

„Naar jeg tænker paa det, er det kanske bedst, at De og Roger drager sammen ned paa Isen — og jeg blir hjemme!"

„De har isandhed et beundringsværdigt Talent ... til at faa Vrangsiden frem af mine Ord, Miss Wilkens! Jeg har jo aldeles ikke gjort andet end at lægge en liden Bøn ind for et stakkels indespærret Dyr!"

... „der vil bide, straks det blot slipper til ... ligesom sin Herre!"

„Den bider ikke, den blot knurrer! Den er beklageligvis aldeles blottet for selskabelige Talenter ... kan hverken med at smigre eller forstille sig! Men maaske blev det Dem mindre utaaleligt, om baade den og jeg tog det Parti at reise, — vi gaar egentlig begge her og slæber paa vore Hundelænker!"

Hun saa paa ham med et pludseligt Udtryk af Værgeløshed og med taarefyldte Øine.

„De véd godt, at jeg ikke holder ud her en Dag uden ... Deres afskyelige Roger! ... Jeg skal naturligvis nu tvinges til ydmygt at bede Dem tage dette — Dyr med ned paa Isen ... og — gjør det jo allerede!" — sagde hun sagtere.

„Aldrig! — om saa Roger skulde blive siddende deroppe til Dommedag! ... Der har ikke været et Fnug af Tanke hos mig om, at vi skulde lade vor Tur genere af det — Bæst!"

„Ja, men nu beder jeg Dem om det ... udtrykkelig, Mr. Sidney! ... Jeg vilde ikke for alt i Verden virkelig bedrøve Dem ... og det er jo en saa liden Ting ..."

„Netop derfor skal det ikke ske! Og jeg beder Dem ovenikjøbet tilgive min Urimelighed ... jeg er meget ulykkelig, Annie!" Han afbrød sig hurtigt, tog hendes Skøiter og rakte dem hen til hende:

„Vis mig nu Deres Tilgivelse i Gjerningen!"

Hun modtog dem med en Hovedrysten:

„For denne Gang, Mr. Sidney! ... skjønt De ikke fortjente det, — — — De har et usigeligt Talent til at mishandle Deres Venner!"

Faa Øieblikke efter sad den stive, gravitetiske Gentleman og den elegante, smilende Dame sammen i deres prægtigt udstyrede Bredslæde.

Solen skinnede allerede temmelig stærk smeltende paa den hvide Is, og henne paa Skøitebanen saas, som vanligt paa den Tid om Formiddagen, en Mængde Mennesker.

De lod holde ved Kanten, hvor de saa Advokat Linstow og hans Damer.

Idet Miss Wilkens skulde stige ud, forlod Advokaten sin Hustru, som han hidtil havde ledet ved Haanden, og stod med et Par raske Sving foran Slæden:

„Maa jeg hjælpe Dem Deres Skøiter paa, Miss Wilkens!"

„Tak, Hr. Advokat! ... De forstaar at faa dem til at sidde som støbt paa Foden."

Mr. Sidney, der paa sin langsomme Vis var steget ud af Slæden for at hjælpe hende Skøiterne paa, maatte nu overlevere dem til Advokaten.

„Tak, Mr. Sidney!" sagde hun. „De bør ikke bøie Deres syge Skulder ... Tør jeg nu ogsaa være rolig for, at De er forsigtig hernede? ... De véd, jeg har lovet Deres Mor at passe paa Dem!"

Mr. Sidneys Ansigt opklaredes, og han hengav sig med stor Iver til allehaande Kunstpræstationer, indtil han opdagede et Glimt af Ross langt borte mellem Mængden og stilede sin Kurs efter ham, medens Miss Wilkens paa sin Side begyndte en Fart Isens hele Længde nedover ved Advokat Linstows Haand.

Af hvad der foregik længere oppe paa Isen omkring Miss Wilkens, havde intet undgaat Ross's skarpe Øine. Han gjættede, at det var paa ham Mr. Sidney stilede, som han kom stampende henover

Isen i lange, med røde Broderier udstafferede Nummedølsvanter og Messingbælte med Tollekniv, og han havde tillige opdaget, hvad der for ham var af hel anden Interesse, at nu havde Attachéen, Mr. Campbell, ogsaa fundet Vei derned — naturligvis for Miss Wilkens's Skyld.

Attachéen havde samme løse, slingrende, matte Holdning paa Skøiter som uden dem; men der maatte alligevel være etslags Staal i de Ben, thi i Virkeligheden gik det jo fortræffeligt fremover.

Denne brugte ogsaa Lorgnetten paa sin vante Vis, da han med de vaklende Ben stansede op foran Miss Wilkens, der var midt i en animeret Skøiteleg med Advokaten — han gik baglængs i Kreds, idet han lod Skøiterne skjære over, og hun paa samme Vis fremlængs.

„Jeg beder for mig," raabte han, „løb ikke en uøvet Stakkel overende! Jeg er desværre, som saa mange andre, geraadet ind i Deres Tryllering!" Han pegte paa den snehvide Kreds, som deres Skøiter havde beskrevet paa Isen.

„Naar Diplomaterne vover sig ud paa Glatis, har de altid en Udvei — Velkommen paa Isen, Hr. Attaché!"

„Jeg er kun kommet hidned for at beundre Miss Wilkens ... og, jeg maa tilstaa, i denne polske Dragt er De uforlignelig! — — — Men der har vi Manden, som kan give os det poetiske Udtryk," sagde han, hilsende til Ross, der netop kom til. „Hvad siger De om: „Prinsessen i et Vintereventyr!" ... „Nordenvindens friske Datter?" — — hun kan være forfærdelig lunefuld!"

„Jeg vil heller komplimentere Hr. Attachéen selv, ligne hans Talemaader med smukke Roser i Vinterskavlen!"

„Ah, — ser De, Miss Wilkens! Der er et medfødt uudslukkeligt Had mellem Diplomater og Poeter. — Hvem der er Hunden og hvem Katten har jeg

endnu ikke fundet ud! Men en Poet tænker sig altid en Diplomat som en Kiste fuld af skjult Svig ... de falske Læber flyder over med Honning ... hans Tale strør „rodløse Roser" i Fangevis, og under dem ligger Hugormen og lurer! ... Der skrives intet høiere Drama uden en Skurk af en Diplomat!"

„Jeg er ialfald stolt af mit Bekjendtskab med begge Magter," — lo hun, idet hun gled henover Isen mod Advokat Linstow — — „aner, at jeg engang skal se den ene som en stor Minister, den anden som en stor Digter ... Maa jeg forestille Dem for den engelske Attaché ved Legationen i St. Petersborg, Mr. Campbell! — De maa vide, Advokat Linstow har lovet mig ... har stillet os i Udsigt en stor Skøitefest med Fakler — og, naar han siger noget, sætter han det igjennem."

Der udspandt sig en liden Samtale mellem de to Herrer.

Idet Miss Wilkens, der havde prøvet sig i nogle Skøitemanøvrer, gjorde Mine til at fortsætte Turen nedover, sagde Advokaten:

„De kunde gjøre mig en Tjeneste, Ross ... ved at tage Dem af min Hustru og mine Søstre, som venter deroppe, — til vi kommer tilbage ..."

„Kan De ogsaa bruge mig, vil det være mig en Glæde," yttrede Attachéen. „De, Hr. Ross, vil nok være saa god at præsentere mig?"

„Med Fornøielse, Mr. Campbell!"

Som Miss Wilkens og Advokaten løb nedover Isen, stod Attachéen med Lorgnetten i Øinene og saa efter dem ... „Hun løber egentlig ikke smukt, ... der er noget mandfolkeagtigt i hendes Bevægelser — synes De ikke, Hr. Ross?"

„Saa det er Roserne, De strør, Hr. Attaché! ... Jeg finder nu, at hun løber overordentlig utvungent og naturligt! — Det er overhovedet dette friske ubundne, som er hendes ... hendes ..."

„Charme? ... Saa—aa ... De finder det!" svarede

Attachéen og saa et Øieblik opmærksomt paa ham gjennem Lorgnetten. „Det er dog ellers ikke den Side ved hende, som beskjæftiger mig ... Hun har rige Evner ... overordentlig rige! — hvad Deres Digterblik naturligvis har opfattet. — — Jeg tror, at en Diplomat kan lære af hende!" Han saa skarpt paa Ross: „Sig mig, forstaar De hendes Forhold til Mr. Sidney?"

„Overmaade godt! ... Det er en Uafhængighedskrig ... Hun maa levere et Slag hver Dag for sin Selvstændighed!"

„Truffet, Hr. Poet! ... Og derfor er hun — med al Krigens Ret i fuld Gang med at erobre ham ... Den Mand kan nok være værd et Felttog; — han eier en Million!"

„Nu saa, — Beregning! Og De mener, en Kvinde som Miss Wilkens skulde sælge sig? ... Der gives dog det, som ikke sælges for Penge, — ialfald tror vi det endnu hertillands! ... De glemmer desuden det simple Faktum, Hr. Attaché, at Mr. Sidney er forlovet!"

„Au!! — — hvor man dog kan være forfærdelig distrait, Hr. Ross! Jeg maa tilstaa, ... jeg glemte virkelig ... det saa fuldstændig afgjørende Faktum, — — at Mr. Sidney er forlovet!"

Det forekom dog Ross, som der laa noget spydigt i Attachéens Svar, og medens han taus løb opefter Isèn ved hans Side, faldt han i Tanker over dette hendes Forhold til Mr. Sidney. Det var unægtelig ikke saa ligetil at begribe for den, som ikke desto bedre forstod hendes særegne vanskelige Forhold til Familien, — — og det kunde visselig ogsaa kun altfor let mistydes af fremmede!

Attachéen stansede ham paany.

„Ser De der," — sagde han og fulgte en Skøiteløberske med Lorgnetten — „der er en Dame, som løber virkelig smukt! — — hvilken Sikkerhed og Gratie!"

„Hun løber godt; men paa en hel anden Vis end Frøken Wilkens ... Det er forresten netop en af de Damer, vi søger — Frøken Katharina Linstow!"

Idet de stansede foran Katharina og Fru Linstow, præsenterede Ross Attachéen:

„Det er en Gesandt — fra Deres Mand, Fru Linstow!"

Den unge Frue var en lidt spædvokset Dame med et næsten blaalig skinnende, sort Haar, brune Øine og et sympathetisk Udtryk i det fine ovale Ansigt. Idet hun modtog den Haand, som Ross bød for at lede hende, saa hun sig lidt utaalmodig om. — Hendes Mand blev utaalelig længe borte! ... Og nu idag igjen dette Indfald at løbe hele Skøitebanen rundt med Miss Wilkens! ... Henrik var med ét blevet forunderlig ivrig efter at komme ned paa Isen! ...

„Jeg stod netop helt optaget af det Mesterskab, hvormed Frøken Linstow gaar paa Skøiter," — bemærkede Attachéen, henvendt til Katharina — „og, istedetfor at byde Hjælp, vover jeg heller selv at bede om en Smule Information ... Deres Lærer maa jo være stolt af en saadan Elev!"

„Min Læremester, Hr. Attaché? — ja lad mig se, — det var en liden Visergut, som jeg truede til at hjælpe mig paa Dammen hjemme ... Til Gjengjæld fik han laane mine Skøiter hele Eftermiddagen; — de var bedre end hans! ..."

Attachéen saa lidt forbauset paa hende; — han vidste ikke rigtig, hvad Slags selskabelig Stilling denne Dame kunde indtage.

Idet Katharina sagte gled henad Isen i en Halvbue, vedblev hun:

„Jeg har gaat paa Skøiter fra Barn af og ... er bange for, at de fleste Damer her i Landet neppe har havt stort bedre Læremester end jeg i den Kunst, — min hed Lars!"

Attachéen saa sig rundt med Lorgnetten henover Publikum og udstødte ironisk sukkende:

„Man mærker paa alt, at man er i det demokratiske, friske Norge ... hvor er ikke Fødsel og Penge her pludselig blevet til smaa Magter! Lutter fribaarne Gentlemen og Ladies! ... En Mand, f. Eks. som Hr. Ross derhenne, anser sig paa Grund af Aandens ligefremme Ret udenvidere rangeret med en Peer af England!"

... „Og en af vort Lands Ministre har ikke større Indkomster, end Deres velbaarne Hr. Fader maaske gav Deres Hovmester ... Men saa har jeg hørt, at man ofte faar saa uendelig lidt for Pengene over i England!"

Diplomatens Blik streifede hende atter forskende under den ligegyldige, matte Mine.

„Ah, jeg forstaar," — lo han — „det er ikke blot paa Skøiter, jeg kommer i Skole! ... det kalder jeg dobbelt Held!"

„Deres Skøiter er altfor lave, Hr. Attaché!"

„Lutter Forsigtighed, Frøken Linstow!"

„Man kan ogsaa løbe for forsigtigt."

„Altfor sandt! ... men den, som ikke kan flyve, faar holde sig til Jorden! — — Vil De saa se min Modsætning ... En, som er istand til at flyve aldeles uden nogen Jord under sig?" udbrød han og saa hen paa Ross, der netop fo'r baglængs i en voldsom Fart, ifærd med at øve den Kunst pludselig at kaste sig helt om paa den ene Skøite; det lykkedes den ene Gang efter den anden ... „Jeg vil kalde dette en inspireret Fart! ... Han kan alt, naar hans Genius er over ham, — og Miss Wilkens er i Nærheden!"

Katharina skiftede Farve, — hun havde skimtet Miss Wilkens's usædvanlige grønne Dragt inde mellem den sværmende Mængde, og hendes Blik fæstede sig med et uvilkaarligt Glimt af Angst paa Ross. Det forekom hende pludselig, som hun nylig havde

set og talt — o, saa uudsigelig fortroligt! — med ham ... set ham netop slig, som han nu rask fo'r der med dette ildfulde, ubetvingelige, ranke Mod, der i hendes Øine gjorde ham saa uden Sammenligning herligere end nogen anden Mand! Han havde, — ligesom nu, da han alt paa lang Afstand saa og hilsede Miss Wilkens, — løftet Peltshuen fra det hvidrimede prægtige, brune Haar. Men dengang var det hende, han hilsede ... og hun havde sagt ham, at hun saa, det var en Krone, — han kunde være vis paa det! ... Ak, hun havde drømt det alt netop i denne Nat! — —

Miss Wilkens kom, ledsaget af Advokaten og Mr. Sidney, og stansede Farten lige ved Fru Linstow.

„Hvor ubetænksomt!" udbrød hun beklagende, endnu medens hun drog Aande. — „Kan De tilgive mig, at jeg saalænge har forholdt Dem Deres elskværdige Mand, Fru Linstow? ... Under en saadan Isfart glemmer én Tiden ... Deres Mand forstaar isandhed at føre en Dame! — — Det er en Fornøielse at sætte en Mand som Dem paa Prøve, Hr. Advokat! ... Jeg kunde have Lyst til at se Dem utaalmodig engang; men nei, det lykkes ikke! — altid den overlegne, hvad jeg saa plager Dem med ... De bringer mig til at tænke paa den norske Granit," og hun tilføiede med et raskt Nik, „den kan der gjøres Løver af!"

Mr. Sidney kom idetsamme hen mellem dem, balancerende paa den ene Skøite.

„Men har De set, hvorlænge Mr. Sidney har staat slig?" udbrød hun ... „Jeg har nu fulgt Slangelinien efter Dem den hele Vei, Mr. Sidney! Den Kunst maa De lære mig ... jeg forstaar blot ikke, hvor De faar Farten fra!"

Medens Mr. Sidney gjorde den sidste Svingning, sagde hun sagte polisk til Ross, idet hun gled forbi ham: „Jeg skal lære at staa paa et Ben som Heiren

— den ser saa gravitetisk ud da ... den kan tilbringe hele Dagen bare med det!"

Hun var som en forkjælet, deilig Pige med et blinkende Skjælmeri i Øiet. — Og saa gav hun sig ganske alvorlig ifærd med Mr. Sidney!

Øvelsen var i sig selv alt andet end skjøn; men hvor klædte det hende ikke alligevel! — Han kunde ikke faa Øinene fra hende. — — Midt i et af sine Forsøg stansede hun og bemærkede til Mr. Sidney:

„Det lader til, at vor Attaché formelig underholder sig med Frøken Linstow!"

„Hun løber smukt!"

„Aa ja, pertentlig og net som en Sypige!"

Ross kredsede i Ring om dem, indtil han i et gunstigt Øieblik fik hende ved Haanden og nu i glimrende Fart førte hende nedover Isen.

„Der staar i dette Øieblik et deiligt Billede for mig," sagde han.

„Nu?"

„Af en Skøiteis ... et Fjeldvand, gjennemsigtigt og klart, saa én ser Stenene og Fiskene paa Bunden ... Der er endnu ikke sat en Fod paa den, — hele Speilet venter paa det første Billede, det skal fange! — — Da kommer en Dag en ung herlig Kvinde og spænder Skøiterne paa ..."

„Nu, — — og saa?"

„Nu ja, — Solen straaler, og saa løber hun i al sin jomfruelige Høihed, i hele sin Ungdoms ranke Skjønhed over den — for første Gang! ... Og ingen rører siden ved den ... Sjøen ligger dunkel og ensom mellem Fjeldene og bærer de samme ensomme Spor, — indtil den smelter ..."

„Aah, — det skal ende sentimentalt! Og jeg, som ventede paa ... som troede, at til enhver saadan Isfart maatte der en Helt! ... en eller anden farlig, smuk Nøk, som slog Isen itu og druknede hende, eller ialfald holdt paa at tage Livet af hende

med sin Kjærlighed. — — Jeg synes, De digter daarligt!"

Da de sluttede ved Enden af Skøitebanen, stod hun varm af Løbet i sin peltsbræmmede Kaabe, medens Ross laa paa Knæ og tog hendes Skøiter af.

Katharina og hendes Svigerinde passerede lige forbi dem paa sin Vei op fra Isen.

„Thomas paa Knæ for Miss Wilkens!" — Katharina kunde ikke faa det Syn ud af Tanken ...

De to Damer gik hjemover, hver paa sit Vis tause, og det faldt ingen af dem ind, at de ikke havde talt et Ord sammen, da de skiltes.

VII.

Ude hos Advokatens laa der Indbydelse til Crawbys, og det henstilledes til ham, hvorvidt man turde tilstille ogsaa hans Søstre en lignende.

Der opstod en temmelig varm Diskussion mellem Mand og Hustru. Advokaten var ubetinget for, at de skulde modtage Indbydelsen, medens Fru Linstow forholdt sig nølende, „da de jo sletikke kjendte Crawbys selv." Det endte dog med, at hun lovede at gaa, saafremt Katharina gik.

— Derhjemme mødte Advokaten først sin yngre Søster, Johanne, for hvis Fantasi denne Invitation aabnede et helt Perspektiv af Selskabelighed. Hun ilede, viftende med Kortet, foran ham ind til Katharina, der dog til hendes Forbauselse saa alt andet end behagelig overrasket ud.

„Skal vi da ikke tage imod den?" — stammede Søsteren.

„Hvad?" sagde Advokaten lige bagefter.

Katharina havde holdt Indbydelsen et Øieblik

i Haanden og derpaa ladet den falde ned paa Bordet med en Mine af Fortørnelse.

Der stod: „venlig Hilsen fra Annie Wilkens" tilføiet under, og det saa næsten ud, som om de skulde blive nødt til at gaa.

Hun stred med en inderlig Ulyst. Det udtryksfulde Ansigt viste tillige, at hun overveiede ... Ross kom der, naturligvis! ... Men dette kunde dog være en Leilighed til at se og bedømme Miss Wilkens nærmere ...

... Johanne stod der forventningsfuld.

„Jeg har rigtignok tænkt mig dette Skøitebekjendtskab endt med Isen; — men, siden Du nu engang har paataget Dig disse fremmede, Henrik! er det vel bedst, vi fortsætter Høfligheden og tager imod Indbydelsen."

Den hyggelige, muntre engelske Middag, der var anrettet i Mr. Crawbys lille, ovale Spisesal, bestod af et Snes Personer. Ved det af Opsatser og blinkende Krystal, af perlende Vine, Blomster og Frugter i stærkt Lys straalende Bord, hvor den gjæstfri Vært og Værtinde dannede ligesom de to solide Forbindelsesled i den festlige Ring, havde Mr. Crawby hilset sine nye Gjæster med et Par Velkomsttoaster, hvori han udtalte sin Taknemmelighed for den Velvillie, der var vist dem som fremmede. Han haabede, at Bekjendtskabet vilde vedvare, ogsaa efterat Isen var brudt op, og bad dem betragte sit Hus som et Vennehjem.

Advokaten svarede og fremhævede bl. a. varmt den Friskhed og Ynde, som de var komne til at lære at kjende og skatte i Husets Datter, Miss Wilkens.

„Jeg havde ikke troet, at De gav Dem af med at smigre, Hr. Advokat!" — sagde hun lidt efter, idet hun kom bag hans Stol med en Frugtkurv, hvoraf

hun først havde forsynet sin Pleiefader. — „Det smukkeste Æble har jeg udvalgt til Deres Frue ... det næste er Deres ..."

Hun vendte sig til Fru Linstow, der sad lige ved, som Mr. Sidneys Borddame, og rakte hende Æblet paa en Sølvkniv, idet hun udbad sig Æren af at faa drikke et Glas med hende.

Fra Advokaten gik hun til en ældre Grosserer; — — hun havde en mageløs Drue-Klase til ham.

„Ser De, med Dem vil jeg gjerne drikke ... De og Papa, — Eder stoler jeg paa! ..."

Fru Linstow maatte erkjende, at hun saa udmærket godt ud, som hun gik der livsfrisk og leende med Vinløv i Haaret og lidt hed i Kinderne af Vinen ... og tillige med saadan Anstand!

Ross syntes ikke at være i Stemning; — Miss Wilkens lod idag til at betragte ham rent som Luft, hun henvendte sig ikke en eneste Gang til ham, — og han gjorde Gjengjæld. Han saa tankefuld ud, konverserede temmelig distrait Konsul M.'s Frue og løftede derunder engang pludselig Glasset og drak med Katharina.

Da man brød op fra Bordet, førte Herrerne under munter Samtale sine Borddamer ind i det lune med bløde Tepper belagte Sideværelse, hvis Tusmørke kun oplystes af Tyriflammerne paa Kaminen.

Fra det næste Værelse hørte man Papegøien skrige ind til dem: „Snak kun, gode Ven, — Papegøie tænker!"

„Jeg foreslaar, vi gjør, som Papegøie siger ... lader Damerne snakke sammen, saa gaar vi hen og tænker!" — sagde Mr. Crawby lunt. Og den mandlige Del af Selskabet drog sig for en Stund tilbage med ham og Mr. Sidney til Tobaksværelset og Billarden.

Damerne leirede sig ved Kaminen eller slog sig ned i de bekvemme Stole indover Gulvet. Et Par tykke, elegante Fruer endog helt tilbage i Hjørne-

sofaens Dunkelhed, hvor de rimeligvis, ligesom Mrs. Crawby selv paa sin Plads i Pudestolen, holdt af at gruble lidt efter Middagsbordet.

Miss Wilkens havde sat sig mageligt hen paa Chaiselonguen inde ved Væggen nær Kaminen; hun havde faat Johanne, der syntes at interessere hende, foran sig.

Katharina sad paa en lav Taburet lige foran Ilden.

Hendes sjælfulde Ansigt, den fine Figur, de smaa, fuldendte Hænder og Toilettet var alt Gjenstand for Miss Wilkens's stille Mønstren, som hun laa der paa Siden med Haanden under Kinden ...

Endelig spurgte hun:

„Er De af dem, som tror, at Mandfolkene tænker saa forskrækkelig fornuftigt, Frøken Linstow? Jeg for min Del tror nu ikke saa farligt paa det ... Det er bare et af de mange Monopoler, de har tiltaget sig."

... „Ligesom med Tobakken!" — lo Katharina.

„Apropos! har nogen af mine Damer Lyst paa en Cigaret, saa har jeg dem ovenpaa hos mig, — jeg stjæler undertiden hos Mr. Sidney; men" — her hostede hun, som hun havde faat Røgen i Halsen — „jeg kan aldrig komme rigtig afsted med det — —

Ikke mere Kaffe? Hvad siger De, Fru Linstow? ... det er saa smukt af Dem, at De vil give slip paa Deres Mand en Smule for vor Skyld i denne Tid — — — vi er Dem saa meget mere taknemlige, som vi véd, hvor indtaget han er i sin sjeldne Hustru. — — — Man siger jo, I lever endnu bestandig i Hvedebrødsdagene! ..."

Hun havde reist sig fra Chaiselonguen og var nu henne for at overtale Mrs. Crawby og Fruerne til at tage den anden Kop.

Man drak Kaffeen, og man drak Likøren, og Passiaren mellem Damerne gik lystigt og overgivent.

Katharina var lidt overrasket over Miss Wilkens. Det var jo nok muligt, at hun havde været partisk i sin Dom om hende! Hun var dog naturlig og med al sin Selvstændighed opoffret for Pleieforældrene; — det var tydelig hende, som bar alt derhjemme ...

Da Herrerne kom ind fra Røgeværelset, fandt de Damerne hyggeligt leirede om Kaminen.

Mr. Crawby tog Kaffekoppen bort fra et lidet rundt Bord og trykkede paa en Knap, hvorved det pludselig til alles Overraskelse udfoldede sig til en amerikansk Gyngestol, sammensat af næsten luftig tynde Træspærrer, og han gyngede sig nu velbehageligt i den med det ene Ben over det andet.

Passiaren fortsatte sig ivrigt, og nogle af Damerne besaa ved Ilden endel kolorerede Plancher; — det var de nyeste Vaarmoder.

Miss Wilkens havde paataget sig at holde Ilden vedlige.

Hun sad slig, at Tyriflammens rødlige Skjær lyste over hendes Ansigt og Hals, hvergang hun bøiede sig frem for at lægge en ny Stikke paa Ilden, og Ross iagttog, hvor ypperlig hun saa ud i Farveskjæret. Hendes Ørenringe og Diamanthaalene i Haaret skjød af og til gule Lyn derinde i Mørket ... Der var noget ubestemt ... af et sydlandsk eller østerlandsk Eventyr over hende.

Disse forunderlige asiatiske gule Stene havde sat sig fast i hans Fantasi.

„Efter min Mening" — sagde Ross varmt — „skulde enhver Kvinde have Lov til at klæde sig efter sin egen Fantasi og Skjønhedstrang" ...

„Ja, da skulde vi faa se en artig Hønsegaard!" — svarede Pregel tørt, og Miss Wilkens lo overgivent ... Hun saa hele Hønsegaarden saa livagtig for sig! ... „Og alle de, som sletingen Fantasi har! ... de skal gaa klædt saadan uskyldig tarvelig — i klart hvidt med rødt eller blaat Baand om Livet ...

og en Rose, som de bruger her paa Baller, helt til de er firti Aar!" — Hun kom til at se paa Johanne, der sad ganske blussende.

„Ja, for en saadan ung nydelig Pige som De, er det en anden Sag!" — udbrød hun og tog hende kjærtegnende om Livet — „Dem klæder nu engang det Toilette virkeligt ..."

Hun bøiede sig hen til Pregel, som sad lige ved og magede sig bagover paa en Stol: — „De gamle Fruer kjeder sig — — kan De ikke bede Ross om at fortælle noget? Jeg tør ikke — for to skarpe Øine, som vogter paa mig iaften." ...

„Ja, her har vi Tyriflammen, og der sidder Digteren" — udbrød Pregel ... „Har Du ikke lidt for vore lyttende Øren, Ross?"

„Det er jo slig i Tusmørket ved Ilden, alle vore vakkre norske Eventyr er blet til!" — tilføiede Miss Wilkens.

Men Ross var ikke i det Humør; — han undskyldte sig med, at han ikke var oplagt.

„Jeg havde nok ventet, at De havde føiet mig, Ross!" — hørte han det hviske fra det mørke Dørgardin bagom sig.

Han vendte sig om; men da var hun borte. Hun stod nu bag Gyngestolen med Hænderne foldede over sin Pleiefaders Bryst.

„Jeg var henne og ringede efter Lys, Papa," sagde hun.

Pregel satte sig til at spille. Han syntes at være kommet i Kulør, og efterhaanden begyndte han, som han undertiden pleiede, at nynne til; — han gjorde dette paa en egen virkningsfuld Maade.

Pludselig slog han over i et Slags Guitarakkompagnement; — det var Serenaden, som strømmede dæmpet med skjult Ild. Man skjelnede i hans stemningsfulde, sagte Nyn de hedt hviskende, af Natten omslørede, skjælvende Ord i et sydlandsk Kjærlig-

hedsmøde, lidenskabeligt tændende — da Miss Wilkens raskt afbrød:

„Aa nei, Pregel! — den er saa sentimental, og nu faar vi Lys" ...

„Det er de mest smeltende erotiske Linier, Du har skrevet, Ross!" — bemærkede Pregel; — „men det er sandt, de passer kun i Tusmørke eller Maaneskin og ... naar De selv synger den, Miss Wilkens!"

.... „Og nu maa vi faa lidt Musik af Damerne" — vedblev Miss Wilkens ivrigt ... „De, Fru Linstow, véd jeg, spiller saa smukt!"

Katharina følte, at Stuen begyndte at blive kvalm for hende.

Han skrev glødende, sværmeriske Sange til Miss Wilkens! — — som blev sungne — i Tusmørket — — — herinde. — Hun stod og bladede i et Nodehefte, som laa paa Hylden ved Pianoet, og kjendte, at Hjertet begyndte at banke Slag paa Slag ... voldsomt, uregelmæssigt, uden at hun kunde styre det.

Medens Følelserne slig stormede, var det en Lise, at der spilledes, saa hun kunde være uforstyrret med sit eget.

Hendes Blik faldt paa Ross, der stod lænet mod Kaminpladen ... Var han ikke alt paa Vei til at miste baade sit Navn og sin Ære i denne Atmosfære af Smiger og Beundring, hvormed de alle her — med Pregel og Miss Wilkens i Spidsen — omgav ham, ligesom med en Tryllering! ... og hvad brød vel nogen af disse sig om, at han gik under? ... Hun forstod, at han nu var kommet langt fra hendes Vei!

Advokaten og Miss Wilkens sad imidlertid i livlig Samtale henne i en liden Hjørnesofa og besaa forskjellige Albums.

Han beundrede en Række Portræter, tagne af Miss Wilkens i de forskjellige Lande, og den Omstændighed, at hun havde tilladt ham at udvælge sig et af dem, lod til at sætte ham i dybe Over-

veielser, der imidlertid afbrødes af hans Hustru, der kom og spurgte ham, om det ikke var paatide at bryde op.

Da man stod paa Hjemveien i den mørke, noget snetykke Nat, var alle kjørende undtagen Ross, der altid foretrak at gaa.

Han vilde vente, til Slæderne var komne afsted og, som han gik gjennem de netop forladte Værelser, fandt han Miss Wilkens siddende i en Sofa helt opgivet og mat:

„Jeg er saa træt — — — — træt som efter en hel Dags udstaaet Eksamen! — — — — for nogenlunde at kunne bestaa for disse fuldkomne Damer!

Hvor de er fuldkommen kjedelige ... Og saa har De endda svigtet mig, Ross! De vilde intet fortælle, ikke hjælpe mig ... Tvertimod, De lagde Stene iveien ... tog Anledning til at være vred!"

„De har Ret — det er en ynkelig forspildt Aften! ... Ikke et Ord, ikke et Blik, ikke en Mine, som kunde antyde, at én dog var til for Dem!"

„Har De da været saa meget galantere, Hr. Ross!"

„Jeg har kun fulgt Dem! — set, at De er farlig .... forfærdelig skjøn! — — at jeg holder paa at miste min sunde Sans her i Huset!"

„Tys tys, — nu er De igjen altfor varm! — — og der kommer Mr. Sidney!" ...

„Vil De som jeg, Mr. Sidney, saa gjør vi os en hyggelig Dag imorgen ovenpaa al denne Kjedsommelighed? ... Advokat Linstow har lovet mig at se herind imorgen, saa kjører vi en Tur og har det en Smule opmuntrende bagefter.

De skal faa en mageløs Gelée, som vi har sparet idag, og en Champagne!! ... Det er jo den, De synes om, Ross!" ...

Ved Siden af det selskabelige Liv, han førte, udfoldede Ross i denne Tid en overordentlig Virksomhed.

Lyset oppe paa hans Kvistkammer slukkedes sjelden før Klokken tre, fire om Morgenen.

Han var lidt bleg om Dagen, og i hans Øine brændte en forstærket Ild.

„Igjen et Stykke færdigt?" — udbrød Pregel en Formiddag oppe hos ham — „Løndal blir gul af Misundelse ... Ja, Du skulde set hans Ansigt, da jeg i forrige Uge fortalte ham, at Du holdt paa med et nyt Arbeide!"

Ross sad foran sit Arbeidsbord. — „Ser Du!" sagde han, idet han reiste sig og traadte tæt hen til ham, medens han satte de store, mørke Øine ind i hans Ansigt. — „Jeg skal betro Dig noget ... foreløbig kun Dig, Pregel! Nu først véd jeg, hvad jeg selv har givet i det Stykke, jeg har indleveret. Stort eller lidt, er det intet mindre end et helt Gjennembrud ... et nyt Land, jeg har fundet for Poesien hos os ... Vor Tid har sat sin Finger i den gamle ideale Sæbeboble, min Ven — den er brustet! Og nu kommer Stof og Emner saa at sige stormende og fossende ind paa mig, saa at det meste har jeg ikke Tid til at udføre engang, men maa lægge det hen i Udkast og Planer.

Se her!" — Han tog op sin Mappe, hvori der laa endel Omslag med Udenpaaskrifter — „Alt dette ligger i Baghold ... gjemt, forstaar Du! Er først det ene Stykke gaat, skal de faa mere og ganske anderledes Vin fra det samme Bjerg, det indestaar jeg Dig for!"

„Min Ven, Du imponerer mig!" — sagde Pregel og satte sig i det samme med et Buk af jovial Ærbødighed paa sin Vens Plads i Sofaen — „Du er en Lykkens Pamphilius! Og jeg forpagter alt, hvad der blir at komponere — hører Du, alt! Det er Aftale! — Men jeg glemmer jo ... jeg vidste jo, jeg

kom for noget! Jeg talte igaaraftes i Theatret med en af Direktørerne, som mente, at dit Stykke vilde komme til at gaa engang i næste Maaned om en fire, høist fem Uger."

„Saa! — — — — Da skal altsaa Slaget staa! ... Jeg har virkelig længtet efter det ... undertiden frygtet for, at Direktionen kunde have sovet fra det! — Jeg skal sige Dig noget, Pregel!" — Han gik nær til Sofaen, hvor denne laa, og greb Vandglasset paa Bordet med et Udtryk som én, der har Febertørst. — „Gid Dagen havde otte og fyrretyve Timer! ... og jeg kunde faa tømme dem som skummende Guldpokaler — den ene efter den anden — i Liv og Digt! Jeg har aldrig før nogengang levet, — bare været saadan en ideal Drømmer. Nu tørster jeg efter at leve ... leve, hører Du! Jeg lyster ikke længer at blive snydt for mit Liv."

„Du vil have Guldpokaler — Bravo! — Forresten, otte og fyrretyve Timer? ... Du har ikke de tilstrækkelige legemlige Fonds; Du er klæk og nervøs ... Ja, var det endda mig, som lod slige formastelige Ønsker opstige til Guderne. Men jeg er over den Alder, da man gjør dem slige uvittige Anmodninger! — — — Apropos, om Guldpokaler! ... saa har Du dem jo skinnende for Dig til Dagenes Ende. Grib bare til! Et Parti som Miss Wilkens gives ikke i Norge."

„Nei, nei, Pregel, — dette er Vaas! Jeg skal selv vide at erobre mig mine Sporer! — — Hold op med det, hører Du! ..."

„Prrr. Krudt! Overvei, min Søn! — jeg overgiver Dig Sagen til rationel Behandling" ...

„Snak! — — — Du ser, jeg eier ikke Spor af Tid" — udbrød Ross utaalmodig.

„Uf! Du vil, jeg skal gaa! — jeg laa saa mageligt her ... Nu ja, vi ses vel ude hos Crawbys iaften? ... Jeg skal fortælle et Par Steder, at jeg — din bedste Ven! — idag blev kastet paa Døren af Dig.

Det har sin Effekt ... der er en hel Del, som undres paa, hvordan geniale Mænd egentlig lever sammen ... *Au revoir!*" —

Han yttrede dette i Døren, og man hørte bagefter den trillende Lyd af Stokken, som han strøg mod Tremmerne i Trappens Rækværk.

Ross stod en Stund og lyttede og begyndte derpaa at gaa med hastige Skridt op og ned ad Gulvet.

Han kunde nu ikke skrive mere og drev tilslut ned i Stuen, hvor hans Mor fortalte, at en Prioritetshaver i hendes Hus havde lovet hende, at en forfalden Termin indtil videre kunde faa henstaa uindkrævet.

„Det gjorde han for din Skyld, Thomas!" yttrede hun baade stolt og glad. „Han talte meget om Dig og om, hvad Du lover at blive ... Du kan tro, jeg har været angst! De siger, at vort Hus ligger saadan til, at det fortiden ikke har videre Værdi i Handel og Vandel" ...

„Jeg skal skrive Huset berømt, Mo'r! saa der skal nok blive givet noget for det — at sige, naar vi dør, for før sælger vi det ikke. Her er andre Tider for sligt nu ... med hver Bog, hvert Theaterstykke stiger Huset en Etage! ... Det skal blive et lidet Slot med fladt skraanende østerlandsk Tag, saa kommer Udsigten til sin Ret, for her er ikke en smukkere Beliggenhed i hele Oslo!"

... „Og Du gaaende som Tyrk deroppe paa Taget! — — med alle Byens Kikkerter rettede paa Dig!" — udbrød Kirstine.

— — „om fire eller fem Uger skal mit Stykke opføres, Mo'r!"

„Og det siger Du først nu!"

„Jeg glæder mig til det, ønsker, det blot var i næste Uge! Jeg har saameget andet, som skal frem ... Jeg er som en stigende Flom om Dagene, og dette Stykke staar som Dæmningen foran det hele ...

Naar den springer, skal det bære løs for Alvor, saa det baade suser og fosser — stol paa det, Mo'r!"

Fru Ross stod med Nøgleknippet i Haanden og saa ned. Det fine, blege Ansigt forraadte en Bevægelse, som hun gjerne vilde dæmpe. Da hun igjen saa op paa ham, sagde hun med vaade Øine:

„Det er kanske formasteligt af en gammel, prøvet Enke at fatte Tro til slige Luftslotte; — — — men saa bli'r de jo Vorherres Bygninger de ogsaa!" —

VIII.

Det var i Skumringen ude hos Crawbys. Der skulde være Bal om Aftenen hos en af Stadens første Familier, og Husets Medlemmer sad om Kaminilden, hvor Miss Wilkens gav tilbedste den ene muntre Karakteristik efter den anden af de Personer, som havde været der paa Formiddagsvisiter.

Mr. Sidney var kommet i et udmærket Humør; Miss Wilkens havde midt under sine lystige Demonstrationer lavet ham en Cigaret, og han sad nu henne i Tusmørket og røg paa den, medens hun spillede henne ved Pianoet.

Mrs. Crawby gik for at tage sin vanlige Middagslur, og Mr. Crawby begav sig ovenpaa for at modtage sin Post.

„Apropos!" — sagde Miss Wilkens og lod Hænderne hvile paa Tangenterne — „De har endnu ikke engageret mig ... Vil De have Polonaisen?"

Han kom ikke til at svare, da de afbrødes af en Skraben paa Døren og en sagte Tuden.

Det var hans Hund, Roger, der trykkede Døren op og nu kom logrende ind med et Brev i Munden; det var fra hans Kjæreste.

Miss Wilkens spurgte ikke, — hun gav sig igjen til at spille.

Mr. Sidney holdt det tætskrevne Brev imod Kamingløden, og Roger sad og saa op paa ham, medens han læste.

Da han var færdig, sad han endnu med Brevet i Haanden, og han saa nu saa træt og sørgmodig ud. Hans Øie mødte Hundens, og han begyndte mekanisk at stryge og klappe dens Hoved, som om han i sine Tanker førte en Samtale med den ...

Miss Wilkens var utaalmodig, hun havde flere Gange set hen paa ham, og han sad fremdeles bare og strøg Hunden.

„Jeg kan naturligvis ikke vente nogen Opmærksomhed af Dem, saalænge De har denne Deres Yndling i Stuen; det forekommer mig, som De skyldte mig Svar paa noget, jeg spurgte om!"

„Hvilket?" — sagde han og fo'r op af sine Tanker.

„Ja Tak, nu kan det være det samme!" — udbrød hun og reiste sig for at gaa ... „jeg ønsker ikke mere noget Svar."

„Hvad ... vil De ikke give mig Polonaisen?"

„Deres Hund ... den ligger Dem ganske anderledes nær paa Hjertet, ser jeg ... den forstaar jo ogsaa at bringe Breve!"

Han stod en Stund og saa stivt paa hende, — han saa uhyggelig bleg ud.

„Saa De tror, jeg holder mere af Roger end af Dem!"

Han krammede Brevet sammen i den ene Haand og trak den modstræbende Roger ud efter Halsbaandet med den anden.

— — Medens Miss Wilkens lidt efter klædte sig til Ballet, hørte hun et skarpt Knald nede fra Gaardspladsen, efterfulgt af et kort, øieblikkeligt Hyl.

Hun styrtede ned ad Trappen og mødte Sidney.

„Hvad har De gjort" — raabte hun og greb ham

i Fortvilelse om Armen — „De har dræbt Roger!" Han følte, hvorledes hele hendes Legeme skalv. Derpaa stødte hun ham pludselig fra sig ...

„De har intet Hjerte ... det har jeg altid vidst. For et Ord kan De dræbe Deres bedste Ven!"

„Jeg gjorde det for at faa en Polonaise af Dem!" ...

Hun saa paa ham ... „De er en forfærdelig Mand!"

Nu først lagde hun Mærke til Manglerne ved sin Paaklædning, og hun sprang igjen hastigt op ad Trappen.

„Hvad er paafærde?" raabte Mr. Crawby ud af en Dør.

„Tænk, — Mr. Sidney har skudt Roger!" jamrede hun.

„Skudt Roger?"

„Ja, — jeg havde Mistanke om, at Hunden begyndte at blive gal," forklarede Mr. Sidney.

„Var Du sikker paa det?"

„Jeg kan kun sige, at enten var den eller ogsaa jeg gal," svarede han med en egen underlig Betoning, idet han gik forbi og ind paa sit Værelse.

Musiken brusede, og paa det parketterede Gulv i den smukke Balsal hos Konsul M. bølgede Rækker af dansende frem og tilbage under Lysekronerne.

Lange Slæb besatte med Blomster, der blev trukne af Damer, og hvorover gamle Herrer med Kommandørstjerner af og til holdt paa at snuble, medens de gjennemvandrede Salen ... Skyer af Silke og Flor, et Skum af Kniplinger i en Atmosfære af stærk Blomsterduft, og det hele fortsat af Speile til begge Sider ind i et Perspektiv som af nye, menneskefyldte, prægtige Festsale ...

Ross havde danset med Miss Wilkens, havt det

lunefulde Ansigt med den stolte, fornemme Mine, de tykke Øienbryn og Lokkefylde, hvori Stenene glimtede, lige nær sig, set Smilet lege Skjul om Læben og holdt hende om det smidige, ranke Liv i den vuggende Dans.

Han havde været inde i en berusende skjøn Drøm. For ham var nu intet til uden hende ... Han havde netop mindet hende om den Dans, hun Aftenen forud havde lovet ham, da deres Samtale blev afbrudt ved, at Værten presenterede for hende en ung Officer med et Par svære Knebelsbarter, et kobberbrunt Ansigt og en flot krigersk Mine, der netop var kommet hjem fra fremmed Tjeneste med Brystet dækket med Ordener og iaften var uhyre *en vogue*.

... „i gamle Dage. Man havde Gjæld ... kunde mangle til Middagsmaden, men man havde altid Raad til et Par hvide Hansker!" ...

Den, som udtalte disse Ord, var en bekjendt gammel Hovedstadsløve, som havde faat Ross i Knappen. Det var en høi, slank Herre med nogle omhyggeligt lagte Haar over Hovedet og fine graa Knebelsbarter, — ret respektable Levninger af en gammel Kavaller.

... „Jeg siger Dem — — og det er mit Hjertes Mening, Hr. Ross!" — sagde han indtrængende alvorligt, — „et Bal nu bærer ikke Vand mod, hvad det var dengang, da der endnu var noget af Aristokrati igjen hos os ... De kan tro dernede paa Statholderballerne! — ja, de er siden baade blet berømte Mænd og døde de fleste af dem, som dengang dansede der ... Dengang var Deres Moder og Fru Mina Linstow to af vor Bys Skjønheder ... Jeg husker Deres Moder som i denne Aften, hvordan hun dansede dernede — hun var egentlig ikke saa smuk, som hun var indtagende yndig, og spæd, næsten som Luft ... og ...

Men, ser De der! — — det er Datteren, Katharina Linstow ... Hvor har hun nu faat det egne

Ansigt fra? — det er fra Faderen. Men se engang den Dans, den Figur, der vugger sig i Valsetakten ... som Sivet! — Ja, det er Moderens rette Datter, det er let at se ... der dansede ingen som hun ..."

Med cendrèe Haar, smukke Bryn og mørkeblaa Øine, der ligesom tog Glans af den usædvanlig skjære Hud — laante Bevægelsen og Dansen Katharina en høi Farve, der gjorde hende smuk, og den hvide Mouselinskjole faldt saa blødt om hendes gratiøse Skikkelse.

... „Ser De, hun har faat Opdragelsen hjemme! ... bare det, at hun ser sin Kavaller let og naturligt i Ansigtet og ikke til Siden eller ned, som de nu har begyndt med ... Hvad siger nu De, Hr. Attaché, som Udlænding!" — udbrød han og greb ham i Armen, som han i forbigaaende vilde ind gjennem Døren. — — — „Læg Mærke til den Dans der ... vil De ikke kalde det virkelig Dans ... Noget, som kunde ses med Behag over i Eders bedste Kredse? ... jeg tror, jeg forstaar lidt af den Sag ..."

Attachéen, der ellers var overmaade bange for at blive fanget af den bekjendte Snakker, blev dog dennegang villigt staaende. Han satte Lorgnetten paa Næsen:

„De har Ret ... mere end Ret! Jeg er saa lykkelig at kjende hende. Hun fængsler ved noget i høi Grad friskt og selvstændigt ... det er som et Pust fra Fjeldene at tale med hende; — de blaa Øine tager jeg med mig over til England!"

Ross saa lidt forundret paa ham; — det forekom ham, som Attachéen var blet varm.

Han fulgte imidlertid kun distrait Samtalen ... Hans Øine dvælede ved Miss Wilkens, der stod omgivet af en hel Stab af opvartende Herrer, hvoriblandt Advokat Linstow og den bestjernede Løitnant.

Høi og slank, som hun stod der halvt bortvendt fra sin Dansekavaller og talede med en ældre graa-

haaret Rangsperson, havde hun en Maade at se den gamle Mand op i Ansigtet paa — en Blanding af Beundring og frisk barnslig Tillid, der kunde smelte en Sten. Hun var virkelig et blændende Syn!

„Ah, jeg forstaar — — — De foretrækker Miss Wilkens," — udbrød Diplomaten leende — — „jeg véd jo, De hører blandt Ildtilbederne!" — og han fulgte Katharina Linstow med Lorgnetten, idet han gik nedover Salen.

Underveis saa han Mr. Sidney staa alene, lænet til en Piedestal ved et af Vinduesgardinerne; han saa forstemt ud.

„Nu, Mr. Sidney, — vi morer os med at anstille Betragtninger ... Vil De se en rigtig naragtig Figur — den Løitnant, hun ... Miss Wilkens ... danser med."

Mr. Sidney saa ud, som han kunde æde ham:

Attachéen gik videre, og noget efter dansede han med Katharina, hvem han førte tilbords.

Souper'en serveredes ovenpaa, og Gjæsterne bevægede sig under brusende Musik opad Trapper, der var prydet med Bladplanter og Blomster, saa at man gik som mellem tvende Hegn.

Advokaten førte sin Hustru. Hun var paafaldende taus og kold, og det var hele Tiden, som hun vilde trække sin Arm bort.

„Hvad er det, Elise?" — hviskede han.

„Intet!"

„Jovist ... Du vil jo ikke se paa mig ... Hvad? ... Du skulde nu vel ikke falde paa at være jaloux," lo han, „paa Miss Wilkens? — Véd Du hvad," — tilføiede han lidt efter — „dette er plagsommeligt ... rent ud plagsommeligt! ..."

„Det var naturligvis, fordi denne Dame var optaget, — — — at jeg skulde nyde den Ære ... det er mig ligefrem til Plage! ..."

„Elise! ... er Du gal? ... Du vil da vel ikke ind-

bilde mig, at Du ikke bryder Dig om mig ... for dette!"

Han tog en liden blaa, stærk vellugtende Blomst fra en af Blomsterpotterne. — „Den ligner Dig saa ... kun ikke, naar Du er vred! ... den kan opfylde et helt Hjem med sin Vellugt, — det er dens Ynde ... og er ikke Du netop det for mig?"

„Ja Tak!" sagde hun en Smule lysere i Blikket; — „men ude? — der har vi kun Sans for Pragtblomsterne ... Jeg, som troede, jeg kunde stole paa Dig fremfor alle i Verden, Henrik!"

„Aa Snak, Elise!" ... Der blev ikke Anledning til yderligere Forklaringer, da de nu stod ved Randen af det med Geléer, Frugter og sjeldne Vinsorter opdækkede Bord, hvor Advokaten tog sig for at blive rent ud stormende elskværdig mod sin unge Hustru, — noget, som snart indbragte ham Bemærkninger som:

„Man kan se, I er nygifte!" ... „Det er en Ægtemand!" ... medens der samtidig hviskedes: — „Er der noget, som gaar af Fru Linstow? ... Hun ser saa alvorlig ... forstemt ud!"

Advokaten vendte hele Tiden Ryggen mod den Kant, hvor Miss Wilkens stod i munter Samtale, opvartet af den bestjernede unge Løitnant, hvis Borddame hun var.

Løitnanten fouragerede midt imellem alle de destinguerede Herrer og Damer, der omgav Bordet paa denne Side, som en sand Baschibozuk for at finde netop det, hun af alt helst vilde have ...

„Miss Wilkens spørger, om Hr. Advokaten ikke vil drikke et Glas med hende? ... Cypervinen staar henne hos Dem," sagde han og bemægtigede sig Flasken efterat have iskjænket hans Glas.

„Med Glæde, Hr. Løitnant!" Og han begav sig med sit Glas i Haanden op til hende.

„De synes ikke at ville se paa mig mere, Hr. Advokat! ... jeg vilde blot være vis paa, at De ikke

var blet vred paa mig. — — Tro mig, naar jeg forsikkrer Dem om det! — jeg havde aldeles glemt, at Løitnanten havde mit Løfte om Borddansen, dengang De engagerede mig.

Dette Glas paa fortsat ... urokkeligt Venskab, Hr. Advokat!" og hun satte det lille funklende Glas med Cypervin til Læberne. — —.—

„Nei, ... jeg er ikke grusom, Hr. Advokat! ... tager Dem ikke bort fra Deres søde, smukke, lille Hustru!" vedblev hun, da han gjorde Mine til at ville opvarte hende med noget Ananasgelée ... „jeg ser, hun venter paa Dem ..."

— „Du burde ikke sætte op en Mine, saa man ser det tvertover Bordet, Elise!" hviskede han vredt, da han var kommet tilbage til hende ... „Er det ellers noget, Du vil have?" begyndte han atter i noget, der var ligt den forrige Tone.

„Nei Tak!"

„Ikke det mindste? ... Jeg véd jo, Du vil have noget! ... kan Du ikke sige det ... Naar det nu er mig er Fornøielse at bringe Dig det! ..."

„Jeg skal virkelig intet mere have, Henrik! ... Lad Dig bare ikke binde her for at være elskværdig mod mig! ..."

Han saa ikke det fine, sørgmodige Ansigt, der fulgte ham da han gik.

Omgivet, som hun overalt var, af opvartende Kavallerer, havde Miss Wilkens trukket sig ind i det lille Sidekabinet, der for Øieblikket var saagodtsom opfyldt med Honoratiores.

Hun stod i sin lysegule, rige Baldragt ved Bufféen og talte ivrigt med Mr. Sidney; — det mørklokkede Hoved og endel af hendes Figur saas i det skraa Speil over dem. De holdt hver sit Champagneglas i Haanden.

„De véd jo, jeg nægter Dem intet iaften, Mr. Sidney! ... Francaisen er Deres ... men dette blir

en hel Omordning paa min Balliste. — — — Tak mig nu for det!" — og hun rakte sit Glas ud imod ham.

Hendes Blik var under den sidste Del af Samtalen, og medens han drak med hende, fæstet paa Attachéen, der nærmede sig hende. Som Mr. Sidney nu trak sig tilbage, tilføiede hun let:

„Og saa vil jeg bede Dem om selv at kjøre mig hjem iaften ... John er ikke saa forsigtig, som jeg troede ... vi holdt paa at kjøre paa nogen igaaraftes igjen."

Der gik et Glimt i Mr. Sidneys store, graa Øine som et pludseligt Blink i en Is, idet han blot svarede med et Buk.

„Engang var De saa galant at sige, at det var for en Lanciers Skyld, som De vilde danse med mig, at De opsatte Deres Reise, Hr. Attaché," hilsede hun denne. — „Nu véd jeg det bedre ... Ak, hvor man dog er svag for Smiger! ... Men sig mig nu oprigtig ... hvad er det, som kan tiltale en Mand som Dem hos denne moralske Sneklokke, Frøken Linstow, som De tager Dem saa af ... Er det, at hun danser saa godt? eller at hun har et saa respektabelt, klogt Ansigt? ... Det er ikke let at vide, hvor en Roué's Smag kan falde!"

„Ser De, Miss Wilkens, hvert Land har sit ... Belgierne har Kniplinger, Russerne Kaviar, og her i dette Land kan man træffe paa Kvinder med en vis ren, enkel Duft ... som fra Oldtiden ... man skulde tro, man ikke var i Europa! ... Fra hende til Dem er der et Hop af Aarhundreder, — Fremskridt naturligvis!"

... „Og saa vandrer De i et nu med Deres Tallerken i Haanden gjennem alle de Aarhundreder tilbage igjen til Frøken Linstow."

Hendes Bordkavaller, den hjemkomne unge Krigsmand, bragte hende idetsamme en Assiet med en eller anden udsøgt Delikatesse i Is, hvormed han

havde banet sig Vei i den af Damernes Slæb yderligere besværliggjorte Passage.

... „Véd De hvad, Hr. Attaché! Naar De er reist, vil jeg savne Dem som en hel Platmenage med Krydderi. Jeg vil komme til at kjede mig grueligt! ..."

Løitnanten saa efter ham med en flot Mine. — — „Apropos!" udbrød han. „De har da vel ikke lovet den Herre Kotillonen? Jeg véd, det er fordringsfuldt ... men jeg reiser fra Landet igjen og skal leve i Leir paa Mindet om Dem og dette Bal! Det staar i Deres Magt at give mig ogsaa en Kotillon at drømme om ..."

„Om Hr. Løitnanten vil værdiges at tælle efter, saa blev det isaafald ikke mindre end tre Danse ..."

... „med Ballets Dronning! Jeg indrømmer, det er ufortjent Lykke for en stakkels Løitnant, som skal reise ud og kanske skydes paa en kold Mark ..."

Hun noterede ham smilende i sin Balbog. — „Véd De vel, at jeg gjør Dem et stort Offer ... Kotillonen er forlængst bortlovet; men i Krigen gjælder jo Undtagelser! ..."

Hun gav ham sin Arm, da Gjæsterne igjen begav sig nedenunder, hvor Dansen atter var begyndt.

Ved Indtrædelsen i Balsalen mødte hun to mørke Øine, der stirrede paa hende; — det var Ross, der havde ventet paa, at hun skulde komme. Han havde under Bordscenen flere Gange villet nærme sig, men altid fundet hende utilgjængelig; ... sidst havde hun draget sig ind i det lille Værelse imellem Notabiliteterne, hvorhen han i Øieblikket ikke uden Ubeskedenhed kunde trænge sig frem ... Det var næsten, som hun flygtede for ham ... Gjorde hun det med Villie?

Da Løitnanten bukkede for hende, havde hun Valget mellem begge Sider af Balsalen. Hun valgte — hvad Ross med Hjertebanken saa — den, hvor han stod.

Idet hun kom lige ved ham, sagde hun i forbigaaende med en Mine af Beklagelse:

„Desværre har jeg maattet afstaa Deres Kotillon, Ross ... til vor berømte Løitnant ... paa Værtens Anmodning ... han skal reise igjen saa snart ... De undskylder vel?"

Med disse Ord gled hun videre ind gjennem Klyngerne.

Idet han vendte sig om, saa han Pregel lige bag sig. Han stod og stirrede paa ham med et mat, spydigt Smil.

„Trøst Dig ... han reiser ud igjen for at skydes," sagde han.

„Tak! ... Jeg synes ellers, Du skulde gaa hjem nu, Pregel!"

„Ja ... den, som kunde det! ... med en Flaske Champagne i hvert Ben ... Hos mig gaar det aldrig til Hovedet," forklarede han selvtilfreds. „Men følg mig, Du ... Sad jeg ved Pianoet, skulde jeg givet Dig hele din Stemning ..."

Ross vendte ham raskt Ryggen; han var ikke i Humør til at høre paa det Vrøvl.

Idet Mr. Sidney bød Miss Wilkens Armen til Francaisen, yttrede hun:

„Ross hører ikke til de feterede iaften; — — jeg havde tænkt, at han gjorde mere af sig."

„Bah! — — Hver har sin Plads! ... Her paa Bal er De Souveræn, Annie! men vent, til han triumferer med sit Stykke, saa skal De se! Da har han Ret til at have Nykker; ... smukke Damer og feirede Poeter ligner hinanden i det Stykke. — — Forresten har De Ret! Der staar han med Armene overkors som inde i en anden Verden; ... han ser paa os, tror jeg ... bare Bleghed og Øine!"

Miss Wilkens mødte hans Blik; — det sprudede Haan og Harme, og han gik idetsamme uden at værdige hende mere Opmærksomhed tvertover Gulvet lige hen foran dem ind i Sideværelset.

„Vil De føre mig derind, Mr. Sidney! Jeg skylder ham Undskyldning, fordi jeg har berøvet ham en Dans. — — — Det kommer af al den Uorden, De har anrettet paa min Balliste!" lo hun og saa op paa ham.

Hun skimtede Ross's raske, lette Skikkelse gaaende frem og tilbage inde i det inderste af de smaa Værelser, der kun var mat oplyst.

„Tror De, De kan skaffe mig lidt Is imidlertid, Mr. Sidney?"

Ross havde et trodsigt Smil paa Læben og stansede af og til i Tanker foran et Maleri, som han vist ikke saa paa. Han vendte sig raskt om, da han hørte Lyden af en Silkekjole rasle let bagom sig og følte en Vifte lagt paa sin Arm:

„Jeg maatte ind og tale med Dem, Ross! ... Naar jeg nu siger Dem, at jeg ikke har kunnet undgaa det! Den Francaise, jeg nu skal danse, var ogsaa før en andens ... vil De se?" og hun viste ham Navnet i sin Balbog. „Men jeg maa alligevel danse den med Mr. Sidney ... maa! — siger jeg ... Jeg vilde saa gjerne, De skulde forstaa mig; ... men en Mand, som De, véd ikke, hvad det vil sige at blive tvunget til noget." Hun stod saa sørgmodig, inderlig, bønlig.

Han havde just i dette Øieblik staat og hadet hende af sit fulde Hjerte og svoret at hævne sig. Nu greb han rask lidenskabelig hendes Haand:

„Mig behøver De ikke at give nogen Forklaring; — — naar jeg ser Dem saadan, forstaar jeg Dem altid, Annie Wilkens! ... Sig blot, hvordan jeg kan — kan være Dem til nogen Tjeneste?"

„Ved ikke at være vred paa mig. De véd ikke, hvor De piner mig med det ... og saa ... ved at give mig fuld Tillid!

Jeg kunde nok fortjene det, ... jeg har ligget vaagen inat for Deres Skyld;" sagde hun og vendte Hovedet halvt bort ... „Jeg har jo set, at Deres

Stykke skal opføres. — Jeg er saa urolig ... men kan ikke lade være at beundre den, som vover sig i Ilden!"

... „Vi taler om Ross's Stykke, som skal opføres," forklarede hun roligt til Mr. Sidney, som kom med Is og igjen førte hende ind til Francaisen ...

Katharina saa Ross komme henimod sig; — hvor nødig ... nødig vilde hun ikke danse med ham nu! Hun var pint i sin inderste Sjæl. Hun havde fulgt Ross hele Tiden og gjættet hans Tanker og Følelser. For lidt siden stod han saa febrilsk og uopmærksom; — det var vist et eller andet Nederlag hos Miss Wilkens, som gjærede i ham; — — og nu kom han lys, straalende med dette Ansigt, der ligesom tog hele Salen ind i sit ideale Speil.

„Nu maa Du offre mig en Stund, Katharina, ... Du skal være den første, jeg siger det til! Der er egentlig ingen, jeg skylder saameget som Dig ... ingen, der saadan har forstaaet mig i ét og alt som Du. Jeg har da ogsaa altid anset Dig som min bedste og sikkreste Veninde ... Og det vil Du vedblive at være. Ikke sandt ... det lover Du mig! — Du er den eneste, jeg betror mig til."

Hun blev koldklam; — det var, som Hjertet snørede sig sammen. Det hastige Blik, der skjød hen paa ham, var angstfuldt forskende, som det af hans Udseende vilde forudlæse hele Omfanget af, hvad han kunde have at meddele hende; men hendes Mine var uforandret og hendes Stemme let rolig, da hun sagde:

„Du gjør mig ganske nysgjerrig, Thomas!"

„Jeg har to Betænkeligheder ... Den ene, at hun skal faa saa mange Penge; — men det stiller jeg straks som Betingelse: dem skal hun give slip paa! De gamle faar finde sig i det ... og saa er det, at jeg jo endnu ikke ... Du forstaar, ... jeg har ikke noget Grundlag ... jeg kjæmper endnu for mit Navn; — det kan blive en haard Dyst i vore smaa For-

holde ... Kort og godt ... vil Du raade mig — sæt Dig nu i mit Sted, Katharina! — skal jeg, bør jeg gjøre det straks? Jeg har en Trang til det, saa Brystet kunde sprænges ... saa var det afgjort, klart! ... Eller skal jeg vente, ... til mit Stykke er gaat, og det Slag er over ... da jeg kan have Begyndelsen til et erkjendt Digternavn at byde hende. Det er, ærlig talt, noget i min Stolthed, som strider mod at gjøre det ganske tomhændet og fremtidsløs."

„Du siger slet ikke Hovedsagen; — men jeg gjætter det."

„Aah! — jeg er saa vant til, at Du forstaar mig, Katharina! — Du kjender Frøken Wilkens. Hun er som sprunget ud af en mere farverig og ildfuldt begavet Race ... Det er muligt, at Du ikke finder hende egentlig smuk; men jeg ser det ... Hun har Livets Skjønhed og Rigdom og Ynde i enhver Bevægelse, — hun gir en Inspiration i hvert Blik, hvert Lune."

Medens han talte, stod Katharina og stirrede ind i den Livsillusion, som nu altsaa var brustet, — for bestandig, uigjenkaldelig brustet for hende!

Hun smilte bittert ... hun maatte stille og velopdragent lade sig træde ned, uden at han engang vidste, at han stod med hendes Hjerte og hele Livslykke under Hælene! — Hun havde studeret Miss Wilkens, gjættet hende med Hadets hele Instinkt ... hun nedlod sig til at bedaare og indtage med lav Smiger! — Hendes Blik faldt paa hendes Broders Hustru, som sad i Nærheden: — „Stakkels Elise! ... saa det er derfor, Du er blevet saa stille — — ja, der lees ikke, hvor en saadan Kvinde herjer!"

Det var, som al hendes Smerte, al hendes Lidenskab blev opsuget af denne ene Tanke.

Hun fæstede et Øieblik sine dybe, alvorlige Øine paa Ross, som han stod der og udbredte sig over Miss Wilkens, ... de fik et Udtryk, angstfuldt, som hun saa ham stedt i en usigelig Fare ...

... „Ja, hvad siger Du, Katharina?"

„Og det spørger Du mig om?"

„Du ser da, at hun er noget usædvanligt? ..."

„Det ser jeg, Thomas!" — I Tonen laa noget koldt, som gav ham Følelsen af, at her mulig dog skortede paa fuld Sympathi.

„Jeg forstaar, Du holder haardnakket paa dit regelrette! — — Hvorfor skal jeg bestandig skuffes af Dig i den sidste Tid, Katharina! ... hver Gang jeg tyr til Dig! ..."

— Annie Wilkens kom idetsamme straalende over Gulvet og tog ham op i en Tur i Kotillonen, som netop var begyndt.

„Frøken Linstow ser ikke godt ud iaften" — yttrede hun, idet han førte hende tilbage til hendes Kavaller, den bestjernede Løitnant.

Ross maatte medgive, at hun havde Ret; — det var mærkeligt, hvor det Ansigt kunde være forladt af al Farve!

Den næste Formiddag blev Katharina kaldt ind paa sin Fader, Konsulens Kontor.

Dette var noget usædvanligt. Det pleiede kun at ske, naar der var et eller andet vigtigt paafærde.

Hun fandt sin Fader spadserende frem og tilbage inde paa det med svære gammeldagse Møbler udstyrede Privatkontor. Han stansede og støttede sig med Haanden i Tanker mod det grønne Pengeskab, der stod ved Væggen indenfor Skindsofaen.

„Katharina," — sagde han — „læs det Brev!" — og han rakte hende det. — „Du véd, hvad jeg mener om det. Her er stor Formue ... Dannelse ... Karakter ... Du kjender ham selv."

Han stillede sig med Hænderne paa Ryggen ved Vinduet og saa ned paa Gadefærdselen, medens hun læste.

„Det er, om Du vil sætte Dig ned som Frue paa et Par Tønder Guld, forstaar Du ... en stor Stilling, som en Natur som Du vil vide at gjøre til den første, ialfald i den By ... Jeg antager, Du ikke har imod noget sligt.

Nu, hvad siger Du?" — vendte han sig.

„Jeg er ikke saa heldig at holde af ham!"

„Aa Snak! — Du ser da vel, at det er en enorm Lykke, ... en af Landets første Formuer! — og en begavet Mand, forelsket i Dig opover Ørene. — Jeg synes, Du skal betænke Dig to Gange paa at støde det fra Dig, ... og det gjør Du da ogsaa, naturligvis. Tror Du kanske, det er hver Dag, en ung Pige ser saadant for sine Fødder?"

„Det er ikke andet end, hvad jeg tydelig nok lod ham forstaa, da han boede hos os."

„Du har jo netop selv sagt, at Du fandt, han var en Gentleman ud og ind" ...

„Ja, men det er ikke nok, Far!"

„Ikke nok?" — Den smukke Mand med det strænge Ansigt fik noget i sin Mine, der bebudede Uveirsskyer.

I Stilhed var Faderen stolt af hende indtil Forgudelse; men der var samtidig en stærk Spænding mellem disse to Villienaturer, der husede sine Farer.

„Jeg har arbeidet i mange, lange Aar paa at skabe noget for Dig og dine Søskende, og nu kommer det bare an paa, om Du vil række Haanden ud! ... Jeg kan ikke noksom lægge Dig det paa Hjerte ... det er store Ting, Du nu skal afgjøre — det er ligefrem din simple Pligt ikke at vrage, uden Du har gyldige Grunde!"

Hun trak paa Skuldrene og rystede langsomt, næsten sørgmodigt, paa Hovedet: —

„Jeg kan det ikke!"

„Katharina!" sagde han, og det begyndte at lyne i hans mægtige graa Øine. „Du er min Datter og

ingen taabelig, uerfaren, sentimental Dukke; — jeg venter naturligvis, at Du tænker Dig om, før Du bestemmer Dig."

„Det er bestemt, Far!" Den Mine, hvormed hun saa ham i Ansigtet, var fuldstændig urokkelig.

„Det er naturligvis denne poetiske Ross, som Du har forgabet Dig i!"

Det var første Gang dette udtaltes direkte; — i den lette, halvt spottende Tone, hvori han ellers omtalte Thomas Ross, dirrede der altid en dybere Understreng.

„Fra den Side er der ingen Fare!" —

„Du bedrager enten Dig selv eller mig, Katharina!" udbrød han med dirrende Stemme, „han har nu alt i mange Aar forskruet Dig, fornuftige Pige, med sit moderne Vrøvl ... Det maa have en Ende!"

„Du kan være rolig for, hvad jeg siger, Far! ... Du vil med det første faa høre, at han er forlovet med den engelske Miss Wilkens."

Det var tydeligt, at dette Katharinas Svar kom ham overraskende. Der var desuden noget i Datterens Væsen idag, — i hendes kolde Bestemthed og usædvanlige Bleghed, der vakte hans Opmærksomhed, og hans skarpe Øine hvilte en Stund forskende paa hende. Idet han gik hen til sit Arbeidsbord, sagde han:

„Det blir altsaa en Grund mere til at handle fornuftigt. Jeg har nu sagt Dig min Mening, og Du bør ikke slaa Vrag paa din Fars Raad ... Vi kan opsætte en Uge med at svare, saa faar Du Tid til at tænke Dig om" ...

Idet hun skulde gaa, spurgte han:

„Er Henrik hellerikke kommet idag?"

„Endnu ikke, Far!"

„Er han gaat fra Forstanden ... eller hvad bestiller han — kan Du sige mig det? — Han skulde været her allerede i flere Dage for at ordne vigtige Sager

... Han er hellerikke paa sit Kontor — Folk kommer hid til mig og spørger efter ham midt paa Formiddagen ... Det skal kanske betyde moderne Forretningsførelse. — — Han var naturligvis paa Bal inat!"

„Jeg skal give ham et Bud om, at Du venter paa ham." ...

Da Broderen noget sent kom, var Konsul Linstow gaat ud.

„Jeg vil sige Dig, Far er utaalmodig; jeg forstaar ikke, hvorfor Du vil udsætte Dig for dette" —

„Aa ja," sagde han indrømmende, „det har været uheldigt. — Jeg vilde ønske, at Far kom hjem snart!" udbrød han utaalmodigt og saa paa sit Uhr ... „jeg har lovet mig ud paa en Kjøretur Klokken tre."

... „med Crawbys?"

„Ja."

„Jeg saa rigtig paa Dig igaar, hvordan hun stod og saa Dig op i Ansigtet og gjorde sig selv ubetydelig for at smigre Dig ... Jeg troede Du var for stolt en Mand, Henrik! til at ville hægte Dig fast i Rækken af disse Frøken Wilkens's Beundrere" ...

„Jeg morer mig med hende, det er en kvik Pige, — det maa da være fuldstændig uskyldigt og ikke noget at sige paa!"

„Synes Elise ogsaa det?"

„Naar det er fuldstændig uskyldigt, saa er det bare naragtigt af en Kone at gjøre Ophævelser for sligt!"

„Ja, det maa I to om; — — men den, som har en Kjærlighed ... en Lykke, ... burde vogte sig for at tabe den."

„Har Elise været oppe og beklaget sig?" spurgte han heftigt.

„Nei."

„Hun har siddet oppe inat og skrevet mig til, — jeg fandt Brevet paa min Pult ... Hun græder over vor tabte Kjærlighed, siger hun, og mere af den Slags ... det er den pure, dumme Jalousi!"

„Og saa vil Du alligevel ud at kjøre med" ...

„Ja netop! — Giver man først en Gang efter for sligt, saa er det indført, at jeg skal gaa med Skylapper overalt, hvor der er Damer. Desuden, jeg er ikke af dem, som vil under Tøffelen — — jeg vilde komme til at hade mit hele Ægteskab, om det skulde gaa for sig paa den Maade! Jeg opfatter dette rent ud som en Principsag. — Hun skal finde sig i det."

„Er Du vis paa, at hun gjør det?"

„Bah!" — sagde han, idet han gik ned for at møde sin Fader. „Jeg skal sige Dig, ... alle disse snille Ægtemænd, som er under Tøffelen, blir altid for mig nogle ubetydelige Kræ!" Der laa en lidenskabelig, kold Linstow-Bestemthed i hans Ansigt.

Da Advokaten om Aftenen kom hjem, havde hans Hustru Hovedpine; hun var gaat tilsengs.

Ved Frokosten bemærkede han, at hun havde opsat sit blanke, sorte Haar under den nette Morgenkappe paa en anden Maade end ellers; hun havde hidtil baaret Haaret i en glat Opsætning, hvorved det fine, regelrette Ansigt vandt i Karakter; — ialfald havde han i Forlovelsesdagene sværmet for det saaledes ... Hun saa bleg og forvaaget ud; Advokaten syntes, hun havde noget rørende skjønt ved sig; men han holdt sig haard.

„Du har forandret ved dit Haar, Elise?"

„Ja, jeg fik Lyst til lidt Forandring."

„Det var dog smukkest, som Du havde det før."

„Det mente nu Du; men hjemme syntes de, at jeg burde have Krøller; — Smagen er saa forskjellig, véd Du!" Hun sagde dette med et venligt Smil, idet

hun rakte ham Kaffekoppen, som hun selv, som sædvanligt, havde tillavet.

Der svævede et Par Indvendinger paa Advokatens Læber; men han fandt det rigtigst at tie.

„Nu, — Du taler ikke om Turen igaar — — morede I Eder?"

Han studsede lidt; men han saa, at hun spurgte for ramme Alvor — der var ikke Tanke af Ironi.

„Ja vist! — — — Jeg synes nu bedst om Haaret paa det gamle Vis," sagde han, som han satte Stolen ind til Bordet for at gaa ... „Men Du er jo ellers klædt til at gaa ud?"

„Ja, jeg vil gjøre nogle Visiter; — det blir dog kjedeligt i Længden at sidde alene hjemme hele Formiddagen. For Dig er det en anden Sag ... Du har Kontoret og halve Verden at tale med" ...

Advokaten begyndte igjen at blive utryg paa hende; men hun yttrede det saa naturligt, og disse Visiter til Veninder havde hun ofte talt om ...

„Saa mor Dig da, Elise!" — sagde han og gik, som han pleiede, hen og kyssede hende, før han skyndte sig ned paa Kontoret.

Det forekom ham dog, som hun var lidt anderledes alligevel idag, end hun pleiede; men sit Program havde han da alligevel gjennemført som en Mand!

IX.

Den Aften var kommet, da Ross's Stykke skulde opføres, og at dette imødesaas med adskillig Spænding, kunde man forstaa af den Rift, der var om Billetterne.

Ross, der i de sidste Par Uger havde tilbragt saagodtsom hver Dag mellem Kulisserne med at over-

være alskens Prøver, var i den Tid blevet baade Skuespillernes og Skuespillerindernes Yndling.

Han havde paa sin ildfulde Maade præket, demonstreret, forklaret og spillet Scener for dem saalænge, til disse modtagelige Kunstnernaturer var revne med, — og Stykket, der i Begyndelsen havde vakt en vis Tvil, saas nu i et fuldkommen enthusiastisk Lys. Elskerinden, hvis Rolle hovedsagelig bar Stykket, havde faat Følelsen af, at hun dennegang førte en ny, stor Sag frem paa Bræderne. Hun var i Fyr og Flamme og opbød alt sit Talent; — Ross blev ikke træt af at beundre hende.

— Sammen med Pregel havde han taget Plads i en af de lukkede Loger nær Scenen, som de spillende gjerne benytter i Mellemrummene.

Hans Blod bankede, saa han selv hørte det, under den festlige, forventningsfulde Stilhed, som hersker i det Øieblik, Teppet gaar op, Lamperaden dæmpes og Lysekronen forsvinder i Taget, — før én endnu ret skjelner inde paa Scenen.

Han saa indover Publikum ... did hen, hvor Kirstine sad gjemt i Halvmørket. I Crawbys Loge var næsten alle de, han pleiede at møde hos dem, samlet iaften, og Miss Wilkens sad og saa ind paa Scenen, hvor Stykket aabnedes med, at Heltinden sad ved Pianoet og nynnede til en af Pregels Melodier. Skjønt halv overhørt, tog det sig nok saa godt ud.

Midt i Parkettet saa han hele den Linstowske Familie.

„Ser Du Konsul Linstow!" — vendte han sig til Pregel — „det er sandelig for stor Ære, han viser mig; han er ellers aldrig i Theatret."

Men Pregel hørte kun paa sin Sang og blev mut, da der ikke applauderedes.

„Trøst Dig," — sagde Ross — „den var gjort at offres op; — det har jeg altid indset, men ikke villet sige Dig! — — — —

Hu! hvor han spiller! Tænk, Bæstet brøler! ... her, hvor han netop skulde tale sagte! ... hemmelighedsfuldt, saa hun maa gribes af det ... Hm, — vi to skal tale et Ord sammen!"

Han fulgte spændt hver Replik, hvert Ansigt, hver Gestus derinde paa Scenen, begyndte næsten uvilkaarlig at spille med, oplevede Skuffelser, der gjorde ham bleg, og overraskedes igjen paa uventede Steder af en Udførelse, som gjorde ham saa varm og stolt, at han i Selvforglemmelse holdt paa at vende sig ind imod Publikum.

Lige idet han gik ind i Theatret, var han strøget tæt forbi Løndal, som havde set paa ham med en irriterende, overlegen Mine; og den Beslutning stod nu fast hos ham, at han ikke vilde være beskeden, men komme frem paa Scenen, hvis Forfatteren blev fremkaldt.

Teppet gik ned; — men Publikum forholdt sig stille, og Ross skjulte en Smule Forstemthed under en ivrig Samtale med en af de rollehavende om hans Spil, som han roste.

„Publikum hos os er altid trægt! — det vil tænke først" — bemærkede en af Direktionen, der et Øieblik kom ind i Logen til ham. — „Jeg synes, de kunde have klappet nu ialfald ... Skuespillerne behøver altid lidt Opmuntring."

Orkestret spillede det paa Plakaten annoncerede Musiknummer og Teppet gik igjen op.

Det var her, man skulde komme under en sand Hagl af dristige nye Tanker i en Kvindes Mund, og Vendinger fulde af Knaldsats; ... det var her, Slaget efter hans Mening stod, og han fulgte det med hele sin Sjæl ...

Linstows Bemærkning til Datteren, der sad stille og bleg, var:

„Og for sligt opgiver man sine Studier ... Pøit og Snak op og ned ad Væggene! Jeg havde dog ventet mig noget andet af din Ven Ross!"

„Jeg for min Del har fraraadet ham at lade dette opføre. Jeg gik kun hid iaften, fordi jeg havde lovet det; — men Digter er han!"

„Saa Du tror det? ... dette er ialfald den rene Pinebænk!"

... „Det kan man se ogsaa af dette Stykke — med lidt god Villie" ...

Katharina sad som et Bytte for sin Sindsbevægelse. Hun saa nu for sig det Syn, som hendes Fantasi saalænge med Skræk havde anet: Publikum ifærd med at bryde løs over det Hoved, hun havde kjærest i Verden! ... Hun havde en Følelse, som hun skulde lægge Hænderne over det for at beskytte det, bøde af mod Slagene, mod Forhaanelsen — — som hun kunde staa op i vild Angst og raabe: Han er et Barn! I véd ikke, hvilket Barn han er ... det er en stor Fremtid, som staar paa Spil, som forlanger Hensyn ... Skaansel! — — — —

Alt det, som havde gjort hende saa bitter, al sin stolte Fortørnelse og Harme, fordi hun følte sig forsmaaet ... at hun i sit stille Sind havde besluttet ikke mere at have noget med det, som vedkom Thomas Ross — havde hun i disse spændende Timer glemt, ... glemt Miss Wilkens, som i en slig Stund var istand til at sidde og le og smaasnakke.

Hun saa op imod Logeraderne, som om hun ventede en Lavine styrtende ned.

Da Teppet efter tredie Akt var faldt uden Spor af Meningsyttringer, følte hun sig saa lettet — saa glad taknemmelig.

Det er dog et godt, høimodigt Publikum, vi har — tænkte hun; — det véd, at det her skylder Hensyn ... at det dog er en Poet, det har for sig! —

Elskerinden havde to Gange været oppe hos Ross og straalende spurgt om, hvorledes han syntes om hendes Spil ... Efter tredie Akt kom hun ikke.

Hun havde udviklet en Lidenskab og Glød, der skulde indbragt hende hele Husets Bifaldsstorm, og

sad nu inderlig skuffet og ærgerlig inde i Garderobeværelset:

Det var hverken hendes eller Ross's Skyld, at her ikke blev klappet iaften! — udbrød hun.

Ansigterne derinde mellem Kulisserne var gjennemgaaende mattere, Bemærkningerne blev stedse varsommere; — det forholdt sig virkelig saa, at man trængte til en Opmuntring.

Pregel havde trukket sig hen i Crawbys Loge, hvor man ivrigt roste hans mageløse Melodier. — „Skade, at de skal komme saa rent bort i dette vidtløftige Stykke!" — udbrød Miss Wilkens med undertrykt Gispen — — „ialfald ser det ud, som Publikum" ...

„Aa, Publikums Dom! — hvad bryder man sig om den. Jeg er fremdeles af den Mening, at Stykket er godt; men rigtignok har jeg altid gjort det Forbehold, at det maatte være dramatisk ... Den Side er nu ikke min Sag!"

„Tror De, der vil blive pebet?" — spurgte hun nysgjerrigt.

Sidneys varme engelske Hjerte havde netop nu efter tredie Akt drevet ham til at ville demonstrere; men som han lavede sine smale, lange Hænder ifærd med at klappe, havde Miss Wilkens sagt:

„Saa lad det dog være, Mr. Sidney! — — De forstaar da vel, at Stykket er" ... hun gjorde en Grimace.

Sidney løftede desuagtet igjen Armene, men stansedes ved et fortørnet Blik:

„Jeg maa frabede mig, at De lader Deres Ædelmodighed prostituere os alle!"

Ross sad nu ensom inde i den sprinklede Loge.

Muligheden — den Mulighed, han altid havde holdt borte fra sig, var begyndt at dæmre frem for ham. Det kom som en sortnende Svimmel, hvori han begyndte at se sin Moders Ansigt — tydeligere og tydeligere; — hun saa bleg og sorgfuld ud ...

fattig, ... nødlidende! ... Dette blev tilslut utaaleligt at stirre i.

Han saa henover Publikum, der sad i Rader med alvorlige, gravitetiske Dommerminer; — hans Liv og Død beroede paa, om de vendte Tommelfingeren ned eller op ligesom i gamle Tider i Amfitheatrene.

Det var pludselig, som om der brød en Jøtulmagt løs indeni ham, — af Trods, — af kold ironisk Spot ... en Trang til at le høit, haanligt henover alle disse Spidsborgere! ... Nu vidste han, hvorledes de skulde have det ... i et næste Stykke skulde han give dem noget ganske anderledes at bide og tygge i — og ovenikjøbet narre dem til at klappe!

Han afbrødes af et Par af Skuespillerne, der vilde hilse paa ham, før de gik, og derpaa af Pregel, der var kommet ind for at sige, at han havde maattet love at følge med Crawbys hjem.

Da ogsaa sidste Akt sluttede under Stilhed — den langsomme, tørt gnissende Lyd af Teppet forfulgte ham siden hele Natten — bemærkede han:

„Det skulde ikke undre mig, om man ovenikjøbet peb iaften!"

Der lød idetsamme et Par enkelte Piber øverst oppe fra, og Pregel greb lidt forskrækket efter sin bredskyggede Kunstnerhat.

„Nu, nu ... Du er dog vel ikke bange for, at man skal overfalde os her i Logen, Pregel?" — spurgte han spøgende. — „Jeg skal betro Dig noget ... der har aldrig været nogen virkelig Dramatiker, uden at han har gjennemgaat hele Koncerter af den Slags!"

„Jeg har altid beundret dit Mod, Ross!" — svarede han med Hatten paa det blødlokkede Hoved og skyndte sig ud.

Ross gik ned for at takke de spillende. De fleste var enten borte eller i Kaaber og Overtøi ifærd med at gaa; — det var mærkeligt, hvor hastigt der

var blet tomt! Han følte, at Rotterne forlod hans synkende Digterskib.

Han stod en Stund foran Udgangsdøren og betænkte sig, om han skulde vente endnu lidt med at gaa ud i Foyeren gjennem Publikum hen til den Loge, hvor han vidste, at Kirstine ventede paa ham.

Han aabnede den derpaa raskt.

Over hans udtryksfulde Underansigt laa et energik Drag, der ikke altid var fremme; — der var noget over ham af en Sjømand i Uveir.

Han kom gjennem Trængselen hen lige ved Siden af Miss Wilkens, der i sin hvide Peltsværkskaabe netop rakte Sidney sin Arm, medens Tjeneren kom bagefter med alskens Sjaler. Mr. Crawby ledsagede sin Hustru.

Man stansede og hilsede ham varmt: Han maatte se ud til dem ... endnu imorgen! — paastod den gamle Gentleman, og Mr. Sidney takkede ham med et Haandtag for Aftenen. Miss Wilkens's Ansigt bar derunder et Udtryk af Utaalmodighed:

„Lad os skynde os, om De behager, Mr. Sidney! — her blæser en iskold Træk!" og med en rask Forbøining yttrede hun: „De undskylder vel, at vi ikke takker Dem nu, Hr. Ross! ... her er saa bitterlig koldt, og Mama blir altid forkjølet i Theatret!"

Ross tog Hatten af, hilsende temmelig overdrevent; han havde ventet et eller andet Tegn ... blot et af de kjendte, kjække Smil, eller et Blik.

Hans Rolighed havde faat noget endnu mere blegt over sig, da han kom hen til sin Søster, som han fulgte hjemover.

„Du indser, at jeg har gjort Fiasko!" brød han Tausheden.

„Jeg synes heller, det staar uafgjort — — Publikum har jo slet ikke udtalt sig," indvendte hun trøstende.

„Det var fuldstændig Fiasko ... det nytter ikke

at sætte Sløifer paa den Ting. Det slaar nu engang ikke an — — og saa falder man, forstaar Du!" tilføiede han koldt.

„Du tager alt saa yderligt, Thomas!"

„Aldeles ikke, — jeg tager det ganske koldblodigt; ... men ... man er ikke kvit mig med dette!"

Da de kom hjem, saa de ude fra Haven, at Stuen var stærkt oplyst; — Fru Ross havde et usædvanligt Talent til med smaa Midler at gjøre det festligt.

„Stakkels Mor," sagde han — „hun venter nok alt andet, end hvad jeg har at bringe!"

Hun stod i Døren, da han kom ind, og læste straks alt i hans Ansigt. Hun gik hen og slog Armene om ham.

„Nu, hvordan er det gaat, Thomas?"

„Aa, — — ikke som jeg havde ventet, Mor!"

„Er det rigtig galt?" spurgte hun og trykkede ham fastere.

„Publikum var stum som en Mur hele Tiden — — et Par Smaagutter i øverste Rad peb tilslut en Smule ..."

„Men Stykket kan jo for den Sags Skyld godt komme til at gjøre Lykke iovermorgen!" mente Kirstine.

„Umuligt, det ser jeg bedre end Du. Det har været en Skuffelse for dem alle og blir ikke opført mere — det er kort og godt Sandheden ...

Det er saa ondt at komme med dette til Dig, Mor!" udbrød han og trykkede hende atter til sig. „Men Du skal nok se, det skal gaa alligevel — — — jeg har lært det utrolige iaften ... „Saalænge slaar de mig, til jeg slaar dem"!" og han begyndte at gaa frem og tilbage og smaaplystre, idet han af og til afbrød med en Bemærkning:

„Stykket mangler dramatisk Bygning! ... Endnu imorgen, Mor! begynder jeg paa et andet, det skal oprette Nederlaget.

Det er forbausende, hvor jeg har været blind, stærblind! — — Det er kanske ogsaa noget af det, Katharina har havt paa Anelsen; — hun var der iaften ... Nei Tak, Mor, jeg vil ikke have Mad ... det er Synd, at Du skal have gjort Dig saa megen Umage med Aftensbordet — — og Blomsterne!"

Han lagde sig i Sofaen med Panden mod en Pude ...

Moder og Søn sad alene i Stuen.

Det var blevet over Midnat; Stueuhret pikkede, medens hun af og til smaasnakkede for ham, — — talte om ham som Digter, hvad hun ellers aldrig pleiede at indlade sig paa. Han følte, at hans kloge, hjertestærke Moder baade troede og haabede paa hans Digterkald; — det var den største Trøst, han i denne Stund kunde rækkes.

Og hvor klar og dyb var ikke hendes Tanke, medens hun uden at vide af det kunde hente op af sit indre, som af en Brønd, Udtryk saa skjønne og træffende! Han havde jo vidst det før, men aldrig forstaat det slig som i denne Aften, da hun sagde: „Du har megen Enthusiasme, Thomas, men liden Følelse; — det er den, som skal udvikles hos Dig! ..."

„Det har været en streng Aften baade for Dig og mig, Mor!" han laa med Haanden under Kinden og stirrede ud i Værelset.

„Saalænge jeg ser, at dit Mod er oppe, Gutten min, — er der ingen Fare; og nu tænker jeg, Du lægger Dig og stoler paa Vorherre, som har hjulpet baade din Far og din Mor før Dig ... Jeg vil se en stærk Søn!"

Den samme Aften kom ogsaa Advokaten og hans Hustru hjem fra Theatret.

Han var paa det rene med, at Stykket var daar-

ligt, og havde desuden en Eftersmag af, at Heltinden var et Forsøg paa at give Miss Wilkens.

Thebordet stod hyggelig dækket derinde; men Advokaten var taus af sig.

Han var mere grætten, end han egentlig vilde vise hende, idet han nemlig var bleven hindret fra at modtage en munter liden Indbydelse, som han havde faat i Foyeren, til at følge med ud til Crawbys, fordi han skulde kjøre sin Hustru hjem.

„Hvordan vil Du have Theen, min Ven, — svag eller stærk?"

„Som Du vil ... det er ligegyldigt." Han tog Koppen og sad grundende og rørte op i den.

„Du glemmer Fløden ..."

„Nu, saa!" — men han tog den ikke.

„Du maa spise, min Ven. Jeg er alt færdig, Du, ... det er sent."

„Nu, hvad synes Du om Stykket?" — begyndte han.

„Aa," ...

— „om Heltinden?"

— „kjedsommelig larmoyant; — hun skulde naturligvis betænkt, hvad hun indgik paa, dengang hun giftede sig."

„Det var da hellerikke saa godt at vide."

„Du har Ret ... Feilen er virkelig den, at vore unge Piger ikke har Spor af Begreb om, hvad det vil sige at være gift ... Bagefter nytter det ikke at holde Larm, — om én blir aldrig saa skuffet!" Hun sagde det, som hun holdt paa at sætte en Blomsterpotte hen fra Gardinet for at bevare den for Nattefrosten.

„Hvad, Du mener da vel ikke? ... Du er da vel ikke vred paa mig ... fornærmet?"

„Aldeles ikke, min Ven!"

„Elise! — — angrer Du, at Du er gift med mig?"

„Langtfra ... hvor kan Du tro det! ... Jeg kom-

mer til med Tilfredsstillelse at gjøre min Pligt og mere end det; ... men," hun kastede en Rosenknop paa Gulvet og traadte paa den — „Blomsten er borte!"

Advokaten syntes, Foden blev som af Jern; han havde aldrig set et Menneske se saa haard ud.

Han sagde intet, men tog et Lys og gik ned paa sit Kontor. Der sad han til sent den Nat ...

Der var blet saa mørkt og tørt med ét ...

Om Morgenen kom hans Hustru bekymret hen til ham; — han saa bleg ud.

„Du forstaar at hævne Dig, Elise!" sagde han bedrøvet.

„Du ta'r feil, Henrik! ..."

„Skal vi ikke mere blive lykkelige, Elise?"

„Aa, det var jo bare en ung Piges Romantik fra min Side — det indser jeg saa godt ... Jeg er da hellerikke bare et Rosenblad, og Du ingen græsk Gude-Statue. Det er godt at være kvit dette overspændte ideale Snak, vi faar ind i Opdragelsen; ... men det koster jo at komme over det og faa fat i Virkeligheden! ..."

Advokaten svarede ikke; — han havde faat en venlig, god, for Livet resigneret Hustru, istedetfor hende, som han med Jubel havde havt paa sit Fang!

X.

Det gik, som Ross havde sagt, — hans Stykke blev ikke opført mere, og han modtog i den Anledning en Tilmeldelse af Direktionen.

At der desuden vilde vanke alskens Kritiker i Pressen, var han forberedt paa, og for at undgaa unødigt Sindsoprør tog han straks koldblodig fat

paa sit nye Arbeide. „Naar man saa mindst mulig til baade Folk og Aviser, maatte man dog kunne undgaa at ærgre sig!"

Allerede den næste Dag kom imidlertid hans Fætter Anton op til ham med en Avis og et Ansigt fuldt af stille Fortørnelse.

Den indeholdt en overlegen affærdigende Artikkel mod Theaterdirektionen, som af en kunstig opskruet Opinion om Hr. Ross's Værd som Poet havde ladet sig trykke til at antage et Produkt, der i saa høi Grad blottede baade Umodenhed og svigtende Digterevne.

„Overhovedet" — endte den spottende — „er en Forfatter, der engang har gjort en heldig Debut, at ligne med en netop optrukket Flaske, der har overrasket med en usædvanlig Buket og Smag. Publikum, det store voksne Barn, er meget nysgjerrig efter at vide, hvad der yderligere kan ligge i Kjælderen, og meget sangvinsk i sine Forventninger; men skuffes det, kaster det uden videre harmfuldt Flasken bort uden saameget som at se til den Kant. Der ligger mangen saadan knust Bouteille og overtænker sin Skjæbne paa Boghandlernes Lofter og i Theater-Arkivernes Hylder."

„Nu, hvad synes Du?" spurgte Agenten.

„Der er intet at synes om det ... en offentlig Mand maa finde sig i, at man kaster tilmaals efter ham. — — Det er forresten ikke værdt, at Du netop lader Mor se det, — hun kunde ærgre sig."

Medens Fætter Anton troede alt vel og stolprede plystrende ned ad Trappen igjen, var det anderledes oppe hos Thomas. Der gik et helt Uveir indeni ham.

Hans første Følelse havde været en indigneret Forbauselse over, at man overhovedet virkelig endnu vovede at omtale ham paa en saadan Maade! Han havde troet sig hævet — ialfald over den Slags! — nu.

Dette var forresten ikke Løndals Stil; men vel én, som han havde inspireret ... „Det blir naturligvis læst rundt om ... En er jo som spyttet paa for hele Byen!" — —

— — „Ho ho! — saa Du ærgrer Dig, Thomas! — Nei Tak, den Glæde skal han da ikke have!"

Med disse Ord kylede han Avisen hen i en Krog og begyndte foran Speilet med Omhyggelighed at knytte et nyt, stribet Halstørklæde.

Han skulde dog erfare, at Kritiken denne Gang ikke agtede at stanse saa let. Det begyndte formelig at udarte til en systematisk Forfølgelse gjennem forskjellige Presseorganer, idet Spørgsmaalet efterhaanden vendtes fra selv Stykket til en tilsyneladende høist upartisk, men nedrivende Undersøgelse om Gyldigheden af hans hele literære Virksomhed.

At disse Udtalelser gjorde Virkning, var ikke til at tage feil af. Han saa det paa sine Omgivelser, paa Antons og Kirstines Ansigter, paa Tante Rissas bekymrede Mine, og han kunde ikke undgaa at bemærke det ude i Byen — det var mærkeligt, hvor man glemte at hilse paa ham!

De første Artikler var han dog kommet nogenlunde over. Men dette daglige, seigpinende Dryp begyndte at overgaa Taalmodigheden ... Man vilde tydeligvis ikke se, — blot ganske nøiagtigt træde ham ned og slette ham ud af Jordens Overflade!

Hvor kogte ikke hans Blod efter at svare, — — istedetfor saadan at staa og maatte finde sig i, at man skjød Pil paa Pil i én uden at skulle kny — — at se sit Navn rammes og falde ned Stykke for Stykke!

Han holdt paa at gaa op i alle disse Ærgrelser og Sindsbevægelser, — hans Dag gik med paa dem, hans Humør blev irritabelt, saameget mere som han maatte indrømme Kritiken, at der virkelig havde været store Feil.

Efterhaanden, som han begyndte at indse dem,

steg samtidig Følelsen af hans Evne. At der dog var et Sandskorn af Ret i alle Angrebene, var igrunden befriende, og Tanken om næste Gang at undgaa disse Skjær satte Staal i ham.

„Naar alt kommer til alt, har de kun én Maade at ruinere mig paa, og det er, om de opnaaede at ærgre mig slig, at jeg ikke aarker at arbeide! Altsaa fremad!"

Og han var fra nu af Jern.

Kirstine havde alt et Par Gange udtalt sig til sin Moder om, at Katharina i den sidste Tid ligesom trak sig tilbage fra dem; men Fru Ross, der saa klarere i Forholdet, undskyldte hende og mente, at Katharina nu havde saa mange Pligter i sin egen Kreds.

Efter det Udbrud, Katharinas Følelser tog hin Theateraften, havde hendes Sind igjen, som før, lukket sig for alt, hvad der vedkom Ross, — haardt og bestemt. Dette var Blade af hendes indre Livs Bog, der maatte forsegles en Gang for alle. Hun vilde virke og blive et nyttigt Menneske; — hun satte sig med en vis Lidenskabelighed ind i den Tanke.

Der stod i en ensom Time foran det grønne Bogskab oppe paa hendes Værelse et sidste Slag inde i hendes Bryst.

Hun havde fundet frem Ross's Portræt fra Gutteaarene ... Det var taget paa Glas. Da hun havde løsnet det ud af Rammen, stod hun en Stund og saa paa det, indtil hendes Øine blændedes af Graad.

Der faldt en Taare ned paa Billedet. Da slettede hun det raskt ud, ... omhyggeligt ... indtil der ikke var Spor igjen at se.

Som hun stod der med den tomme Glasplade, paakom der hende en Følelse af heftig Anger. Portrætet kunde dog uden Skade have ligget der i Skuffen ... vendt, længst inde og underst — til engang, naar hun blev gammel, ... ensom ... hvidhaaret ... Der hang saamange Minder sammen med det ... saa

jublende Forventninger! Den blev alligevel hendes Livs rigeste — den Tid, hun egentlig havde levet ...

Hun troede ved at holde Glasset mod Lyset endnu at se en Anelse af Omridset — og lagde det saa i Rammen ned igjen. — — —

Det, som ikke lidt forundrede hende, var den Iver, hvormed hendes Fader fulgte, hvad der blev skrevet om Ross. Han gned sig ordentlig i Hænderne, naar der kom noget rigtig drøit.

Dette var stik imod hans hele Væsen ellers, og det plagede hende at se ham slig; det var, som han tabte noget af sin vante tunge Værdighed ved det. Dette smaalige Had hos ham var hende tillige saa uforklarligt; thi saadant laa dog saa aldeles udenfor hans Karakter!

Ross havde i denne Tid ikke havt videre Lyst til at gaa ud til Crawbys.

Da han saa en Dag kom der, traf det sig saa uheldigt, at der ikke var andre at faa itale end Mrs. Crawby. Hun sad i en Pudestol, der var rullet hen til Vinduet, med en Skammel under Fødderne og en Bog paa Fanget og gav af og til Papegøien i Buret et Sukkerstykke af en Skaal, der stod lige ved paa en af Etagererne i Blomsterbordet.

Hun rakte ham særdeles venligt Haanden og beklagede meget, at han idag bare skulde træffe hende; baade hun og hendes Mand havde daglig savnet ham.

„De véd ikke, hvor gjerne vi havde set Dem netop i denne Tid."

Nu først bemærkede han, at hun saa forgræmmet ud.

„Sidney er ikke rask," forklarede hun, „han er blet saa underlig melankolsk, og vi ser ham saa lidt nede hos os om Dagene ... Crawby frygter for, at det kan være en Følge af hans Fald paa Kjøre-

turen i Vinter — og jeg har ikke modsagt ham; ... men jeg tror nu, det kan stikke i noget andet. Jeg har ikke villet sige ham det... det er saa ondt, naar Børnene ikke forliges ... men jeg er bange for, det er rent ud Uvenskab; — han taaler næsten ikke et Ord af Annie.

Der er ingen, som forstaar at tale med ham som De" — hviskede hun bevæget — „kunde ikke De ... prøve paa at virke paa ham. Annie er saa ulykkelig over det!"

„Jeg skal gjerne forsøge mit bedste, Mrs. Crawby — Er han ovenpaa nu?"

„De maa endelig ikke lade, som De har hørt noget" ...

Ross tog Trapperne i nogle Skridt og bankede raskt paa Døren.

„Hvem der?" — lød det barskt.

„Mig — — Ross!"

„Aa, — saa! — — Velkommen, Velkommen! — Hvem har De talt med dernede?"

„Med Deres Moder — — Deres Fader og Miss Wilkens er ude" ...

„Nu saa!" udbrød han lettet og drog ham ved Haanden ind i Værelset. Han havde et ualmindelig tungsindigt Udtryk. „Vi har ikke set Dem siden Theateraftenen" — —

„Jeg har havt det saa travlt ... med et nyt Arbeide."

„De er lykkelig, som har det travlt.

Jeg vil ogsaa have det travlt!" — udbrød han og begyndte at gaa op og ned ... „arbeide som en Hest! — det er Arbeidet, som beskytter Mennesket ... Nei, det er ikke lykkeligt at have mange Penge, Ross" ...

„Saa kast dem væk!" spøgte Ross.

„Det er netop Ulykken, — man hverken bør eller vil eller kan det; ... men hvem af os to tror De er lykkeligst?"

„Jeg bankes i Aviserne hele Dagen."

„Saa. — — — Men gjør Dem det dog mageligt! — en Cigar! ... Saa, De har Aviserne paa Nakken — for Stykket? — — — Apropos!" — sagde han spydigt — „Er De i Naade hos Annie? — — hun er naturligvis usynlig" ...

„Ja, eftersom hun er ude med Deres Fader." — Sidneys Mistænkelighed var jo rent ud udartet til en fiks Idé!

„Det er jo en rigtig ægte gammeldags Bibel, De der har," bemærkede Ross for at afskjære Themaet og gik hen til Bordet og bladede i den ... „gamle Træsnit" ...

„Det har været min Oldefaders; han begyndte som simpel Arbeider i en af de Kulgruber, som vi nu eier. Ja, han var lykkelig, — han aad sit Brød i sit Ansigts Sved!"

Han stod ved Siden af Ross, medens denne bladede i Bogen og betragtede Træsnittene ...

„Saadant har en stor Ærværdighed ved sig," bemærkede Ross.

„Ja, jeg tænker mig altid min Oldefaders kullede Fingre foldede over Bogen. Hele min Barndom igjennem læste Fader hver Morgen et Kapitel for Huset" ...

„Véd De hvad, Mr. Sidney! — Var jeg i Deres Sted, vilde jeg gjøre Alvor af Tingen — — — tage fat i noget ... Et Par Skuldre som Deres er til for at bære noget i Verden! — I Mangel af det kommer De til at faa læsset paa Dem det, De ikke vil — — et Bjerg af Spleen og Griller. Indbild Dem, at De er Deres egen Oldefader" ...

„Indbildninger, Tak! ... men De siger virkelig noget! Jeg kunde overtage disse fortvivlede norske Gruber ... Der skal baade Studium og Slæb til at faa den Sag til at gaa; — men saa kan der ogsaa blive noget stort af det" ...

„De maa tage i med begge Næver ... al Deres

Magt. — Ikke saadan bare med en Smule af Manden — — gifte Dem og plante Hus og Hjem i det! — — jeg tænker nok, De da skulde finde Dem anderledes tilfreds end med dette ... dette"

Han saa sig om paa Væggene og paa en Finnedragt, der hang med fuld Udrustning paa et Stativ i Krogen.

... „Driverliv! — sig det kun, der er ikke Ord usle nok for det" — udbrød han heftigt.

Ross's stille Tanke var, at dette kunde være godt ogsaa for andre end Sidney; — Miss Wilkens's Tilværelse holdt jo paa at blive umulig.

— Mr. Sidney gik bagefter frem og tilbage paa sit Værelse med faste Skridt. Han følte sig pludselig saa stærk; med det oprindende Forsæt kom der nyt Liv i ham.

Det var naturligvis bare Lediggang — det, at han selv følte sig svag, der havde bragt ham til at frygte Annie! Han fordybede sig i allehaande Planer for en ny, kraftig Virksomhed ... hentede sin stolte vakkre Brud over i England for sammen med hende at begynde et nyt Liv; — — den uværdige Svaghed, han her saalænge med aabne Øine var sunket ned i, skulde og maatte han rive sig ud af! ... Han opgjorde sig, hvorledes han med det første vilde reise over til England for at sætte sig ind i Bedriften.

Han havde ikke følt sig saa freidig og glad paa længe. Det var, som han havde vundet en hel Seir.

Dernede vekslede han den Dag et Par naturlige Ord med Annie; men hun undgik ham øiensynlig, og der laa som en skjult Spot om hendes Læber.

— Om Eftermiddagen hørte han oppe paa sit Værelse lette springende Trin knirke i Trappen ... Det bankede paa.

Det var Annie; — hun skulde blot i Hast levere ham et Brev fra hans Kjæreste og holdt alt paa at

trække sig tilbage, da han bemærkede, at hun bar en let opheftet Skøitedragt.

„Hvad, Annie," spurgte han, „skal De ud?"

„Ja, det er derfor, jeg har Hast, — jeg skal ned og se paa Skøitefesten iaften" ...

„De, — hvem med?"

„Mr. Campbell og Papa har lovet at følge mig ... Jeg glæder mig virkelig til det. Der skal illumineres; — jeg har det fra selve vor berømte Løitnant" — — —

„Hvem? Løitnanten fra Ballet ... den dekorerede Nar! — Er han endnu her?"

„Det er muligt, at De finder, han er naragtig, Mr. Sidney! Jeg finder nu ikke det ... han er en af de interessanteste Mænd, jeg har stødt paa!"

„Naturligvis, dog næst denne Hr. Pregel, — som underholder Dem saa vittigt? ... Det er en Cyniker, hvis Selskab De skulde unddrage Dem, Annie," sagde han koldt.

„Aa, Pregel er som en fransk Morskabsbog — gruelig underholdende; — — — men den anden, det er Virkeligheden selv i Krudt og Blod! — Det skulde være kjedeligt, om han reiser saa snart, som han har sagt," tilføiede hun lidt vemodigt og skyndte sig igjen nedover Trapperne.

Mr. Sidney gik hen og satte sig.

Han reiste sig igjen og gik frem og tilbage en lang Stund.

Der paakom ham en mægtig Lyst til dog iaften at gaa ned paa Isen ... kun i al Ubemærkethed, for at se en Smule paa Annie og denne Løitnant.

Det kjæmpede i ham, voldsommere og voldsommere, eftersom det led henimod Tiden.

For at berolige sig satte han sig ved Siden af Lampen til at læse et af de Steder i Bibelen, hvorover hans Sjæl havde stridt op igjen og op igjen i den sidste Tid:

„Og jeg fandt en Ting bedskere end Døden: en

Kvinde, hvis Hjerte var som et Jægergarn, og hvis Hænder var som Baand; — den, som er god for Herrens Ansigt, skal undkomme fra hende; men en Synder skal fanges ved hende." — — —

Han læste, men han følte selv, at han ikke fulgte med længer; — hans Tanker var nede paa Isen; Ordene blev ligesom til Dunst for ham, Bladet til en graa Is med lav Taage paa under hans Øine, og hans Pande svedede koldt.

Han slog pludselig Bogen sammen og stillede sig grublende henne ved Vinduet, hvorfra han kunde se de straalende kulørte Indgangsporte til Skøitebanen, der var festligt oplyst. Baalene, som man kastede Ved paa, farvede hele Himlen med et rødligt Brandskjær.

Han stod dødsbleg og syntes, han saa Skikkelserne dernede.

Han slukkede Lampen, men blev endnu staaende der i Mørket. — — Hans Forlovedes Brev laa ulæst paa Bordet.

En Stund efter gik den høie, blonde Englænder i den graa Overfrak mellem den brogede Mængde nede paa Isen, hvor Smaagutter og Piger fo'r om med kulørte Lampetter, som Kolibrier.

Han saa, hvor Annie færdedes, og holdt sig længst borte; men deres Øine mødtes alligevel.

Hvilken stoltblikkende Ild der lyste i hendes, — medens en let overseende, næsten medlidende Ringeagt dirrede paa Læben, og hun straks vendte sig til den unge Officer.

Han gik et Øieblik hen og forklarede ligegyldigt, at han af Nysgjerrighed dennegang havde lagt sin Aftentur henover Isen; — nu gik han hjem. Annie saa ikke videre paa ham.

... Den Løitnant holdt paa at gjøre ham gal ... og han saa saa klart, som to og to er fire, at hun havde gjort det blot for at pine ham! — Han hadede hende.

Han følte en hemmelig Sjælens Skræk ... Skulde han være stedt i en Malstrøm, hvor ingen Haand paa Roret længer nyttede? ...

Den følgende Dag laa Miss Wilkens under Musiktimen i en Gyngestol med Fødderne paa en lav Taburet.

Hun knaskede paa Slikkerier og læste meget interesseret i Dagens Avis en Artikel om Ross, medens Pregel spillede.

Der herskede ingen Aftale mellem dem om det, men begge var noksom interesserede i, at Karakteren af en Musiktime overholdtes, saa de kunde bevare sin Underholdning i Fred for Husets øvrige Medlemmer.

En af hans morsomste Kunststykker var at „spille Miss Wilkens" og give den Afveksling af Eftertryk, flygtigt Jaskeri og Utaalmodighed, der var hendes Manér.

Han var blet lidt rundrygget og fed den Vinter, og de hvide Hænder var maaske en Kjende blødere. Men, som han sad der ved Pianoet med det bølgende sorte Haar, saa han genial ud.

Han anslog stærkt en Slutningsakkord og dreiede sig imod hende, saa Taburetten knagede.

„Puh! — nu har jeg spillet et helt Kvarter for Mama og Papa. Véd De hvad, — det er en Smule anstrængende ... Andetsteds lader vi Eleverne spille for os" ...

Hun saa knap hen paa ham: — „Er De kjed af det, kan De gaa!"

„Jeg vil just ikke sige, at det var Meningen med min Udtalelse, men dersom" ...

„Snak, — bliv, siger jeg! — — men det er dog til syvende og sidst Dem, som har indbildt os alt dette om Deres udpebne Ven; — — han levnes jo ikke Ære for fire Skilling! — —

Og saa har vi Stakler ivinter ageret Stagen for dette Lys — — for hele Byen ... Jeg stolede virkelig paa Dem — jeg troede ikke, De var dum, Pregel ... Nu er det ogsaa Deres Sag at sørge for, at vi blir ham kvit paa en pen Maade!"

„Han er min Ven!" — sagde han med komisk Pathos.

„Tøv!"

„Jeg mener det."

„Han ligger ikke i Deres Interesse!"

„Hvor jeg beundrer Deres elskværdige Ligefremhed; men han er virkelig min Ven ... De ser tilfældigvis hellerikke ganske klart denne Gang; han vil reise sig igjen!"

Hun satte sig op i Stolen og grundede en Stund med Haanden under Kinden — „Saa De tror det?"

... „at det muligens kunde være værdt at tage ham til Naade igjen? — Ja!" — udfyldte Pregel ironisk.

„Timen er færdig — — De er ufordragelig!"

„De kan ikke undvære mig."

„Jeg?"

... „mellem disse — Kænguruher — — Nei!"

... „Tillad, Mama og Papa er ikke — — Kænguruher!"

„Mr. Sidney kanske heller ikke?"

„Jo han!" lo hun.

Han reiste sig og greb efter sin Hat; men hun snappede den og holdt den bag paa Ryggen:

„Her er saa grænseløst kjedeligt, — ikke et Menneske iaften! ... nu er ogsaa Advokat Linstow borte" ...

„Det kan De naturligvis takke hans Frue for" ...

„Vil De vide min Hjertens Overbevisning, Pregel? Med alle Deres mange, mange Feil er De tusinde Gange mere genial end Ross!"

„De har der en høist behagelig Anskuelse; — —

men, tør jeg spørge, hvori løber den ud? — — skal jeg hente Ross?"

„De er kjedsommelig idag!"

„Jeg har kun en Smule klart Hoved; — — paa den anden Side indrømmer jeg, at Fraser kan være fortryllende."

„Nu ja, — gjør da, som De vil! ... Men derfor ikke just netop saa straks ... i disse første Dage, forstaar De ... lidt nærmere henimod Tiden, naar vi skal reise i Sommer ..."

„Ah, — — ja, ja — befal!" sagde han nonchalant bukkende, idet han gik ... „De véd, jeg er Deres Slave i ét og alt!"

Da Ross næste Gang kom did ud — som han pleiede en Timestid før den sædvanlige Visittid — var Døren lukket til Værelset indenfor, hvor Miss Wilkens spillede med Pregel.

I Stuen sad den gamle Gentleman og grublede over en Reisebog for Norge — de agtede at foretage en Tur igjennem Landet til Sommeren.

Det var nu ogsaa blet nødvendigt for Sidneys Skyld. Det var hans Bøn, at Ross maatte være med dem, og Ross sad og forklarede ham Ruter en hel Time.

Det interesserede ham i Begyndelsen, men blev siden kun et Paaskud til at blive, indtil Miss Wilkens maatte komme.

Dette lod imidlertid til at skulle vare i det uendelige, og han bestemte sig tilsidst til at gaa.

„Skal jeg kunne være med paa Turen i Sommer, maa jeg arbeide temmelig strengt nu," forsikkrede han, „nødvendigvis bruge hver Dag."

Der gik Uger, hvor Ross fremdeles arbeidede febrilsk, saa at sige Dag og Nat. Det var et Opbud af Aand og Fantasi, alle hans Kræfter ... en tabt Redoute, som skulde gjenerobres.

Hvor stærk han var, det havde han ikke engang selv begrebet før nu, han ligesom hørte Vingerne af sin egen Genius suse, og at der var Kløer, det skulde muligens ogsaa nogle af de Herrer Kritici faa sande! ... I Forhold til Offentligheden var den Følelse, som brød sig indeni ham, alt andet end ærbødig Underkastelse.

De faa Gange, han havde vist sig ude hos Crawbys, havde Miss Wilkens hilset særdeles venligt paa ham; men noget, der lignede de vante fortrolige Samtaler paa tomandshaand, var det ikke kommet til. Han var bleven ømfindtlig og kunde ikke overtale sig til at nærme sig hende igjen, før han stod med vundet Slag.

Et Glimt af Tvivl, om hun maaske dog med Villie unddrog sig ham, havde han skudt fra sig som baade ham selv og hende uværdig. Eftertanken sagde ham, at hun havde været kold, fordi han ikke havde nærmet sig hende efter Stykket ... Hun havde naturligvis ventet det, og han — stolt og saar og smaalig, som han nu engang var, — havde der skuffet hende!

Og dog — saa inkonsekvent er Mennesket — blev hans Gang didud sjeldnere. Han vilde dog nok alligevel set noget mere fra hendes Side, selv om det havde været Tegn paa Fornærmelse, istedetfor denne Venlighed, hvori hun altid ligesom gled fra ham. Han gjorde sig ikke rede for denne sin Følelse; han gik nu op i det ene og altopslugende — at arbeide.

Hans Moder fortalte ham ikke, at den tidligere saa villige Kreditor igjen havde opsagt Prioriteten i deres Hus. Det var en Bekymring, hun længst mulig fik bære alene; men efter alt, hvad hun forstod, var der kun liden Udsigt til, at de næste Vinter skulde bo i deres kjære, gamle Hjem og kalde det deres eget.

Man var alt over de lange Vaarmaaneder med

den isende Vind, den stikkende Solhede og de smudsige Sneflekker oppe i Bakker og Lier. Træerne og de brune Marker havde staaet i en uhyggelig Tørhed og ventet paa de Par velsignede Regndage, der med et Trylleslag skulde vække hele Vegetationen.

De kom, og nu stod Luft og Hav og Jord pludselig i sittrende Sommervarme; Fuglene sang, Hæg og lyse Bjerke duftede, Frugttræerne stod med Driver af Blomstersne i Grenene.

Ross gik hjemme i Haven iblandt dem, men lagde lidet Mærke til det; han stod oppe i Kvistvinduet og saa ned paa al den hvide og lyserøde dryssende Flor, hvori Humlerne summede; men hans Tanker var der ikke, — han arbeidede. Han var gaat ind i sit Værksted, da det var Vinter, og dens Mørke og stængende Ismur varede for ham, indtil hans Værk var færdigt.

XI.

Man var i Slutningen af Juli. Sommervarmen laa hed, støvet og trykkende over Byens Tage, Kvistværelserne var ensbetydende med Blykamre.

Ross's Stykke var færdigt og indleveret til Theatret, og det stormede indeni ham efter at komme ud fra det kvalme Fængsel.

Han følte, at han trængte til at styrke sig ovenpaa alt det forcerede Arbeide.

Medens han selv valgte sig en videre Rute, sendtes Kufferten direkte hen til den naturskjønne Fjeldbygd vestenfor Dovre, hvor Crawbys tilbragte Sommeren, efter at have indrettet sig i alle Maader komfortabelt paa en af de bedste Gaarde. Pregel, der paa deres Indbydelse var med, havde i dette Stykke været dem en uvurderlig Hjælper.

Ti, tolv Dage efter befandt Ross sig med Randselen paa Ryggen paa den anden Side af Langfjeldene.

Han havde paa Turen øinet Randen af Jotunheimens fantastisk-glittrende blaa og melkehvide Tinder, og Klokken tre om Morgenen paa Justedalsbræen set Solen staa op over Skagastølstinderne i tusinde Kulører, medens Blaamanden paa Sydsiden af Sognefjorden stod rosenrød. Han havde følt sig opløftet, som aldrig før, af Høifjeldets vilde Storhed og høitidelige Stilhed, hvori Skabningens Ve ligger bundet lig et stumt Stendigt indtil Dommedag.

Han havde nedenfor taget Indtrykket af Jørundfjordens sønderrevne Vildhed og af den stolte Indgangsport til Norangfjorden, hvor Fjeldene løfter sig med næsten lodrette Vægge femtusind Fod op fra Vandspeilet, medens Snebræen skinner imod én inde fra Dalbunden ...

I Begyndelsen af Turen havde Katharina optaget hans Tanke ikke saa lidt. Han havde ikke set hende siden hin Theateraften, og han havde oftere i høi Grad længtet efter at tale med hende og havt Lyst til ogsaa denne Gang at oplæse sit Arbeide for hende; men Erindringen om, hvor koldt hun atter og atter havde mødt hans Fortrolighed, og kanske ikke mindst ydmyget Stolthed, fordi hun sidst havde faat saa blodig Ret med Hensyn til hans Stykke, havde stanset ham.

Nu havde Kirstine, Dagen før han reiste, i dybeste Hemmelighed betroet ham, hvad Katharinas Søster Johanne igjen havde betroet hende, at den unge Grosserer vestenfra, der boede som Gjæst hos Linstows i forrige Aar, havde anholdt om Katharinas Haand, og at hun i den Anledning havde havt en haard Kamp at bestaa med sin Fader ...

Han kunde ikke for, at dette beskjæftigede ham. At Katharina svarede Nei, fandt han kun ganske naturligt; men Tanken fulgte ham; — der var noget

i de fine, skavlede Tinders Høihed og Renhed, der altid vilde forbinde sig med hendes Billede — — noget rent og midiefagert! ...

Men, eftersom han nærmede sig sit Bestemmelsessted, og han begyndte at regne Dagene, inden hvilke han kunde være fremme, blev dog alt det store og herlige, han saa om sig, kun til en Festvei hen til Gjensynet med Annie Wilkens.

Han saa hendes Skikkelse i Morgen- og Aftensolens farverige Eventyr og gik og digtede hende, som selv var et saa uforligneligt Naturbarn, ind i en vild, norsk Dal — — han mødte hende der i et Stevnemøde indunder Bjerkelien, medens Maanen skinnede og Elven suste — Ansigt til Ansigt.

Nu vilde han tale ... sige hende, hvor han havde længtet ... ventet!

Den sidste Nat havde han tilbragt næsten søvnløs af Spænding paa en lideh Sæter i Fjeldmarken, kun to, tre Mile fra Mr. Crawbys Opholdssted.

Han vidste, at han var ventet, — han skulde været der alt for tre Dage siden; men al denne Naturherlighed, som han før saa lidt kjendte til, havde udøvet en koglende, næsten berusende Magt, og han havde lagt Omveie for at se mere.

Han saa nu ud som en ægte Turist, — mager, med sønderflængede Klæder og en Hat, der sad som et sandt Jammerbillede paa det solbrændte Ansigt, og Panden delt med en hvid Rand oppe under Skyggen.

Det var først paa denne sin Gang ned imod Bygden, at han begyndte at tænke over det Udseende, hvormed han skulde præsentere sig.

Resultatet af hans Betragtninger var, at han besluttede sig til først at komme til Gaards sent ud paa Aftenen, da hans flærrede Benklæder og ødelagte Frakke nogenlunde maatte kunne unddrages Opmærksomheden, indtil han fik fat paa sin Kuffert.

— Solen holdt alt paa at klæde Koller og Nuter

med sin sidste Rødme, da Ross stod og iagttog Bygden fra en Bjerkeli nede i den bratte Aashøide.

Hvilken mild Aftenstemning der laa over det hele! ... og dernede færdedes Annie! ... Der hørtes Lok, Klang af Kobjelder og fjerne Stemmer ... Nogle slupne Heste stod tilknæs i Græsset og stampede ved Siden af ham.

Det var et i steile Fjelde indskaaret Dalføre, hvor der, Stup i Stup, fossede en Elv nedover vilde Stenblokke, indtil den delte sig om en Gaard, der, med Sol endnu i Ruderne, tronede paa Fanget af en høi, grøn Vold, og som da ogsaa, efter hvad en Gjætergut forklarede ham, hed Fagervold. „Det var der, de engelske boede."

Han saa hende næsten som i et Huldre-Eventyr.

Nedenfor, hvor man endnu øinede Spiret af en Trækirke, gjentog Elven den samme Deling, kun i større Maalestok ... Gaardene hed et langt Stykke nedover allesammen Vold: „Storvold", „Bjerkevold", „Kirkevold"; — men, hvor matte og hverdagslige saa de dog ikke alle ud imod Fagervold!

Længer nede stansede han igjen.

Et Selskab af Damer og Herrer bevægede sig mellem Furutræerne i Lien paa den anden Side af Elven ... Han skimtede et Par Studenterhuer og nogle Damer i røde, hvide og blaa Kjoler og troede at se Pregel støtte Mrs. Crawby nedover den bratte Sti. Et Stykke bagefter kom et Par ... Damen i Reisedragt med hvidt Slør paa Hatten.

Han skulde vel kjende den slanke, raske, smidige Skikkelse mellem Træerne!

Det var Annie !— hun gik med Mr. Sidney ...

Et Blik paa Afstandene sagde ham, at han ved en resolut Marsch maatte kunne naa hen til Fagervold en god Stund før Selskabet, der var nødt til først at gjøre en Omvei, før de kunde sætte over Elven.

Lykken var ham huld. Han fik oppe paa Gaar-

den i Hast at vide, at han og Pregel var indkvarterede i en Føderaadsstue lige ved, og gjorde der et foreløbigt Toilette.

Af de indfældte Vinduer, allehaande Bænke og Planeringer og en ny Altan med Flagstang foran kunde man forstaa, at Bondegaarden i de allersidste Aar havde været bestemt til Udleie.

Og Fagervold var isandhed et fagert Sted, rundt bekranset, som det stod der i Kvælden, af svære, ludende Hængebjerke, hvis side Brudeslør neppe rørte sig, medens Elven susede under paa begge Sider, bred og grund, som et blankt, med Sølvfilegran besat Belte ...

Det var endnu aldeles lyst, og en Rand af Nymaanen steg over Fjeldkammen.

Der var hun! ... der var de! ... hun, den fagreste ... Dronning for dem alle, med den uforlignelige høivoksede Slankhed!

Hans Blod jog i høie Bølger, medens han saa hende komme.

Det var dog ikke længer ved Sidneys Arm; — det var en smalvokset, sortsmudsket Herre med en Panamahat lidt flot ned i Nakken og en skjødesløs grøn Sækkefrak om en forøvrigt lidt søgt stram, elegant Dragt, der førte hende. Hun havde vist stødt Foden, thi hun lænede sig stærkt til ham, medens hun gik opad Bakken.

Ross hilsede og gik raskt ned imod dem.

„Nei, God Dag, Ross! ... det er Ross, Papa!" — raabte hun og vendte sig om.

„Nu, De kommer sandelig Apropos ... Herrerne er blevne saa kjedelige i de sidste Dage ... saa nu maa vi gjøre Ture og more os i Naturen ... mellem Kjørene ... De, Doktor! er den eneste, som der endnu er lidt Esprit igjen i — — Pregel er desværre for doven, og Mr. Sidney er blet bare kjedelig nu ... Tænk, han, som var saa morsom før, Ross!" — tilføiede hun sagte.

Alt gik nu op i Hilsener og Presentationer.

Doktoren, som støttede Miss Wilkens, hed Wulff; han var Amanuensis hos Distriktslægen og forlovet med den ene af de tre vakkre Damer, der kom bagefter.

De var Døttre af Præsten, og den ene af de to Studenter var deres Broder, den anden en Kammerat, der var hjemme hos ham i Besøg.

Ross havde ventet, at Annie havde vist ham det Fortrin at give ham sin Arm; — hun kunde saa godt have gjort det ... Hvor skulde han ikke næsten baaret hende! Men, uagtet hun utvetydig blev oplivet ved Gjensynet, gjorde hun ingen Mine til det, — og han gik da hen og bad om at maatte faa Lov til at ledsage Mrs. Crawby, som hidtil havde gaat ved sin Mands Arm.

Hele Selskabet var meget livligt. Man talte og var vittig over Turens Hændelser.

Den gamle Gentleman modtog ham med al sin vante Hjertelighed. Han fortalte allerede om Kvartser, han havde fundet, med den gamle demonstrerende, livlige Iver.

Mrs. Crawby, der støttede sig temmelig træt og tungt paa ham, forekom ham dog en Smule nedstemt midt i Lystigheden.

Ross antog, at det var noget med Sidney igjen, og forudsaa, at han vilde faa en Samtale med hende om dette saa vanskelige Forhold ... Maaske bragte han dog alligevel en Forandring i det — Sorg paa en anden Maade, naar han nu kom og tog Annie fra dem.

Mr. Crawby fortalte, at de ogsaa ventede Attachéen i disse Dage, naar han kom reisende ned fra Nordland. Han opholdt sig Sommeren over i Norge af Helbredshensyn og var blet i høi Grad interesseret for den norske Natur.

Tjenere og et Par leiede Folk kom bagefter, førende et helt Læs med Tøi og Fornødenhedsartik-

ler for Turen lige indtil Kikkerter, Hamre til at slaa i Fjeldknauser med og Bøger; — man havde havt et helt Kjøkken med sig op paa Kampen og der tilberedt Middagen, hvortil Mr. Sidney havde leveret en Laks, som han om Morgenen havde fisket i Elven.

Da de kom op paa Gaardstunet, lod Miss Wilkens sig af Doktoren føre hen til en af de Gyngestole, der stod i Sandet udenfor den lave Trappe foran Hoveddøren; — det saa ud, som det kostede hende Smerter.

Mr. Sidney kom, uden at sige noget, hen med en Skammel ...

„Ja, Doktor! den lille Taburet der ... Tak ... kan jeg lægge Foden saa?"

Mr. Sidney gik og smaabrummede ... „Jeg forstaar virkelig ikke, hvorledes det gik til!" ...

„Jeg sandelig heller ikke" — svarede hun mut .. „Stenene var saa glatte der, hvor De satte Baaden iland — — Havde De fulgt Doktorens Raad ... Men jeg foreslaar, at vi glemmer mit lille Uheld," — afbrød hun med en Mine, som hun undertrykkede Smerten.

„Ross har vist ikke spist ... Han kan være baade sulten og tørst!" — mente Mr. Crawby.

„Kan vi ikke faa dækket herude, Papa! ... Naar Mama faar Sjalerne ud, tror jeg ikke, det gjør noget."

Der var noget stille lidende over hende, medens hun sørgede for, at alt blev ordnet til Mrs. Crawby.

Det hindrede ikke, at hun alligevel blev Hovedgjenstanden for Selskabets Opvartning og Opmærksomheder, — en af de unge Damer gjorde sin Lykke med en Pude ... en af Studenterne sprang ind for at hente en Flakon ...

Imidlertid var der serveret paa et Bord, der var flyttet hen foran dem.

„De sætter Dem dog her ved Siden af mig, Ross!" sagde Miss Wilkens, der havde begyndt at forhøre ham om hans Tur, og hendes Stemme forraadte den bekymrede Forundring, hun følte ved hans dristige Færd over Fjeldene ...

„De véd ikke, hvor jeg har været fornærmet paa Dem, fordi De ikke kom!" — hviskede hun.

„Vi var saa bange for, at De havde svigtet os, Ross!" — sagde Mr. Crawby; — „men Deres Ven Pregel trøstede os med, at Dag og Klokkeslet ikke er til for Digtere."

I Anledning af den sidste Titel saa Ross de tre smukke Søstre se nysgjerrigt paa sig.

„Jeg beklager, at vi ikke har mere af Sidneys Laks til Dem, Hr. Ross!" — vedblev Mr. Crawby.

... „men hermetisk kan Du nævne hvilken Ret, Du vil i Verden, og den staar for Dig!" — spøgte Pregel — „og vi har en Kjælder paa denne Bondegaard saa righoldig, at den endog frister Gaardsnissen — man fandt ialfald en Dag en rød Toplue dernede mellem Flaskerne, som ingen kjendtes ved ... Og her er en gammel Rhum, som er for de udødelige Guder! ..."

Man havde fuldt op af Planer at diskutere ... Imorgen en Ridetur paa en Mil hen til en mageløs vild Udsigt, hvorfra der skulde ses en Fos ... Iovermorgen Bærplukning paa en Multebærmyr ... en af Dagene bagefter en Kjøretur op til Vandet ovenfor, hvor der skulde roes mellem nogle mørke, trange Fjeldvægge.

I alt dette havde den unge Doktor det afgjørende Ord; — og han troede nok, at Miss Wilkens vilde blive frisk nok til Rideturen imorgen.

Efter Bordet gav Pregel fra Stuen en Koncert paa Pianoet. Men alle lod til at være trætte efter Turen, og Miss Wilkens begyndte i sin Gyngestol at klage over, at hendes Fod smertede ... „Jeg tror, det er bedst, jeg gaar op!"

. . - .

„Jeg skal hjælpe Dem op ad Trappen, Annie!" sagde Mr. Sidney.

„Tak, jeg har jo Pigen ... det gaar bedst saa" — hun kyssede sine Pleieforældre og sagde god Nat.

Noget efter var Doktoren deroppe, da hendes Fod smertede mere.

„Nu, hvordan er det, Doktor?" spurgte Mr. Crawby bekymret, da han kom ned igjen.

„Hun klager over, at det smerter slemt; men saa har jeg givet hende lidt Morfin. Jeg haaber, det hele skal være godt til imorgen ..."

Lidt efter kom der igjen Bud ned til Doktoren.

Hans forlovede gjorde sig imidlertid i en mærkelig Hast reisefærdig — Minen skjulte kun slet hendes Uro og Iver efter at komme afsted, og han lod sig nøie med at sende en Ordre op med Løfte om at se til hende tidlig den næste Dag.

Selskabet sagde hinanden god Nat.

Man hørte Duren nedover Landeveien af Doktorens Enspændervogn, og Mr. Sidney fulgte Ross hen til hans Værelse i Nabobygningen. Det var indrettet Dør i Dør til Pregels med kun en provisorisk Panelvæg imellem, men forresten udstyret med uventede Bekvemmeligheder.

Da han var gaat, begyndte Pregel at spørge efter Nyheder fra Kristiania med en Iver, som om han havde været borte i Aarevis istedetfor i Uger.

Ross var imidlertid ikke synderlig livlig; hans Svar faldt i knappe Enstavelsesord.

„Saa tænd da engang den Cigar! ... Nu, Du er naturligvis grundig træt og vil sove ... Men Du maa vide, jeg har en forfærdelig Trang til at tale; den Sidney kan jeg ikke komme af med. Naar vi er sammen, stirrer jeg paa ham, som paa Væggen i et ensomt Fængsel!"

Det var ham en Lise, da Pregel endelig lukkede Døren, og han vedblev at sidde med den utændte Cigar i Haanden.

Det var, som der sad ham noget foran Hjertekulen ... Det varme, hjertebankende Møde, han havde drømt om, ... længtet saa til ... hvor var det blevet af? Han havde jublet imod hende med hele sin Sjæls Forventning ... og det var, som han var faldt ned i et helt andet tørt prosaisk Land, — som alt med ét var blet saa helt anderledes, end han havde forestillet sig det!

Hun baade var og ikke var den samme originale, friske, selvforglemmende, ubetænksomme, varme Annie!

Der var dog noget af en Skuffelse i det!

Naar alt kommer til alt, saa er det dog nok Dig selv, som er urimelig, Thomas! og ser sort; hun havde jo stødt Foden, Stakkel! og var optaget af Smerten.

Kan din egoistiske Fantasi ikke taale saameget af den hverdagslige Virkelighed? ... hun var jo taalmodig som et Lam! ...

... Jeg tænker, den simple Forklaring er, at Du er aldeles udvaaget og træt ... sidste Nat ikke lukket et Øie!

... „Sove .... Sove! — saa kommer én nok til at se sundt igjen ... foreløbig er man utilregnelig!" — sagde han med et Forsøg paa Munterhed, idet han lagde sig.

Han vaagnede tidligt ved, at Fuglene sang under den lille firkantede Glugge af en Rude. Han saa Solstriben oppe i Lien og forsøgte igjen paa at sove. Det nyttede ikke ... for Tanker, han ikke vilde begynde paa igjen.

Han klædte sig og gik ud.

Det var en herlig frisk Morgen med det røde Skjær endnu nedover Fjeldet. De fine høie Græsstraa hang tindrende af Dug, og Vandet deroppe i Dalen blinkede i Solen.

Klokken var seks ... Hvem sagde, at Annie ikke allerede var oppe og ude i den deilige Morgen? ...

Han følte en Trang til at faa rede paa sit Forhold til hende; — det var ikke længer fuldt klart for ham ...

Han tog Veien nedad en Sti, der snart forgrenede sig paa kryds og tvers under det tætte Løv ...

Det var dog ikke umuligt, at hun kunde være her ... at hun kunde tænkt ... der stod jo Bænke, saa det vist var den vanlige Spadseregang.

Han kom uformodet helt ned til Elven. Der saa han til sin Forundring Mr. Sidney staa og fiske.

Denne hilsede ham noget forbauset og saa paa sit Uhr.

„Allerede oppe? Nu, saa gjør De rettest i at tage en Fiskestang og gjøre som jeg ... De vil ikke finde nogen oppe før Klokken elleve, tolv ... med mindre De vil tilfjelds med Far, der altid gaar ud Klokken syv om Morgenen og er hjemme til Frokosten ..."

En Stund efter var de begge ivrigt beskjæftigede med at fiske, og Ross fik straks en stor Ørret paa Krogen, som Mr. Sidney maatte hjælpe ham at faa ind, da han var uøvet i Kunsten ...

Det var morsomt; men bagefter gik der Time efter Time, uden at de fik noget. Ross var forlængst kjed af det og vilde gaa op igjen.

„Nytter Dem ikke, Ross! ... Miss Wilkens er ikke kommet længer end til at lade sig krølle og saa lægge sig ned igjen med en Morskabsbog ... og Musiklæreren sover ..."

„Den gamle Bitterhed!" — tænkte Ross.

— — Ved Frokosten ude paa Pladsen sad Annie fremdeles i Gyngestolen med Foden hvilende paa en lav Skammel. Og hun vedblev at sidde slig i Skyggen med en Bog i Haanden, medens Familien gav sig til at læse Aviser i Gangen og ude paa Trappen.

Af og til saa hun utaalmodig nedefter Veien ...

Endelig kom Doktoren, og hendes Fod blev atter

undersøgt. Hun skulde blot uforsagt træde paa den.

Og hun tog den smukke Doktors Arm for at prøve at gaa henover Pladsen ... Det gik jo nok saa godt ... bedre og bedre ... der var intet iveien for, at Turen til Fossen idag kunde blive af! ...

Mrs. Crawby underholdt imidlertid Ross en lang Stund med Mr. Sidneys tunge og variable Humør; — og han kunde ikke nægte for, at han virkelig fandt ham ualmindelig mørk og indesluttet.

Selskabet fra igaar indfandt sig, forøget med en liden Koloni af reisende Damer og Herrer længer nede fra Dalen, med hvem Crawbys havde stiftet Bekjendtskab.

Man kunde ride og kjøre saagodtsom den hele Vei.

Miss Wilkens og de yngre Herrer var ridende med Undtagelse af Pregel, der vilde tage sin Magelighed iagt og kjøre. Ross havde faat en prægtig sortbrun Hest, der skaffede ham en hel Del at bestille; han var ikke uopmærksom for, hvor ypperligt Ridedragten klædte hende med de hvide brusende Fjær paa den opkrammede, mørkegrønne Hat og den tætsluttende Kjole. Under Farten stemmede hun ligesom trodsigt Hovedet mod Bjerkegrenene, der ofte hang tæt nedover den smale Sti, medens Doktoren efter Evne søgte med sin Ridepisk at bøie dem tilside foran hende.

Mr. Sidney syntes taus og stur.

Ross søgte flere Gange at nærme sig hende, og det lykkedes ham i et heldigt Øieblik at vinde Pladsen. Flere end to kunde ikke ride ved Siden af hinanden paa Skovveien.

„De har jo allerede havt en Morgentur før idag, Ross! ... gjennemstreifet Skove og Lunde ... Eller var det for at blive lige saa interessant som Mr. Sidney? ... Ja, for det maa være interessant at staa slig Time efter Time og kaste Fluer ud og vente paa en Ørret! ..."

„Kunde De ikke gjætte bedre?" — svarede han lavt.

„Nei, det kan jeg virkelig ikke!" hun lo lidt tvungent.

... „at det kunde være, fordi jeg indbildte mig mulig at træffe Dem dernede mellem Gangene ... Jeg brænder efter at faa tale med Dem, Annie!"

„Nei, hvor besværligt det er med disse Grene! ... Doktoren var saa flink til at holde dem fra mig."

„Da gjør jeg rettest i at overlade ham Pladsen," sagde Ross koldt.

„Hr. Doktor!" raabte han, „Miss Wilkens trænger Deres mandige Arm til at bane Vei; ... jeg erkjender min Udygtighed!" og han lod Handlingen følge paa Ordet, idet han rask tøilede Hesten tilbage, saa Pladsen blev fri til Doktoren, der straks benyttede sig af det.

Man naaede frem til den lille Stue, hvor man maatte stige af for at gaa hen til Udsigten.

Ross var ikke blind for, at Miss Wilkens et Øieblik nølende saa sig om efter ham for at give ham Leilighed til at byde hende Armen. Han havde imidlertid straks begyndt at vise sig særdeles omhyggelig for Mrs. Crawby og paataget sig at ledsage hende opover det ujevne Terrain. Da hun siden stod paa Volden ifærd med at ophæfte sin Ridekjole, mødte han hendes Blik; men hun saa raskt og lidt fortrydeligt bort.

Som de gik opover, tænkte han med en vis frysende Kulde: „Mon hun virkelig med Forsæt skulde ville pine mig ... være koket? — Hun? ... Annie?"

Man kom gjennem Hasselskov, og han blev meget interesseret og ivrig paa Nøddeplukningen.

Doktoren havde hjulpet Miss Wilkens op paa en stor Sten, hvor hun stod i Konversation med en af de fremmede og høstede Toppen af en Nøddebusk. Hun hoppede nu rask og elastisk ned.

„Det Sprang var sandelig godt gjort med Deres syge Fod!" bemærkede Mr. Sidney; men baade Miss Wilkens og Ross følte, at der laa Ironi under, og hun blev lidt rød.

„Jeg hoppede naturligvis paa den anden."

Ross maatte tænke sig lidt om. — Nei, det var dog ikke — sandt. Hun havde sprunget med den venstre foran; — han havde netop bemærket den fine Maade, hvorpaa den sattes frem i Springet ... Nu, det var jo en Ubetydelighed; men denne Laps af en Doktor blev dog adskilligt taget Notis af ...

Han begyndte at blive distrait, men tog sig igjen og blev forceret underholdende og livlig til alle Sider.

Klippeblokkene blev større og større paa begge Sider af Stien, Egnen vildere.

Man fik lige under sig en dyb Kløft med en skummende Elv i Dybet, og hvor den bøiede sig, saa det ud, som de steile, dystre Fjeldtoppe mødtes. Man kjendte alt Støvregnet af Fossen, der straks efter viste sig i tre svære, hvirvlende, skummende Afsatser med en bred Regnbue foran.

Selskabet arbeidede sig hen til forskjellige Udsigtspladse, der dannedes af de store Blokke, og man kunde næsten ikke høre hverandre for Fossebrusen.

Miss Wilkens stod og saa hen paa en ypperlig Plads, der hvor Stien bugtede sig nær ud imod Fossestupet; — hun syntes lidt uvis, om hun skulde vove det.

„Mr. Sidney!" sagde hun og vinkede til ham, „vil De hjælpe mig over ..."

„Og De er ikke bange, Annie?"

Hun saa ikke paa ham, men rakte ham kun Haanden.

„Naar jeg har Dem ved Siden, véd De, jeg frygter ingenting i Verden, Sidney!"

„Annie," sagde han, — „hvorfor piner De mig;

— thi De gjør det med Forsæt — hvorfor vil De drive mig til Vanvid, ... med den Doktor!"

„Hvad vil De da, Sidney! ... Jeg synes, De skulde takke mig, fordi jeg efter Evne søger at glemme ogsaa paa min Side ... De véd jo, hvad der staar imellem os ... Jeg maatte være mere end utaknemlig, om jeg endogsaa blot med et Aandepust bevægede Dem til at bryde Deres Forhold til" ...

Hun stansede, som hun ikke formaaede at udtale Navnet.

„Det skal brydes, Annie! ...

Jeg kunde være fristet til at gaa med Dig udfor Stupet ... ud i den hvide Fos, som hvirvler dernede! ..."

Hun blev bleg og saa ængstelig paa ham.

Han smilte ...

„Fy, De skulde ikke talt saa, Sidney! ... nu vil jeg gaa alene tilbage ..."

„Tro, jeg mener ikke et Ord — uden det, at jeg vil være vanvittig glad den Dag, jeg har sendt Brevet til England ..."

„Det har De sagt mig engang før, Mr. Sidney!"

„Men dennegang, Annie, er det besluttet ... alle Hensyn er nu blevne til ingenting ... Posten gaar igjen paa Lørdag, og naar Brevet er sendt, melder jeg Papa og Mama, hvad der er gjort!"

„De er saa modig; — en stakkels ung Pige som jeg foretrækker heller at dø under Hensyn ..."

„Men det vil nu engang ikke jeg, Annie!" han gav hende sin Arm, som hun dog et Øieblik betænkte sig paa at tage.

„Nu, — er De bange! — endnu?"

„Nei, Sidney!" — —

Medens hun stod bortvendt i Samtale med Mr. Sidney og af og til pegte med Parasolen som udover Fossen, der hvirvlede sig i Dybet nedenunder, kunde Ross ikke faa Øinene fra Mr. Sidneys bevægede Ansigt.

Hvad kunde de dog tale om? Disse alvorlige, indtrængende Miner var ikke Udtrykket for Bebreidelser eller Harme — alt andet! — der brød en Inderlighed frem! ... Det faldt pludselig som Skjæl fra hans Øine:

Dette er ikke Had!

Hans skarpe Blik læste og søgte at gjætte ... vaagede paa den mindste Bevægelse ... lige til den Maade, hvorpaa han med den ene Haand tog hendes og med den anden støttede hende om Livet og vedblev at holde den der endnu et Øieblik, efterat de igjen var komne over Stien ...

Han stod fremdeles ubevægelig derude ved Stenen — det var, som Fossen begyndte at hvirvle inde i hans Hoved ... den kom saa nær ... han havde en Følelse, som han pludselig havde set ned i en Afgrund ...

„Ross! ... Ross!" — raabte det bag ham .... Selskabet havde samlet sig om nogle Forfriskninger paa en moseklædt Stenblok henne under Fjeldvæggen ...

„Digteren har siddet og drømt derude" — bemærkede Miss Wilkens.

... „grebet i Regnbuen!" — tilføiede Pregel.

„Jeg véd ikke, om den ikke brast for mig!" —

„Jeg ser det, De er jo ganske vaad" — lo hun ... „af Støvregnet!"

... „som jeg fik i Øinene ... ja!"

Pregel rakte Ross et Glas Champagne.

Ross løftede det: — „Jeg vil drikke en Skaal for den Regnbue, enhver af os ser her i Livets Sus! ... og, hvis det er en Kvinde, som spænder den Bue over Dig, ... maatte hun heller dræbes straks, end at den nogengang skulde blegne bort i Løgn og Lavhed! ... Jeg vier Skaalen til Damerne, hvis Sag det er at bevare den!"

Skaalen mødtes med Varme, og Miss Wilkens kom med sit Glas hen og klinkede med ham:

„Jeg troede ikke, det gik an saadan uden videre at hente os Regnbuen op af Fossen ... det kan kun Digtere gjøre! — Ikke sandt, den smukke Skaal gjør os til Venner igjen?" tilføiede hun raskt lavere.

Han troede alligevel at ane en speidende Usikkerhed hos hende, og hun paa sin Side i det Blik, hun mødte over Glasset, med ét noget farligt gjennemtrængende.

Det var kun et Skimt ... et Glimt, saa var hun igjen den forrige; — men disse forunderlig skuende Øine forfulgte hende alligevel med en vis Uro ...

Ross var overmaade livlig. Han gjorde Indtryk af at være i et perlende Lune, og han var aabenbart nu den feterede i Selskabet.

Idet man brød op, gik hun hen og hviskede noget til Mr. Sidney og tog Pregels Arm; — hun var grætten og i slet Humør: —

„Det er Dem, som har raadet mig til at fornye det intime Forhold til Ross! ... Jeg forsikkrer Dem, Pregel, — han plager mig! ... Jeg ynder ikke at lade mig udspeide ... af de Øine ..."

Da man kom ned til Hestene, maatte man vente en Stund paa Doktoren og hans forlovede; — Ross havde paa Veien set nok til at forstaa, at der foregik en eller anden Scene mellem dem.

Det var Ross, som nu maatte hjælpe Miss Wilkens op paa Hesten i Anledning af Forsoningen. Hun saa imidlertid uvis paa ham, da Mr. Sidney kom ridende hen for at være hendes Kavaller paa Veien.

„Jeg maa opgive den Ære!" — sagde Ross bukkende; — men hans Øie vaagede paa deres Færd den hele Vei ... paa det mindste Blik ... den mindste Mine ... Det var en Taage af Tvil til at gaa sig vanvittig i! ... Og hun? — havde hun Skyld?

Den næste Dag blev enhver Udflugt indstillet, fordi Veiret begyndte at se truende ud; det var lummert og trykkende, og i det følgende Døgn gik der

sorte Regnbyger med Torden nedover Dalen. Man kjedede sig som vanligt for reisende paa Regndage og holdt til i Stuen og Gangen eller fordybet i en eller anden Lekture oppe paa sine Værelser.

Ross havde gjennemgaat Mr. Crawbys Kvartser, og Miss Wilkens overrasket „Digteren" med et Fad nydelige regnvaade Roser, som hun havde ladet sætte op paa hans Værelse.

Idag proklamerede hun, at det var Postdag ... „det var den eneste fornuftige Maade at faa en kjedelig Dag til at gaa paa," — og Familien sad snart paa hver sin Kant og skrev Breve. Posten skulde gaa Klokken fem.

Miss Wilkens havde flyttet sine Skrivesager ned i et Lysthus ... Hun tog af og til op sit Uhr og saa næsten febrilsk utaalmodig ud ... Tjeneren kom med nogle Breve i Haanden for ogsaa at hente hendes.

„Lad mig se, John!" — sagde hun og undersøgte Brevene ... „De maa vente endnu et Øieblik ... mit er ikke rigtig færdigt ... Har De ikke været oppe hos Mr. Sidney?"

„Mr. Sidney er gaat ud."

„Det er umuligt! ... umuligt! siger jeg Dem! — — i Regnet." — — Der gik en Tanke op for hende. Han havde naturligvis fundet det rigtigt at gaa selv med Brevet ned til Postaabneriet ...

„Naar gik han?"

„For et Par Timer siden, — netop da det lynte saa ..."

„Du kan alligevel gaa med Brevene, John! — mit kan vente til næste Postdag."

— — Hun sad en Stund fordybet i Tanker. Derpaa reiste hun sig og gik med et Smil grublende Skridt for Skridt med Haanden støttet mod Bordpladen; — — der var noget overmodigt i dette kneisende Hoved ...

Der hørtes langsomme Skridt — — det var Sidney.

„Ak, Annie!" — sagde han mørk — „jeg har skrevet tyve Breve idag; — — men revet dem itu et for et!"

Hun blev næsten graa i Ansigtet og saa foragteligt paa ham. Derpaa satte hun sig ned ved Bordet med Haanden støttet mod Panden.

... „Det er, som jeg skulde bane mig Veien til Dem gjennem en Forbrydelse!" ...

Hun svarede ikke.

... „Det er ingen Skam, Annie, — om min Haand viger en Smule tilbage for at knuse én, som gjerne gav sit Hjerteblod for mig ..."

Hun vedblev at se ned, og der opstod en trykkende Taushed.

„Vær ikke ubarmhjertig, Annie! — Naar jeg er nær Dem, staar alt saa let for mig ... Det maa og skal ske!"

„De taler saameget om at knuse! — Falder det Dem da aldrig ind, at De knuser mig ... træder mig under Fødder? ... mig, som daglig er sammen med Dem ... ser Dem ... hører Dem! Men jeg vil ikke ... kan ikke længere bære det, ... om jeg saa skal gaa bort herfra paa min Fod!" — Hun var i voldsom Bevægelse ... „Bryd Dem ikke mere om mig, — jeg beder Dem ... beder Dem, hører De ... O, jeg er saa angst ... saa angst for, at det alligevel igrunden skal være mig, som frister Dem! ..."

„Med næste Post gaar Brevet — — saa sandt der endnu er et Fnug af en Mand igjen i mig! Jeg kan ikke leve uden Dem! ... og saa maa De bære lidt over med mig, Annie!"

Han skyndte sig ud af Lysthuset. — —

— Veiret klarnede udover Aftenen, og Doktoren var rullet ind paa Gaarden i sin Karjol.

Der var kommet en livligere Stemning over dem alle efter den triste Regndag, og man sad nu i Solskinnet, der endnu her og der blinkede i Draaberne, og nød sin Kaffe ude paa Pladsen.

Miss Wilkens var aabenbart i et glimrende Humør. Hun bragte selv Kaffeen til Pleieforældrene.

„Mama og Papa er saa uhyre forskjellige ... de vil have den tillavet hver paa sin Maade ... Var ikke jeg, tænker jeg, I vilde komme til at disputere om Kaffeen hver Dag!" — lo hun og satte sig med et lidet Arbeide hen ved Bordet hos dem, hvor hun underholdt dem livligt.

Ross sad længere henne med en Avis, men fulgte igrunden kun Miss Wilkens. Pregel halvsov med en Cigar i Munden.

... „En Vinter til i Norge? ... er De fra Forstanden, Doktor! ... Hu! jeg fryser bare ved Tanken ... Nei Tak! I Vinter er vi i Paris. — Ikke sandt, Mama?" Hun reiste sig og lænede sig fortroligt til Mr. Crawbys Stol. — „Siger Du ikke som jeg, Papa? ... Jeg har alt tænkt paa, hvor vi skal bo der. En Vinter til i Norge er jo desuden rent ud umulig for Mamas Gigt — — det vilde være det samme som at dømme hende til Sengen i et Par Maaneder! — Husker Du, hvilke Smerter Du havde, Mama?"

„Jeg tror, Annie har Ret i dette, William!" — yttrede Mrs. Crawby til sin Mand.

„Men Du véd jo, Sidney maa hjem til Hull — at Rachel venter ham ivinter."

Miss Wilkens dukkede sit Ansigt ned i en Vase med friske Nelliker og Roser, som om hun vilde kjøle det, og hun indaandede paa samme Tid Dufften i stærke Drag ... hun næsten begrov Ansigtet i dem ...

„Du ødelægger Blomsterne, Annie!" — sagde Mrs. Crawby.

„Jeg tænker, det er bedst, jeg redder dem!" mente Mr. Sidney, der nu var kommet til — han tog Vasen fra hendes modstræbende Haand.

Der var to Øine, som saa, at der blev sendt ham et talende Blik og hvisket over Blomsterne, og det var Ross's.

„Jeg har altid syntes, at Vinteren hjemme i Hull er ufordragelig," sagde Sidney, „og har længe været i Beraad med at lade det udskyde ... og saa blir der jo intet iveien for Pariserreisen." — —

Den Aften var Pregel i mindre godt Humør. Han nippede adskillig til Seltersvand og Konjak og bed op den ene Cigar efter den anden ... Han slentrede langsomt efter Miss Wilkens og de andre, der var gaat en Aftentur ned igjennem Skoven.

Paa Opveien gav hun Pregel Armen og sagtnede sin Gang.

„Nu," sagde han, „jeg forstaar, De har udfærdiget mit Reisepas idag! — denne Pariserreise er naturligvis Deres Adiø ... Mr. Sidney trænger den, Mama trænger den ... og De vil den, — — saa er der jo ingen Raad for det, — Musiklæreren ekspederer vi ..."

„Pyt, ikke andet, — jeg saa virkelig, at der var noget, som gik af Dem, og, da jeg nu véd, De ikke er jaloux, saa ... Nei, vær rolig, Pregel! jeg har tænkt paa det. De blir med os til Paris!"

... „til Paris?" han rystede paa Hovedet.

„Netop."

„Umuligt ... hvordan skulde det lade sig gjøre?"

„Paa den simpleste Maade af Verden: De blir inviteret med os et Aars Tid ... for at høre Mesterværkerne og uddanne Deres Geni! ... Klinger det ikke godt ... nobelt! ... jeg har just sagt Mama og Papa, at det vilde blive saadant usigeligt Tab for min Musik, om jeg netop nu holdt op at spille med Dem ... at det er den eneste Grund, jeg véd, for at være i Norge ..."

„De forbløffer min Aand, Annie! ... jeg tror, jeg er rent ud intellektuelt forelsket i Dem ... i alle Deres Grunde og Udveie ... Jeg nyder at se alle disse" — han gestikulerede med Stokken hen mod

Selskabet — ,,hver paa sit Vis staa der i Irgangene lig Faar og Kvæg, De driver, som De vil ..."

Hun plukkede leende nogle Markblomster og skyndte sig efter de øvrige. —

— Den næste Morgen hørte Ross, at Miss Wilkens havde fulgt Mr. Sidney ned til Elven for at fiske ...

For nogle Dage siden havde hun erklæret dette Fiskeri for det mest aandsfortærende, hun vidste ... Og nu? — det var ikke let at forstaa det ... Jo, han forstod det! ... han havde forstaaet det nu i to, tre Dage ... Det var forunderligt, med hvilken rivende Fart alt gik op for ham; — der lister sig ingen slig ind i en Kvindes Hemmeligheder som en Digter, der har taget Usynlighedshatten paa! Og han var nu dybt nedslaaet.

Han satte sig paa en af Bænkene ved Skovveien, hvor han havde Elven glittrende gjennem Bjerkeløvet. Han led under en pinlig Følelse af Skuffelse ... Beskjæmmelse for sig selv over alt det, han havde følt og tænkt og drømt og taarnet sig op i Indbildningen i Anledning af denne Kvinde ... Det var noget ligefrem trøstesløst at vide sig saa aldeles udygtig til at dømme Mennesker! Og, dersom det endda var Udygtighed! ... Det var noget værre: — Sjælslavhed! Denne Kvindes Hemmelighed var simpelthen den, at hun sletintet Hjerte havde, at hun under alle de varme, rige Farver kun var en kold Snog, — en beregnet Kokette! ...

Han sad der endnu, da de kom tilbage fra Turen, som det lod til, uden noget Udbytte ... ,,Den Laks, hun har manøvreret med dernede, er naturligvis Mr. Sidney! ... Det er da ikke for det — jeg gaar selv med en Følelse, som om jeg har havt Krogen i Munden og netop har slidt mig løs!"

Som hun kom opefter Veien med Nettet til at bære Fisk i koket ved Siden og Fiskestangen over

Skulderen, mønstrede han hende meget koldblodigt:

Jo, hun var smuk! — næsten smukkere af Figur, end han havde set før; ... men det Solskjær, hun havde staat i for ham, var faldt af hende! — —

— Man spiste nede i Løvhytten, og Ross var næsten paafaldende hjertelig mod Mr. og Mrs. Crawby; — han sad med Følelsen af, at det var den sidste Middag, han spiste i deres Hus, og var rørt over disse to venlige gamle, hvis blinde Godhed han saa i den Grad misbrugt.

Miss Wilkens undgik et Par Gange Ross's rolige, skarpe Blik, men konverserede forceret livligt.

Pludselig greb Ross sit Glas og takkede Mr. og Mrs. Crawby for al deres Hjertelighed og Gjæstfrihed, som han nu ikke længer kunde benytte sig af, da hans Ferie var udløbet, og han imorgen tidligt maatte begive sig paa Hjemreisen.

Dette kom overraskende for alle.

De gamle gjorde et Par forgjæves Forsøg paa at overtale ham og udtalte derpaa deres oprigtige Beklagelse over ikke at faa beholde ham længer.

Man afbrødes ved, at Attachéen viste sig ved Indgangen i lang, hvid Støvfrakke og Hat med Myggeslør.

Han forsikkrede, at hans nuværende yderligere Magerhed kom af, at han var bleven halvt opspist af Myggesværme i Finmarken; — man havde roet gjennem Myggesværme, kløvet dem med Stokke ... pløiet Veie gjennem dem ... brændt dem med Fakler! ...

Hans Ankomst vakte Liv, og Miss Wilkens forstod paa en overordentlig naturlig og indtagende Maade at betyde Attachéen, hvilken savnet Størrelse han havde været i deres Kreds.

Der var Gjæster om Aftenen, og Miss Wilkens bevægede sig mellem dem som Husets unge, stolte Datter med en elskværdig Værtindes Værdighed.

Hun glemte ingen og intet ... lige til, at hun udtalte for de fremmede, hvormeget hun og hendes Familie beklagede, at deres kjære Gjæst og Ven, Digteren Ross, saa snart skulde reise fra dem.

Hun var elegant klædt i en kniplingbesat, violet Silkekjole med en Talma let kastet over Skuldrene og en snehvid, stor, rund Straahat paa de mørke Lokker.

Vinduer og Døre var aabne i den stille, varme Aften, og Selskabet holdt til dels i Stuen, dels udenfor.

Hvor nonchalant, let og frit hun sad der paa Trappebænken med en Hanske aftrukket og legte med Parasolen og passiarede, medens Pregel spillede.

„Jo, Hr. Attaché! — til næste Vinter træffer De os i Paris ... Mama og Papa er i det Stykke aldeles af min Mening ... Ikke sandt, Papa?" — nikkede hun kjærligt til denne, der sad nedenfor.

„Imorgen skal vi have en Tur opad Fjeldvandet. Doktoren — det er Hr. Doktor Wulff!" — bemærkede hun med en Bøining let presenterende — „paatager sig at ordne hele Turen for os ... Hvis vi skulde opholdt os her et andet Aar, vilde vi forskrevet Rideheste over fra England og et Par Shetlandsponyer.

Kjære Papa! — tror Du, Mama taaler at sidde længere ude ... det blir vist kjøligt for hende!" — og hun gav sig til datterligt at sørge for sin Pleiemoder.

— „Endnu den samme ufortrødne Beundrer, Hr. Digter!" yttrede Attachéen senere i forbigaaende. „Miss Wilkens er mærkelig i sit Es ... Sig mig, Mr. Sidney er jo fremdeles forlovet?"

... „endnu, saavidt jeg véd! Det gjør mig ondt for Mr. Sidney, at De har været mere klarsynet end jeg ... Kunde De nu ogsaa gjøre det Mesterstykke at aabne hans Øine."

„Pah! — De tager feil, om De tror, jeg tør maale mig med hende ... jeg kan kun lære her!" ...

— — — Det var begyndt at skumre lidt af Sénaftenen, da Selskabet opløstes, og Ross tog Farvel med Miss Wilkens. Med de to gamle havde han gjort det forud.

„Saa ser vi Dem kanske ikke mere ... før De er berømt, Hr. Digter?" sagde hun sagte. „Lov mig da ikke at glemme os!"

Han stod alene med hende, og hans Øine flammede af kold Haan:

„Jeg var overordentlig naiv, da jeg første Gang traf Dem paa Dampskibet, Miss Wilkens! ... og forstaar først nu, hvor overlegen De har været ... Jeg skal aldrig glemme den Berigelse i min Erfaring, jeg har Dem at takke for!"

Da Karjolen tidligt om Morgenen rullede for Døren, var Ross alt oppe og over paa Mr. Sidneys Værelse i den anden Gaard. Han traf ham alt vaagen.

„Nu, Mr. Ross! ... De skal reise?"

„Ja, Mr. Sidney! — — og jeg vilde gjerne sagt Dem et Ord, som ligger mig paa Hjerte ..."

Han satte sig paa Stolen ved hans Side.

... „De har vist mig saamegen Aabenhjertighed, at jeg gjerne vilde gjøre Dem Gjengjæld ... Véd De, hvorfor jeg reiser?"

„Nu?"

— „fordi De i alle Maader har haft Ret i Deres Dom om Miss Wilkens! — — — Jeg har været forelsket i hende ..."

„De er ikke den første, som har været det!"

... „og hun har blodig skuffet mig ... Jeg vil ærlig sige Dem, at hendes Færd har været slig, at hun gav mig al Grund til at tro, at hun havde givet

mig sit Hjerte ... Jeg kom hid for at anholde om hendes Haand. Det kan mulig gavne Dem at vide dette. — Og nu, Mr. Sidney! undskyld ... og Farvel!"

XII.

Ross havde taget Veien paa Turistvis tilfods og underveis været i et frygteligt Humør; — af en Trang til at undgaa sine egne Tanker havde han febrilsk søgt Adspredelse i at gaa de ensomste og vildeste Ruter.

Nu laa Hovedstaden foran ham med Solen skraa over sig, stille, som da han forlod den, men dog i et vist Høitidsskjær.

Der var deiligt derude i Oslo omkring Loelven med alle de rige Træer og det skogklædte, grønne Egeberg! Løvet i Lindene hang saa svulmende friskt, — det maatte nylig have regnet ...

Han hastede ind Haveveien hjemme og sprang op ad Trappen.

Døren var stængt! — der syntes ikke at være en Sjæl i Huset.

Han ringede paa. — Nei! Han gik rundt den anden Vei. Nei, — aflaaset ogsaa der! — Hvad kunde det dog betyde? ... Han arbeidede med Døren og fik den endelig op; — han havde i Guttedagene kunnet et Snit med Klinken, som han nu praktiserede. — Han blev staaende stum. — Kjøkkenet var tomt! ... det saa ud som udflyttet! Han fo'r igjennem de andre Værelser og blev igjen staaende — — tomt! ... Han saa de lyse, firkantede Rammer paa Væggene efter Skilderierne, Chiffonieren ... Sofaen! ...

Han gik sagte op ad den sandskurede, knirkende, i Fjælene slidte Trappe.

Døren til hans Værelse stod aaben, og der var tomt. Solskinnet faldt paa skraa og lidt blegt over det halve Gulv, og alskens Tegninger, Skilderier og Notiser med Blæk og Blyant ligefra Guttedagene af var bortskrubbede af den blaa, vandfarvede Væg, saa at der kun saas enkelte Ar og Mærker igjen. ... og man havde af samme Grund overhvidtet den store Brandmur, der ragede frem paa Gulvet og ligesom delte Kvisten i to Værelser, hver med sit Vindu ...

Han stod der fuld af Angst, og det var, som Hjertet trak sig sammen.

Hvad var der dog hændt? Man var flyttet.

Hans Moder var dog ikke død? — — Han havde ikke havt nogen Underretning hjemmefra paa seks Uger, da hendes Breve naturligvis var sendte til Crawbys, hvor de maatte tro, han opholdt sig.

Han skyndte sig igjen ned, — han maatte have Oplysning. Han saa en Kone staa nede i Haven og plukke Stikkelsbær i et Par Kurve ...

„Hvad gjør De her?" spurgte han, næsten gal af Angst for Svaret, „for hvem plukker De Bær?"

„For en ... Fru ... Fru — ja, nu husker jeg ikke Navnet ... hun bor i den anden Ende af Byen ...

„Heder hun ikke Fru Ross?"

„Jo ... jo, det er sandt!"

„Og De har talt med hende?"

„Det er jo hende, som har sendt mig hid! ... Jeg skal være der tilbage med dette iaften." Hun saa paa ham, opmærksom ved hans underlige Væsen.

Han kunde gjerne bristet i Graad.

Der var lettet ham en tung Sten af Hjertet! Men han fik igjen noget at gruble paa, da hun sagde, at der nok om en Tid skulde være Auktion over Stedet ... Der havde været flere og beset Huset og Haven den Dag.

Ross lod sig nøiagtig beskrive, hvor hans Moder boede og ilede derud ...

Det lille hvide, firkantede Hus, der var beskrevet

ham som Stedet, saa nærmest ud som et gammelt, forladt Landsted, der efterhaanden var kommet for nær Staden. Det var naaet af en af de nye projekterede Gader, der laa besværlig og uryddig af Stenarbeide; men indenfor saas der Levninger af et Slags Have.

Han forstod, at den billige Husleie her havde været det afgjørende. Hans Moders lille Pension skulde ikke strække langt ... Det var næsten kun et Slags til Beboelse tillempet Havehus.

Han var aldeles bleg, da han traadte ind i Stuen.

Der faldt hans Moder og Kirstine ham med et samtidigt Udraab om Halsen ... der reiste Tante Rissa sig op af Skindstolen ... der stod Pianoet, Sofaen, Chiffonieren med Uhret paa, — alt, saavidt muligt, stillet paa samme Plads som hjemme!

Allerede under de første Forklaringer kom det op, at han ikke havde modtaget det Brev, hvori hans Moder havde villet forberede og forsone ham med den uundgaaelige Forandring.

Havde han da forladt Crawbys?

Hans Moder spurgte ikke, men hun anede, at Sønnen havde lidt en eller anden Skuffelse, som havde rystet ham; — han var blevet mager, Trækkene skarpere lige til Øinenes Udtryk. Og nu skulde han, med det samme han kom hjem, aldeles uforberedt tage denne nye pludselige Omskiftning! ...

„Kom! saa skal Du se dit eget Værelse, Thomas!" — sagde hun og førte ham ovenpaa. — „Det er noget ligt dit forrige, — — skjønt Udsigten ..."

Han tog omkring sin Moder og stod lidt stille ... „Du har Ret, Mor! — det er Mod, vi skal have! ... Det afhænger ikke af et Hus, men af om jeg duer til noget ..."

... „Tvertover for Dig her paa Gangen bor Tante Rissa ... i disse to Værelser," afbrød hun og slog op Døren. Derinde var et gammeldags Mahogni Møble-

ment og pyntelige Gardiner. „Hun stod saa fast paa, at hun vilde bo hos os ... det var smukt tænkt af hende, og vi maa jo tage imod det."

Han fulgte villig med hende overalt og søgte at interessere sig for det.

Om Aftenen var han elskværdig og underholdende og fortalte om sin Tur, men der gik hele Tiden tunge Tanker og Underdønninger i ham af alt det meget, han havde oplevet i den sidste Tid.

Medens Kirstine spillede, grublede han paa, hvad Katharina sagde nu? ... hvad hun vel maatte tænke om ham, som havde været borte, medens hans Moder havde havt saamegen Strid at staa i! „Ja, jeg gad vide, hvad hun overhovedet i Vinter har tænkt om mig ... Det har da ogsaa været en grundig Svaghed og Barnagtighed, at jeg altid netop skulde betro hende det, som galt og ynkeligt var! ... Herefter skal det ikke behøves; — jeg har da vel endelig engang vundet frem til at blive en Mand, som kan tage Verden, som den byder sig!"

Han satte sig hen til sin Moder:

„Jeg vil imorgen selv gaa ned og faa Besked om mit Theaterstykke; — jeg har ikke Raad længer til at vente i det blaa paa Svaret ... nu faar det gaa paa sin amerikansk! ... det kunde dog være muligt at faa Auktionen over Huset udsat ..."

Den følgende Dag var han nede paa Theatrets Kontor; — der laa ingen Besked, og han greb Anledningen til at skrive et Brev om, at et hastigt Svar var ham magtpaaliggende.

— En Uge gik og to ... og nok en Uge fuld af ulidelig Spænding ... Det blev over en hel Maaned og endda intet Tegn til Svar.

Han havde gjentagne Gange forhørt sig, da han en Dag nede i Byen i et af Bladene mødte en Notis, som han ikke et Øieblik tvilede paa, skrev sig fra Løndals Haand:

„Theaterdirektionen har atter modtaget et Ar-

beide fra Hr. T. Ross, hvilket dog denne Gang efter Forlydende skal være enstemmigt forkastet. Vi skulde overhovedet ønske, at denne Forfatter endelig kom til en Forstaaelse af sin rette Plads i vor lille literære Verden, der vistnok ikke vilde vrage hans heldigere Ting, naar de af og til kom ud uden større Fordringer end de, der stilles, hvor Poesien drives som Bisyssel. Til noget betydeligere mangler han absolut Hovedsagen — Kaldet!"

Det var Eftermiddag og over Kontortid; men der kunde dog være nogen at træffe nede paa Theatrets Direktionsværelse, og han vilde have rede paa Tingen.

Der laa en Rulle til ham med et Brev stukket ind i Seilgarnet, hvormed den var knyttet; det var hans eget Omslagspapir, der var vendt. Brevet indeholdt kun nogle faa høfligt afslaaende Linier, hvorefter man, ,,trods den bedste Mening om den poetiske Side ved Arbeidet, alligevel med den tidligere Erfaring for Øie ikke havde fundet at kunne anbefale Stykket til Opførelse, da det fra den dramatiske Side frembød væsentlige Mangler ..."

Ross kunde ikke i Øieblikket gjøre sig noget klart; — han følte kun, at nu havde han faat det afgjørende Slag! Følgerne fik han siden overtænke ...

Han gik en lang Spadseretur — Time efter Time ... Det var sent om Aftenen, da han kom hjem og gik lige op paa sit Værelse.

Han sad der uden Lys, og det var først langt ud paa Natten, at han lagde sig.

Han tændte Lyset og slukkede det igjen ... Der kom en usigelig Sjæleangst over ham; — han havde i det sidste Aar oplevet saa mange og saa store Skuffelser! — Skulde han nu kanske opleve den sidste ... se det, som var hans Livs Drøm ... som gav det

sit hele Indhold — Troen paa et Digterkald — forsvinde i Røg! ...

Det kom saa svimlende ind paa ham ... Han saa Morgenstriben gjennem Gardinet, før han sov ind.

Da han om Formiddagen kom ned i Stuen, fortalte han i en rolig Tone, at hans Stykke ikke var antaget.

Der var ingen, som yttrede noget; — kun hans Moder sagde med et Forsøg paa Frimodighed: — „Saa skriver Du naturligvis en Fortælling, Thomas!"

Som han stod i Vinduet og med Øinene fulgte Kirstine, der gik nedover Veien til sine Informationer i Byen, tænkte han paa, at hun nok heller ikke længer gik med det vante Mod; — hun kunde møde mangt et Ord og mangen saarende Adfærd i Anledning af hendes Broder, der atter stod offentlig Gabestok i Aviserne ...

„Og, hvad tænker Du paa nu, Thomas?" — spurgte Rissa, da de var blevne alene i Stuen ... „Jeg synes, det var rigtigst, om Du søgte en eller anden Post ... og kanske studerede igjen? — Saa kunde Du jo digte alligevel, naar Du fik Tid ... Jeg tror nu, at Du faar alt dette, for at Du skal bøie dit overmodige Sind, Thomas!"

Han svarede intet, men hun havde læst en bleg Trods sammen med noget smerteligt i hans Mine, og hun rystede sørgmodigt paa Hovedet ...

Oppe paa sit Værelse gik han frem og tilbage ... At Stykket har Mangler? ... det er høist rimeligt! ... Jeg aner det altfor godt. Det er jo skrevet i den Fantasirus, hvori jeg har levet i hele dette Aar! ... Og at de desuden efter Evne gjør mig Uret, — bah! er det andet end Reaktionen ovenpaa mit forrige Nederlag?

Men Faktum er, at vore Pengeaffærer er fortvilede, at Kirstine og Tante Rissa gjør, hvad de kan, for at støtte Moder ... Er der nogen, som skal hjælpe, saa maa det vel først og fremst være mig!

Pregel kan faa Ret! Slutningen paa al min høitstræbende Digten og Tragten kan blive en — Præstegaard, hvor jeg tager min Moder og Søster i Huset! ... blive Lærer eller noget sligt, indtil jeg faar arbeidet mig til en Eksamen igjen! ...

... „Det uundgaaelige maa tages ..."

Men just nu, da han med bitter Vemod stod og veiede Tanken om at tage Afsked med sin kjære Pen, overkom der ham en Følelse af Evne og Kald saa klar og stærk som aldrig før ... For hans indre Syn begyndte der at stige Billede paa Billede af det, han vilde baaret frem — — alt det, han nu skulde opgive! — — disse svigtede Skikkelser vilde spøge om ham al hans Dag!

Lidt efter sad han med et Smil paa Læben og skrev og fantaserede sig ind i et Eventyr om én, der var paa Hjemreise Juleaften og kjørte gjennem en Skov ... Bjørne og Ulve stak sine røde, glubende Gab ind i Slæden til ham, Træerne gjorde i Maaneskinnet tusinde Slags krogede Figurer og truende Troldeansigter; — de strakte Grenene ud for at gribe ham, saa ud som Galger med Mænd i og stillede sig strittende i Veien for ham, medens det overalt lo fælt og skadefro rundt om.

Men han kjørte paa, — han forstod, at han ikke maatte stanse! ... Snart saa det ud, som om hans Hest stod til Halsen i Sneskavlen, snart var den aldeles borte, snart forekom det ham, som Farten gik baglængs.

Troldene grinede og dansede foran ham, og af og til sad der en uhyre Skikkelse tvertover Veien og gloede ... Det var, saa Blodet kunde stivne; — han holdt i Tømmerne, saa han ikke kjendte sine Hænder, og lukkede Øinene af Angst ...

Men han maatte frem, det følte og vidste han; og som han paany tvang Hesten videre, som imod det umulige — stod Slæden pludselig inde paa hans Faders Gaard i den festligt skinnende Juleaften! ...

Det var blevet et Par Spalter og egentlig som et Slags Svar til Løndal. Han lagde det sammen i et Brev til et af Byens Dagblade, hvor han bad det indtaget som Føljeton, og gik ned til den nærmeste Postkasse med det.

Da han kom ind til Aftensbordet, sagde han med tilsyneladende Freidighed:

„Jeg har besluttet at tage en eller anden Lærerpost, Mor! ... en Kopistplads i et af Departementerne eller hvad der kan findes. Jeg vil arbeide, — tjene Penge ... Imorgen vil jeg ud og forhøre mig ..."

„Jeg havde ikke tænkt det saa, Thomas! — — jeg har altid haabet paa, at Du skulde faa følge dit Kald ..."

„Aa, Mor! — jeg véd nok, at Du for din Del gjerne sultede Dig ihjel for min Digtnings Skyld; men der er nu gjort nok af det! ..."

XIII.

En Eftermiddag ved Kaffetid bankede det paa hos Konsul Linstows, og Tante Rissas statelige Skikkelse traadte ind i Stuen.

Hun pleiede jevnlig at gaa i Besøg til Venner og bekjendte og havde Aaret rundt ingen liden Runde at gjøre. Ogsaa til Linstows kom hun af og til; — det havde fortsat sig fra hans Hustrus Tid, og de var bekjendte fra Ungdomsdagene.

... „Se god Dag, Frøken Rissa!" hilsede Konsul Linstow. Idet hun kom, stod han i Begreb med at gaa ind paa Kontoret, men betænkte sig nu og satte sig igjen.

„Vær saa god! — Her er en magelig Plads i Sofaen, Tante Rissa! ... Sæt Dem rigtig godt og hvil Dem efter den lange Tur!" sagde Katharina.

Hun hentede en Pude og satte en Skammel under Fødderne.

„Hvordan staar det til hjemme med Fru Ross og Kirstine og ... Poeten?" spurgte Konsulen.

„Jo Tak!" Hun sukkede uhyre dybt som en Hentydning til alt det, der var hændt i den sidste Tid, og benyttede Pausen til at udfolde det smukke Strikketøi, som hun bar ved Sølvkrogen ... „de har det allesammen godt! ... det er jo langt ude! — men det er en stor Ting, ... der er varme Værelser og det trækker ikke ... og saa er det saa billigt ... Det er jo en saadan Hovedsag der, indtil Thomas kan bidrage mere til Huset."

... „end han har gjort før?" bemærkede Konsulen lidt spydigt. „Jeg har set af en Føljeton idag, at han er kommet hjem; men jeg troede just ikke, det vilde være noget Bidrag til Økonomien derude ... Stakkels Fru Ross! ..."

„Ja, De kan saa sige!" Tante Rissa sukkede dybt, saa at der igjen blev en Pause; den statelige Skikkelse i Kappen og Krøllerne talte ligesom med lidt Overvindelse:

„Det er hellerikke saa let for Thomas nu saa straks at finde en passende Post ... Jeg har jo i disse Dage været lidt ude og hørt mig for hos gamle Venner, om der kunde være Plads i noget af Departementerne; men der er nu saa mange ... Og, sandt at sige, Konsul! kom jeg hid til Dem idag for den Sag, ... om De véd noget Arbeide, der kunde passe."

„Hvad behager? — Vil han virkelig? — Nu ja," kremtede han lidt haanligt, „det er jo sandt, hans sidste Arbeide er ogsaa forkastet, saa han vel er nødt til det nu! ... Forlæggerne betænker sig naturligvis ogsaa paa at tage hans Sager herefter ... Er det ikke saa, Rissa?" spurgte han pludselig i den ligefremme Tone, hvori man undertiden kan appellere til et mere end trediveaarigt Bekjendtskab.

„Nu er han ialfald bestemt paa at sige hele dette Digtervæsen Farvel. — — Han kunde været i Præsteornat nu! ..."

Medens Tante Rissa her kom ind paa sit Yndlingsemne: Thomas's theologiske Fremtid, sad Katharina aldeles bestyrtet, — næsten ude af Stand til at sige et Ord! — og, idet hun rask gik ud for at sørge for Kaffeen, spurgte Linstow:

„Hvordan er det ... er Thomas Ross blet forlovet?"

„Forlovet! — — Thomas?"

... „med denne norsk-engelske Dame, som har været her i Vinter? — Han kommer jo nu derfra ..."

„Nu, det Besøg blev da kort nok — han var der ikke i otte Dage; ... men Rygterne er forskrækkelige; ... jeg troede virkelig ikke, at de nu vilde angribe hans Agtelse ogsaa fra den Side! Hvad skulde han vel have at forlove sig paa?"

„Aa, for det var der intet iveien; hun var rig nok!" ... Da Katharina kom ind med Kaffeen, afbrød han pludselig Themaet.

Tante Rissa begyndte nu at foredrage vidtløftigt over et af de Velgjørenhedsselskaber, hvor hun var interesseret, samt i den Anledning at lægge Konsulen forskjellige Sager indstændigt paa Samvittigheden.

Efterat have drukket Kaffe tog hun Afsked og bad ham tilslut nok engang tænke paa Thomas. —

„Nei" — sagde Konsul Linstow efter hende — „er der nogen, jeg ikke skal tænke paa, saa er det „Thomas!"" — og han gik hastigt ind paa Kontoret.

Han hadede ham. Det var ubetinget hans Skyld, at Katharina havde afslaaet en hel, glimrende Fremtid, — hvad der havde været ham en bitter Skuffelse ... Og nu bagefter var det efterhaanden gaat op for ham, at hans Datters Lykke var strandet paa den samme Ross! ... Det var en Tanke, der pinte ham;

thi hun var hans Afgud, hans Øiesten — den, paa hvem han i Stilhed havde kastet den Smule ideale Trang, han havde reddet i Livet. — Og det var tillige ydmygende, at hans, Konsul Linstows, Datter skulde være havareret foran en saadan Pjalt af en Poet!

Han skulde naturligvis ovenikjøbet hjælpe den Fyr! ... Den Slags Folk har desuden godt af at bugtes en Smule ...

Katharina aabnede saagodtsom ikke sin Mund til et Ord efter Tante Rissas Besøg; — hun var bleg, og det var en kold Pande, hendes Fader den Aften kyssede til god Nat.

Der var paakommet hende en bitter Haardhed. Under den Slags Indflydelse, som Thomas nu havde overgivet sig til, var det kun naturligt, at det bedste i ham svigtede! ... Nei, — han „gik ikke ned paa Gaden, fattig og sulten for sit Kald" længer! — som han engang i stolt Trods havde sagt hende; — han risikerede jo nu ogsaa at træffe altfor elegante Bekjendtskaber der! ...

Katharina følte, at hun ikke turde røre ved disse Tanker; derfor stængte hun dem inde med al sin Villiekraft. Og dog gik der høiere og høiere Bølger i hende. Hun havde jo nu ikke et Fnug med Thomas Ross! Han var kanske forlovet eller vilde ialfald blive det en Dag, naar hans Stolthed tillod ham at gjøre det Skridt ... Hvad havde hun saa med dette? ...

Men, at han skulde opgive sit Digterkald?

Hun havde elsket og fulgt det saagodtsom fra første Spire og følte, at Skjæbnen nu igjen var ifærd med at rive ud noget, — og det sidste, som hun ikke vilde miste! — af hendes Sjæl ... Hans Digtning, den havde hun dog fremdeles havt sin Ret til! ...

Som hun sad der med Albuen støttet mod Bordet og Ansigtet i Hænderne, brast hun pludselig i Graad

... voldsommere og voldsommere — hele hendes fine Skikkelse bævede ... Nu først syntes hun, at hun ret for Alvor følte Bitterheden ved sin tabte Kjærlighed ... hvor uden Indhold hun stod igjen!

Og hun, som havde tænkt, at saadant kunde overvindes! ...

Hun gik tilsengs og blev liggende i en Døs uden at tænke, uden at drømme.

Men midt om Natten vaagnede hun med Følelsen af en saa usigelig Medlidenhed med Thomas; hun saa ham trælle og — synke! Hun udholdt ikke at se denne stolte Nakke bøiet og udbrød:

„Mangler han Penge, — og kan jeg ikke faa Far til at hjælpe ham paa en saadan Maade, at han aldrig aner, hvem det kommer fra! ... Og saa taler jeg med ham — — som hans gamle Veninde. Hvad bryder jeg mig om hans Forlovelse!"

Den næste Formiddag, som Ross sad oppe paa sit Værelse, meldte Pigen, at Frøken Linstow var nede i Stuen og vilde tale med ham.

Han var i dyb Misstemning; — det var ikke saa let endda at gaa under Aaget, naar det kom til Stykket! ...

Katharina Linstow? — det var mærkeligt ... Hun har ikke værdiget mig en Samtale, siden mit Stykke gjorde Fiasko ... nei, ... det var før, — siden vi talte sammen paa Ballet! —

Som han kom ind, stod hun henne ved Vinduet — naturlig, fri og gratiøs som altid.

„God Dag, Thomas!"

„Det er Skade, at Du ikke træffer nogen anden hjemme end mig, Katharina! Vil Du ikke sidde ned? ... Mor gik ud for ganske nylig ..."

„Jeg traf hende ogsaa; ... men det var Dig, jeg vilde tale med, og det sagde jeg hende."

„Er der noget, jeg kan være Dig til Tjeneste med? — — Staar det i min Magt, saa véd Du, jeg gjør det; — men min Magt er fortiden just ikke synderlig stor! ..."

„Nei, jeg forstod det paa Tante Rissa igaar! — — og det er derfor, jeg kommer; ... men jeg vilde først høre det af din egen Mund, før jeg tror paa det. Er det sandt, Thomas! at Du agter at opgive Digtningen?"

„Du kan stole paa Tante Rissa! ... Nei, Du behøver ikke at se saadan paa mig. Det er aldeles tilforladeligt, at jeg gaar fra Digterbestillingen ... Grunden er saa simpel: — Jeg maa!"

Katharina var bleven staaende; hun gjorde en harmfuld Bevægelse:

„Du har aldrig maattet før, Thomas! — — naar det først var noget, Du troede dybt og helligt paa!"

„Men nu har jeg lært det ude i Verden; — det er intet den heller vil end lære uerfarne Folk! ... Tro nu ikke, jeg er det ringeste bitter. Det lader sig fuldstændig praktisk gjennemføre til begges Tilfredshed. Jeg beholder mine Ideer og Fantasier for mig selv, ... morer mig med dem efter Behag — — — og Verden slipper at plages af dem! ..."

Katharina tvang Taarerne tilbage.

„Og Du vil indbilde Dig selv, at dette er en Udvei, Thomas! Det er jo det samme som at sige, at Du hidtil bare har digtet forfængeligt for Publikum! ... Ja, for det blir da naturligvis først og fremst for din egen Udviklings Skyld.

Jeg siger Dig," udbrød hun ivrigt, og Øinene skjød blaa Lyn. „Du er nødt til at digte, enten Du vil eller ei! ... her er overhovedet ikke Spørgsmaal om, hvad Du vil, men netop kun om, hvad Du maa. Du har Valget mellem enten at udføre dine Syner som en Mand eller at blive en ørkesløs Drømmer som Pregel!"

„Du mener, at, skal jeg først gaa under, saa

var det høiere, ædlere og stoltere at dø af Sult som en Digter, der søger sin Vei til Lyset, som han kan, end at gaa under som én, der svigter sin Fane! — — — Det er smukt, Katharina! — Men Vorherre har ogsaa givet mig noget andet — min kjære Mor, at sørge for ... Og jeg tænker, skal her endelig tales om Opoffrelse, saa har hun saa fuldkommen den første Ret! ..."

„Og Du tror, at din Mor vil blive saa glad i dette, Thomas? ... Nei," sagde hun, idet hun gik — „ikke gladere end jeg — — og alle vi andre, som har troet paa Dig!" — — —

— — — Han havde fulgt Katharina ud og vandrede nu nede paa Havepladsen optaget af Besøget ... der var altsaa endnu nogen, som troede paa ham!

XIV.

Sildigt en Aften, efterat Ross var reist fra Crawbys, sad Mr. Sidney alene i Mørket paa Bænken i Svalgangen. Han var gaat didud, da han ikke kunde faa sove. Vinduet bag ham stod aabent ind til Stuen, hvor Pregel sad og spillede.

Idag var Brevet gaat i Posten — det, hvori han ophævede sin Forlovelse ...

... „Annie! Annie!" hviskede han ... „Du koster; ... men saa er Du ogsaa Annie! ... Nu sover hun derinde saa trygt og roligt, som intet var sket; — hun ser ikke isøvne, ialfald ikke det, som er ubehageligt" ...

Han hørte Dørklinken aabnes; — det gik sagte i en Dør — og en Stemme sagde:

„Jeg tænkte, De var her endnu ... og kom for at præsentere Dem Mrs. Sidney Crawby! ... Frue til Mark Hall ved Hull, ... Eierinde af en Million i

Kul! — — saa det gaar da endelig an at leve i Verden! ... og De skal være min uundværlige, underdanigste Ridder.

Nu er det afgjort. Brevet er sendt — idag endelig! ..."

„Tag min Gratulation! — — Maatte De faa al Glæde af denne lange, træge, blasøiede Kamel, De har fanget!"

„Fy, Pregel!" — lo hun.

... „Nei, jeg holdt mere af det, som det var før! — — De indtog jo alligevel en mageløs Stilling her."

„Uf, nu er De dum, Pregel! ... Tror De, det vilde vedblive, naar her kom en ny Datter ind i Huset? — — Annie Wilkens holder af at være Nummer én!"

„De blir bestandig Nummer én, Annie! — saa stærk i at handle — — — en Stymper som jeg kan kun beundre, hvor Hensynene ryger som visne Baand omkring Dem!"

„Aa, — jeg holder virkelig ikke saa lidt af Mr. Sidney!"

„Ja, ja ... ja, — uden Fornærmelse ... betviles ikke!"

Mr. Sidney sad oppe og skrev hele Natten ...

Klokken tre i Daggryet stod han i Jagtdragt med en Dobbeltrifle over Skulderen foran Tjenerens Seng.

„John! John!" vækkede han ham. „Nei, bliv liggende! ... Jeg gaar ud paa en Jagttur indover Fjeldet og kommer neppe hjem før sent iaften engang ... Ser Du, her i Pakken er endel Post, som jeg skulde have bragt Papa igaaraftes; men jeg vilde ikke forstyrre ham med Forretninger saa sent ... Nu faar Du levere ham Pakken imorgen inde paa

hans Værelse, — — hører Du, — egenhændig, John! ... Det er vigtige Sager! — Forstaar Du? ..."

„Ja, Mr. Sidney! ... Det skal blive nøiagtig besørget."

„Læg det under din Hovedpude ... Her er ogsaa et Brev til Attachéen — Du kan levere det først ... Tak, gamle John — god Morgen!"

To Timer efter hvirvlede Sidney Crawbys Lig i Fossen nedenunder det samme Sted, hvor Ross havde set ham tale med Annie Wilkens.

Han havde skudt sig derude paa Skrænten.

Og endnu to Timer efter, — medens Miss Wilkens laa i sin Seng — sad den gamle Gentleman ganske stille inde paa sit Værelse med Sønnens Brev i Haanden.

Han vidste, at han ingen Søn havde mere! ... og tillige, at det var hans Pleiedatter, Annie, som havde knust ham baade paa Sjæl og Legeme.

Sidney havde med Hadets og Hævnens hele Nøiagtighed fortalt alt. Hendes Beregning, hendes Falskhed, hvorledes hun systematisk havde drevet ham — i hans jammerlige Svaghed for hende — til at ophæve sin Forlovelse og tilslut gjort ham saa grænseløs ulykkelig, at Livet syntes ham umuligt at bære ... Det var ham en Trøst at tænke, at hans gamle Forældre nu vilde blive befriet fra længere at huse denne Hyklerske ...

Sluttelig bad han dem hjertelig tilgive ham al den Sorg, han gjorde dem — han haabede, at Rachel, til hvem han ogsaa nu havde skrevet og gjort sin ydmygende Tilstaaelse, vilde være hos dem og trøste dem og være dem en Datter ...

— Den gamle Gentleman gik med Brevet i Haanden forbi sin Hustrus Soveværelse.

Han saa Attachéen staa bekymret i Gangen, hilsende med en Mine, der sagde, at han vidste alt.

Han gik lige ind til Miss Wilkens, der endnu laa og læste.

„Men Papa da! ..." hun stansede.

Hun saa af hans hele Holdning, at der var noget alvorligt paafærde ...

„Her er et Brev, — behag at læse det!"

Hun saa en Stund i det og udstødte saa et Skrig: — „Sidney!" ...

„Maa jeg bede ... ingen Støi! ... Ti, siger jeg, Kvinde! ... Det er Dem, Annie Wilkens! som har min Søns Blod paa Deres Samvittighed, — jeg kan ikke mere se Dem for mine Øine!"

„O, hvilken Ulykke! ... Hvad skal jeg, Stakkel, gribe til, for at Du kan forstaa det ..."

„Her er ikke tale om at forstaa — blot om, hvad jeg vil ... Og jeg vil, at vi skal være færdige med hinanden for dette Liv ... uden Støi ... uden Snak!

De skal klæde Dem paa ... i en Vogn og bort ... før min Hustru er oppe! ... Kusken kjører Dem. Tøiet skal blive sendt efter.

Her er hundrede Pd. Sterl., det Beløb anvises Dem af mit Hus i Hull aarligt, saalænge De holder Dem udenfor vor Synskreds ..."

Han gik og bad Attachéen, som fremdeles stod ude i Gangen, følge sig ind paa sit Værelse.

Den gamle Mand var i denne Stund igjen den kolde, klare Forretningsmand, han i sine stærkere Dage havde havt Ry for ...

— En Timestid efter var hun borte, og Pregel havde fulgt hende.

XV.

Thomas Ross var bleven dybt grebet af Mødet med Katharina.

Hvad var hun ikke for en stolt, ædel Natur! ...

Hun kom den Dag, da han vilde svigte Fanen, og talte slig, at han aldrig slap den mere i sit Liv — — aldrig! — han vilde prøve alt heller! ...

Han havde straks grebet en Anledning, hvorefter han med en Bisyssel — Gjennemgaaelse af Bøger for en Boghandler — med Tarvelighed kunde leve hos sin Moder i det første Aar.

Han arbeidede gjerrig paa sin dyrt kjøbte Tid, og hvergang han efter endt Forretningstid nede hos Boghandleren kom paa sit Værelse og tog fat paa sin Digtning, havde han en Følelse, som om han havde vundet en kjær Ven igjen.

Der gik Uge efter Uge. Men Katharinas blaa Øine blev han aldrig kvit! ... Hun kom ikke igjen ... Det var naturligvis hans Digtning, hun brød sig om og ikke om ham! ...

„Nei, ikke mere end jeg og alle vi andre, som har troet paa Dig!" ... Det var de Ord, han altid stansede op ved; — der laa saa megen Skuffelse i dem!

Hvad havde han ikke forskjertset! ... Det var den Følelse, han led under, — som pinte ham.

Hans Barndomsveninde ... hans Ungdoms Elskede! som han havde forraadt sammen med hele sit bedre Jeg! ...

Linstows grønne to-etages Stengaard med de dybt indfældte Speilruder og den lave Gadetrappe, hvorover Færdselen saagodtsom skyllede, blev uvilkaarlig det Sted, hvorom hans Vandringer dreiede sig. Et tilfældigt Skimt af Katharinas Hoved gjennem Gardinet var ham en Begivenhed, der kunde holde ham i Bevægelse og Spænding i Dage ... Han gjennemgik Fortiden, hele deres Ungdom opigjennem! — dengang han havde været saa tryg paa hende ...

Som han en Eftermiddag var gaat ud i deres gamle Have i Oslo, der endnu stod usolgt, blev han gjennem Stakitet va'r Katharina, som gik forbi.

Hun stansede og saa en Stund derind; — han syntes, det var med et saa eget Udtryk. Han stod just i Begreb med at skynde sig hen til hende, da hun opdagede ham. Idet hun mødte hans Blik, blev hun brændende rød.

Hun hilsede imidlertid roligt og gik videre.

Morgenen efter kom han raskt ned i Stuen til Kirstine og spurgte:

„Omgaas Du ikke mere Katharina? — Hvorfor kommer hun aldrig?"

„Det har jeg ogsaa spurgt mig selv om. Mor siger, at det er, fordi hun har saa meget at tage vare .:. Men jeg troede nu, der var en Knude paa Traaden mellem Dig og hende ..."

„Mellem mig og Katharina?"

„Ja, — hun spørger ialfald aldrig mere efter Dig slig som før, naar jeg er derude; jeg føler det saa godt ... Hun har heller ikke været her i al denne Tid, siden det gik uheldigt med dit Stykke — — og det er ellers saa uligt Katharina!" ...

„Nei," — tænkte han jublende, da han kom op paa sit Værelse, hvor han rev op Vinduet og trak Aande i den frie Luft — „det er ikke uligt hende. Jeg begynder fuldt og fast at tro, at det er siden Ballet og hvad jeg der sagde hende!" ...

Han havde grublet og tænkt, og der var slaaet saa meget sammen for hans Syn; — han havde faat en Hjertets Forvisning om, at hun elskede ham!

— Et Par Timer efter bankede han paa Døren til Konsul Linstows Kontor.

„Værsaagod! ... Ah, Digteren!"

„Ja, det er mig, Hr. Konsul! Jeg vilde gjerne tale med Dem en Stund uforstyrret."

... „Véd, hvad det er ... Deres Tante har alt spurgt mig om det ... jeg har desværre intet Arbeide, der kan passe for Dem!" Konsulen havde reist sig

fra sin Plads, Tonen var temmelig affærdigende, og han bød ham ikke at sidde ned.

„Det var ikke om det, Hr. Konsul," sagde Ross; „det er en alvorligere Sag. — Tillader De, at jeg tager en Stol ..."

„Værsaagod! — undskyld, at jeg ikke bød Dem den; men vi Forretningsmænd har knap Tid om Formiddagen." — Han saa op paa Uhret. „Jeg har Børsen om en halv Time."

„Ser De, Hr. Konsul! — — Jeg véd, De forstaar at vurdere en Ting for, hvad den er, og derfor vil jeg ikke bruge mange Omsvøb, men tale ganske tillidsfuldt og ligefrem:

Jeg er, som De véd, en fattig Stymper uden Spor af andre Udsigter end de, som min Digtning kan give, — har desuden fortiden Aviserne og Verden imod mig; — men, naar min Tante har fortalt, at jeg agter at slaa mig fra Digtningen, saa er det fuldstændig feilagtigt. Jeg agter at leve og dø for mit Kald, — og den, som vil dele Skjæbne med mig, faar forstaa Glæden ved det, selv om Dagen blir mørk ... Ja, kort og godt, det, jeg har at rykke frem med, Hr. Konsul! det er, at jeg elsker Deres Datter Katharina som min egen Sjæl!" ...

„Nu saa — jeg har hørt andet ... at det skulde være den engelske Miss, som Rygtet siger er løbet bort med Pregel!"

„Jeg er ikke Katharina værd — og det mener jeg ikke bare som Talemaade! Jeg har havt et Aar, som jeg vilde givet meget, meget til for ikke at have levet op; — det, jeg har igjen, er den Sorg, at jeg samtidig har svigtet baade hende og det bedste i mig selv ... Det er blevet mig klart, at jeg har elsket hende fra Ungdommen af ... hun er det høieste jordiske, jeg har set for mine Øine ..."

„Hør nu, Ross! — De forstaar, at en Fader, som jeg, til Nød kunde slippe sin Datter hen til én,

der kanske engang kunde forsørge hende som Præst etsteds ..."

„Det er muligt; men Deres Datter tog mig aldrig i Verden som Præst — det er overhovedet fra enhver Side en umulig Sag!"

Konsulen begyndte at gaa frem og tilbage paa Gulvet.

„Om De duer som Digter, det véd jeg kun saameget om, at jeg har en vis Tiltro til Katharinas Mening; ... men i gamle Dage ansaas ikke sligt for Levebrød ... Imidlertid nytter det lidt nutildags for en Fader at have nogen Mening i de Sager; — og forresten kan jeg jo ikke forbyde Dem at tale med min Datter ... Men det er Børstid og jeg maa gaa."

I næste Øieblik stod han ved Døren til Dagligstuen. Idet han lagde Haanden paa Dørgrebet, betoges han af en pludselig Angst — — havde han bedraget sig? — — han havde set saa mange Illusioner i den sidste Tid! Han aabnede rask Døren ...

Katharina sad henne ved Bordet.

I samme Nu laa han paa sine Knæ foran hende ...

„Har jeg bedraget mig, Katharina?" — og, da hun ikke skjød ham væk, gjemte han sit Ansigt i hendes Fang — „eller vil Du tage Dig af dette trætte Hoved? — — Jeg har saa grænseløst meget at bede Dig tilgive ... jeg har syndet blodig imod Dig! ... været paa Afveie, Katharina, baade med Hoved og Hjerte ... Vil Du tage mig slig, som jeg er, og gjøre et Menneske af mig?"

Hun sad et Øieblik, som hun intet forstod, — og saa slog hun pludselig sine Arme om hans Hals ...

Han saa, at hun blev aldeles bleg, men derpaa strømmede Blodet tilbage, og der kom et Skjær af usigelig Lykke i hendes Ansigt ...

„Nei, jeg slipper Dig aldrig!" — — —

Lidt efter havde hun reist sig, og han stod med Armen om hendes smekkre, fine Liv ...

„Jeg drømte om Dig inat og syntes, jeg forstod saa meget ... Det var det, som gav mig Mod!" ...

„Hvor var jeg dog henne, Katharina, da jeg talte med Dig paa Ballet! ... Jeg er saa undselig, saa skamfuld" ...

Hun lagde Haanden paa hans Mund:

„Sig ikke mere! Jeg kjender Dig bedre, end Du selv ... det var din Fantasi, Thomas, som digtede — dit Hjerte var ikke med! — det saa jeg altid! — Men en anden Gang faar Du ikke digte Dig fra mig ... det taaler ikke Katharina mere!" — hun lagde begge Arme paa hans Skuldre og saa ham ind i Øinene.

De havde saameget at sige hinanden disse to, der stod der med Gjensynet og Lykken over sig! ...

Men saa kom Søsteren Johanne ind og blev staaende aldeles forskrækket ...

„Vi faar gaa ind til Far, Thomas!" — sagde Katharina og strøg blot Søsteren i Forbigaaende over Kinden. Hun kom sig først til at bryde ud i et: „Katharina!", da de var ude af Stuen.

Linstow stansede midt paa Gulvet, da de kom ind, og Katharina gik hen og gjemte sit Hoved ved Faderens Bryst ...

„Saa ... saa ... Nu, saa det virkelig blev til, at Du skal være min Svigersøn, Thomas Ross! ... Kunde Du ikke gjort det bedre, Katharina?"

„Nei, Far! men Du er alligevel fornøiet, det hører jeg paa Dig!"

„Hm! ... Det har maaske smigret gamle Linstow, at Ross først gik til ham ... Sandt at sige, var der noget i din Fremfærd her idag, som har ladet Dig stige adskillige Grader i min Agtelse ... En skal ikke sige, at Du just satte Sminke paa Udsigterne! — — og da jeg forudsaa, at Du ikke fik nogen Kurv, saa har jeg imidlertid tænkt lidt paa Fremtiden for

Eder ... Det nytter lidt i din Stilling at pine sig frem med alleslags Bisysler — det er bare at ro Baaden med én Aare.

Jeg synes, I skal gifte Eder til Vaaren, og saa tænker jeg, Du staar i formeget herhjemme nu ... Som Bryllupsgave forærer jeg Eder et rundt Aars Udenlandsreise og saa Fru Ross's Hus ude i Oslo med den Klausul, at det er hendes, saalænge hun lever ... Forresten faar I i Guds Navn gaa Jeres egen Vei sammen og sørge for Eder selv ... Nu synes jeg, I skulde gaa ud til Fru Ross!"

Underveis mødte de Løndal og hilsede i deres Lykke overstrømmende venligt paa ham; — Ross havde gjerne omfavnet ham ...

„Det er dog en forbandet Poet!" — tænkte Løndal ...

Det var en smuk, stille Dag i November med Rim paa Barfrosten og i Træerne, at de gik udover til Enkefru Ross sammen.

„Her har Du hende, Mor!" — raabte han, idet de traadte ind.

Næste Vaar en Eftermiddag sad Ross og Katharina paa Gjennemreise i en Have i Wien, hvor der musiceredes ... Ved at se paa Plakaten opdagede han, at Direktøren hed Joseph Pregel. Han viste det til sin unge Hustru, og de blev enige om, at han dog maatte forhøre sig om sin gamle Ven.

Efter en Stund kom han igjen. Han havde faat nøiagtig Besked af Entreprenøren for Forlystelsesstedet: Musikdirektør Pregel var gift med en engelsk Dame, og det lod til, at hans Ægteskab var meget ulykkeligt; — han saas ofte beruset og havde ondt for at betale sine Regninger.

Dette gjorde et stærkt Indtryk paa dem begge, og ingen af dem talte videre. Men da de stod oppe paa sit Værelse i Hotellet, og hun trak Hanskerne

af — der skinnede en blodrød Agatring paa den lille, hvide Haand — sagde han bevæget, idet han tog og kyssede den:

„Jeg kunde kanske blevet en saadan Pregel! — — — Min elskede Hustru ... Du skal nok faa en Mand af mig!"

ADAM SCHRADER

(1879)

I.

Der skulde ingen set paa den Kopist Schrader, som han gik der til og fra Spisekvarteret og siden drog sig i al Mag og velforpleiet ned til „Logen" for at faa sin Kaffe med Maraschino og sit Spil Schak eller Domino, — at han havde havt en Periode i sit Liv, da han gik afkræftet og mager med de sorte Øine ordentlig uhyggelig stikkende og febertændte af aandelige Kampe og Religionsskrupler.

Og dog forholdt det sig saa.

Hans Moder var Katholik, hans Fader, Overlæge Schrader, Protestant, og denne Religionsforskjel havde tidlig havt den Indflydelse paa Sønnen, at han henfaldt til religiøse Grublerier; thi, medens han i Skolen offentlig opdroges som Protestant, stod han i Hjemmet under stærke katholske Paavirkninger.

Den for sine kirurgiske Operationer høit ansete Doktor Schrader var en haard, tør Mand, — i Bund og Grund en Hædersmand; men den samme urokkelige Jernhaand, hvormed han amputerede et Ben eller skar ud et Saar, knugede ogsaa hans huslige Liv.

Han levede kun for Pligten, aandede kun for Pligten, og det var ogsaa den, hans Hustru udelukkende skulde være til for.

Hvad den eneste gjenlevende Søn angik, saa lød Husordren paa, at han skulde bades i iskoldt Vand om Morgenen Klokken seks, klædes tyndt og let baade Sommer og Vinter samt være paa Skolen, komme til Maaltiderne og gaa tilsengs akkurat paa fastsat Minut. Et Minut over Middagstid var „forsømt Pligt" og tabt Middag.

Da han var tolv Aar gammel, forærede Faderen ham paa hans Fødselsdag et Kronometer, formodentlig for at indøve ham i yderligere minutiøs Pligtfølelse. Men netop ved de Tider begyndte Sønnens Helbred at vakle i en høist betænkelig Grad. Guttens Nervøsitet, at han pludselig kunde fare sammen, naar Faderen kom ind af Døren eller endog blot tiltalte ham, og at man fandt ham siddende oppe om Natten ved Lys af nervøs Angst for Lekser til næste Dag, som han før om Aftenen havde læst aldeles udmærket, — alt dette var Symptomer, som hans Fader i nogle Maaneder med Villie lod uænsede.

„Hvor skulde det gaa i Verden, om Gutten ikke lærte at gjøre sin Pligt?" — var Svaret til de forgrædte Øine, hvormed hans Hustru vovede at gjøre ham Forestillinger.

Adam faldt i en hidsig Feber, hvorunder Faderen selv en hel Nat sad oppe hos ham og fik høre de mest forunderlige og, for en saa ung Dreng at være, forbausende Fantasidannelser og Ideer.

Om Morgenen, da han skulde paa Hospitalet, vandrede han først længe frem og tilbage paa sit Kontor og gik derpaa ind til sin Hustru, hvem han i al Korthed sagde, at det her blot havde stadfæstet sig, hvad han saa ofte havde udtalt, at Lægen aldrig burde behandle sine egne; ... fremmede har en ganske anderledes fri Dømmekraft og uhildet Opfatning at raade over. Hun maatte sende Bud efter Doktor Ramm, der herefter fik behandle

Sønnen, uden at han selv agtede i mindste Maade at blande sig deri.

Og om hvad Adam taalte eller ikke taalte, naar han, som det var at haabe, blev frisk igjen, — derom havde hun herefter ubetinget at hente Rettesnoren hos Doktor Ramm — ... kun hos Doktor Ramm!

Sønnen kom sig denne Gang, men var gjennem hele Opvæksten altid spinkel, bleg og sygelig af sig; — han grublede og grundede og led.

Han holdt fast ved sin protestantiske Tro; men naar han om Aftenerne saa sin Moder knæle foran Mariabilledet over Sengen og i al Enfoldighed bede for, at „alle hendes" maatte komme til den rette Tro, — blev altid noget i hans indre oprevet.

Og Sønnen havde, som han voksede til, øinet noget, som skar ham i Hjertet, — sin Moders tunge Ægteskabshistorie.

Han sværmede for sin Moder, af hvis blide, taalmodige Væsen der udstraalede en høi Grad af sjælelig Skjønhed, og fuld af Interesser og Livsglæde, som hun igrunden var, kunde han undertiden ordentlig se Længselen mod noget friere og mere aandigt sidde som en fangen Fugl i hendes stille vemodige Øine. Han overraskede hende i, at hun græd, og han havde af enkelte Udbrud skimtet, hvordan hun følte sin i Ungdommen dannede og dyrkede Aand forsnevres i denne Atmosphære af Tranghed og Udestængthed fra Tidens Liv og Ideer.

Et stærkt Indtryk fik han fra sin Faders Dødsseng.

Det var Aaret, før han blev Student. — — Præsten var gaat, og Sønnen sad nu derinde paa en Stol halvt bag Gardinet med sine iagttagende mørke Øine, medens den forgræmmede Moder lydløst sys-

lede om Sengen. Pludselig rakte den syge Haanden ud og tog hendes:

„Den, som kunde tro en saadan 'Mand, Elise! - - jeg kan det ikke. Jeg kan ikke for det, ingen i vor Slægt har havt det med at tro; — dertil har vi havt for klar Forstand." ...

Med et Øiebliks Kraft reiste han sit indfaldne, magre Hoved op og saa hende ind i Ansigtet med de graa, forstandige, vantro Øine ...

„Jeg har altid efter Evne været sand, — det véd Du! ... Men alt, hvad jeg har kunnet komme til, er, at Præsten ikke mere kan sige mig, hvordan det er i den næste Verden, og hvad jeg der nu gaar imøde, end jeg kan fortælle ham det. Tror jeg paa noget, saa er det paa — — Dig, Elise ... og det, som Du er istand til at tro paa ... Bed Du for mig!"

Med de Ord bøiede han eller faldt Hovedet ned mod hendes Bryst, og hun lagde det lidt efter tilbage paa Hovedpuden. Han var gaat hen! —

— — Uagtet hans sygelige Tilstand vedvarede, tog Adam sin Artium med *præ ceteris*.

Lægen forestillede ham forgjæves, at det eneste sikkre Udbytte af al den Tvivl og Grublen, hvori han saa alligevel aldrig fik Rede, blot var Nervøsitet og Angst.

Omkring den Tid, da han tog anden Eksamen, læste han Darwin, Taine, v. Hartmann og Häckel; — og enten det nu var den sidstes Lære om den mæskede Urmave, som Altets Gud og Ophav, eller et naturligt Tilbageslag mod hele hans overspændte sygelige Ungdomstid — nok, han begyndte mere og mere afgjort at give alle disse høit svævende aandelige, saakaldte alvorlige Interesser og Forskninger en god Dag. Han foretrak helt og klart at gaa over i deres Leir, som ingen positiv Religion antager; det var ialfald glat Bord.

Og det mærkelige var, at jo mere han levede sig ind i det, desto lykkeligere følte han sig.

Efterat være bleven juridisk Kandidat havde han taget Ansættelse som Kopist i et af Regjeringens Departementer, og Arbeidet der til Klokken tre blev ham efterhaanden en Vane og Glæde. Han overtog endog lidt Ekstraarbeide for at faa udfyldt et Par Eftermiddagstimer og faa det flottere i Budgettet; thi til det mere rummelige Liv, han nu førte, gik der adskillige Penge.

Han havde et Par smukke Værelser med Adgang til en Have og en ypperlig Opvartning, klædte sig i solid Ungkarlestil, hvorefter alt maatte være af første Sort og patent, og han var i nogle Aar en kjendt Hovedstadsfigur i Theatrets Parket.

Skjønt ikke af de videre snakkende Filosofer, gjentog han dog gjerne, naar Passiaren ved Eftermiddagsdominoen kunde falde sig saa, at Menneskets væsentligste Uro og Plager kommer af dets overspændte Begreber om Sjælen.

„Vi er simpelthen en Dyreart som de andre," foredrog han, „og alle disse Fantasier om et andet Liv kommer dels af vor Indbildskhed, dels af samme Grund, som vi Europæere drikker Brændevin og Kineserne røger Opium, nemlig for at søge at glemme det Liv, vi nu engang har, og hvori Mængden har det ondt. Vi er proppede og korkede fra Slægt til Slægt nedover i atten hundrede Aar med vor nuværende Livsanskuelse; vor Hjerne er tilslut tildannet efter den, — saa alt dette om vor individuelle Frihed, det — — om femti Aar er man udover hele det Væsen!"

Og saa tog han fat paa Dominoen igjen, hvor Udspillet imidlertid var blevet hans, og hvor det ene Parti gjerne tog det andet uafbrudt til Klokken halvseks, da han skulde i Departementet; — han brød op præcis ti Minutter før Tiden.

Hans Udseende blev ogsaa mere og mere det

sikkre, godmodig-solide og stø, som man gjerne betror dette Livs Tillidsposter, og at han saa hastig stod for Tur til at blive kgl. Fuldmægtig, blev Revisor i en Indretning og Kasserer i en anden, var der ingen der undrede sig over, især efterat han havde arvet nogle tusind Spdlr. efter sine Forældre.

Kopist Schrader var naturligvis selvskreven, det kom blot an paa, om han vilde have Posten. Han erklærede selv, at han „af Princip var aldeles imod at overanstrenge sig."

Den, som huskede ham bare for fem, seks Aar tilbage, i Tiden før han blev Kandidat, skulde have sagt, at det ikke var det samme Menneske.

Dengang var det et magert, nervøst og, under det smukke sortkrøllede Haar, ikke lidet interessant Ansigt.

Han røg stærk Tobak, Øinene laa inde i Hovedet paa ham som to Stjerner, og der kom altid skarpe, dybtænkte Ord.

Alt dette var, som sagt, nu blevet anderledes; — han var fedladen og godmodig og grundede nærmest over, paa hvilken Restauration man bedst tillavede en eller anden af hans Yndlingsretter.

Han havde oftere Juleindbydelser ud paa Landet til sine Omgangsvenners Familier, men vidste lige saa ofte at sno sig fra dem under et eller andet Paaskud. Den egentlige Grund var Frygten for at forstyrres i sine daglige bekvemme Vaner: —

„Man danser jo halve Natten, og saa laver man en tørbrunet Steg og en Sauce, for ikke at tale om en The, som er alt andet end Julemoro for en Hovedstadsbeboer ... For en Dags Skyld — ja; men fjorten Dage!" ...

Tør hænde stak der dog ogsaa tildels noget andet under, som han mindre vilde være sig selv bekjendt; han var — som ofte Tilfældet med noget forfængelige Naturer, — selskabssky og, saa ung

han endnu var, allerede paa god Vei til at blive en Særling.

Stærk af Konstitution havde han aldrig været, og med den Levemaade, han nu førte, undgik han heller ikke Bonvivantens almindelige Skjæbne. — Lægen betydede ham, at han itide maatte tage Rev i Seilene og indføre en fornuftig Diæt.

Med Schraders Upasselighed fulgte derhos Anfald af mørkt Humør. Han kunde sidde stille i flere Timer om Eftermiddagen paa en Bænk nede i Haven til stor Forskrækkelse og Uro for hans Værtinde, der ikke vidste, hvad hun skulde gjøre for at se ham tilgode. Naar hun saa bragte ham et eller andet, gjorde han sig en Fornøielse af under alskens humoristisk Disput at raillere alle de Begreber, som den bredskuldrede, kjernesunde Madame Vollnagel hidtil havde troet var lige saa spigerfaste og urokkelige, som selve Grundmuren, hvorpaa hendes Hus stod.

„Det gik," som Madamen bagefter forarget yttrede til Venner, „baade høit og lavt, baade om Tid og Evighed, saa man fristedes til at tænke, at han ikke troede paa saa meget som en Flis, der han sad!"

Hans gamle Læge raadede ham til jo før des heller at søge et Bad.

„De er kontemplativt anlagt, Schrader! og skal helst undgaa Sygelighedstilstande, der kan medføre Grublerier." ...

Doktor Ramm talte paa en Maade, som han skulde prætendere at kjende ham ud og ind, — han sagde det saadan dæmpet fortroligt, — og netop derfor ærgrede disse Yttringer Schrader en Smule.

Men han fandt dog tilslut ud, at det alligevel var det eneste fornuftige, han kunde gjøre. Det skadede ikke at styrke Helbreden, og ... naar alt kom til alt, saa var dog et Bad — et Bad og ingen Pineanstalt! Det gjaldt kun at finde det rette Sted

... et af de smaa, begyndende, hvor man slipper for den ganske Dag at have en hel opskruet fashionabel Modeverden tæt ind paa Livet.

Tilfældigvis averteredes der netop i de Dage paa Klem for et Jernbad ved Søen, som i sig forenede alle tænkelige Fordele, blandt andet dets Afsideshed.

Det hed Humlevig og bød — foruden Saltvandsbade og Jernvand som Drikkekur fra en nærliggende nyopdaget, liden, høist procentholdig Kilde — tillige, alt efter de afvekslende Vindretninger, baade Søluft og Skovduft, medens man kun behøvede at bestige et lidet Fjeld i Nærheden for ogsaa at naa op i Draget af Høifjeldsluften. Anstalten passede saaledes for saagodtsom alle mulige Slags Patienter, baade de, der trængte til den tungere og den lettere Luft, og tillige for de forskjelligste Økonomier ...

... „Ja, den Slags Vandaander har ogsaa sine Profeter," mumlede han, medens han sad med Avisen; han holdt imidlertid inde, idet han læste Slutningsnotisen: „En tidsmæssig Restauration har man sikkret sig inde fra Hovedstaden."

Og hermed var Humlevig Bad besluttet!

II.

Tiden var allerede rykket saa nær Aarets anden Badesæson, at her kun var liden Anledning til at korrespondere om Plads etc. Schrader skrev sin Anmeldelse i Posten, og allerede Aftenen efter fandt ham skagende i en ufjedret Skydskarjol paa Landeveien en knap halv Mil fra Humlevig.

Han sad i en Lærreds Støvfrakke og en ditto

hvid Hat for Solen. Den store elegante Skindkuffert, der var bundet bagpaa, og det solide Hattefutteral ligesom de i Reiseremmerne foran paa Skjærmen indsnørede Paraplyer, Stokke og Guttaperkasager — viste, at her var tænkt paa alle mulige Veirets Overraskelser.

Den upraktiske Maade, hvorpaa han holdt Tømmerne, røbede noksom den aldeles uvante, og hvergang der var lidt iveien, overlod han dem ogsaa stadig til den lille Skydsgut.

Men at Tingen alligevel interesserede ham, røbede sig derved, at han altid tog Tømmerne igjen. Det Hele var for ham noget saa nyt. Han var et Hovedstadsbarn, Brostenene havde været hans faste Grund, og af Udflugter havde han, udenfor nogle Dampskibs- eller Jernbanereiser, der endte med Hotellet i en eller anden Smaaby, kun foretaget de vanlige Lystture i Hovedstadens Omegn tilfods eller med Seilbaade — Farter, som i Regelen sluttede med, at man kom til „selve Sagen", nemlig „Viktualierne".

Veien bar opover, og han kjørte mellem høie Rugagre paa begge Sider. Aftensolen stod guldrød over Bakkerne, og i Aashøiderne laa et lindt Røgdrag fra nogle Bondestuer, medens der samtidig viste sig et rødt Skimt af Maanen i den varmedisige Luft.

Schrader var træt ... Han var uvant til al denne Rysten af Skydskjærrerne, og han havde kjørt i Solstegen saagodtsom den hele Dag midt i en graa Støvsky, hvis fine Sand han nu følte gnidse sig mellem Tænderne og svide i de betændte Øine. Han sad der med en dump Følelse af, at Landeveisstøvet tilslut kunde trænge ind i Hjernen og belemre Tankegangen ...

Men denne Tur idag, — saa trættende den end tilslut blev, — havde dog ladet ham opleve adskil-

ligt, ja, den havde igrunden været en af hans Livs lykkelige Dage.

Fred og Stilhed overalt! ... Og saadan uendelig Vidde; ... Rum og Plads lige hen i det blaa!

Ingen Gader, ingen mylrende Trængsel ... ingen Konstabler! — men derimod i fuldt Maal af ulovlige, ingen Fortougsret anende, Svin og Gjeder i ustraffet Frihed hele Veien.

Ogsaa de løse Heste og Foler, der af og til viste sig, interesserede ham; han følte sig paa en Maade selv som en — efter et uhyre langt Staldliv — i det frie sluppen Fole, noget, der gav sig Luft i hans mange Spørgsmaal og muntre Passiar med Skydsgutterne.

Han undrede sig i Stilhed over, at han ikke havde fundet paa at reise saadan i det frie før; ... det havde virkelig sin egen Fortryllelse! At han var kommet til at gjøre det denne Gang, havde sin Grund i, at det lille Dampskib, som pleiede at gaa indom Humlevig, ved et Uheld havde maattet overligge Ruten, saa at han vilde have mistet tre Døgn ved at vente.

Han vaagnede af sine Drømmerier ved, at Skydsgutten, der havde gaat ved Siden af i Bakken med Tømmerne, yttrede:

„Nu er vi over den sidste Kneik ... herefter gaar det bare nedover!"

Nedenfor sig saa han ved en Omdreining af Veien nu pludselig en hel ny Udsigt. Det var en smuk liden Vig af Søen med endel Fiskerhuse udover paa begge Sider og indenfor et Handels- eller Gjæstgiversted med en liden Klynge af malede Huse, der afgav en Ansats til en Gade.

Fjæren var fuld af ophængte Garn, og langs Strandsiden stak hist og her Fortøiningspæle for Baade op af Vandet; — fortøiet for sig selv laa en større elegant Seilbaad med Flag, der formodentlig tilhørte Badet, og længere ude, hvor to tre

lange smale Brygger gik ud til Badekummerne, vuggede et Par Lodsbaade.

Fra Aashøiden saa han over Øerne og Sundene foran Indløbet og langt ud i Havet, der i det blege Efterskjær af den sunkne Sol viste en hel Del Fartøier med slappe Seil, de yderste kun som Prikker eller hvide Fugle.

Men han speidede forgjæves efter selve Badestedet; dette maatte ligge længere henne, og det vilde rimeligvis blive sent nok nu at tage lige hen til det, — at sige med nogen rimelig Udsigt til Aftensmad, og han var for Øieblikket alt andet end oplagt til at undvære den. Han havde ikke spist siden Klokken tolv Middag og magert nok paa et Skydsskifte. I en lidt utaalmodig Tone udbrød han til Skydsgutten:

„Badet ligger altsaa ikke dernede i Vigen?"

„Jo!"

„Nei!"

„Jo—o — — Di kan endda se Flagstangen mellem Træerne lige bagom Aasen!"

„Altsaa ligger det ikke dernede i Vigen, men bagom Aasen."

„Jo—o da! —"

„Nei, siger jeg!" — Schrader holdt paa at blive hidsig. Det var jo en sand Mur at arbeide imod ... aldeles uimodtagelig for Fornuft!

„Jo—ho da!" ...

Schrader greb heftig ud efter Tømmen.

„Nei, ... Prr! ... lad bare mig kjøre! — Prr——rrr—."

Men al Skydsguttens „Prr" kunde ikke hindre, at „Svarten" snublede og efter et Par forgjæves Forsøg paa igjen at faa Benene under sig, styrtede voldsomt udover i den steile Bakke.

Schrader sprang ud af Karjolen, hvis ene Arm hang brækket over den liggende Hests Nakke, og stod et Øieblik aldeles forbløffet, saameget mere som

det forekom ham, som Skydsgutten trak sin Kniv og stak Dyret i Halsen — formodentlig for straks at ende dets Lidelser.

Han var aldeles uforberedt paa det Slags Tilfælder og uden Begreb om, hvad Omfang det kunde have. Hans første Tanke var paa det juridiske Ansvar, hans næste Forbauselse over at se Dyret igjen reise sig med overskaaret Brystrem, idet Skydsgutten holdt i Bidslet.

„Det er bare, naar det gaar nedover, at Svarten er lidt snublen ... ellers er det en røsselig Gamp paa Ageren ... slige Bagben!" forlød det, medens han roligt gav sig ifærd med at forbinde Karjolarmen med en Taugstump, som han skar af Kufferten.

Han syntes at forudsætte som noget selvfølgeligt, at Schrader vilde sætte sig op igjen og kjøre videre.

Schrader foretrak imidlertid, saa træt han var, at tilbagelægge den sidste saa risikable Fjerdingmil „nedover" tilfods med Udsigt til at havne i det Gjæstgiversted, som han havde set nede i Vigen.

Did naaede de først Klokken henimod ti.

Han nød sit Aftensmaaltid og bagefter en Cigar med den trættes Hvile ude paa Trappen. Det var halvskummelt med en stor rund, disig-rød Maane i Sommeraftenen.

Han var ikke oplagt til at sove, og det faldt ham tilsidst ind, at det dog ikke kunde skade at se sig lidt om henne ved Badet, hvor nu alle maatte have lagt sig.

Han tændte en ny Cigar og slentrede opover.

... Der var smukt! ... Veien gik med Grantræer paa den ene Side og en Eng med Kornstakke paa den anden, indtil der blev tæt Skov, som igjen pludselig aabnede sig og viste Badestedet lige foran.

Det bestod af endel Smaahuse strøede omkring paa Bakken og oppe paa den en stor Hovedbygning

med smaa Ruder, gammeldags Skraatag og Altaner baade foran øverste og nederste Etage. Det hele gav Indtrykket af engang at have været et større Landhandleri med Skydsstation, hvilket alt i stor Hast var forsøgt givet et modernt Snit overensstemmende med Stedets nye Bestemmelse.

Der var ikke Lys at se i et eneste Vindu.

Han fortsatte sin Gang og kom ind i en Allé af gamle Træer, hvorfra han igjen saa en Arm af Søen.

Schrader havde aldrig havt videre Natursans; men denne Dag ... og især denne Aften var saa fuld af Arom og Skjønhed, at han gjerne kunde vedblevet at gaa, hvor længe det skulde være, og bare se paa Vandet med Maanen i der mellem Træerne.

Ved Veien laa et Stykke af et nedblæst gammelt Havegjerde.

Han fik det Indfald at bøie ind der. Det var en stor Have med Frugttræer, Bærhække og Lysthuse.

Han var alt kommet et godt Stykke indover mellem Gangene, da det faldt ham ind, at det maaske dog ikke var saa ganske rigtigt at gaa der. Han søgte nedover igjen, men maatte have taget feil af Veien, thi han stod nu ved Havegjerdet lige paa den modsatte Side. Her var intet andet at gjøre end at forfølge Veien videre nedover langs Hækken, der nu viste sig at føre til et Lysthus af Humleranker nederst i Hjørnet.

Det forekom ham et Øieblik, som han saa Glimt af et Lys eller en Glød derinde mellem Løvet.

Han tænkte sig, at det maatte have været en Sankthansorm, og steg op paa en Mosebænk lige ved for bedre at kunne bedømme, hvor han skulde iværksætte Overgangen over Gjerdet, der her var baade nedfaldet og hullet, saa at man med Lethed maatte kunne smyge igjennem det.

Han skulde ogsaa øieblikkelig blive overbevist om det; thi idet han med et Sprang hoppede ned af Bænken, stansedes han pludselig af et flertonigt Angstskrig.

Det var kvindelige Stemmer! — mindst tre, fire Skikkelser, som fo'r i vild Flugt ud af Lysthuset og nedover ... ud igjennem Aabningen i Gjerdet! Den sidste, der ikke gav sig Tid til at bie paa dem, som var foran hende, klattrede over.

Hun maatte være af en usædvanlig Længde, ialfald saa det i Maaneskinnet ud som de tynde, lange Ben af en Stork eller Ibis deroppe paa Gjerdet.

Schrader stod længe stille paa Pletten.

Han gik ind i Lysthuset, og det var ikke frit for, at han troede at opdage en Duft af Tobak der. Da faldt hans Øie paa noget hvidt paa Jorden. Han tog det op. Det var en Morskabsbog! ... Hvilken Skade, at det var umuligt at læse saa meget som Titelen ved Maaneskinnet! ... De stakkels unge Piger sad naturligvis der og røg Cigaretter. De foregreb blot ved Nattetid, hvad deres Børn i den næste Slægt vilde gjøre aabenlyst om Dagen ... og saa havde de flygtet for ham som en Sildestime for en Hval! ...

Han blev siddende paa Bænken derinde i Betragtninger uden at mærke Tiden, da han vækkedes ved, at en Skikkelse — det var en ung Dame — sagte og forsigtig traadte ind og saa sig om, som hun ledte efter en Gjenstand paa Gulvet; — den Havehat, hun bar, skjulte den øverste Del af Ansigtet for ham.

Hun var alt kommet helt ind, da hun opdagede ham og udstødte et Skrig.

Han saa to, ikke lidet udtryksfulde Øine fæstede halvt forskrækkede, halvt forskende paa sig, idet han med et: — „De leder efter Deres Bog, Frøken?" rakte hende den.

I næste Øieblik var hun flygtet.

Nu først faldt det ham ind, at hans lange hvide Støvfrakke samt ditto Lærredshat, hvori han endnu gik efter Reisen, kunde være Aarsagen til Skrækken ... ja, det var tydeligt nok! Han maatte have taget sig net ud, som han stod der i Maaneskinnet paa Mosebænken foran Løvhytten, hvor de sad, ganske hvid som med et langt Lagen om sig ... og han tilmed hoppede lige imod dem! Det var jo en Indtrædelse, som man kunde le sig ihjel over! ...

„Men lidt har nu jeg ogsaa at le af, om det kommer til Stykket og her skal blive Krigstilstand ... Det ene Sværd skal nok saa net faa holde det andet i Skeden!" ...

Der var ingen Grund for ham til ikke at tage den samme Vei, som han havde set Damerne tage. Han fandt der en ypperlig banet Sti nedover til en gammel Træbro og op igjen mellem Træerne paa den anden Side, indtil han naaede frem til en af de brede, singelstrøede Gange, der tilhørte Badestedet.

... Det var to Øine, der sandelig saa ud, som de kunde tænke; ... naturligvis Badegjæst ... Noget raskt og tækkeligt i Havehat var det ialfald.

Hm, — dette var egentlig mindre heldigt, min Ven! — og jeg tænker, det foreløbig er bedst, vi gjemmer den fatale Støvfrakke, om ikke paa Havsens saa paa Kuffertens Bund.

Det var dumt, at hun fik høre min Stemme. Men jeg fragaar med største Frækhed alt muligt!

Han yttrede dette, som han oppe paa sit Værelse holdt paa at famle i Vinduet efter Rullegardinet og intet fandt.

Saa upraktisk Schrøder var ude i Reiselivets Tilfældigheder, saa praktisk var han, naar det gjaldt om at bedømme et Beboelsesværelses allehaande Fordele og Mangler, og en uhyre Mangel

var det her, at hans Soveværelse laa lige til Solsiden og ovenikjøbet manglede Gardiner!

Han havde en Tanke om at hænge Støvfrakken foran det ene Vindu, men fandt det efter Omstændighederne risikabelt, og træt som han var, gik han tilsengs.

Han var vant til sine runde ni, ti Timers Søvn og sov da ogsaa øieblikkelig ind som en Sten.

En Badelæge skulde neppe anet en Patient i den velnærede, ungdommelige Skikkelse, som laa der med det sorte Hoved udover den ene opadstrakte Arm. Ansigtet havde i sin faste Søvn et vist vemodigt bittert Udtryk.

Ud paa Morgensiden begyndte han at drømme om Roser ... smukke Roser, deilige Roser, som nogle underskjønne Kvinder eller Genier, der svævede i Straahatte frem af Gangene i Haven, kom imod ham med i aldeles overvældende Mængde.

Det ryede tilslut af dem som af en Fos ... hele Luften var fuld af dem ... og de blev saa besværlige ... fik med ét saa mange Farver, blev mørke, ringformige i alle Regnbuens Kulører ... snart store, snart smaa, glødende og stikkende.

Han hørte en svær Røst raabe noget gjentagende. Det var Havens Eier, som forfulgte ham, og han forsøgte at komme afsted, men kunde ikke flytte en Fod.

Det var en høist pinlig Tilstand; — røbe de unge Damer vilde han ikke! ... Han saa et uhyre Menneske komme raabende imod sig over Hækkerne og besluttede at slaa ham ned, naar han kom, ... om ikke med andet, saa med Hovedpuden, ... og det — lykkedes ham virkelig i det sidste kritiske Øieblik at faa Armene fri og kaste den imod ham! ...

Schrader vaagnede ved, at han med en voldsom Armbevægelse slog ud mod det lille Bord, som stod foran Sengen, hvorved Vandkaraffelen og hans Sager rullede i Gulvet.

Værelset var skinnende lyst, og hans Seng aldeles varm og hed af Solen, som havde staaet lige i Øinene paa ham.

Uagtet Uhret endnu kun viste paa seks, var her ikke Tale om at sove længer. Han var lysvaagen, og lige udenfor Vinduerne havde han desuden hele den skinnende blaa Vig, hvor der nu var fuldt Liv ... Den Stemme, som havde raabt, kom fra Folk, som satte ud Baadene nedenfor ... Nu raabte de igjen! ...

Det var egentlig aldeles mageløst saadan at kunne staa og gjøre sit Toilette, medens Fiskerbaadene roede paa Vandspeilet lige under én, og Lodsbaaden skjød ud med den røde Rand i Seilet.

Derude i Indløbet boltrede en Nise sig i Vandspeilet, snart over snart under, med en Stim Smaafiske foran sig i Vandfladen, og over dem svævede og kredsede en Hoben Maager ... Det var dog aldeles skjønne Fugle, saadan som de, ganske hvide, pludselig skar ned mod Vandspeilet, det de neppe berørte, og tog Fisken saa net! ...

Schrader saa meget, medens han stod der foran de smaarudede Vinduer og klædte sig paa denne Morgen, og han iagttog med den behagelige Følelse af, at Sansen for Naturen paa denne Reise saa at sige var nyvakt hos ham.

Nedenfor ved Bryggen laa en Baad fuld af blank Makrel, som om Natten var fisket paa Søen udenfor, og nok en Baad. Det maatte være Laks! — en uhyre stor, fed, skinnende én laa som Sølv over Toften ...

Han gik ned for at se paa den.

Jo ganske rigtig Laks! — og ved Siden af stod en skaldet, tyk Mand i Lærredsfrakke og Straahat med et Lommetørklæde i Haanden og prutede. Af Samtalen forstod han, at det var Badestedets Restauratør.

Laksen blev endelig kjøbt.

... „Og vi skal kanske have den til Middag, Hr. Restauratør?" — yttrede Schrader i et Anfald af gastronomisk Henrykkelse over den mageløs prægtige Laks.

Deres Blikke mødtes et Øieblik i glad forstaaende Sympathi i Anledning af den fælles Gjenstand for deres Beundring ...

„Den veier to et halvt Pund, — skulde man tænke det; ... men ser De, hvor tyk og rund den er?" bemærkede Restauratøren.

Han saa derunder gjentagende mere og mere respektfuldt, uvist spørgende, op paa ham, indtil han tilsidst tog til Hatten med et:

„Tør jeg spørge ... er det ikke Hr. Schrader? Jeg beder om Forladelse, fordi jeg ikke straks kjendte Dem." —

„Jo det er."

„Mit Navn er Wulff. Jeg har havt den Ære i Kristiania, i Hotel N., flere Gange at ..."

Schrader havde en smigret Følelse af, at hans Navn i den offentlige kulinariske Verden derinde stod overmaade høit.

... „Og De har maattet ligge her i Nat, Hr. Schrader ... hos Madame Lind!" udbrød han med en Mine, som just ikke var smigrende for Logiet. „Vi ventede Dem halvveis igaaraftes efter Deres Brev og havde gjort Deres Værelse istand — Nr. 37. Skulde det ikke være bedst at lade Deres Tøi kjøre op til Badet med samme Gut, som tager Laksen? — saa følger jeg Dem og viser Dem Deres Værelse nu straks."

Turen endte paa den venskabeligste Maade.

„Er der noget, Hr. Schrader, hvormed jeg kan tjene Dem ... for Deres Person ... saa beder jeg Dem blot tale til mig ... til mig selv, om jeg tør bede! De vil altid være priviligeret! — Til Middag Laks og Laksesuppe!" De sidste Ord hviskedes som

en fortrolig Meddelelse, idet han tog til Hatten og forsvandt i sit eget Departement.

Saaledes indtog Schrader allerede den samme Morgen sin Plads ved et af de tre Borde, der dannede Badegjæsternes Frokost-Anretning.

Han havde set en hel Sværm af Mennesker paa Pladsen foran Indgangen, da det ringede til Frokost. De stormede ind næsten til Trængsel, saasnart Døren blev aabnet, og havde kun Tanke paa Maden: — Mysost, Æg og Smørrebrød med Kaffe eller Mælk til.

Hvor de hug løs! ... Der sad en tyk Mand lige over for ham og skar i Mysosten — det var vældige Snit.

„Aa, — Hr. ... Hr. ... kunde De ikke række mig den Ost?" hviskede Damen, som sad ved Siden af Schrader, til ham, idet hun pegte paa den, og Stemmen dirrede af Utaalmodighed. „Skal den gaa rundt Bordet saadan, blir der ingenting igjen." ...

„Jeg skal kanske bede Opvartersken om at bringe en anden," svarede Schrader galant.

„Aa nei ... det er det samme. De faar saa ingen alligevel!

Tak!" — tilføiede hun bagefter. „De ser, Sagføreren har den endnu ... Aa, tør jeg bede Dem række mig det Smør der! Det kan ellers faa samme Skjæbne."

„Og de Kavringer?"

Hun forsynede sig drabeligt, øiensynlig under en nervøs Frygt for, at hver Ret ellers kunde forsvinde for hende.

Schrader begyndte at forstaa, at han havde faat en besværlig Nabo.

Hun talte ikke et Ord, som hun sad der, udenfor de Smaatjenester, som hun paa den Maade havde udbedt sig. Det var en middelhøi, robustvokset Dame med et firkantet, lidt stumpnæset og fregnet

Ansigt paa omkring de fyrretyve Aar. Naar hun blev ivrig og satte sine hvasse, graa Øine til, overgjødes den skjære Hud af en kolerisk Rødme helt op til de rødlig blonde Haarrødder.

„Endelig!" udbrød hun, da Mysosten tilsidst kom til hende.

Schrader vedblev ufortrødent at være den galante Kavaler og skar Osten op for hende; men i al Lunhed saa han sig om efter en anden Plads for Fremtiden.

„Tak! ... De er nok ganske fremmed her. Jeg véd, De heder Schrader ... mit Navn er Frøken Fasting."

„Glæder mig at gjøre Frøkenens Bekjendtskab."

„Tænk Dem, de er saa enfoldige at tro, at det har spøgt inat i Lemckes Have!"

„Hvor?"

„Oppe i Lemckes Have, hvor Doktorens bor ... De har set et forfærdeligt langt hvidt Spøgelse der i Maaneskinnet."

„Og hvem har set det ... om jeg tør være saa fri at spørge?"

... „Aa, Frøken Falk! hvem var det, som havde set Spøgelset?" henvendte hun til en ung Dame i gulgraa Bastes Kjole, der sad lidt rynket om en forresten kraftig og god Figur. Hun sad med Ryggen til dem ved det næste Bord og var saa ivrig sysselsat med at snakke og derhos nyde sin Frokost, at Frøken Fastings igjen til Utaalmodighed oplagte Stemme maatte hæve sig nok en Gang, før hun vendte sig til dem.

... „Gulrødt Haar, udslaaet over Skuldrene ... formodentlig fra Badet imorges og endnu mørkt af Fugtigheden, ... blaagraa Øine, et kraftigt Underansigt ... Skjødesløs i Dragt! ...

Hun ser ud som bare Manillahamp" — var, hvad Schrader i en Hast opgjorde sig. „Hende var det ikke!"

... „Det om Spøgelset er blot Sekretær Berles Fantasier og Forbedringer, Frøken Fasting! Det hele var bare, at endel af os var ude at spadsere i Maaneskinnet igaaraftes, og saa mødte vi en Landstryger eller vandrende Gesel, som sneg sig om i Lemckes Have."

Nu vendte nok en ung, meget smal og høi Dame i mørk Silkedragt sig til dem fra en Plads to, tre Kuverter høiere oppe:

„Jeg tror nu, det var en Tyv; — han saa saadan ud — uhyre fordægtig, maa jeg sige! Han sprang lige ind paa os, og vi blev da ogsaa bange og løb, som rimeligt kunde være, alt, hvad Tøiet kunde holde. Aa, hvor vi løb!" — hun holdt sig paa Hjertet, som hun havde en Svaghed der.

Ibisen paa Gjerdet! — tænkte Schrader, medens hendes Moder — en stadselig høi Frue med sorte Krøller og brede violette Baand i Kappen — udviklede, hvorledes Personen i vore socialistiske Tider helst kunde tænkes at være en Mordbrænder ... Der burde gaa Vagt om Natten.

„Se saa ... nu blir det Mordbrændere! — Det er forfærdeligt, hvor nervøse Folk overdriver!" udbrød Frøken Fasting og skjød Stolen heftig tilbage.

Uden Anelse om den Harme, hendes Gisninger vakte paa dette Hold, fortsatte imidlertid Fru Toldkasserer Raven ufortrødent sine Formeninger om, hvad der burde gjøres for at sikkre Badet og Damerne — især de, der, som hendes Datter, led af et Hjertetilfælde — mod den Slags Ugjerningsmænd.

Flere og flere reiste sig fra Bordene og gik, medens enkelte Damer og Herrer dannede en liden Klynge omkring den ivrige Fru Raven.

Schrader fandt, at den lille Begivenhed havde vakt en forbausende Sensation; man gjættede paa alt muligt og var høist opsatte paa Sagen ...

Frøken Fasting gjorde et Kast med Hovedet, der just ikke var synderlig smigrende for den almindelige Opinion ved Badet.

„Hvad siger De til saadant, Hr. Schrader?"

„Jeg? ... Jeg tror, det har været et Spøgelse, det var jo langt og hvidt."

Frøken Falk havde siddet halv vendt paa Stolen, men, idet Schrader svarede, saa hun pludselig saa opmærksomt op paa ham, at han fandt for godt at fortsætte i en ligegyldig Tone:

... „eller ogsaa én eller anden, som ikke havde Nattelogi og vilde sove i Haven."

„Umuligt! — det var ikke en saadan Slags," udbrød Frøken Falk, men holdt igjen pludselig inde.

... „Aldeles umuligt! ... Ikke sandt, Antonia?" — udfyldte Ibisen, idet hun over Bordet ivrigt appellerede til nok en ung Dame, der sad i stivstrøgen, hvid Morgenkjole tilsyneladende udenfor Passiaren og kun optaget af sin Nabo. Hun var sandelig smuk! — regelmæssige, stolte blege Træk, et pragtfuldt sort Haar, graa eller blaa Øine under Brynene ...

Antonia bøiede lidt paa Svanehalsen, før Svaret kom:

„Jeg for min Del tror, at det bare har været en Skygge — — saadan i Maaneskinnet blir man bange for saa meget!"

Hun talte lavt, og Schrader lagde Mærke til et eiendommelig fint forbeholdent Træk om Munden.

„Jeg forstaar" — tænkte han — „hun er den klogeste; — hun vil have Historien gjort til mindst muligt ... til en Skygge ... Jeg gad vide, om de smukke Læber ikke røg Cigaretter igaaraftes?"

Man reiste sig nu overalt fra Bordene, og Schrader lagde nøie Mærke til, hvad Slags Hatte de unge Damer bar.

To Øine havde de rigtignok alle; ... men de to,

han inat havde set, maatte det dog vel gaa an at finde igjen ...

Hans Undersøgelser førte imidlertid for Øieblikket ikke til noget Resultat. Han fik ogsaa snart andet at tænke paa, og sine Filosofier og Betragtninger maatte han en betydelig Del af Dagen henflytte til Badekarret.

III.

... Bade, spadsere og læse Aviser og i Gangene regelmæssig møde og hilse paa de samme Medmennesker, som ogsaa skulde bade og spadsere! ... og saa vente paa Middagen ... og saa vente paa Aftenen ...

Det stod ikke til at nægte, at Dagen blev lang. Det var, som enhver fornuftig Diskussion var forvist som Overskridelse af, hvad Hjernerne her kunde taale, medens man til Gjengjæld underholdt sig om hverandre indbyrdes og kritiserede, saa Stedet burde hedt Hvepsevig istedetfor Humlevig! ...

Gik her ikke en hel alvorlig Professor fra Universitetet og opoffrede sig for Uenigheden mellem Frøken Birkfeldt og Frøken Fasting, og vrøvledes der ikke en stiv Eftermiddag blandt Herrerne om, at Frøken Baumann skiftede Toilette tre Gange om Dagen, og om, at den unge Remmer var kommet til Badet bare for hendes Skyld.

Han havde Indtrykket af at være kommet ind paa en Idiotanstalt, og Frøken Fasting havde vist ikke saa Uret, da hun yttrede, at de maatte have mere eller mindre Vand i Hovedet allesammen!

Nu, — for Schrader var det jo let nok at unddrage sig. Alt fra den Tid, da han var gaat træt af Theatret, var han vant til at tilbringe sine Afte-

ner i Slobrok med en eller anden Bog, helst en Roman, og dertil tog han ogsaa her sin Tilflugt. Oppe paa sit ensomme Nr. 37 i Badets Hovedbygning konsumerede han nu udover Aftenerne ved et Par svage Stearinlys det ene Bind efter det andet af moderne franske Noveller, som han havde bemægtiget sig nede paa Kontoret hos Doktoren; men med den Virkning, at han tilsidst to Nætter efter hverandre sov ind baade fra Bogen og Lyset, — en naturlig Følge af, at han stadig maatte op præcis Klokken seks om Morgenen.

Det viste sig, at den Maade at tage det paa aldeles ikke passede til Badelivet; man maatte her sove som en Sten Klokken ti senest.

Schraders stive Natur sprællede i over otte Dage, inden han blev inddysset i den almindelige Hvirvel og begyndte at finde Livet ved Badet baade interessant og underholdende.

Han havde jo egentlig tænkt at flytte sin Plads ved Bordet, men det kom efterhaanden til, at han fandt sin bedske kvindelige Nabo overmaade prægtig, naar hun blot øieblikkelig fik, hvad hun ønskede. Der stod etslags sund Bitterhed af hendes Bemærkninger, der mindede om Bukkebladet. Men han havde ogsaa en anden Grund.

Netop fra denne Plads saa han saa ypperlig hen til Frøken Antonia Baumann. Han havde hendes blege, kolde, regelmæssig skaarne Ansigt foran sig i halv Profil og kunde følge det forbeholdne fine Udtryk ved Læberne, naar hun konverserede. Han bemærkede, at det egentlig sjelden var hende, som talte. Hun hørte kun til og smilte paa en saadan Maade, at det altid bragte den, der konverserede hende, til at fortsætte.

En høist opmærksom Kavaler havde hun i Hr. Remmer, en rødlet, lidt skaldet, yngre Herre med et blaseret Udseende og Søn af en af Landets Rigmænd.

Det var heller ikke uden Sammenhæng med denne hans Beundring af Skjønheden, at han nu hver Formiddag ved Tolvtiden valgte at tage sin Avis op paa den øverste Altan, der i Regelen, især ved denne Tid, under det udspændte Solseil afgav Pladsen for nogle eksklusive Fruer med deres Kredse, og ellers i det hele taget var Stedet for den stiveste Del af Badestedets Selskabelighed. Frøken Baumann saas nemlig da gjerne henne under Glasvinduet med den nydelige lille Strimmel paa Fanget, som hun arbeidede paa.

Medens Schrader sad og læste og af og til galant bukkede sig for at tage et Nøste op for en af Fruerne i sin Nærhed, syntes det, som de unge Damer henne ved Bordet ikke var utilbøielige til at drage ham ind i deres Passiar. De havde alt et Par Gange appelleret til hans Mening.

Igaar havde der været Regn og derfor en liden Generalprøve, som det hed, paa et Bal om Aftenen, i Anledning af hvilket sidste Damerne endnu var temmelig animerede. Han følte godt, at der svævede et Spørgsmaal i Luften om, hvorfor han ikke havde værdigedes at danse.

Idag skulde der være *dolce farniente*, erklæredes der.

Man sad i den noget trykkende Hede og rugede over Gaarsdagens Erindringer, medens der musiceredes og snakkedes i Værelset indenfor den aabne Altandør. Af og til blaffrede Solseilet op for et lummert Vindstød, og langt ude til den ene Side bag Høider og Træer saas den blanke smale Arm af Fjorden med et Par fjerne Baadseil og undertiden et Blink af Aarerne i Solen.

Frøken Baumann saa unægtelig. saa fint hendes smukke Smil end skjulte det, lidt mat og kjed ud, — maaske af Hr. Remmer, som altid sad der med Halsen rakt frem færdig til at sige hende en

eller anden Behagelighed, byde Familien sin Vogn, sin Seilbaad, sin Ledsagelse ...

Den Paastand, at den ene af Baadene var Doktorens, vakte pludselig endel nysgjerrigt Røre; der mentes endog, at der var Damer i Baaden, og Frøken Baumann laante i den Anledning Schraders Kikkert.

Da Hr. Remmer imidlertid lige efter fremsatte den Gisning, at det kunde være hans egen Seilbaad, der blev roet op til et andet Fortøiningssted, leverede hun Kikkerten tilbage med en lidt nervøs Mine uden at have benyttet den. Hun saa ud, som hun led af Hovedpine:

„Aah, hvor jeg er kjed af Seilbaade!"

„Jeg haaber kun idag, Frøken!" indvendte Hr. Remmer med sit bedste Smil.

„Det, jeg ikke taaler, er at se paa Manden, som sidder tilrors; — han dukker uophørlig op og ned imod Vandet, saa jeg bliver søsyg af det!"

„Søsyge kurerer vi med Champagne!" svarede Remmer lystigt uden at ville mærke Spydigheden, der gik temmelig stærkt udover ham, eftersom han ofte selv styrede sin Baad — „jeg har en hel Del af den under Tofterne."

... „Naturligvis pint ihjel af hans Kurmageri og kanske ovenikjøbet paavei til at forlove sig med ham!" tænkte Schrader under den lidt lumre Pause, som opstod.

Hendes blege Træk begyndte mere og mere at blive ham en psykologisk Studie. „Et saadant Ansigt maatte kunne huse Lidenskaber ... skjulte dem maaske allerede; ... den smukke Perlerad af lave, hvide Tænder kunde kanske ogsaa bide Læben tilblods" ...

Hans Blik faldt idetsamme paa et guldrødt skinnende Hoved med et Par overgivne Øine, som kom frem lige i Solstrimen ved Døren. Han gjenkjendte

Frøken Falks over Næsen lidt fregnede Fysiognomi.

„Sid nu ikke der saa melankolsk, Antonia!" sagde hun, idet hun rask traadte ud paa Altanen uden Spor af at respektere den lidt trykkede Stemning; „Du kommer alligevel i Seilbaad i Eftermiddag ... hvad vædder Du?"

Frøken Baumann saa alt andet end overbevist ud.

... „Saa se ud! ... hvem tror Du ror i Baaden derude?"

Schraders ypperlige Kikkert maatte igjen frem. Kjendelsen lød paa, at der var mindst to Damer i Baaden og en Herre.

„Javist, Doktoren og hans Damer! ... Det er Sølvbryllup over hos Lodsoldermand Wiig i Tangsund, og de er buden til Middag der. Men, da de reiste, lovede jeg ... ja, — ikke bare jeg, — Sekretær Berle var med" ...

„Jeg maa sandelig protestere, Frøken! ... jeg kan ikke tilegne mig Æren, jeg stod blot og hørte paa," indvendtes der noget ivrigt fra den paaberaabte Side.

Sekretær Berle var en høist smagfuldt klædt ung Herre med et krøllet kastaniebrunt Haar om et dunblødt, rødmusset Ferskenansigt og med en farvet Blyant stukket med en vis Virkning op i Baandet paa Hatten. Han var Sekretær ved Badet, Anstaltens Festarrangeur.

„Aa ja, ... men De sagde ialfald intet imod det! Jeg lovede, at vi skulde komme med Baade iaften og sende et Fyrværkeri op paa Bugten udenfor ... Doktoren skulde forberede en af Sønnerne paa, at vi kom. Altsaa foreslaar jeg, at vi bemander vore Skibe! De, Hr. Remmer, er Admiral paa Deres Fregat" ...

Remmers halv spasende Buk sagde hverken ja

eller nei; — han ventede aabenbart sit Signal fra Frøken Baumann.

„Jeg haaber, De ser, at det gjælder Badestedets Ære?"

Remmer smilte og bukkede blot yderligere galant.

... „Hvad, Antonia? ... Du indser da, at vi maa have Hr. Remmers Seilbaad? Saa hjælp mig dog!"

„Jeg maa ærlig sige Dig, Ely! at jeg ikke indser, hvad vi har at gjøre med de fremmede Mennesker. Det var noget, jeg syntes, Doktoren burde forstaaet ... Det eneste, Du nu kan gjøre, er virkelig straks at sende Afbud til ham og sige, at han ikke maa nævne noget!"

„Jeg skal gjerne besørge Budet," udfyldte Remmer galant.

... „om at det ikke blir af? — tusind Tak! — Vil ingen anden, saa arrangerer nok Hr. Berle det!" ...

„Hvad Du er for en urolig Sjæl, Ely!"

„Frøkenen deler blot hele Kystens Begeistring" — sagde Remmer — „den er vist at træffe der i Tangsund iaften i Skikkelse af lystige Lodser og Sjøfolk i hobevis."

„Og synes De da ikke der er noget høitideligt ved en saadan gammel, graahaaret Sømand ... med de blaa Klæder med Ankerknapperne paa sin Hædersdag? — og Turen kunde blive saa aldeles ubeskrivelig prægtig! — Tænk blot Fyrværkeriet paa Bugten lige udenfor Vinduerne!"

„Frøkenen mener, at der ialfald kunde gjøres en morsom Aften ud af den gamle Sømand med Ankerknapperne?"

Bemærkningen kom dennegang fra Schrader, og han høstede et paaskjønnende Blik fra Frøken Baumann. Idet hun smilende saa ned i Hækletøiet, sagde hun:

„Der hører Du, Ely — Du er gjennemskuet trods al din Veltalenhed."

„Vær saa god, — bare Turen kommer istand!"

„Og jeg synes, Du er rent utrættelig i at finde paa nyt. Igaaraftes dansede vi til sent, og idag vil Du vi skal ro udover Natten ... Jeg for min Del sværmer nu for Udsigten her fra Altanen! ... at sidde her og se Maanen speile sig i Søen. Jeg véd desuden intet kjedeligere end saadan at opvarte med Overraskelser paa Bryllups- og Fødselsdage!"

Ely gik hen og bøiede sig over hende:

„Vær nu sød og hjælp mig! — Du véd jo godt, at naar Du siger ja, saa gaar alle de andre med, saa skal Du siden faa sidde her paa Altanen og se paa Solnedgangen hver Aften."

„Frøken Falk sætter alt paa høieste Kort — det skal være morsomt at se, hvem der vinder!" — sagde Schrader.

„Ely vinder ubetinget! Man kan ligesaa godt give sig først som sidst. Hun har en Energi af Granit, naar hun har Lyst paa noget."

„Hr. Berle!" udbrød nu Frøken Falk — „frem med Blyanten og notér! ... Fru Baumann, Frøken Baumann, Hr. Remmer, De, Hr. Schrader?" — Af hendes muntre blaa Øine lyste i Øieblikket et Sprog, som var høist overtalende —

„Hm, det er ikke saa lige til at lade sig engagere tilskibs ... ovenikjøbet, hvor éns Udygtighed kan komme i bengalsk Belysning; men, kan De bruge mig som Statist eller stum Person i Baaden, saa er jeg til Tjeneste."

„Nummer fire!" udbrød hun triumferende.

„Der ser De, Hr. Schrader," sagde Frøken Baumann — „heller ikke De undgik Deres Skjæbne!"

„Hvad mig angaar, Frøken! — jeg holder af at lade mig drive."

— Ved Kaffetid var Turen bleven høist populær. Endel af Selskabet skulde underveis optages af

Remmers Baad, der laa fortøiet oppe i en Vig, hvortil man ellers blot kunde komme ad en Tvervei over Aasen, og efter endel Meningsforskjel og Vanskeligheder med Hensyn til Pladse, hvilket dog alt tilsidst lykkelig blev ordnet, roede i den stille solvarme Eftermiddag tre næsten overladede Baade ud fra Humlevigs Brygge.

Man gled undertiden saa tæt under et Udhang af Skoven, at Grenene kriblede henover Parasolerne, der dannede en tæt Skjoldborg fra Stevn til Stevn og hindrede ethvert Glimt af Udsigt udenfor Randen af Baaden.

Til Gjengjæld var Lystigheden indenbords desto større. Kun Schrader var en Smule Misanthrop. Hans praktiske Blik sagde ham, at det igrunden var en temmelig risikabel Situation saadan at befinde sig i en Baad pakfuld af Damer! En af dem behøvede jo blot — som nu igjen, fordi man ikke kunde sidde rolig! — at blive lidt forskrækket og springe op ... Alle vilde pludselig op i den ene Side af Baaden ... Jo det kunde blive en Scene! Damer i Vandet ... som greb efter ham for at reddes! — og han kunde svømme akkurat saa godt som en Møllesten!

„De staar hos D e m, Hr. Schrader!"

„Hvad behager?"

„Jordbærene!!" — lød det fra to tre Kanter for at understøtte Frøken Falk, der igjennem Snakket forgjæves raabte til ham, og nu vedblev:

„De staar under Toften, blot De reiser Dem!"

„Mon det ikke er forsigtigst at sidde rolig i Baaden, vi er saa mange," indvendte Schrader mildt.

„Straks vi har faat Jordbærene, Hr. Schrader!"

Schrader maatte reise sig, og Følgen blev ganske rigtig igjen en Forskrækkelse fulgt af et ufrivilligt Skrig fra en af Damerne.

„De er vist nervøs paa Søen?" lo Frøken Falk.

„Jeg holder altid paa Ligevægten, ... og i dette Tilfælde paa Ligevægten i Baaden ... Ne...i! ... De skulde ikke bøie Dem saadan ud, Frøken!"

„Det er jo blot for at byde Dem af Jordbærene!"

„Tusind Tak!" — Schrader forsynede sig hastigt for at faa en Ende paa Scenen. Hun lænede det ene Knæ paa Toften og rakte Kurven ud.

„Sig mig, kan De svømme, Frøken?" Spørgsmaalet kom lidt but og kort, og hendes Ansigtsfarve viste, at hun følte Tilrettevisningen. Idet hun satte sig ned, sagde hun impertinent:

„Er det ikke mærkeligt, Hr. Schrader, — jeg har hele Tiden set paa Deres Ansigt, at De ikke kan det!"

„Takker, Frøken!"

„Det er ikke altid, man har en russisk Søofficer til at trække sig op af Vandet, Ely, som Antonia Baumann!" — bemærkede nu en violet Kjole iblandt de unge Damer.

„Nei om Forladelse!" — udbrød Frøken Falk og saa op af Jordbærkurven — „det var en spansk."

„Aldeles ikke, — det var en russisk! ... Han styrtede sig ud fra Rælingen efter hende i den mørke Nat ... Havde hun været her, skulde Du hørt, at jeg har Ret!"

„Du véd jo, hun aldrig taaler, at nogen rører ved den Historie ... Men, forresten, saa har jeg den fra hendes egen Mund, saa Du kan stole paa det, Milla, — han var spansk."

Milla syntes ikke overbevist og støttedes heri af Ida Raven, Ibisen, som mente, at ogsaa hun havde hørt, at Søofficeren var russisk. „Han havde rakt hende en liden Revolver med Elfenbensskjæfte til Farvel, da han havde faat hende op i Baaden og de skiltes, fordi Dampskibet i det samme skulde gaa."

„Dette er jo en hel Roman!" — udbrød Schrader.

„Hun bærer den siden altid paa sig, men viser den aldrig frem" — svarede Frøken Falk. — „Jeg har dog set den."

„Jeg ogsaa!"

„Jeg ogsaa!" — lød det efter hverandre med et vist Eftertryk fra hver af de unge Damer, der alle syntes i særlig Grad at vurdere Æren af hendes Fortrolighed.

„Jeg ogsaa," yttrede Berle nikkende og i en Tone, som ogsaa han nu maatte rykke ud med noget — „ganske tilfældig! ... Den ligger i et rødt Saffianshylster og er det mindste Skudvaaben, jeg nogengang har set; — den kunde næsten bæres i en Uhrkjede."

Schrader faldt i Tanker.

„Saa det var altsaa det, som gjemtes bag dette kolde, blege, skjønne Ansigt. Hun havde naturligvis elsket Søofficeren, som havde frelst hende og til Afsked rakt hende Revolveren ... Hvilke Modsætninger Virkeligheden dog huser! — at sidde med en stolt Spanier i sit Sind og have en — Hr. Remmer foran sig!"

„Om Forladelse, Frøken Falk!" — optog han bagefter noget uventet — „Havde hun kjendt Søofficeren tidligere?"

„De havde været Passagerer sammen der ombord i tre Dage fra Havre til Kristiansand, hvor de kom en Aften i Storm. Da hun skulde gaa ned i Baaden for at sættes i Land, faldt hun i Vandet, og Spanieren styrtede sig udover Rælingen og bjergede hende — — det var mørkt og kun Lanterner ..."

— Schrader sad og saa ud mod den Baad, paa hvis Agtertofte hun sad. Den vandt efterhaanden op paa Siden af dem. Søen laa gjennemsigtig stille og blank med den blaa Himmel, Strandbakken og

Træerne paa sin klare Grund, og den lave, hvidmalede Snekke med den grønne Rand, den røde Bund og de festligklædte unge Damer hang som en fyldt Blomsterkurv i det speilende Vand. Frøken Baumann skjød af og til efter med Haanden paa den bagerste Aare, og hendes silkeblaa Ærme tog sig aldeles skinnende metalblaat ud i Vandet.

Han blev enig med sig selv om, at en skjøn Kvinde i en malerisk Omgivelse er noget, man ikke saa let blir træt af at se paa.

Billedet udslettedes imidlertid af Vinden, der i svage Pust begyndte at lægge „Graaer" indover Sundet — en Kjendsgjerning, der hilsedes med stor Jubel af dem, som skulde sættes af i Remmers Seilbaad, og hvis Udsigter nu oplivedes. Afskibningen foregik ogsaa lidt efter under megen Munterhed, idet han lagde sig rundt om den og bordede den fra alle Sider.

Baadene var ikke længere overladede, og man kunde egentlig nu først i fuld Ro gjøre sig godt af Turen.

Schrader var af Profession Iagttager, og medens han sad der i sin lyse Sommerdres med Rørstokken under Hagen ved Siden af et Par af Fruerne, undgik det ikke hans Opmærksomhed, at der var nogen Lummerhed i Luften. Frøken Birkfeldt og Fru Lindkjær havde begge paa den høfligste Maade undslaaet sig for at gaa op i Seilbaaden, hvorhen Remmer galant indbød dem, idet han bemærkede, at der var arrangeret Pladse udtrykkelig for dem, og Sekretær Berle var nu øiensynlig bleven tilbage som et Uvillien udslettende Element i Skikkelse af en høist opmærksom opvartende Kavaler. Man begyndte ialfald Gang efter Gang paa meget fordægtige Emner.

... „Nu tror jeg dog, jeg har gjættet, hvad Deres smukke Broderi skal blive, Fru Lindkjær ... en Kaminskjærm?"

„Da har De dog gjættet feil, Hr. Berle! Det skal blive et Bordtæppe."

„Saa—aah? Jeg skal tilstaa Dem, at det Mønster, blot en Violbuket i Bunden — hele Tiden har forekommet mig aldeles mageløst; ... saa enkelt! Jeg maa altid se hen paa de Violer, naar Fruen sidder paa Altanen ..."

„Hr. Berle, som har saa meget at passe paa ved Badet — det maa jo smigre mig meget!"

Berle vedblev beskedent indsmigrende:

„Kun er det vel et Spørgsmaal, om det er sundt for en Badegjæst at være saa flittig. Hvad siger Frøken Birkfeldt? Der er ingen ved hele Badet, som er kommet sig saa afgjørende som De, Frøken Birkfeldt! Naar jeg husker paa Deres Farve, da De kom og — nu!"

„Det er muligt, Hr. Berle; — men Badet er ingenlunde feilfrit ... særlig beror meget paa Tonen ved det."

„Tonen? — jeg vil dog haabe?" ... Berle tog Hatten af og strøg sig med de nette Hænder gjennem sit smukke Haar.

„Ja vist! forstaa mig blot rigtig ... man kan jo ikke for, at en enkelt" ... Hun vendte sig let til Fru Lindkjær, hvis Mine viste, at hun fuldstændig godkjendte Hentydningen.

„Ja, min kjære!" svarede denne — „man maa jo desuden være glad ved, at det er gaat, som det er gaat ... med en aldeles uforsvarlig overfyldt Baad! Vi kan kun være Dem, Hr. Schrader, taknemmelig, fordi De nedlagde Deres Indsigelse mod den unge Dames Væsen, det var paa Tide, forekom det mig."

„Hvem? ... mig? — Jeg maa sige ... jeg" — Schrader blev noget overrasket ved saaledes pludselig at finde sig som Organet for en hel misfornøiet Stemning mod den stakkels Frøken Falk.

„Det er ingen anden end denne unge Dame,

hvis Egensindighed og Lune vi skylder dette Arrangement — ligesom da hele Turen, der naturligvis burde være udgaat fra nogen ældre — og det uagtet det udtrykkelig blev gjort opmærksom paa, at her vilde blive for mange i Baadene! Jeg skulde intet sagt, men hendes Opførsel i Baaden var jo af den Art, at man kunde forgaa af Angst ... og, havde ikke Hr. Schrader" ...

„Aa jeg beder, mine Fortjenester vurderes altfor høit, Fru Lindkjær! — en Smule urolig i Baaden var hun jo vistnok; men" ...

„Aa, De er sandelig altfor overbærende! Jeg skal sige Dem, Hr. Schrader," sagde Fru Lindkjær, heldende sig henimod ham paa sin distingueret akcentuerende Maade, — „hun er et forkjælet Barn. Hendes Fader var en meget aandfuld Mand, og hun var hans Øiesten. Hun spiller og synger godt og nu, Faderen er død, er hendes stakkels, syge Moder, som sjelden er ude, alt andet end istand til at styre og lede hende" ...

„Man siger, at hun søger en Stilling som Opdragerinde," udfyldte Frøken Birkfeldt lidt ondskabsfuldt.

„Nu, det maa jeg sige! Hun har naturligvis ikke Spor af Kundskab til Verden, — tror, at hun overalt kan tillade sig det samme som de allerheldigst stillede. Men hun kommer nok til at gjøre Erfaringer!"

„Ja, i det Stykke tvivler jeg ikke paa, at Fruen spaar aldeles rigtig!" undslap det Schrader.

„Og hvordan vilde ikke Verden ellers se ud, Hr. Schrader!"

„Ja, Faren for at komme i overladede Baade vilde jo unægtelig stige," lo han.

... „Og hun kan være ikke saa lidt ondskabsfuld — — blot det, hun sagde om Doktorens Amanuensis, for Eksempel" ...

„Om Jullin?" spurgte Berle forhippet.

„Nu ja — det skulde jo egentlig ikke fortælles, naar De, Hr. Berle, er tilstede. Tænk Dem, — blot fordi Manden har rødt Skjæg og er gul og mager, gaar hun hen og sammenligner ham med en rusten Spiger, der skal anbefale Jernkilden! — — De véd, man har skrevet noget om den og kaldt den Humbug" ...

Baaden gled i det samme ind ved Bjerkeholmen.

Man gik iland paa det lille Klippeskjær i Sundet, der var klædt med endel Løvskov og et pragtfuldt, frodigt Ormegræs samt Bringebærbuske i Revnerne. Et smalt Engestykke strakte sig fra Stranden op til et lidet Sømandshjem, hvis Trappe efterhaanden helt over besattes med Kurve, der bares did af Herrerne. Husets Ildsted var nemlig paaregnet til at opvarme Chokoladen.

De førstankomne havde været ifærd med at afsøge Øen for at finde det bedste Sted til at slaa Leir, og det varede ikke længe, før en Deputation med Hr. Remmer i Spidsen var nede ved Stranden for at føre Fru Lindkjær og Frøken Birkfeldt hen til den Plads, man havde fundet. Den skulde først underkastes deres Billigelse.

Det var vistnok Fru Baumann og hendes Datter, som havde sørget for denne særlig hensynsfulde Modtagelse og tillige afrettet Remmer til alle disse gjentagne indstændige Anholdelser, som han fremførte paa Opveien, om at de dog for Resten af Aftenen maatte gjøre hans Baad den Ære. Han forsikkrede, at dette var baade tryggere og mere beskyttende mod Forkjølelse, og appellerede i den Anledning fripostig til Schrader, som gik lige bagefter med Frøken Birkfeldt under Armen, der nikkede med den store befjedrede Hat, som en Marionetdukke. Schrader begreb, at det skede i fælles Interesse for den gode Freds Skyld, og han var overmaade meget for Fred. Da de kom op til Ste-

det, hvor man havde henlagt Leiren, syntes det forønskede Resultat ogsaa fuldt opnaaet; thi Fru Lindkjær udstødte, idet hun satte sig:

„Men, Hr. Remmer! — her er jo aldeles nydeligt!" — og Frøken Birkfeldt akkompagnerede:

„Det kunde ikke være heldigere valgt! ... og saadan en Udsigt ... hele Sundet opover!" — Da hun derpaa nedlod sig ved Siden af Fru Lindkjær, tilføiede hun netop saa høit, at Schrader, der havde bredet hendes røde Plaid ud for hende, fik godt af det:

„Og hvor heldigt, at Frøken Fasting ikke blev med! ... hun vilde rent have skjæmmet os ud den smukke Tur med alle sine Fornærmelser!"

Frøken Fasting var unegtelig Badets Skræk, og det ansaas for et ikke lidet Held, at hun i det sidste Øiebliks Utaalmodighed pludselig havde ombestemt sig.

Efter en Stunds Forløb var Anretningen færdig. De unge Damer havde paataget sig Opvartningen og tog sig overmaade godt ud, som de travle dels skyllede Kopperne af i Bækken, dels gik der i det grønne og bød om Chokoladen og Kagekurvene, især Frøken Baumann, der for Leiligheden havde iført sig et høihalset hvidt Forklæde, som sad aldeles ekstra klædeligt og lod hendes slanke Skikkelse fremtræde med dobbelt Virkning. Hun var en sand Diana mellem Nymferne, og som hun med det glinsende ravnsorte Hoved lidt foroverbøiet bar Chokoladebrættet, var hun i alle sine Bevægelser en udsøgt elegant Skikkelse.

At ogsaa Damerne ikke var blinde herfor, hørte Schrader, da Frøken Falk, som kom gaaende med en Kagekurv let svingende i Haanden, med ét lod den synke og i ren Selvforglemmelse udbrød til Ida Raven:

„Sig mig, har Du set nogen saa smuk?"

— Man havde opholdt sig længe ved Maaltidet, der frembød flere smaa Intermezzoer, idet tilsidst Børnene og Folkene nede paa Pladsen ogsaa blev budne op paa Levningerne, og de sad nu med den snart nedgaaende Sol i Ansigtet tause og en Smule uforetagsomme.

Endel af de yngre lavede sig imidlertid efter den livlige Frøken Falks Opfordring til at nytte den knappe Tid, der var igjen, til at lege, og lidt efter gik „Høg og Due" nok saa lystigt over en liden Grønning henne mellem nogle Fjeldknarter.

„Ida har slet ikke godt af det!" — udbrød Fru Raven i Misstemning, — „hun blir varm, til hun skal i Baaden."

... „Et høist utidigt Paafund nu saa sent! Jeg synes, vi kunde have nok nu af disse evige Indfald; — først inviterer hun Folkene hidop, og saa skiller hun hele Selskabet ad!" ...

„Aa, Du kjender hende jo, min kjære; hun er ikke til at raade med, der er noget ustyrligt ved hende!"

Den med rette kriticerede kom virkelig ogsaa i det samme i fuldt Løb. Remmer holdt paa at naa hende; men hun erklærede pludselig Pladsen deroppe for Fristed, og Legen for endt! hun vilde aldeles ikke erkjende, at hun havde tabt.

Man fandt sig i den unge Dames Egensindighed. Kun Remmer fortsatte animeret Disputen og paastod at have fanget hende.

Frøken Baumann, der sad noget stille og ubeskjæftiget, begyndte lidt tendert at klage over Myggene og vifte dem bort fra sig, indtil Remmer indfandt sig og bad om at maatte faa røge dem bort med en Cigar, et Eksempel, som Schrader, der inderlig havde længtes efter sin, øieblikkelig med tjenstfærdig Iver efterfulgte.

Schrader sad og grundede paa, hvorledes Kvinden dog er nødt til at lyve. Havde Frøken Bau-

mann været alene, vilde hun maaske i al Mag og med stort Behag selv have røget Myggene bort med en Cigaret, istedetfor at hun nu sad der som en ufølsom Gudinde mellem to mandlige Røgaltere af Tobaksblade.

Men i en af de ensomme Stunder med Cigaretten, hvad tænkte hun saa paa? — en saadan Remmer maatte jo blive gal, om han vidste det — paa en spansk Søofficer! ...

Aftenen begyndte at skumre saavidt, at man maatte tænke paa at indskibe sig, om man vilde opnaa med Glans at faa udført Fyrværkeriet paa Tangsundsbugten, og man brød derfor op.

Schrader bar Frøken Baumanns Sjal, idet han tillige støttede hende i det ikke lette Terrain. De var komne ind i en interessant Samtale om de moderne Romaner, hvilket Thema ingen af dem var tilbøielig til at opgive. De stemte her saa mærkelig overens lige til det, at Frøken Baumann leende bekjendte, „at hun ialfald desværre var saavidt fordærvet, at hun ubetinget foretrak en af de saakaldte slette, spændende Romaner for disse udraabte gode, der uden Undtagelse allesammen var saa afgjort kjedelige! Hun fik bestandig Hovedpine af dem, og man kunde ikke forlange, at hun skulde sidde og læse med Salmiakflaske ved Siden!"

De var under dette naaede ned til Baadene, der befandtes at ligge oppe paa Land paa Grund af den imidlertid stærkt affjærede Sø.

Som Schrader kom, kastede han sin Cigar over en af Baadene. Til hans Overraskelse frasede pludselig op af Baadens Forstavn en komet- eller feiekostlignende Raket, der vakte meget Røre. Den tog ildsprudende en Krumvei langs Jorden, og lige efter, før han rigtig fik se, hvor den gik hen, steg et romersk Blaalys pilret blinkende op imod Himlen og udtømte sig med et Knald i en Mængde Smaastjerner.

Det faldt Schrader øieblikkelig ind, at det var hans Cigar, som havde anstiftet Ødelæggelsen, og han saa i Aanden den Prostitution, der vilde følge, om Aftenens Fyrværkeri skulde glippe paa den Maade. Hans Cigarstump laa der ved Siden af nogle sværtede og tildels rygende Papirstykker, Levninger af det alt eksploderede. Han sprang straks ind i Baaden og tog den op og traadte derpaa med Foden nøjagtig ud enhver Gnist, han kunde opdage i Papirstumperne. For en overflødig Forsigtigheds Skyld bar han Fyrværkerisagerne hen i Agterrummet.

Det var først, medens han var beskjæftiget med dette, at han lagde Mærke til, at man raabte ivrigt til ham og i høist forskrækkede Toner. De havde alle i Panik løbet bort fra Baaden og derefter paa passende Hold med stor Forbløffelse betragtet hans Færd.

... „Jeg vilde nødig, at Oldermandens Fyrværkeri skulde stige til Himmels allerede her paa Stranden! især, da det hele kom af min Cigar. Nu kan man være ganske tryg, her er ... ikke Spor af Gnist tilbage!" lød Schraders afbrudte Udtalelser, medens han for en yderligere Beroligelses Skyld nok engang anstillede en Undersøgelse.

Den første, som i uvilkaarlig Sindsbevægelse nærmede sig, var Frøken Falk. Hun stansede med et Udtryk af Tvivl lige ved:

... „Men ... Hr. Schrader!" fik hun endelig frem, „forstod De da ikke, at det var farligt?"

Schrader saa raskt hen paa hende ... „Farligt? ... Aa—aa — — jo!" Han havde sletikke tænkt paa den Side af Sagen før nu.

„Aa—aa — jo!" — gjentog hun efter ham ... „End om det havde tændt i et af Ildhjulene, saa det hele var sprunget op i Luften ... i et Ildhav! ... Jeg forsikkrer Dem, jeg har ikke været saa bange i mit Liv, som da jeg saa Dem staa der midt i det!

Og hvorfor gav De Dem saadan Tid?" Hun saa paa ham med et Par høist udtryksfulde, men just ikke smigrende Øine, der endnu bar en Levning af Forskrækkelsen.

Nu kom ogsaa de andre stimlende til. Det var som at begraves i en hel Flodbølge af Snak, hvori enhver først skulde faa talt ud om sin egen Angst, hvad hun eller han havde følt, da den første Ildslange sislede og hvislede henefter Marken, og derpaa om Schraders mærkværdige Koldblodighed og Dristighed.

Schrader blev Aftenens Helt, men var yderst tilbageholdende, og han protesterede paa det bestemteste mod, at han i nogen Maade laa for at „producere sig som tapper". Ja, han erklærede endog ganske prosaisk og ugenert af sin Berømmelse, at han var fuldstændig lige saa bange for Ild som for Vand.

Medens han sad der paa Veien indover til Tangsund, havde han en Fornemmelse i Nerverne, næsten som et saadant rødt, frasende Ildhjul kunde suse om Ørene paa ham, naar det skulde være. „Der var ingen Tvil om, at han kunde være blevet baade svi'd og stegt!"

Eskadren gled mystisk gjennem Indløbet og lagde sig i Række inde paa Bugten. Indenfor saas en lille Husklynge med festligt Skjær i Vinduerne.

Paa et Signal med en Raket stak Baadene sine kulørte Lygter op — den midterste af dem, Remmers Seilbaad, bar Forbogstaverne til Jubilarens Navn i Masten i en Medaillon af smaa Lamper — og lidt efter opsendtes et Fyrværkeri, der ved sit temmelig fuldstændige Apparat af Ildhjul, Raketter og romerske Lys var af en næsten uventet Virkning.

Man havde aabenbart ventet dem; thi ved Lysskjæret viste det sig, at Bugten var opfyldt af Baade,

hvori Folkene hvilede paa Aarerne for at betragte Skuespillet, og samtidig saa man Trappen og Indgangen til Lodsoldermandens Hus. Noget efter lød som Svar en Salve fra et Par Skibskanoner ledsaget af kraftige Hurraer baade fra Land og Baadene og et „Leve!" for Humlevigs Bad. Dette sidste blev af Eskadrens Ledende befundet at være det gyldne Tidspunkt til at trække sig tilbage, hvilket skede under gjentagen Salut fra Skibskanonerne og et Kor af Badets syngende Kræfter.

Sangen klang henover Vandet i den rolige Midnatsstund, der just holdt paa at forsølves af Maanen, og — hvilket Berle siden erklærede hele Tiden havde været hans store Angst og Bekymring og med Triumf fremhævede — Lamperne i Navnemedaillonen begyndte ikke at slukkes, ikke én af dem! før man var helt ude af Indløbet igjen!

— — Badestedet havde hævdet sin Ære!

Paa Hjemveien, der gik raskere for sig, og hvor Schrader var kommet over i Remmers Seilbaad, afvekslede med forskjellige Sange.

Frøken Baumann sang ikke; hun sad tæt indhyllet i sit Sjal og frøs.

„Er det koldt, Frøken! — tør jeg byde dette Plaid?" henvendte Schrader til hende.

„Tak, jeg ser, jeg virkelig har taget for lidt Tøi med."

Schrader flyttede nærmere til og slog sit prægtige varme Plaid om hende.

„Jeg fornøier mig med at sidde og se paa Maanen," sagde hun.

„Ja, da er man femti tusind Mile over Virkeligheden; det blide, runde Ansigt siger ja til alt, hvad man tænker paa."

„Jeg skulde ikke have noget imod bestandig at bo der ... Feilen er blot, at man saa ofte maa ned paa Jorden igjen!"

„Jeg skulde næsten tro, De traf Pointet, Frø-

ken! ... Al denne Blanding af Indbildning og Virkelighed, hvoraf Jorden er fuld, — man véd aldrig, hvilket er hvilket, -- det er den, som gjør Forvirringen."

Hun svarede ikke, men sad blot og saa ud. „Jeg tror nu, at det netop er den, som gjør Livets Poesi; og at vi holder ud med det!" undslap det hende. — „Jeg vilde ialfald ikke miste den Slags Indbildninger!" — hun vendte det smukke Ansigt bort.

Schrader troede at vide, hvad der stod for hendes Tanke. „Der var heller ingen Tvivl om, at der lod sig leve ligesaa godt paa en saadan Drøm om en spansk Søofficer, som paa saa meget andet i denne Verden; de fleste af os lever jo slet ikke paa noget!"

... „Der er noget fladt og skrabende prosaisk i denne Verden, — det er min Mening" — gjentog hun ... „det er da ogsaa derfor, man saa naturligen foretrækker Livet i en Morskabsbog!"

„De mener, at man bruger den som Opium eller som Lystgas for at sætte sig udover Livets daglige, flade Gjentagelser?"

Hun nikkede, livligt grebet af Ideen, — „Javist ... netop! — — Noget saadant er ogsaa Maanen for mig; kald den kun min Morskabsbog ... jeg læser saameget der!"

„Men der hænder aldrig noget i saadanne Maaneskinshistorier ..."

„Sig ikke det, Hr. Schrader! I min tør der kanske ogsaa hænde noget; jeg afskyr altid det resultatløse, — forsaavidt sværmer jeg ikke!"

Hvor bittert og koldt hun sagde det!

Schrader var kommet i en hos ham ikke sædvanlig Stemning; maaske kom det af Maanen, der hang saa stor og fuld paa Fæstet; han tænkte paa, at de to, som nu var kommen til at sidde ved Siden af hinanden der, nok begge var ensomme

Fugle i denne Verden. Saadanne skulde igrunden holde sammen; intet var naturligere end Fortrolighed dem imellem. Han saa ned i Vandet Frøken Baumanns og sin Skygge saa klart tegnede ved Siden af hinanden. Natten var saa stemningsfuld, — hvor bares ikke Tonerne langt henover gjennem Stilheden! ...

„De afskyr det resultatløse, Frøken! De fleste i denne Verden har ikke Mod til at se Afgjørelser."

Hun saa roligt paa ham:

„Jeg er aldrig bange!"

Der var noget høist dragende ved denne kolde, stolte blege Kvinde, som førte sig saa udsøgt korrekt gjennem Livet og sad der i Nattestunden med en romantisk Sorg i Hjertet og en Revolver paa Brystet ... Hendes Roman var kanske endnu ikke tilende; — maaske havde hun tilbage en ensom Stund, hvori hun forelagde sig selv Valget mellem Hr. Remmer og — den lille Revolver! I en saadan Stund var det kanske ikke det værste, der kunde hænde, om en anden ensom Fugl pludselig stak Hovedet ind ad Ruden og sagde, at den vidste alt, hvad hun tænkte, men ogsaa, at Livet ikke var al den Umage værdt, hverken det at gifte sig bort med en Remmer eller det at skyde sig! ... Han kom uvilkaarlig til at ledsage Tanken med et Smil, der maatte have udtrykt noget; thi hun saa pludselig hen paa ham:

„Det er en skjøn Nat; man gjør vel i at nyde den ... Vil man ikke blive bedraget paa Livet, skal man gribe det skjønne, hvor det byder sig."

— Det var sent, da Selskabet naaede frem til den lille Vig, hvor Seilbaaden havde ligget fortøiet. Man gik opover den smale Skovsti. Maanen skinnede mellem Træerne og blinkede i Tjernene, medens det vaade Græs slog dem om Foden. Livligheden var døet hen, og Herrerne søgte forgjæves

at oplive de sidste Rester af den. Idet man kom forbi et brillant Ekko, raabte de pludselig, saa det hørtes tre, fire Gange gjentaget henover:

„Ely!"

Frøken Falk, der gik træt og hensunken i sig selv, fo'r op:

„Huh! — jeg troede, det var Badepigen, som vækkede mig! ... Jeg tror virkelig, jeg gik og drømte ... ... Skulde jeg drømme om noget inat, blev det om Hr. Schrader, saadan som han holdt paa at gaa op i Fyrværkeri!" ...

Der laa en Taagedamp paa Bakkerne, da de kom op imod Badestedet, det hele Landskab havde faat den forvaagede, graa Tone, som ikke ses rigtig uden af det Øie, som selv er udvaaget og træt, — og med en kort Afsked oppe paa Grønningen foran Huset spredtes Selskabet.

Schrader blev et Øieblik staaende paa Trappen og saa udover Egnen: —

„Jeg havde ikke troet jeg skulde opleve — Maaneskinsnætter!"

IV.

„Hun tager naturligvis Remmer trods baade Maane og poetisk Trang og Revolver ... og gjør kanske ogsaa ret i det! Men intelligent er hun: jeg er ikke blevet saa fængslet af nogen Kvinde i mit Liv ... og smuk! At forlange, at en saadan Skikkelse skulde lude sig sammen og gifte sig borgerlig smaat ... at sætte en Guldfisk i en Skomagerkugle!" — var Betragtninger, Schrader gjorde den næste Dag, medens han spadserede efter Badet. Gangene var tomme, og han havde næsten ikke mødt et Menneske, — de var nok alle idag nede

ved Bryggen for at møde Dampskibet, og han drev magelig nedover bagefter. Det gik omtrent saa for sig hvergang i Ugen, der kom Dampskib, kun maatte der i Formiddag være noget mere end almindeligt paafærde, siden de var der saagodtsom alle.

... Nu der var Liv, — Ægir aldeles fuld af Studenterhuer! Sangere, der var indbudne til en af Kystbyerne, og som underholdt en høist livlig Ordveksling med bekjendte blandt Badegjæsterne paa Bryggen. Der gaves og gjengjældtes Hilsener til Damerne, sendtes og kastedes Blomster ombord, raabtes, vinkedes og gjordes Tegn, medens Dampskibsrøret susede, saa der ikke var Ørelyd, og Landgangsbrættet var aldeles fuldproppet af Mennesker.

Schrader havde faat sig en liden Passiar med Chefen paa Kommandobrættet fra en Plankestabel, der laa paa Bryggen saa nær, at det kun vilde have kostet et lidt raskt Sprang at komme ombord. Som han stod og talte, blev han opmærksom paa en høi, smuk Mand med sort Skjæg og stor, bredskygget graa Hat, der stod inde i Styrehuset med Panden eller Hatteskyggen mod Ruden og med et spændt Udtryk stirrede ud paa nogen eller noget nede paa Bryggen. Han havde en Reisesæk i Haanden og stod vistnok og ventede paa, at Landgangsbroen skulde blive mindre overfyldt. Han syntes at være i et til hele Scenen lidet passende slet Humør. „Saadan en kolerisk Person kan have godt af at spæge sig med Taalmodighed!" — tænkte Schrader og vendte sig uvilkaarlig bort for at slippe at se paa ham.

Fra sin gode men lidt utilgjængelige Plads paa de løse Planker oversaa han udmærket det hele.

Frøken Baumann stod ved Siden af sin Moder midt paa Bryggen, og der havde uvilkaarlig dannet sig en Kreds om dem, medens Remmer gjorde sin

ivrige Opvartning og fo'r frem og tilbage ombord for at bringe en Hilsen eller et Svar fra hende.

Funklende mørk og rolig skjøn, som hun stod der i den enkle Spadserekjole og med den frynsede Parasol støttet paa Skulderen, var hun aabenbart nu bleven Gjenstand for en ihærdig Feteren fra Dampskibet, en Hyldning, som hun dog forstod at optage saa taktfuldt, at hele Kredsen maatte føle sig æret sammen med hende. Den Maade, hvorpaa hun saa sig om paa de andre, da der pludselig faldt en hel Eksplosion af Buketter ned omkring hende, viste, hvor fuldstændig hun ansaa det for en Tribut til dem alle, og, da Remmer tog dem op og bragte dem til hende, valgte hun for sig kun en ganske liden af Roser, som hun blev staaende med i Haanden.

Frøken Falk med et Par andre Damer og Herrer kom meget animerede og havde en Kurv med Buketter med sig. Han kunde se paa Frøken Falk, at hendes Mening var intet mindre end i Trængselen at prøve Muligheden af at komme op paa den løse Plankestabel, hvor han stod. Det var hensigtsmæssigt nok — yderst hensigtsmæssigt — for at faa kastet Buketterne; men om det var ligesaa damemæssigt, var noget andet, ialfald havde Frøken Baumann aldrig i Evighed kunnet gjøre Spørgsmaal som:

„Staar De sikkert deroppe, Hr. Schrader? ... Tror De, at det gaar an for mig at komme derop? ... Men saa maa De ikke røre Dem! ... blot række mig Haanden!"

Hun sprang sandelig let! Lige i samme Øieblik stod hun ved Siden af ham og rakte Haanden ned efter Kurven. Det var som en erobret Position, hvorfra hun alt begyndte at speide ud efter og veie, hvorhen hun skulde sende sit Skyts. Hun ledte i Kurven efter den Buket, hun først vilde tage, og kastede derpaa raskt. Det var Meningen, at den

skulde falde mellem en Række af Studenterhuer, der mylrede nedenfor paa Skansen ifærd med at ordne sig til en Afskedssang; men i samme Øieblik var Manden med Reisevæsken raskt traadt ud af Styrehuset, og da han kom iveien, fik han Buketten lige i Brystet. I det samme udstødte hun et kort, næsten forskrækket, Skrig. Manden tog Blomsterne op fra Dækket og gik ganske koldt hen til Rælingen og rakte hende dem; — det var ikke længere end, at han kunde naa hen med Armen.

„Det var Synd i de Blomster, om de ikke skulde komme til sin rette Adresse!" — sagde han paafaldende skarpt. Han hilsede formelt og gik bortover Dækket hen til Landgangsbryggen.

Frøken Falk var blevet ganske bleg og stod en Stund stille og saa efter ham. Hun kastede siden Blomsterne, men uden det Humør, hvormed hun havde begyndt, og steg derpaa ned. Schrader lagde Mærke til, at hun begav sig op fra Bryggen uden at afvente Dampbaadens Afseiling, der skede under Sang og Viften af Lommetørklæder.

Man vandrede op til Badestedet igjen i forskjellige Flokke og Klynger, og mellem dem fulgte hans Øie Frøken Baumanns frynsede, hvide Parasol; — den var som en Antydning af en Tronhimmel over hendes Skjønhed. Hun gik med Hovedet let vendt mod den, hun konverserede, og ragede uomdisputerlig lige saa meget over de andre Damer ved Badet som Kirken over alle Bondehuse i Bygden ... Og saa den harmoniske, selvbevidste Ro, hvormed hun førte sig! — Hun forsvandt inde i det Hus, hvor Fru Lindkjær boede.

Han opdagede nu pludselig, at der var baade solhedt og støvet! og bøiede ind paa en af de mange skyggefulde Smaastier, der førte gjennem Skoven.

Da han igjen kom frem ved en af de beboede Havestuer, saa han Frøken Falk staa i et af Vinduerne. Hun aandede paa Lommetørklædet og tør-

rede sine Øine med det, aabenbart for at udslette Spor af, at hun nylig havde grædt, inden hun viste sig ved Middagsmaaltidet. Foran sig, længere henne paa Stien, saa han nu ogsaa den fremmede fra Dampskibet, som altsaa allerede før havde gaat der forbi. Han havde en Reisekikkert i en Rem om Skulderen og stod og betragtede Landskabet. Af og til lænede han sig med Ryggen mod Træet og brugte Kikkerten. Det var en staut Mand og et udpræget Hoved med det store, mørkebrune Skjæg. Nu lagde han den ene Haand ind paa Brystet og vedblev at staa og stirre ud. Jo, det maatte antages, den staute Mand stod der mutters alene og sværmede for Naturen ... og nu, det ringede til Middag! Fyren maatte have spist ombord; men det havde nu ikke Schrader, og han skyndte sig derfor ogsaa forbi.

Klart var det dog, at Frøken Falk og hendes Moder med Villie undgik ham, siden de gik netop den anden Vei rundt istedetfor Stien ret op. De syntes at have havt et mindre behageligt Møde.

Enhver Badegjæst ender gjerne med at faa udviklet en Portion Nysgjerrighed for smaa Ting, som han aldrig troede, han nogengang skulde komme til at spendere Opmærksomheden paa, og Schrader var alt kommet et godt Stykke paavei.

Det første, han spurgte Frøken Fasting om ved Bordet, efterat han først med ekstra Promptitude havde sørget for at berolige hendes Nerver ved at forsyne hende, var da ogsaa:

„Frøken Falk ... Frøken Fasting! Er hun? — — var hun?"

„Hvad behager? ... Nævn hende bare ikke ... det er det egensindigste Menneske ved hele Badet! Vil hun, at vi skal op til Storhøiden idag, saa maa vi alle til Storhøiden ... hele Badet!"

... „undtagen De, Frøken Fasting! Hun fik Dem ikke med paa Landturen sidst."

„Det var ikke hendes Skyld; det var Fru Lindkjær, som brugte sin sædvanlige Trædskhed, saa jeg kom til at ... Jeg er ligefrem, skal jeg sige Dem, og snakker fra, og det gjorde jeg dengang ogsaa, sagde min Mening om det hele! Og saa blev jeg hjemme for ikke at forstyrre Stemningen paa Turen. Jeg maa sige, at siden den Dag har jeg ikke kunnet udstaa Fru Lindkjærs Ansigt. Frøken Falk kan være egensindig og ærgre Folk; men hun er dog aaben og sand!"

„Faar Piben nu den Lyd," tænkte Schrader og fortsatte høit: „Jeg har set hende græde idag. Der kom en Mand med Dampskibet herop til Badet, som vist var en af hendes bekjendte" ...

Den fremmede kom idetsamme ind og vistes hen til en Plads ved det Bord, hvor Frøken Baumann sad.

„Saa han er virkelig kommet!" udbrød hun heftigt og med store Øine paa den indtrædende ... „for at plage hende paany her ved Badet! Stakkels Barn!"

„Hvad er det, Frøken Fasting?"

„En ganske simpel Historie. Frøken Falks Fader har holdt ham til Studierne. Tilsidst blev han Fuldmægtig hjemme hos dem, og saa hed det, at de skulde have hinanden; men da det kom til Stykket, vilde hun ikke, og saa holdt nok han paa at tage Livet af sig af Kjærlighed; de fandt ham engang livløs nedenfor et Fjeld. Det er nu min Mening, at han bare er dumpet ned af det for at forskrække hende; han er saadan halv Maler og Musikus og skulde nok egentlig været Kunstner."

„Det maa jeg sige! Jeg begriber bare ikke, at den Frøken Falk kan være Gjenstand for saadan ivrig Tilbedelse."

„Da begriber jeg det, endda jeg ikke er noget Mandfolk. Men Finsen er en Mand med ualmindelig Smag og selv overalt meget afgjort af Damerne,

og det undgaar naturligvis ikke ham, at hun er noget usædvanligt."

„Frøken Falk?"

„Ja vist, se bare paa hende, det er den naturligste Pige, jeg har truffet paa mange Aar, — og saa smuk, som hun er, naar hun siger noget!"

Schrader indlod sig ikke paa dette; han vedblev kun:

„Men hun maatte dog kunne blive kvit en saadan vedhængende Borre af en Tilbeder. Det er jo dog enten ja eller nei."

„Tillad mig," — sagde hun og saa paa ham — „De synes ikke just at tale ud af megen Erfaring."

„Hm!" ...

„Hun behøver jo for Eksempel kun at have Bevidstheden om, at hun selv paa en eller anden Maade er Skyld i hans Følelse. De levede i samme Hus, omgikkes daglig, og hun tænkte kanske aldeles ikke paa, enten hun vilde have ham eller ikke, — vidste det ikke, medens hun ellers havde al Grund til at holde af ham. Han var jo saa godt som hendes Pleiebroder."

„Saa, — og nu kommer han og fortsætter med at spille ulykkelig? Javist kan det være plageligt; men hun kan ellers ypperligt med at holde Folk fra Livet. Og en saadan sentimental Don Quichotte er en forloren Mand i vore Tider, bare der blir det allerringeste trukket paa Smilebaandet af ham."

Frøken Fasting saa hidsigt paa ham:

„Jeg skal sige Dem, Hr. Schrader! Ely Falk har noget, som heder Hjerte; — — men De har forresten Ret, den Slags Mennesker er forlorne i vore Tider!"

„Da vil jeg gjøre en Undtagelse."

„Saa!"

„For Dem, Frøken Fasting! jeg tror, at De er en Kvinde baade med Mod og Hjerte!"

Der blev en Pause. Schrader havde ved sit sidste Svar været saa heldig at besværge de vrede Guder; thi hun forstod godt, at han mente, hvad han sagde. Hun sad lidt bagover mod Stoleryggen og trommede med Fingrene. Det var fornemme, kraftige, hvide Hænder, som nok ogsaa kunde være istand til at varme en Tjenestepige om Ørene, naar Ordren ikke efterfulgtes raskt nok.

Derhenne sad Finsen alt inde i en Konversation med Frøken Baumann. Det var en overmaade beleven Herre; man kunde misunde en saadan Naturlighed og Ro, og Frøken Baumann var synlig oplivet af den nye Kavaler, hun havde faat lige over for sig ved Bordet. De var begge smukkere end alle andre og Skikkelser, som man uvilkaarlig maatte lægge Mærke til; her laa Remmer straks hundrede Mile agterud.

Schrader maatte have siddet meget længe fordybet i Betragtningen af Frøken Baumann og tilsvarende forsømmelig mod Frøken Fasting; thi hun spurgte pludselig mokant:

„De lader til at interessere Dem for Frøken Baumann?"

„Synes De ikke, hun er smuk?"

„Aa—jo—o ... der er meget, som tager sig ud. Sort Haar og lys Hud gjør altid Virkning, og naar man saa har den Slags Figur, som maa falde i Øinene" ...

... „og Ungdom og Skjønhed!" — udfyldte Schrader ikke fri for en vis Lyst til at stikke.

„Ungdom? ... Hun er ældre end jeg!"

Schrader saa jo noget overrasket ud; men Frøken Fasting saa ham ind i Ansigtet, som om hun i den Anledning fuldkommen udfordrede hans Dom; hendes hede Mine mindede i Øieblikket baade om den røde Rose og det grønne Bukkeblad. Meningen forstod han først, da hun tilføiede:

... „og heller aldrig blir jeg nogengang saa

gammel, om jeg saa blir hundrede Aar! Hun er af disse, som i deres attende Aar gaar om lige saa kloge paa Livet som den ældste Kone, der i aarevis har grædt Øinene ud for Husleien. Hun begriber saa overmaade godt, at denne skaldede, stygge, forlevede Remmer er en rig Mand. Aah, — Herrerne er blinde, det er min Mening! Jeg skulde endda ikke sagt noget, dersom det laa saa skjult og dybt! Og alligevel flyver man i Lyset!" — Hun skjød Stolen tilbage og næsten fløi fra Bordet.

Schrader saa efter hende. Det var et bredskuldret, retskaffent Menneske den Frøken Fasting! men ikke hævet over Kvindens almindelige Feil, at misunde Skjønheden hos hendes eget Kjøn ...

„Ja, hvad har Du ikke, stolte Antonia! paa din Samvittighed, og hvordan vilde det ikke gaa Dig, om Du skulde dømmes for en Jury af — dine egne!" ...

Et Hovedtræk ved dette lille Badested var, som Schrader bemærkede, den ledige Fantasi, som i ét væk søgte Beskjæftigelse, skabte Rygter, Sladder, Vrippenhed og Partier af og om ingenting eller ialfald Ting, som udenfor Badet ikke vilde være synlige for et ubevæbnet Øie. Og det er overhovedet mærkeligt, med hvilken Hurtighed et Antal Mennesker, der indmures sammen — det være sig nede i en Kahyt for en længere Reise eller paa et saadant lidet Badested — danner ligesom en Verden for sig selv med indbyrdes Meningsbrydninger, Interesser og en fælles Horisont.

Denne Kjærlighedshistorie som nu med ét var tilført Stedets lille Verden, gjorde aabenbart den ganske Eftermiddag sin Runde som Betroelse fra Øre til Øre og forvoldte stærke Debatter og Overveielser.

De unge Damer saas at stikke Hovederne sammen og kom, to og tre, meget alvorlige ud fra Løvhytter og Lysthuse, og Fruerne rykkede deres Tabu-

retter i beleilige Øieblikke nær til hinanden. Spørgsmaalet var naturligvis, hvem der havde Ret, „enten Hr. Finsen eller Frøken Falk?" — og en saadan ulykkelig Kjærlighed har i og for sig en stærk Talsmand i de kvindelige Hjerter.

Hr. Finsen dukkede først frem igjen om Aftenen paa Altanen, hvor han en lang Stund stod taus i det ene Hjørne med sin graa Hat og Haanden stukket ind paa Brystet, medens Frøken Falk sad og spillede i Værelset indenfor. Og hun spillede sandelig smukt! Finsen stod i sine egne Betragtninger uden Anelse om den Deltagelse, hans smukke vemodige Personlighed var Gjenstand for; han syntes saa helt optaget af Tonerne. Henimod Slutningen af Musikstykket, som han rimeligvis kjendte og fæstede sine Erindringer til, gik han pludselig, og man saa ham i det dæmrende Halvmørke spadsere alene nedover Skovstien. Havde han vendt sig om, vilde han set Balkonen frynset af nysgjerrige Damer med Lorgnetter og Kikkerter.

„Nu, hvad siger Frøken Baumann om Adonis?" — begyndte Schrader. „Efter min Mening er han noget fortvivlet sentimental af et stort og skjægget og dertil saa modernt itrukket Mandfolk at være."

„Og De tror naturligvis ikke paa den Slags!" henkastede Frøken Baumann spydigt.

„Nei, — ærlig talt, — saa tror jeg at det, man kalder Kjærlighed, er blevet et høist opskruet og oppoetiseret Begreb i denne Verden. Man har havt Brug for at smøre Honning foran Ægteskabets Dør, og saa blevet enige om de vidunderligste Apokryfer: Himmelstiger med Rosentrin osv. osv. Jeg ser bare hverdagskjede Ægtefolk, som vilde bide, om man talte til dem om Rosentrin!"

„Der skal ialfald ingen sige, at De ikke har Hjertet bevaret, Hr. Schrader!"

„Aa, jeg tænker, at heller ikke vor Mand tager

sin Død af Tilfældet — dertil ser han for bred skuldret ud!" ...

... „Hvad Ely Falk angaar, saa forstaar jeg hende slet ikke" — hørte man Frøken Birkfeldt yttre. — „En saadan Mand! ... Hun maa da vente paa en Prins" ...

„Hun har vist ikke megen Følelse!" — sagde Berle med mild Stemme. Han sad og holdt Garnhæspet for Fru Lindkjær.

„Ja, det er ogsaa min Mening" — nikkede Fru Lindkjær med en vis Vægt ... „her turde være en ikke saa liden Hjerteløshed med i Spillet hos den unge Dame — og ikke mindst mod hendes egen Moder."

„Jeg har hørt for aldeles vist, at Fru Falk skal virke for Partiet" — bemærkede Berle.

„Min kjære Hr. Berle! lad os ikke tro saadant — om en saadan Kone!" — indvendte Fru Lindkjær høist distinkt akcentuerende, saa at det brede gule Silkebaand i hendes Kappe ordentlig var med paa Misbilligelsen. „Men Ely Falk tør dog, efter hvad jeg har hørt, desværre have givet gyldig Grund til Omtale."

Alle Hoveder kom nu pludselig i den skumrende Aften i spændte og lyttende Stillinger imod Fru Lindkjær. Et Par af Damerne flyttede uvilkaarlig Taburetten nærmere, medens Ibisen — som Elys Veninde — igjen lidt demonstrativt flyttede sig fra og hen til Rækværket, hvor hun sad bortvendt og saa ud, dog ikke udenfor Hørevidde.

„Tænk Dem, den stakkels Mand var Fuldmægtig hos hendes Fader, Sorenskriveren, og hun omgikkes ham med den største Fortrolighed. Hun sang og spillede med ham, gik Ture med ham, fik ham til at spille Komedie med sig i Julen og behandlede ham i alle Maader som den foretrukne, saa at ingen kunde være i Tvil om, at han vilde blive hendes

Forlovede, kort hun gav ham alt Haab — til den Grad, at han gik hen og indhentede Forældrenes Samtykke, og da det saa efter to, mærk vel, to Aar kom til Stykket, — gi'r hun ham Kurven!"

Ibisen sad og saa ned i Fanget oppe fra sit Aasyns Høide, som hun nok havde Indvendinger at gjøre.

„Lidt maa der nu tages Hensyn til den forkjælede Opdragelse, hun har faaet; — hun har jo bare været saadant et tankeløst, feteret Barn der i Hjemmet, alt andet end vænnet til at tage Spor af Hensyn, og det er jo det første, en ung Pige maa lære" — undskyldte Frøken Birkfeldt blidt.

„Deri er jeg saa ganske enig, min kjære! — og Følgen er da ogsaa, at hun vistnok allerede har staaet sin egen Lykke iveien. Hr. Finsen er jo en Mand med udmærkede Eksaminer, og har da ogsaa alt begyndt at gjøre Karriere, saa Veien ligger banet ..."

„Vi forsøgte den med Vogn igaar, og det gik ikke, — — vi maatte vende oppe ved Husmandspladsen!" — sukkede en fed, sortklædt Enkefrue, der sad med Strikketøiet bagoverbøiet i sin Gyngestol henne ved Døren. Hun havde vist havt en Snip af sin Aftenlur.

„Og vi sad netop i fuld Ægteskabskarriere med fire Heste foran, Fru Henschen!" — lo Schrader — „Det var blot Frøken Falk, som ikke vilde sidde indeni."

... „Endda hun havde givet Anledning til at bestille baade Heste og Vogn!" udfyldte en af de unge Damer lystigt.

„Da forekommer det mig dog, som der maa være Grænser for Hensynsløshed mod andre; — det var to — to Aar, min kjære!" lød det fra Fru Lindkjær.

„Jeg forstaar," — sagde Schrader — „havde hun stukket under Stol, at hun ikke holdt af ham, saa

længe, saa burde hun havt den Hensynsfuldhed at blive ved med det for — hele Livet!"

„Betænk dog, at Manden havde sat sin Lykke paa det!" —

„Det er forunderligt, hvordan Pligten kan stille sig i denne Verden! Jeg vilde foretrukket rén Besked!"

„Men De maa dog indrømme, Hr. Schrader! at ligeoverfor en saadan Kjærlighed!" ... Det var ingen af Damerne som sagde det, men Berle, der stod med Hovedet paa Skjæve og mønstrede Fru Lindkjærs Broderi, som hun nu skulde rulle sammen.

„Ja, det er just Tingen!" udbrød Frøken Birkfeldt.

„Mærkeligt," — tænkte Schrader — „kan nu saadant ogsaa slaa an!" og han sagde pludselig noget rydt og stødende:

„Hvad véd nu De om hans Kjærlighed, Berle!"

„Jeg ... Jeg, Hr. Schrader! ... Jeg har ialfald set saameget af ham" ...

„Og jeg for min Del holder fuldstændig med Frøken Falk, Fyren forekommer mig vammel sentimental!"

„De er for streng iaften, kjære Hr. Schrader! men saa er det jo inderlig elskværdigt af Dem, at De tager den unge Dame saa varmt i Forsvar ... Havde hun været en Skjønhed, kunde man blevet mistænkelig" — yttrede Fru Lindkjær med spøgefuldt løftet Pegefinger, idet hun gik med sin Sykurv.

Frøken Baumann sad endnu lidt, medens man brød op, og Schrader bemærkede til hende:

„Havde hun havt Skjønhedens Privilegium, vilde ingen nægtet hende at vælge selv; men nu skal hun være „velopdragen"!"

Hun svarede ikke, men sad med bøiet Hoved og mønstrede noget ved sit fine Arbeide.

„Hun er forresten ikke saa ilde," vedblev Schra-

der, „der er endog dem, som finder, at der er noget eget smukt ved hende."

Frøken Baumann saa hastigt op paa ham.

„Synes De? — Ja, saa er det vel saa, ... skjønt" — hun kastede et Blik udover Balkonen hen paa Finsens Skikkelse, som saas at komme opad en af Gangene ... „der er dog ingen Sammenligning mellem de to!"

V.

Schrader var ikke blind for, at Frøken Falks Tilværelse ved Badet i ganske kort Tid undergik en total Forandring. Fra at være det livlige, lunefulde Væsen, som alle flokkede sig om, alle kaldte egensindig, og alle føiede, var her nu ved Middagsbordet som oppe i Salonen og overalt ellers reist ligesom en usynlig Karantænemur om hende. Det skede ganske stille, ganske uangribelig høfligt, under Bevarelse af al Venlighed; men der kunde dog ikke være nogen Tvil om, at hun fuldkommen følte det. Blot det at man ikke længere opfordrede hende til at spille om Aftenerne ... det var mærkeligt, hvor Berle med ét var bleven glemsom paa det Punkt! Hendes Udtryk var bleven saa alvorligt, og han saa hende ofte spadsere ganske alene.

„Jeg underskriver aldeles Deres Dom, Hr. Schrader," udbrød Frøken Fasting en Morgen ved Frokostbordet, „den Finsen er rigtig et langt Mandfolk!"

„Ja, det staar ikke til at negte" ...

„De ser ikke ud, som De forstaar mig ... Jeg mener, at han er græsselig kjedelig! Tænk Dem, at han gaar Ture sammen med Fruerne og fortæller dem, at han er saa ulykkelig, ... og saa ræsonnerer han om Verdens Skabelse og om en ny Tid, som han

altid drømmer om. Huh! — kalder De ikke det et langt Mandfolk? ... Stod det til mig at tage alt det overflødige væk, blev der ikke Skosaalen igjen af ham! Ely Falk kan sandelig prise sin Lykke, at hun er sluppet saa vidt fra ham! Og vær rolig! — nu, hun har faaet Øinene op, faar han hende ikke; der er Malm i den Pige, saa meget har jeg alt set" ...

„Han kan da hverken røve eller tvinge hende i vore fredelige Tider, Frøken Fasting!"

„Kan han ikke? — Da synes jeg dog, de holder godt nok paa med det om Dagene! Han spadserer med Fru Falk, som han kalder sin Pleiemoder, og den stakkels Pige skruer og tvinger de fra alle Sider alt, hvad de bare formaar; ... de lader hende føle Verdens Dom!"

„De vil da vel ikke sige, at hendes Moder er med paa dette?"

„Fru Falk? — hun er en Gaas! Finsen har nok forskrækket hende med, at han vil gaa fra Forstanden eller ingenting blive i denne Verden eller saadant noget, om han ikke faar Ely" ...

„Man kunde misunde den Fyr" — mumlede Schrader. „Hvad han vil, det vil han; han sætter jo hele Verden i Bevægelse for sit!"

... „og igaar gik han i timevis nede paa Plænen med Frøken Baumann."

„Saa?" ...

Schrader saa didhen, og han forstod paa Frøken Baumanns Ansigt under den livlige Passiar, hvori hun sad med Finsen, at hun var fuldt optaget af ham.

„De talte naturligvis om det samme; ... det gjælder at vinde Veninderne" — vedblev Frøken Fasting.

„Saa!"

„De glemmer at forsyne Deres Glas, Hr. Schrader! nu lod De jo Melken gaa forbi Dem."

„Saa, ... hm! ... Tak, jeg er forsynet!" —

Om Aftenen sad man oppe i Salonen, medens der

gik en enkelt tung, af Aftensolen randet og guldkantet Regnbyge udenfor.

Frøken Falk kom ind, og da hun ingen Plads saa, idet alle Sofaer og Taburetter var optagne, tog hun kort og godt Pianofortetaburetten og flyttede den hen til Bordet, hvor hun gav sig ifærd med at tegne i en Skitsebog. Hun indrettede sig øiensynlig, som om hun betragtede uvedkommendes Meninger om hendes Privatforholde som bare Røg. Der var en fortørnet Trods i den unge Dames Væsen, som ikke var uden Virkning. Berle sprang ialfald straks nedenunder og hentede en Taburet.

... „Og vil Frøken Falk saa ikke give os et af de vante Nummere iaften?" spurgte han lidt svagt; — „nu, det regner, vilde det være saa hyggeligt."

„Jeg er ikke oplagt i Regnveir, Hr. Berle!" svarede hun tørt og gjenoptog sin Beskjæftigelse.

Det saas paa et Par Ansigter, at man fandt Svaret impertinent.

Hun havde lagt Viften under Skitsebogen, saa at det dannede som en liden Skraapult. Den gule Kjole med Beltet sad iaften ualmindelig nøiagtigt om den vistnok gode Figur, som hun ellers var saa skjødesløs med at lade komme til sin Ret, og det svære Haar var, som Schrader bemærkede, den Dag „læsset usædvanlig godt og ordentlig sammen op paa Hovedet."

Det var blevet noget taust i Salonen, og man hørte kun en og anden lav Meddelelse i de forskjellige Klynger.

Berle stod i lakerede Vandstøvler og en flot Voksdugshat med Benene overkors i den aabne Altandør, og udenfor paa Altanen saas et Par opslaaede regnblanke Paraplyhvælv.

Finsen kom ind; den Hat, han holdt i Haanden, var vaad. Han saa sig om, og gik derpaa hen til Frøken Falk og saa over hendes Skulder ned i Tegningen.

Hun blev lidt forundret, men vedblev at tegne. Han satte Seglasset i Øiet:

„Skal det være Baade?"

„Ja, synes Du ikke, Du kan se det?"

„Nei ... det ligner mere disse Helleristninger fra Stenalderen, som man har saa travelt med om Dagene. Der forekommer ogsaa saadanne Baade, som gaar paa Insektben istedetfor Aarer. Jeg synes, oprigtig talt, ikke, at Du har gjort Fremskridt" ...

... „Siden jeg var din Elev hjemme?" — Hun bladede om for at finde en ny ren Side i den udnyttede Skitsebog og begyndte igjen at tegne.

„Det er maaske Minder fra Badet?" — spurgte Frøken Baumann.

„Ja, de jeg bryder mig om ... Vil Du nu sidde rolig! Jeg har netop begyndt paa at tegne Dig! jeg har Hovedet og din mageløse Straahat i Speilet."

„Jeg véd slet ikke, om jeg har Lyst til at komme ud som et Insekt, Ely!"

Ely gav sig til at le ... „Du mener som en Hveps? — nei, Du skal ikke blive en af dem!" Hun holdt pludseligt inde.

„Da er det sandelig ikke let at vide, hvad man kan blive til under din Haand ... For Tegning har Du absolut ikke Talent!" — bemærkede Finsen, der fremdeles stod med Lorgnetten i Øiet og saa ned i Skitsebogen.

„Du maa vide, at Finsen er saagodtsom min Pleiebroder, Antonia! ... og derfor har han Privilegium paa at sige Artigheder" ...

„Da har jeg dog hørt, at Frøken Falk aldeles ikke skal mangle Talent, naar det gjælder Figurtegning," yttrede Frøken Birkfeldt spidst, „og skal ogsaa forstaa at udstyre dem med Underskrifter; ... man siger, de er saa morsomme."

„Skade, min kjære, at vi aldrig faar se den Bog! — vi trænger saa til at more os her ved Badet!"

... „til at se os i Speil!" tilføiede Berle ivrigt.

„Jeg havde tænkt at brænde de Kradserier, før jeg reiser; men nu jeg hører, det interesserer, tror jeg, at jeg vil udbyde dem paa Lotteri."

„Ja, vi kunde kanske trænge til en Smule Selvbeskuelse én og hver," udbrød Frøken Birkfeldt.

„Aha saaledes!" tænkte Schrader — „Stakkels Ely er naturligvis kommet hid iaften for at klare op i Snakket! og hun leverer sandelig kjækt til begge Sider" ...

Medens han sad der med Armen støttet til Sofakanten og vuggede med Foden, mønstrede han Finsens elegante, kraftige Skikkelse henne paa Gulvet ... „Det er jo en ren Pascha af et Menneske. Det lader til, at han i en Haandevending har vidst at erobre hele Badet, baade unge og gamle, — Frøken Baumann med! Det var igrunden Synd, om Pigebarnet skulde tabe. De er da ogsaa mange nok om hende! Blyanten dirrer ordentlig i Haanden paa hende" — Og, aldeles imod, hvad der ellers var hans Skik og Vane, opfordrede han hende indtrængende i hele Selskabets Navn til at spille. „Man havde," sagde han, „i flere Aftener savnet de vante Koncerter, og nu, da man var nødt til at sidde inde for Regnen, havde man dobbelt Brug for skjønne Harmonier!"

Frøken Falk saa et Øieblik hen paa Schrader, som om hun ikke rigtig vidste, hvordan hun skulde opfatte denne hans pludselige Udtalelse, om som Krig eller Fred; men straks efter reiste hun sig og gik hen til Pianoet. Maaske kom det af Sindsbevægelsen; men hun spillede den Aften saa smukt, at han ordentlig følte sig greben.

Det klarede i Regnskyen derude, som mere og mere gik over i et tungt, rødt Aftenguld, og en Stribe af Solen faldt indover Altanen og Salonens Gulv, medens Draaberne endnu hang blinkende oppe over Dørkarnissen ...

Laa det i det gode egne kraftige Ansigt, eller i

noget skjønt ved hendes Skikkelse? — men han saa nu, at her dog var noget for en Finsen at forelske sig i.

Inden Musiken var endt, havde man allerede benyttet Solskinnet til at flytte ud paa Altanen, hvor nok Themaet om Frøken Falks Figurtegninger fremdeles blev drøftet; thi, da hun kom derud, sagde Finsen, idet han meget omsorgsfuld bragte hende en Taburet:

„Saa Du har lagt Dig paa Karrikaturtegning, Ely? Det vilde lidet ligne Dig, og jeg vil nok svare for, at dine Frembringelser paa det Felt er noget Pjank! ... Spot er Mærke baade paa et underordnet Hoved og et daarligt Hjerte."

„Et Bad i den kolde, bidende Sandhed kan være nok saa nervestyrkende engang imellem," indvendte Schrader.

„Muligt! Men et Folk og et Land, som huser den Aand, ser ikke ret meget gro hos sig ... og gir ovenikjøbet Kvinden sig til at blive spydig og satirisk, saa er dog først igrunden alt stygt rigtig ude!"

„Ja—a," mente Schrader — „hun er jo unægtelig elskværdigst, naar hun kun ranker sig op til den stærke og beundrer!"

„Min Mening er nu, at dette virkelig er hendes Opgave og Bestemmelse. Kvindens Liv skal netop bevæge sig i Skjønheden; — jeg mener ikke blot den ydre, men ogsaa det indre poetiske, enfoldige Sind. Og i samme Grad, som hun kommer et Haarsbred udenfor, bliver hun ogsaa ukvindelig... Det er for mig kun træffende og mere end en Talemaade, naar hun kaldes et levende Digt for den, hun elsker!"

Finsen blev staaende og drejede paa Lorgnetten.

„Jeg har sagt, hvad jeg mener: Hun skal bære Skjønhedens Sag i Samfundet ... løfte dens Fane ... dø under den!"

„Hvor varmt og begeistret!" — hviskedes der.

„Løfte Fane? ... Skjønhedens Sag i Samfundet!"

Schrader smattede et Par Gange med Tungen, som han tyggede den bare Luft.

„I disse Tider gjør det saa godt at høre en rigtig høi og ren Opfatning af Kvinden," udbrød Fru Raven stærkt.

Frøken Baumann sad ganske stille og saa ud for sig. Halsen var som en fast, kold Søile under det rolige stolte Hoved. Hun lagde sin smukke Arm paa Balkonen og sagde med et bittert Smil:

„Nutildags vil man nok have Kvinden anderledes prosaisk; — hun skal selv forsvare sin Plads blandt Mændene ... trælle! Jeg maa sige, jeg foretrækker den Tid, da der endnu var nogen Storhed."

„Ja for Dig, Antonia!" faldt Frøken Falk ind — „bare Du nikker, maa der staa en livréklædt Kusk med Vogn og opvartende Kavalerer til at føre Dig, ellers kom Verden i Ulave, — jeg kan ikke tænke mig Dig anderledes!"

„Netop det mener jeg med!" udbrød Berle — „det sidste, jeg kunde tænke mig, var Frøken Baumann sysselsat med ... ifærd med" ...

„Men vi andre! — Jeg for min Del vil nu hellere være med i Verden og tage fat, selv om jeg skal blive lidt pjusket af det, end saadan bare sidde og være skjøn ... En anden Sag med saadanne fødte Prinsesser som Du, Antonia!" tilføiede hun, idet hun sprang hen og tog op det lille Traadnøste, som laa ved hendes Fod. Det var en naiv Pigebeundring, som tydelig stod paa det mest uegennyttige, selvforglemmende Stadium.

Antonia modtog sin Venindes Virak næsten uden engang at smile; hun syntes vant til saadant, og Finsen udbrød leende:

„Det er i al Beskedenhed Kari Træstak ... Der forstaar dog ingen at give smukkere Komplimenter end Kvinder til Kvinder!"

Frøken Baumann bøiede Hovedet, og det saa

endog ud, som om hun blev rød, — hvis det ikke var Aftenskjæret.

Schrader vuggede meget raskt med Fodspidsen. Den Tanke saaledes paa en Maade at være stukket ud hos Frøken Baumann kunde han ikke rigtig fordrage.

„Er det mig, som skal være Kari Træstak?" spurgte Frøken Falk, „da vil jeg hellere beholde den end komme i Guldstak!"

... „og bare løfte Skjønhedens Fane?" — udfyldte Schrader noget skarpt; — „det er kanske af at bære den, vi har saa mange blege, forpinte, glædeløse Husmødre stridende omkring i Hjemmene!"

„Me...n, Hr. Schrader!" lød det fra to Sider næsten forskrækket bønligt fra de mod ham saa venligsindede ældre Damer.

Schrader lo — lidt høit og rydt maaske — men blev lige efter igjen den godslige, medgjørlige Mand, der var alles Ven. Han lagde dog Mærke til, at Frøken Falks Øine bagefter flere Gange hvilte paa sig.

„Og jeg vil sige," sagde Finsen, idet han reiste sig — „at Skjønhedsguderne igrunden lever i vort Bryst uforandret den Dag idag, — hvad Navn vi saa giver dem, og hvor stærkt man saa forhaaner dem! Jeg tænker, ingen af Damerne vil paastaa, at Freya, den fagre Vanadis, som græder Guldtaarer af Kjærlighedssorg, er død og borte af Verden! ... Nei," udbrød han varmt, „Kjærligheden blir dog altid den samme uforandrede, evige Gud, og han vil bygge sine Pauluner i enhver Tid, lad det være Abrahams Telt, en Præstegaard i Norge ... et socialistisk Fælleshjem ... Hvad der hører sammen, vil vide at finde hinanden, det er min Tro — — min Religion!" — tilføiede han sagtere.

Han stod lidt endnu og saa hen imod Solnedgangen; men gik saa pludselig.

„Hvor det klæder ham at udtale sig; — han er

vist glimrende begavet!" — bemærkede Frøken Baumann.

„Véd De da ikke, at det er ham, som holder de bedste Festtaler ved vore Sangermøder; — han skulde været med nu ogsaa," forklarede Berle ivrigt.

„Stakkels Menneske! det er saa meget, som kan formørke en Mands Livsvei," udstødte Frøken Birkfeldt med et Suk, „naar man er saa uheldig at have Hjerte og Følelse!"

Frøken Falk reiste sig pludselig næsten heftigt; men hun blev derefter staaende rolig ved Balkonen. Hun var meget bleg.

„Vil Du gaa, Antonia?"

„Nei, ikke endnu; — her er saa godt at sidde iaften."

„Jeg har noget, jeg gjerne vilde tale med Dig om."

„Det er saa sent, — — og jeg er uoplagt ... netop nu," sagde Antonia temmelig afvisende.

Der kom et Udtryk af Overraskelse i Elys Mine, og hun saa forskende paa hende, som om hun vilde opgjøre sig, hvad hun skulde tænke; men lidt efter tegnede der sig i hendes Ansigt en lidenskabelig Sorg. Pludselig styrtede Taarerne hende udaf Øinene, og hun forlod Balkonen.

„Kan nogen forstaa, hvad der gik af hende iaften?" spurgte Frøken Baumann let forundret.

„Aa, — jeg tænker, det kunde være nok saa naturligt, om hun følte sig noget trykket!" sagde Fru Raven.

Schrader havde godt opfattet Situationen, og det var ikke langt fra, at han begyndte at faa en temmelig stærk Sympathi for den Ely Falk. Det var naturligvis, fordi hun forstod, at hendes beundrede Veninde var faldt fra, at hun kom i saadant Sindsoprør; han havde med Forbauselse set, hvilken dyb Inderlighed der kunde ligge i hendes Ansigt.

VI.

Hr. Remmer havde i de sidste tre, fire Dage været fraværende fra Badet; han var gaaet med Dampskibet vestover i Anledning af et presserende Forretningsanliggende, som skulde afgjøres paa Kontoret hjemme. Hvilket blev ikke nævnt; men det var Gjenstand for en Mængde Gjetninger; det dannede ved Siden af Historien om Finsen og Frøken Falk Hovedemnet for Samtalerne, og man var tilsidst nogenlunde paa det rene med, at det naturligvis var for at blive optaget som virkelig Associé i Firmaet, der jo alt før hed Remmer & Søn. Der var et Par af hans tilfældige Yttringer at gaa ud fra; men det sikkreste Fundament for Slutningen var dog, at Frøken Baumann ikke modsagde det; — hun forholdt sig overhovedet ganske taus, som den gaadefulde, alvidende Sphinx.

En Eftermiddag mødte Schrader Frøken Fasting. Hun gik hastig op og ned ad en af de lange, sandstrøede Gange og viftede sig med et Lommetørklæde; hun saa hed og ophidset ud.

„Er det ikke mærkeligt, Hr. Schrader! ... naar jeg gaar nedover, er det Østenvind, og naar jeg vender tilbage, er det Vestenvind; — der kan dog ikke paa engang blæse to forskjellige Slags Vinde!"

For at aflede hendes Humør, — han vilde ikke spørge, om hun havde Tandpine — faldt han ind med Dagens kjedelige Thema om Remmer.

„Og hvad er saa Deres Mening om den Remmerske Bortreise, Frøken Fasting?"

„Aah, jeg tænker, han er reist hjem for, som en anden Gutunge, at bede sin Fader om Lov til at fri til Frøken Baumann; ... han blev bange for Finsen. Hun bruger naturligvis Finsen til at skræmme Livet af ham med!"

„De har just ikke smigrende Tanker om hende!

Jeg tror nu netop, at hun virkelig sympathiserer med denne Maaneskinsfyr." — Schrader forsøgte paa at sætte sig i Trit med hende; men hun stansede igjen.

„Det tror jeg med; de taler jo og spadserer og sukker sammen allerede!"

„Nu ja, ser De, Frøken Fasting? ... Summen blir dog, at Frøken Baumann interesserer sig for ham."

„Pyt! det er bare en liden Passion, saadan lidt Hjertepine at overvinde kanske; — men, naar der er Spørgsmaal om at blive Fruen i Huset Remmer & Søn, da er det Bagateller! Det hele ender med, at hun sender ham mange vemodige, blege Tanker, naar hun engang sidder paa Altanen hjemme hos Remmer ... Oh! Mandfolkene er saa dumme!" — Hun gjorde en utaalmodig Grimace og gik med Tørklædet hængende ved Haanden ned til Jorden. Et Pust, enten det nu var af Østen- eller Vestenvinden, slog det mørke Slør op over Hatten, saa at det stod skraat foran hende op i Luften som Røgen foran en Dampbaad, der har Medvind.

Hvad Frøken Falk angik, saa var hun, siden hin Aften paa Altanen, sjeldnere at se. Hun viste sig kun ved Maaltiderne. Det hed jo rigtignok, at hendes sygelige Moder, der en Tid i ganske mærkelig Grad havde kommet sig, nu igjen var bleven svagere og trængte til Datterens Omsorg. Men man følte let nok den virkelige Grund. Hun gik ialfald nu mere sin egen Vei, og man saa hende ofte sidde ude paa Bugten og fiske i en liden Pram. Det lod til at være hendes egen, af Badestedet uafhængige Sport, hun der havde opfundet; men denne hendes „Tilværelse i Prammen", som det blev kaldt, kritiseredes jo adskillig. „Det var en passende lille Selvforvisning."

— Remmers Tilbagekomst var Dagens store Begivenhed. Man vidste, at han alt havde truffet Frøken Baumann; men om der var sket noget, og hvorvidt han overhovedet var vendt tilbage som

„Remmer & Søn", derom herskede der endnu megen Uvished.

Schrader blev kjed af at gaa mellem alle disse hemmelighedsfulde Ansigter og Miner. Han slentrede nedover Gangene og lod Spadserestokken af og til svinge Hjul i Haanden. Han havde Trang til at spadsere og mulig lufte lidt af en Ærgrelse — kanske ogsaa lidt af en Illusion af sig, og tog Veien ind igjennem Skovanlægget.

... „Det lader til, at Frøken Baumann har Ret i det Punkt, at Kjærligheden ligger oppe i Maanen," mumlede han. „Deroppe gaar Søofficeren og hernede Remmer, — de to kommer ikke til at genere hinanden i ringeste Maade!" ...

Han havde ingen Hast med at vende tilbage. Træerne gav Skygge og susede ensomt og sagte over ham i Luften. Det var og blev en Underholdning, som han egentlig aldrig havde havt Anelse om før paa denne Reise ... „Det gi'r en Fred og Ligevægt i Sjælen, som — det er Bylivets Forbandelse, at det plukker os for lige fra Barnsben af!" ...

Det var en god Stund, han havde vandret omkring, og han var alt kommet saa langt ind igjennem Skoven, at han skimtede til Søen, da Frøken Falk pludselig kom meget hastig frem dernede fra. Hun havde taget Kjolen sammen, og idet hun saa sig tilbage nedover Skovveien, fik han næsten Indtrykket af, at hun flygtede for nogen. Hun sagtnede sin Gang og lod ganske ligegyldig, da hun kom i Nærheden af ham.

„Har De været ude at fiske, Frøken?"

„Ja, jeg kommer ... nede fra Søen;" — hun saa sig let tilbage og var meget forpustet.

Et Stykke længere nede saa Schrader nu ogsaa Finsens bunkede graa Hat mellem Træerne. Han spadserede rolig opover mod den Sti, hvorfra hun saa hastig var kommet, og Schrader indsaa straks Situationen, — at hun vilde undgaa Finsen, og at

hans Følge nu ikke kunde være hende andet end høist beleiligt.

„Skal De opover og hjem, Frøken? Vil De lade mig bære den lille Træskaal for Dem? Jeg gaar netop den Vei."

Hun havde set hans Blik falde i den Retning, hvor Finsen gik, og forstod fuldkommen, at han havde gjennemskuet hende, at han tilbød sig at være Figurant for Tilfældet; thi hun blev rød og betænkte sig et Øieblik, før hun tog imod det.

„Tak! — — men Træskaalen skal De ikke bære ... jeg huskede ikke engang paa, at jeg havde den."

De gik en Stund noget hastigt, indtil Gjenstanden for deres Tilbagetog viste sig at tage en anden Retning. Siden sagtnedes Gangen, og hun gik nu taus ved Siden af ham; hun følte vistnok, at hun her kun havde friet sig fra en Forlegenhed ved at sætte sig i en anden, og han opfangede et Par Gange et uvist prøvende Blik hen paa sig.

„Hr. Schrader!" begyndte hun, „De kunde synes, at ... dette er underligt; ... men jeg" — — her stansede hun op under Følelsen af det umulige i at forklare sig.

„Frøken Falk! Indbild Dem engang, at De kan stole paa et Menneske ... Jeg skal ogsaa helt spare Dem al Forklaring og ganske aabent sige Dem, at jeg tror, den Hr. Finsen er en Herre, som De har givet Kurven, og som ... ja som" ...

Her kom Schrader paa sin Side i Forlegenhed. Han kunde dog ikke sige: „som De maaske kan have givet nogen Grund," og han stottede lidt ...

„Ja, ser De!" — sagde hun og satte Øinene paa ham, — og Frøken Fasting havde virkelig Ret, det var, saa de lyste af Udtryk — „der er noget, De ikke har Lyst til at sige! .... Tror De ikke, jeg véd, hvordan de alle snakker om mig deroppe? ... Men ... men jeg vilde saa nødig, at De skulde tro ondt om mig, siden De har været saa venlig — nu flere Gange" ...

Hun stod og borede i Sanden med sin Parasol.

„Tænk Dem, at De for Tilfældet havde en Broder, til hvem De kunde sige eller lade være at sige alt — som De vilde —, og som var stum som en Mur ... Ja, som har Lyst til at gjøre Dem en Tjeneste; jeg har aldrig havt Søstre!"

Der kjæmpede en pludselig Bevægelse i hendes Ansigt, og hun brast saa ud:

„Jeg er som et jaget Dyr, — alle synes de, jeg har Uret! ... Og, hvad kommer det saa dem ved deroppe? ... Det er endnu værre hjemme; ... men værst er det, at han — er ulykkelig! ... kanske for min Skyld!" — Her hulkede hun — „Jeg sover ikke om Natten og bestiller ikke andet hele Dagen end at flygte og undgaa; .... lige til min egen Moder, saa" ... Hun saa forskrækket op — „Men hvad gjør jeg! ... Jeg var saa forpint! ... Undskyld mig ... Jeg haaber, De ikke benytter min ... min Svaghed til at more Dem med deroppe." — Det sidste yttrede hun i en forknyt Tone, idet hun vilde til at gaa.

„Ærlig talt, — det havde jeg ikke ventet, De skulde sagt mig!" svarede Schrader og gjorde en uvillig Bevægelse for at gaa til den modsatte Side.

„Jeg beder Dem!" udbrød hun med Heftighed; „vær ikke vred ... Jeg kom blot saa pludselig til at tænke paa, at det er til en fremmed, jeg har sagt alt dette! ... men — jeg har set, at De var en Mand at stole paa fra det første Øieblik, jeg saa Dem. Vil De saa tilgive mig?" — Hun stod der med Øinene røde af Graad, og Schrader fandt, at hun var forunderlig barnslig.

„Men ... det forekommer mig, som De er vaad rundt hele Kjolen?"

„Ja, — har jeg ikke fortalt det? — det er jo netop Historien. Da jeg roede udpaa med Baaden, strømmede den mere og mere fuld af Vand; der havde været nogen og taget Nøglen ud af den, og, da jeg saa vilde ro ind imod Land igjen, saa jeg

Finsen inde i Skoven ovenfor Stranden! Jeg roede paa skraa indover for at komme længst bort fra det Sted, hvor han gik, men var saa bange for at synke. Jeg var lige paa Nippet til det, da Baaden tog fast Grund i Fjæren, og jeg fik springe ud. Jeg lod, som jeg ikke saa ham, da han kom for at hjelpe mig, og skyndte mig opefter Skoven, indtil jeg mødte Dem."

„Det lader til, at den Finsen er en ihærdig Sjæl, der vil naa Maalet ved alle Midler!"

„Nei ... nei! Der kjender De ham ikke ret. Finsen har et ædelt, stolt Sind."

„Men jeg foreslaar nu, Frøken! at vi gaar raskt hjemover, saa De faar tørre Klæder paa."

„Da ser de alle paa Balkonen, at jeg har været i Vandet, og vil lave en hel morsom Historie paa min Bekostning ... Aa, hvor de skal snakke deroppe, naar vi gaar forbi!"

„Jeg, som følger Dem, tager min Part meget roligt."

„De? — Der er ingen deroppe, som tviler paa, at De bare gaar med, fordi De i al Lunhed vil more Dem over mig."

„Saa?"

„Alle er ræd Dem."

„Tak!"

„Ja, De er virkelig udmærket godt likt ogsaa, det er det mærkværdige!" — sagde hun leende; — „men ingen tror Dem rigtig, det er Sagen — — undtagen jeg nu ... Aa ja, jeg har nu egentlig troet paa Dem helt fra den Aften, De stod saa fortabt i Baaden med Fyrværkeriet ... Nei hvor De saa dum ud! — — saa dum kan kun et rigtig ærligt Menneske se ud."

„Siden vi endelig skal prøve Ansigter, Frøken! saa vil jeg ogsaa rykke ud med en Mistanke, som nu falder mig ind, ... at det var Dem, som den Aften hentede Morskabsbogen i Lemkes Have."

„Hvilken Aften?"

„Den Aften, da De røg Cigaretter i Lysthuset," ...

Hun blev lidt overrasket.

... „og Damerne forsvandt saa hastigt gjennem Gjerdet."

Hun saa pludselig paa ham.

„Og det var Dem, som ... leverede mig Bogen!"

„Nei!" udbrød hun, „det vil blive mageløst, naar jeg fortæller, at Spøgelset var Dem! — — den lange, hvide, høitidelige Skikkelse, som hoppede imod os i Maaneskinnet! ... Men" — her brugte hun igjen de forskende Øine, — „hvor forfærdelig frækt De sad der og talte med om Sagen Morgenen efter! ... Véd De hvad, — jeg fortæller det ikke!"

Hun var kommet i et Perlehumør, og under deres livlige Passiar mærkede de næsten ikke, at de passerede over Plænen lige foran Badestedets Balkon.

„Og nu Tak!" sagde hun, idet hun rakte ham Haanden; de var komne til Havegjerdet, hvor hun boede. „Hvilken Lykke, at jeg netop traf Dem, som ingen kan falde paa at mistænke ... for ... jeg mener, lave Historier om deroppe fra Balkonen."

Schrader stod lidt og saa efter hende — „Det var virkelig en høist tiltalende frisk Naturlighed over den Skikkelse, som forsvandt deroppe gjennem Havegangen i den lyse Sommerkjole, — ikke lidet gratiøs!" ...

... „Men, hvad var det, ingen kunde mistænke ham for?" grundede han opefter Veien. „Ansaa hun det for saa komplet umuligt, at nogen kunde blive forelsket i ham? Ja, for hun kunde dog ikke mene, at det skulde være splitter umuligt, at nogen kunde forelske sig i hende? hun havde jo den smukke Finsen altid sukkende efter sig. Meningen var altsaa den, at hun betragtede ham — han var dog kun 28 Aar! — som altfor gammel og adstadig til den Slags ... Han var eller holdt paa at gaa ud af Kurs i den almindelige Damebevidsthed ... Nu, det Aag at gifte

mig tager jeg da heller aldrig paa mig; — men derfor kunde man vel" ... Han gik opover og svingede rask med Stokken.

Da han kom til Badestedet, bestemte han sig til at gaa op paa Altanen for at se, hvordan der var.

Interessen for Dagens Begivenhed syntes temmelig afslappet, den led kjendelig under den Reaktion, som følger paa en opskruet og skuffet Forventning. Finsen sad i Sofaen indenfor Døren og læste, og de forskjellige Kredse, mest Damer, var, som det lod, optagne hver med sit indover Salonen. „Dagens Begivenhed", Hr. Remmer, sad med Albuen støttet til Knæet og Haanden op til Hagen og trak i Kindskjægget; — han saa ikke ud som den, der skulde inspirere til Feststemning. Frøken Baumann og nogle andre Damer samt Professoren og Berle var i Selskab oppe hos Doktoren.

Aftenen var lang og kjedelig, og da det blev sent, fandt man paa at gaa Selskabet fra Doktoren imøde.

De kom meget muntre. Frøken Baumann gik bagefter med Professoren. Ogsaa hun syntes den Aften usædvanlig oprømt; — han var vist overmaade behagelig, ialfald straalede han som en nedgaaende Sol.

Da Schrader kom, blev han formelig omringet, og han havde en Dame under hver Arm, da de kom op paa Plænen.

Berle, der havde gaaet foran og smaaklimpret paa en Guitar, som han havde overkommet oppe i den gamle Bygning, hvor Doktoren boede, foreslog en liden Afskedsdans paa det lille Trægulv nedenfor Grønningen, hvor Bænkene stod. „Det var let at faa hvervet de to, tre Herrer, som manglede; — deroppe paa Altanen sad jo for Eksempel Hr. Remmer endnu!" Og selv kunde han, paastod han, paa Guitaren præstere baade en Française og en Vals.

Professoren svøbte sig ind i sin godmodige Værdighed og gik hen og satte sig paa en af Bænkene.

„Ja De, Hr. Professor! danser naturligvis ikke ... og De, Hr. Schrader?" ... Før Berle ogsaa her fik tilsat et — „naturligvis ikke", udfyldte Schrader raskt:

— „danser naturligvis, Hr. Berle!" — Den Tanke, at han virkelig for Alvor skulde anses for over den Alder, havde pikeret ham, og ved at se Frøken Baumann gjøre Mine til at gaa, bukkede han hastigt for hende:

„Tør jeg engagere Dem, Frøken?"

Hun vendte sig igjen:

„Vil De opoffre Dem for Hr. Berles Indfald, saa gaar jeg ogsaa med!"

I det samme stod Remmer lige ved hende; men hun saa ham ikke.

Schrader følte sig i Øieblikket overordentlig behagelig tilmode. Under den lette Samtale, medens de ventede paa, at Dansen skulde ordnes, stod han og betragtede Hagens og Kindens rene Linie imod Halsen; — det var ham en Skjønhedsnydelse som at beskue en Statue. Han blev distrait. En gammel kjendt Fiende, en skjærende Følelse af Tilværelsens Disharmoni, kom over ham ved Tanken paa, at denne stolte Herlighed uden videre skulde tilfalde den skaldede flaue Remmer — blot fordi han havde Penge! ... Og hun selv, — denne noble Skikkelse — var den første til at erkjende, at Faktum stod saa i Verden ... til at stryge Skjønhedens Fane, som Finsen udtrykte sig, og indlade et Esel med Guld! ...

Frøken Baumann var maaske ikke uden Anelse om, hvad der gjærede i ham; thi det var som for at føre Tanken hen paa noget andet, at hun i en let spøgende Tone sagde:

„Professoren har underholdt os med saa interessante Verdensbetragtninger."

„Sig mig, Frøken! — har De lagt Mærke til, hvor

alle saadanne „Tænkere" og „Verdensbetragtere" er blege og magre?"

„De er ondskabsfuld."

„Aldeles ikke. Jeg tror blot paa Virkeligheden! Naar man brækker Benet, saa brækker man Benet — trods alle Talemaader. Og mindst tror jeg paa de filosofiske Plastre, man vil lægge paa ... Sandheden er, at Tilværelsen er en grundig ormstukken Nød!"

Da hun studsede, tilføiede han med et vist tørt Humor:

... „Derfor har vist ingen af os noget imod den Slags Verdensbetragtninger, som forgylder Nødden for os og hænger den paa Juletræet; — der gives saa mange, der kun har Barnetænder, og ikke knækker gjennem Skallen ... Men jeg tror, vi heller danser, Frøken Baumann!" — udbrød han og tilføiede sagtere efter hendes Yttring den Aften, de sad i Baaden: — „Lad os nyde det skjønne, medens vi har det, ... og, tillad mig at sige Dem en Kompliment, — Deres Ansigt er som meislet for Maaneglansen!"

Hun smilte og fulgte.

Det viste sig dog nu, at Berles Evne ikke strakte længere end til at præstere en liden Vals; men han lovede til Gjengjæld at overraske Badegjæsterne med et Bal.

Antonia Baumann havde en Følelse af, at den Mand, der gik ved Siden af hende, ligesom voksede, jo mere hun kom til at lære ham at kjende. Et saadant uberoende af andre! Han var dog blot en Kopist med en Smule Midler ved Siden ... som kanske kunde kjøre med leiet Hest, saameget han vilde, men aldrig præstere en Vognremisse ...

Han opfangede flere Gange det dvælende Blik fra hendes blege Ansigt, følte dets elektriske Virkning ...

Da de skulde skilles, yttrede hun:

„Jeg saa, at De fulgte Ely Falk hjem idag ... Véd De, at man alt kalder hende Deres Protegé?"

„Det vil sige, man laver Historier om os."

„Nei, det gik dog for langt ind i det utænkelige — selv her i Humlevig!"

„Utænkelige? —"

„Der skal vist mere til for at tilfredsstille en Mand med Deres Aand!" svarede hun og hilsede Godnat.

Komplimenten efterlod en vis mild, opstemt Varme. Og dog — det er mærkeligt, hvor smaa Ting kan drage Opmærksomheden paa sig! Da hun bøiede det skjønne Hoved, saa han en Lok, der laa lidt kunstig rund ved Øret og mulig ved Maaneskjæret et Par smaa Rynker ved Øinene ... „Var hun gammel, — som Frøken Fasting havde sagt?"

VII.

Schrader talte nu oftere med Frøken Falk, og om end Grunden fra hendes Side ogsaa tildels kunde være den, at hun heri saa et Middel til at lette sig Omgangen med Finsen, saa kunde han dog heller ikke tvile om, at den unge Dame havde fattet et oprigtigt Venskab for ham, og at han omfattedes med fuld Tillid.

En Dag, han mødte hende, betroede hun ham saaledes meget oplivet, at hun samme Morgen igjen var bleven forsonet med Antonia Baumann; — det forholdt sig ikke saa, at hun havde svigtet hende, skjønt hun nok havde dømt lidt urimeligt hun ogsaa om det, hun ikke kunde forstaa ...

„Ser De her? — hun skal finde en Blomsterbuket foran sin Tallerken ved Middagsbordet."

Schrader gav sig til at plukke endel høie, runde, Knapsoløier, som han saa nede i en liden Myr ved Bækken, og skyndte sig efter hende:

„Kan De bruge disse?"

„De er egentlig ikke stygge ... Tak, — for to, tre! — Saadan paa Rad ligner de gule Løveknapper i en Embedsmands-Uniform."

„Eller Ankerknapper i en Søofficers, det vil vække Minder!"

„Begynder De nu igjen!"

„Aldeles ikke! — den sidste Sætning kan De betragte som slugt med det samme ... som Nul!"

Hun lo.

„De har vel læst Opfordringen til talrigt Møde iaften! — Kommer De? ... Iaften vil jeg ogsaa møde op, det er saa længe siden jeg har været med; men nu, efterat jeg har talt med Antonia, har jeg faaet Lyst igjen. Meningen er, at der skal danses! Man dekorerer med Blomster og Kranse dernede, og her skal komme endel af Egnens Ungdom!"

Hun gik nedover.

Det var en ren Forfriskelse at træffe hende. Hun var egentlig det stik modsatte af Frøken Baumann, der med sin pebrede og krydrede Konversation var en Skjønhedsgudinde af ren Bittersalt! ... „Jeg har altid som en Smag af Søvand i Munden bagefter; men det har alligevel en vis berusende Kraft; jeg tilstaar det! Det er noksaa interessant, engang at være en Smule an i det at leve ... Aah, — bevares, ikke længere, end at man ror sig tilbage igjen! ... Man gaar ikke fra Nydelsens over i Lidelsens Stadium" ...

Den Omstændighed, at det var ned i den saakaldte Festsal, man var opfordret til at komme, havde ganske rigtig havt den Virkning, at Damerne i Paavente af Aftenens videre Muligheder alle som én viste sig i Selskabstoilette.

Det, som dog for Øieblikket interesserede Schrader. var, at se Frøken Baumann og Frøken Falk gaa

sammen dernede i Salen; — Frøken Falk i en frisk havblaa Kjole, der passede ypperlig til hendes Teint. I det svære Haar stak der en skjæv Sølvpil. Det var, som den kunde være afskudt efter Frøken Baumann, men havde truffet Ely Falk; ... den ene aristokratisk regelmæssig og formskjøn; den anden med sin kraftige, livlige Skikkelse tilhørende Nutidens Genre, der giver det sjælelige Udtryk ud af det uregelmæssige.

Han havde underholdt sig med at anstille disse Betragtninger, medens de kom opover Salen. Da de var lige ved ham, sagde Frøken Falk:

„Jeg synes ikke, jeg har set Mennesker paa evig Tid ... Her er saa festlig smykket iaften, ... det er, som det var arrangeret til Bal!"

I det samme intonerede Musiken oppe fra Galleriet —

„Ser De der! ... Ønsket og dets Opfyldelse ... Knald i Knald; det er Berle, som har besørget Overraskelsen, og ikke ladet Musiken drage hjem i Middags. Tør jeg engagere Frøken Baumann?"

„Danser De virkelig, Hr. Schrader?" — udbrød Frøken Falk, forbauset over at se ham saa kavalermæssig bortføre hendes Veninde.

Schrader kunde ikke for, at Spørgsmaalet ærgrede ham. Han var ingen uelegant Skikkelse. Paa Ballerne i de yngre Aar havde han, slank og mager, som han var, med sine kulsorte Øine og det tankeblege Ansigt, endog gjort Indtrykket af en smuk og interessant Personlighed.

Da de havde stillet sig ind mellem de dansende, sagde Frøken Baumann:

„Det lader til, at De med ét har faaet en uhyre høi Stjerne hos min Veninde; ... hun har kanske endog gjort Dem til Skriftefader angaaende sit Forhold til Finsen?"

„Aldeles ikke. Jeg vilde endog nødig tænke mig, at hun kunde betro en saa høist personlig Ting til nogen tredie."

„Hun er et Naturbarn!"

„Netop derfor gjør hun det ikke."

„Netop derfor har hun Lov til alt; Privilegium paa at være oprigtig! — Hun har altid den Undskyldning, at hun var saa overstrømmende varm, saa fuld af Tillid! — til den, hun netop talte med."

„Da lader det ikke til, at hun er strømmet over af Tillid til nogen her ved Badet om dette Anliggende ... Saavidt jeg skjønner, er man nok endnu igrunden forlegen for at kjende Sammenhængen."

„Ikke jeg, Hr. Schrader, det forsikkrer jeg Dem! ... Jeg véd saa ypperligt, hvad hun en vakker Dag har svaret Finsen, — efter at hun har traadt paa ham i ti Aar" ...

„Nu da, — jeg blir ordentlig spændt?"

„Simpelthen: — „Jeg vil ikke! ... Jeg har ikke Lyst! ... plag mig ikke længere!" ... Og nu, han kommer igjen, mener hun blot, at det er uridderligt af ham at ville benytte sin Ulykke til paany at uleilige hende. Hun er en umedgjørlig Naturkraft ... en ren Jøtul ... Og det samme er hun da ogsaa, naar hun holder af nogen."

... „som for Eksempel af sin Veninde, Frøken Baumann?"

„Et civiliseret Menneske kan nok føle sig en Smule for naturkraftigt omklamret; man vil dog nødig lade sig ganske indfange; — og nu synes Raden at være kommet til Dem, Hr. Schrader ... Vogt Dem!"

„For at indfanges? jeg er bange for, at det blev en underlig Fisk, hun da fik i sit Akvarium!"

... „ialfald ingen uinteressant," smilte hun, idet han førte hende ind i Dansen.

„Ser De Finsen," sagde hun, da de igjen stansede, „hvorledes han følger Ely Falk, medens hun danser ... saa han gjerne kunde sluge hende med Øinene?"

„Jeg finder nu, at det var Hr. Finsens simple Pligt at holde sig borte og ikke pine hende!"

„Da kan jeg betro Dem noget: Aarsagen, hvorfor han kom hid til Badet, var, at han havde faaet ordnet alle Fru Falks Affærer efter hendes Mand; de har Grund til at være ham i høi Grad takskyldige. Og jeg véd ogsaa, at han tænker paa at reise igjen om to, tre Dage; — han skal endog have yttret, at han mulig gaar til Amerika! Saa en Aften som denne er en Smule spændende for os, som véd det; — han vil sikkerlig se til at faa hende i Tale. Men det lader til, at Ely danser med fuld Lyst og Glæde uden Spor af Anelse om noget."

... „om at hun spiller i et Stykke iaften for spændte Tilskuere!" udbrød Schrader lidt lummer.

„Jeg vilde blot ønske, at Opløsningen blev god!"

„De mener, at hun tog ham?"

„Ja vist, hvad skulde hun ellers gjøre? Der er ingen af hendes Veninder, som ikke ønsker det for hende. Hun duer ikke til Guvernante; dertil har hun formeget selvstændig Villie, og hun har Meninger om alt."

Denne Udtalelse skurrede stærkt i Schraders Øren; men han maatte jo erkjende, hvor tindrende rigtig den var.

Frøken Baumann var den Aften uforlignelig; den ene Bemærkning tog den anden om alt og alle. Hvilket blodigt kritisk Klarblik for al Smaaheden omkring hende ... for alt, hvormed de søgte at udpynte og omlyve deres snevre Virkelighed! Og hvor fornemt fingerlet hun altid fik skudt Illusionen tilside! Han nød det ... lurede ordentlig paa den næste Antydning, det næste lille spidse Ord, som han vidste, vilde komme flyvende fra de fine, haanlige Læber. Hans Intelligents blev pirret ved den pikante Underholdning, hvori hun saa aabenhjertig gjorde Bemærkninger, som det neppe faldt i nogen andens Lod her ved Badet at faa høre.

Det var med en vis opstemt, oprømt Følelse, at Schrader ud paa Aftenen gik hen for at engagere Frøken Falk.

Hun var straalende; hun havde danset hele Tiden og var, som altid, i Vinden. Da han kom, var hun netop igjen engageret.

„Ikke denne, men næste Dans," svarede hun belivet, „om De vil ... Jeg siger det, fordi jeg véd, jeg straks blir engageret ogsaa til den" — og hermed forsvandt hun i Valsen; hun var bare Dans.

Han saa efter hende ... „Hvilket varmt livfuldt Menneske! som det synes, altid helt ud det, hun giver sig hen til ... Hun danser med Gratie, ... er altid sig selv!" ...

Han gik, men vendte sig atter — „Stakkel, hun aner ikke, at Alvoret lurer paa hende!"

Da han bagefter tog hende op til Dansen, sagde hun drillende:

„Jeg troede, De rent havde glemt mig iaften. Begge de Danse, De har nedladt Dem til, har været med Antonia. Og hvor I passer til hinanden! Ikke saameget som en Feil i Turene, medens I konverserer; ... og saa —"

„Og saa?"

„Jeg kunde have Lyst til for en Gangs Skyld at kige ind i to saadanne Hoveder; jeg vilde virkelig være uhyre nysgjerrig."

„Nu, hvad vilde De da faa se, mener De?"

„Hos Antonia Baumann? — et Slot! Men hos Dem ... jeg véd virkelig ikke; jeg tror næsten, jeg vilde blive ængstelig som paa et Mørkloft. Man siger jo ovenikjøbet, De er en Slags — Fritænker."

„Bah! — der lyver man mig paa; ... er der noget, jeg passer mig for i denne Verden, saa er det for at tænke!" sagde han pludselig mørkt.

Hun saa næsten opskræmt paa ham.

„Jeg tvivler heller ikke det ringeste paa, at De vilde finde det adskillig støvet og prosaisk der," til-

føiede han lidt efter i en lettere Tone. „De, som er saa enthusiastisk anlagt!"

Hun rystede paa Hovedet og lo.

„Jeg turde maaske finde noget, som ikke var saa upoetisk endda ... Antonia Baumann i forgyldt Ramme!"

„Det er mærkeligt," tænkte Schrader, „Kirsten Giftekniver er de allesammen!"

Det var nu deres Tur til at danse.

Han var ikke kommet langt nedover Gulvet, før han forstod, at hun dansede aldeles udmærket. Det virkede belivende ogsaa paa ham, og han gjorde ialfald, som han selv syntes, sit bedste; — med en saadan Dame var det jo næsten en Fornøielse at danse!

Da han førte hende tilbage til deres Plads igjen, sagde hun:

„De danser virkelig brav ... meget bedre, end jeg tænkte!"

Han vilde maaske sat noksaa megen Pris paa Komplimenten, om han ikke var bleven distraheret ved at se Remmer og Frøken Baumann, som det lod, i en hel Forsoningsscene. Han var rød over hele Ansigtet, medens hun med et Anstrøg af Hjertelighed indvilgede i at stille sig ind i Danserækken med ham.

„De er distrait," yttrede Frøken Falk, der bemærkede, i hvilken Retning hans Blik gik.

„Jeg blot tænker."

„Det forekommer mig, som om det netop var tænke, De sagde, De aldrig gjorde."

„Jeg gjør det heller ikke; jeg blot ser, hvad jeg kunde have tænkt ... for Eksempel over Ægteskabet," tilføiede han, idet Frøken Baumann og Remmer dansede forbi dem. „Af alt Bedrag paa Jorden tror jeg, det huser det største og det nederdrægtigste! ... Man gifter sig med én og lever i Hjertet med en anden — sin Ungdomsforelskelse ... Nu, Manden

faar det jo aldrig at vide; Fyren blir lykkelig alligevel paa sin Vis, forstaar sig ... Jeg maa virkelig beundre Naturen, hvor vist den har indrettet alt!"

„Fy! ... Fy! siger jeg! De taler saa jeg kunde tabe Lysten til at danse med Dem! ... Hvorfor skulde en ung Pige gifte sig med den, hun ikke vil have?"

„Fordi hun heller vil have noget andet — Penge ... Hus ... Fremtid!"

„Det vil sige, at der gives lave, lumpne Mennesker i Verden, som er istand ogsaa til det; ... men dem er det sletingen Fornøielse at underholde sig om!" Hun vendte sig heftig bort, hendes Øine tindrede af Uvillie.

„Jeg kan kun misunde Dem Deres faste Tro; ... den deles af mange, helt til det kommer til Stykket!"

I det samme bemærkede hun, at Finsen nærmede sig. Der var ingen Tvivl om, at det var hans Hensigt at engagere hende; han saa saa kold bestemt og bleg ud. Hun søgte et Øieblik at skjule sin Forvirring, men sagde derpaa med et Udtryk af ubeskriveligt Alvor, idet hun saa Schrader lige i Øinene:

„Ja, det kan De forlade Dem paa; — hos mig staar det fast!"

Da han igjen førte hende ind i Dansen, kjendte han, at hendes Arm skalv; det var ikke længer det glade Ansigt. Han havde jo intet andet at gjøre end at føre hende tilbage til hendes Plads; men han var dog fristet til at sige hende, at, hvis hun vilde undgaa Mødet, saa stod han til Tjeneste som en Vante, hun blot behøvede at tage og kaste den hele Aften.

„Ønsker De at være forud engageret til Kotillonen ... eller nogen anden Dans?"

Hun forstod godt Meningen og rystede paa Hovedet.

„Jeg tror ikke, jeg kommer til at danse mere iaften."

— — Han saa efter Frøken Baumann og Rem mer; de stod oppe i Salen ved Buffeten blandt en hel Kreds, og det undgik ham ikke, at ogsaa hendes Opmærksomhed var rettet paa Finsen, der nu førte Frøken Falk nedover Gulvet. Da Musiken begyndte, valgte de imidlertid en ledigbleven Plads bag de dansende. Schrader kunde den hele Tid ikke faa sine Øine fra dem; han havde en næsten pinlig Trang til at se hende vise ham Vinterveien.

Hun var meget bleg, og Finsen smuk, ildfuld ... inderlig, medens han sad der halvt skjult bag de dansende og talte med hende ...

„Men dette blir jo til en hel Underholdning! Hun er ivrig ... rørt ... Saa! ... O, Du Esel, hvor Du faar regelmæssig paa Pukkelen, hvergang Du er saa dum at tro nogen, og — hende troede jeg virkelig paa! ... Han reiser sig ... Jo, naturligvis Vinterveien; det var jo det, jeg kunde vide! Det Slag er tabt, det kan man da se paa Fyrens Ansigt ... Men, hvor hun er deilig saadan, naar hun er bedrøvet!" ...

Der gik en styg fornøiet Skadefryd i ham, som han tilslut selv blev opmærksom paa; thi han mumlede bagefter:

„Jeg véd forresten ikke saa lige, hvorfor netop han skulde gjøres ulykkelig? et skarpt Hoved, vakker ... et Parti, som Fru Falk vil græde over er gaaet itu, stakkels Kone! ... En Smule Frasemager; — men han holdt af hende, det var klart nok at skjønne; han har jo med koldt Blod prostitueret sig hele Tiden her ved Badet for hendes Skyld og ... truet sig paa hende!"

Den sidste Betragtning kom atter hen i Skadefryden, og han brød sig selv af.

Ely Falk var bleven siddende rolig paa sin Plads; men da hun nu engageredes til Françaisen, erklærede hun pludselig, at hun havde faaet Hovedpine og vilde hjem. Lidt efter var hun forsvunden.

Schrader forstod, at Frøken Baumann ønskede

at tale med ham; thi hun saa et Par Gange henimod ham, medens Remmer underholdt hende, og han gik da ogsaa nu didhen, maaske dog med et lidt forceret Humør. Han var ikke synderlig oplagt til at undergive den Sag Diskussion ... „dertil var den igrunden for god!" Og han vidste saa godt, hvad hun vilde sige, — akkurat det, hun sagde, da han kom:

„Ely Falk har da forskjertset sin Lykke; — og blot, fordi Egenvillien er vokset hende over Hovedet! ... Hun gjør ham ulykkelig og uden Tvil sig selv med; ialfald om et Aarstid, naar hun faar tænkt."

„Saa, man skal tænke, naar man vil gifte sig, Frøken Baumann? jeg troede dog, det netop var Følelsen, som" ...

„Man skal naturligvis tænke over sine Følelser," berigtigede hun lidt kort.

„Hun er, som De siger, en ren Jøtul i det Stykke ... Aah, — hvor jeg holder af Jøtuler!"

... „som Deres Protegé! det var en ret interessant Oplysning ... Det er intet Under, at De plæderer hendes Sag med den Iver!" — svarede hun leende og vendte sig halvt fra ham, idet hun førte Viften op foran Læberne som for at skjule, hvad hun yderligere kunde mene om ham i den Anledning.

Han saa til sin Overraskelse Krigen ført over paa sit Gebet! ... sig selv som den mistænkte og beskyldte — for kanske at svigte hende? ... Der laa noget vist berusende i Tanken ...

At hun med sit smukke, rolige Smil straks saa let og villigt gav Remmer Armen, da han kom og skulde føre hende til Kotillonen, virkede jo næsten som en kold Dusch lige bagefter; — — men ... der maatte dog have gjæret noget i hende; næsten, som der var en Smule Jalousi i Spillet ... Nu, nu ... vi gaar ikke udfor Niagara — i Ægteskabets Slug!

Schraders Humør stod slet ikke til længere at være Vidne til Hr. Remmers svedblanke Henrykkelse,

og lidt efter forlod han Ballet. Han havde Uro i Blodet og tog sig en Spadsertur; — en forstandig Mand sikkrer sin Søvn.

Aftenen var høist forfriskende, og han var alt nede ved Fru Falks Havegjærde, da han saa en Skikkelse gaa hastig frem og tilbage inde i Lunden mellem Træerne paa den anden Side af Haven ... Det var Ely Falk!

„Hun gruer naturligvis," tænkte han, „for at gaa ind til Moderen og fortælle det passerede."

Han var imidlertid kommet for langt til at kunne trække sig tilbage; thi hun havde nu ogsaa faaet Øie paa ham og stansede.

„God Aften, Frøken Falk!" hilsede han og vilde gaa forbi; men der var noget ved den Maade, hvorpaa hun stod ubevægelig og saa paa ham ... næsten som hun i Fortvivlelse vred Hænderne, der gjorde, at han pludselig gik hen til hende:

„Hvad er det, Frøken Falk! ... Kan jeg hjælpe Dem i noget?"

„Hjælpe? ... Ingen kan hjælpe mig!" sagde hun og satte sig næsten opgivet ned paa Bænken.

Der blev hun siddende og saa ned for sig.

„Véd De, jeg er ikke sikker paa, han ikke tager Livet af sig i denne Nat, — for min Skyld! ... Vidste jeg det, — jeg véd ikke, hvordan jeg skulde kunne gaa hjem til Moder eller — leve med det ... Jeg er saa angst, saa jeg kunde miste Forstanden! ... For der er ét, jeg ikke vil, som intet paa Jorden skal tvinge mig til ... og det er at gifte mig med ham!" — Det sidste sagde hun i hel Ekstase, idet hun reiste sig.

„I Deres Sted lod jeg en saadan lumpen Person drukne sig eller ikke drukne sig efter Behag! Jeg har aldrig hørt Mage til udsøgt lav Fremgangsmaade mod en Kvinde — — et rent Tortursystem! Jeg kunde jo ligesaa godt sige det samme, Frøken

Falk. „Gifter De Dem ikke med mig, saa hænger jeg mig i denne Nat!""

„De? — Jeg har aldrig givet Dem Haab ... aldrig ladet den Følelse vokse op, — som han siger, til et helt Træ fra vor Barndom! ... Men, blive hans Hustru, ... ét med ham? — før vil jeg! ... Han har pint mig som en ond Samvittighed ... han er nu ovenikjøbet vor Velgjører ... Oh, hvor jeg faar Lyst paa Søen dernede!"

Hun hulkede.

Schrader søgte flere Gange forgjæves at trøste; men, da han var bleven klar paa, at den inderste Grund til hendes Sønderknuselse stak i en næsten afsindig Angst for, hvad Finsen kunde falde paa at gjøre, sagde han:

„Hør nu, Frøken Falk! her staar ikke Deres værdige Pleiebroder, men én, som De har Tillid til. Nu vil jeg hjælpe Dem. Jeg paatager mig at undersøge, hvor Fyren er henne og bringe Dem Underretning. Sig blot, hvorledes ... Jeg vil patrouillere og jage i hele Nat, om det saa maa til, for at faa Rede paa Tingen!"

Idéen bidrog aabenbart i høi Grad til at trøste hende.

„Nu, nu, vil De saa gaa hjem; men sig blot, hvorledes jeg kan faa anbragt en Underretning?"

„Jeg vil sidde i Vinduet hele Tiden, saa sér jeg, naar De kommer."

Hun skyndte sig hjemover til Haveporten som for ikke at lade ham spilde end et Øiebliks Tid.

„Hm, naar det kommer til Stykket, saa ligger Fyren i sin Seng;" mumlede Schrader, da han var alene; „jeg behøver bare at gaa lige op paa hans Værelse!"

Men han troede ikke paa sin egen Hjerteudgydelse.

Ely Falks Angst begyndte lidt efter lidt ogsaa at gaa ham i Blodet. Hun kjendte ham jo, og

noget saadant var det, som var passeret før, efter Frøken Fastings Fortælling. Det kunde dog være muligt ...

Hans Marscher og Jagter den Nat gjennem Skov og Eng hen til alle de Steder, hvor han kunde tænke sig en saadan sentimental hænge- eller druknefærdig Elsker forsværme sig, var mange. Han var bestemt paa under alle Omstændigheder at finde ham.

Klokken var over ét, da han i Maanelyset opdagede Formen af Finsens Hat ved en Træstamme nær Vandet. Han holdt i Forskrækkelsen næsten paa at løbe til, men lige efter saa han, at Manden blot stod i sin vanlige Stilling med korslagte Arme og saa udover Søen.

„Nu, her er ialfald skjøn Anledning til at vælge mellem at hænge eller drukne sig!" ...

Schrader vogtede fra sit Hold paa ham, spændt som en Indianer, færdig for alle Tilfælde, enten han nu saa ham præparere sig for Vandet eller Luften; men han beroligede sig efterhaanden. Manden var hensunken i Drømmerier og syntes undertiden beskjæftiget med at betragte sin egen Skygge.

Der forløb næsten en halv Time, før han igjen kunde liste sig efter ham, medens han gik hjemover til Badestedet ... Paa en Skrænt ved et Tjærn stansede han igjen og stod og stirrede ned; men det var aabenbart kun paa Stjernerne, som speilede sig ned i det sorte Dyb saa tætte som Messingsøm ...

Det faldt flere Gange Schrader ind at forkorte Historien ved at tale til ham og paa en eller anden Maade skaffe sig Mandens Ord for, at ... Ja, for hvad?

Han indsaa det umulige, og han var overordentlig lettet, da han tilslut saa ham med Hænderne paa Ryggen vandre over Plænen op paa sit Værelse, hvor Lyset tændtes, og Vinduet lukkedes.

Var det ikke det, jeg vidste, han vilde havne i

sin Seng som en af os andre? — mumlede han, men skyndte sig derpaa nedover til Falks.

Klokken var over to. Maanen var gaaet ned, og der var kun Stjernelys med et glimrende ensomt Sølvskjær af Vesta endnu i Randen af Himlen.

Da han kom ned til Gjærdet, saa han i Halvdunkelheden en Skikkelse røre sig oppe ved et aabent Vindu, og lidt efter kom hun hastig ned igjennem Havehækken hen til ham. Hun stansede og spurgte hjerteklemt:

„Nu?" ...

„Han har spadseret hele Natten om i Maaneskinnet og er saa gaaet hjem og lagt sig. Han tændte Lys, formodentlig for at se lidt i en eller anden Morskabsbog først" ...

„Nei, spot ikke! — jeg troede ikke, jeg skulde have holdt det ud! O, naar De vidste, hvad jeg har lidt i Nat, og hvor De gjør mig glad nu!" Hun slog Armene halvt ud og gjorde en Bevægelse, som hun kunde faldt ham om Halsen; han saa, at hendes Øine var fulde af Taarer ... „Aa jeg er saa lettet, saa lettet, det er, som jeg har faaet en Møllesten af Brystet! Jeg tror ikke, De kan forstaa, hvilken Tjeneste De har vist mig iaften ...

Tak, Tak! og Godnat!" — endte hun, idet hun tog ham i Haanden og skyndte sig op paa sit Værelse.

Han følte det trohjertige Haandtryk hele Tiden, medens han gik hjemover.

Men, hvor han saa ud, da han kom hjem! Han havde gaaet tværtover Myrer som et rent Flodsvin for at forkorte Veien ...

„Kopist Schrader! ... Du er kommet vel op i det!" udbrød han høit, da han havde lagt sig.

VIII.

Schrader havde vredet Nøglen om i Døren for ikke at blive vækket af Badetjeneren. Han havde indrettet sig paa en rigtig grundig Søvn ovenpaa al denne Anstrengelse; men da det kom til Stykket, slog det ikke til. Han laa længe og grublede over Ely Falk, hendes Væsen og Egenskaber ... Saadan en ildfuld Natur, der ikke vidste af Kunster ... hvor trygt og naturligt faldt ikke alt for hende! Og hun vidste, hvad hun vilde, det maatte man lade hende! Med de stærke Følelser kunde hun nok faa sin Strid med at passe mellem Hverdagsmennesker og Hverdagssynsmaader som Guvernante. Han saa hendes talende Ansigt, som hun stod der paa den anden Side af Veien i undertrykt voldsom Bevægelse ...

Han sov da ogsaa over baade Bade- og Frokosttid.

For en Gangs Skyld havde han givet sig Ferier fra Badereglementet; men et saadant Vanedyr var han, at Formiddagen alligevel fandt ham ivrig beskjæftiget med at indhente det forsømte. Han kom først sent til Middagsbordet og modtoges der af Frøken Fasting, der syntes blot at have ventet paa ham:

„Nu, har De hørt det? Han er reist ... Finsen ... imorges over Hals og Hoved! Der skal have været en frygtelig Scene mellem ham og Frøken Falk igaaraftes paa Ballet. Saadant kalder jeg nu ligefrem et Attentat!"

„Saa, han er reist?"

„Ja, — endelig! — men de snakker naturligvis frygtelig ... De siger, hun har brugt Dem til Mellemmand" ...

— „til at knuse hans Fremtid og sende ham til Amerika?"

... „Restauratøren saa Eder begge komme hjem sammen i Maaneskin sent ... Klokken to!"

Schrader lo ... „Nei virkelig, — saa Restauratøren véd saa god Besked? ... Da véd jeg noget ganske andet, og det er, at den Torsk, vi her spiser, holdt paa at dø inat, fordi Fiskekisten var halvt opflydt! Havde jeg vidst, han var saa nær, skulde jeg underrettet ham; ... den smager flau — hvad? synes De ikke? ... Forresten gi'r jeg Dem mit Æresord paa, at jeg ikke har vekslet et Ord med Hr. Finsen."

„Var det ikke det, jeg vidste! — — Huf, ... jeg holdt næsten paa at tro det ... Stakkels Fru Falk var ganske rødøiet, da jeg mødte hende; men derfor kan dog ikke Datteren saadan mir nichts og dir nichts gaa hen og tage en saadan lang ... Sentimentalikus! der bare gaar og snakker om „Personligheden"." — Hun bøiede Nakken bagover med en nervøs Mine og mysede ... „Jeg kan med lukkede Øine høre Standpunktet: De staar paa Jorden som Adam og Eva og grunder paa alt ... dette bestandige festlige Ræsonnement! — — — Haa...h! jeg er ordentlig bleven frisk, siden jeg hørte, at han er afsted! Men Ely Falk har ingen set i hele Formiddag."

Det var denne sidste Tanke, der ogsaa gjorde sig gjældende hos Schrader, da han ikke saa hende ved Bordet.

Efter Middagen, da han kom ind til Kaffebordet paa Altanen, forekom det ham, som om Passiaren med ét stansede, og at Fru Lindkjær, der ellers altid paastod, at hun vilde lave hans Kaffe, nu var noget stram, uden at hun dog undlod den moderlige Vane ... Schrader var ogsaa længst inviteret til hendes Hjem, der laa kun tre Mile fra Christiania, og hvor hun i Julen havde sine to Sønner, der begge var Studenter, og sine tre Døttre samlede.

Frøken Baumann sad tilsyneladende aldeles uberørt af Samtalen; men han kjendte saa vel Minen; og det satiriske Blik, han fik til Hilsen, tiltelegraferede ham det samme, som han ogsaa uden det havde sluttet sig til, at det var om ham, man havde

talt. At her var Misbilligelse i Luften, indsaa han deraf, at den ene efter den anden trak sig tilbage fra Altanen.

„Der bliver tilslut kun os to igjen, Frøken Baumann! ... vil ikke De ogsaa gaa?"

„Jeg skal først drikke min Kaffe."

„Jeg kom nok som en Hund i et Spil Kegler; — det var vist en ganske behagelig Passiar?" ...

„Som man tager det" ...

„Au — au, jeg forstaar, ... efterat Finsen er reist, mangler man Stof, — en Syndebuk!"

„Saa omtrent. — De har været saa uforsigtig at tage Dem af Ely Falk ... jeg tror ikke, det er langt fra, at man alt holder paa at forlove Eder" ...

„Meget smigrende isandhed — for mig!"

„De er en farlig Natur! ... lige ved at optage Striden, tror jeg, med alt dette tomme Sladder" ...

„Da synes jeg dog, det bør smigre mig. Den Dame er ikke saa lidt kræsen, som vrager en hel Finsen, — en elskværdig Kavaler og en Mand, som Fru Lindkjær sagde, „var i fuld Karriere" ..."

„I den Henseende kan De maale Dem med ham, Hr. Schrader!" — sagde hun leende.

„Jeg, — Kopist Schrader?"

„Enhver véd, at De med Deres Evner kan bringe det til hvilken Stilling De selv vil!"

Der gik en Følelse af smigret Overraskelse gjennem ham, og han sagde noget forceret:

„Man maatte sætte megen Pris paa denne Verdens Stas for at anstrenge sig paa den Maade, Frøken Baumann."

„Det har dog sit Behag, forekommer det mig."

„Da maatte noget være blevet én meget kjært! — — og det skal man passe sig vel for; det er første Leveregel for en fornuftig Mand i denne Verden, som ikke vil have tidlig graa Haar."

Hun saa paa ham med et eget Udtryk; hun var rolig skjøn som en Buste:

„Og det tror De saadan uden videre kan undgaas?"

„Ved Flid og Agtsomhed, ja, — skjønt jeg tilstaar, der skal undertiden meget til!" ...

Hun sad med Albuen hvilende paa Bordet og legte med en liden Blomst.

Der var noget svimlende i Øieblikket. Han følte, at det ikke længere absolut var Remmer, hun gav Fortrinnet, hvis hun fulgte sin Tilbøielighed.

„Min Natur er Republiken, og der bøier man ikke Knæ for Dronninger. Er nogen for farlig, forviser man dem ved Ostracismus!" ...

„Vogt Dem, at ikke Republiken ender i Keiserdømme! det pleier at gaa saa" — sagde hun oplivet og leende, idet hun gik. Hun havde faaet en varm Farve.

... „og for at Republikaneren ikke faar Nathuen ned over Ørene!" — mumlede han lidt efter.

Han stod alene igjen og saa udover. Badegjæsterne spredte sig nedover Gangene, hver til sit; men det var ikke dem, han fulgte. Han befandt sig lidt betuttet og underlig efter den uvante Situation og følte, at han nylig havde været nær ved at sige Dumheder. Der var foregaaet noget ... vakt noget hos ham, som ... Han følte sig som en Hvalfisk, der havde faaet Harpunen i Siden, og nu bereder sig til at løbe Linen ud. Han snappede Stokken, som var hensat bag Døren, og skyndte sig nedover saa langt, at han foreløbig ikke længer saa Badestedet; — han havde Trang til at gaa.

Schrader var altid en endog kras oprigtig Mand mod sig selv, og han var ogsaa nu meget snar til at tilstaa sig, hvor saare let paavirkelig han var for Smigerens Honning af et Par smukke Læber. Men det var ét, han — som ofte Tilfældet med Mennesker med et uprøvet Fond af Kræfter — egentlig aldrig paa Bunden af sin Sjæl havde villet indrømme, eller i smuk Beskedenhed bøie sin Stolthed til at erkjende,

og det var, at han, — hvis han overhovedet engang for Alvor vilde, og det virkelig kom til Stykket, — da ikke skulde kunne naa frem blandt dem, som i hans Livsvei og Land indtog den første Række. Ulykken eller Feilen var, at han var saa uinteresseret og dovent anlagt, — at han aldrig vilde noget ... Idag havde han pludseligt faaet et Piskeslag paa Ærgjerrighedens Pukkel, og det var en hel Time at han ordentlig løb lybsk efter det uden engang at tænke ...

„Hør nu Schrader! nu begynder Du at blive interessant ... Vil Du gifte Dig eller vil Du ikke gifte Dig?" — han sagde det, idet han stansede og meget besindig støttede Stokkespidsen imod en Træstamme paa den anden Side af Grøften -- —

„Du vil ikke gifte Dig! ... Nu, hvad er det saa, Du farer og render efter over alle Haugene? Det er en sand Lykke, at her ikke er et Publikum, som klapper, for Du er en fuldstændig Bajas, min Ven! ... Jeg tænker, vi tager det ganske langsomt og mageligt." Og han lod Handlingen følge paa Ordene, idet han slentrede indover en Sti, der gik tilbage til Skovanlægget omkring Badestedet ... „Mageligt, min Ven! det sokratiske „Kjend Dig selv" fører just ikke til smigrende Resultater!"

Han slog ind snart paa en snart paa en anden Vei, valgte og vragede Retninger. Undertiden søgte han op til Høidepunkter, hvorfra der kunde være Oversigt over større Partier af Skoven. Som han saadan havde gaaet en Stund, begyndte de før tilbageslagne Tanker igjen at gaa paa ham i en ny Rid ...

„Nu, hvem siger da, at det absolut skulde være en saadan Galskab? ... En Frue saa stolt og skjøn, at halve Landet vilde misunde mig hende, — og dertil interessant ... pikant! — — det kunde blive et aandrigt ... opsigtsvækkende Hus ... og, sat i en høiere Stilling — en ren ledende Dame. Hvem siger,

at det ikke var værd at prøve sig? Det var dog et Sigte ... og der er saa mange ganske anderledes dumme Maal, som Menneskene sætter sig i dette Jordeliv ...

Otte og tyve og et halvt Aar? ..."

Ærgjerrigheden holdt sit Blaalys op for hans Øine, og dets Skjær faldt paa en vis Maade forførende magisk hen paa Antonia Baumanns skjønne Skikkelse, medens han udover Aftenen gik der og drømte, gjennemgik og bedømte Konkurrenters Kapaciteter med et Smil, der fødtes af Bevidstheden om hans egen Kraft og Evne, og tilslut lagde et Amtmandsembede i en passende Egn for Antonia Baumanns Fødder.

— Han var udover dette og var begyndt at gaa raskere, da han stødte paa Gjærdet ved Lemckes Have.

„Det er mærkeligt!" udbrød han utaalmodigt. „Nu har jeg gaaet paa kryds og tvers baade i og udenfor Skoven i hele Eftermiddag; men hun er her ikke! ... Hun sidder da ikke inde hele Dagen og trøster sin Moder, fordi Finsen er reist?" —

— Ogsaa i de følgende Dage speidede han forgjæves efter Frøken Falk; — hun syntes ikke at ville vise sig ...

IX.

Det var Søndag, Schraders kjedeligste Dag i hele Ugen og dobbelt kjedelig her ved Badet ... Uanstændigt at tage sig noget for; man kunde ikke engang passende sætte sig hen paa Formiddagen med en Morskabsbog. Badene lukkede og Folk træge og pyntede. Udsigten stod jo til Middagsmaden Klokken to, der forhaabentlig idag leverede noget ekstra; men

Klokken var endnu først ti, saa det var et langt Lærred at blege! Den Vane, han var kommet i her at staa op Klokken søks, gjorde en saadan Formiddag rent ud endeløs ... Og saa det Hundehumør, som altid vil sætte sig til netop paa den Dag!

Dette var Schraders melankolske Betragtninger. Han havde hjulpet Frøken Baumann op i Remmers Vogn, da hun og hendes Moder skulde kjøre til Kirke. Hun havde havt en kjed Mine og et elegant Toilette, men saa jo ud som en Prinsesse, da hun sad i Vognen, og Remmer kjørte paa Kuskesædet. Raadvild med sig selv, bestemte han sig tilsidst til at slaa ind paa Bygdeveien, som ogsaa førte did.

Han mødte mange Mennesker, hvilket oplivede endel, men de havde alle mere Hast end han, og Veien var ogsaa længere end han havde tænkt ... Det var en hvidmuret Kirke oppe paa en nøgen Haug og med en Stenmur om, langs hvilken der paa begge Sider voksede Nelder og Bringebærbuske. Ved Muren stod bundne Heste, Karjoler og Gigge og nedenfor paa Veien et Par Vogne, som man ikke havde villet risikere i den bratte Opkjørsel til Kirkegaardsporten.

Han stod en Stund og betragtede det Stillebensbillede fra Landlivet, som kun afbrødes af, at Hestene humrede eller tyggede Hø ... Et Par nøgne Ben, der stod op i Solskinnet fra Bagsiden af en Stolkjærre, tilhørte en Gut, som laa paa Maven forstukket hen under Sædet og sov med en Høsæk der nede paa Bunden til Hovedpude ... Oppe paa Kirkegaarden stod endel triste, sorte Kors og et Par nye Granitmonumenter med visnede Kranse paa ... Der var ikke et Menneske at se, de var alle gaaet ind; men Orglet og Sangen lød derinde, og Prædikenen var endnu ikke begyndt ...

Det blev kjedeligt i Længden at staa der i Solstegen.

Det var dog muligt, Ely Falk var derinde. Skulde

han for en Gangs Skyld prøve at udholde en Landsprædiken? Den varede naturligvis sin Klokketime; men saa var han dog med i et Stykke Landsens Folkeliv. Han gik ellers aldrig i Kirke; han hadede Leflen med de Ting, og det officielle Hykleri bød ham imod. Søndag Formiddag fra elleve til to var netop hans udvalgte, fortrinlige Arbeidstid i Departementet; da var der en Ro som aldrig ellers.

Han stod endnu i Beraad med sig selv ... Orglet stansede; men Kirkedøren vedblev at staa halvt aaben. Ved at vente en Stund kunde han jo slippe en Slump af Prædikenen; han vidste, at den kunde komme til at kjede ham indtil Lidelse. Det stod for ham, hvorledes han gjennem Aarene i Opvæksten havde siddet og stridt og kjæmpet med sig selv for at høre efter og undgaa bestandig at komme paa Vidvanken med sine egne Tanker, og hvorledes han tilsidst havde taget det at høre efter som et Slags Bod, saa at han ordentlig havde siddet med Krampe i Benene af Kjede for at holde ud. Det var da ogsaa med en Følelse som af at træde ind i et gammelt Torturkammer, at han saa sig om i Kirken, da han efter en sidste Overveielse var gaaet ind. Disse kirkelige Dekorationer, Former og Omgivelser havde været Vidne til alt for mange Sjælekampe, alt for megen Strid i hans unge Aar til, at de ikke nu efter saa lang Tid paa en Maade igjen nye skulde gjøre sit Indtryk.

Det viste sig, at der var fuldt næsten til Trængsel nedenunder, og han søgte derfor op paa Galleriet, hvor man efter Landsens gode, høflige Skik straks gav Plads for den fremmede, saa at han nu vandt Oversigt over hele Kirken.

Han saa saagodtsom hele Badestedet dernede. De indtog alle de forreste Pladse. Lige nedenunder ham sad Fru og Frøken Baumann samt Remmer, og i Midtgangen stod Berle i elegant Stilling med

en sort forgyldt Salmebog støttet mod Lænden og tog sig ud mod en Pille ...

Men Ely Falk? — han ledte forgjæves efter hende. Hun pleiede dog at gaa i Kirken! ... Hans Blik lysnede med ét. Der saa han det kjernegode Ansigt bag Pillen paa den anden Side af Midtgangen; hun sad halv vendt fra ham og hørte efter.

Selv havde han efter sine noksom udtalte Anskuelser ikke just nogen Lyst til at ses, og han trak sig derfor endel tilbage uden dog at miste Ely Falks Skikkelse af Syne. Og Præsten — prædikede jo for civiliserede Mennesker.

„Py...h! — den Mand véd, hvad han siger ... Nu saa, ... ja med det skulde jeg ogsaa blive Præst ... Kristendommen bestaar i, at vi er gode, kjærlige Mennesker og overholder Brændevinslovgivningen! — det er Drukkenskabslasten, som holder her ... Aa ja, og saa kommer alle Formlerne ... Vanen er dog en forunderlig Ting! ..."

Han kjendte sit mørke Humør i Anmarsch, ... en Følelse af Tomhed. Men han havde tillige en vis Øvelse i at undgaa den Slags Byger indeni sig, og han var lige efter henne i ganske andre og mindre metafysiske Betragtninger. Han mønstrede Egnens Honoratiores og derefter Badepersonalet dernede; han gjennemgik det sidstes kjendte Fysiognomier med adskillige mere eller mindre smigrende Bemærkninger og Iagttagelser.

„Men hvorfor Ely Falk sidder der saa optændt og varm? Nu, nu — hun kan vel have sit stille Forhold som" — han vilde sagt — „enhver af os" ... men undlod at føre Tanken ud.

„Det er dog en prægtig Natur paa den Pige! Hun græder og lægger Hovedet ned mod de foldede Hænder paa Kirkestolen. — Det er kanske for sin Moder, eller der gjærer i hende noget i Anledning af Finsen; men andre Mennesker i Kirken er ialfald ikke til for hende. Under alle Omstændigheder forføier

Du Dig ud af Kirken igjen; det er og bliver tosset og dumt at handle mod sine Anskuelser!" —

Han lod Handlingen følge paa Tanken og trak sig tilbage ind imellem de omstaaende, indtil han naaede Gelænderet i Galleritrappen. Lidt efter stod han og læste Indskrifter paa Kirkegaarden.

Han hørte igjen Orglet derinde, og noget efter begyndte man at komme ud, først nogle enkelte, der skyndte sig nedover til Hestene, saa flere og flere, endelig den tætte, brede, i Kirkedøren sammenklemte Strøm af Bygdens pyntede Mænd og Kvinder; — at det tildels var et Sødistrikt, var let at se paa de mange Mænd i Jakker og Sømandshuer. Massen udbredte sig paa Kirkegaarden nedover mod Udgangsporten ... Den, som nu kom med Guldsnoren om Huen, var Sorenskriveren med Damer. De blev staaende, som de ventede paa nogen indenfor; ... Ganske rigtig, det var paa Remmer og Baumanns, der blev inviteret til Middag.

Idet hun traadte ud, havde Frøken Baumann opdaget ham henne paa Kirkegaarden; der gik et Skjær af Overraskelse over hendes Ansigt, og hun bøiede sit Hoved til Hilsen med et Smil saa smukt, at det alene kunde lønnet hele Kirketuren. Kun havde han lidt ond Samvittighed ved det; hun maatte naturligvis tænke sig, at det var for hendes Skyld, han stod der og havde umaget sig den lange Vei; men det var det nu ikke saa akkurat ... skjønt, hvem kan granske sine Motiver? Menneskets Handlinger er et Produkt af mange Grunde ...

Nu kom Frøken Falk i en smuk let Sommerhat. Hun gik alene raskt nedover. Schrader skyndte sig efter:

„God Dag, Frøken Falk!"

Hun fo'r næsten sammen ved den uventede Tiltale, men blev synlig fornøiet ved at træffe ham.

„Nu, De er dog en Fugl Føniks!"

„Moder er syg." Hun gik et Stykke taus; der-

paa sagde hun: „De maa tro, det er ingen let Tid for mig, Hr. Schrader!"

„Det vil sige, De tager Dem endnu nær af, — — hvad der er passeret?"

„Dette med Finsen har lagt meget til Moders Sygdom; hun holder saa af ham. En saadan Tanke kan tilsidst blive uudholdelig!"

„De skal gjøre op det Regnestykke, Frøken Falk! ... kort og klart, saa kommer det aldrig igjen."

„Det er umuligt!"

„Tro De mig, det har sin Nytte; jeg tør have lidt Erfaring. Det gjælder blot ikke at indlade sig med alleslags skrupuløse Tanker uden bestandig at sætte dem Stolen for Døren med et passende klart og afgjørende „Enten—Eller"; det dør de af som Rotter!" han var i en Smule irritabelt Humør efter Kirkegangen ... „Vil De have Finsen, eller vil De ikke have ham?"

Hun laante ham et næsten indigneret Blik.

„Ja, med det har De valgt! Resten er bare Følgesætningerne. Har De først Deres gode Samvittighed, fordi De ikke vil tage ham, saa har De naturligvis den samme gode Samvittighed foran alt, hvad deraf flyder. Et Menneske, som uden Grund plages af en ond Samvittighed, er blot Offer for sin Tanketaage."

Hun stansede og saa paa ham, som hun ikke rigtig begreb ham:

„De mener da ikke, at det ikke skulde gjøre mig ondt, at Moder er blevet syg og Finsen ulykkelig?"

Var det nogengang, det havde stadfæstet sig for ham, at Kvinder ikke duer for det theoretiske Ræsonnement, saa var det nu; hun brød sig akkurat saameget om Syllogismer som om brændte Traade. Han svarede blot med et eftergivende:

„Naturligvis forstaar jeg, det kan gjøre Dem hjertelig ondt; men noget egentlig dybere at bebreide Dem faar De dog ikke, synes mig" ...

„Da er det netop det, jeg har gjort den hele Tid!

det var Grunden, hvorfor jeg maatte til Kirke idag og faa det af mig."

Det var en Logik som bed sig selv i Halen ... „De kunde dog ikke handlet anderledes!"

„Jo jeg kunde."

Han holdt paa ondskabsfuldt at udfylde: — „taget Finsen?" men lod det være og hun fortsatte:

... „Jeg kunde vogtet mig for at give ham Anledning til de Indbildninger! Det er jo det, jeg altid maa lægge aabent for Vorherre og atter bede ham tilgive mig," tilføiede hun sagtere.

„Det vil sige, De har en Tid sværmet grueligt for hans Præk? og det har smigret ham, saa at han fandt, at De maatte kunne blive ham en mageløs Hustru; det var at sikkre sig Beundring for hele Livet" ...

„Netop!" sagde hun og smilte. Han følte, at hun denne Gang vurderede hans Bemærkning.

„Nu, og hvor bliver saa Skruplerne af? ... Har han malt Dem?"

„Mange Gange."

„Saa!" ...

Der opstod en Pause, medens de gik ved Siden af hinanden paa Veien, og hun følte vistnok, at der laa en eller anden Kritik i hans Taushed; hun vendte sig til ham og sagde lidt irritabelt:

„Er det ikke mærkeligt, at der endnu er saa mange, som mener, at en ung Pige ikke har andet at gjøre end at se til at blive gift? Som man ikke kan have Interesse for et Menneske af tusind andre Grunde! — han betroede mig en Tid, at han for Alvor tænkte paa at blive Maler; det var en Hemmelighed, Fader ikke skulde vide af, og jeg skulde være hans Prøveklud."

„Det var da just ikke Bevis paa Uvillie, synes mig" ...

„Uvillie? Skulde jeg have Uvillie mod Arnold?

Siden blev det det nationale Liv i det hele, han vilde skrive om og tale for; han vilde leve bare for Ideen og aldrig tage Eksamen!"

Schrader hørte med en vis Tilfredsstillelse, at den sidste Sætning lød adskillig spydig.

... „Men De" — sagde hun som greben af en Idé — „hvorfor gaar De i Kirke? Det skulde De ikke gjøre!"

„Jeg gik heller ikke i Kirken for at høre paa."

„Ja, men det skulde De gjøre."

„Jeg vil ikke sige, at De ikke modsiger Dem selv."

„Aa, De forstaar godt Meningen! ... der er noget saa selvretfærdigt ved Dem!"

„Jeg plager ialfald ikke min Samvittighed ørkesløst, Frøken!"

Hun stansede pludselig:

„Der kan ingen forarge mig som De, naar De begynder saadan; jeg mistænker Dem altid for at De véd saa uendelig meget bedre, og jeg fordrager ikke Spot! — Ja undskyld, jeg vil denne Vei tvertover langs Gjærdet og Ageren der og saa gjennem alle Gaardene; jeg kommer paa den Maade en halv Time før hjem."

„Jeg tænkte, jeg kunde hjælpe Dem" ...

„De?" Hun saa noget forbauset ud ved Tanken og maalte ham, men forstod i det samme, at hun havde stødt ham.

„Hr. Schrader," — sagde hun pludselig varmt, „De har været næsten som en Fader for mig her ved Badet; og De maa ikke tænke andet end, at jeg er taknemmelig! Der er saa meget, som jeg havde Lyst til at fortælle Dem. Næst efter Fader, — ja, De maa vide, der var baade Hjerte og Forstand der! — har jeg ikke set nogen, som jeg kunde tro saadan til alt som Dem ... Men," tilføiede hun leende — „til at springe Gjærder og Myrer er De for tung og for byvant og har for gode Søndagsklæder!"

„Jeg skal ikke opholde Dem længere, Frøken Falk!"

„Nu er De fornærmet; det skulde De ikke være paa mig." — Hun betænkte sig lidt ... „Forresten, vil De hjælpe mig et Stykke med Grindene, vil jeg takke Dem ... og saa er der en Væder borte ved den røde Gaard der øverst. Jeg havde tænkt at gaa rundt forbi den oppe paa Stengjærdet; men naar vi er to, vover den sig ikke."

Schrader aabnede Grinden, som førte ind paa Eiendommen ved Siden af Veien.

Man gik langs Grøfter, over afslaaede Marker, gjennem Gaardstun. Nogle løse Svin, som de mødte i en trang Fægade, og som han ellers vilde betragtet med høist mistænkelige Øine, generede nu aldeles ikke. Ligesaa var der jo foran en Grind et Par Heste, som stod og viftede med Halerne, saa at de maatte passere lige forbi; men alt dette faldt hende saa naturligt, at hellerikke han kom til at spendere synderlig Tanke paa det ... „der lod til at være Fred mellem Mennesker og Dyr den Søndag!"

Af og til plukkede hun i Hasten en Blomst ved Siden af Veien, og hun havde alt grundlagt en liden Buket, da de stod ved Gjærdesaabningen. Hun plukkede en sidste Kornblomst ved Enden af den endnu grønne Bygager, de havde passeret, og sagde saa, idet hun vendte sig mod ham:

„Ja, her er det; der gaar den ... der! Den har endnu ikke set os ... Jo, nu behager den at tage os i Øiesyn."

„Aa, jeg tænker nok, den vil anstille visse Betragtninger, naar den ser denne" — sagde Schrader og svingede sin fine, lette Rørstok.

„Vil De lade det være! det er netop den, som tirrer den. Læg den bort ... her ... til De kommer igjen eller gjem den ialfald ved Siden af Dem, saa at den ikke ses. .Nei, jeg skal tage den ... saa! og saa gaar vi tilsyneladende fordybet i en interessant

lærd Passiar, som om vi aldeles ikke mærker den. Tænk Dem nu ind i en af Deres dybeste Materier eller, at De har mig til Nar saadan lunt, som jeg engang mistænkte Dem for, og se ikke til Siden ... kun paa mig!" ...

Hun morede sig øiensynlig over Situationen. Da de paa den Maade var komne midtveis paa Jordet, sagde hun:

„Kan De se ... nei nei, se ikke! hvor gravitetisk den staar og betragter os, om vi skulde give den nogen Anledning. Kan De ikke se med Øienkrogen ... det kan jeg. Gid De kunde det!" — sagde hun utaalmodig — „Nu, saa se lidt da; ... men ganske lidt" ...

„Tak jeg ser Bæstet! der er noget vist oprørende uforskammet ved en saadan dyrisk Overherre, den anser sig som Magnat og uindskrænket Despot over hele Markstykket. Jeg forstaar forresten ikke, at det kan være saa farligt; den har jo ikke Horn."

„Dersom De vil lade være at filosofere, indtil vi er over, skal De have Tak. De maa ikke saadan se paa den, hører De!"

Han stansede. „De véd jo, at selv den bengalske Kongetiger imponeres af et Menneskes Blik ... skulde vi her da frygte for et simpelt Han-Faar?"

„Ja Tak! men vær bare saa snil at gaa."

Schrader føiede hende, og de var snart helt fremme over paa den anden Side.

„Kan jeg ikke hjælpe Dem lidt her — over Stengjærdet?"

Hun blev imidlertid staaende. „Nu tror jeg virkelig, De gjør rettest i at følge med mig alligevel" — sagde hun — „tiltrods for, at De kan blive vaad over Myren. De har baaret Dem dumt ad med Bukken og ærtet den" ...

„Den staar jo paa samme Plads! ... og desuden, jeg tror, De har været lidt overdreven nervøs for det Dyr." Schrader var bleven paastaaelig og ømfindt-

lig; han vilde ikke levne Rum for den Tanke, at han skulde være bange.

... „blot De vilde holde Dem nær Gjærdet og gaa rundt."

„Tak for Raadet! ... Maa jeg bede om min Stok" ...

Han gik ganske rolig den samme Vei tilbage henover Marken; men fandt det dog rigtigst at indtage den anbefalede ligegyldige Holdning. Ikke desto mindre kunde han ikke undlade at bemærke, at Bæstet derhenne ikke længere tede sig paa samme Maade. Det stod og stampede med Forbenene og saa paa ham. Det gjorde et Tilløb og stansede ... nok et ... og nok et. Det var ikke langt borte ... et Par af den Slags Tilnærmelser, og Stillingen kunde virkelig blive hyggelig! ... Havde det endda havt Horn at gribe i ... Kapløbe med det? Han maalte Afstanden til Gjærdet og paaskyndte umærkelig sin Gang; men den næste Tilnærmelse lod ham indse, at al Tanke om Flugt blot var den elendigste Chimære; Dyret forstod altfor godt, hvor han vilde hen, og passede paa.

Det, som nu betog Schrader endnu mere end Frygten, var Harmen over den nederdrægtig pinlige Situation, hvori det Dyr vovede at holde ham! — det var jo sletikke saa stort. Han løftede pludselig Rørstokken og gik truende lige hen imod det. Dyret veg virkelig ogsaa nogle Skridt tilbage; men, o ve! — kun for at komme i en styrtende Fart lige imod ham, saa at han maatte bruge al sin Aandsnærværelse for at komme tilside.

Og nu begyndte der en Leg henover Marken: — De to paa Skabningens Stige saa forskjellig stillede Individer en Stund maalende hinanden Øie mod Øie, derpaa fra Væderens Side en tre fire Skridt baglænds, og saa et Anfald i ret Linie lige ud næsten gjennem Luften, medens Schrader hver Gang med Opbyden af al sin Opmærksomhed undveg til en af

Siderne. Han beholdt derunder dog den Aandsnærværelse at lede Slagets Retning saavidt muligt hen mod Gjærdet.

Det lod til at skulle vare en Evighed; ialfald fandt Schrader det, og han stod just og pønsède paa at klare den sidste Strækning ved et Løb af alle sine Kræfter, da Væderen kom susende. Han modtog et voldsomt Stød, og snart befandt han sig siddende fortumlet paa Marken med den gravitetiske Væder staaende foran sig.

„Reis Dem ikke — den stanger!" raabte det, og lige efter saa han Ely Falk med begge Hænder holdende Dyret fast i Uldpelsen.

„Nu, vi har faaet Tag i den, er der ingen Fare; men nu maa De ogsaa hjælpe mig at lede den hen til Gjærdet, saa vi slipper over; ... hvis De kan da" ...

Schrader fik med en vis hjertelig Lyst Tag i sin Fiendes Pels; han følte, han kunde baade slagte og æde den. Ikke langt fra henne paa Marken laa hans Stok, og han sendte længselsfulde Blikke efter den; — han vilde dog nødig lade sit Sværd efter sig paa Valen ...

„Tror De" — sagde han anstrengt — „at vi kan faa Bukken did?" — han nikkede i Retning af den eftertragtede Gjenstand.

„Gaa De, jeg skal nok holde ... forresten var det den Stok, som gjorde det altsammen!"

Schrader var øieblikkelig tilbage, og da de efter en noget vanskelig og indviklet Marsch igjen kom over paa den anden Side, holdt han Bæstet, medens hun sprang op paa Gjærdet. Han kom da ogsaa lykkelig op bagefter; men følte sig endel lemster.

„Har De stødt Dem alvorligt?"

„Aa nej — ikke noget at tale om ... Men jeg maa sandelig takke Dem, Frøken Falk, fordi De bjergede mig ud af den grundig latterlige Situation!"

„Aah, — den var ikke bare latterlig ... Forresten

maa De tro, De gjorde Pas! Jeg stod oppe paa Haugen og saa det ... og løb af alle Kræfter."

Nu først bemærkede han, at hun ikke havde Hat, og at det svære Haar var faldet ned over Ryggen i en vældig Flette ...

„Undskyld" — sagde hun og gjorde nogle Snoninger paa det om Issen, hvor hun igjen befæstede det med en Naal ... „Hatten tænker jeg hænger et-steds paa et Træ. — Sidder det?"

„Aldeles prægtigt!" — udbrød han varmt.

Hun saa paa ham et Øieblik opmærksomt, næsten forskrækket, men beroligede sig. „Nu gjør De ialfald vistnok bedst i at gaa samme Vei som jeg. Væderen staar der og ønsker Dem nok bare over Gjærdet igjen!"

De gik hastigt henover den smale Vei, hun foran og han efter. Hatten laa et godt Stykke fra paa Jorden ved en Busk. De talte ikke, og han havde heller ingen Trang dertil, kun en Følelse af inderligt Behag ved at følge efter denne raske, smukke, rene Pigeskikkelse, der viste sig og igjen svandt mellem Buskene foran ham. Der var noget saa rankt og skjønt ved hendes Liv og de faste Skuldre, noget saa smukt klogt og skjært over det Ansigt, som af og til hastigt saa sig om og søgte Veien. Og hun betænkte sig sandelig ikke paa, hvor hun skulde springe. Saadant gjør kun Uskyldigheden. Han kunde ønsket, at Turen var vedblevet paa den Maade hele Dagen. Men snart begyndte Terrænet at blive vanskeligere og fuldt af Tuer, de nærmede sig Myren, og naar de var over, saa var den Herlighed forbi! ...

Han var sig fuldt bevidst, at han gik der med en særdeles varm Følelse for hende. Der var naturligvis ikke Tale om Kjærlighed eller noget af det, som kunde passe foran Antonia Baumann! det var heller Beundring foran en harmonisk Menneskenatur. Hun fængslede og fortryllede ham. Se blot, hvordan hun sætter Foden foran sig. Stenene burde

føle sig ærede og gjør det kanske ogsaa. Det er blot vi Mennesker, som er Bæster og ... Badegjæster!

Han havde i denne Tid set dugfriske Morgener, naar Solen nys er staaet op, og fundet det at være en Herlighed uden Lige; nu vidste han det, som var skjønnere, friskere og høiere — en ren, naturlig ung Pige!

De stod nu ved det afgjørende Sted i Myren; det var igrunden et Bækkeleie, men bredt, og mulig havde hun her, opvænnet som hun var i Landliv, paaregnet en Overkomstmaade, der ikke vel lod sig effektuere med en Kavaler ved Siden; thi hun stod lidt raadløs og sagde endelig:

„Ja, naar nu bare ikke De havde været her!"

Han skulde gjerne taget og baaret hende over; men hun var alt ifærd med at tage sine Forholdsregler.

„Aa, tag den Træstok der og kast ud! ... der, hvor det er grundt." Hun slap ogsaa over; men for Schrader gik det værre, han gled og fik begge Støvler fulde af Vand.

Snart stod de ved det Sted, hvor Veiene nedover til Fru Falk og Badestedet delte sig.

„Hvad sagde jeg Dem ikke," lo hun, idet hun nikkede til Farvel. „Har jeg ikke hver Gang spaaet rigtig idag, først det med Bukken og saa, at De vilde blive vaad i Myren? Den Historie med Væderen vilde jeg ikke have undværet for meget!"

„Jeg staar mig just ikke paa Passagen, naar den kommer ud."

„Skal vi overlægge, at ingen af os fortæller den? den er jo fristende; men ... siden det er Dem" ...

Inden han fik svare, var hun borte.

Det var først, da han gik nedover med sine vaade sulkende Støvler, at han kom til at gjenoptage noget, der før havde ærgret ham ... Hun betragtede ham virkelig som en saadan — „Fader!" ...

„Hun var atten Aar og han otte og tyve ... og et halvt da" ...

Han gik raskt hjemover ...

„Næst hendes mageløse Fader!!" — — Der var noget rent ud kreperlig ærgerligt i denne — Galskab hos hende, som aldrig vilde ud!

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Om Aftenen maatte han ned og forhøre sig om, hvordan det stod til med Fru Falk; han traf Ely, men vilde ikke opholde hende, han ønskede kun Besked, og den lød gunstig.

Den næste Morgen gik han igjen forbi; han saa hende gjennem det aabne Vindu sysle derinde i en tækkelig Morgenkjole, og da han stansede, traadte hun hen og hilsede med den Underretning, at hendes Moder nu var meget bedre. Der behøvede ingen mere at vaage, og de havde alle været Syvsovere den Nat. Han havde en Følelse næsten af, at hun havde ventet ham.

Hun holdt paa at trække sig ind igjen, da Schrader med et spøgende kort: „Kommer igjen iaften og hører videre" ... ogsaa paa sin Side fortsatte Veien.

Om Eftermiddagen saa han til sin ærgerlige Skuffelse Antonia Baumann hos hende paa Trappen. Han hilsede let muntert og gik forbi, men modtog fra Frøken Baumann en Hilsen, som næsten forstemte ham, saa smuk og talende venlig den var ... ja netop derfor. Hun tænkte da vel aldrig, at det var for hendes Skyld, at han var gaaet den Vei nedover ... der var ialfald noget pinligt i det ... skjønt det var jo næsten noget saadant han selv havde ønsket. Blot ikke n u ... og paa den Plads! Det var to saa forskjellige Forhold. Naar alt kom til alt, havde han dog nok nu vist sig altfor kold og ligegyldig mod hende, og det maatte absolut gjøres godt igjen paa noget Vis næste Gang ...

Han stansede og saa paa sit Uhr; han havde alt gaaet over et Kvarters Tid nedover.

Nu maa hun være gaaet ... jeg venter endda fem Minutter; ... men hun stod virkelig som hun holdt paa at gaa, synes jeg, med Parasollen i Haanden ... jo, nu maa hun være alene! — og han skridtede igjen opefter næsten med febrilsk Hast.

Man kunde uheldigvis ikke se til Trappen ad den Vei, førend man kom lige til Haveporten, og han havde alt langsomt sagtnet sin Fart i det bedste Haab, da han saa den befrynsede Parasol og Frøken Baumann, nu blot nedenfor Trappen.

Hun stod, skjønt endnu i Samtale med Ely Falk, som hun netop vilde gaa. Han modtog et Smil saa fint overrasket ved igjen at se ham, at han ikke vel kunde andet end stanse og indlade sig i Samtale; han havde jo ogsaa noget at gjøre godt igjen ...

„Gaar De opover, Frøken Baumann?" ...

Hun hilsede og smilte med en lys Mine tilbage til Ely Falk og gik temmelig rask hen til Haveporten. Hun bar idag igjen en udsøgt Dragt i graa-violet Silke og en høi gammeldags Bæltespænde med dybrøde Stene! — det skinnende blanke, ravnsorte Haar faldt med en særlig Virkning under den hvide Musselinshat.

„Et Familiestykke, Frøken Baumann?" — spurgte han hentydende til Bæltespænden.

„Ja, — høit oppe fra — en Justitsraad von Landenberger."

„Altsaa Adel?"

„Aa ja, ... paa Mødrene Side ... von Landenbergerne. Paa Fædrene har det blot været Embedsmænd i tre, fire Slægtled. Jeg har endnu et gammelt udbleget Akvarel af min Tipoldefader; han var fra Bremen. Det gjør bestandig et saadant trist Indtryk; man sagde altid at jeg lignede ham. Som Barn stod jeg ofte i Sofaen og saa paa det Portræt og tænkte paa Oldefader og hans Liv mellem Bryg-

gerne og Smaaligheden dernede. De lever saadan fra Slægt til Slægt. Spidsborgerligheden og Skillingskræmmeriet sætter sit faste Præg paa dem gjennem Generationer" ...

For Schraders indre Blik faldt der uvilkaarlig et Lys over hendes smukke regelmæssige Ansigt, — hun maatte ligne sin Oldefader mellem Bryggerne. Det var intet varmt sydligt, der gjemte en Fylde af Liv og Sol. Det var et koldt nordeuropæisk, hvis regelrette Skjønhed var fremskabt af solløse, snevre, regelmæssige Forholde; — et Forstandsansigt, der først og fremst forstod Virkeligheden — og frygtede den! hvori Illusionen og Poesien kun tilhørte Romanens Verden — — Sæbebobler, der blot kan blæses af velstaaende Folk! Imod disse karakteristisk udprægede er vort Lands kun halvfærdige Bondeansigter med Poesien og Troen endnu i sig ... som Ely Falks for Eksempel!

... „Og Deres Navn ... Schrader?"

„Aa, — det skal nok være Skardet. En af mine Forfædre, der blev Embedsmand, nobiliserede det efter en Velgjører. Det blev Familiens Opsving!"

Hun lo.

Medens disse to saaledes vandrede opover mod Badestedet, stod Ely Falk igjen ved Trappens Rækværk ...

Der var et smerteligt Drag i hendes Mine. Antonia Baumann havde idag kommet til at lede Talen hen paa Schrader, og det var med en livlig Glæde hun var gaaet ind derpaa; de var komne i saadant Humør derude paa Trappen begge to. Uagtet Antonia med en vis Interesse nævnte, at hun havde hilst paa ham paa Kirkegaarden, fortaug Ely dog sin egen Spadseretur bagefter med ham — hun havde jo ogsaa givet sit Løfte om Taushed. Da han midt under Samtalen — aldeles ikke uventet — kom spadserende forbi Haveporten, var det med en vis Glæde, at hendes Blik hilste ham, og hun anede næsten og-

saa, at han vilde gaa forbi, fordi Antonia stod der hos hende; — han gjorde det ogsaa. Men den lidt rødmende Hilsen, det hemmelighedsfulde glade Smil, som hendes Veninde i det samme sendte ham, og som han besvarede saa udsøgt venligt, næsten uden engang at se paa hende, som dog stod der lige ved, — det gik som et pludseligt Stik igjennem hende, og hun følte en kold, klam Skuffelse, som hun ikke i Øieblikket kunde gjøre sig Rede for, men som blev hende klar nok, medens Antonia i lysende Humør fortsatte Samtalen. Det var jo hende, han havde sværmet for, som hun selv havde fundet, passede saa godt for ham sidst den Aften paa Ballet. —

Og hun havde — hun saa med ét ned i en svimlende Afgrund — været paa Vei til for Alvor at forelske sig i ham!

Antonia blev staaende der saa fortærende kjedsommeligt længe og vilde ikke gaa, ... blot snakke! ... Aah, — nu begreb hun det; — hun ventede blot paa, at han skulde komme tilbage igjen den samme Vei!

„Kan Du forstaa," lød det imedens fra Antonia — „at en saadan Mand, saadan en virkelig af Naturen anlagt Herre! for det er han, — kan nøie sig med blot at være Kopist? ... Der er noget saa nobelt dovent ved ham; han gider bare ikke være mere ... Men vent; faar han blot et Maal" ...

Ganske rigtig! — han kom igjen og stansede! Antonia gav sig knap Tid til at hilse Farvel, før hun denne Gang mod al sin Sædvane noksaa skyndsomt stod henne i Haveporten hos ham. Det var et Stevnemøde mellem dem, hvori hun havde gjort Tjeneste.

Hun pressede Fingrene mod Brystet med en bitter Mine, idet hun gik ind.

Oppe paa sit Kammer stod hun igjen en Stund uden at røre sig. Afsløringen af hendes indre og Skuffelsen havde været for pludselig og voldsom, til

at der endnu skulde være Spor af Ligevægt; — det kunde for Øieblikket kun presses tilbage ...

„Formodentlig Straf for, hvad jeg har tilføiet Finsen!" — hviskede hun — „Gid det var!" — Hun begrov Ansigtet i Hænderne og hulkede.

X.

Det havde glippet for Schrader den Dag, og han tænkte egentlig ikke paa andet end, hvorledes han passende kunde komme til at tale med hende den næste. Han havde en Avis, som ikke blev holdt der ved Badet; det var dog muligt, at den kunde adsprede Fru Falk, og han tog den med sig paa Morgenturen.

Det varede denne Gang temmelig længe, før hun viste sig.

„Bedre fremdeles?"

„Ja Tak!"

Han studsede; hun saa kold og forandret ud og lod til straks at ville gjøre Ende paa Samtalen.

„Jeg tænkte, denne Avis mulig kunde være til Adspredelse for Deres Moder, om De vilde læse et og andet for hende?"

„Tak, ... mange Tak, Hr. Schrader! Moder vil være Dem taknemmelig for al Deres Opmærksomhed mod os ... og ligesaa jeg ... véd De nok."

„Den kommer daglig, og, vil De, skal De faa den saadan ned hver Morgen?"

Hun stod atter med Hovedet i Solen, saa Haaret saa ud som Guld. Han vidste jo, hun gjorde ikke synderlig Omstændigheder med det, men blot vred det i en Knude.

Hun syntes i Beraad med, hvad hun skulde svare. Endelig sagde hun:

„Tak! — — men kunde jeg ikke faa Lov til at hente den oppe paa Kontoret, naar jeg gaar ned efter Aftensbordet? ... blot De saa vil huske forud at lægge den der ..."

Han hilsede; men vendte sig igjen: „Avisen skal De finde punktlig hver Aften paa Kontoret, — om De skjøtter om det!" ...

Han var høist utilfreds; han havde Følelsen af, at hun havde svaret undgaaende; — han havde kanske været noget ofte dernede ...

Hans Mine var alt andet end lys og oplivet, da han kom op paa Plænen, og Frøken Baumann venligt bøiede sig ud over Balkonen og raabte ham op for at skille en Disput deroppe. Han var oplagt til Kritik, og det faldt ham i Øret, at hendes Stemme havde noget metalagtigt skingrende, ikke rigtig ungt ved sig. „Hun er da ogsaa saa forsigtig, at hun aldrig ler høit ... som Ely Falk" var de uærbødige, temmelig nærgaaende Bemærkninger, der gik gjennem hans Hoved, medens han steg op af Trappen.

Om Eftermiddagen undgik Ely Falk ham nede ved Veien, derom var ingen Tvil. Han lagde Avisen ind paa Kontoret! han skulde ikke genere, det var ikke hans Sag at være paatrængende!

Den næste Dag indfandt hun sig til Middagen igjen, men forskansede sig med Ida Raven og de andre Veninder, som ikke havde set hende paa længe. Hun hilsede jo venligt paa ham derhenne fra sin Plads ved Bordet ... endogsaa to Gange, da han den første havde ladet, som han ikke saa det; men Meningen var god nok at forstaa. Han havde generet ... bryd hende! ...

Ulykken var bare, at det var blevet saa uhyre tomt og kjedeligt overalt, hvor hun ikke var; — han havde nu paa en Maade vænnet sig til at høre hende tale ... saa oprigtig og ligefrem!

Han havde for Øieblikket en Trang til det, som

han vilde ønske, han var vel over; thi den pinte ham, — han gik jo ordentlig og længtede efter hende ...

Efter hvad Berle fortalte under en Drøftelse i en Damekreds af hans og Frøken Baumanns Forhold, der i de sidste Dage var kommet paa Tapetet, havde han været adskillig ry og uhyggelig oppe paa Balkonen.

Det var ogsaa under Følelsen af, at han virkelig havde begyndt at sætte Pigger og Ug ud til alle Sider, at han trak sig tilbage: — „Høist dumt at give sig til at omgaas Folk og være behagelig, naar man er i Hundehumør!"

Efter det Princip havde han en Aften foretrukket en Spasertur fremfor at opholde sig paa Balkonen, og det var først ved den Tid, da de andre gik ud, at han satte sig der alene i Hjørnet med den myge Rørstok halvt snoet om Foden og saa udover den smukke Dæmring, Skoven og Søen. Han følte sig mod Sædvane lidt blød og sentimental, i ualmindelig Samstemning med Naturen; ... den blanke Stribe derude over Træerne havde noget ved sig, som man kunde sidde og drømme hen ved, noget vist vemodigt ...

Han havde siddet saadan en Stund, da Antonia Baumann traadte ud paa Balkonen; hun blev staaende og se udover med den ene Haand støttet paa Gelænderet. Han vidste, at det var hendes Yndlingsudsigt.

„Ikke sandt en smuk Aften!" — bemærkede han.

Hun vendte sig overrasket om; hun havde aabenbart ikke set ham før nu; ... og den bløde Tone, hvori Bemærkningen var gjort, foranledigede hende til at se nok engang hen paa ham.

„Naturen er det eneste, som ikke skuffer os," — svarede hun lidt bittert.

„Skuffer nogen mig, saa er det mig selv som er dum! og ingen anden, jeg har at bebreide det; ... man

skal ikke fæste sig ved en forgjængelig Gjenstand."

„Jeg maa beundre en saadan Visdom!"

„Alt det, man har fæstet sig ved — Erindringerne kommer ellers til at hænge ved én som Halen paa en Papirdrage eller som alle Fotografier, man tager med og gjemmer i Skufferne og aldrig kan blive kvit!"

„Saa, De er hævet over den Svaghed at maatte styrke Hukommelsen paa den Maade? Jeg for min Part tror, at her blir lidet at leve paa, tager man Erindringen bort fra Livet, selv om den kan have sin Bitterhed. Ogsaa denne Tid her ved Badet har for mig Minder, som jeg gjerne vilde holde paa."

„Og fotografere ... hvad?" — Schrader følte med Ærgrelse, at han ved sine irritable Yttringer havde forskjertset Anledningen til at faa hendes smukke Portræt og blev noget forceret.

„Aa ja," — indvendte hun. „Hvorfor ikke? ... Jeg foretrækker, om det skal være, endog at lide ved Mindet ... Aftener som denne" ...

... „er til at nyde! Det gjælder blot ikke at hengive sig saa langt ind i Skjønheden, at man faar sit Sind for stærkt fanget i det. Paa den Maade skilles man fra en skjøn Aften eller, om De vil, en skjøn, sympathetisk Kvinde som fri Mand med et Tak i Hjertet for Samværet istedetfor Skuffelse og Tab."

Han stod ved Siden af hende, og hun bøiede sig pludselig imod ham. Det stramme Ansigt med de luende Øine bar et lidenskabeligt Præg af Bitterhed; men hun yttrede samtidig meget fint med let Haan:

... „og har ingen Lidelse af Mindet? De har Ret, det er en Filosofi, man staar sig paa; jeg kan kun lykønske Dem med den! ... Hvad mig angaar, saa forsikkrer jeg Dem, at jeg altid vil komme til at erindre Deres interessante Konversation og" — sagde hun, som hun trak den ene Hanske paa, idet hun

gik — „jeg vil more mig den Dag, jeg ser, hvorledes De med alle Deres ophøiede Theorier dog tilsidst blir hængende i et — noksaa hverdagsligt Net! ..."

Hvad var det? — hun sagde det med et næsten spottende Smil. Hvad mente hun? ...

„Hm! — dette var nok saa ganske uforvarende noget jevngodt med en opgjort Affære. Ja ja ... det bedste er bedst! — jeg var jo ogsaa grundig kjed af det. Imorgen skal vi være saa udsøgt venlige og naturlige mod hinanden" ...

Den følgende Formiddag var hans væsentligste Beskjæftigelse at grunde over Frøken Falks Hat, som laa efter hende paa en af Bænkene nede ved Skovveien; hun havde altsaa siddet der ...

Skulde han bringe hende den? Han besluttede at lade den ligge, men sad imidlertid og saa paa den, tog den derpaa i Haanden ... Det var sikkert den Straahat, hun havde havt paa første Gang, han saa hende, — den Nat i Lysthuset i Lemckes Have.

Han huskede nu saa klart, hvordan hun da saa ud, undrede sig blot over, at han ikke øieblikkelig havde gjenkjendt hende den næste Morgen. ... Og, han havde endog taget feil af hende og Antonia Baumann! Der sad en vissen Blomst i Hattebaandet ...

„Jo ... det er min Hat! Jeg har slet ikke glemt den" — lo hun — „blot lagt den efter mig." Hun stod lige foran ham med endel Markblomster i Hænderne. Hun var blevet meget rød, og der var noget ubestemt og forlegent ved hendes Væsen, der noksom modsagde den unbefangne Manér, hvormed hun optraadte. Schrader følte godt, at hun havde ond Samvittighed for sin Færd imod ham. Hun blev

staaende et Stykke fra og rakte ikke engang Haanden ud.

„Vær saa god, Frøken Falk, her er Deres Hat ... ganske ubeskadiget! Jeg sad just og grublede paa, hvorledes jeg skulde faa den praktiseret ned til Dem uden at være med selv."

„Tak! ... uden at være med selv? Hvad mener De med det?"

„Blot at jeg nødig vil besvære Dem."

„Det skulde gjøre mig ondt, om jeg havde givet Dem Aarsag til at mene det ..."

„Jeg har dog ikke talt med Dem nu paa tre fire Dage mindst ... og snart slutter Badetiden."

„De véd, jeg vil altid føle baade Taknemmelighed og Venskab for Dem, Hr. Schrader ..."

„Nu ja, naar De gjør det, saa kunde De gjerne unde mig de faa Stunder, jeg kan have igjen at tale med Dem her!"

Hun stod med Hatten i Haanden og saa paa ham, men satte sig ikke, som han havde ventet, ned paa Bænken for at ordne Blomsterne og samtale.

„Jeg har egentlig Hast, Moder venter!" svarede hun med et Forsøg i flygtig Munterhed. — „Man taler om en Landtur. De er vel med?"

En af hendes mange Blomster hang faldefærdig ned fra Skjærmen af Hatten, som hun holdt som et Fad i Armen; det var en „Maria Guldsko".

Han tog den: —

„Til en Erindring ..." sagde han og lagde den ind i sin Lommebog ... „her blir den presset til Minde med engang!"

Hun vaklede lidt, og der gik en Farveskiftning over hendes Ansigt, men sagde derpaa alvorligt:

„Tak ... men giv mig den igjen!"

„Igjen! — hvorfor?"

Hun søgte øiensynlig efter Grunden, men holdt derunder fremdeles med Bestemthed Haanden ud.

— „Fordi det virkelig vilde forstyrre Indtrykket, — min Erindring om Dem. Jeg kan ikke tænke mig en Mand som Dem med Albumer, Minder og saadant noget — Nips!"

„Værsaagod!" — han udleverede Blomsten; — „Er et Fotografi ogsaa Nips?"

„Jeg har et af mig og Moder; hvis De vil komme ned til os en Dag, saa kan De faa det, og hun ... jeg mener vi begge, vil sætte megen Pris paa at faa Deres igjen engang. — — Jeg haaber De ikke glemmer det!" sagde hun og hilsede meget venligt, da han gik ...

... „Et Fotografi af hende! ... Jeg er vis paa, at det er et rent Uglebillede; — hun er netop ikke for Fotografi. Man maa se hende leve og røre sig, høre hende tale ... opfange Blikket ... Udtrykket, hele Ynden ved hende! ... Fo...to...grafi! Huf!" — Han reiste sig.

Hvad han grublede paa Resten af Dagen var, naar han vel passende kunde gaa ned og hente Fotografiet? Af sig selv havde han rigtignok et; men det var nederdrægtig stygt. Han vilde dog prøve paa at sende et andet fra Hovedstaden, om det lykkedes at faa noget bedre; han saa virkelig her altformeget ud som en saadan „Papa".

Af en eller anden Grund havde han den næste Eftermiddag ingen Avis faaet, og han fandt at burde underrette hende om dette, for at hun ikke skulde bemøie sig forgjæves hen paa Kontoret om Aftenen eller endog tillægge ham en Skjødesløshed.

Hun sad alene i Haven nedenfor den lille Trappe og syede ved et lidet Bord. Da han kom, lagde han Mærke til, at hun saa meget alvorlig ud, og hendes Hilsen var ogsaa meget stiv og kold.

„Jeg vilde blot sige Dem, at der ingen Avis er kommet idag, for at De ikke skal gaa forgjæves."

„De er altfor artig, Hr. Schrader! ... og skulde ikke gjøre Dem al den Uleilighed — for vor Skyld!

Nu er Moder saa frisk, at hun ikke længere behøver Aviser, saa ... vi har kun at sige Dem vor Tak for de, vi har faaet! Det er sandt, medens jeg erindrer det, vi har lagt sammen alle Numrene for at sende dem op til Dem."

„Aa — behøves ikke. De gamle Aviser!"

„Jeg bringer dem med mig næste Gang op paa Kontoret."

„Nu, siden de endelig skal bringes saa nøiagtigt, saa tager jeg dem med mig nu med det samme."

Hun gik ind og kom et Øieblik efter tilbage med en Pakke i Haanden.

„Værsaagod! men jeg havde ellers tænkt at bringe dem op." Hun satte sig ikke, men blev staaende, næsten som hun forudsatte, at han straks vilde gaa igjen.

Aviserne var høist sirligt pakkede ind med en i fire lagt Snor om, og han fandt nu at burde minde hende om det belovede Fotografi.

Der skjød en Rødme op i hendes Ansigt; det kunde næsten give Anledning til at tro, at hun var harm ...

„Desværre, Hr. Schrader!" — yttrede hun med et let Skuldertræk; og han kom siden til at tænke paa, hvor usigelig meget der kan ligge i et saadant Skuldertræk af en Kvinde — „det viser sig nu, at vi ikke har flere igjen ... og vi faar heller ikke saa snart!" Hun syntes oprørt og aandede i undertrykt Bevægelse.

Istedetfor med det belovede Fotografi stod han der med — en Pakke gamle Aviser i Haanden, som man ovenikjøbet paa en fin Maade betydede ham havde været bare til Besvær! Han havde Følelsen af, at han undergik en Behandling, der baade i figurlig og bogstavelig Forstand var paa graat Papir, og hans mørke Øine lyste af alt andet end Blidhedens fromme Ild, da han tog til Hatten og noget kort og stærkt yttrede:

„Altsaa, saavidt jeg forstaar Dem ... lægger jeg herefter ingen flere Aviser ind paa Kontoret!" Hendes Gjenhilsen sagde, at han forstod hende aldeles rigtig.

... Men hvorfor? ... men hvorfor? ... Var han da saadant et sort, stygt, stinkende Trold, at Kvinder ikke taalte ham! Han smilte haanligt. Frøken Baumann mente ikke det! Ely Falk havde rent ud faaet en Antipathi mod ham ... eller hvad kunde der være iveien? Der gik absolut noget af hende! Havde der passeret noget den Søndag, han fulgte hende? det skrev sig fra den Dag.

Og saa netop med hende! — Han kylede Avispakken fra sig. Hun var blevet en Gaade, — en total Gaade for ham paa det sidste, en Gaade, som han kunde gruble sig fordærvet over! Hvad kunde det dog være?

XI.

„Nei Tak! ... Ne...i Tak! ... Aa nei! heller ikke Smørret. Det var Saltet jeg bad om! ... jeg tager det selv." ...

„Jeg beder Dem virkelig undskylde, Frøken Fasting, jeg hørte ikke." ...

„Det lader virkelig til det!" — Det var ved Frokostbordet, og Schraders Negligeance havde sat Frøken Fastings Nervøsitet paa haarde Prøver; han sad der den hele Tid som hen i en Ørske ... Nu tog han Melkemuggen lige for Næsen paa hende og sad endda og holdt paa den og skjænkede i saa langsomt, som om han vilde tælle hver Draabe.

„Undskyld, — De har vist ikke sovet inat. De er jo aldeles hen i ... De er saa distrait!"

„Saa? ... Aa jeg beder ... Vær saa god, Frøken Fasting!"

„Tak!" sagde hun og skjænkede i. „De ser ud, som der er gaaet noget istykker!"

Schrader lo; men der maatte være noget i hans Latter, som forargede hende; thi med et Blik, der var forstaaeligt nok, hen til Frøken Baumanns Plads, sagde hun hidsigt:

„Aa, altklug og sentimental! det har hun været fra Ungdommen af! ... naar hun dør, vil hun drømme om store Speile, som hun ser sig i, naar hun gaar forbi, glimrende Sale, høi Kur og saadant noget! Hvor mange Badesæsoner mener De ikke hun alt har gjort igjennem!"

Hos Schrader saa hun blot den samme tirrende, halv lystige Mine.

... „før hun kom hid og begyndte med Revolveren?" fortsatte hun irriteret.

„De mener, at hun er baade et Forretnings- og Maaneskinsmenneske?" Hans Ord lød næsten som Spot.

„Jeg mener, at hun med den Revolver alt har blæst Hjernen ud paa to Mennesker her ved Badet; ja den ene havde da ingen Hjerne før heller." ...

„De indrømmer dog, at hun har holdt sig godt?"

Hun svarede kun med et forarget Lyn af de graa Øine; hun var hed helt op til Ørene.

... „og at hun vilde være en Pryd for et Hus hvad? — De kan ikke nægte, at der er noget distingveret nobelt over hendes Optræden; hun glemmer sig aldrig et Øieblik ..."

Hun saa studsende paa ham, som hun ikke rigtig vidste, hvordan hun skulde optage det, men vendte sig derpaa fra ham med et affeiende:

„Det skulde gjøre mig ondt, om De ogsaa skulde fortabe Dem i den almindelige Formørkelse her ved Badet. De holdt Dem en Tid saa brav!"

Hun vendte sig brat om til ham igjen:

„Jeg har havt en vis Tro til Deres ... Smag."

„Ja," sagde han leende; han var i Lune til at

tirre hende i Flint, „De har jo været saa omhyggelig, at give mig Pegepinder i en ganske anden Retning" ...

„Jeg? ... Jeg?" — hun holdt paa at fare op af Stolen. — „Naar har jeg" ...

„Aa kjære Frøken Fasting! Det er jo saa ligegyldigt — foran en saadan decideret Hund af en Pebersvend som jeg" ...

Hun satte sig ned igjen.

„Jeg saa heller det! Men," — tilføiede hun, idet Harmen igjen tog hende — „Det er min bestemte Mening, at De er som et Barn med al Deres Klogskab, at De ikke kjender det allermindste til Dem selv. Det var bare det, jeg vilde sige, og kalder De det en Pegepind, saa værsaagod!" Nu gik hun for Alvor.

„Jeg kjender ikke det allerringeste til mig selv! ... jeg skal naturligvis være forelsket i Frøken Baumann med Vold og Magt."

I det samme kom Frøken Falk ind til Frokosten. Det uventede Syn af hende gik helt igjennem ham; han følte, at han ikke var istand til at sidde der som ligegyldig eller halv ligegyldig Tilskuer foran hende, og skyndte sig ud med en hurtig, kort Hilsen, idet han gik forbi. Han var ganske oprørt ... han maatte dog være forfærdelig nervøs!

Schrader sad forgjemt henne i Hjørnesofaen i Salonen ved Døren med en Avis foran sig og hørte, hvordan man gik ind og ud og var urolig, fordi Barometret begyndte at synke og Veiret truede med at forandre sig. Der passiaredes bare om Vindretningen og Skyer. Jo, der var ganske rigtig Tale om Landtur den Dag, — den saa længe omtalte og udsatte til Storhøiden.

Listen gik rundt og den kom ogsaa til ham.

„Jeg gaar ikke med, Hr. Berle! jeg tror paa Regn. Saa langt ud i August og efter alt det tørre varme Veir er intet rimeligere end nogle Dages rigtig Skylregn, synes jeg; ... og de der!" — han bøiede sig en Smule og keg ud af Døren efter de formodede Skyer, „er vistnok i Anmarsch med fulde Brandspande."

„Jeg forsikkrer Dem, Hr. Schrader! der er ikke den ringeste Udsigt til Regn endnu. Jeg véd bestemt, at ikke en eneste af Damerne klæder sig derefter ... ikke engang Entoutcas. Remmer kjører ogsaa Baumanns op til Husmandspladsen uden Kalesche paa Vognen."

„Jeg holder mig til Barometret!"

„Og jeg synes netop, man har Følelsen af, at Luften er saa særdeles let og frisk at aande i idag. Kjend blot paa denne lille Buket, hvor den dufter. Ah!" ... Han holdt den op imod ham med sin med en rød Signetring prydede Haand.

Schrader afværgede Tilbudet. „Gaar aldrig Landtur mod Barometret, Hr. Berle!"

„Men hvad skal jeg sige for Eksempel til Fru Lindkjær og ... og Frøken Baumann? man har saa vist gjort Regning paa Dem!"

„Barometret! tror De ikke paa det? Sig, at jeg er veirsyg, om De vil, og at jeg ønsker dem alle en hyggelig Tur. Blir Frøken Fasting med?"

„Nei ... hun vil ikke igjen."

„Hun og jeg danner Regnveirspartiet og blir hjemme. Aa bi lidt, Hr. Berle. Raad dem endelig fra mig til at tage Paraplyer med!"

Saasnart Berle var borte, reiste han sig og stak for Alvor Hovedet ud. Der var intet at sige paa Veiret — ikke saameget som en Sky over Storhøiden! Det lille lette der i Vest var naturligvis intet at tale om ...

Han gik hastig ud og igjennem den lange Gang

i anden Etage ind paa sit eget Værelse; saaledes sikkrede man sig for videre Overhæng i Anledning af Turen.

Han stod ved Vinduet og saa Remmers Vogn afreise; nok en gammel ditto med nogle ældre af Badegjæsterne i, et Par Gigger, nogle Karjoler og opsadlede Skydsheste; — det var ingen liden Kavalkade, og bagefter forskjellige Flokke af spadserende Damer og Herrer, der bar Sjaler. De forsvandt alle ved Svingningen af Veien. Hun skulde altsaa ikke være med? ...

Jo, der kom hun sammen med Ida Raven og et Par andre unge Damer! ... Det var paa den Tur, hun virkelig var saa naadig at ville give Audiens! ...

Han fandt en vis Nydelse i at gaa igjennem de tomme Værelser. Han gik og drev alene dernede.

„Aah, — Hr. Schrader er ikke med paa Turen ... spiser Middag hjemme?" — hørte han Opvarteren, der var kommet ind, forundret spørge.

„Ja jeg gjør!" var det korte Svar.

Lidt efter stak Restauratøren sit fede, runde Hoved ind.

„Hr. Schrader blir ikke med paa Turen?" — han saa ud, som han umulig kunde begribe det og vilde forvisse sig om Faktum.

„Nei jeg gjør ikke, Hr. Wullf!"

„Man sagde saavist, at alle var med ... det vil sige de, som ... Nu saa ja!" ... Han raabte ud: — „En af Fuglene!" ... og skyndte sig hastig efter forat paase Ordren ...

„Det synes virkelig at være en hel Gaade for dem; det skulde dog være tilladt at være hjemme!"

Han vedblev at gaa frem og tilbage med Hænderne paa Ryggen.

„Hvorfor jeg ikke er med?" ... Han begyndte at smaafløite og saa af og til ud af Vinduet, hvor han tilslut blev staaende ... „Hvorfor?" —

— „Jeg vil bare ikke besvære hende! ... skjønt

igrunden saa indser jeg sletikke, hvorfor jeg ikke skulde spørge hende greit og aabent om, hvad jeg da virkelig har gjort hende? hvad der er iveien mellem os? — saadanne Ubegribeligheder er utaalelige! ... Hun pligter at svare ... Jeg skal ialfald vide at spørge saa, at hun ikke skal finde Udveie!"

Han begav sig raskt ind i Spisesalen: — „Naar faar vi Middag?"

„Om tyve Minutter eller en halv Time."

„Tak, det har jeg ikke Tid til at vente paa!"

Opvarteren løb ud efter ham: — „Hr. Schrader! De skulde tage Paraply; ser De der i Vest? det er ialfald ikke sikkert for Aftenen!"

Han hentede Paraply istedetfor Stokken, og medens Frøken Fasting og de faa andre tilbageblevne Badegjæster sad og spiste deres delikate stegte Fugl, var han alt et godt Stykke opefter Veien.

Deroppe modtoges han som den gjenfundne forlorne Søn. Man var rigtignok alt færdig baade med Middagen og Kaffeen, som var serveret i et Lysthus ved den almindelige Udsigtsplads. Men Fru Raven vidste overflødig at holde ham skadesløs med Levningerne ... og Fru Lindkjær kogte en Kaffe! ...

„Véd De" — sagde hun — „at dette er en af vore allersidste Ture? kanske endog den sidste, Hr. Schrader, hvis Veiret bliver ved, som det ser ud til? De trækker nu bort den ene efter den anden. Det bliver trist for os, som skal være de sidste! Vi kommer til at udgjøre et lidet Mindernes Bord, — en sluttet Ring. Ja, vi haaber paa Dem, Hr. Schrader!"

„Ja vist! jeg holder ud, forlader først Badet, naar Nøglen vrides om, Fru Lindkjær!"

„Tænk Dem, min kjære! alt i næste Uge ikke færre end otte! ... og Falks endog lige i Begyndelsen af den ..."

„Fa...lks?"

„Fru Falk blir ikke bedre, og Datteren morer sig ikke!"

Schrader slugte sin Kaffe ...

Selskabet havde spredt sig ud over Terrænet til forskjellige Sider, og man kunde se nogle, hvoriblandt Remmer og Frøken Baumann, bevæge sig henne i Fjeldet for at vinde op til Udsigten paa den modsatte Side.

Ida Raven havde „for sit Hjertetilfælde, Stakkel!" ikke turdet gaa med de andre, men foretrukket at blive nedenfor ved en Ur og plukke Bringebær, og didhen havde, efter hvad hendes Moder videre berettede, Ely Falk gjort hende Følge. Forresten var man i Hovedkvarteret begyndt at blive bekymret for Veiret. Skyerne havde i den sidste Timestid trukket sig betænkelig sammen, og det saa sletikke ud til, at man skulde faa se Solnedgangen i Havet.

Schrader, som ellers aldrig pleiede at glemme, havde dog idag glemt at tage sin Kikkert med. Efter de Fingerpeg han havde opsnappet, gik han og søgte saa at sige paa Instinktet, medens Solen stegte ned imellem nogle Skyer, der hang i Luften som runde, lumre, tunge Øer.

Han saa en Damehat henne i en Ur og styrede Kursen didhen ...

„To grønne brede Baand og en liden spids Pul! ... høit i Luften ligesom Hovedet paa en Giraf!" efter den nøiagtigste Prøvelse befandtes det at være Ida Ravens. Pludselig fik han adskillig høiere oppe Øie paa en anden lys Hat, og han valgte straks at gaa lige op; men underveis overkom der ham — noget, som sjelden hændte i hans Praksis — en vis hjertebankende dum Frygt eller Forlegenhed for, hvordan han skulde indlede Samtalen.

Hun saa varm og anstrengt ud, formodentlig af den Møie, det havde kostet hende at vinde op til den taknemlige Plads, hvor hun nu stod og ordnede i Hast paa sin Dragt. Hun var unægtelig forbauset over hans Komme, ja stirrede et Øieblik næsten forskrækket paa ham, men lod dog til at forudsætte,

at ogsaa han kom for Bærenes Skyld. Hun hilste let og vedblev med sit.

Han stod en Stund stille og saa til.

„De skal reise, hører jeg?"

„Ja, paa Mandag."

... „og det har De ikke fortalt mig? ... Jeg maa sige, det overraskede mig jo noget først at faa det at vide af — Fru Lindkjær!"

Hun svarede ikke.

„Det er ialfald ikke ganske i den Aand, De før har vist imod mig ... og ogsaa nogle Gange udtalt, tror jeg."

„Jeg véd kun, at jeg er glad ved at komme bort! ... og at det ikke har været nogen god Tid her ved Badet; — jeg har havt det ondt ... bare ondt!"

„Der er kommet noget iveien mellem os, Frøken Falk! Jeg vilde sætte høi Pris paa, at De viste mig den — Agtelse — at sige mig Grunden, hvorfor De først nægtede mig Fotografiet og saa reiser paa den Maade uden at fortælle mig det."

Hun blev rød.

„Fra min Side er intet iveien. De har været overordentlig god imod mig, Hr. Schrader! Jeg føler mig ogsaa taknemmelig ... forpligtet."

„Forpligtet! ja det er nok Ordet. Det er den sure Side af Taknemmelighedens Æble; jeg har alt et Par Gange faaet det mellem Tænderne nu! Jeg tog tusinde Gange hellere et ærligt Svar, lyst og aabent, som De selv er, om det var aldrig saa lidet smigrende for min Person. Det er for det og alene for det, jeg er kommet hidop idag! Jeg kan mulig nok taale at miste noget kjært, — og det var Deres Venskab mig; — men at miste det uden at forstaa Grunden, det er min Natur imod ... det piner mig! De skylder at sige mig den, Frøken Falk; thi saasandt, som jeg staar her, jeg aner den ikke!"

„En Tid havde jeg en Tro til Dem som til

ingen anden; nu véd jeg ikke mere, hvad jeg skal tænke ..."

„Kun at man ikke skal kaste sine Venner bort, Frøken Falk!"

... „Men jeg véd jo aldeles sikkert" — udbrød hun — „fra en Dame, som De værdiges at tale ganske anderledes alvorligt med end mig ... nu ja, fra Antonia Baumann! ... at ... at De aldeles ikke bryder Dem om Portræter, ikke engang om hendes ... at alt saadant endog er Dem ligefrem imod, ... saa De harcellerer det! ... Jeg havde alt lagt Fotografiet tilside til Dem, da hun fik se det og fortalte mig alt, hvad De Aftenen iforveien havde yttret til hende om den Slags, — formodentlig i Anledning af mit!"

„Frøken Baumann er altid korrekt i, hvad hun fortæller; — kun var der ikke en Stavelse om Dem med i den Samtale og ... havde jeg havt en Anelse om, at den skulde skille mig ved Deres Portræt, vilde jeg have opereret anderledes, saa jeg ogsaa havde faaet Frøken Baumanns!"

Hun saa studsende paa ham og med store Øine.

„Det er underligt, Frøken Falk! ... om nogen havde bagtalt Dem for mig Dag for Dag, det havde aldrig rokket min Mening om Dem!"

Hun kom ved en hastig Bevægelse til at vælte Bringebærkurven, som stod ved Siden af hende paa Stenblokken. Det var en liden hvid Næverskrukke; den laa tre fjerdedels tømt og med Bærene omkring. Idet hun lidt famlende samlede dem ind igjen, sagde hun uden at se op paa ham:

„De maa tro mig, jeg vil aldrig glemme den Tid, vi har været sammen her!"

... „og havt det ondt?"

„De har aldrig gjort mig ondt!" ...

„Ely! — Ely!" — lød det nedenfra. — „Vi maa hjem, hører Du, det regner!"

Javist, — hun havde Ret! Man havde alt hørt et Par Tordendøn, og der faldt enkelte tunge Draa-

ber saa store som Kronestykker ned paa de graa, varme Stene.

„Ely!" — raabte det igjen, og man saa den høie Skikkelse, i for Tilfældet praktisk Dres, klattre paa et Svaberg, som afgav den korteste, om end alt andet end letteste, Vei ned. Hun arbeidede sandelig bravt; — der var ingen Tvil om, at hun kunde være fremme to Gange saa raskt som andre Mennesker.

„Vi blir vaade — dyngvaade!" — udbrød Ely Falk og heftede hastig sin gule Kjole op.

„Ikke hvis De vil tage min Arm!" sagde Schrader, der havde slaaet Paraplyen op.

Medens han bedst mulig søgte at dække hende med den, skyndte de sig i det heftige Bygeveir ned over det ujevne Terræn, og efterhaanden sagtnede deres Gang.

„Disse fem Uger har været saa forunderlig fulde af nyt for mig," bemærkede han, „ikke den Slags, som man faar af Bøger; det har jeg nok af før, mere end nok. Jeg kommer til at datere en hel ny Livsæra fra det! Og i denne Tid har jeg lært at kjende Dem, Frøken Falk! ... Apropos! —" sagde han og saa hende prøvende ind i Øinene, — „De har naturligvis ikke ødelagt det Portræt, De lovede mig? ... Sig sandt! — De har det endnu?"

„Nei, jeg har ikke ødelagt det."

„Ser De! — — Saa kan man vel afhente det ... for Eksempel engang imorgen?"

„Gjerne, — det ligger endnu der i Konvolut til Dem."

„Jeg kommer til at mindes op igjen hver Stund, jeg har været sammen med Dem!"

... „den med Bukken ogsaa? ... Ja, De kan tro, ogsaa jeg kommer til at huske paa den! Jeg var saa angst dengang, at jeg ikke lo; men jeg saa med Øinene, at det var uhyre morsomt, og at jeg engang vilde komme til at le. De var aldeles ubetalelig, især

ved Deres sidste Krigspuds, da De stod og tænkte for længe!"

Hvor det gjorde godt atter at høre denne glade Latter; der var et saadant jublende Naturvæld i den! og saa rettet mod ham! — Noget friskere og mere underholdende end det Ansigt gaves der ikke, ialfald for den, som havde set, hvor magtfuldt det med ét kunde blive ...

„Ja, le De kun af mig, Frøken Falk! — rigtig ofte ... saa holder jeg mig ialfald i Deres Erindring ..."

„Som Filosofen mod Bukken!"

„En Smule Bajazzo kryddrer blot Forholdet."

„De er ikke vred vel?"

„Nei, — det blir jeg kun over én Titel, og den er De endnu ikke kommet med ... naar De kalder mig Deres faderlige Ven. Vi er dog nogenlunde jevnaldrende i Forhold, synes jeg, og jeg har virkelig endnu ikke tænkt paa Paryk ... Jeg siger det, fordi jeg aldeles ikke vil være Deres Fader!"

Hun saa lidt bestyrtet paa ham. Tonen dirrede.

„Aa, De véd jo, jeg tænker aldrig over, hvad jeg saadan siger; min Mening har dog aldrig været at sammenligne Eder to paa den Maade! ... og tror De, man siger sin Fader alt det, som jeg har betroet Dem — om Finsen? Hvordan vi egentlig blev saa gode Venner, forstaar jeg ikke engang rigtig."

„Og er det ikke mærkeligt, Frøken Falk! jeg forstaar sletikke, at jeg bare har kjendt Dem saa kort; jeg synes, jeg skulde kjendt Dem i mange Aar!" ...

De saa alt Husmandspladsen straks nedenfor; der stod Vognene og de andre Kjøretøier forspændte, og man skyndte sig didned fra alle Sider.

Der blev en Pause formodentlig under Følelsen af, at Turen snart var endt.

„Kun fire Dage til Mandag, og saa skal vi igjen hver sin Vei!" bemærkede han, „det er lidt melankolsk at tænke paa."

„Og jeg, som næsten glæder mig til det!"

„Ja De! Men jeg? — jeg synes, jeg har levet den bedste og lykkeligste Tid i mit Liv her ved dette lille Badested."

„De, som har hele Hovedstaden!"

„Derinde paa Stengaden? — Aa nei, det nytter ikke at skjule, det blir et ensomt ... tomt Liv! Det gik an saalænge jeg var saa naiv at tro, at man ikke kunde leve et bedre. Jeg var en Mand med smaa Fordringer, da jeg kom hid!"

Han stansede.

„Der kommer saa mange rundt om, og jeg véd slet ikke, om vi mere faar tale med hinanden ... Det er en hel Begivenhed for mig at skilles fra Dem, Frøken Falk! Jeg vilde gjerne sige Dem Farvel og Tak fra en ... ensom Mand!"

Han rakte hende Haanden, og han saa, at hun var bleg. Hendes var kold, og han holdt den en Stund i sin.

„Man gjør igrunden dumt i at slippe!" — udbrød han. Det kjæmpede i ham, og han følte hendes Haand næsten skjælve, men han tog sig pludselig rask sammen:

„Farvel, Frøken Falk!" —

„Her er Plads til Dig, Ely! ... i Vognen her, om Du skynder Dig!" raabte Ida Raven, der stod opreist og vinkede fra Badestedets store Karosse.

Schrader vragede for sit vedkommende en Plads i en af Karjolerne; han foretrak at skynde sig den bene Vei nedover. Han havde en Trang til at kjæmpe med Uveiret.

Den Benvei, han havde taget, blev mere og mere fuld af løse Stene. Han gik vedholdende forceret, medens Regnen piskede, og de glatte Myrklopper vendte sig under Foden.

Da han naaede ned i Skoven, hvor Træerne tog af for Vinden, blev det med ét stille. Han stansede og saa sig om. Det regnede nu netop stærkt og tæt

ned paa Bladene; men Bygen syntes at trække over, og det tordnede kun af og til langt borte. Han havde en sløv Fornemmelse af, at der var foregaaet noget uventet og afgjørende for ham; — han huskede neppe et Skridt, siden han havde fulgt Ely Falk til Vognen, ikke engang, om han havde hilset paa de øvrige, da han gik; — han saa hendes Ansigt for sig med en Følelse næsten, som det ikke mere var værdt at leve!

Med ét trak han Veiret — Frøken Fasting har Ret; jeg kjendte mig ikke selv mere end et Barn! det er klart ... og var nær kommet til at fri, længe før jeg anede, at jeg var forelsket! Det vilde været Topmaalet. Det var lige paa Nippet! ...

Han faldt igjen i Grublerier, hvori han med et vist bittert Smil fulgte sine egne Tanker.

„Det var sandelig paa Tide, jeg blev vækket! Det er den idiotiske Taage, jeg har faaet paa Hjernen her ved Badet! ... Imidlertid ... nu kjender Du Dig selv, „din indre Personlighed", som Finsen vilde sige! Min sunde Dømmekraft, for ikke at sige min ethiske Redelighed, nægter og skal altid nægte at paatage sig Ansvar — virkelig moralsk Ansvar! for noget som helst andet Menneske end mig selv, — og det tager jeg kun, fordi jeg ikke kan undgaa det. Men den saa høit anpriste „indre Person", den kjender jeg ialfald saavidt, at jeg véd, den frier uden videre imorgen den Dag; den trak med største Fornøielse os begge udfor Niagara!" ...

Han rettede sig op.

„Der er ingen Raad, min kjære Schrader! Livet i Capua er forbi, — vi maa reise! ... og skal det ske, saa straks i denne Aften eller Nat!"

Han vandrede raskt nedover ... „Det morsomste" — mumlede han med en Hovedrysten — „er, at jeg den hele Tid har været saa forsigtig og paa Post mod Antonia Baumann!"

Underveis var han indom Skydsstationen, hvor

han tilsagde Hest og Karjol til Klokken halv tolv om Natten, og derefter holdt han et længere Opgjør nede hos Restauratøren, hvem han overdrog at ordne sine samtlige Regninger ved Badet.

Klokken var alt blevet elleve, da han stod reiseklædt paa Gangen og bankede paa Frøken Fastings Dør; det var saa dunkelt, at han havde ondt for at læse Numeret udenpaa den. Han bankede resolut nok engang temmelig stærkt. —

„Frøken Fasting!"

„Hvad er det? ... Hvad er det? ... er det Brand? ..."

„Det er blot mig, Schrader! som vil sige Dem Farvel!" indskjød han hurtig, i det samme Døren aabnedes. „De maa undskylde mig."

„Aa, hvor De skræmte mig! Nu, det maa jeg sige!" hun lukkede igjen hastig Døren, der først aabnedes lidt efter saavidt, at hun kunde tale ud.

„De skal reise, Hr. Schrader? ... imorgentidlig?"

„Straks inat."

„De har ikke sagt et Ord om det!"

„Jeg har heller ikke selv vidst det. De er den første, som faar det at vide, Frøken Fasting!"

„Der er hændt noget, kan jeg forstaa — paa Fjeldturen i Eftermiddag. Det er umuligt!" — udbrød hun med ét — „hun har ikke givet Dem Kurven? — foretrukket det Daarekistelem af et Menneske! Nu saa!" — sagde hun med pludselig Medfølelse og aabnede Døren mere. Hun stod der i hvid Natdragt og med den halvblottede Arm paa Laasen — „Nu saa, Hr. Schrader! jeg tror, De skal prise Deres gode Lykke!"

„Jeg har slet ingen Kurv faaet, Frøken Fasting! — jeg er heller ikke saa bange for at faa den; ... jeg er mere bange for mig selv ..."

„Ah! ... at De skal forsnakke Dem ... og derfor reiser De ... Reis bare! Reis!"

„Jeg vilde ikke reise uden at sige Farvel til

Dem, — og saa bede om en Tjeneste. Der er virkelig ingen anden, jeg vilde bede om den ..."

„Lad mig blot se, De beder mig om rigtig meget, — ellers tror jeg ikke, jeg holder det ud nede ved Bordet efter Dem imorgen. Nu, det vil blive tomt!"

„Det er blot, ja, hvordan skal jeg sige det ... det er lidt kinkigt. Frøken Falk ... Frøken Ely Falk, har lovet mig sit Portræt, som jeg skulde hente imorgen nede hos hende; men nu kommer jeg, som De hører, saa pludselig til at reise ... og saa vilde jeg da gjerne bede Dem om at overbringe en Farvelhilsen fra mig — ja jeg mener en særdeles venlig og agtelsesfuld, om De vil, hjertelig — og derunder lade hende forstaa, at ... at en uforudset Efterretning pludselig har tvunget mig til at tage fra Badet allerede inat; men at De har i Kommission at bede om Portrætet og sende det til mig; jeg har hendes udtrykkelige Løfte om det! ... Vil De gjøre det for mig, Frøken Fasting?"

Frøken Fasting svarede ikke; hun stod en Stund taus i den halvaabne Dør:

„Jeg skulde havt Lyst til at tænde Lys og se Deres Ansigt; jeg tror, De staar og laver en Historie for mig."

„Aa, De véd jo, jeg kjender mig ikke mere selv end et Barn, Frøken Fasting!"

„Ne...i, det gjør De jo ikke; men, — er det Frøken Falk, De reiser fra, saa er De gal! ... Det er Ely Falk!" — udbrød hun overbevist.

„Vil De skaffe mig Portrætet, Frøken Fasting?"

„Jeg kan jo ikke ... vil jo ikke andet; men — saa døde De nu ikke af at vente og hente det selv!"

„Om et Kvarter sidder jeg i Karjolen."

„Oh, hvor De vil angre det Skridt. Men det er det, jeg siger, Mandfolkene er blinde, — dumme og blinde! Javist skal De faa Portrætet — og kanske en

liden Kommentar med det fra mig; De maa undskylde, om den ikke blir smigrende" —

„Jeg vil tværtimod bede Dem skrive længst og mest muligt, Frøken Fasting! — alt, hvad De véd; det vil interessere mig."

„Saa, slap det derud! — Nu saa! — Ja reis De kun, det gjør ingenting; Forsynet passer altid paa Børn og drukne. Jeg tænker aldrig Dumheder. Reis De! — Men, hvordan jeg skal holde ud nu her, det forstaar jeg ikke! Der véd aldrig nogen, hvad to, som sidder ved Siden af hinanden, kan have for Tanker, det er min Mening. Og nu, Farvel!" — hun gav ham et ordentligt Haandtryk, og et saadant kan undertiden være Karakteristik for et helt Menneske.

Det var Midnat, da han i Regnkappe og med Paraplyen over sig som Tag befandt sig i Karjolen midt i Humlevigsbakkerne. Et fint Duskregn, Hesten kun Skridt for Skridt, og Skydsgutten gaaende ved Siden af med Tømmerne; det var netop saa meget, at han kunde se ham.

Han havde i forbigaaende skimtet til Husene dernede ved Handelsstedet. Søen udenfor tabte sig i noget ubestemt, dunkelt Blæk, og den bekjendte Udsigt paa Toppen af Bakkerne bød naturligvis nu et akkurat lige saa storartet Rundskue som indeni hans Paraplyhvælv.

... „Forresten kunde jeg have husket paa at spise til Aftens; jeg er ganske sulten! men saa har man en god Bevidsthed at kjøre paa. Hvad gjør ikke Hottentotten, naar han vil døve Hungeren? han røger Tobak! Jeg indser ikke andet end, at man fra denne

Aften er i det frie igjen — udenfor alle Badets indsnevrende Reglementer og Forbud og kan begynde Festen ved i Nattens Mørke at tænde sig en Cigar!"

Han tog frem sit Cigaretui og lod Gjerningen følge paa Tanken.

„Ah!! — det er længe siden! Her er egentlig ganske hyggeligt, — lunt ved Lyset af Cigaren indeni Paraplyen. Omkring fire imorgen Eftermiddag er jeg i Kristiania, og saa skaffer vi os for første Gang paa fem Uger en rationelt anlagt Middagsmad! ... Lad mig se, det var Fugl, vi skulde havt i Middags? ... Torsk endnu for tidlig! ... heller ikke Østers! ... Dessert, Multer eller Bringebær? Bringebær! Bringebær! — de saa mageløse ud, de, hun væltede ud af Skrukken idag ... Jo, jeg er en net Patron! jeg ordner alt med Frøken Fasting og gi'r hende ikke min Adresse! ... Prr! Prr! ... Prr ... hører Du Fyr! Hører Du ikke? Stans! ... Kan Du holde en Fyrstikke under Paraplyen? Jeg vil blot skrive op noget paa et Visitkort, som Du imorgentidlig maa bringe Frøken Fasting ved Badet, — straks imorgentidlig, hører Du! hendes Navn staar paa. Du glemmer det nu vel ikke? ... Her er en Krone for Uleiligheden, men mærk Dig vel, at om tre Dage faar jeg vide, om Du har været der eller ikke! ...

Se saa, nu er det berigtiget! Ja, hvor var det vi slap? det var ved Bringebærene ... nei, Multerne! ... og saa det tvilsomme om Fisken" ...

... „Man sover brillant med en god Samvittighed, — jeg tror sandelig, jeg har faaet mig en liden Lur her i Karjolen ... Nu ja, hvorfor ikke fortsætte!" ... og Schrader drømte, at han humpede og dumpede og kjørte ...

XII.

Mange var de Komplimenter, Schrader høstede for sit nyslagne, sunde, friske Udseende, først og fremst af Madame Vollnagel og dernæst af Venner ude ved Middagen, da han kom ... „Fonds for hele Vinteren, mine Herrer!"

Han behagede sig den Dag i at ironisere over Bymennesker paa Landet, deres urokkelige overlegne Selvbevidsthed og dumme Spørgsmaal; han gik sig selv i Stilhed saa nær som vel muligt ... „Der er ikke én af os — uden jeg nu, der kan skjelne Havre fra Byg, og det vil i en Bondes Øine sige det samme som at skjelne høire fra venstre!" Han paastod, at der gaves voksne, dannede Bymennesker, som hverken havde set en Ko eller en Gaas, saamange Gange de end havde spist den, endsige en saadan Underting som en Væder! ... „Vi har havt alt formeget af Bøger, mine Venner! — Livet er der ikke ... Skaal! Det er en vis Nydelse saadan at staa som Nykomling foran det civiliserede Liv igjen!"

Havde Madame Vollnagel været den Kone, som overhovedet lod sig overraske, saa var hun blevet det, da Schrader saadan uventet og uden Spor af Anmeldelse indfandt sig i Logiset før Tiden; men det var hun ikke. Sagen var, at hun altid var forberedt paa det værste, det var hendes Princip, siden hendes Mand døde! og nu fandt han Værelserne rengjorte, feiede og sommerluftede; det manglede kun, at Gardinerne skulde været ophængte og hans Kanarifugl bragt op paa Værelset igjen. Men alt det gik for sig, medens han var ude og spiste til Middag.

Og hvor Schrader befandt sig vel om Aftenen, da han kom hjem og atter satte sig i sin magelige Lænestol. Det var dog noget andet end hans Celle i Numer 37 med Vandglasset paa Bordet og de tre Stole, Skabet og Knapperne paa Væggen! Han saa sig om i sine Bogskabe og Hylder, trak ud Skuffer,

fyldte Blækhuset, tændte sig en Pibe og saa ud af Vinduet. Siden kom hans Opvarter og fik Ordres og saa Madame Vollnagel med Lampen. Det var en anden Lysvirkning baade udover Vægge og Gulvteppe! — en høist behagelig Følelse af Komfort ovenpaa al denne Spægelse. „Et Hjem er dog et Hjem!" — og han agtede ogsaa den Nat at sove som en Sten; thi træt var han, det stod ikke til at nægte.

Madame Vollnagel maatte meget beklage, at han havde faaet en Vane, rent den modsatte af, hvad han gjorde før. Han stod op Klokken seks og marscherede omkring i Omegnen, og imidlertid maatte hans Værelser være istand; det var en ganske ny Orden!

Den første Formiddag havde han gaaet med sin Pibe i Slobrok og set sig om allesteds i Haven; men derpaa med ét kastet den ... „Det fornuftigste man kan gjøre for at dræbe en Dag, Madame Vollnagel! er at gaa i Departementet. Kommer der noget Brev, saa haaber jeg, De ikke længer viser Adressen til Badet; De husker vel det, Madame Vollnagel?" — Han meldte sig i Departementet hele fjorten Dage, før hans Permission var udløbet, og ligesaa i Bankinstitutet.

Søndag Morgen, som Schrader gik i Haven og grundede paa, hvilken Dampskibstur i Omegnen han vel skulde udfylde Eftermiddagen med, kom Postbudet med et Brev. Poststemplet lod ham straks forstaa, hvorfra det var, og der laa noget stivt indeni — naturligvis Ely Falks Portræt! Han stod en Stund med det i Haanden og gik derpaa op paa sit Værelse. Det varede noget før han aabnede det; han havde næsten Lyst til at lade det være og ikke forstyrre sin Fred og Ro med denne overgangne Affære.

„Nu da, — vi faar se!"

Ganske rigtig, det var hendes Portræt! ... Hvor det lignede! hun stod saa enkel og naturlig der ... de Skuldre og det Udtryk over Øinene ... og saa Haaret! ... „Det er uhyre godt, aldrig havde jeg troet, at en

Fotograf kunde faa saadant til!" Han vedblev at se paa det. „Nu ja, Frøken Fastings Brev!" Det var en Skrift med høie Bogstaver strøet lig Smaahakkelse henover Papiret.

„Kjære Hr. Schrader!

Her har De Portrætet! Jeg bryder mig ikke om at skrive mere; men naar et Fruentimmer blir ganske bleg og skjælver paa Hænderne, fordi hun ikke véd, hvorfor nogen pludselig er reist, saa — — den belovede Kommentar er aldeles overflødig og umulig desuden i al denne Forstyrrelse! Man kan ikke engang faa fat i ordentlig Blæk. Vil De vide, hvor hyggeligt her er? akkurat som før. Fruerne Lindkjær, Raven og Frøken Birkfeldt strikker hele Tiden, saa det lyner af Strikkepindene lige ind i Øinene paa én, og Berle sidder hos dem i Gyngestolen og konverserer og gynger, saa man blir kvalm, — jeg véd intet saa ufordrageligt som Gyngestole! Deres Plads ved Bordet har endnu ingen taget — jeg ser ogsaa helst det.

Tag dette Brev som en Prøve paa det Blæk, vi har, — Vand og Kul — og paa mit sande Venskab for Dem. Jeg er blot ikke saa dum, at jeg raader Mandfolk; de gaar bestandig som — jeg havde nær sagt — undskyld! — Grisen hjemme den modsatte Vei af den, man prøver paa at trække dem. Men Ærlighed varer længst, det er mit Valgsprog, og paa det har De mig,

Deres Veninde
Ulrikke Ulfeldt Fasting."

Schrader var høist distrait den Søndag. Da det kom til Stykket, gad han ikke gaa med Dampskibet, men blev siddende hjemme, og de Gange Ely Falks Portræt blev taget frem og lukket ned igjen, var ikke let at tælle. Aftenen endte imidlertid med en lang Spadseretur, hvorefter han længe stod ved Lam-

pen og saa paa Portrætet og derpaa for en sidste Gang og endeligt lukkede det ned, — indlagt, som det havde været, i Frøken Fastings Brev. Det var nu en begravet Sag, og det faldt ham siden ikke et Øieblik ind at bryde paa den Beslutning.

— — — „Nei ... se Schrader!" — lød det fra tre Sider, da han et Par Maaneder efter viste sig i den vante sluttede Kreds af „Eftermiddagsdominanter" i Logen.

„Slaaet Dig paa Ærgjerrigheden, Schrader? — Man fortæller i Departementet, at Du arbeider som en Dampkjedel, — tager Arbeidet med hjem og saadan noget!"

... „og at Du risikerer at blive Bureauchef med én Gang! Man skulde næsten tro, det var sandt, for Du viser Dig ialfald svært sjelden her paa det sidste" ...

„Det er tilfældigvis en travl Tid hos os."

„Kan ikke begribe, hvad det kommer Dig ved!"

„Aa nei, jeg heller ikke saa lige. Er her et Parti at faa?"

„Ja vel! ... Schak?"

„Saa; — første Træk er dit."

„Men alvorligt, — hvorfor kommer Du ikke, Schrader? Tiderne gaar nedover, og her er begyndt at komme daarligt Spil ind."

„Arbeidet, Arbeidet, hører Du!"

„Pyt! — den arbeide, som bør arbeide; Du behøver det jo ikke; og desuden, vogt Dig, Du kan komme til at vinde Dig et Embede udenfor Byen; det var det samme som en Fisk der blev ansat i Luften!"

„Aa, i Længden blir man dog kjed af dette Leben paa Kaféerne! Jeg har forsøgt efter Evne at dysse mig ind i det; men det gaar ikke længere" ...

„Hør paa!"

... „en Cigar i Munden for at omtaage Hjernen med Tobak! et Glas Øl eller Toddy for at opnaa det

samme med stærkt og saa udpaa Aftenen Musik for yderligere at narkotisere sig, — der mangler blot østerlandsk Sang og Dans for rigtig at faa sit Menneske til at forsænkes i sløv Drøm!" ...

„Sie wiegen und singen und tanzen Dich ein" — nynnede det til fra en af Dominobordene.

„Nei, det er og blir til syvende og sidst Arbeidet! intet andet end Arbeidet, som tilfredsstiller i denne Verden, — simpelthen Opfyldelsen af vor Naturbestemmelse! Det er vor vidt priste menneskelige Frihed, mine Herrer!" ...

„Da skulde Du ogsaa med rette gifte Dig, Schrader!"

„Tak! Jeg er nu sluppet saavidt frem, at jeg forstaar, at det at leve simpelthen vil sige: „Undgaa Ansvar!" — og Kunsten i denne Verden er blot ikke at lade sig fange i noget, som gjør én svag, og hvorved den faar Tag i én; saalænge er vi frie, men heller ikke et Sekund længere! ... Mit Mellemværende med Tilværelsen lader jeg ialfald staa hen ved det, at jeg er født; den prøver videre at læsse en hel Del Ansvar paa mig, og jeg svarer med at stoppe min Pibe, blæse Røgen rigtig langt ud og forresten bekjende, at jeg sidder i en god Sofa og en noksaa god Stilling. Jeg kan følge med Tiden, danne min Aand, det vil sige, møblere min øverste Etage i første Rangs Stil med Ideer, og lader mig ikke snyde! Er jeg Egoist? Aldeles ikke; jeg nægter langtfra ikke at arbeide for mine Medmennesker, som det hedder, jeg kjeder mig endog, som det viser sig, ihjel, hvis jeg ikke faar Lov til det! Jeg nægter blot at tage Ansvar, et blaat, ubestemmeligt, mulig evigt, Ansvar! jeg nægter overhovedet at forpligte mig eller forbinde mig ind i nogetsomhelst, der gir Ansvar, uden at jeg nøiagtig véd Grænsen for det ... Spil ud!"

Han kastede tilfældigvis Øiet hen paa den Avis, hvorpaa han havde sat sin Maraschino, og læste der Bekjendtgjørelsen om, at Enkefru Falk var afgaaet

ved Døden. Den var ganske enkelt undertegnet „hendes sørgende Datter Ely Falk".

„Nu da, Schrader, det er Dig!"

„Mig? ... Nu jeg gjør saa!"... Aa, vil ikke en anden overtage Spillet for mig? Jeg har ... jeg glemte aldeles, at jeg har Forretninger i Eftermiddag. Vil Du? — — Undskyld, jeg tager den Avis!" — —

... „Ganske alene i denne Verden! ... der staar blot Ely Falk under," tænkte han, medens han gik hjemover, og den Eftermiddag tog han igjen hendes Portræt frem. —

I de Dage, som nu kom, fandt Madame Vollnagel ham ganske utaalelig.

... „Skulde man forstaa alt det, Hr. Schrader, turde et Menneske ikke engang komme til Verden!"

„Nu, det er da hverken Deres eller min Skyld, at vi er fødte, Madame Vollnagel! Ingen har bedt om det, saavidt jeg véd; heller ikke, nøie beset, at vi bliver gifte" ...

„Nei, Hr. Schrader! jeg friede unægtelig ikke selv; det gjorde rigtignok Vollnagel! og, jeg havde nær sagt," — her talte hun, det skjønte hun selv, medens Tungen løb, i Harmen aldeles imod sin egen velforstaaede Interesse — „om De gik hen og gjorde ligedan, vilde De ikke længere finde, at hele Bibelen var trykt bagvendt!"

„Gifte mig, Madame Vollnagel? det er netop Tilværelsens største Bedrag, Ideens Forbrydelse mod den enkelte, Individet, at den benytter sig af dets blinde Lidenskab til at styrte det ind i Forholde, hvoraf der flyder det forfærdeligste Ansvar ... Hustru ... Børn ... Opdragelse! ... for ikke at tale om det, man kalder Valget: Aand og Ikke-Aand, eller som De vil kalde det, Himmerige og Helvede — — netop alt det, man selv kan blive gal af!"

„Ja, jeg var ialfald gift med Vollnagel uden alt dette, — og det i femten Aar! ... men, ... den, som selv staar paa Hovedet, tror helst, det er hele Ver-

den, som er bagvendt!" Den sidste Sætning tilføiedes ude i Kjøkkenet, hvor hun i sin Forargelse tyede ud med Thebrættet ...

XIII.

Vinteren var gaaet hen, Vaaren ogsaa — den lange udover, fuld af Snesmeltning, Solblink og kold, pinlig tør Østenvind — og man befandt sig i Randen af Sommeren. Man gik mellem lyst sprættende Birkeløv, Syrener og al den pludselige yrrende, duftende Herlighed paa Mark og Eng og i Trævegetationen, som Naturen omkring Kristiania gjerne antager i Slutningen af Mai og Begyndelsen af Juni.

Blandt det meget, som i denne Tid var hændt, var ogsaa det, at Kopist Schrader for en Maanedstid siden var udnævnt til Bureauchef og omtrent samtidig indvalgt i Direktionen for det Bankinstitut, hvor han hidtil, uagtet hans Mening altid søgtes, dog haardnakket havde holdt sig som Revisor.

Den ene Dag var gaaet som den anden. Akter ved den vinterlige Formiddagssol ind paa Pulten igjennem Departementsgardinet, Akter ved Lampeskin! hans Evne til at arbeide var blevet Gjenstand for Opsigt og Beundring. Han gik regelmæssige Morgenture; det var et rent Forretningstridt efter Uhret med en eller anden Sag i Hovedet og forresten høist et let flygtigt Blik udover Omgivelserne; den tog akkurat tre Kvarter paa Stregen ned til Departementet.

En Morgen, som han spadserede udover til Skarpsno — det kunde ikke skade at tage det blaa Blink af Søen derude med —, blev hans Blik uvilkaarlig hængende ved en Dameskikkelse, som gik et godt

Stykke foran ham paa Fortouget. Hun var sortklædt lige til Parasolen og holdt sig nær til Plankegjærdet, som endnu gav en Smule Skygge.

Denne egne raske Maade at gaa paa? ... netop den Størrelse ... Figuren ... og Solen, som spillede gjennem Gitterværket paa Haaret under Hatten. Der var ingen Tvivl — det var hende! ... Det var Ely Falk!

Hjertet begyndte at banke i ham, og han var i Beraad med, hvad han vilde gjøre for ialfald at forvisse sig, da hun med ét forsvandt ind af en Haveport.

Han stod en Stund ved Indgangen og betragtede Haven, Trappen og Huset og gik derpaa langsomt bort ...

„Umuligt ... det kunde dog ikke være hende!"

Sin Kaffe drak han kun halvt, og inden han havde rørt ved Madame Vollnagels delikate Smørrebrød med Gelé paa, var han afsted. Departementsarbeidet var ham den Formiddag utaaleligt, og da han gik, laa der flere uafgjorte Ekspeditioner efter ham paa Pulten.

Schrader søgte mere og mere en Beroligelse i den Tanke, at han havde set feil, og om Aftenen var han saagodtsom i Ligevægt igjen; men han erkjendte, at det næsten havde været en Krise for ham nu atter at gjennemgaa. „Det skadede dog ikke; jo flere Gange de Raptusser gjennemkjæmpedes, desto sikkrere blev man!"

Den næste Morgen passerede han Porten baade paa Frem- og Tilbageturen.

„Det kunde dog være interessant at vide, om der virkelig gaves mere end én Ely Falk?"

Han mødte imidlertid ingen, og hans Nerver skulde heller ikke foruroliges i de følgende Dage. Han var alt ganske tryg, og hans indre Blik netop fuldt optaget af en høist indviklet og vanskelig Knude i en foreliggende Sag, da han en smuk Morgen

paa den samme Vei og saagodtsom paa samme Sted igjen pludselig blev revet ud af sine Betragtninger ved den samme Skikkelse, som utvivlsomt var Ely Falk.

Der gik et Ryk i ham, en Tanke fra hans Selvbevarelsesinstinkt om pludselig at vende om og fjerne sig fra Faren; men i næste Øieblik var han ved Siden af hende, i Farten næsten indbrydende under hendes Parasol:

„De her, Frøken Falk?"

Hun blev ganske bleg; det var ogsaa et sandt Overfald!

„Og De gaar saa pludselig og vandrer herinde ved Skarpsno?"

„Min Tante bor herude."

De gik en Stund tause.

„Det er som en ren Drøm for mig, at jeg igjen gaar her ved Siden af Dem, Frøken Falk! Jeg har levet et sandt underjordisk Liv; og dette er egentlig den første Soldag, jeg har set for mine Øine, siden ifjor ved Badet sidst, vi var sammen, — — og da regnede det ... husker De det?"

„Ja — og skyllede Dem væk med det samme!" — svarede hun halv smilende.

„Og hvad gjør De i Kristiania?"

„Jeg beser Byen, før jeg reiser nu paa Mandag; den er langt, langt smukkere, end jeg havde tænkt, jeg havde ingen Anelse om, at vor Hovedstad laa i en saa herlig Natur!"

„Før De reiser — hvorhen?"

„Jeg skal til Nordland til min Onkel og blive der, hvis jeg liker mig."

„... til Nordland — paa Mandag?"

„Ja; og nu maa jeg sige Dem Farvel! ... herude bor jeg."

„Og De tror virkelig det gaar! — at tage Afsked paa den Maade? — med det samme, jeg møder Dem igjen? Hør nu, Ely Falk! — nei, lad mig følge Dem

ind paa Havebænken her; der tager ingen Forargelse af det, og vi maa tales ved, inden vi skilles, — kanske for bestandig! Hvad jeg er, jeg er en oprigtig Mand, og jeg vil sige Dem Sandheden. Det er nu et helt Aar, at jeg har kjæmpet med Dem — Ja Dem! ... Faktum er kort og klart det, at jeg har været forelsket i Dem! men jeg hører nu engang ikke til dem, som tager Livet saa let udenpaa, uagtet jeg kan se saadan ud, ... og jeg, ærlig talt, frygter for at paatage mig et uhyre Ansvar for et andet Menneske. Hvordan skulde jeg for Eksempel — jeg siger jo blot for Eksempel, saa De behøver ikke at flytte Dem fra mig! turde paatage mig i nogen Maade at lede et Væsen som Dem? Mine bedste Ideer kunde føre Deres rene Enfold paa ulykkelige Afveie; De kunde ende med at hade mig. Nok er det, Frøken Falk! — Alt dette har jeg stridt med; jeg har ikke villet rive nogen anden med mig ... havde fast besluttet aldrig at gifte mig. Men nu er det kommet saavidt med mig — og det føler jeg netop saa bittert klart i dette Øieblik, da jeg risikerer igjen at skilles fra Dem! at jeg uden Dem, Ely Falk, blir et saa ulykkeligt, ensomt og glædetomt Menneske som overhovedet muligt paa denne Jord! Og ... hvad jeg sidder her saa angst, saa angst for, at jeg kunde holde paa at præke lige til imorgen for at slippe at høre Svaret, det er, at De ikke skal nære de samme Følelser for mig" ...

Han tog begge hendes Hænder og saa hende ind i Øinene:

„Vær nu den aabne, ærlige Pige, som jeg véd, De er. Sig mig helt og holdent ud, om det kun er saadan en Slags søsterligt eller halv datterligt Venskab, De nærer for mig? ... Jeg har en Følelse af, at De nok holder af mig; — men ... hvis det ikke er mere, — — vil jeg heller gaa her som Pebersvend ... som det tomme Vindæg af et Menneske, som kaldes Adam Schrader! Men, — nei, se ikke saa paa mig,

det kunde give mig Haab! — — men, skulde De kunne holde af en saadan egoistisk, forsigtig, ræsonnerende Pebersvend, saa — bliv min Hustru, Ely Falk! Lad mig ikke slippe denne Haand; den er mit Anker i dette Liv! — — De græder ... skjælver ... Nu, hvorfor skulde De ogsaa kunne holde af mig?"

Hun gjorde en heftig Bevægelse imod ham.

... „Fordi De er en tusind Gange mere ærlig, tusind Gange mere sand Mand, har tusinde Gange mere Hjertelag, end alle de, som snakker om det! Fordi jeg tror Dem saa fuldt og helt, som jeg aldrig har troet noget Menneske; — og aldrig ... aldrig ... vilde blevet nogen andens i denne Verden! Nei, lad mig græde ... De maa lade mig fatte mig; — det er bare saa vanskeligt at forstaa, at — det, jeg ikke har turdet tænke, med ét er — opfyldt! ... at det er mig, som sidder her!" ...

Entrédøren gik op ... og atter hastigt igjen og atter op ... det var Pigens Forbauselse!

„Jeg ønsker at tale med" — — han stottede, han vidste ikke Navnet ...

„Det er min Forlovede, Kopist Schrader, som vil tale med Tante" — udbrød Ely sprudende rød og hastede ind.

„Bureauchef Schrader!" — rettede han — „Vær saa snil at melde mig for Fruen!"

Den Aften var Schrader i et jublende Humør. Han vandrede frem og tilbage gjennem sine tre Værelser som en Seirherre, tændte sin Pibe, men glemte at røge. Han havde underrettet Madame Vollnagel om Faktum, og hun havde uegennyttigt oplyst baade Gangen og hans Værelser med alle Lamper ... „De

har havt Ret hele Tiden — hele Tiden ... Madame Vollnagel" ...

Hans Værelser var med ét blevet andre; han selv var ogsaa blevet en anden ... alt var blevet noget andet! — en sand Revolution i og om ham. Han gik og drømte hendes Skikkelse frem ... ved Bogskabet ... ved Bordet — og længtes til imorgen! Han var ikke i Humør til at sove, følte, han kunde ikke; han turde det næsten ikke, for at han ikke skulde have drømt alt, naar han vaagnede. Tilslut tog han Frak paa sig og gik ud en Tur blot for at se, om Tantens Hus virkelig endnu stod der.

Han vendte tilbage roligere i Blodet; der havde heller ikke været Lys i et eneste Vindu.

Klokken var over halv tolv. Han stod med korslagte Arme i Skjorteærmer og lænede Ryggen til Dørkarmen; der gled efterhaanden et lykkeligt, halv ironisk Smil over hans Ansigt ...

„Jeg maa forresten indrømme, det er en underlig Streg, jeg idag har sat under alt mit Ræsonnement! Det skal fryde mig at høre gode Venners Stikpiller og udvalgte Bemærkninger; ... de har da ogsaa nok fra mig selv at tage af. Jeg skal rent ud nyde det som Peber paa Lykken! ...

... Man maa sige, det kom hovedstupende — uden det man kalder Overgang!" ...

Han stod en Stund og udbrød saa med en ubeskrivelig Ironi: —

„Du gamle — Adam!" —

XIV.

Romantik var ikke Schraders Sag, og dog stod hans egen Hustru for ham i et høist romantisk Skjær.

Hun var ikke som andre Mennesker, hun var absolut en udvalgt Natur, renere og mere helstøbt, om man vilde! Dette sagde han ikke, han tænkte det blot. Forresten var han ikke blind for hendes Feil; hun var i høi Grad envis og egensindig; men han gad rigtignok se nogen, som kunde være det saa elskværdigt! — ja, som overhovedet var saadan udstyret med personlige Fortrin ... blot hendes Haar og saa en Teint som Solskin! ...

Da de saa fik en Gut, trindsende rund og hvid som en Bolle, — ikke rød som andre nyfødte, var det blevet sagt — var han mulig noget overdreven i sin Faderlighed. Han kunde sidde taus i lange Stunder og nyde den lille, hvis Øine stod som to Brikker skjævt hen i Væg og Tag.

Han havde opgivet Bøger; det var Livet, som skulde studeres, og han sad trolig i Barnekammeret; han kunde ikke blive træt af at iagttage den lille, som han voksede og stadig frembød nye Sider, stadig gav Anledning til nye Forundringer. „Et saadant Væsen gjennemlever i Hast en Række Erfaringer med Følelse og Sanser!" ...

„Ser Du, hvor rent yndig han er med Hænderne?" lød det fra Ely, der aldrig satte Pris paa Abstraktioner, „og hvor han sidder og gransker over den lille Kavringsmule; han holder den op til Øinene som en lærd, der undersøger et Infusionsdyr. Det maa være efter Dig!" ...

„Han borer saa roligt eftertænksomt Fingeren op i Din Øienkrog ... han maa mene noget med det, Ely! Alt tager han til sig og vender det, — Korketrækkeren ... Uhret ... Nu morer han sig med at gnave, men glemmer at svælge og holder Kavringen bagvendt, som de siger Jämten gjør med Knækbrødet. Det er underligt med et saadant Menneske, som kommer ind i Verden! — ny, frisk Tillid til den i hvert nyt Øie ... i hvert Eksemplar, det undrer mig, at der

ikke gives noget, som hedder Slægtsinstinkt, som tilslut nægter Fortsættelsen!"

„Som Du snakker! jeg synes rent ud ugudeligt! Man maatte jo paa den Maade angre, at man var født."

„Nu ja, og hvormange tror Du ikke der kommer til det Punkt i vor Tid? De, som slider ondt af Fattigdom, Nød, Undertrykkelse! og de, som næsten slider endnu værre kanske, fordi de er komne ind i Tanker, Tvil og Frygt" ...

„Huf ja, — der kjender jeg Dig igjen" ...

„Ser Du! Livet er simpelthen en Duel med hele Tilværelsen, der vil hænge sig lig „Utbaaren" paa Ryggen af hver enkelt med hele sin Tyngde, hele sit Ansvar for at vi skal drage Bæstet frem naturligvis, vi er dertil skabte, maa finde os i det!"

„Huh! siger jeg Dig, jeg blir saa kjed af det ... jeg stikker Fingrene i Ørene! Det var naturligvis derfor, Du giftede Dig? To, som holder af hinanden, skulde ikke gifte sig! — var det ikke saa, Du engang mente? de skulde bare undgaa Ansvar!"

„Nu, nu, nu Hvepsen min! min deilige, mageløse Hveps! forivre Dig ikke, der gives ikke den paa Jorden, som kan stikke saa mageløst brillant som Du, naar Du blir vred; det falder saa naturlig ironisk. Jeg skulde unde Dig, at Du selv kunde skjønne det og forstaa, hvad Du er for en Kone!"

... „Véd Du, hvad jeg længe har tænkt paa, at Du vist skulde være mere i Departementet og mindre her i Barnekammeret. For her blir det bare Sniksnak og saadant" —

„Og deroppe er det gyselig kjedeligt; jeg gaar der ikke mere end høist nødvendigt; jeg er ikke ærgjerrig. Hvad skal han blive?"

„Hvem? — vor lille Adam?" ...

„Ja, jeg taler ikke om den store; han har fuldt op det, han behøver, og ønsker ikke at drive det

videre end til at bringe noget ud af den lille. Nu, hvad skal han blive?"

„Han skal ikke filosofere; det skal jeg svare for, og heller ikke være for længe Pebersvend."

„Tak skal Du have, Hveps! men har Du set slig kunstig Kar? han slipper Støvlen og lader mig tage den op uafladelig. Véd Du, hvoraf det kommer? Det er den enkelte Bevægelse, det enkelte Indtryk, som han indøver, indtil han blir kjed af det, siden kommer de sammensatte" ...

„Jeg har Indtryk af, at Du ser paa din Søn som en Naturforsker, Schrader! der mangler kun Notisebogen; og kjendte jeg Dig ikke saa usigelig bedre, saa véd jeg ikke, hvad jeg gjorde ... jeg tror jeg gik fra Dig!"

„Det gjorde Du ikke, min Ven! ... Han ligner Dig," — Schrader havde bøiet sig over sin lille Adam som for paa den Maade at modsige Beskyldningen. Hans Kjærlighed var ubændig, meningsløs, baade til Moder og Søn. Han sad taus betragtende, da den lille med et af sine Kast pludselig slog Panden op mod hans Ansigt; det kom uventet, saa det næsten gav en Rystelse af Hjernen.

„Det er klart," sagde han. „Gutten har endnu ingen Følelse i de intellektuelle Organer. Hovedskallen er som en Hammer."

„Aa dine Lignelser!" ...

XV.

„Der larmer den Adam igjen ovenpaa! og hans Moder er ude. Jeg faar nok op og tage mig af Anliggenderne."

Schrader var oppe paa Barnekammeret og tum-

lede med sin Adam, som Moderen havde ladet alene med Barnepigen, hvem det viltre Barn aldeles overmandede; hun maatte være Hest paa alle fire med en Hysing i Munden, og da hun ikke længere vilde, vrælede han, saa Faderen maatte op.

Det var Moderens Natur og Blod, paastod Schrader. Han gik frem og tilbage paa Gulvet med Gutten paa Ryggen, da hans Kone kom hjem.

„Ikke i Departementet? Men Schrader, véd Du, hvad Klokken er? — Jeg tror sandelig, Du gaar der og leger Hest for Adam!"

„Gutten maa jo have noget Slags Legetøi; og siden Du absolut ikke vil, jeg skal faa kjøbe noget hjem til ham, saa faar vi sørge for Moroen paa andet Vis" ...

„Jeg gik virkelig og tænkte mig Dig oppe i Departementet."

... „saa, det frydede Dig saa?"

„Du kan jo ikke bestandig være Træhest for Adam."

„Saa lad os kjøbe Legetøi til ham."

„Nei, det gjør bare Gutten dum."

„Og véd Du hvorfor?"

„Nei, og det er ogsaa det samme ... Børn blir altid dumme af Legetøi!"

„Nu ja, jeg skal sige Dig Grunden, saa forstaar Du med det samme, hvorfor jeg føier Dig i den Grille. Naar han tager en Pisk mellem Benene eller en Stok og indbilder sig, det er en Hest, saa maa han tænke den frem; hans Fantasi skaber en hel Hest, og hans Evner øves; men naar man, som mange, tankeløst overvælder de smaa med mesterlig udførte Legetøissager, saa blir netop Fantasien ikke brugt, tvertimod som en forproppet Mave, og Barnet uudviklet ... dumt!"

„Véd Du hvad, Schrader! deri har Du Ret."

„Naar Du er ude, er Gutten aldeles uregjerlig, Ely! Barnepigen raader ikke med ham."

„Og hans Far heller ikke, lader det til! Mig lystrer han, blot jeg taler til ham."

„Det vil sige, Gutten véd, at han kan faa Bank af Dig."

„Aa ja, det ogsaa."

„Ja, men jeg er aldeles principielt imod den Slags. Jeg har givet efter for Dig med Hensyn til Legetøiet, og Du føier mig til Gjengjæld med Hensyn til Pryglene, er det ikke saa?"

„Nei aldeles ikke; det skulde være deiligt, om han med engang skjønte, at den Ting, som hedder Prygl, var bragt ud af Verden!"

„Fornuften er den Magt, som skal bruges, det gjælder blot at forstaa at lede Barnet rationelt. Rousseau er i dette Stykke" ...

„Kjære Schrader! gid Du ikke vilde blande Dig i Børneopdragelsen. Hvad jeg bygger op, gaar Du bare herhjemme og skjæmmer bort, medens jeg er ude; min Tro er nu, at Eksemplet er den største Lærdom."

„Kan være!"

... „saa at, dersom ikke Du holder Kontortid, skjønner Du, saa kommer Adam heller ikke til at gjøre det."

„Slap det derud, Hvepsen min! Du er altid saa ivrig paa det Punkt. Jeg tror, det er blevet en fiks Idé hos Dig. Men véd Du, hvorfor jeg egentlig gaar herhjemme idag og er Træhest for Adam? Statsraaden vil have mig ind i en Kommission om Fiskerierne, og jeg har ingen Lyst. Jeg gaar og pønser paa en smuk Manér at komme fra det paa ... saadan en Talemaade ... Frase, forstaar Du! Vidste jeg saa sandt en anden Mand at foreslaa!"

„Og Du vil ikke tage imod det? Schrader! Du vil virkelig ikke? Var jeg Mand! Meningen er altsaa, at Du skulde styre med den store Ting" ...

„Aa ja, kom jeg ind i Kommissionen, saa kom

jeg sandsynligvis ogsaa til at styre med det, — skabe mig et Slags Navn paa det!"

„Og Du vil ikke?"

„Nei!"

„Men jeg tror, Du skylder Gud Regnskab for dine Evner, Schrader! og naar jeg mangengang er saa ivrig paa, at Du skal i Departementet, som Du siger, saa er det, fordi jeg har faaet Samvittighedsskrupler for det egoistiske Hjemliv, Du fører. Du bryder Dig ikke om nogenting andet end om mig og Adam! Departementet kjeder Dig bare. Man har ikke Lov ... vi lever i Synd, siger jeg Dig, ved saadan ikke at have Kjærlighed tilovers for noget andet — og dit Fædreland, Adam!"

„Ja det! det forlanger tilfældigvis denne Gang, at jeg skal være borte fra Dig en hel Vinter for at undersøge de Ting."

„En hel Vinter?"

„Ja, og desuden er jeg ikke ærgjerrig. Du synes at mene, at det ikke er ti for én, men netop blot mig, som kan være Bureauchef, netop blot mig, som kan være Fiskerikommissær. Ja, fandt jeg blot en anden! — men jeg har virkelig ingen paa Haanden at byde Statsraaden, som duer. Faktum er imidlertid, at vi ikke vil leve i hver sin Ende af Landet en hel Vinter, — hvad Hveps?"

„Kunde jeg ikke følge med Dig?"

„Og saa lader vi Adam og den mindste blive hjemme, mener Du, — eller tænkte Du virkelig paa at offre dem paa Ærgjerrighedens Alter? ... saadanne smaa er kanske ikke mere værd!"

„Jeg ... jeg maa sige" — stammede hun noget modfalden — „jeg tænkte rigtignok, at jeg kunde tage dem med; — men det var maaske daarlig betænkt" ...

„Saadan mellem Udskjærene ved Kysten om Vinteren, det var kanske ikke umuligt! der skal findes enkelte varmblodige Pattedyr, som har sine Unger

der ved den Tid. Ungsæl for Eksempel og Hvalfisk."

„Det er nok umuligt" ...

„Aa, hvad gjør ikke en begeistret Kvinde som Du for Fædrelandet!"

„Kjære Schrader! gjør ikke Nar af mig; men jeg har saadan Trang til at se Dig bruge Dig og blive erkjendt for det, Du er" ...

„Dersom Verden kom længer med det! men jeg er ikke naiv!" ...

— En følgende Dag kom Schrader tidligere hjem, end han ellers pleiede; hans Hustru var ude og tog Musikinformation. Han gik en Stund og drev uroligt gjennem Værelserne og saa ikke engang op paa Barnekammeret. „Det er ganske mærkeligt, hvor ivrig hun paa det sidste er blevet paa alt dette Musikvæsen! Men det, som stikker under, min gode Frue! er, at Du vil vise Din Mand, hvad han skal gjøre."

„Jeg gad forresten vide, hvad hun vil sige ... jeg er ganske nysgjerrig" ...

Det, han havde at fortælle, da hun kom, var, at Statsraaden til hans Afslag til Kommissionen selv havde havt en Mand paa Haanden. „Og véd Du hvem? Gjæt nu Ely!"

„Jeg bryder mig sletikke om at gjætte, naar det saa alligevel ikke er Dig!" sagde hun lidt kort, medens hun knyttede op Hattebaandet.

„Gjæt nu ... En, som staar Dig nær" ...

„Umuligt! ... der staar jo ingen mig nær, véd Du." Hun saa et Øieblik uvist spørgende paa ham. „Det skulde nu vel aldrig være Dig alligevel?" udbrød hun med et opskydende Glædesglimt.

„Aa — nei! jeg begaar ikke den Slags Overraskelser mod mine egne overlagte Beslutninger. Jeg kom blot hjem for at sige Dig, at det er Finsen, de har taget til det; han har været konstitueret Sorenskriver derhenne i en af Søbyerne, og nu kommer han til at ligge her i Hovedstaden kanske i et Par,

Aar med dette; han blir rimeligvis ogsaa ansat i et eller andet større Embede, om han skiller sig vel fra det, og derom tviler jeg aldeles ikke; han har en egen Evne til at gjøre Svada og Humbug udaf alt muligt!"

„Kjære Schrader, sig, Du ærgrer Dig ... jeg ærgrer mig!"

„Fordi han, som Fru Lindkjær i sin Tid udtrykte sig, kommer i fuld Karriere tvert over mig, mener Du? Nei, jeg ærgrer mig ikke en Smule uden over det, at man uden at spørge mig tager saadan en, rent ud sagt, Nar!"

„Du har dog altid sagt, at Arnold er en dygtig Mand."

„Aa, han har spillet et Slags officiel Koryfæ dernede, staaet i Spidsen for „Harmonien", Sangforeningen, Kunstforeningen og andre smagfulde Foreninger, saadant noget, som man ikke byder alvorlige Folk" ...

„Jeg har saa ondt for at finde mig i, at Du omtaler ham paa den Maade, Schrader! det er næsten, som vi skulde bagtale ham, og den Behandling har han ikke fortjent — ialfald ikke af mig. Jeg synes, jeg faar Samvittighedsnag af det."

„Nu ... nu Ely, jeg kalder ham en Smule Nar; men for det kan han jo være duelig nok. Du ser jo, at Statsraaden selv er af den Mening; og en saadan Mand er ufeilbar, véd Du!" ...

„Han faar ialfald noget frem og gjør Gavn paa sin Maade, det er jeg vis paa. Ja Du forsmaar saadant noget. Gid Du ikke gjorde det!"

... „men slog mig paa at have allehaande Jern i Ilden til Fædrelandets bedste?"

„Fy, nu er Du ikke snil!"

... „eller ialfald paa Departementsærgjerrigheden, er det ikke saa Du igrunden vil?"

Om Eftermiddagen sad han lidt taus og forstemt

i Sofaen inde i Soveværelset efter at have forsøgt paa en Middagslur. Hans Hustru kom ind med Kaffeen.

„Alt nu ... er det ikke tidligt?"

„Tvertimod, det er sent, min Ven ... over din vanlige Tid!"

Han sad taus og drak; det lod til, at Svaret irriterede ham.

... „Apropos Ely!" sagde han og reiste sig. „Siden Du taler saa meget om, at Du ikke vil have mig hjemme, saa har jeg tænkt paa, om det ikke var rigtigst, at jeg flytter op paa mit Studereværelse igjen ... vor Frihed faar vi saa bedre."

„Hvad mener Du med at flytte ... om Dagen?"

„Nei — om Natten."

„Sengen? ... din Seng bort fra Sovekammeret! Du mener det ikke Schrader! Sig, Du mener det ikke."

„Jeg synes, Du er saa forlegen for at faa mig afsted, og naar jeg ligger deroppe, kommer jeg utvivlsomt til at tage mig ivrigere af Departementet. Jeg tror ogsaa, jeg arbeider bedst udover Natten; — jeg vænnede mig til det i Pebersvendedagene" ...

„Schrader!"

„Jeg mener det virkelig."

„Noget saa — absurd! Kjære Schrader! Du mener det virkelig ikke ... sig, at Du ikke mener det! Du skal faa snakke, hvad Du vil, — jeg véd jo, Du ikke mener det ringeste med det" ...

„Tak skal Du have for den Kompliment!"

... „faa kalde mig din Hveps saa meget, som Du vil, jeg skal ikke stikke ... og hvad tror Du, lille Adam vil sige om det, om, at hans Fader er blevet Pebersvend igjen?"

Hun tog saa voldsomt paavei, — og det sidste om lille Adam var jo knusende ...

„Ja, ja, Ely min! naar Du ikke vil det, saa; men ellers — næste Gang Du plager mig med din Ærgjer-

righed, for det er den, som gaar i Dig, saa lader jeg min Seng flytte, ikke op paa Værelset, men — helt ned i Departementet. Skal der være Forfængelighed og Ærgjerrighed, saa skal vi drive det, og skal vi have huslig Fred og Lykke, saa holder vi paa det. Enten Eller. Har jeg Ret?"

„Bare Du ikke flytter, saa —"

„Ser Du? — — og nu faar jeg skynde mig i Anstalten" ...

— „Hun er en stærk Natur," tænkte han, medens han sad deroppe og vuggede paa Stolen — „og jo betydeligere desto dybere er man i et Forhold! Det at gifte sig er at vælge og sætte sig i Forhold til et Menneske, som skal uddybes og udvikles hele Livet igjennem; derfor er det at være flygtig umoralsk; thi det er at lade det nedlagte Udviklingsfrø dø og erstatte det med nye flygtige Begyndelser ... den ydre Forelskelse er kun Indgangen, saa at sige Blomsterporten til Haven! — derfor er Forførelsen saa nederdrægtig, og disse udmærkede franske Romaner ofte saa dumme i denne Livets Kardinalaffære — og Monogamiet et saa storartet høit, Flerkoneriet et saa underordnet menneskeligt Stadium ...

Aa ja, aabent og ærligt! ... Vi har havt en lille Ærgrelse idag, fordi Finsen saadan fik mine Kort paa Haanden, og saa ræsonnerer vi! Det er bedst at forsøge at arbeide det af sig!" ...

XVI.

... „Men naar Direktionen har bedt Dig om at synge næste Fredag — — hvorfor siger Du saa nei? ... Jeg vidste ikke, Du var ræd, Ely! ... Jeg, som har hørt Dig saa mangen Aften, siger Dig, at der ikke

er én, som forstaar at synge vore Smaasange som Du. Jo vist skal Du synge! ... Jeg undrer mig blot paa, hvordan de har kunnet være saa kloge at finde paa det! jeg troede, det var min Statshemmelighed; de har før bestandig blot bedet Dig spille."

„Aa nei, Schrader! — jeg har virkelig ikke Lyst, og saa har jeg nu engang sagt nei. Bed mig ikke!"

„Jo, jeg gjør! Og jeg vil komme og høre paa ... en Mand kan ogsaa være forfængelig."

„Men saa kan Du til Gjengjæld gjerne ogsaa føie mig i noget. Lov mig at følge mig i Filharmonien i Vinter!"

„Fra Begyndelsen til Enden? sidde og holde ud en saadan lang Konsertaften, nei det overgaar mine Kræfter, det kjendte jeg grant nok sidst! Ifjor var Du fornøiet med, at jeg kom under sidste Nummer og hentede Dig. Finsens Ansigt gjør det ogsaa høitideligt der. Det er saa høistemt skinnende, medens han staar lige foran Tribunen og stryger sig i Skjægget og forstaar sig paa det og pønser paa nye Ideer til Foreningens bedste. Han snakker vel endel med Dig om dem?"

„Nei, men han er jo henne og hilser paa mig som rimeligt kan være om Aftenen."

„Det er saa pent taktfuldt; alt med den Mand er overhovedet saa udsøgt, lige til Skjægget, det ser saa svingfuldt romantisk ud, og Blikket er ordentlig rørende langsomt. Jeg frelste ham rigtignok fra at begaa en gruelig Bommert i sine mere prosaiske Sager nylig; men det mærkede han ikke engang ... Aa nei, — lad mig være fri for at skulle konversere ham, Ely!" — — —

— Hin Filharmoniaften kom, og Schrader fulgte sin Hustru derhen. At hun havde havt endel Illusioner om Konsertoptræden som Pianistinde, vidste han jo, og hendes Optræden i Filharmonien havde ogsaa altid et vist hemmeligt Skjær deraf; men han undte hende den Glæde. Blot den skjult festlige

Maade, hvorpaa hun klædte sig, netop enkelt, hendes stille Spændthed forud og Udtrykket, medens hun spillede; ... han gjættede og elskede det alt! og var ovenikjøbet saa diskret at tie. Thi noget Talent i større Forstand var hun ikke; og dog eiede hun noget af det, som enhver Kunstnerinde gjerne vilde vedkjende sig — noget af Kunstens sande Sjæl!

Iaften skulde hun synge nogle Smaanummere og akkompagnere sig selv. Hun var saa ængstelig for det store Lokale, ikke fordi hun jo havde Bryst til at synge høit nok ud; men fordi hun var saa vant til at synge hjemme. De sad ved Siden af hinanden paa sine Pladse; hun bleg og spændt, ventende paa sin Tur. Han syntes, han hørte, hvorledes hendes Hjerte bankede; noget saa fromt frygtsomt og uskyldigt foran Kunsten skulde man lede efter!

Der blev imidlertid et Ophold foranlediget ved, at Pianoet skulde dreies hen paa en bedre Plads. Det var Finsen, som stod for dette og gav Ordrene ... han syntes at være en saare raadende Mand deroppe allerede, og det var ogsaa paa hans Foranstaltning, at man lukkede over en Luge i Taget, alt for Lydens Skyld.

„Hu, for en Anstaltmager — straks han er kommet ind i Direktionen!" tænkte Schrader høist utaalmodig paa sin Hustrus Vegne; men han nævnte intet for ikke at forstyrre hende. „Frisk Mod, Antonius!" hviskede han muntert. Hun havde lige forud et Øieblik lagt Haanden hen paa hans, og han troede at kjende, at den ikke var just saa fast; den skalv lidt ...

Hun satte sig til Pianoet. Det lød i Begyndelsen lidt svagt og frygtsomt; men det varede ikke længe, før Sangen rev hende med sig, og hun helt ud bares af Stemningen, noget, som ogsaa føltes og skaffede hende et livligt Bifald allerede for den første af Sangene.

Schrader havde, saa lidt han vilde være sig det

selv bekjendt, dog en Følelse af at have faaet en Møllesten fra Brystet; og han begyndte at se sig friere om. Tilhørerne havde nok den Aften faaet en Overraskelse. Hun var henimod Slutningen af den anden Sang, som nu fulgtes høist spændt og opmærksomt, da hans Blik faldt paa Finsen, som stod med Armene overkors henne ved Væggen og stirrede paa hende. Han havde valgt Pladsen med Forstand, det var klart, hvis han rigtig vilde nyde det, — ikke fem seks Skridt fra, saa han kunde se hende halvt i Profil, og hun ikke ham, og saa i Skyggen ved Galleripillen! Han stod i dyb Selvforglemmelse og klappede kun mekanisk med; men da under den tredie Sang et Nodeblad faldt ned, var han som Lynet fremme og tog det op og saa igjen tilbage paa sin Plads.

Ely gjorde en elskværdig og smigrende Lykke med sine smukke naturlige Sange; men, hvad Schrader nu blot havde Øie for, var, om Finsen var blandt dem, som kom hen og takkede hende. Nei, dertil var han for klog! — men at det var ham, som havde faaet det hele istand, derom var ingen Tvil ... Ingen andre end han vidste, at hendes egentlige Styrke laa i hendes poetiske Sang ... og ingen anden end han havde saa straks — netop i Ugen, før han selv blev Direktør — sat det Indfald i Direktionen at rette Anmodningen til hende.

Hun kaldte Finsen en Hædersmand; han havde her ialfald gaaet en høist besynderlig skjult Vei ... og det var vistnok ogsaa det, Ely havde følt, da hun først havde besvaret Anmodningen med Nei og bagefter, da hun gav efter for ham, betinget sig, at han den Vinter skulde være med hende i den filharmoniske Forening. Hvorfor? — for at han skulde passe hende for Hædersmanden! ... Hun gjør, hvad hun bør og kan, uden at sætte sin Mand Fluer i Hovedet. Hm, dette er jo i visse Maader blevet

en interessant Situation — næsten besværlig interessant!

„Nu da, Du bryder Dig ikke det ringeste om det, tror jeg, Schrader! — gik det ikke godt? Du siger ingenting!" yttrede hun paa Hjemveien.

„Naar Offentligheden først har faaet Ordet, saa veier det saa lidt, hvad Manden mener; han er kun en stakkels enkelt."

„Hvad siger Du, Schrader. Hvad? Er Du jaloux, fordi jeg har gjort Lykke ... paa Offentligheden? Er Du virkelig naragtig?"

Schrader lo ...

„Bekjend din Synd! ... Din Hustru gjør Lykke, og Du taaler det ikke!"

„Jeg bekjender."

... „Det havde jeg forresten ikke troet om Dig, Schrader! — — det ligner Dig aldeles ikke ... Saa Du vil ikke, jeg skal synge mere der?"

„Jo, har Du Lyst saa" ...

... „saa? Nei, jeg har aldeles ikke Lyst, uden Du ogsaa har det!" ...

„Du kan da begribe, jeg har det. Jeg foreslaar, at ingen af os er naragtige, Ely! jeg tilstaar, jeg er bare ikke rigtig scenevant endnu; og hjemme feirer vi Aftenen. Jeg haaber, at visse Tilsætninger til Aftensmaden, som jeg har ladet hente, ikke vil forsmaas af min hjemvendende Primadonna."

— „Lyst! ... og Blomster paa Aftensbordet!" — udbrød hun, da de aabnede Stuedøren, — „der er ingen som Du!"

XVII.

... „Nei, Du skulde blot have hørt hende i Formiddag, Schrader! Er ikke den lille Sigrid et Ta-

lent, saa er ingen det! Hun synger nu hver Gang, saa jeg bare lægger Armene overkors og hører paa. Jeg tror, jeg har fundet en Perle ... og der er ialfald ikke Tale om, at jeg kan undervise hende længere! Der er ingen Tvil om, at hun maa hjælpes frem til at faa uddannet sig ordentlig. Hun maa have første Rangs Lærere."

„Ja, andre faar ogsaa give noget, saa kan vi bidrage vort."

„Aa nei, det maa nok tages paa en anden Maade, om det skal blive til noget! Hun maa hjælpes til at hjælpe sig selv frem. Publikum maa faa Interesse for hende. Kjære Schrader! nu kunde Du gjøre hende en rigtig Tjeneste ved at tale til Direktøren i Filharmonien om, at de gi'r en Konsert til Indtægt for hende, og at hun faar synge der — udtrykkelig for at hun kan faa uddanne sig i Udlandet; — det er gjort flere Gange før!"

„Jeg? med Direktørerne der ... med? Nei Tak ... Og hvorfor ikke Du selv?"

„Det har mere Klem, naar Du gjør det!"

„Vil Du have Penge til at hjælpe hende, saa véd Du, at Du blot behøver at sige det; men, at gaa saadan og være Anstaltmager, det byder mig ligefrem imod! Idetheletaget al denne Musik og Filharmoni for Dig, som har saameget at gjøre!"

Det var hende saa uvant, at han kunde tænke saa, at hun et Øieblik stod taus og saa ganske forbauset paa ham.

„Saa, jeg meget at gjøre? Nei Tingen er nok hellere, at jeg gik her næsten fortvilet, fordi jeg ingenting havde at gjøre, ligetil jeg fandt paa at tage Musikinteressen op igjen ... Jeg var jo ikke istand til at faa Dig ind i nogen Ting!"

„Hvad forstaar Du ved nogen Ting — Kunstvenlighed og alt dette Finsenianske paa „hed"?"

„Aa ja, alt det, som Du ikke tror paa og bare jøner af. Uf, naar jeg blot kunde faa Dig, som jeg

vilde. Du kan tro, der er mange Ting paa „hed", som ikke vilde skade Dig, Schrader!"

„En af Tingene paa „hed" er ogsaa Huslighed, Ely! Faktum er, at vi har vor lille Adam og den anden!"

„Jeg vil sige Dig noget, Schrader! Du har ikke Ret til at sige dette! og Du taler tillige, saa jeg føler mig krænket. Ja, dersom jeg forsømte noget af mit!"

„Nu da, — jeg vil jo sletikke berøve Dig den Interesse."

„Der er noget saa umedgjørligt, rent ud egoistisk og ufædrelandsk ved Dig. Du bryder Dig ikke om noget i denne Verden, tror jeg!"

... „Fordi Finsen og hans lige bryder sig altfor meget om det!" ...

„Du vil da ingenting gjøre?"

„Nei, Ungen min! intet uden rede Penge."

„Og med det gaar Du?" —

Hun sad oprørt igjen og begyndte at gaa frem og tilbage.

... „Det nøgne, usminkede Tyranni! ... Saadan er de alle, naar det kommer til Stykket! Selv han. Min Kjærlighed til den stakkels Sigrid maatte sandelig være liden, om jeg lod mig stanse af det!"

Hun blev staaende og grublede lidt. „Jeg behøver jo blot at henvende mig til en af de andre Direktører om Sagen, saa slipper jeg for selv at anmode Finsen. Jeg lader mig ikke tvinge! Vær saa god, — kom ind! ... Frøken Fasting!"

„Ja, mig! Jeg maatte se ind til Eder igjen, inden jeg tager ud paa Landet, vi staar paa Farten. Jeg har altid en Følelse, som om jeg var Præsten, som havde viet Jer, — kan Kurven staa deroppe; jeg er saa bange for nogen af Børnene. Nu, hvor staar til? Men kjære Ely! er Du i slet Humør eller, hvad gaar der af Dig? Lykkelige Koner skulde aldrig være i slet Humør, der er nok af ulykkelige!"

„Lykkelige Koner skulde blot aldrig have Villie, Frøken Fasting!"

„Jo!"

„Nei!"

„Jo, siger jeg, — et Menneske uden Villie er et ækelt Dyr, som aldrig skulde være gift!"

„Ja, men naar nu Manden ogsaa har Villie?" ...

„Det var en deilig Mand, som ikke har det!"

... „Og tvinger sin Kone, skal han have Lov til det?"

„Det er saa inderligt ligt dem allesammen! ... Ja, jeg vil blot sige, at det er godt for min Mand — som det hedder — at jeg ikke er gift! Havde han ingen Villie, skilte jeg mig fra ham; men vilde han tvinge mig, saa! ... Men hvad Dig angaar, saa tror jeg nu nærmest paa, at din Mand har Ret, Ely! Der er forresten ingen, som har skuffet mig som han! Jeg troede virkelig, at han ikke kunde andet end flyve tilveirs, at der skulde og maatte blive noget af ham. Jeg er bange for, at det er din Skyld, Ely, som er for føielig mod ham; han er saa doven! I dit Sted skulde jeg faa ham frem i en Snup. Men I sidder bare her og kukkelurer og ser paa hverandre, og saa har I tilslut intet andet at gjøre end at trætte, det er min Mening! Jeg skal paa Jernbanen Klokken ét ... Nei ... hvor er den nu? ... Kurven ... Kurven! ... Saa ... Hils din Mand! ... Vi ses igjen til Vaaren ... aa, det er godt nok ophæftet!" ...

— Det var i Slutningen af den samme Uge, at Ely ved Middagsbordet yttrede:

„Nu har jeg da talt med en af Direktørerne om Sigrid og faaet Ja" ...

„Det tvivlede jeg slet ikke paa!"

... „med Professor Petersen ... Han skulde forelægge Sagen for hele Direktionen; men det er ikke rigtig gaaet efter mit Hoved der ... De satte Betingelser ... først at jeg selv skulde assistere og saa,

at jeg skulde overtage endel af Arrangementet med at samle andre Kræfter til Hjælp."

„Tør jeg spørge, hvem var det, som fandt paa, at Du skulde assistere?"

„Det var Finsen."

„Jeg kunde tænke det; han er en kunstforstandig Mand!"

„Ser Du, jeg kunde ikke vel undgaa det; men det er han og jeg, som hovedsagelig skal arrangere Konserten. Den gi'r meget Bryderi, og i Eftermiddag kommer de hid for at tale med mig om den. Du kunde gjøre mig en Tjeneste, Schrader! ved at være hjemme."

„Jeg? nei, jeg har netop saa uhyre — aldeles usædvanlig travlt!"

„Jeg ser paa Dig, Du liker det ikke!"

„Kjære Dig, hvad skulde jeg have imod det? det er jo kun saa naturligt gjort af Dig det hele. Det er blot en eneste Ting, jeg udbeder mig; jeg vil være komplet, totalt, udenfor det! ... Naar skal Konserten være?"

„Paa Fredag fire Uger tænkte vi, — om alt kan ordnes."

„Vi? Det vil sige. Nu ja, Du og Finsen! ... Der skulde virkelig intet glæde mig mere end, om der kom noget klækkeligt ud af det for din Elev. Jeg faar sidde i Departementet og haabe det bedste af Eders Bestræbelser!"

Da han gik, stod hun endnu lidt ved Døren og lyttede efter hans Trin ned ad Trapperne; hun rystede paa Hovedet.

„Jeg tror alligevel ikke, at han rigtig likte det. — Gid det var over ... snart over!" ...

— — Om han likte det? Han fik den Eftermiddag pludselig Syn for, hvilken uforsvarlig Masse Sager der igrunden havde dynget sig op paa hans Kontor! i hvilken efterliggende Tilstand det hele var! — og følte Humør til at gjøre glat Bord. „Livet eier

dog ingen Hygge som Arbeidet, tilbage til den Sats kommer man altid!" Og da han var færdig om Aftenen i Departementet, tog han en Bunke Papirer med sig hjem paa sit Studereværelse, hvor han sad oppe og arbeidede til meget sent, og længe efter hans Hustru havde lagt sig. Han satte hende ogsaa den næste Morgen alvorligt ind i Omstændighederne, og hvorledes han nødvendig maatte oparbeide Kontoret igjen; ... „der laa Arbeide der i denne Tid mindst for to, før han kom *à jour!*" Og Ely følte en vis Lettelse ved at faa at vide, at det virkelig var saa, at han havde travlt; — det faldt desuden ikke saa uheldigt, at det var just nu i denne Tid! ...

„Kjære Ely! jeg har bedt om at faa være udenfor alt dette med Konserten, det véd Du jo!" — svarede han en Dag lidt afvisende, da hun havde forsøgt at interessere ham en Smule for den og fortalte ham, at de nu skulde have Prøver hver Dag. „For mig kan I holde Prøver ti Gange om Dagen, naar bare ikke jeg skal være med! jeg har nu andet at tænke paa ... Adiø, Vennen min!"

Han sad oppe i Departementet alene om Aftenen, og det var nu begyndt at blive livligt med Sager fra hans Kontor, da han med ét lagde Pennen. De Ord: „Prøve hver Dag" havde siddet i hans Øren hjemmefra og kom nu frem igjen. „Prøver hver Dag" ... med den Finsen? Og han blir her i Byen i to Aar! Det var kanske værdt at betænke, hvordan det skal gaa, om det Samvær fornyes? Det er jo alt fornyet! Det lader sig ikke gjøre om ... Saa ... saa! — — — — Alle disse fædrelandske Jern i Ilden ... og saa er han saa musikalsk, kunstnerisk. Nu det kan jo blive to interessante Aar! — især da Manden klarlig ikke har

ophørt at sværme for hende; han gaar endog meget fordægtig frem! ...

... Hvem kan indestaa for, hvad en Kvinde i Længden kan komme til at mene? og hvad kjender hun, Stakkel, til sit eget Hjerte — hvormeget hun i sin Tid kan have holdt af ham? ...

... Det er især disse Jern i Ilden, som blænder hende. „Han gjør noget!" — er Omkvædet. Det vil sige, — „jeg gjør ingenting!" Aa ja, for alt det kan en saadan Fyr ende med at blive éns foresatte! Det er nu just ikke det, jeg lyster paa, og jeg maa indrømme Sandheden, jeg gjør virkelig ingenting — at snakke om da, — udenfor det at trække Renter og hæve Gagen og holde Baaden mageligt oven Vande. Det er egentlig noget lidet for en Kvinde at sværme for!"

Han begyndte at gaa frem og tilbage.

„Det er mærkeligt, at jeg aldrig har tænkt paa det! Blot være saadan en for alle Spørgsmaal og alt Ansvar flygtende Bidevindsseiler! — bare ligge bak og bi, — vente til Spørgsmaalet om Jordens Grundvold er klaret først! — aldrig nogensinde seile med fuld Fart, — aldrig være med at leve!" ...

Han saa sig omkring paa Hylderne:

„Jeg tror jeg behøver en fjorten Dages Tid til at klare jer!"

XVIII.

Da han en Dag kom hjem, var hans Hustru ude ... „paa Prøve naturligvis!" ... Det faldt ham ind at se op paa Barnekammeret. I Sengen sad den mindste og rakte med en høist selvfølende, stolt Mine Fingeren iveiret imod ham. Hun blødte, saa det randt nedover den lille Arm, og i den anden Haand

holdt hun Dukken, paa hvis sønderslagne Porcellænshoved hun havde skaaret sig. Det var sket i et Øieblik, medens Barnepigen var borte, og denne blev næsten vetskræmt af de Øine, Schrader satte paa hende, da hun kom ind.

„Jeg vil, at her altid skal være nogen tilstede!"

... „Men kjære Mand, hvad er det for Ordre Du har givet ud idag, at der altid skal være en paa Barneværelset? — det er umuligt, kan Du vel forstaa. Kokkepigen kan dog ikke tages til Barnepige tillige."

„Saa faar Du tage en Pige til ... være nogen skal der!"

„Det vil sige, Du vil, at jeg skal være der."

„Jeg vil blot ikke komme hjem og træffe Børnene alene og blødende!"

„Kjære Schrader, jeg forstaar Dig ikke i den sidste Tid. Du er blevet saa kort for Hovedet."

„Jeg har blot Hovedet fuldt af Forretninger, og Du maa finde Dig i, at jeg passer mine Pligter."

„Schrader! mener Du virkelig, at jeg forsømmer mine?"

„Jeg mener aldeles ingenting; jeg vil nødig hindre dine Fornøielser" ...

„Om nogen havde sagt mig, at Du vilde nægtet mig den Hygge med Musiken, jeg vilde tænkt, det var umuligt!"

„Du forstaar mig ikke, Ely, jeg indrømmer Dig den Fornøielse saa fuldt og helt ud, som Du blot vil; jeg forlanger kun til Gjengjæld, at Du skal indrømme mig mit. Du Musiken og jeg Departementet, og midt imellem begge ligger Barnekammeret, — Du maa undskylde, at jeg finder, at ogsaa nogen maa passe det!"

„Der skal ingen passe det uden jeg! men Du ta'r feil, dersom Du tror, at det er Maaden at bøie din Hustru paa!"

„Bøie Dig? Bøie Dig! nei jeg gjør mig ingen Illu-

sioner! og desuden ... det er aldeles mod mine Principer at gjøre mit Hus til Fængsel for nogen af os. Interesser Du Dig, om Du vil, for Soria Moria Slot! ... eller for at flyve ... fra min Side er intet iveien!" ...

„Jeg forstaar Dig saa godt, Schrader! Du er saa liberal: „— Interesser Dig for alt, selv om Du vil flyve din Vei! kun ikke for ét — den Konsert vi blev uenige om! ... Aa ... se ikke saa overlegen ud, jeg ser godt paa Dig, at Du blev truffet. Huf ja, — gid den Konsert var over!" ...

Hun satte sig ned ved Sybordet og græd; Schrader gjorde en Bevægelse, som han vilde hen til hende; men betænkte sig og gik, eller rettere stormede afsted. Han følte, at han maatte gaa det af sig, før han kunde faa Blodet roligt nok til Departementet, og han tog en rigtig lang Spadsertur, tilfældigvis ud over den samme Vei, hvor de var blevet forlovede. „Er det ikke det, jeg altid har sagt, man skulde passe sig for at sætte sit Sind bort nogetsteds, ellers blir man gjort til Bytte — simpelthen svag og afhængig! Det er som Kjæmpen, der havde sit Hjerte gjemt i et Andeæg ude paa en Ø; — finder de det, saa er han forloren! Og Faktum er nu engang, at jeg har udleveret det! ..... Hun græd; men det er hende selv, som har valgt at gaa til Finsen! Det er, som den Finsen alligevel staar i en vis Glorie for hende ... Med al sin geschäftige Naragtighed og kanske netop paa Grund af den, seiler han ialfald mig forbi ... tager kanske ovenikjøbet min Kone fra mig! ...

... Det er Dummerjanerne, som udretter noget i Verden, hedder det jo! Jeg er desværre ingen Dummerjan og kan derfor risikere at ende som et ubrugt „godt Hoved" med graa Haar! .... Feighed! ... jo—o Feighed ... intet andet end Feighed! den naive Tro og Tillid til Tilværelsen, som gir Mands Mod og Lyst til at sætte sin Kraft ind — Tak, det er den som svigter!" ...

Han gik endnu et langt Stykke udover den ensomme Vei ... „Noget at tro paa? ... at staa og vokse paa; ... den, som ikke har ialfald en Hægte at krøge sig fast i Troens Land med ... faar se hele Stasen gaa forbi sig" ...

Da han vendte om til Departementet, udbrød han:

„Nu vel! har jeg Evner, som de siger, saa er jeg Mand for at sætte alle Seil til!"

En Dag fortalte han Ely, at man havde forhørt hos ham, hvorvidt han kunde være villig til i Vinter at tage ud som konstitueret Amtmand i Anledning af endel Forviklinger i den forriges Stilling; man trængte til en Mand med Konduite.

„Hvad siger Du om det? min Tanke var næsten at tage mod det."

„Men det er jo en stor, stor Lykke!"

„Kald det, som Du vil; der er for mig fuldt op at gjøre, og d e t er ialfald en Lykke. Der er intet som Arbeide!"

„Saa?"

„Nu det maa Du da være enig i! det er jo netop Du, som altid har været saa ivrig paa det. „Virke" ... „Virke!" — tilslut har Du kimet mig saa længe om Ørene med det, at jeg har faaet det i Hovedet. Har Du ikke Lyst til at blive Amtmandinde?"

„Det kommer sandelig an paa, hvordan."

„Hvad? staa i Spidsen under Subskriptioner til alt almennyttigt kvindeligt udover en hel Landsdel. Hvad Du blot interesserer Dig for, kommer paa Moden! Hvad Amtmandinden mener, regjerer Meningerne ... og Amtmandinden spiller naturligvis udmærket ... ypperligt ... ekscellent! ... burde været

Kunstnerinde, dersom hun ikke var blevet Amtmandinde!"

„Uf, Schrader! Du snakker, saa ... jeg kunde faa Ulyst paa, at Du blev til nogenting — der er kommet saadan en Mangel paa Alvor over Dig!"

„Saa? — Forstaar Du da ikke, at naar man arbeider saa alvorligt fra Morgen til Aften, saa trænger man en Tid til at være ualvorlig?"

... „netop den Tid, Du er sammen med din Kone?"

„Skal der ogsaa være Forretninger? ... Du vil da ikke ligefrem forvise mig ud paa en Restauration for at faa mig en Passiar. Jeg er nu, takket være Dig, saa godt vant hjemme."

„Det var da endda et godt Ord i denne Tid" ...

En i Gaden larmende Vogn stansede pludselig udenfor. En livréklædt Tjener ringede paa Entréen og leverede et Visitkort, hvorpaa der stod: „Antonia Remmer, født Baumann," og næsten lige efter, medens Ely endnu læste Navnet, kom hun selv, udsøgt smagfuldt klædt, kun mere junonisk statelig, og nu lidt echaufferet af Trappen ...

„Antonia!"

„Jeg maatte se op til Dig, Ely! — vi er paa Gjennemreise til Gøteborg ... og, der er jo ogsaa din Mand! Vi kommer ellers netop fra Deres Statsraad, det er vor specielle Ven; han talte om Dem."

Der var noget i den Bemærkning, der for Schrader lød, som hun vilde lade ham føle sin Overlegenhed, og han kunde ikke nægte sig den Tilfredsstillelse at replicere:

„Han vil have mig til Amtmand paa Deres Kanter, Fru Remmer!"

„Saa? men det er jo en overordentlig Efterretning for os, Hr. Schrader! og jeg, som troede, De aldeles ikke var ærgjerrig! ... at De satte al Deres Lykke i Deres huslige Liv" ...

„Pah! intet Menneske kan sætte sin Lykke blot

i én eneste Ting! Lykken er en sammensat Indretning, en Pyramide, der maa staa paa mange Grundvolde: — Velstand, social Stilling, Dannelse og Arbeide! ikke mindst Arbeide! ... Jeg er vis paa, De vil være enig med mig i det, Fru Remmer!"

„Kun kan jeg ikke sige det med Deres velvalgte Ord, Hr. Schrader!"

Ely stod taus; hun vilde intet sige, medens Fru Remmer var tilstede, men han nævnte ikke Kjærligheden med en Stavelse!

Fru Remmer bar en mørk Silkedragt med Kniplinger, og Schrader lagde Mærke til, at hun valgte sin Plads i Sofaen med forsigtig Omhu, saa at Lyset ikke faldt direkte men hellere hjalp det lette, hvide Halvslør til at flattere det formskjønne Ansigt. Det var blevet lidt fyldigere, men syntes nu næsten endnu mere voksagtig regelmæssigt, og han gjenkjendte saa vel det fine forbeholdne, halvt lidende, halvt spidse Smil ...

„Alt aander Hygge her!" sagde hun, idet hun saa sig om i Stuen. „Saa bekvemt og frit indrettet for Eder selv. Og det smukke Piano; jeg ser, det staar der som din egen Barrikade, Ely. Du er lykkelig, som har alle dine Længsler i det! Havde jeg ikke de Udenlandsreiser om Sommeren, saa tror jeg, jeg forsmægtede!"

„End dit Hjem, Antonia! jeg er vis paa, at det er smukt."

„Aa ja, man siger det. Men naar de fremmede er gaaet om Aftenen, kan jeg sidde ude paa Altanen — ja, Du kan tro, jeg har en Altan med Vedbende hele Sommeren og det blaa Hav udenfor! Den Altan er nu mit Pianoforte, hvor ogsaa jeg paa min Vis fantaserer" ...

„Variationer ved Maaneskin over gamle Erindringer ... jo jeg husker det!" — tænkte Schrader, idet han galant tog op hendes lange, fine Hanske, der var faldt ned paa Gulvet. „Det er godt, hendes

Remmer er saa totalt umusikalsk; han sidder kanske noksaa fromt og sukker ved Siden af — — som kanhænde ... nogen hver!"

... „og lever op igjen de Operaer og Theaterstykker og store Ting, vi har set ude i Verden; — de spiller sig ligesom op igjen i en saadan Aften. Man er saa fjernt fra al denne dagligdagse Prosa, som rører sig om én, og som jo maa til!"

„Ja, din Mand Konsulen maa naturligvis skjøtte sine Forretninger; men interesserer Du Dig ikke for alle de Skibe?"

„Jo, — det første fra Messina med Appelsiner! der er noget saa sydlig poetisk over det, naar det kommer, — baade Skib og Mandskab! Jeg har to Gange været ombord i Fest og leveret Kapteinen Præmien. Men iaar ikke; de har været saa uskjønsomme at forlange forhøiede Hyrer!"

„Jeg forstaar, Antonia! Du har det, som Du vil."

„Aa ja, — som man kan have det i vort lille Land! Igaaraftes var vi i Theatret her; men Remmer gispede saa skrækkelig, og jeg syntes, han havde Ret i det. Den Poesi, som skal være bare Virkelighed. Det er jo Virkeligheden, vi netop vil fra! Remmer sagde, at det var, som han kom lige ind paa Kontoret igjen, — og han havde aldeles Ret! Husker De, hvormangen god Passiar vi havde sammen der ved Badet i — ja, hvad hedder det nu igjen — Humlevig!"

„Vi drøftede Ægteskabet" ...

„Ja, De havde just ingen høi Mening om det ... og jeg spaaede, tror jeg, at De skulde blive gift. Nu har De skiftet Mening!"

„Jeg tror ialfald ikke, vi vilde disputere mere, Frue! ... og jeg skal gjerne indrømme, at De dengang havde sundere Begreber om, hvad der lader sig gjøre ud af Livet end jeg. Jeg var med alle mine Talemaader en Slags overspændt Idealist uden Spor

af det, man kalder Erfaringens Visdom. Som lykkelige Ægtefolk taler vi nu i mere moderate og sande Toner ... Hvad Ely?"

„Jeg forstaar Dig ikke, Schrader," svarede hun blussende rød. „Jeg har aldrig forandret min Mening om den Ting!"

„Min Hustru skifter overhovedet aldrig Mening!" lo Schrader. „Jeg haaber, hendes Veninde erindrer det fra gamle Dage" ...

„Jeg holder altid med Hustruen imod Manden; hun har Poesien og han Prosaen! Naar De blir Amtmand og af og til beærer vor By med Deres Nærværelse, haaber jeg, De vil se ind til os ... De og Ely" ...

— — Fru Remmer havde taget Afsked, og Ægteparret var atter alene i Stuen.

„Sandelig en stolt Kone, som véd at føre sig, — hvad? ... og lige rank og smuk ... hendes Hals i Kniplingerne ligner Skummet om Fyrtaarnet paa Eddystone! Hun véd nok at repræsentere Huset derhjemme!"

„Meget muligt! Jeg forstaar blot ikke, hvordan jeg nogensinde har kunnet sværme ... været rent ud blind for hende!" Ely lod til at være meget oprørt.

„Nu, hvad har Du at udsætte? — at hun tog Remmer?"

„Først og sidst ja ... hun er flad i Sjælen ... flad som en Skilling med al sin Staselighed!"

„Nu tager Du som sædvanligt altfor voldsomt i. Der er baade skarp Forstand og fin Takt og den Kone, som fylder sin Plads, maa vel være en god Kone!"

„Du og hun er jo saa enige om alt saadant. Du har nu faaet „Erfaringens Visdom", — var det ikke saa? Men jeg bryder mig ikke en Døit om at være en god Kone, som fylder sin Plads, som Du siger!"

„Nei nei, jeg paastaar jo heller ikke, at Du er en god Kone; min Mening er, at Du er en elskværdig Kone ... meget mere, end en Synder som jeg har Ret til at forlange!"

„Og min Mening er, at Du taler baade koldt og hjerteløst!"

„I det Humør, som Du er idag, vilde Du sige det samme, Vennen min, om jeg ogsaa talte med Læber, som dryppede af Honning fra Hybla! — — Du lægger sammen Noder ... Ud paa Prøve igjen? ... Ja det, vi har at tale sammen, haster det jo ikke saa med!"

— Konserten blev udsat den ene Gang efter den anden paa Grund af allehaande Forhindringer, og Schrader var i al Stilhed tilbøielig til deri at se en overlagt Fremgangsmaade af Finsen. Han var næsten ikke hjemme i denne Tid udenfor Maaltiderne.

... „Departementet og altid Departementet!" — begyndte hans Hustru at klage — „jeg tror ikke Du mere tænker paa noget andet, Schrader! ... Du er vel saa naadig at beære Konserten med din Nærværelse nu paa Fredag? Jeg vil dog, at Du skal se, at jeg ikke har arbeidet forgjæves med lille Sigrid."

„Jeg har betinget mig at faa være udenfor alt dette, véd Du, og maa virkelig bede om at faa være forskaanet for videre filharmoniske Lidelser lige midt i al min Travlhed!"

„Som Du vil; jeg skal ikke plage Dig!" — —

XIX.

Det var paa Konsertaftenen, at der gik en bleg Skikkelse med et Par sorte, unaturlig glansfulde Øine oppe paa Studereværelset. Schrader var alene hjemme, og havde der hængt et Speil paa Væggen, vilde han selv studset ved sit Udseende.

... „Stevnemøde i Musikens Verden!" — er det ikke saa det hedder ... Sjælene mødes i Tonernes Rige ... og jeg skal faa Skallene ... jeg og Remmer! Det er hendes Villie, han tager fra mig, — hendes Sjæl! og hvad bryder jeg mig om Resten! ... Sjæl? ... ja Sjæl! ...

Han har hende blot med sig iaften i Harmoniens Rige, saadan en sentimental Maaneskinstur gjennem en beethovensk Symfoni! Og jeg — er her! ...

Nuvel, jeg er her! — — — og jeg skal finde ham! Hvis en Mand nogengang er dømt fra sin borgerlige Agtelse og Stilling som Koryfæ, — saa er det han nu!" Han stod med den ene Haand hvilende mod Bordet og grundede. Lampeskjærmen lod hans Overkrop i Mørke ...

„Aa, — jeg skal forfølge ham! ... uudtrætteligt ... og saa fint! ... Han mangler den sjeldne Ting, en sund, bred Forstand ... Han var ikke Manden til at sætte ind i en saadan Kommission ... og jeg skal sørge for, at det skal ses! Jeg behøver blot at hænge et Par falske Lanterner ud for ham, naar han er ude og spørger mig, — saa render han sig straks Stager i Livet. Det gjælder blot at faa gjort det saa tilgavns, at han kan blive forevist i Aviserne som en Kjæmpetorsk i sit eget Fiskegarn! Jeg skal gaa saa sagte og listigt tilværks — — minere hundrede Alen under Fødderne paa ham! Vi venter, indtil det hele er trykt, og hans Navn staar under, — saa løber jeg ud, ... er patriotisk naturligvis! ... og klæder ham af og pisker ham paa Torvet! Og det skal blive Piskning, det kan han forlade sig paa, med alle-

haande Svøber fra den fineste satiriske Snert til Kjørepisken for misbrugt offentlig Tillid og Anseelse! ... han skal sendes op som en Sæbeboble for Publikums Aasyn, briste, saa Styrelsen faar Svien baade i Øine og Næse ... gaa der luvslidt og reduceret til Elys Eftersyn! — — — — Ja, det lover jeg herved som en Mand, at, kan Adam Schrader ruinere et Menneske, saa at han ikke faar en glad Dag mere i dette Land ... tilintetgjøre ... myrde ham! ... saavidt det lader sig gjøre uden Kniv, — jeg kan ikke slagte, men var ellers Mand for at gjøre det med! — saa skal det ske med ham ..."

Han stod med opløftet Haand, men stansede pludselig forfærdet ... uhyggelig bleg ... Han kastede sig i Sofaen ...

„Saa, det var virkelig mig, som vilde alt dette! ... for ramme, kolde Alvor mente al den nederdrægtige, lave Lumpenhed? Jeg? — Jo, det var!"

„... Jeg, Adam Schrader ... Kopist Schrader ... Bureauchef Schrader! vilde ... virkelig for ramme Alvor en anden Mands Liv! ... og ovenikjøbet var dette mig aldeles ikke nok! ...

Jeg tror, jeg vil ned i Barnekammeret!"

Han var dernede en Stund og talte om Mama, som var paa Konsert; men hans febrilske Uro drev ham snart op igjen. Han var i høi Grad et Bytte for Sindsbevægelse, medens han snart sad med Albuen under Kind og grundede ved Lampeskjæret, snart sprang op og gik. Han havde kastet et Blik ind i sig selv, som ligefrem havde forfærdet ham og endogsaa for en Stund trængt Tanken paa Ely i Baggrunden.

... „Nu, det maa jeg sige, — det er jo at stige ned med Lys i sin egen Grube som en Bjergmand! Naar alt kommer til alt, saa har jeg Lidenskaber! Jeg? ... Jeg kunde gladelig dreie Halsen om paa ham, det føler jeg ... og er ikke det, hvad man kalder Lidenskab, saa ... Det er mærkeligt, hvor lidt man

kjender sig selv! Der skulde være skrevet en Bog om den Ting; i dets Sted faar man dem om alt andet ... gjør man sig klog paa alt andet i denne Verden end — sig selv!" ...

Han sad med Haanden under Kind; — der laa et seende, grundende Udtryk over hans Ansigt, som oplystes af Lampeskjæret.

... „Nye Oplysninger og altid nye Oplysninger! og det af en Art, som ... Det er nok et helt nyt, ubekjendt Afrika, ialfald har jeg iaften set nok af Urskog og ubekjendte vilde Dyr der! ... Jeg maa, ærlig talt, bekjende, at jeg troede, at Mord og saadant noget blot var noget for Mordere ... og saa slig en usigelig muddret Sjofelhed, som der kom op i mig! ... en hel Sump af nette kolde Krybdyr! En Forfatter kunde aldrig komme i Forlegenhed for Stof, synes jeg, naar han blot vilde se rigtig indeni sig selv. Der er Komedier til at le af saa naragtige, man blot vil, ... og Tragedie til — at græde af!" ...

Han var bleg og medtaget, der han sad i Sofaen, mild paa en Maade — og dog følte han, at sin Bitterhed mod Ely og sit usigelige Had til Finsen var det ham umuligt at betvinge! Kampen hos ham stod blot om ét, og i den havde han egentlig alt seiret! — han vilde være en honnet Mand af uplettet Handlemaade! ... men han havde gjort et Indblik bag sine egne Kulisser, som — — en saadan Aften havde han ikke havt i sit Liv! Det var, som han havde staaet og set indover sig selv ved det pludselige Glimt af et blaat, farligt Lynskjær .....

.....

Da Ely kom hjem, hørte han blidt og venligt paa hendes Fortælling om den Lykke, hendes Elev havde gjort; Finsen havde ført den lille Sigrid frem, og Publikum blevet fuldt begeistret for hendes Stemme; ... „hun kom til Paris, derom var nu ingen Tvil!"

Men den samme Aften lagde han sig alligevel

først sent; og havde han været Arbeidstræl før, saa blev han det endnu mere i de følgende Maaneder. Ely begyndte endog at blive bekymret for hans Helbred og gik med Følelsen af, at de havde levet deres bedste Tid sammen ...

Noget af det, som mest bed sig ind hos Schrader, var, at hun virkelig ikke anmodede ham om at tage hende og Børnene med, naar han nu ud paa Vinteren skulde i Amtmandsembedet. Paa den anden Side havde hun saa fuldt ud raadet ham til at tage Stillingen ... Hun havde ikke ræsonneret saa; da det gjaldt om Posten ved Fiskerierne! da maatte han bruge al sin Kunst for at hindre baade det ene og det andet. Dette voksede mere og mere op til en hel Sag for ham. —

Uge kom og Uge gik; men Ely nævnte ingenting; ... ikke saameget som en Forespørgsel!

Jo, — en Dag kom det høist svagt: — „og Du finder det rigtigt, at jeg ... at vi blir her tilbage i Vinter?"

„Ja, naturligvis! — Du kan umulig komme til at kjede Dig herinde!"

XX.

Det var Dagen, før Schrader skulde tage ud til sin Konstitution som Amtmand; den næste Morgen Klokken otte skulde han gaa vestover med Dampskibet. Den sidste Eftermiddag og Aften tilbragte han hjemme. Gardinerne var nedrullede, Lamperne tændte halvt festligt i Værelserne, og han sad nu i Sofaen hjemme ved Theen, medens Børnene legte paa Gulvet, og Ely syslede med lidt af hvert der inde. Stemningen hos Ely var forbeholden og ve-

modig, og han var mild opmærksom. De talte om Forsigtighed med Børnene udover Vinteren.

„Men, hvad gjør Du der, Adam? er Du gal, Gut!"

Det havde lykkedes Adam at putte sin toaarige Søster helt ind i Vedrummet under Ovnen; der sad hun nok saa fornøiet ... man skimtede blot det lysegule Krølhoved.

„Aa Veslesøster bare reiser med Dampbaaden ligesom Papa" ...

„Kjære faa hende ud igjen, Ely! — der ser Du, hvad der kan hænde!"

Veslesøster begyndte at vræle; hun vilde absolut reise og ikke ud igjen!

„Nu saa lad hende sidde der og reise. Du faar reise med hende, Adam!"

„Nei, — hun kan reise alene, kan hun! ... fra os allesammen!"

Det sidste lød lidt underligt, det var, som Gutten havde hørt noget fore sig ...

„Du mener, hun skal gjøre som Papa?"

„Ja ... men Mama vil ikke!"

„Hvad er det, Gutten siger, Ely?"

„Aa, det er intet at lægge Bræt paa, — vi sørger naturligvis en Smule oppe paa Barnekammeret ... Lidt The til?" ...

„Ja Tak! ... siden Du nøder mig. Men Du vil da vel forresten ikke sige, at det er mig, som er Skyld i, at det er blevet arrangeret saadan?"

Ely saa paa ham. „Mener Du da, det er mig?"

„Jeg indser med min bedste Villie ikke bedre, Ely!"

„Mig? ... jeg, som nu i to tre Maaneder ikke har havt andet paa Hjerte end, at vi alle skulde faa være med!"

„Jeg erindrer virkelig, at Du engang har spurgt mig om det og tillige den indtrængende Tone, hvori det skede, — saa Du kan jo endogsaa bevise det.

Men jeg synes ikke, vi skulde drøfte dette nu iaften!"

„Jeg forstaar mig blot ikke rigtig paa Dig, Schrader!" Der blev en lidt mindre hyggelig Pause.

„Men, hvad er det nu igjen derhenne!" ...

„Hun vil ikke ud!" — brølede Adam forskrækket.

Nei vist vilde hun ikke ud! — hun sad fast derinde. Der skulde en hel anden Kunst end Adams til at faa hende praktiseret ud af Hullet igjen.

„Jeg tænkte ikke, hun skulde komme igjen igjen, jeg!" — bemærkede Adam saa veslevoksent, at Forældrene kom til at se paa hinanden og le.

„Nei nei, Gutten min! ... der har ingen af os noget Brev paa bestandig at komme „igjen igjen"!" ...

Ely blev staaende lidt i Tanker; — Ordene gjorde en vis Virkning paa hende ...

... „men hun var trodsig, og saa kunde hun have det saa godt!" vedblev Adam.

„Du begynder at tale Visdomsord, min Søn!"

„Og Du at tale mere og mere i Gaader, Schrader!" udbrød Ely hæftigt.

„Kan være! men jeg tror ikke, vi skal give os til at knække Nødder!"

Hun betragtede ham et Øieblik uvis, men gik saa med ét hen og satte sig hos ham.

„Hør nu Schrader! ... det kan da vel ikke for Alvor være Musiken, Du ikke liker? Vidste jeg det, — nu saa fik Du faa det, som Du vilde! ... skjønt jeg kunde aldrig sige, at det var rigtigt af Dig! men Valget mellem Dig ... som Du var da! ... og Pianoet" ... hun forsøgte at le — med Taarer i Øinene.

„Valget mellem mig og Pianoet! — nei vil man høre! Jeg maa da være blevet en rigtig Hustyran i dine Øine!" udbrød han bittert ... „Nu nu, jeg glemte jo, at Du kan spille saameget, Du vil, oppe i Filharmonien! Jeg beder om Forladelse ... jeg troede, det var et Offer!"

„Schrader! ... jeg har undertiden tænkt noget,

men, — det kan dog ikke være dit Alvor! Du kan dog vel ikke gaa der og være jaloux paa — — Finsen? Nei, tal ærligt og oprigtigt med din Kone! Se mig i Øinene ... Paa Finsen altsaa! Véd Du hvad? jeg tror, Du fornærmer mig! Havde jeg villet havt ham, saa havde jeg vel ogsaa taget ham i sin Tid. Og saavidt Kone er jeg, at jeg nok tør gaa frit ud og ind, hvor jeg selv synes, det er Ret, uden at Du behøver at frygte for mig! Tror Du ikke, jeg kjender ham bedre end Du og har set gjennem Skallen der, om jeg end altid synes, det er min Pligt at forsvare ham mod Dig? Du havde sletikke behøvet at gjøre Dig al den Møie for at bevise mig, at han er en Smule ubetydelig i Forhold til det storartede, han vil gjøre Indtryk af ... kanske ogsaa lidt naragtig! ... Men han er god! ... snillere end Du. Fy, Schrader! — jeg saa nok i de mørke Finneøinene dine, hvor ondt Du nys tænkte! Men dette er en syndig Passiar ligeover for Børnene, og saa taler vi ikke mere om det Nonsens, som Du blot har Skam af ... blot Skam af!"

Hun reiste sig hastigt og vilde gaa fra ham! men han holdt hende igjen ...

„Nei, nei ... Ely! — der skal ikke blive talt mere om det, det lover jeg Dig. Nei, saa gaa da ikke! Du forstaar da vel, at vi har uhyre meget at tale om nu! Jeg har bare at erkjende, at jeg har været dum og simpel og nederdrægtig — nu i to tre Maaneder mod Dig! — Pyh! ... gener Dig ikke for at tro, hvad jeg saadan tilstaar Dig! jeg kunde tilstaa Dig saa hundrede Gange mere om den Sag! — — men saa angrede Du kanske for Alvor, at Du er gift med mig. Kjære, kjære Ely! det er, som jeg iaften med engang har faaet Dig igjen!"

Hun hang om hans Hals, og han hørte en krampagtig Hulken. Ely havde ikke mindre hin Fornemmelse end han selv, som sad der ligbleg og blot drog hende op til sig, medens hun hulkede.

„... Jeg troede ikke, Du for Alvor var istand til at være saa ond, som Du har været ... Schrader! — næsten ikke talt med mig paa tre Maaneder, og, havde jeg ikke havt Børnene, saa! ... Du maa skrive hver, hver Dag nu!"

„Hvor kan Du forlange det, saa travlt jeg har, véd Du ..."

Hun saa pludselig op paa ham ... det lød igjen akkurat, som han pleiede at svare i den sidste Tid!

Jo, — Glimtet i hans Øine sagde, at det var Spøg! ...

... „og desuden," vedblev han, „fra Dagligstuen til Kontoret derhenne kan vi vel spare os Postbud" ...

„Hvad mener Du? Du mener da vel aldrig, at vi skal reise med Dig? Det er umuligt!" — Hun sprang op — „Hele Huset pakket til imorgen ... vi maa begynde straks!" ...

Hun var i et Nu ude af Døren; der taltes og gaves Ordres derude. I praktisk Henseende var han rolig for sin Hustru, det vilde blive greit nok arrangeret. Han hørte det alt inddelt i „det, som skulde sendes efter, og det, som straks skulde med", ...

... Kufferter og Kasser kom efterhaanden ind i Værelserne ... ude i Kjøkkenet stod en Mand, som skulde spigre Kasserne igjen og hjælpe til udover Natten. En Himlens Lykke paa denne Aften var det, at der saa nylig havde været Storvask!

„Hvordan skulde det ellers have gaaet, mener Du?" — sagde hun, idet hun et Øieblik saa op af Kufferten paa Schrader, som stod ved Siden af hende.

„Aa, Du havde nok faaet det til at gaa alligevel, kjender jeg Dig ret! ... Véd Du, hvad jeg staar og tænker paa?" — sagde han lidt efter i egne Betragtninger og tog hende om Skuldrene; og, fordi det var denne Aften, fandt hun sig midt i Travlheden i denne upraktiske Afbrydelse. „Der er saameget i Verden, som Forstanden finder er bare Modsigelse; men jeg

synes virkelig, jeg skimter det! ... Kjærligheden er og blir den overgeniale Udvei baade af Livets og Ægteskabets Konflikter, — intet andet end Kjærligheden!"

„Aa pyt! ... Du saa virkelig ud, som Du havde noget nyt at sige mig ... saa travlt jeg har!" — hun bøiede sig igjen ned.

„Nu, nu da, Hvepsen min!"

„Nei, Schrader! ... det maa Du have et Kys for; det var det bedste af alt at faa høre igjen!" —

INDHOLD

AF

TREDIE BIND.

	Side
Thomas Ross	1
Adam Schrader	217

JONAS LIE

SAMLEDE VÆRKER

FJERDE BIND

JONAS LIE

SAMLEDE VÆRKER

FJERDE BIND

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
FR. BAGGES BOGTRYKKERI
1902

GRABOWS KAT

SKUESPIL I TRE AKTER

(1880.)

PERSONERNE

Professor Stenvig, berømt Maler.
Judith, hans Datter.
Jomfru Grabow, hans Husbestyrerinde.
Konsul Figenbaum.
Milla, hans Hustru, Professorens Søster.
Generalinde Orning.
Georg, hendes Søn,
Fjeldbo, Dyremaler,
Vindem,
Tron Nysen,
Carl Witt,
} unge Malere.
Klem, Stud. perpetuus. Medarbeider i et Blad.
En Stuepige.

FØRSTE AKT

(En Havestue, kunstnerisk udstyret, med aaben Dør ud til en Altan i Baggrunden. Paa den ene Side af Døren et stort Vindu. Paa hver af Sidevæggene en Dør. Blomsterpotter og Grønt saavel inde som ude paa Altanen.)

FØRSTE SCENE.

Jfr. Grabow (beskjæftiget med at dække et Thebord noget henne i Baggrunden). (Lidt efter) Judith.

Judith

(træder hastigt ind fra en Sidedør og mønstrer sig foran et Speil. Hun bærer hvid Sommerkjole med et grønt Baand om Halsen, hvori et Kors, og et grønt Livbaand. I Haaret Blomster og blinkende Naale; over Skuldrene er kastet et rødt Langsjal).

... og de er alle gaaet ned i Haven (vender sig imod Jfr. Grabow og dreier sig rundt) ... Sig mig, ... ser Du nogen Feil ved mig?

Jomfru Grabow

(tørt, idet hun vedbliver med sit).

Ikke andet end, at Du kunde være mindre pyntet.

Judith

(leende).

Saa Du synes det? ... Jeg tænkte næsten, Du vilde sige det. Men naar Du har lært mig at kjende igjen, skal Du finde, at det netop passer til mig; det sagde de idetmindste alle i Pensionen ... Jeg er sletikke

beskeden, og en Malers Datter, det vil sige en stor Malers Datter ... en saadan Mand som Papa, — bør være dristigt, farverigt klædt. Men det forstaar Du ikke, kjære Grabow! ... Jeg tror ikke, Du har fulgt Tiden egentlig og sat Dig rigtig ind i den Ting, at jeg nu er en voksen, virkelig Dame, netop hjemkommen, ... at alle ser paa mig ... Sig mig, skal den Sløife sidde anderledes? ... saadan, — saa Korset vises mindre? Jeg vil nødig ind i den naive Stil, det smager af Pensionen. Huf ja, vi gik alle klædt i ensfarvet blaat med den franske Lærerinde som Gefreider bagom os; det var en ren Gaasegang paa tredive Stykker, naar vi kom ud paa Gaden ... og, havde det ikke været for min Faders berømte Navns Skyld, — jeg havde rømt, rømt ti Gange i den Tid; — men sig det ikke, Grabow!

Jfr. Grabow

(kommer forskrækket hen til hende).

Hvad? ... Men kjære Barn, hvem med? ... Hvad er det Du siger? ... hvor vilde Du rømt hen?

Judith.

Hjem naturligvis — sporenstregs! ... Men saa vidste jeg jo, at det kom i alle Aviserne, at Maleren Stenvigs Datter var fløiet ud af Buret dernede; (vigtigt) det er saadant Verden kalder Skandale! (Jfr. Grabow retter lidt ved hendes Dragt) ... Tro mig, Grabow, det er undertiden tungt at være en berømt Mands Datter! ... jeg følte det ofte dernede. Bare Konditorierne! ... de fristede forfærdeligt til Streik. Vi havde ikke Lov til at gaa ind ... og blev nødt til at ty til Midler, som — ja, jeg vil ikke faa Dig til at besvime, Grabow! eller fordærve din uerfarne Sjæl; — men Du tror vist ikke, man kan gjøre andet i Kirken end høre efter? ... (med et Suk) det var desværre der, vi maatte fortære Kagerne!

Jfr. Grabow.

I Kirken!

Judith.

Ja; — men Du siger ikke et Muk!

Jfr. Grabow.

Aa nei, det vogter jeg mig nok for! Min Lod er at tie ... (idet hun gjenoptager sin Beskjæftigelse ved Thebordet) ... men hvad sagde jeg ikke til Professoren? — — lade sit eneste Barn, — ikke femten Aar gammel, blive igjen i fremmed Land!

Judith.

... Og dette Talent, som Papa bestandig skrev saa om, — er han her iaften?

Jfr. Grabow.

Orning mener Du? De er alle med din Onkel og Tante gaaet Haveveien ind paa Atelieret for at se det store Maleri, som Professoren arbeider paa til Udstillingen.

Judith

(for sig selv).

Aa, hvor jeg er spændt paa endelig engang at faa se dette interessante Menneske ... seks og tyve Aar gammel, og Papa tror allerede, han er paavei til at blive berømt! Papa selv blev det først, da han var syv og tredive! ... De lader jo til rent at forgude ham alle her ... og, er han blot Halvparten af den smukke, distinguerede Mand med de lynende mørke Øine, som Papa har udmalt for mig i sine Breve og ... Kusine Inger saa omhyggelig gjemt for mig i sine! ... saa — (vigtig, verdenstræt) kunde det være værdt at pynte sig for ham! (Hun kaster et sidste Blik i Speilet og vender sig derpaa med udstrakte Arme mod Jfr. Grabow for at lade hende mønstre sig.) Og nu, Grabow?

ANDEN SCENE.

Jfr. Grabow. Judith. Carl Witt.

Witt

(med en Cigar og igjenknappet Frakke kommer hastig ind ad den modsatte Sidedør).

Undskyld, at jeg kommer Kjøkkenveien, men jeg

har Hast, Grabow! ... Aa, sæt et Øieblik det Selskabsrageri tilside ... jeg maa have en god Kjødsuppe kogt snarest muligt. Jeg kommer fra Arbeiderfamilien her ovenfor i Svingen. Den ene af Gutterne der er Model; jeg syntes, han saa saa storøiet og interessant ud, indtil jeg kom underveir med, hvori det stak og — — (tager et Drag af sin Cigar, men ser idetsamme Judith, der betragter hans Væsen noget sky tilbagetrukkent. Kort og uden at give sig Tid til at tage mere Notis af hende): Aa jeg ber meget om Forladelse, Frøken! (til Jfr. Grabow): ... Det er Sult, intet andet end Sult. ... Og saa lidt forsvarlig Kjød med, Jomfru Grabow! ... En stakkels Vaskerkone med tre Børn ... (smider Cigaren ud gjennem det aabne Vindu, saa den farer tæt forbi Judith) forstaar De det, Grabow! — — Altsaa! De lader det hele Snobbekompagni dernede vente og skaffer mig mit først ... Hun skal blive min Livvaskerkone.

Jfr. Grabow.

Naa, det skal hun blive rig af!

Witt.

Hun skal blive det samme for alle inde paa Atelieret.

Jfr. Grabow.

Det raader nok ikke De for.

Witt.

Det er det samme, hun skal med samt sine tre Unger anbefales af Dem ... og males af mig! Den Kone skal blive mit første Studiehoved, som duer ... Hun og de tre Børn i et Halvlys derinde i Hytten ... Jeg skal vise Verden paa de blege Ansigter noget, som heder honnet Fattigdom, saa den skal faa Taarer i Øinene! Den Kone skal gjøre mig berømt, Grabow! — saa De sagtens kan give hende lidt paa Forskud ... Hvad? De ser ikke ud, som De vil? — Nuvel, saa til Naboen!

(Vil styrte afsted.)

Jfr. Grabow.

Aldrig i Evighed! De skal faa Deres, Witt!

Witt.

Først og fremst?

Jfr. Grabow.

Først og fremst ...

Witt.

De véd, Jomfru Grabow, hvad jeg har lovet Dem, — naar jeg er blevet berømt, skal jeg male Dem, — ikke før. De vilde ellers ikke tro, det duede ... Er Professoren hjemme?

Jfr. Grabow.

Nede i Haven hos de andre.

Witt.

Formeld min Respekt; men jeg gider virkelig ikke spendere min Aften paa al den Kjedsommelighed!

(Vil gaa.)

Judith.

Jeg vilde gjerne bidrage ogsaa min Skjærv til Familiens Hjælp. Dette Femkronestykke, ... om jeg tør bede Dem være uleiliget med at give dem det?

(Hun rækker Haanden ud med det.)

Witt

(staar og betragter hende, men glemmer at tage imod).

Tak! — det regner jo med ét Hjælp til dem ... bare det ikke er Deres Sparepenge, Frøken?

Judith.

Maa jeg frabede mig Omsorg for mine Anliggender!

Witt.

Saadan! ...

Judith.

Hvad behager?

Witt.

Jeg spekulerede blot paa, hvordan jeg skulde faa ogsaa Deres Skikkelse ind i Maleriet ... en ung Dame med en Guldpenge i Haanden ... Maa jeg bede om

den (modtager Guldstykket) ... Det vil gjøre en glimrende Kontrast! ... Men saa maatte De rigtignok ikke have alt det Kokeliko paa, som De der gaar med ... det ser man da med første Øiekast heller ikke passer for Dem. Med alle disse Farver ser De jo ud som en ung Pige, der netop er sluppet ud af Pensionen og vil tage hele den brogede Verden paa sig med engang. (Til Jfr. Grabow). Kjære Grabow! skynd Dem nu; jeg tror ikke, jeg har udrettet noget, før jeg ser Dem sætte fra Dem dette her og gaa ud i Kjøkkenet ... Saa! (stanser og siger fortrolig til Jfr. Grabow, idet han ser paa Judith) Jeg tror dog, jeg kommer igjen iaften.

(Gaar.)

TREDIE SCENE.

Judith. Jfr. Grabow.

Judith
(for sig).

Sluppet af Pensionen ... (høit) Hvem var den høist belevne unge Herre, Jomfru Grabow?

Jfr. Grabow.

Han? ... Det er Witt — Carl Witt! ... som din Fader har hjulpet frem nu i to tre Aar. Han er saa egen ... har saa mangeslags Anlæg ... og saadant et Hjertelag! men ikke Hoved til at blive Maler, siger de ...

Judith.

Nei det tror jeg inderlig gjerne — hørte Du, hvad han sagde om min Dragt? Han havde dog Hoved nok til at være uforskammet, synes jeg ... (ser sig igjen i Speilet) Kokeliko...o!

Jfr. Grabow.

Af de andre vil Du faa Komplimenter nok, hvordan Du saa finder paa at klæde Dig.

Judith.

Jeg finder ikke paa — jeg har Smag!

Jfr. Grabow
(ivrig).

Vil Du nu vide min Mening, Judith! — han blir til noget, hvad de saa siger, — om ikke paa Jorden, saa engang i Himmerig ... Gid det blot blev itide!

Judith.

Saa Du faar dit Portræt, Grabow!

Jfr. Grabow.

Der er intet som skjærer mig saa i Hjertet, som hvergang han ikke er som andre Mennesker, saa de faar Tag paa ham og kan le ham ud. Lykken er, at han ikke forstaar det; men jeg skjønner det for ham ... Aa ja! — — (idet hun gaar) Jeg vil sende Pigen ind, saa ordner hun ved Thebordet saalænge.

Judith.

Og jeg skjænker Theen, Grabow — til Du kommer.

Jfr. Grabow.

Du? — Nei det gaar ikke an, de venter Dig nede i Haven.

Judith
(skyder hende ud af Døren).

Skynd Dig bare, saa skal Du nok se, det gaar an!

FJERDE SCENE.

Judith (staar en Stund eftertænksom foran Spejlet). En Pige (gaar under det følgende ind og ud med Kagekurve, Themaskine osv.). (Senere) Professoren.

Judith.

... Det røde Sjal kan han have Ret i; det var godt, jeg blev opmærksom paa det, før ... (tager det af) Forresten véd jeg ikke, hvordan jeg passende kan gaa uden det, naar han kommer igjen iaften; det ser ud, som jeg har strøget Flag for hans tossede — kokeliko! ... En Pige, som netop er sluppet ud af Pensionen og med ét tager hele den brogede Verden paa sig! — har man hørt Mage til ... Jeg tror dog, jeg tager disse grønne tyrkiske Baand af igjen ...

Væk med dem! ... Se saa, nu blir vi saa enkel næsten som i selve Pensionen! ... Naalene i Haaret ... kan sidde ... Kan man tænke sig noget mere uforskammet! — han tog min Femkrone og gjorde til Tak Nar af mig i den Grad, at ... jeg staar her som en plukket Gaas ... Og det første Gang, jeg egentlig kommer ud i Verden!

Professoren
(kommer ind fra Havetrappen).

Men kjære Barn, hvor blir Du af? — — og Grabow, hvad mener hun med at lade os vente paa Theen?

Judith
(haanlig for sig ved Speilet).

Kokeliko!

Professoren.

Hvad siger Du? ... staar Du der i Ensomheden foran Speilet?

Judith.

Aa Fader! Jeg har aldrig været i voksent Selskab før, og finder Du, der er noget iveien ... noget ikke rigtig smagfuldt ved min Dragt ... noget saadan formeget — kokeliko, saa — — Grabow syntes, jeg var saa forpyntet.

Professoren.

Vist ikke Barn! Du er netop, som jeg vil have Dig ... ligefrem og enkel ... Men Grabow ... Grabow ... og Theen! Inden vi véd Ordet af det, har vi Generalinden!

Judith
(idet hun tager nogle Blomster af Haaret og gaar ind i Sideværelset).

Nu er jeg straks færdig, Fader!

FEMTE SCENE.

Professoren. Fru Figenbaum (er imidlertid kommet ind). (Senere) Judith.

Professoren
(under forskjellige Afbrydelser, idet han gaar frem og tilbage).

Det maa jeg sige, hun tager sig Tid med Pynten,

Milla! — Nu, saadanne Pigebørn maa vel følge sin Natur ... Der skal Vane til at være Fader, Du! ... Hun er smuk — hvad, Milla? Jeg tror virkelig, jeg alt er begyndt at skjele til Eleverne; — der kunde dog nogen af dem falde paa at ...

Fru Figenbaum.

Aa, de véd alle godt nok, at det er høit op til Professor Stenvigs Datter!

Professoren.

Saa? — da er det sandelig godt, at jeg ikke er min egen Elev, for jeg havde ikke brudt mig en Døit om den Slags! Kunstnersjæle ligger ikke og klattrer i Rangstiger og sligt; — men det har Du nu aldrig forstaaet, Milla! Ser Du, jeg gaar lidt ængstelig for, hvordan Generalinden vil synes om hende; — det første Indtryk gjør saameget.

Fru Figenbaum.

Ja Generalinden naturligvis! — paa hende kommer det an, hun kan lede Dig i en Sytraad. Jeg tror virkelig Du har kaldt Judith hjem blot for at forlove hende med Orning. Jeg ser ikke andet, end at Du er noksaa svag for Rangen der!

Professoren.

Rangen? ... Jeg bryde mig om Fornemhed ... jeg? ... ho ... ho! ... nei den Svaghed ...

Fru Figenbaum.

— har Du ikke nei! ... Er der nogen, som aldrig kommer til at kjende sig selv, saa er det Dig, Henning! Figenbaum paastaar, at Du er for fuldblodig til det ...

Professoren.

Jeg skulde aarelades, mener han ... (efter en Pause) Saa—aa? — jeg skulde ikke kjende mig selv, — var det saa? ... Jeg? ... Da har det dog ikke vist sig netop i Livet ...

Fru Figenbaum.

Fordi Du bare har gjort Lykke, — aldrig nogen-

sinde gjort andet end Lykke, og da skal der noget til for ikke at blive blind paa den Side, som vender ind imod én selv ...

Professoren.

Det var Generalen, som først saa, hvad der var i mine Billeder, og bragte dem i Skuddet.

Fru Figenbaum.

Aa, — nu er Du hundrede Gange saa berømt, som Generalen var; men det forstaar Du aldrig! Du glor endnu paa de Folk, som Du var en liden Gut, og kranser Generalens Portræt paa Væggen hver Fødselsdag. Der skriver saamæn ingen om Generalen ude i Verden, og det forstaar den Kone noksaa godt — — og ogsaa, at hendes Søn Maleren kan staa sig paa at faa Professor Stenvig til Svigerfader!

Professoren.

Milla! Du véd, jeg taaler ikke at mine Følelser kritiseres paa Figenbaumsk (til Judith, som igjen kommer ind): Men hvor bliver Grabow af?

Judith.

Din belevne Elev Carl Witt var her netop og fik hende til at paatage sig at lave Kjødsuppe til en fattig Familie i Nærheden.

Professoren.

Nu? — nu mens vi venter!

Judith.

Ja, men jeg skjænker Theen, saa I kan komme, naar I vil. Husk endelig paa, jeg kjender ingen af de unge Malere, Fader! (stiller sig ved Thebordet og begynder at ordne med Kopperne) ... Men den Carl Witt, kjære Far! — han er altsaa ikke rigtig ved sine fulde fem?

Professoren.

Véd ikke Barn! tal ikke om ham. Han er en Skuffelse, — en stor Skuffelse! Jeg troede engang, der var Geni og det et, som ikke var lidet. Nu tror jeg, at det hele er Vaas ... noget mislykket, for al

Belærelse idiotisk uimodtageligt; ... men midt i det er der alligevel et Slags Glimt, og det er det, som piner mig; det kan jo ikke blive ved saadan i Længden med Mennesket!

Fru Figenbaum.

Nei, naturligvis — bagefter ser Du det altid! ... Figenbaum siger, Du gaar med en Lygte og leder efter Genier og finder, — ja jeg vil ikke sige, hvad han siger, Du finder; — hele denne Elevskole, Du har havt, siden Du kom hjem til Landet, har gi't Dig mere Stræv end Udbytte, det er vist!

Professoren.

Saa—aa, Du mener det? Jeg skal sige Dig noget, Milla! Tænk Dig, at jeg stod ved et Træ fuldt af Blomsterknopper, som Du ikke var istand til at se ... Jo—o, jeg mener, hvad jeg siger, — saa klog Du er, ikke istand til at se! ... Vor unge Kunst er et saadant Træ, og vi ældre var daarlige Karle, om vi ikke var en Smule Gartnere i vort Fædreland. Her er en Aand her nord, som frembringer baade Druer og Appelsiner trods nogen Solvæg i Syden ... og saa skulde jeg ikke bryde mig om det, — fordi ikke Du og Figenbaum ser det? — (tager et Papir op af Lommen) ... Forresten, vil Du se lidt af disse Fyre? — jeg fandt det paa Gulvet i Atelieret. (viser hende det) Er det ikke udmærket?

Fru Figenbaum.

Udmærket? — en Karrikaturtegning af Dig selv!

Professoren.

... og Judiths Ankomst igaaraftes ...

Fru Figenbaum.

Nu ja, naar det er Udbytte af dit Arbeide, saa!

Professoren.

Men ser Du da ikke, hvor godt det er gjort? — den unge Tron Nysen har aabenbart Talent! ... Se blot den gamle Krabbe, Grabow, som gaar saa for-

sigtig paa skjeve nedover Trappetrinene med Lyset i den ene Klo for at tage imod hende ...

Fru Figenbaum.

Nei, det er aldeles udmærket! Det er Grabow — Grabow op ad Dage, som hun staar og gaar. Figenbaum vil dø af Latter, naar han faar se det! — Nei Grabow! ... Den Tron Nysen er og blir min Yndling; han er da morsom ialfald ... nei virkelig Grabow!

Professoren.

... og saa denne Puppe af Reiseklæder, hvorfra han lader den halvt udklækkede Sommerfugl flagre ud mod mig!

Judith

(træder hastig til).

Lad mig se! En halv udklækket Sommerfugl? — saa det er mig det! ... og de lange, tynde Arme, som slaar sig i Knude om Papas Hals — saa det skal være mig det! (afsides) Det lader til, at det er mere end én af Papas Elever, som skal tages i Skole!

Professoren.

Ikke sandt — den Nysen tegner dog virkelig til noget? (putter Papiret til sig) — — Men vi maa ikke lade nogen mærke, at vi har set det; man er Lærer og Professor, vor Værdighed taaler det ikke. Men her kommer nye Kræfter i Kunsten — jeg sporer det — nye Kræfter, Børn!

(Han gaar ud.)

SJETTE SCENE.

Fru Figenbaum. Judith (uden Professoren). (Senere) Fjeldbo og Vindem (ude paa Verandaen).

Fru Figenbaum.

Jeg skal sige Dig noget, Judith! din Far er og blir alle Daarers Formynder! Det er intet at opmuntre ham til, slet ikke. Han faar paa den Maade alle Landets unge maleriske Spirer paa Halsen, — det vil da sige, alle de, som trænger til Penge .....

Nei det ligner ham! — nu glemte han, hvad han kom for: Theen! Jeg faar ned og hente dem hidop.

(Gaar.)

Judith

(alene).

Jeg kan ikke nægte for, at Hjertet banker en Smule ... bare jeg ikke blir rød, naar han kommer! ... Orning! ... blot Navnet høres berømt ... og tænk jeg, som nær havde presenteret mig for ham i Kokeliko!

(Fjeldbo og Vindem ses paa Verandaen udenfor det ene Vindu i Baggrunden.)

Vindem.

Min Tro, Fjeldbo, — Mesters Datter er smuk!

Fjeldbo.

Jo—o—o, — — ja saamæn! — Ikke ilde! — — for at være en Bydame saa; ... rigtig Natur blir her jo aldrig herinde.

Vindem.

Nei naturligvis! ... de vokser bare i Bondegaardene, og endda maa de have nationale Sløifer paa. — saadanne Ansigter med rødt og hvidt, som Du kan lægge brav tykt paa med Kniven.

Fjeldbo.

Aa, for saadan en Potteblomst fra en udenlandsk Pension gir jeg ikke meget!

Judith.

De gode Herrer aner nok ikke, at Vinduet staar aabent! Men alt har sin Tid. Hvor jeg er spændt!

SYVENDE SCENE.

Judith. Figenbaum. (Senere) Professoren. Nysen

Figenbaum

(kommer ind med sin Hustru).

Ha ha ha ... hi hi hi hi! ... Som en Krabbe ... der gik paa skjeve nedover Trappen! ... det er et glimrende Indfald ... Som en Krabbe! ... Sig saa, at den

Fyr ikke har ... (ser Judith) Ne...i, — en Surprise ... en Overraskelse! ... vor lille hjemkomne ...

Judith.

Puppe!

Figenbaum.

... som en sand Huslighedens Alf ved Themaskinen! ... Jeg siger, Du knuser din Onkels Hjerte, Judith!

Professoren
(kommer ind, fulgt af Nysen).

(Til Judith). Her er den unge Figurmaler Nysen.

Judith.

Hvem, Far?

Professoren.

Nysen!

Judith.

Tænk, jeg holdt paa at sige Prosit! — jeg ber om Forladelse, Hr. Ny ... Ny ... Nysen!

Nysen
(forvirret).

Aa—aa, alt forladt, Frøken! ... jeg ...

Professoren
(idet han gaar ud).

Nei se det lille Trold! ... straks sætte ham Bét!

OTTENDE SCENE.

De forrige (uden Professoren).

Figenbaum
(til Fru Figenbaum).

Hi hi hi ... nei hun er fortræffelig! — hørte Du, hvor hun gav ham for Karrikaturen! hi hi hi! — der er Hoved paa hende ... Hoved paa hende! (gaar hen og tager Nysen om Skuldrene og spaserer nogle Skridt med ham) Min kjære Nysen ... min kjære Nysen! — — — — Aa hør! — vil De gjøre mig den sande Tjeneste, at gaa ind og ordne Kortene og Jetonsene en Smule derinde ved Whistbordet. Min Svoger er saa glemsom i det Ka-

pitel. (spøgende, idet Nysen gaar) Fy — Nysen! hvad har De gjort?

Nysen
(forskrækket).

Jeg? ... jeg? — Saa De har set det ... fundet? ... Har Professoren ogsaa? ... Det var altsaa derfor, hun nøs efter mig ... og Professoren aldeles rasende! ... Ja saa, — saa kan jeg lige saa godt selv sige Prosit! — — (ivrig) Det var forresten ikke mig, det var Carl Witt, som først gav Ridset; — jeg har blot udført det. Jeg forsikkrer, jeg har virkelig blot udført ...

Figenbaum
(idet han driver ham ind i Sideværelset).

Aa, De forsikkrer, De skammelige Skarn! — Gaa nu blot ...

NIENDE SCENE.

De forrige (uden Nysen). (Senere) Professoren. Fjeldbo. Vindem. Klem.

Judith
(for sig).

Ne—i, — — saa er det den Carl Witt, som jeg har at takke ogsaa for den halvudklækkede Sommerfugl! ... jeg tror jeg begynder at elske ham!

Figenbaum
(til Milla).

Hør, Milla! Den Nysen faar Du invitere til Middag saadan om Søndagene; han er tydeligvis noget. Man kunde ved Leilighed hjælpe ham lidt ved at kjøbe af hans Smaasager. Den Nysen ... den Nysen tør være en Spekulation.

Fru Figenbaum.

Jeg siger, Du er altid god igrunden, Figenbaum! — og Du har da heller aldrig tabt paa det.

Figenbaum.

Dyden er sin egen Belønning, véd Du.

Professoren
(kommer ind igjen, fulgt af Fjeldbo og Vindem). (Til Judith).

Her ser Du mine Venner, Dyremaler Fjeldbo og Figurmaler Vindem og ... (idet Klem kommer; ivrig) der er vor bekjendte Kritiker og Skjønaand, Hr. Studiosus Klem. Nu hvad nyt, Klem? Jeg ser, De bærer noget i Deres Skjold ... Lad mig høre. Det er noget om Deres Fætter Ornings Maleri i München, jeg kan se det paa Dem. Jeg har ventet paa det, og nu kommer det.

Klem.

Ja nu kommer det — — tilgavns! (leder i alle Lommer) ... hans Statsfange ved Vinduet ... hans Statsfange ved Vinduet har ...

Professoren
(utaalmodig).

Det er Karl, som forstaar at drive Spændingen i Høiden! laan mig Deres Frakke, saa skal jeg finde det! (Klem søger videre) Der var noget i det Maleri, som anviste paa en ganske ny Evne hos ham, og som jeg har gaaet æggesyg og ventet paa, at de gløgge Øine derude i den store Kunstverden skulde se ... noget, som ... (utaalmodig) ... Aa, — nu da! ...

Klem
(tager op et Avisudklip og læser).

„Den unge norske Maler Ornings historiske Maleri vækker Opsigt. Dets solide Teknik vilde vistnok ikke hævet det over det almindelige dygtige; men den klodsede, stivbenede Kat, der langt inde fra Mørket følger den intet anende, i Vindussolen ved Statsfangen hoppende Kanarifugl, hele denne Scene, — om man vil, dette Maleri i selve Maleriet — vidner saa usvigelig om Geni, at al anden Kritik maa bortfalde som Smaalighed. Man ser Statsfangens store Skikkelse og føler som et Skjær af hans Historie i denne stumme Dyrescene omkring ham; — i de to dæmoniske Øines Glød hos den lille Hustiger har man saa at sige hele Rovdyrlidenskaben, baade den

dyriske og den menneskelige, givet med en forunderlig gribende Virkning" ...

Figenbaum
(begeistret).

Véd Du hvad, Milla — det kjøber jeg!

Klem
(fortsætter).

... „Den Kat alene er to tusind Francs og Præmien værd!" — Nu, hvad siger I?

Figenbaum
(tørt, afsides).

— at det er for dyrt for mig!

TIENDE SCENE.

De forrige. Generalinde Orning (en hvidhaaret, fornemt udseende Dame med en Krykkestav i Haanden, ses at staa i Havedøren). (Senere) Orning og Nysen.

Generalinden.

Nei, men saa lad dog en stakkels Moder selv faa Lov til at være den første til at fortælle, at hendes Søn har gjort Lykke! Jeg kom netop over for at overraske min kjære Ven med Nyheden. Min Søn var hos mig i Eftermiddag og glædede mig med den.

Professoren.

Og jeg, Generalinde! — jeg har ikke turdet fortælle Dem, i hvilken Spænding jeg har gaaet, for ikke at sætte Dem i Uro; jeg synes næsten, jeg er saa glad iaften, som da jeg selv første Gang gjorde Lykke! ... (raaber ud) Der skal heises Flag i Haven! (dæmpet) Det er ialfald lidt til Gjengjæld for, hvad Generalen har gjort imod mig. Jeg tror, jeg har bidraget noget til det.

Generalinden.

... Og det er Deres Datter, kjære Ven! (Judith kommer og hilser, og Generalinden betragter hende en Stund. Nikkende tilfreds, idet hun lægger sin Arm i hendes og gaar med hende hen til Sofaen.) Jeg kjender Dem bedre, end De tror. Deres Fader kom altid over til mig, naar han fik

Brev, og der var noget at fortælle fra Dem (hun nøder Judith ned ved Siden af sig) ... Ser De, unge Damer deler jeg i to Slags, de, man kan tale med, og saa — hele Resten! ... og De ser mig ud, som om en gammel Kone ret kunde finde sin Fornøielse i at tale med Dem. — — Ak ja, — jeg skal jo ikke nægte for, at jeg er bevæget ved alt dette! De tror naturligvis allesammen, at jeg er bare glad; men da véd de ikke rigtig, hvad en Moder føler og tænker ved at se sin Søn løftes op paa Høider, som han bagefter kanske skal forsvare mod Misundelsen.

Judith.

Og jeg synes det maa være saa stort, — berusende lykkeligt — saa stolt saadan at se Seiren med et Slag for Fødderne paa sig ... og saa at kunne komme hjem og fortælle sin Moder det!

Generalinden.

O, De er et elskværdigt Barn, som nok kan fordreie Hovedet paa nogen hver!

(Orning kommer. Alle iler ham imøde paa Altantrappen. Generalinden og Judith følger, hvad der foregaar, fra sine Pladse. Man ser Professoren trykke Ornings Haand.)

Professoren.

Det er for Dem, Flaget er heist idag, Orning! Jeg har hele Tiden troet paa Deres sidste Maleri, men intet villet sige. Maatte De times mangen vakker Triumfdag paa Deres Kunstnerbane!

Nysen

(kommer viftende med Aviser).

... Jeg har været nede i to Udsalg efter Aftenaviserne, Katten staar i dem begge.

(Uddeler dem.)

Klem

(vigtigt).

Jeg vidste det alt i Formiddag — som Redaktionshemmelighed!

Figenbaum.

Det var naturligvis derfor, han kom saa sent

hid, Milla! Hemmeligheden skulde først indom nogle Steder i Byen!

Klem.

Jeg tilstaar, jeg gjorde en Undtagelse med Generalinden og mulig et Par mere kunstinteresserede Personligheder — et Par Kollegaer i andre Blade. Jeg har den stærkeste, fuldeste Følelse af, at denne Sag har Krav paa Pressens Opmærksomhed. (til Fjeldbo, som staar ivrig og læser) Aa, Hr. Fjeldbo! tør jeg bede om at faa kige lidt i den Avis der, — blot et Øieblik ... blot for at se, om han har brugt de Udtryk, som jeg ... (ser i den) Jo, her er det: „Vor unge vordende Mesters Pensel vil herefter følges af Almenhedens spændte Interesse" ...

Vindem.

Her har De mit Blad ogsaa; — der staar blot om Orning og hans Kat hele Veien nedover.

(Man samler sig om Professoren og Klem, som læser i Aviserne i den ene Side af Baggrunden.)

ELLEVTE SCENE.

De forrige. Witt. (Lige efter) Jomfru Grabow.

Witt

(kommer ind fra Verandaen; ivrig og fortrolig til Orning).

Ser De! det lille ved Øinene var ikke saa dumt endda.

Orning

(fremmed).

Hvilket? — Nu, Deres lille Retouche ... aa nei, den har heldigvis ikke skadet.

(Gaar hastig fra ham hen til Klem.)

(Idet Jomfru Grabow nu kommer ind til Thebordet, springer Witt pludselig hen til hende.)

Witt.

Hurra, hører De, Grabow! Deres Kat har gjort Lykke i München. Hvad vil De ikke saa selv gjøre, naar De engang kommer der.

Jfr. Grabow.

Min Kat?

Witt.

Den saa ud som en Trækrak, og saa satte jeg blot et Par gule Prikker i Øinene paa den ... Orning mener nu, det hverken har gjort fra eller til; men ... (stanser pludselig) — Grabow! — dette blir mellem os ... mellem os, hører De! ... Jeg gaar ud i Haven igjen, medens dette staar paa.

(Gaar.)

TOLVTE SCENE.

De forrige (uden Witt).

Fjeldbo

(til Jfr. Grabow).

Han forsvandt som en Lynstraale ... hvad gik der af Witt? Slog han ned i Dem, Jfr. Grabow? De ser pludselig saa sørgelig brandlidt ud.

Jfr. Grabow.

Min Kat, som han laante, fordi der var Mus paa Atelieret ... liste den fra mig under et saadant skammeligt Paaskud!

Fjeldbo.

Trøst Dem med, at den har gjort Lykke, Jomfru Grabow!

Jfr. Grabow.

Det bryder jeg mig Pyt om, — det er min Kat, og der véd ingen, hvordan den kan være behandlet. Den kan være baade bundet og pryglet deroppe, til de har faaet den til at se ud som saadan en Trækrak ... En Trækrak! — og saa satte han blot et Par gule Prikker til Øine i den, sagde han ... de maa have narret den grusomt med en eller anden Ting, siden den har kunnet ligge saa ondskabsfuldt og lure.

Fjeldbo

(pludselig ivrig).

Hvad, Jomfru Grabow! — siger Witt, at det er ham, som har gjort Øinene?

Jfr. Grabow.

Han siger (stanser og ser paa ham) — ingenting, som De har at opholde Dem over, det kan De forlade Dem paa.

Fjeldbo.

Nu saa! ... Jomfru Grabow skjuler sin Yndlings Hemmeligheder? — de kunde mulig ogsaa komme til at genere den store Mand, Orning. — — Ja, jeg skal ikke røre op i det.

Jfr. Grabow.

Jeg talte om min Kat, — hvad De taler om, véd jeg ikke; men inderlig godt, hvad De ikke skulde røre ved, — hvormeget I nytter ud Carl Witt én og hver deroppe paa Atelieret.

Fjeldbo.

Brrr ... Har han virkelig sagt det?

Jfr. Grabow.

Jeg har sagt det; — han, Stakkel, siger nok ingenting.

Fjeldbo
(for sig).

Nei dette er ubetaleligt! (over til Vindem og tager ham under Armen) Vindem! — nei nu skal Du faa nyt ... Dette er aldeles mesterligt.

Klem
(inde i sit).

Ja mesterligt? — det er vel det mindste, der kan siges.

Fjeldbo
(i Forbigaaende til Klem).

Mere end mesterligt, Hr. Klem! (afsides til Vindem) Nei nu skal Du høre, Vindem! ... hvad jeg har fundet i den gamle Dragkiste Grabow; — hun smekkede sig rigtignok hastig i Laas igjen, men ikke tidsnok ...

(Vindem og Fjeldbo blir i livlig Samtale. Orning gaar hen til sin Moder.)

Generalinden.

Kommer Du endelig, Georg! ... (forestiller) Det er

vor Ven Professorens Datter, Judith. Vi har netop talt om Dig.

Orning.

Det vil sige, min Moder har siddet og rost mig, — tro hende ikke, Frøken Judith!

Judith.

Neppe formeget, — vi talte om Deres Maleri.

Generalinden.

Ak ja! — jeg sagde, at din Moder let blir svimmel; at jeg har en Angst for at bygge for høit; men det har jo min Alder altid. Den unge tænker naturligvis anderledes ... da har man Vinger istedetfor Krykker.

Judith.

Og jeg er vis paa, at De igrunden føler Dem gruelig stolt, Generalinde! De vilde nok ikke have det taget fra ham igjen.

Generalinden.

Om jeg vilde! ... (betragter sin Søn opmærksomt) Du ser ikke ud, som det er ublandet Glæde, Georg!

Orning.

Som man tager det, Moder! ... Aa jo ... aa nei. Dette om Katten, som De erklærer for saa genial, er dog kun et ganske underordnet Punkt i Maleriet. Det er midt i min Lykke en Uretfærdighed at gjøre Lykke paa en liden Kat langt inde i Stuen, naar man vil give en Statsfange drømmende i Vinduet i stor Figur, — det — — det tilfredsstiller ikke ... Det er netop saadan tilfældig genial, jeg paa Liv og Død nægter at være, — saadanne Folk jeg ikke vil forveksles med. Jeg holder tvertimod paa den rolige, store Kunst, der vinder Hovedslaget gjennem Totalvirkningen, og saa — seirer jeg paa en Kat, jeg næsten ikke har tænkt paa! ... ikke gidet spendere skikkelig Farve paa engang ... ikke ...

Professoren
(kommer oprømt hen til Generalinden).

En Kop The, Generalinde! — maa jeg føre Dem hen til Thebordet. Jeg bekjender, at jeg er glad iaften, — saa glad, at jeg var istand til at ...

Generalinden.

— omfavne mig, min Ven? Værsaagod; men vær forsigtig.

Professoren.

Aa, — naar jeg tænker paa, hvordan jeg som ungt Menneske følte mig æret, da Generalinden første Gang tog min Arm tilbords! Hver har sin Maalestok for Æren. Jeg har endel Ridderkors; — de veiede dog ikke op den første Gang, Generalen selv bød mig en Pibe og sagde: „Men De blir jo berømt, min Ven!" Jeg fik siden Kommandørstjernen, og jeg er muligens forfængelig; men intet gjorde mig dog saa stolt, som dengang jeg ved den store Fest ved min Hjemkomst fra Udlandet fik Lov til at tage Generalinden tilbords!

Generalinden.

Men Professor! ... De sætter Deres gamle Veninde i Forlegenhed. Hvad kan jeg svare til saadant uden, at det er rørende elskværdigt at se en saa stor Mand vedblive at være et saa stort Barn ... Naar Deres Judith er en saa indtagende naturlig ung Pige, har hun blot arvet det efter sin Fader.

Professoren
(med et Blik hen paa de to unge, idet han fører Generalinden til Thebordet, hvor ogsaa Figenbaum og Fru Figenbaum placerer sig).

Jeg tror sandelig, de alt disputerer, Generalinde!

Orning
(til Judith).

... Aah, hvor jeg hader dette Snak om det geniale!

Judith.

Og jeg holder netop paa det, — det, som kommer ligesom hos Far altid saa uventet og lyser op hele Egnen i et Glimt.

Orning.

Ti forskjellige Lyn hver sin Vei i et Kunstværk — ritsch rutsch! — — Deres Fader har netop saadan et Geni blandt sine Elever; men jeg tror dog nok, han nu snart har lynet fra sig.

Judith.

Aa, De mener vist Carl Witt. (halvt henvendt ogsaa til Fjeldbo og Vindem, som er komne i Nærheden) Hvad Slags Maler er han egentlig?

Orning.

Det tror jeg ikke, selv Deres Fader kan svare paa. Idag Figurmaler, imorgen Marinemaler, iovermorgen ser man et Landskab ...

Fjeldbo
(spydig).

Af og til er han ogsaa Dyremaler!

Orning.

Jeg for min Part tror ikke paa disse Urkræfter, som overalt i vor Tid træder til og vil tage Kunsten paa Hornene. Det at være Kunstner blir dog altid tillige en Dannelsessag.

(Orning og Judith gaar hen til Thebordet.)

Fjeldbo
(til Vindem).

Urkræfter? ... den hovmodige Bylaps! — han kunde trænge lidt af Fjeldkraften, saa malede han ikke saa slikket og vekt. Der er ikke Mulighed for, at nogen af os uværdige kan faa tale med hende, saalænge han er i Stuen! — Men hørte Du, det béd, det om Dyremaleriet ... Han kan ikke male Dyr. Kanarifuglen saa ud som en Smørklump der i Solen. — Den havde han selv gjort.

Vindem.

Geni? — af det har han akkurat saa meget som under min Støvlehæl. Men han er nu den store Mand og tør ikke kritiseres. Der er noget som heder store Forbindelser og Reklame ... Den, som altid

havde en Fætter Klem til at rose sig op i Aviserne, Du! ... En saadan Skjønaand er rent uvurderlig for en Kunstner; hvor skal vi finde en saadan vi ogsaa.

Professoren
(der gaar paa Gulvet, vender sig hastig om til dem).

Hvad behager?

Vindem.

Intet, Hr. Professor!

Professoren
(begynder at gaa frem og tilbage — for sig).

Misundelse — hm ... Jeg kjender ingen væmmeligere Sjælsegenskab! ... ingen, som mere oprører mig ... galdegrønt og skidengult.

Fjeldbo
(til Vindem).

Han hørte, hvad Du sagde, Vindem! ... det satte ham udaf Humør. Jo, naar han gaar saadan med Hænderne spillende bag paa Ryggen, — jeg kjender ham ...

(De trækker sig lidt forlegne tilside.)

Professoren
(bøier pludselig sin Gang lige nær dem).

Mine Herrer! ... Virkelige Kunstnere taaler andres Ros ... skumler ikke. Jeg tviler ikke et Øieblik paa, at mine Herrer er Emner til virkelige Kunstnere og føler for nobelt til at give sig af med — den Slags.

Vindem.

Det er ikke mig, det er kommet fra, Hr. Professor!

Fjeldbo
(hidsigt forsvarende sig).

Kanske fra mig?

Vindem.

Det er ikke mig, som er Dyremaler.

Fjeldbo.

Saa — jeg altsaa! ... det skal være mig, som ... som ... Nei ... det er tilfældigvis Jomfru Grabow,

som har givet sig til at grumle og mumle noget om Ornings Maleri.

Professoren.

Hvad behager?

Fjeldbo.

Om Katten, ... at ... at det er Carl Witt, som har narret den fra hende for at ...

Professoren.

Nu?

Fjeldbo.

... ja for at, — men det er naturligvis blot noget, han har indbildt hende, — for at sætte Øine i Ornings Kat.

Professoren.

Det vil sige, at han skulde have ...

Vindem.

Aa, der skal da ikke saa meget til for at sætte to gule Prikker ind i Hovedet paa et Dyr ... neppe som et Knappenaalshoved.

Professoren

(en Stund med korslagte Arme, for sig).

Blot to gule Prikker ... Det vil sige ... netop Øinene! ... (høit) Saa — Saa! — Og det er Carl Witt, fra hvem saadant udgaar — saadant nederdrægtigt Skumleri bag Ryggen paa en Kammerat.

Vindem.

Men Hr. Professor! — det er jo blot Jomfru Grabows Snak, det hele kan være en ren Misforstaaelse ...

Professoren.

Nei, min gode Witt! Dette om de to gule Prikker er mig altfor talentfuldt opfundet! ... (en Stund taus) ... Misundelse, ussel, krybdyragtig Misundelse! — jeg tror, at hans Dage hos mig nu er saa temmelig talte.

Judith

(der har været i livlig Samtale med Orning, gaar pludselig hen til Faderen).

Men Far — hvad er det?

Professoren
(heftig, idet han gaar ud).

Han skal væk!

Vindem
(og Fjeldbo ser paa hinanden).

Véd Du hvad, — det var Synd, om han kom fra Atelieret; der følger dog et vist inciterende Liv med ham —

Fjeldbo.

Ja—a, han er som en Fyrstikke; man behøver blot at komme an i den, saa blusser der altid op et Indfald ... en Idé!

Vindem
(grublende).

Det var høist uheldigt, om han kom bort netop nu.

Fjeldbo
(afsides).

Og hvordan skal det gaa med mit store Maleri til Udstillingen?

Judith
(til dem).

Men hvad var det, som gik af Far?

Vindem.

Aa, Frøken! — De kan rette paa noget, som vilde være en stor Uretfærdighed. De véd vist, hvorledes Deres Fader kan bruse op, og hvorledes det straks lægger sig igjen, blot han faar en Forklaring af nogen, som ... som ... især naturligvis af Dem, Frøken. Ved en ren Misforstaaelse er det kommet til at se ud, som ...

Fjeldbo.

... som om Witt af nogenslags kjedsommelig Misundelse har givet sig til at klandre Ornings vistnok meget fortjenstfulde Maleri.

Vindem.

... og, selv om det nu ikke netop var det rene Underværk, som Aviserne straks er saa tilbøielige til at gjøre det til, saa — —

Judith.

Hvad siger De? Kan der være to Meninger om det? ... Jeg troede dog nok, at Fars Dom maatte gjælde mest i den Sag.

Vindem.

Hvem tviler om det? — Det kunde aldrig falde Witt ind at ville bringe sig selv i Sammenligning; han har jo selv endnu ikke engang saa meget som et Billede at opvise ... og, hvorvidt han nogengang i en fjern, abstrakt Fremtid kan komme til at blive noget, er jo ogsaa saa rent tvilsomt. Men det vil jeg rigtignok sige, at, — blir han først noget, saa vil det blive noget tilgavns, noget, der ligger tusinde Gange høiere, end Orning med al sin vistnok udmærkede Dygtighed nogengang kan stile paa. — — Der er Kimen til noget stort!

Fjeldbo.

— noget tolvtoms — — som hos Deres Fader, Frøken!

Vindem.

— noget, som kanske engang kan komme til at sætte det hele Land i Forbauselse. Han smører om sig paa alle Kanter, og skulde hvert Penselstrøg, han har gjort paa Atelieret, trækkes frem paa den Maade, saa kunde her blive Historier bestandig.

Judith.

Kunstnere er dog de ædleste Mennesker i Verden, — jeg vil tale med Far!

(Iler ud.)

TRETTENDE SCENE.

De forrige (uden Professoren og Judith). (Senere igjen) Professoren. Judith.

Fjeldbo.

En rigtig Fuldgardsjente!

Vindem

(afsides).

Endelig et Maal for mit Liv!

Fjeldbo.

Det dirrede i Bringesøljens fine Løv, mens hun talte. Men forresten, det var da uhyre, som Du skruede Witt op!

Vindem.

Jeg roser ikke halvt. Jeg sagde blot „muligt" — muligt, forstaar Du.

Fjeldbo.

Jeg véd dog ikke, hvorfor hans Evner netop skulde ligge saa taarnhøit over alle andres.

Vindem.

Jeg sagde blot, at han laa ubetinget høiere end Orning ... efter sine dunkle Muligheder.

Fjeldbo.

Naa, det skal der da ikke saa meget til. Naar alt kommer til alt, saa er dog saadan en forsvindende Kime til et Geni kun en Taage, noget nær Nul ... som ... som ... (fortroligere) Forresten ... naar Professoren forarger sig saa over Misundelse Du, saa nævn blot hans Rival Melzow i Berlin for ham, saa skal Du høre ... der er han aldeles stær blind.

(Professoren kommer ind, fulgt af Judith.)

Figenbaum.

Men, Professor! skal der blive nogen Whist af iaften, maa der nok begyndes.

Professoren.

Ja Whistbordet, Whistbordet! — — jeg havde nær glemt det ... Whistbordet!

Vindem

(til Fjeldbo).

Jo—o, man kan høre, han er i Humør!

(De gaar ind i Sideværelset.)

Generalinden

(tager sin Søns Arm).

Er hun ikke baade smuk og naturlig? — netop en Hustru for Dig ...

Orning
(idet de gaar ind i Sideværelset).

Lidt af, hvad Tyskerne kalder Backfisch, endnu — især i sine Meninger ...

(De gaar alle ind i Whistværelset. Jomfru Grabow til den anden Side. Professoren og Judith blir igjen.)

FJORTENDE SCENE.

Professoren. Judith.

Judith
(ser efter Orning).

Han gaar virkelig til Whistbordet ... det havde jeg dog ikke troet.

Professoren.

Nu da, Barn, — Du siger, Du vil tale med mig?

Judith.

Ja, kjære Fader. Vil Du give mig noget — for denne første Aftens Skyld, jeg er hjemme, Far?

Professoren.

Hvad vil jeg ikke give Dig, Barn! — nævn det, jeg nogensinde har nægtet Dig ... Nei det kan Du nok ikke. Hvad er det, Du vil have?

Judith.

Carl Witt.

Professoren.

Hvad siger Du?

Judith.

Tilgiv ham!

Professoren.

Jeg véd nu, hvad jeg hidtil har tvilet paa i min Sjæl, at den Mand ingen Kunstner er. Der er intet stærkere selvangivende Mærke paa, at der mangler Kunstnerkald, end Misundelse.

Judith.

Ja, ser Du det, — nu gjør Du straks Indvendinger.

Professoren.

Jeg tør sige, at dette var en glad Aften for mig, som faa i mit Liv, først, fordi Du er kommet hjem igjen, og dernæst, fordi den Mand, som jeg helst af alle vilde, netop ogsaa paa den samme Aften bringer hjem sin første Seir; det Sammentræf var saa forun... nu ja, det kan være det samme.

Judith.

Aa, tal kun ud, Papa! — jeg skulde givet lidt til for at vide, hvad Du mente nu ... Har Du og Generalinden lagt sammen noget om mig? — — Aha! — Du vil ikke se mig i Øinene ... Jeg skal ikke gaa paa Dig, kjære, kjære Far! — jeg ser, Du har slet Samvittighed. Du har aldrig kunnet narre en eneste Sjæl, det véd Du jo.

Professoren
(leende).

Hvilken Unge! — Hvor Du nu lignede din Moder ... Du kan tro, hun var vakker.

Judith.

Ja den, som var det, Far! — rigtig vakker.

Professoren.

Du? — er Du fra Forst ... Nu, jeg siger ingenting ... Jeg mener blot, at Du ... Nu, hvorfor vilde Du da være saa vakker, Barn? — det vil sige vakkrere, end Du er?

Judith.

Vil Du vide det? — skjønt det betror man ikke til Fædre. — — Jeg kunde nok have Lyst til at fordreie Hovedet paa denne Orning en Smule. Han er vigtig ... og om han just er saadant et uhyre Geni, som Du siger, det kan der altid være delte Meninger om ... Jeg vilde straffe ham. Han gik uden videre ind til Whisten!

Professoren.

Ne...i — saa han gik virkelig uden videre ind til Whisten? — Ja saa hug ham til Plukfisk!

Judith.

Se nu har jeg faaet Dig i godt Humør, Far! ... Hør nu, — baade Vindem og Fjeldbo sagde, at de troede, at Carl Witt er et Geni ... anlagt til at blive noget høit over dem allesammen, noget som næsten naaede op til Dig. Fjeldbo sagde endog noget, som vilde sætte Landet i Forbauselse, og Vindem paastod: enten ingenting eller alt.

Professoren.

Hvad Judith! — sagde de det? ... Saa de har virkelig Øie for noget saadant de ogsaa.

Judith.

Det, han havde talt om Orning, var en ren Spøg med Grabow, en Misforstaaelse.

Professoren.

Misforstaaelse? — jeg hørte det jo, ... bare de to gule Prikker! ... Ser Du, Du opholder mig ... Generalinden ...

(Han gaar ind i Sideværelset.)

FEMTENDE SCENE.

Judith (alene). (Lige efter) Witt.

Judith.

Saa Papa! ... Du tror, Du slap fra mig med det.

Witt

(kommer ind fra Haven).

Prægtigt! ... Der har De jo netop klædt Dem, som jeg ønsker det! ... Har De noget imod, at jeg tegner Dem af — blot i ti Minutter ... (tager Skitsebogen op) Jeg har ikke tænkt paa andet end Dem, siden jeg saa Dem ... det Udtryk ... Nei ikke det! ... det første, hvormed De kom og bød Guldpengen — der laa en hel Sol af Hjertelag i det ...

Judith.

Har man set Mage til Menneske!

Witt.

... og lidt pigeagtig Fornærmelse ... endnu ikke rigtig over ...

Judith.

Pigeagtig Fornærmelse! ... De misbruger enhver rimelig Taalmodighed.

Witt.

Kun i fem Minutter, Frøken!

Judith.

Nei, har man set Mage til Menneske?

Witt.

Vil De saa lade mig faa tegne af Deres Haand?

Judith.

Nei!

Witt.

Jeg mener ikke for min, men for den stakkels Families Skyld; det er der, den skal gjøre en god Gjerning.

Judith.

Værsaagod — — — Saa?

Witt.

Ja! ... (idet han er færdig) og De er Judith Stenvig?

Judith.

Frøken Stenvig, — ja Hr. Witt! ... som De har behandlet ugalant nu to Gange idag, — en høist taalmodig, overbærende Dame.

Witt.

Saa—aa, det ser De ikke ud til. Jeg kommer ellers aldrig ud af det med Damer.

Judith.

Er De saa vis paa, at De kommer ud af det med mig?

Witt.

Om jeg er det? — For det første er De ingen saadan Dame, — De er et Menneske, det saa jeg ved første Øiekast; De kan være rolig for, at jeg ellers

ikke havde værdiget Dem at komme ind i mit Billede, ... og for det andet, saa havde De ikke forandret Deres Dragt og hjulpet mig til et Maleri ... og for det tredie — ja det er Hovedsagen, og det tier vi med.

Judith.

Saa Hovedsagen faar jeg ikke at vide?

Witt.

Nei.

Judith.

Hvorfor ikke Hr. ... Hr. — om man tør være saa fri at spørge.

Witt.

Fordi jeg nødig vil høre Dem le mig ud! Det vilde saare mig — og venter jeg blot en Smule, saa slipper jeg det!

Judith.

Hr. Witt er da bange, meget frygtsom af sig, synes det.

Witt.

Aa nei; — men jeg siger Ting, som De ikke kan forstaa.

Judith.

Aa prøv! — jeg har godt Hoved, sagde de i Pen — —

Witt

(gaar hen til hende).

Kan De forstaa, at De idag har skabt en Maler? ... at det var ved Synet af Dem, det idag sprang op for mig, hvad jeg manglede i Kunsten, hvorfor jeg aldrig kunde fuldende noget. Jeg havde Maleriet i Hovedet; jeg kunde male baade Stuen og Sulten; men Løsningen, ... Frelsen ud af det, femte Akt! — det var det, som manglede, bestandig manglede, — bestandig ... paa alt ... Det blev farveløst bare af at vente ... Begyndelser og altid Begyndelser! — Jeg spændte ud Lærredet og skar det istykker igjen. Det blev bestandig for mig bare som at illustrere Nødraabet Hjelp

... som at male uden at finde nogen Løsning for det ... De med Deres Hjertelag og Guldskillingen rakt ud til de stakkels Folk, var Løsningen, den femte Akt, jeg fandt idag for mit Maleri! ... (stanser) ... Nu, hvad var det ikke, jeg sagde? — det blir hebraisk og græsk for Dem! ... De forstaar ikke en Smule?

Judith.

En Smule ... kanske ... De er saa underlig!

Witt.

Om jeg sagde, at De selv var den femte Akt, som jeg har fundet, vilde De synes, det var endnu underligere; men De kan fuldstændig tro mig paa, at De er det ...

Judith.

— en femte Akt? ...

Witt.

Nei ikke en femte Akt, men min femte Akt ... Betragt det som en Profeti, en Spaadom ... Og nu har jeg da ogsaa bare at male paa! — — alle mine Ideer, alt hvad jeg har tænkt ... Det var Dem, som kom med det; derfor siger jeg, at De idag har skabt en Maler!

Judith
(afsides).

Han gjør mig ganske bange ... (høit) Jeg begjærer ikke saa stor Ære.

Witt.

Sagde jeg ikke, at De vilde le mig ud ... gjøre Nar af mig!

Judith.

Nei, jeg ler ikke ... De maa tro mig paa det, Hr. Witt! jeg ler ikke ... De er blot saa — for underlig ...

Witt.

De ler ikke? — — saa skal jeg sige Dem, hvad De gjør ... De tror mig! — (Inde fra Whistbordet lyder: Slem! Slem! ... Orning er Slem!) — Aa hør, ser De Maanen der-

ude? ... Vær lidt sammen med mig iaften paa min Fødselsdag, min kunstneriske Daabsdag! Jeg har ingen anden Ven end Dem med paa den. Vidste de af det derinde, kan De tro, de lo! ... (gaar) Hver Gang De gaar ud paa Altanen, saa sidder jeg der.

SEKSTENDE SCENE.

Judith (alene). (Senere) Professoren.

Judith.

Hvad var det alt, han sagde? ... Jeg forstod egentlig ikke et Ord af det ... uden det, at jeg blev ligesom ... ligesom ... Hvor det var gruelig Synd, om han ikke skulde have Geni. — Han høres saa ganske, som han har det! — Har man hørt Mage til forunderligt Menneske? ... beder mig uden videre ud paa Altanen — — — det var dog igrunden frygtelig uforskammet ... Tænk om Orning havde hørt det.

Professoren
(kommer hastig ind fra Whistbordet).

Huh ... Jeg holder det ikke ud! ... At sidde der ved Whistbordet og snakke om Stik og Rubberter, mens jeg blot brænder efter at faa fat i den Witt! — (ser sig om) ... Han maa være i Haven ... (blir va'r Judith) Du her? — — Min lille Judith husker nok ikke paa, at det er hende, som nu skal være Værtinde her i Huset. Du maa ikke lade Generalinden savne Dig.

Judith.

Du har Ret, kjære Far, nu kommer jeg ... Men, — det er den første Aften ... og ... alt endnu saa nyt for mig ... (peger ud af det aabne Vindu) Har Du set et herligere Maaneskin? ... alt som Sølv! — — Kan man tænke sig en større Vanhelligelse af en deilig Sommeraften end et saadant Whistbord!

Professoren.

Ikke ueffent ... ikke ueffent, Barn! ... Lad os gaa et Øieblik ud paa Altanen; — men saa ind til Pligten, min lille Sisgen.

Judith
(forlegen, hoster).

Jeg ... Jeg tror virkelig, jeg har forkjølet mig, Far ...

Professoren
(ængstelig).

Forkjølet Dig? — og saa gaar Du her baade for Vinduer og Døre aabne ... Du gaar nu vel ikke her og blir syg for mig, Judith! (lukker Altandøren) Vi lukker ialfald Døren!

Judith.

Aa nei, Far! — da blir her saa kvalmt.

Professoren
(aabner atter Døren).

Lunefuld, saa det er en Lyst ... Men det er det samme, bare Du gaar ind, Judith, og ikke forkjøler Dig ... (gjør en Bevægelse mod Altandøren) Det, jeg brænder efter, er den Fyr, — den Witt!

Judith
(forskrækket).

Men Far, Du lovede mig jo ...

Professoren.

Snak, jeg vil, hvad jeg vil.

(Atter mod Altandøren.)

Judith
(hastig).

Gaa ind — jeg alene? ... som Værtinde for første Gang ... uden Dig? ... mens Generalinden er der? ... Kjære Far ... blot Du var derinde, saa ...

Professoren.

Jeg mener nu, at Du aldeles ikke skal blive længere her og forkjøle Dig ...

Judith.

Ja men uden Dig! (overtalende, idet hun gaar hen til ham) Sig, Du er en rigtig snil Papa, som føier din lille Judith — bare denne ... første Gang.

Professoren.

Nu ja, — Hovedsagen er, at Du kommer ind ...

(idet han gaar til Whistværelset igjen) Jeg synes alt, jeg begynder at komme i god Gjænge som — Veirhane for den unge!

Judith

(i Tanker, med et Blik ud).

Jeg tror aldrig, jeg har forstaaet, hvad Maaneskin er, før iaften.

(Teppet falder.)

ANDEN AKT

Professorens Atelier, temmelig stort og smukt udstyret med Malerier, Figurer og Skitser, dels paa Væggene dels støttede op mod dem, og ellers Kunstsager. I Baggrunden en Hovedudgang til Haven; tilvenstre en Dør ind til Professorens Beboelsesleilighed, tilhøire Dør ud til Elevernes Atelier. Professorens Stafeli, hvorpaa et stort Billede, staar tilvenstre med en Stol og et lidet Bord ved Siden af til hans Malersager. I Forgrunden tilhøire en liden Sofa med et Bord foran, opfyldt med Mapper og Tegninger. Ved Siden af en liden Gyngestol. Til høire Side et Vindu. Ved Udgangen til Haven samt Vinduet nogle store Potteplanter.

FØRSTE SCENE.

Judith (sidder i Gyngestolen beskjæftiget med sit Hækletøi). Jomfru Grabow (ordner og pudser i Værelset).

Judith

(kaster utaalmodig Hækletøiet hen paa Bordet).

Nei jeg gider virkelig ikke sidde med det længere, — det kjedeligste, jeg véd, er at hækle.

Jomfru Grabow.

Det er mærkeligt, at det ikke virker mere paa Hækletøiet — det kommer aldrig længere, synes jeg.

Judith.

Aa, Du skulde prøve med saadant hvidt, fint Bomuldsgarn! Det blir tilslut saa kjedeligt og langt ...,

uden Ende, tror jeg! ... Jeg har nu holdt paa med det Dag efter Dag derinde i Stuen ... Hækle og hækle! Det, jeg havde glædet mig til, var at sidde her hos Far paa Atelieret; men det kan jeg jo ikke for alle disse unge Malere, som gaar ud og ind hele Tiden ... Det er virkelig en Skuffelse! — være en Malers Datter og ikke faa det ringeste godt af det. Jeg bryder mig ikke en Smule om deres Huslighed, jeg forlanger blot at være en Kunstners Datter ... I dets Sted skal jeg hække ... staa paa Pinde for fremmede inde i Stuen, ... være Værtinde — det var Værtinde her, hvor Far er, jeg vilde være. (gaar frem og tilbage; derpaa ligegyldigt) Kan Du forstaa det, Grabow! — der er ingen kommet derude paa Atelieret idag, — — ikke engang Witt!

Jomfru Grabow
(halvhøit for sig, medens hun pudser).

Aa nei, Stakkar!

Judith.

Hvad, Grabow?

Jfr. Grabow.

Aa, ingenting.

Judith.

Jo, Du sagde noget, — jeg hørte det tydeligt.

Jfr. Grabow.

Jeg sagde blot: stakkels Witt! — siden den Historie med Orning har han ikke været det samme Menneske.

Judith.

Siden den Aften, da jeg kom hjem? — Er Du vis paa, at det er siden den Aften?

Jfr. Grabow.

Han føler godt nok, kan Du tro, at Professoren har faaet imod ham ... Det, at han igaar tog sig for at flytte det Maleri, han har fore til Udstillingen, hjem til sit eget Kvistkammer, var nu heller ikke for det gode; han er saarere, end nogen tænker.

Judith.

Flyttet bort ... Virkelig rent ud flyttet? — naar man kan have Plads i det store, lyse Atelier her udenfor Faders eget ... Nu det maa jeg sige ... saadant er dog rigtignok bare den pure, trodsige Egensindighed! Jeg er ganske vis paa, at det blot var, fordi han vil unddrage sig ethvert Vink af Far ... Jo—o, det var noget saadant, han sagde mig sidst. Du maa vide, der er ingen Grænser for, hvad dette unge Menneske kan indbilde sig og — jeg havde nær sagt — andre med! Hvergang jeg taler med ham, blir jeg altid overbevist, — akkurat ligesom Du, Grabow, men rigtignok kun for en Stund, saa fordamper det. Du er saa svag, Grabow! Jeg skal sige Dig noget, — den store Kunst i Verden er netop altid at tage Fornuften fangen, — ellers kommer man deilig afsted ... Og saadan uden Grund at tage Maleriet hjem og blive borte er sandelig noget meget.

Jfr. Grabow.

Han kunde dog ikke sige, at det var, fordi han ikke holdt ud længere at have Professoren lumrende om sig derinde. — Stakkar, han gaar nok en tung Vei ... og naar saa hver lægger sit til —

Judith.

Du er altid saa overdreven, Grabow ... dygtig overspændt! (i Betragtninger) (Judith ser ud af Vinduet.) Generalinden! ... Hun kommer ganske alene ...

Jfr. Grabow

(farer befippet rundt om i Værelset med Kosten og Støvekluden).

Generalinden! ... Generalinden ... Er hun der alt? ... Her er jo saa fuldt af Støv, at hun kan skrive sit Navn baade paa Borde og Stole ... Generalinden ...

Judith

(sætter sig raskt).

Nu gjælder det at være pen huslig, Grabow ... forevise os med Hækletøiet. Kast Kosten der bagom ... og tag imod.

Jfr. Grabow

(møder Generalinden i Døren i Baggrunden og neier dybt).

Og Professoren, som er ude.

(Ud.)

ANDEN SCENE.

Generalinden. Judith.

Generalinden.

Saa er min lille huslige Judith hjemme, ser jeg ... altid saa flittig, mit Barn!

Judith

(har reist sig og hilser).

Far er vist bare i Haven; — Jomfru Grabow henter ham op.

Generalinden

(gaar hen til Bordet, hvor Mapperne ligger).

Og imidlertid viser Du mig lidt af disse Rariteter her ... (sætter sig i Sofaen og ser sig om. Judith staar ved Siden af hende) ... hvor alt her aander af Kunst (hoster) ... forresten ogsaa lidt af Støv, Judith! ... Her er din Fader alene med sit Geni og gir os sine herlige Sager. — Og hans Datter har den lykkelige Evne at kunne følge og forstaa ham. Hvor det dog maa være et Tillæg til en Malers Lykke at eie den om sig, som kan være hans fortrolige ogsaa i hans Kunst. Ikke sandt, Judith, Du har særlig Interesse for Malerier? ... (opmærksom paa Indholdet af den Mappe, hvori hun blader) Hvad er nu for Eksempel dette? ... Ah, Karrikaturer! ...

(Blader ivrigere og betragter interesseret de forskjellige Blade.)

Judith.

Det er Nysens Mappe.

Generalinden

(livligt fortsættende).

... Men det er jo gode Ting ... virkelig morsomme Sager ... Og altsammen af denne unge Mand med det pudsige Navn?

Judith.

Af Nysen, ja.

Generalinden.

Jeg maa tilstaa, det er virkelig heldige Indfald; jeg mindes ikke, jeg har set noget saa kvikt paa længe! (idet Judith vil lægge et Blad bort) Aa nei, lad mig dog se ... (betragter det).

Judith.

Er det ikke udmærket? Den unge kvindelige Doktor med Brillerne paa Næsen, som kommer ind og skal kurere et helt Lazareth for Hjertetilfælde! Det er nok en Epidemi. Se, hvor de stakkars Patienter rundt om strækker sig frem og betragter hende. Han i Nathuen der har Fjeldbos Ansigt, og der er, tror jeg, Vindems.

Generalinden.

Det kan jeg lide! Det er meget morsomt. Den Slags emanciperede Damer fortjener en harcellistisk Behandling!

Judith.

Og han der er naturligvis Nysen selv. Er han ikke god, saa frygtelig forknyt, som han staar der, medens hun føler ham paa Pulsen.

Generalinden.

Men den Mand maa dog have store Anlæg. Det er noget vist overlegent i saadan at kunne give sig selv. Det er rent ud fortræffeligt! Den Gjengivelse af hans egen Person er aldeles superb, — det er mere end Figuren, det er Karakteren, han har truffet!

Judith.

Aa ja, det er da heller ikke ham selv, som har gjort det.

Generalinden.

Ikke ham — selv?

Judith.

Se blot paa de tykke Linier ... Rettelserne, hvormed det er overtegnet! — det er de ganske faa Streger der, som har gjort baade Holdningen og Udtrykket.

Generalinden.

Ikke ham? — i hans eget Billede? (pludselig opmærksomt seende paa hende) Og hvem er det da?

Judith.

Det er ... nogen af de andre.

Generalinden.

Aah! — jeg havde nær sagt — den Slags Tale kjender jeg, min kjære Judith, naar der først er præsteret noget udmærket. Vi skal ikke støtte det! Du anser ham jo netop for særlig begavet.

Judith.

Det vil jeg slet ikke sige — saa særlig ... men Tegningerne, — det vil sige de af dem, jeg nu har taget ud, — de er ekscellente, rent ud ekscellente. Resten kan De have for mig!

Generalinden.

Hvordan skal jeg forstaa det?

Judith
(ivrig).

Man behøver blot at se efter (tager Blad for Blad) ... Det er det for Eksempel ikke, — det er da egentlig heller ikke noget at more sig med. — Men det ... og det ... og det og — nei, ikke det; men det ... det er ham, jeg mener Witt ... Carl Witt! — Se blot det! ... jeg kunde kjende ham, hvor det skulde være, — blot han rører ved det, blir det straks til noget ... Og i Malerier — et Penselstrøg af ham skulde jeg kjende mellem tusinder, ligesom en egen Stemme. Der er noget saa djærvt ved hans Manér, ligesom altid et nyt Indfald i det. Se, det er ogsaa Witt ... og alle de der ... det vil sige, de er Nysens, men Witt har hjulpet paa det — — saadan lidt ...

Generalinden
(tager med Heftighed op en Lugteflaske).

Jeg vidste virkelig ikke, at min lille kjære Judith alt var trængt saa langt ind i Malerkunstens Dybheder.

Judith
(forvirret).

Jeg kan kjende Papa ogsaa — paa samme Maade ... det er vist fra ham, jeg har den Sans.

Generalinden.

Jeg maa sige, jeg gjør ikke af den Slags selvbestaltede Rettelsesmagere og Forbedrere af andres Sager; det er en noget let Maade at vinde Ære paa — og at berøve andre sin!

Judith.

Ja, men Generalinde ... Witt har virkelig ikke en Tanke om noget saadant, det véd jeg. De morer sig blot sammen med det, og saa kradser han altid noget til, som de ler af. Jeg er vis paa, at han ikke saameget som tænker paa det bagefter.

Generalinden
(langsomt).

Saa det er Du vis paa ... det véd Du?

Judith.

Ganske vist! ... dette er saa altfor meget Smaating og Bagateller for ham til, at det skulde falde ham ind engang at huske det.

Generalinden.

Du sætter den Hr. Witt meget høit, lader det til —

Judith.

Aa ja, jeg véd jo, at alle skal le af ham; men jeg tror nu, at Genier altid er besynderlige Mennesker, før de naar frem til Erkjendelse.

Generalinden.

Har Du set noget Maleri af ham?

Judith.

Nei — ikke endnu.

Generalinden.

Skulde man ogsaa behøve det! — han taler uforstaaelig og høres besynderlig ... Tilstaa oprigtig, —

er det ikke det, som Du har fundet saa høist lovende ved ham?

Judith
(opblussende).

Lidt til ... Han elsker Kunsten, — vil være en Kunstnersjæl, om han saa aldrig blir berømt!

Generalinden.

Nei vil man høre!

TREDIE SCENE.

De forrige. Professoren.

Professoren
(kommer ind fra Døren i Baggrunden).

Hvad? — Generalinden gjør mig den Ære at besøge mig i mit Atelier. Deres Søn fortalte mig det nede i Haven.

Generalinden.

Jeg maatte over for at takke Dem. De sørger altid for, at jeg har noget at takke Dem for! Jeg saa jo af Avisen, at De har udvirket en Plads for min Søns Maleri paa samme Væg i Udstillingen som Deres egne to.

Professoren
(gnidende Hænderne).

Ja, Generalinden maa tro, jeg har faaet det, som jeg vil ... rigtig som jeg vil — jeg holder af at faa det, som jeg vil. Fulminant Lys! ...glimrende Plads paa en liden Skraavæg ... Vi har undersøgt det paany, — Deres Søn var netop nede hos mig med Maalet.

Generalinden.

Hvor opoffrende venlig betænkt, kjære Professor, — og hvilken Ære for min Georg!

Professoren.

Æren faar han nok fægte for selv; men efter det, han lover for vor Kunst, var det kun min simple Pligt at gjøre mit til, at man faar Øie paa ham.

Generalinden.

Der er intet Udkomme med Dem, Professor! (sætter sig igjen i Sofaen) Jeg tilstaar, jeg kom jo ogsaa med min lille Bihensigt — at faa se Deres nye Værk; — jeg véd, De anser mig ikke for ubeskeden ... (til Judith) Du kunde gjøre mig en Tjeneste, lille Judith! ... at sige min Søn, at han ikke gaar uden at tage mig med sig hjem.

Judith

(tager Mappen med sig; i Døren til Haven).

Tænk Far, — alt det har Onkel Figenbaum kjøbt af Nysen! (Ud.)

FJERDE SCENE.

De forrige (uden Judith).

Professoren

(leende).

... Min — jeg havde nær sagt — Spekulant af en Svoger, — saa? Ja, ja, jeg skal ikke spørge om Prisen!

(Afdækker Maleriet.)

Generalinden

(betragter det).

Superb ... superb ... Man glemmer det aldrig, naar man har set et Maleri af Dem, Professor! Det er, som man har levet der ... (vender sig til ham) Men véd De, hvad jeg mest beundrer hos Dem, det er, at De ikke er blevet hövmodig af al denne Herlighed. Jeg tror heller aldrig, De har vidst, hvad Misundelse er, kanske simpelthen, fordi De ikke har behøvet at misunde nogen!

Professoren

(ler).

— bare derfor? Nei Tak, jeg tror nok, jeg der forsvarer mig, — var jeg saa sandt lige bombefast fra alle andre Sider! Jeg maa sige, jeg forstaar ikke engang den Følelse; den ligger saa langt fra mig som Australien.

Generalinden.

Lykkelige ... lykkelige Natur! Apropos om Misundelse! — den Hr. Witt, som saa godt vidste at sætte Historier igang om min Søns Maleri, han er jo dog endnu blandt Eleverne? Jeg tror virkelig ikke, han udretter noget godt iblandt dem.

Professoren.

Jeg kan da heller ikke sige, at han just er min Mand.

Generalinden.

Han mangler ikke Snuhed under sit underlige Væsen, — en vis List og Evne til at gjøre sig gjældende, hvor man mindst skulde vente det.

Professoren.

Hvad mener De? ...

Generalinden.

Aa jeg mener — rent ud sagt, Professor, at vi gjorde klogest i at holde den Person vel borte fra Judith. Jeg tror virkelig, hun sværmer en Smule for ham, — beundrer ham ialfald. Ja hun har jo ingen Anelse om det selv; — men, hvad der ikke er, kunde blive. Der maa intet vogtes saa omhyggeligt som en saadan ung Piges Indtryk. De vilde dog vist ikke ...

Professoren.

Jeg? — at hun? — Men Generalinde, der tror jeg, De tager feil. Judith er ikke af dem, som veier sine Ord, og man kan saa let tænke sig andet, end der er; desuden han er fortiden ikke engang daglig her paa Atelieret. Han har taget det Maleri, han arbeider paa, op paa sit Kvistkammer og er nok uhyre ivrig, — saa længe det varer.

Generalinden.

Da tror jeg dog at forstaa, at han taler med Judith særdeles ofte.

Professoren.

Det er heller med sin Veninde Grabow, han har

de Stevnemøder; hun er naragtig glad i ham og ser ham ved enhver Leilighed tilgode.

Generalinden.

Men jeg sætter nu, at det var for ...

Professoren.

— min Judith? — Han? — ved Siden af Deres Søn ...

Generalinden.

Hm ... sig ikke det! Saadanne, som forstaar at give Indtrykket af noget skjult usædvanligt, er spændende, ... høist pikante, farlige Folk for en ung Pige.

Professoren.

Af noget usædvanligt?

Generalinden.

Man mistænker dem saa let for Geni. Fornuftige Folk kan ikke sætte sig i det Lys; de ræsonnerer blot fornuftigt.

Professoren
(grubler).

Kan være ... Saadanne halv Seere, halv Vrøvlere? ... Jo-o, farlige er saadanne Knegte, Generalinde! ... De er farlige. Mig indtog han aldeles i Begyndelsen. Det forbauser mig, at det ikke har faldt mig ind før.

Generalinden.

Ser De! ... Saa De forstaar, at han maa væk. Ak ja, jeg behøver jo ikke at sige Dem, min gamle Ven, den specielle Grund ... (rækker ham Haanden) Vi vil jo, — — mener jo, — — haaber jo paa det samme ... Og det er vor Pligt at forebygge, hvad der bør kunne undgaas — for begges Skyld; ... og som Moder maa jeg jo tilstaa, — nødig vilde jeg, at min Georgs Vei skulde formørkes af en Sorg, som vi kunde have forebygget, Professor.

Professoren
(grublende).

Han har desværre mit Løfte om at faa vedblive

hos mig til Udstillingen og om Plads der for sit Maleri. (farer op) Den Person blir mig mere og mere plagelig. Jeg forbyder simpelthen Judith at tale med ham!

Generalinden.

For alt ikke heftig, kjære Professor! ... fremfor alt ikke paa den Maade, — det var netop Veien til at puste til hendes Interesse for ham, kanske netop vække den.

Professoren.

De kan have Ret, — fuldkommen Ret.

Generalinden.

Der kunde maaske noget gjøres. For Eksempel fremskynde Tingen, Professor! ... Min Søn venter saa utaalmodig som en Orning, det forstaar jeg paa ham. Og Judith, — hun er jo vistnok endnu ikke fuldt klar paa sine Følelser, de er saa at sige endnu ikke rigtig udmodnede; men, hvad hun ikke er iforveien, kan vi jo give hende al Tid til at blive bagefter ... en ung Piges Følelser kan ikke behandles varligt nok.

Professoren

(har begyndt at gaa op og ned i Atelieret, med Heftighed).

Nederdrægtigt! — Jeg kan ikke jage ham væk! — jeg kan ikke ekspedere ham til Grønland, ikke sænke ham paa Havsens Bund ... Nu, — det er nok den pure afsindige Tale, jeg véd det — — blot lidt Luft ...

Generalinden.

Hør nu, Professor! Hvad siger De om den Idé: — Min Svoger, Obersten, reiser hjem til Hadeland imorgen. De fører der et selskabeligt Hus, og vilde alle blive saa glade, det er jeg vis paa, ved at faa Deres muntre Judith op til sig ... De vilde være saa gode mod hende, ... og Luften deroppe er saa frisk

... netop for Judiths Konstitution ... Min Søn er ofte i Besøg deroppe ...

Professoren.

Generalinde! ... De er et Geni! — — Javist, javist — et lidet Besøg paa Hadeland, det er bedst ... (stanser og betænker sig) Men, men ... Generalinde! — — hun ... hun — jeg kjender hende, — hun siger nei.

Generalinden.

Ens Børn siger aldrig nei, naar det er noget, man virkelig vil.

Professoren.

Det siger De, Generalinde, som bare har en Søn; ... men jeg, som har en Datter ... (ryster paa Hovedet) Hm! det skulde blot været en Søn ... Eller nogen anden end netop Judith, — jeg skulde faaet hende til at lystre! ... Men ... Judith? — Det første, hun kommer med, er, at jeg ikke holder af hende, og saa ... nei det gaar nok ikke.

Generalinden.

Hvad ... De? ... Jernmanden, for hvem der aldrig gives Hindringer? ... Husk, vi er to sammen om det, Professor! Stol lidt ogsaa paa Deres Veninde! Naar Hensigten er saa smuk til hendes bedste som her. Nødvendigheden saa aabenbar, og naar hun ser sin Far, som hun forguder, give sit Samtykke, er der vist ikke en Tvil i hendes elskelige lille Sjæl om, at hun jo gjør det, hun saa alligevel vil og maa komme til — ellers var hun jo blind! ... (stanser og lytter) Der tales i Atelieret ved Siden af. Det er min Søn!

Professoren.

— — og Judith!

Generalinden.

Er det ikke bedst, vi gaar, Professor!

(Ud tilvenstre.)

FEMTE SCENE.

Judith (i Havehat og) Orning (træder ind fra Havedøren i Baggrunden i livlig Samtale). (Senere) Figenbaum og Fru Figenbaum.

Orning.

... Med lidt korrigerede Begreber om Kunsten vilde Deres Begeistring være aldeles fortryllende, Frøken!

Judith.

Det vil sige, jeg blev aldeles fortryllende, dersom jeg blot var af samme Mening som De.

Orning.

Tvertimod, det kommer ikke an paa Meningen; — en smuk ung Dame kan vælge sine Meninger som sin Haarpynt, og hun tager naturligvis de pikanteste, — de, som knuser flest Hjerter.

Judith.

Jeg forstaar, De overser os grundig!

Orning.

Jeg siger kun, at Deres blinde Tro paa dette ubestemte geniale klæder Dem usigeligt. Det passer netop til en ung Piges Indtrædelse i Verden som hvidt til hendes første Balkjole ... det er som Foraarsduften over Konvallen! ... og jeg bekjender gjerne, at jeg sletikke disputerer for at blive overbevist; for mig kunde De gjerne paastaa, at Kunsten laa i Maanen! — De blev lige indtagende for det. Det er ikke Tingen, det er ...

Judith.

Det samme, enten jeg har en Mening eller ikke!

Orning.

Nei, jeg sagde den Mening, som klædte Dem bedst!

Judith

(sætter en Rose, hun har i Haanden, i et Glas paa Bordet ved Professorens Stafeli).

Papa er netop gaaet fra Maleriet, ser jeg. Er det ikke smukt?

Orning
(skjødesløst med kun et halvt Blik hen til det).
Storartet ... naturligvis!

Judith.
Det er alt næsten færdigt.

Orning.
Ja, hvor mange er det ikke, som bemøier sig ... stræver sig fast ihjel nu til den Udstilling — For Ærens Skyld, som det heder!

Judith.
Og det er da saa berusende, Hr. Orning! — saa mere end alt andet at blive berømt? Kan man offre alt for det? — lide alt ... taale alt?

Orning
(leende).
Man gjør det ialfald i denne Verden! ... Ser De, — hvad Skjønheden er for Kvinden, er Berømmelsen for Manden. Den er vor Forfængelighed, den kostbare Klædning, som vi sender alle vore Kameler ind i Ørkenen for at hente baade fra Saba og Morland. Aviserne støder i Basunen, Beundrere kysser Sømmen paa Berømthedens Klædebon, og selv sidder den store Mand og røger Tobak og undrer sig i Stilhed over alle dem, som undrer sig over ham, spotter dem kanske. Han véd, at, hvad han er, det skylder han de Magter, han mindst af alt respekterer, — Humbugen for tre kvart.

Judith.
Ovenpaa at have sat sit bedste ind paa det ... kanske et helt Liv? — Nei ... nei! ...

Orning.
Prøv en Dag at tage Tilbedelsen bort fra dem, saa skal De se! ... Ingen Hane liker sig uden sine Fjær, tænker jeg, og mindst saadanne Haner som store Mænd.

Judith
(afsides).

Jeg synes ordentlig, han spotter Far; — — — men han er gruelig pikant! (høit) Og alligevel vil De blive en saadan ...

Orning.

Jeg tilstaar i Beskedenhed, at jeg er en Smule ærgjerrig; — — ja!

Judith.

Deres sidste Maleri var altsaa blot en saadan Kamel, som De sendte til München for at hente Berømmelse?

Orning.

Netop træffende, Frøken!

Judith.

Da forekommer det mig, som den store Mand ikke var saa overlegent ligegyldig ved Lykken den Aften, den kom.

Orning.

Aa, — der er altid dem, som sørger for, at Lykkens Svimmel ikke stiger én for stærkt til Hovedet!

Judith.

... og De blev Slem den ene Gang efter den anden i Whisten!

Orning.

Det var for Deres Skyld, Frøken Judith!

Judith.

Det var, fordi De havde Efterretningen om Deres Maleri i Hovedet.

Orning.

Det var, fordi jeg havde havt et saa uventet interessant første Møde med en ung Dame; — hun stod for min Tanke hele Tiden. Ja, jeg blev Slem Gang paa Gang! — og det tager jeg nu for et Varsel. (heftig) Ulykke i Spil er Lykke i ...

Judith
(hastigt).

Kunsten, har jeg hørt!

Orning.

Nei ... i —

Judith.

Jo, saa har jeg hørt ... De vil vist gjøre Lykke nu med det ene Maleri efter det andet!

Orning.

Det smigrer mig, at De er saa overbevist om det!

Judith.

Jeg tror blot paa Far.

Orning.

Naturligvis. Det er netop det, som er det fortryllende ved Dem. Disse uforfalskede, uerfarne freidige atten Aar har sin Aroma, som ikke kan eftergjøres. Man forsøger det jo, fra man er tyve af og lige op til, — ja jeg vil ikke fortælle Dem hvilken Alder! Man sælger ogsaa ganske ypperlige Efterligninger af Duften af nyslaaet Hø; men gaa ud i Engen en Sommeraften og sammenlign ...

Judith.

De gjør mig saa rent fortryllende grøn, Hr. Orning! De mener vist, at jeg altid blot plapprer efter Far. (lidt hen i Tanker) Det gjør jeg mulig ogsaa! ... Jeg er saa vant til at se op til ham, føle som han. Han har jo været den eneste, som hidtil har ledet mine Tanker, og hans Opfatninger er saa ædle og store, at det kanske altfor lidt har faldt mig ind, at jeg ogsaa maa tænke en Smule selv.

Orning.

Jeg siger kun, at alt klæder Dem! Og blot med et Par Raad ... eller rettere Vink ... Berigtigelser, om De vil ... fra en lidt erfaren Ven, — vilde De være aldeles fuldkommen ogsaa i Deres selskabelige Fremtræden. Tør jeg? ... Hvad? — den smukke Judith Stenvig ... maaske stødt, fordi jeg vover at an-

tyde, at en Dame i Selskab nødig tager Hanskerne af, selv om hun skal blade i et Album? Tager De mig det ilde op? Det var igaaraftes ... Jeg lagde Mærke til, at Moder opholdt sig lidt ved det; — hun ser alt ...

Judith.

Aldeles ikke; — jeg kan kun takke for venlige Berigtigelser.

Orning.

... Og om jeg saa gav Dem det Raad at være lidt ... lidt mere tilbageholdende og retiré, og for Eksempel ikke straks tiltale nogen, blot fordi De faar Lyst til det. Ser De, dette er nu af de Regler, hvormed en ung Dames Optræden absolut vinder i Virkning. Af alt dette smaageniale, smaapikante, privatpudsige og egne, som paa en Maade udgjør Friskheden i vort Væsen, maa der offres en hel Del for at vinde den noble større, selskabelige Form.

Judith.

Jeg er bange for, at det kun daarligt vil lykkes mig; det er min Natur imod.

Orning.

Aa, kun en lille nødvendig Instruktion i det, man kalder Verden, og De vil utvilsomt seire fra Kreds til Kreds, fra Bal til Bal ... se den beundrende for Deres Fod; — at sige, sat ind i lidt eleverede selskabelige Forholde! ... I en Familie med et Navn af gammel Klang vilde Judith Stenvig passe som en Juvel i en Krone!

Judith
(stødt).

I en Familie med? — og Papas Navn skulde altsaa ikke være klangfuldt nok?

Orning.

Jo som Maler ... som Geni og alt det; men — i den Forstand netop ... ved Siden af det, man kalder Landets gamle, hævdede Familier, saa — er Verden

nu engang saaledes! Med lidt mere Erfaring vil De snart forstaa det.

Judith.

Da er det underligt, at De har nedladt Dem til at blive Maler, Hr. Orning!

Orning.

Aa, vær vis paa, at jeg har havt mine gode Grunde! Min Bedstefader gjorde Ende paa Familiens Formue tildels ogsaa ved at føie sin høist fine Smag for Malerier ... og, da han nu blot har ladet mig arve Sansen for Tingen, saa faar jeg finde mig i at male, hvor han kunde kjøbe. Det er i visse Maader inde fra Vognen og ud paa Bukken, jeg indrømmer det! — — Male en Formue op igjen? — det er ikke saa let gjort; dertil skal stor Taalmodighed og dernæst endnu større Lykke. Men med et Maal som det for sin Sjæl naar en Mand langt! ... og den Dag, jeg kunde vise Judith Stenvig, at det virkelig var naaet, at for Eksempel Deres Faders bedste Malerier hang indkjøbte paa gamle Orninggaard, — den Dag skulde jeg sige, at der virkelig var lidt Kjærne i den Ting at leve og bemøie sig med det, man kalder en Karriere. Ak ja, den Dag man kunde sidde i sin Vogn, Judith Stenvig! og rulle fra Staden ind i Orninggaard og se den oplyst ... Det er en Familietanke ... en Drøm! ... Tror De ikke, den kunde tiltale en ung smuk, lidt ærgjerrig Kvinde saavidt, at hun kunde ville være med paa den, sætte sin Skjæbne ind paa det? ... Hun fik dog noget at tænke paa, at længes hen mod ... at være til for. Hvad, Judith Stenvig? ...

Fru Figenbaum

(i Døren tilvenstre ifærd med at knytte sit Hattebaand).

Deres Moder venter paa Dem, Hr. Orning!

Orning

(utaalmodig).

Saa! — — — (med Betydning) Frøken Judith! vi fortsætter den Udvikling en anden Gang ... ret snart

haaber jeg! (idet han vender sig mod Maleriet) Jeg tilstaar, jeg gaar herfra med Indtrykket af noget fortryllende naturfriskt!

Fru Figenbaum
(igjen frem i Døren).

Deres Moder sidder allerede i Vognen!

Orning.

Aah! jeg havde nær glemt — — (tager hastig frem et Etui, som han lægger paa Bordet; til Judith) Vil De tage den? — Det er min Moder, som forærer Dem den ... en gammel Vifte, som er gaaet i Arv i Familien. Adiø, Frøken Judith! (til Fru Figenbaum, idet han gaar ud af Døren i Baggrunden) Saa min Moder venter, Fru Figenbaum? (Figenbaum og Fru Figenbaum kommer med Hatte paa ind fra venstre for at gaa ud igjennem Atelieret, Figenbaum med en Mappe under Armen.)

Figenbaum
(viser paa Professorens Maleri).

Her er Maleriet! ... Orning og Judith har netop været her og betragtet det, Milla! ... de to! ... (til Judith) I har studeret det, — ikke sandt?

Judith.

Slet ikke!

Figenbaum.

Man kommer altid i saa godt Humør, naar man taler med den Orning. Ikke sandt? — i saa godt Humør, Judith! ... han er saa interessant! Aa, jeg er vis paa, Du mener det, — se blot ikke altfor fremmed ud, — — jeg er jo din egen Onkel! Det er sandt, jeg tog hele Stadsen af Nysen, tak skal Du have ... Nu, vær nu ikke affekteret — mod din egen Onkel, ... som saa alligevel véd alt ... Nu kjører Generalinden, Milla. (De gaar.)

Fru Figenbaum
(udenfor).

Men Figenbaum — din Mund! ...

(Døren lukkes.)

SJETTE SCENE.

Judith (alene). (Senere) Professoren.

Judith

(staar en Stund stille og kaster sig derpaa heftigt i Sofaen).

Min Onkel, som véd alt! ... (efter en Pause, hvorunder hun breder Viften ud og derpaa i Bevægelse reiser sig) — — En gammel, kostbar Vifte, som har gaaet i Arv i Familien! ... Jeg blir næsten angst — jeg blir angst ... Det er jo næsten, som Generalinden tror, at jeg alt har ... at hun uden videre har Ret til at anse mig som — — Uden videre! ... som om det blot faldt af sig selv, at det saa skulde være! ... (lægger Viften paa Bordet) Jeg lægger den der ... jeg tør næsten ikke røre ved den ... den gjør mig angst, blot jeg ser paa den. — — Jo vist er jeg angst! — — Jeg ser hele Orninggaard ... som et forskrækkelig stort Bur, hvori jeg ikke vil være ... aldeles ikke! ... paa ingen tænkelig Maade være! — Som om det faldt af sig selv, at de bare behøver at kjøre mig did ... rulle i Vogn did, var det! — — — — Han har en Maade at tale paa ... saadan rette og berigtige og antyde, som det altid er en Planchette, han vil anbefale mig, — ikke blot én, men to ... om det gik an, tre fire! ... Og jeg, som aldrig har kunnet gaa med nogen! Jeg faar saadan Lyst til at puste ud bagefter ... det er, som jeg netop er sluppet i det fri!

Professoren

(kommer ind fra venstre).

Lalala ... lalala ... endelig faar man da tage fat igjen! — Har Du min Kalot? (gaar hen til Sofaen for at tage den) Der ligger den.

Judith.

Ja, ikke sandt, Far! Endelig faar vi puste ud! ... jeg synes, det blev som Ferier, med det samme Vognen rullede.

Professoren.

Saa-aa?

Judith.

Det er saa herligt at faa være lidt alene igjen hos Dig. Jeg faar jo aldrig være hos Dig!

Professoren

(sætter sig).

Saa Du glæder Dig virkelig saa i det, min lille Judith!

Judith.

Saa usigeligt! ... saa rent ustyrligt! ... (lægger pludselig Armene paa hans Skulder og udbryder) Ikke sandt, Fader? Du sidder ikke og røger Tobak og spotter og haaner dem i dit Hjerte, som elsker din Kunst og beundrer Dig for den! ... Du sender ikke Kameler ud baade til Saba og Morland efter Berømmelse. Du skylder ikke Humbug Trefjerdedelen af dit Navn. Du er ikke en af disse — Haner! som, naar Tilbedelsen gaar bort, staar fjærløse og misundelige igjen — saadan som ...

Professoren

(springer op).

Er Du splitter pine gal, Barn! ... hvor har Du faaet alt det i Hovedet med, engang? Har nogen sagt ... har nogen talt? ...

Judith.

Vi passer ikke!

Professoren.

Saa I passer ikke? Det vil sige, Orning og Du har disputeret? og saa gik han, før Du fik Ret?

Judith.

Nei hør, Far! — det er ikke Snak, som Du tror ... (vender sig) Ak ja, jeg har nok en Far, som ikke vil høre paa mig.

Professoren.

Jeg ikke høre paa Dig? ... er Du gal.

Judith.

Du vil nok ikke have mig hos Dig.

Professoren.

Jeg? — ikke have min egen Judith? ... Hvor er

Du henne, Barn! — det er jo netop det, jeg vil sikkre mig af alle Kræfter ... netop det, General — —

Judith.

Generalinden har fundet ud — ja! Aa jo.

Professoren

(begynder at gaa op og ned).

Hvad forstaar Du Dig selv! — — — Vi skal vente med at dømme om alt dette, til Du har faaet være med ude i Vinter ... (gaar hen til hende) Er Du nu fornøiet? Hvad kjender Du Orning? Hvad kjender han Dig? Hvem vil tvinge Eder? Men blot ingen Mening, før Du virkelig har den, Judith! Det er alt, hvad din Far forlanger af Dig (gaar hen og sætter sig ved Stafeliet) ... alt hvad din Far forlanger af Dig. (tager Paletten og Penselen) ... Men ... en Kone som Generalinden træffer Du ikke saa let ... nobelt Blod hver Tomme af hende. Ja hun er da ogsaa selv en Orning, en af Landets første Familier. Det var en Slægt at komme ind i det! Nogen bedre Maade for Dig ialfald til at blive ført ind i Selskaberne og Ballerne ivinter er nu ikke tænkelig ... (sætter Penselen hen paa Maleriet, men stanser misfornøiet) Aah! være borte fra det, det duer ikke ... gaa og komme, komme og gaa! ...

(Begynder at male. Judith staar et Øieblik i Tanker og sætter sig derpaa fordybet i sit hen og hækler i Gyngestolen, saa at hun halvt vender Ryggen til Døren tilhøire, som fører ud til Elevernes Atelier. Døren fra dette aabnes forsigtig.)

SYVENDE SCENE.

De forrige. Vindem. Fjeldbo. Nysen. Witt. (Senere) Klem.

Vindem

(varsomt i Døren).

Professoren ... er Professoren at faa i Tale?

Professoren

(uden at lade sig afbryde).

Er det noget? — Forstyr mig ikke.

Vindem
(gjør Tegn til Fjeldbo, Nysen og Witt).

Hys ...

(Med nysgjerrige Blikke hen paa Maleriet gaar de forsigtig hen imod den Plads, hvor Judith sidder.)

Professoren
(fremdeles malende).

Er det noget?

Fjeldbo.

Professoren har lovet os den endelige Bestemmelse idag, — sidste Termin for Indleverelsen til Udstillingen.

Professoren.

Hm! — (vedbliver med sit.)

Vindem
(nærmer sig Judith og siger dæmpet).

Mon ikke Frøken Judith skulde vide noget om det?

Fjeldbo
(for sig, indigneret).

Den listige Hund! (høit, idet han træder nærmest hen til hende) Frøkenen er altid saa grei.

Judith.

Nei, jeg har ikke hørt Bestemmelsen.

Fjeldbo.

Jeg skal sige Dem, Frøken! Naar man har den Idé at give i et nationalt Farvespeil et Stykke af sit Fædreland, — det Fjeld og den Fjord, hvorved Folket bygger og digter, saa tæller man med ængsteligt Hjerte Dagene ...

Vindem.

... og ønsker bare jo flere des bedre.

Nysen.

Javist, — det er kun Witt, som er fornøiet med *la mort sans phrase!* ... „Besked, Besked!" — Igaar paastod han, at, om man bare gav ham fjorten Dage eller blot en Uge, naar det gjaldt Liv og Død, saa —

Vindem.

Nei, bliv ikke forskrækket, Frøken! Ved Liv og

Død mener han slet intet blodigt — blot det at faa indleveret sit Maleri.

Fjeldbo.

... blot at faa hængt en af sine Ideer op i en Ramme paa Udstillingen.

Nysen

(gjør et Greb som han fanger en Flue).

... blot at faa fanget et af sine mange Indfald; men dertil maa han nu mindst have sikkret 5 Minutter!

Vindem.

Bravo Nysen! (De ler alle, Judith med.)

Professoren.

Hm! ...

Witt

(til Judith).

Ved Liv og Død mener jeg simpelthen Liv og Død, Frøken Stenvig!

Professoren

(ved sit Arbeide).

De har taget Deres Maleri hjem, Witt?

Witt.

Ja, Hr. Professor!

Professoren.

Hvorfor?

Witt

(opbrusende).

Hvorfor? — (tager sig igjen) For Lysets Skyld.

Professoren.

Saa Lyset skulde være saa meget bedre deroppe paa Deres lille Kvistkammer i det Skrammel af en Bygning?

Witt

(tørt).

Det vil jeg just ikke sige; det er blot stemningsfuldere. Jeg blir mere oplagt til at male noget der.

Professoren
(spydigt).

Det vil sige, De opdagede, at det ikke gik for Dem hernede, og saa vil De hjælpe paa Tingen ved at flytte Sted ... Ja ja — Ja ja ... det vil vise sig; saa lang Tid er der ikke igjen ialfald ... Men det er sandt, jeg synes, man sagde nylig her, at De heller ikke behøvede videre Tid.

Witt.

Det var om at gjøre at faa en bestemt, fastsat Tid. Efter det anlægger man sig.

Professoren.

Saa — — efter det anlægger man sig. — De taler som en Guido Reni, Hr. Witt!

Nysen.

— som en Rafael Sanzio.

Vindem.

— en Michel Angelo!

Fjeldbo.

Det stemmer alt paa Geniet nær. (De ler.)

Witt
(naivt uden at anfægtes).

Naturligvis maa man have Geni, — hvem nægter det?

Nysen.

Nei, han er mesterlig!

Vindem.

Uovertræffelig!

Fjeldbo.

— rent ud sagt det, vi hjemme paa Landet kalder et Fækreatur.

Klem
(fra Døren i Baggrunden; kommer ind).

... Ikke i Hovedstaden, her kalder vi det blot Selvbevidsthed ... berettiget Selvfølelse ... man er et Geni, indtil det modsatte bevises. Jeg kommer forresten

paa Pressens Vegne for at høre Terminen for Udstillingstiden. Paa Grund af, at der igjen ventes et nyt Maleri af Orning, er Sagen denne Gang af en ganske usædvanlig Interesse for Almenheden. I Gaarsavisen lovede vi paa det hastigste at skaffe Underretning, og idag hører jeg, at Professoren har faaet Bestemmelsen, hvorefter man har sig at rette ... (træder hen til Professorens Maleri) Superb! Eksellent! — vor stolte, gamle Mester ...

Professoren
(har reist sig, muntert).

Hvad gammel? — jeg kan prygle Dem! (ser paa sig og leder i Lommerne) ... Forresten tror jeg virkelig, jeg er gammel, som De siger ... eller ... der er ialfald saameget, som forstyrrer og distraherer mig ... i disse Dage ... Nei! ... (springer rask ned paa Gulvet) Ser nogen af Jer 2000 Kroner paa mig! — 4 Sedler ... (hen til Judith) Ikke Du heller, Judith? ... Eller et Brev nogetsteds? — jeg puttede dem indeni det, jeg fik fra Direktionen om Udstillingstiden ... Ikke? — — Saa! — det var for mit lille Maleri! ... Aa pyt, jeg lagde det jo i Hatten, — — og Hatten? — — lad mig se, den satte jeg paa Riven op mod Haveporten, da jeg hørte, Generalinden kom, — tror jeg. Undskyld, mine Herrer! — det gjælder om at redde Gods! ... (stanser) Hør nu, jeg tror, jeg husker Datoen, det var vistnok den sidste August og foreløbig en Uges Udstilling her i disse Atelierer af mine Elever.

Klem.

Sikkert?

Professoren.

Ganske sikkert! ... (idet han skynder sig ud af Baggrunden) Forresten skal De faa se Brevet.

Klem.

Tusind Tak! — men det haster; det gjælder at faa det ind i Avisen i denne Aften ... Adiø, Frøken Judith! ... Adiø, mine Herrer! (Ud.)

OTTENDE SCENE.

De forrige (uden Professoren og Klem).
(Witt staar med korslagte Arme og betragter Professorens Maleri.)

Nysen
(spydig).

Ikke fornøiet, Witt?

(Witt ryster paa Hovedet.)

Nysen.

Nei naturligvis.

Vindem.

Trøst Dem, — det er netop Mesterne, som har mest at udsætte paa hinanden, Frøken Judith!

Witt.

Det er netop Mesterskabet, som kan ærgre én ind i Sjælen! Der er flere Ting her, som er rene Gjentagelser, — og saa den Foragt for at bruge Model! Den Fyr oppe paa Hølæsset der med de runde, slingrende Ben, — er det en norsk Bondegut det? Professoren behøvede bare i to Minutter at have set paa det, som er igjen af Bonden i Dig, Fjeldbo, det er straks et Par andre Kraftben at traktere med end dette, — et Par bierfede sydtyske Idyller!

Fjeldbo
(hidsig).

Mine Ben! — maa jeg frabede mig ethvert Slags Antydninger! (med Selvfølelse) Forresten er det norske Ben ... paa Fædrelandets Grund! — jeg staar altid paa fædrelandsk Grund, Frøken Judith!

Nysen
(ængstelig til Vindem).

Jeg forsikkrer Dig, han er Mand for i al Dumhed at staa der og fortælle Professoren det, naar han kommer tilbage. Jeg for min Del har ingen Lyst til at være med paa det; ... jeg gaar ...

Vindem.

Jeg ogsaa! — (for sig) saameget mere som jeg tror,

han kan have Ret i det ... Kom Fjeldbo! ... (høit, spydig) Vi bør ikke hindre Witt fra at tage Professoren for sig i Enrum og formane ham, naar han kommer igjen ... Du er nok istand til det, Du Witt!

Witt.

Jeg? ... Vilde blot De, Frøken Judith, hjælpe mig lidt, saa skulde jeg gjerne prøve ... at gjøre nogle Antydninger, saameget, at Deres Fader blev opmærksom ialfald ... de skjæmmer det prægtige Billede. Men nei det gaar ikke — —

Judith
(reiser sig stødt).

Og det skal jeg? — —

Vindem
(til Fjeldbo).

Og det anbringer han til selve Datteren.

Nysen.

Han har altid været en Fiflkus!

Fjeldbo.

Vi anbefaler os til senere, Frøken Judith!

Nysen.

... til Witt har omvendt Professoren.

Vindem
(med en Kompliment).

Farvel, Frøken Judith!

(Idet de gaar ud tilhøire, støder han tilfældig Nysen foran sig ud, saa denne kun faar sige):

Nysen.

Frøken Ju ... Ju ...

NIENDE SCENE.

Judith. Witt. (Senere) Professoren.

Witt

(betragter Judith under den Pause, som er opstaaet, efterat de er blevne alene; hun staar bortvendt).

Er De vred paa mig, Frøken ... Stenvig? (Judith taus)

... fordi ... fordi ... (som der gaar et Lys op for ham, pludselig heftig, idet han træder nærmere) Har jeg krænket Dem?

Judith.

Hvormed? ... ved Deres Smule Kritik over min Fars Maleri? — (foragteligt) Nei! jeg tænker nok, min Far overstaar det. De hørte jo desuden, hvor de alle lo af Dem.

Witt.

De alle? — Pyh, hvad bryder jeg mig om dem!

Judith.

Kanske ikke om Far heller? — Han fandt Dem ogsaa saa høist besynderlig i Deres Svar, for ikke at sige forargelig, at han begyndte at spotte Dem. Det har jeg aldrig før hørt min snille Fader gjøre mod noget Menneske; men jeg tror virkelig, De kunde ærgre en Sten paa Dem.

Witt.

Dem ogsaa?

Judith.

Hvorfor ikke? ... Eller tror De, at det kan være nogen Fornøielse for et Menneske, som kanske har lidt mere Tro paa Dem end de andre og gjerne ønsker, De skulde opnaa nogen Fremgang, — om ikke andet saa ønsker jeg det for Grabows Skyld, som vilde tage sig meget nær, det véd jeg, om det ikke gik Dem heldigt — tror De virkelig, at det kan være nogen Fornøielse altid at staa og se paa, hvorledes Deres Kammerater allesammen gjør Nar af Dem og har Dem til bedste blot for Deres aparte, underlige Væsens Skyld? Og saa slige Svar paa alt! — som De var født igaar ... netop igaar! De ler og slaar sig lystige over Dem og har Dem til Skive, hvergang jeg har set Dem sammen med dem. Og Orning! — Jeg forsikkrer Dem paa, han nedlader sig ikke engang til at lægge Mærke til Dem!

Witt.

Orning?

Judith.

Ja Orning ... netop Orning! Var jeg en Mand, i Deres Sted, før jeg skulde lade mig overse af en saadan hovmodig Orning eller give ham Indtrykket af, at jeg veg for hans store Ord, før skulde de faa tage alt det Blod, som var i mig — til sidste Draabe! Men De bryder Dem ikke om nogenting ... ikke om nogenting!

Witt

(gaar pludselig nærmere).

Frøken Judith! De har Ret, — jeg har virkelig hidtil aldrig brudt mig om, hvad de siger. Det rører bestandig saa lidt ved, hvad jeg har i Tanken ... det svarer ikke paa noget af det. Og saa har jeg vænnet mig til at lade dem le. Det har været mig saa ligegyldigt, som om det snede eller regnede udenfor ... det var intet at svare paa. Men fra denne Stund af ... fra jeg har set Dem med Taarer i Øinene, Frøken Judith! — for min Skyld — fra denne Stund af skal det blive anderledes! Jeg skal vogte paa mit Væsen. De skal ikke faa Ydmygelse af det, — skjønt jeg vel véd, at det først er, naar jeg staar for alle Mennesker som en Kunstner, at jeg egentlig kan tale frit og aabent om alt mit, det jeg vil have frem, uden at misforstaas og udlees!

Judith.

Jeg vidste, De vilde love mig det, fordi De i mig — baade i mig og Jomfru Grabow, — har oprigtige Venner, som tror paa Deres Kunst!

Witt

(varmt).

Mit Billede er halvt færdigt ... Jeg har et Haab for det, som jeg ikke tør nævne i Ord for ikke selv at svimle paa Haanden, der nu maa være fast og rolig. Tak, Tak, Frøken Judith!

Professoren

(kommer ind fra Baggrunden med Brevet i Haanden, ser dem og studser, — med hævet Stemme).

Hr. Witt! — det er sidste Uge i August! ... (idet han gaar hen til Stafeliet og sætter sig tilrette) Overflødig Tid for Dem naturligvis, men undskyld, at jeg er nødt til at bruge min ...

(Begynder at male.)

Witt

(staar et Øieblik uvis; derpaa idet han gaar ud tilhøire).

Tak, Hr. Professor!

TIENDE SCENE.

Professoren. Judith (gaar hen og betragter sin Fars Maleri).

Professoren.

Har Du lagt Mærke til, hvilken næsvis og paatrængende Natur der er hos det unge Menneske? Nu for Eksempel blev han igjen, efterat de andre var gaaede! Nu ja, (kræmter) Du forstaar, jeg har jo intet imod, at Du underholder Dig med, hvem Du vil, aldeles intet! Jeg siger blot, han kjeder ... skrækkelig. (opmærksom) Hvad tænker Du paa, Judith!

Judith.

Hør Far! Den lille Dam der tilvenstre med Bjerken ved Siden — det falder mig virkelig ind ... den ligner saa den, som jeg altid var saa glad i paa det Maleri af Dig, som hang i Olietryk i Pensionen i Schweitz ... Og lad mig se, — nu husker jeg en lignende fra to andre Malerier ogsaa! ... det hos Figenbaum og det, Du véd, som gik til Amerika i det Aar, jeg reiste ... Der maler ingen saadan en Dam med en speilende Bjerk, som Du, Far!

Professoren.

Hvad siger Du? Du mener dog ikke, det er Gjentagelse? — dette er en Dam, som ligger ganske anderledes.

Judith.

Det er mærkeligt, at jeg saadan skal huske dem alle ligedan, Far! — jeg tror ikke, nogen saa let tænker paa Forskjellen.

Professoren

(slaar pludselig en Klat hen i den ene Side af Billedet).

Du har Ret, Barn, der ligger hele Dammen! ... Den skal blive til en Havemur med et Par klatrende Gutter paa, som vil op i Æbletræerne ... Det var sandelig ikke dumt sagt af min lille Judith!

Judith

(træder hen til Billedet).

... Og saa, Far, — den Bondegut paa Hølæsset der ... Er ikke det, — jeg mener nu især ved Benene, — noget for blødt, sydlandsk? ...

Professoren.

Hvad? — Hvad mener Du?

Judith.

— noget, som ikke passer ... som ikke er rigtig sandt og naturligt, naar det skal være en kraftig, norsk Bondegut, som er vant til at færdes i Fjeldene, — og det skal det jo være, ikke en saadan ... sydtysk Idyl!

Professoren

(vender sig pludselig mod hende).

Hvem har? — — — (der gaar en Tanke op for ham) Ah saa! — saa —

Judith.

End om Du kunde faa fat i en Model, Far ...

Professoren.

Ja, ja! —

Judith.

... en rigtig god!

Professoren.

Saa — saa ...

Judith.

Det er vist saa let at faa den betids.

Professoren
(langsomt sukkende).
... vist saa let ... (Penselen falder ned; han tager den straks op igjen.) Javist! ... (springer op og gaar heftigt frem og tilbage.)

Judith.
Men hvad gaar der af Dig, Far!

Professoren.
Ingenting ... intet, mit Barn! (paataget let) Men ser Du, Judith! Du har nu ikke Ret i alt heller ... Forkortningerne i de Ben der er tilfældigvis netop noget af det heldigste, jeg nogengang har gjort! — (sætter sig igjen) — Ak ja, det skjønner nu ikke Du — (gjør nogle Strøg med Penselen, nynner): la la la ... la la la ... Ja ja ... — (efter et Øieblik Grublen, pludselig) — — Og Du synes, det er saa kjedeligt her mellem alle disse Malere? Det kan jeg egentlig ikke fortænke Dig i; en ung Pige vil have andet Selskab.

Judith.
Men det har jeg jo sletikke sagt, Far!

Professoren.
Ikke sagt? — da synes jeg, det var det, Du bragte paa Bane nys.

Judith.
Ja, det med Orning ja.

Professoren.
Ser Du! — og er Du saa kjed af det, som jeg bare synes er rimeligt, her i denne Tid, da vi alle har saa travelt med Udstillingen, saa foreslaar jeg dig en Tur, som Du baade vil have godt af og more Dig ved, — komme hjem igjen fra som en rigtig dugfrisk Rose, der kan tage sig ud paa Ballerne ... Du maa vide, jeg har glemt at fortælle Dig, at Du er buden op til Oberst Ramm paa Hadeland ... Det er Generalindens Svoger ... et saa udsøgt hyggeligt Hus ... tre muntre Døttre ...

Judith
(forbauset).

Reise! — bort fra Dig?

Professoren.

Kun en kort Tid for disse fire, fem Uger til Udstillingen. Jeg syntes, det var nok saa fornuftigt, og — jeg har sagt ja til det.

Judith.

— til at skulle reise — væk?

Professoren.

— imorgen ifølge med Oberst Ramm ja — som reiser hjem.

Judith.

Men Far, hvad er det for et Indfald? ... Jeg er jo nylig kommet herhjem til Dig.

Professoren.

Kjære Barn! — Generalinden har alt i Formiddag faaet mit ja paa Indbydelsen, og da véd Du, jeg gjør det ikke om. En fire fem Uger, Judith, det er dog ikke saa lang Tid!

Judith.

— at være skilt fra min Far, som jeg ikke har været hos paa tre Aar!

Professoren
(opbrusende).

Aa, man kan skille sig ganske anderledes fra sin Far end ved at reise en Tur paa Landet! (i en mild Tone) — desuden Du skriver naturligvis saa ofte Du vil ... hver Dag om Du lyster.

Judith
(heftig).

Men Far, — dette vil jeg ikke!

Professoren
(gaar hen til hende).

Hør, Judith! lad mig kun sige Dig et Ord: Dette vil jeg! (Gaar ud.)

ELLEVTE SCENE.

Judith
(alene).

Dette vil jeg! — — Ah saa ... det er Generalinden, som har faaet dette istand. (indigneret) En sand Bortførelse ... i Bur hos hendes Svoger! — — Afsted maa og skal jeg altsaa ... Jeg kjender Far, naar han først har sagt noget paa den Maade, saa nytter det ikke at rokke ham ... Og did! — allerede imorgen ... uden saameget som at nogen blir underrettet om det ... Hvad vil Witt tænke? — han vil tro, at jeg reiser saa ganske ligegyldig for ham og hans Kunst, og det har han sletikke fortjent af mig, — han, som har betroet mig saameget om sin Kamp og Strid! Reise uden saameget som at spendere et Farvel paa ham? Han vil blive ulykkelig! kanske endog komme til at arbeide slet paa sit Maleri! — og at han skulde tænke lavt om mig, det vilde jeg ikke for alt i Verden ... (lytter) ... De er derude i Atelieret allesammen og kommer vist om lidt for at faa Besked, det er jeg vis paa, — alle undtagen Witt ... siden de saa, jeg var herinde idag. — Aa jeg kjender dem! ... Vindem stjæler mine Hansker, og naar Grabow ikke kunde finde Silkesløifen, saa véd jeg godt, hvem der har taget den. Det var Nysen. Men Fjeldbo er værst med sine evige forblommede Anmodninger om at faa male mig i Nationaldragt! Han stirrer paa Dørklinken, naar jeg blot har lagt Haanden paa den, og holder lange Taler for mig. Kommer han ind, var han godt istand til at tage Rosen der i Fars Glas og gjemme den. Han gjør det, det er jeg vis paa! Og derfor — redder vi den (tager Rosen og sætter den i Brystet) ... Den eneste, som intet tager, er Witt! — — (farer op) Jeg hører dem, der kommer de! Jeg er sletikke i Humør til at høre paa deres Vittigheder ... tager sit Hækletøi og springer ind i Sideværelset tilvenstre. Garn-

nøstet falder derunder paa Gulvet, saa at Traaden oprulles efter hende, idet hun gaar ud af Døren.)

TOLVTE SCENE.

Fjeldbo. Nysen. Vindem. (Lige efter) Witt.

(Alle ind fra høire.)

Fjeldbo

(kommer ind, ser sig om).

Saa...

Nysen

(bagom ham).

Ingen?

Vindem.

Gaaet begge!

Nysen

(hen til Professorens Maleri, overrasket).

Nei, vil I se! ... overstrøget ... hele Dammen klattet over.

(De andre derhen.)

Vindem.

Ja saamæn!

Fjeldbo.

Ja ha ... san. — Forresten ikke andet end, hvad jeg ogsaa tænkte.

Nysen.

Nu begriber jeg, hvorfor Witt kom ud saa rød i Kammen (hen til Døren tilhøire) Kom ind, Witt! her skal Du se ... Her er ingen ...

Witt

(ser sig om).

Ingen? ...

(Gaar hen til Maleriet.)

Vindem

(til Witt).

Det var altsaa det, I trættede om?

Witt.

Jeg har ikke sagt et Ord.

Nysen.

Nei hør ham!

Witt

(afsides ved Maleriet).

Det er forresten ubegribeligt. Skulde det virkelig være hende, som alligevel har givet ham et Vink? (Vindem staar sentimentalt fordybet ved Judiths Plads med Armen over Gyngestolryggen, som han af og til følelsesfuldt vugger, og rører ved Mappen, der ligger opslaaet der. Fjeldbo synes utilfreds over, at Vindem har optaget den Plads, og gaar derunder om og lugter sværmerisk til alle Potteplanterne.)

Nysen

(kommer til at støde med Foden til Nøstet, saa det triller foran ham; tager det op og ser paa det).

Ah! hvilken yndig Mangel paa Ordenssans — hos en Kunstners Datter! ... (gjør en Gestus, som han rask vil putte Nøstet i Lommen, men opdager Traaden, som hænger ved, og lægger det hen paa Bordet. Fjeldbo spankulerer over Traaden, saa at han kommer til at trække Nøstet ned igjen. Han tager det op, staar en Stund og stirrer paa det og nærmer det saa stjaalent til sine Læber) Hvad gjør Du der? Jeg mener, Du staar og spiser det Nøste, Fjeldbo! — det er farligt at faa Traad i Maven!

Fjeldbo.

Jeg? — Aa Vrøvl! ... (kaster Nøstet som ligegyldig fra sig hen paa Bordet igjen, saa det ruller ned og hen imod Witt. Idet han foragtelig ser paa denne, der halv distræt tager det op.) — Den Stud er aldeles blottet for enhver erotisk Sans.

Witt

(for sig selv ved Maleriet).

Det maa være hende, som har givet ham Vinket ... det er umuligt andet — aldeles umuligt! (Leger i Tanker med Traaden, som han holder i Haanden; pludselig opmærksom.) Hvad? Traaden gaar jo ind ad Døren til Stuen ... (med et Blik hen paa de andre) Og saa gjætter de ikke, at hun er derinde! — (pludselig heftig) Jeg maatte kunne faa tale med hende ... blot for at faa Vished, om hun virkelig i den Grad har stolet paa min Dom! ... Det er umuligt andet end, at hun har gjort det ... og saa gaaet blindt og tappert lige paa. Men Vished ... Vished! ...

Fjeldbo

(som indigneret iagttager Vindem, der fremdeles sværmer ved Judiths Plads).

For et kulturbedærvet, kvalmt Føleri. Nu gaar vi ... jeg finder ikke, vi passende kan give os til at bo herinde! (utaalmodig i Døren) ... Vi mister Dagen, Vindem!

(Vindem gaar tvær med ham.)

Nysen

(idet han ogsaa gaar).

Hi ... hi! ... her skal Du se to forbindtlige Venner, Witt! — Rivalerne passer hinanden op som Smede.

TRETTENDE SCENE.

Witt (alene). (Lige efter) Judith. (Senere) Jomfru Grabow.

Witt.

Hm, dette kunde kanske være en Telegraftraad, — blot jeg dristede mig til at rykke i den! (gaar raskt hen og banker paa Døren tilvenstre) Frøken Judith! ... (Judith aabner Døren) Om Forladelse, Frøken Judith! ... kun ... kun ... kun et Ord ... (idet hun træder ind, iler han hen og peger paa Maleriet) Har De sagt Deres Far, hvad jeg mente om Maleriet?

Judith

(fremmed).

— sagt min Far?

Witt.

Ja, givet ham Vink — paa den ene eller anden Maade ... Hvad sagde han ... han forstod nu vel ikke, det var mig? Aa tal ligefrem, som De pleier, Frøken Judith! Han forstod nu vel ikke, at det var mig, som havde sagt det?

Judith.

Jeg fortalte ham det ikke ialfald — det kan De stole paa. Og nu vil jeg sige Dem Farvel, Hr. Witt! Jeg skal reise imorgen ... til Hadeland.

Witt.

Reise imorgen! ... Og naar kom det paa?

Judith.

Det er ikke en halv Time, siden Far bestemte det.

Witt.

Saa — — reise! ... Og tør jeg spørge for hvor længe?

Judith.

Jeg blir borte fire, fem Uger; jeg kommer først igjen til Udstillingen.

Witt.

Fire ... fem Uger ... Netop disse fire, fem Uger ... som jeg har igjen at være her ... at kunne komme her i Huset! ... Og i dem skal jeg ikke længer faa se Dem? — Det blir for mig som at sidde her igjen i Mørke! ... Jeg vil komme til at savne Dem, Frøken Judith ... som man savner Sol! — — (rask) Nu ja, — man faar kunne det ogsaa. Hovedsagen er blot at naa Maalet! ... Reis De, Frøken Judith! — jeg skal sidde og indbilde mig, at De staar og ser paa, naar jeg maler. Og hvem er det, De skal besøge deroppe?

Judith.

Jeg skal til Oberst Ramm.

Witt
(ivrig).

Generalindens Svoger? ... Det er en Onkel af Orning det.

Judith.

Jeg er buden did og Fader har sagt ja.

Witt
(opbrusende).

Og saa reiser De? — De reiser virkelig? ... fast? ... bestemt? ... som en anden Dukke!

Judith.

Far vil det!

Witt.

Far? det vil sige Generalinden ... det vil sige

denne glatte Orning! — Det er jo til Generalindens Søster og Svoger, det er ikke vanskeligt at se! — — (tungt) Og dette vil De, Frøken Judith? De vil det virkelig? — (vemodig) ... De synes kanske, det kunde være lysere og lettere deroppe, hvor man morer sig. Her faar De blot høre saameget, som kan tynge. Saadant alvorligt, som jeg har pint Dem med, passer ganske vist heller ikke for en ung livsglad Kvinde, som har den muntre Verden foran sig til at faa Hyldning af. Jeg har ikke tænkt paa det eller rettere, — jeg har ikke kunnet andet! Den Reise er altsaa ganske efter Deres Sind? De ønsker den endog selv ... glæder Dem til den?

Judith.

Jeg? — nei! ... Men Fader har sagt ja.

Witt.

Da vil jeg nu sige Farvel til Dem, mens der endnu er lidt igjen af den Judith, den friske, villiestærke, skjønne, uafhængige Judith, som jeg har beundret.

Judith.

Hr. Witt!

Witt.

Et Menneske, som siger Adiø til sin Villie, siger Adiø til sig selv ... og derfor — blir det ogsaa et saadant tungt, langt Farvel for mig. Jeg maler ikke mere her i Landet, — jeg gaar til Amerika ... har intet her at opnaa —

Judith.

Witt!

Witt.

Ja Witt! — Jeg vil være ærlig mod Dem, har ingen Grund til andet ... den temmelig ilde ansete Elev af Deres Fader, som heder Witt, bor paa et Kvistkammer og gaar med den latterlige Indbildning, at han skal kunne begynde at erobre sig et Navn — om fire fem Uger senest, og som ovenikjøbet har

den Anmasselse at — elske Dem, Judith Stenvig ... i den Grad, at uden Dem vil han ikke have noget Maal i dette Liv, ikke se noget, som det er værdt at anstrenge sig for, ikke blive berømt, ikke kjæmpe, ligesaa vist som han med Dem har det altsammen! Og denne tvilsomme Størrelse svigter De, som rimeligt i denne Verden efter vore forskjellige Kaar! men ikke rimeligt for en Kvinde som Dem, der har Tro til ham. Det er forfærdeligt, Frøken Judith! Denne Mand forlanger kun fem Uger; hans Livs Glæde, hans og det, som er ham mere end ham selv, hans Kunsts Liv og Død beror paa disse fem Uger. Han begjerte kun fem Uger, fem Ugers Kredit hos den skjønne Judith Stenvig, hvis Hjerte han ovenikjøbet troede, var hans bedste Talsmand. Men hun har desværre Undskyldninger! — hun har kommet til at overgive al sin Mening og Villie til Generalinde Orning! ... og nu skal det altsammen i eleganteste Skikkelse sendes op paa Landet til Generalindens Svoger og derfra ved passende Anledning besørges til sin rette, af dem bestemte, Eiermand, Hr. Orning! Det er derfor jeg siger Adiø, Frøken Judith! — Den Judith, jeg har elsket, vil altid leve i mit Hjerte ... altid! ... (nærmer sig) og hende vil jeg til Erindring om et taust, rigt, o saa usigelig skjønt! Forhold bede om ... den Rose, De bærer der paa Brystet? — den anden vil jeg hade!

Judith.

De vil hade mig, fordi jeg maa reise? ... fornærmer mig dertil saa blodigt, som det blot gaar an! Thi vel er jeg ikke meget erfaren i saadant; men det véd jeg, at det maatte være en lavtfølende, svag, foragtelig Kvinde, som lod sin Kjærlighed bero paa, om den, hun holdt af, var heldig eller ikke med et Maleri. Og det er saadan, De har talt ... (heftigt udbrydende) saa oprørende som vel muligt! — Men det skal De vide, at en Kvinde, som holder af nogen, hun holder ikke af ham paa fem Ugers Kredit, hun gjør

det straks, enten hans Maleri duer eller ikke! ja hun har sin Glæde af at give ham — saadan en Rose, før det duer ... (idet hun rækker ham Blomsten) sige ham, at, hvad hendes Sind og Villie angaar, saa behøver han slet ikke at sige Adiø til dem, fordi hun maa reise paa Jernbanen.

Witt

(griber begge hendes Hænder).

Judith! ...

Jomfru Grabow

(som imidlertid er kommet ind fra Havedøren med et Fad med Æbler, stanser forskrækket, saa at Fadet falder i Gulvet og knuses, og Æblerne ruller udover).

Naa det maa jeg sige! ... Judith! ... Og Professoren! ... Generalinden? ... (folder Hænderne) ... Nei, jeg siger ingenting ...

Witt

(uden at slippe Judiths Hænder).

Ingenting, Grabow! — nu? — I Deres Sted vilde jeg holdt slige Taler at ... at ... men det er umuligt at finde Ord for det ... De danser rundt for mig, Grabow! ... jeg tror, jeg er svimmel ... Ingenting, siger hun! ...

Judith.

Nei, — ingenting, kjære, kjære Grabow! ... ingenting til Far, før jeg kommer hjem igjen fra Reisen ... da har vi Udstillingen.

Witt.

Ja, naar vi har seiret.

Judith.

Enten vi seirer eller ikke!

Jfr. Grabow

(idet Teppet falder).

Og Generalinden! ...

TREDIE AKT

Samme Atelier som i anden Akt, — nu indrettet til Elevudstillingen med nogle Stafelier, hvorpaa overdækkede Billeder. Ornings Maleri i en prægtig Ramme indtager en fremragende Plads og er ligesom Professorens afdækket. Et af Stafelierne staar tomt.

FØRSTE SCENE.

Generalinden (staar foran sin Søns Maleri). Professoren (gaar frem og tilbage).

Generalinden
(idet hun lader Lorgnetten falde).

Berolige Dem ... berolige Dem, min Ven! Dette tager De saa altfor heftigt ... Ethvert Indtryk griber Dem saa stærkt. Og hvad beviser saa tilsidst de Par Ord til hendes egen Fader?

Professoren.

De Par Ord? — en hel lang Forelæsning paa tre Sider om Kvindens usvigelige Ret og Pligt til at hævde sin egen Mening i sine Hjerteforhold. Jeg har ikke kunnet sove for det Præk.

Generalinden.

Aa, Professor! Tro De mig. Saadan en liden Forelskelse lige efter Pensionen skal man tage for, hvad den er, — et af disse uberegnelige, barnagtige Indfald, som man blot behandler med Ro og Klogskab og lader, som man ikke ser.

Professoren.

Ro og Klogskab! — Imod Judith? ... Jeg? ... Ak, jeg forsikkrer Dem, ... siden igaaraftes, hun kom hjem, har jeg næsten ikke kunnet se paa Barnet uden at være nær ved at — tage Bladet fra Munden, ... bruse ud ... Jeg maa have Luft! — Og hun ser saa alvorlig paa mig. Nei, der er noget iveien!

Generalinden.

Javist — javist, kjære Professor! — vi maa blot vogte os for at puste det op! — — Det var vistnok ikke heldigt, at hun tilsidst fik sat igjennem at komme hjem igjen, før Udstillingen var forbi, og denne Hr. Witt fjernet; men det lille indtagende Trodshoved vidste at sætte sin Villie igjennem ...

Professoren.

Hun vilde ikke, nei — — og naar hun ikke vil, saa vil hun ikke! — det har hun efter mig.

Generalinden.

Hun har saa meget, som man maa beundre og holde af, efter sin store Fader; men — netop af denne sidste Egenskab var det maaske lykkeligere, om hun som Kvinde havde lidt mindre. Først og fremst maa vi dog ikke lade hende mærke, at vi beskjæftiger os med hende; hun maa føle sig i sin fulde Frihed. Om en Uge er jo denne Herre borte herfra, og i Løbet af den skal vi nok beskjæftige Judith. Vi har Selskaber og Kjøreture ud til mine Venner paa Landstederne. Min Søn brænder blot efter at faa vise hende sin hele Opmærksomhed og kommer, det véd jeg, allerede idag for at invitere hende til at følge med os paa en længere Kjøretur imorgen, — saa faar vi beholde det kjære lille Væsen hele Dagen.

Professoren.

Ak, Generalinde! — jeg har længtet efter det Barn de fem Uger, hun var borte, mere end jeg vil fortælle. Men nu, siden jeg ikke tør tale aabent med hende ... ikke se hende rigtig i Øinene, skyr jeg næsten at træffe hende. Jeg kan ikke med at gaa paa Kattefødder. Det kan hun heller ikke, det véd jeg. Kort Proces, det er min Sag! Jeg kunde fristes til straks at tale aabent med hende og sige hende, hvor hun bedrøver sin Fader med dette ... Jeg tror ikke, hun gjorde det, Generalinde, naar jeg bad

hende om det, og hun saa, hun gjorde mig Sorg, — nei, jeg tror ikke!

Generalinden
(hovedrystende).

... Man tør jo sige til en stor Mand, hvad man ikke vover til almindelige Mennesker, og hvad jeg vil bemærke er, at De neppe har synderlige Erfaringer om, hvad der foregaar i et ungt Pigehjerte, kjære Ven! Overlad det til Deres gamle Veninde, som kan have et Blik for saadanne Ting, — og som (spøgende) er næsten lige saa forelsket i Deres Datter som hendes egen Søn ... (med et Blik gjennem Lorgnetten mod Ornings Billede) Hvor Deres Dom om min Søns Maleri har glædet mig. Feilfrit og gjennemtænkt! — det var to gode Ord, Professor! ... (hun rækker Professoren Haanden, idet hun gaar) — — En Smule for liden Dristighed, siger De. Den kommer nok. Det er en Egenskab, han ikke mangler; men min Georg har mulig netop villet være forsigtig ... Ja, vor søde lille Judith!

(Ud tilvenstre; Professoren følger hende.)

ANDEN SCENE.

Orning (slentrer ind fra Baggrunden). (Senere) Klem.

Orning.

Ingen her endnu! — — — — Det skulde dog være interessant at se, hvad denne Witt er kommet med, — det er nok min Rival det! Fyren er istand til noget af hvert, naar det gjælder om at ligge Folk iveien ... (gaar hen til det tomme Stafeli) — — tomt! ... Virkelig? ... Han har virkelig klikket? Men det er jo næsten umuligt! Jo, Manden er der ikke, det er det visse ... Naa, det var jo det, man kunde vente, — ingenting! ... Vind og Veir! ... (stanser) Jeg véd ikke, men jeg maa have været noget nervøs paa den Ting. Jeg føler ordentlig, det letter nu. Det er, som Horisonten med ét er klaret fra den Side. Der er ialfald ingen Tvil om, at hun har været ikke lidt forgabet

i hans Talent, — at hun har ventet sig noget uhyre af det. Nu, Skuffelsen vil blive desto grundigere. Jeg haaber, han vil komme i den ønskelige Belysning. Fyrens Ulykke er, at det, han har, ligger i et for mørkt Kjælderrum, saa han slet ikke kan faa fat i sine Ideer, naar han skal bruge dem. — Naa ... naa, saa er han afveien! Jeg synes virkelig, hele Atelieret med ét har faaet et lysere og hyggeligere Præg ... (stiller sig foran sit eget Maleri) Tager sig ikke ilde ud! — en vis fornem Behandling, det faar man ialfald lade mig ...

Klem
(idet han træder ind).

Nei se, der er han jo! — selve Manden! Jeg har jaget efter dit Spor i hele Morges. Jeg tænkte, at en fulminant Notis i Avisen, idetsamme Udstillingen begynder, er ikke afveien ... (stiller sig foran Maleriet og betragter det) Véd Du hvad, Orning! oprigtig talt synes jeg ikke om, at Du skal være med paa at udstille dit Billede her i Professorens Atelier som en saadan Elevsag. Du er vokset ud af den Trøie nu ... For der er naturligvis ingen Tvil om, at Du nu i Publikums Øine konkurrerer med selve Professoren. Selv er han saa blind i sin Storhed, at han aner det ikke engang, men ganske unbefangen roser Dig over en lav Sko — beset og ubeset! Noget saa stort som han selv, er naturligvis utænkeligt. Men hør, Orning! til den Artikel, jeg skal skrive om dit Billede, faar Du levere mig et Par Synsmaader, — Stikord, om Du vil. Du kjender Dig naturligvis selv bedst, for Eksempel, hvad Du nu egentlig tror, er dets stærkeste Side, og helst vil have udhævet.

Orning.

Er der noget at sige, saa blir det nu først og fremst, at jeg er en Smule mere kunstbevidst end vanlige Kunstnere ... har min Styrke i at lade Helheden, Totaliteten virke. Man tør nok sige, at der

ikke er en eneste Detail, som ikke tjener Totalindtrykket.

Klem
(tager op Blyant og Notisebog).

Ja bi nu, lad mig notere ... Totaliteten, Helheden ... bevidst ...

Orning.

Jeg mener, Du er forrykt; Du staar da ikke der og noterer ligefrem, hvad jeg siger —

Klem
(ser op af Papiret).

„bevidst" ... Ja hvad andet?

Orning
(indigneret).

Jeg skulde staa i Forbindelse med Avisbedømmelserne! ... man skulde have det at sige, — er Du gal?

Klem.

Aa mellem Presse og Kunstnere bestaar altid et Frimureri, det er da en noksom gammel og hævdet Sag.

Orning.

Mellem Kunstnere? — ja ... de tilhører saa forskjellige Samfundsklasser. Men mellem en — Orning og ...

(Knepser paa Manchetten, som han fjerner et Støvgran.)

Klem.

Hvad? ...

Orning.

Aa jeg siger, Du er nu engang kommet imellem Mennesker, ... i en Familie ... som ... hvis Æresbegreb Du skulde prøve at tilegne Dig ... ialfald have en Anelse om. At blive overrasket af nogen sammen med Dig, som Du staar der med Blyant og Notisepapir i Haanden lige til Avisen! ... give alle disse misundelige, sladdrende Mennesker Grund til at slæbe mit Navn i Smudset! ... (idet han gaar) Kjære, ros mig saa meget, Du vil og kan, men med Forstand

og upartisk. Upartisk, det er Opgaven! Jeg vil ikke engang forevises her sammen med Dig.

(Gaar.)

TREDIE SCENE.

Klem (alene). (Lige efter) Figenbaum. Fru Figenbaum. (Senere) Vindem. Fjeldbo. Nysen. (Alle ind fra Døren i Baggrunden.)

Klem.

Gaa Du! Det er det samme, jeg har Momenterne, og Artikelen skal komme endnu iaften. Lidt Rede paa de øvrige faar jeg dog skaffe mig først. Egentlig er her ikke andet end Orning at skrive om; — men ... upartisk ja!

(Figenbaum og hans Hustru kommer ind fra Baggrunden.)

Figenbaum.

Gaa Du ind, Milla, og hør, om Professoren er kommet tilbage fra Jubilæet hos Generalkonsul Brown ... (hun gaar ud tilvenstre) Han som alle Autoriteterne skulde møde op i Dres ... i fulde Pontificalia for at paahøre Talen, tage sit Glas Champagne og saa gaa igjen ... (opmærksom paa Klem, der staar foran Ornings Billede) ... Pressen alt fordybet i Studier, ser jeg, — over Dagens Løve! ... Saa er det vel tilladt ogsaa for almindelige dødelige at faa kige lidt paa Sagerne, skjønt det heder, at det begynder først imorgen.

Klem

(op af sine Betragtninger).

Alt saa kunstbevidst! — ikke en Detail ... ikke en eneste, som ikke tjener Hovedindtrykket ... Totaliteten! ...

Figenbaum.

Græsselig Pris naturligvis!

Klem.

Det var noget for en Privatmand at indlemme i sit Galleri ... en national Perle!

Figenbaum.

Betviles ikke ... som det staar der, ser det ud, som det baade var prisbelønnet og rost i Aviserne! Saadant noget stort maa man have ordentlig Tid til at se paa (idet han gaar til et andet Billede) Dette er altsaa Nysens ...

(Vindem, Fjeldbo og Nysen kommer ind og ser sig overraskede om.)

Fjeldbo.

Se, se — — saadan nu!

Vindem

(for sig).

Saa — aa, — den bedste Plads optaget! — — af Orning! ... netop den, som jeg havde udset mig. Og mit Stafeli flyttet til den modsatte Side! — Det er dog, hvad man kunde kalde i høieste Grad u—for—skammet! ... (til Fjeldbo og Nysen) Vil I se? — Alt ordnet blot og bart efter Hensynet til vor elegante Medarbeider! ... Det er naturligvis Professoren selv, som har umaget sig med at sætte Ornings Værk i Belysning; han har simpelthen taget min Plads!

(De afdækker under Samtalen hver sine Malerier.)

Fjeldbo.

Din Plads? — Og hvor skulde saa mit staa? Var der nogen af os, som skulde havt den, saa er det vel mig.

Vindem.

Du?

Fjeldbo.

Jeg havde anlagt mit Maleri netop paa den Belysning ... halve Illusionen blir ødelagt for mig.

Nysen.

Forstaar Du ikke, Vindem! — Han havde tænkt at opstille sine Kjør saa, at Frøken Judith skulde gaa som en Sæterjente lige hen til dem, naar hun kom ind af Døren ... men der bortefra maa jo Buskapen brøle for at trække Opmærksomheden hen paa sig!

Figenbaum
(for sig henne ved Nysens Billede).

Hi ... hi ... hi, — man faar Oplysninger.

Fjeldbo.

Aa dine Vittigheder — derfor kommer Du heller ikke længere end til at male bare Kjældermænd og Brandere. De smitter din Kunst, Nysen!

Vindem
(til Nysen).

Der fik Du dit Pas. — Bi lidt, straks faar jeg ogsaa mit, for vi burde egentlig alle afveien ser Du!

Fjeldbo.

Naa! skal der endelig snakkes lige ud fra Leveren, saa vil jeg ikke netop sige, at Du har naaet Bjelken denne Gang, Vindem.

Nysen.

Alt kommer saa meget an paa Høiden, go' Fjeldbo! — og i disse evige Sæterstuer og Fjøs, hvori Du gjør dine Rundkast, er det saa svært kort Vei til Loftet.

Figenbaum.

Hi—hi—hi! ... den Nysen er en morsom Fyr ... (peger paa hans Maleri) ... Et saadant Billede daglig for Øinene er til at faa Humør af ... til at indlemme i sit Privatgalleri, som Hr. Studiosus Klem siger ... I dets Sted ... naar jeg tænker paa, hvormangen trist Stund man kan have foran en saadan ægte Perle, som man har betalt for dyrt — Huh! Jeg har aldrig fundet nogen Trøst ved at hænge de glimrende Kritiker op ved Siden af heller. Det er som den Krog, man har bidt paa!

Klem
(ved Ornings Billede).

Min Mening er nu op- og afgjort om Ornings Værk. Det er som en Mester der har stillet sit Billede mellem talentfulde, — høist talentfulde! — Ele-

ver. Med den Dom kan I alle være tjent, mine Herrer!

Fjeldbo.

Tjent? — — Ho! ho!

Vindem.

Nei véd De hvad?

Nysen.

Og end Professorens!

Vindem.

Aa, han gaar naturligvis i Barndommen, — nu, en saadan Sol gaar op.

Klem.

Naa, Professorens! — jeg glemte det ... Ellers med al Agtelse, saa turde vel ogsaa hans Sager frembyde Sider for Kritiken.

Vindem.

Nei, vil man høre!

Nysen.

Forresten ... den første af os yngre blir nu ubetinget Witt; — bi bare!

Vindem.

— ialfald ikke Orning!

Fjeldbo
(haanligt).

Nei — — — jeg skulde mene det.

FJERDE SCENE.

Professoren (er under de to sidste Repliker kommet ind fra venstre i Kjole besat med Ordener, sammen med) Fru Figenbaum (og har pludselig stanset). De forrige (foruden Figenbaum, Fru Figenbaum og Klem, som efter de første Repliker gaar ud af Baggrunden).

Professoren.

Hvad er det. Mine Herrer!

Figenbaum
(idet han hilser og gaar med sin Hustru).

Kun en naturlig Meningsforskjel, kun en naturlig Meningsforskjel, Professor! De roser hinandens Malerier, saa de blir lidt varme.

Klem.

Ornings Laurbær tillader ikke de øvrige Herrer at sove.

Vindem.

Hr. Klem behager at kalde vore Sager Elevarbeide ved Siden af Ornings! ... Mod Ornings træder nu alt tilbage i Skygge uden Undtagelse ... selv Professorens, lod det til.

Klem
(idet han tager Hatten og gaar).

Jeg maa paa det bestemteste reservere mig imod, at de Herrer har opfattet mine Udtryk rigtig. Forresten en unyttig Diskussion, tror jeg, — jeg anbefaler mig, Hr. Professor!

(Ud.)

Professoren
(halvt for sig).

Saa saa! — saa saa! ... Saa han forsøgte virkelig at rive ned paa ... Det var isaafald første Gang, man her i Landet! ... (med en hidsig Gestus) ... Og dermed gik den Blæksprut! ... Nei, mine Venner, — mente han, at Ros og Dadel skulde paavirke mig, saa traf han den urette Mand! — (ser sig en Stund om paa dem) ... Hvad? ... Forstaar I ikke, hvad han mente? ... hvad I har skaffet den Blæksmører at sige paa Jer? ... at I var noget misundeligt — jeg vil ikke sige, hvad for noget! ...

Vindem.

Aa Hr. Professor; — tal kun ud!

Fjeldbo.

Ja vel!

Professoren
(rystende paa Hovedet).

Ne...i, jeg vil ikke; — for jeg tror virkelig, I gjør Jer selv Uret! Kunstnere er I hver én af Jer, det véd jeg, hvor stort og hvor lidt det nu kan være. Men véd I, hvad en saadan Karl tror, naar han hører den Slags? — Jo først og fremst, at I er nogle Stympere! Folk, som føler Evner og har Tro paa sig selv, er ikke misundelige, de er for fornemme til at være det ... for fornemme siger jeg! Jeg kjender mig selv ... (slaar sig for Brystet) ... Tror I, jeg bryr mig om alt dette her baade Kors og Stjerner imod en rigtig Idé, et ordentligt Penselstrøg, som gjør én varm i Sjælen? Naar alle de, som gir hverandre Ære udenpaa, er døde og borte, saa lever og lyser et rigtigt Arbeide. — Det er Rang det! ... det er Kunstneræren ... Men, ... ja lad mig ligesaa godt tale ud, saa faar jeg Luft! — vidste jeg, at jeg misundte nogen ... gik med den Følelse — blot mistænkte mig for det! jeg tog mine Malerier og kastede dem ud gjennem Vinduet og gik hen og blev Vedhugger! Aa nei, det er en ærlig Bestilling, altfor god! — jeg samlede alle Byens Kunstnere og bad dem én for én at spytte mig i Øinene! Nu véd I mine Anskuelser. Er der nogetsteds, en Kammerat skal faa sin Ret, saa er det her ... her paa mit Atelier ... (stanser rørt) Giv mig Jeres Haand paa det, kjære Venner! jeg synes jeg er saa lykkelig og saa stolt af hver én af Jer ... (ser sig om) ... ja, det vil sige, af Jer, som her er tilstede! Vi, Kunstens Mænd, skal føle nobelt, ophøiet, stort. Gjør vi det, saa, tro mig, saa maler vi ogsaa stort! Det er Feilen ved Mennesket, som gjør Feilen ved Maleren. Tro mig paa det, mine Venner — altid det! ... Og nu Farvel saalænge — jeg vil være alene med Malerierne!

Fjeldbo

(til de andre, idet de gaar ud tilhøire).

Der er nu ingen som han alligevel ... naar han trumfer, saa er det altid Esset!

FEMTE SCENE.

Professoren (alene). (Senere) Judith.

Professoren

(gaar frem og tilbage).

Prægtige Gutter ... prægtige Gutter — naar man blot tager Dem rigtig, og ... dette om Misundelse! det er igrunden godt, at den Witt ikke var tilstede; jeg kan saa let forløbe mig (slentrende hen imod Witts Stafeli og derefter frem i Forgrunden igjen.) ... Ingenting! — — naa der ser man! Snik, Snak og Fraser, saa man bestandig næsten maa tro, der er noget ved Fyren, ialfald faa en Slags Samvittighedsnag for ham, — og saa det samme ingenting igjen! — — — (i Tanker) Forresten denne Gang ikke saa galt ...

Judith

(kommer ind i Sindsbevægelse fra venstre).

Witts Billede var ikke kommet, sagde Onkel Figenbaum ... Ikke endnu? (stirrer paa det tomme Stafeli) Nei, hans Billede ... er ... ikke kommet!

Professoren.

Den Ting synes høilig at overraske Dig, Judith!

Judith

(forskrækket, idet hun ser sin Far).

Mig?

Professoren.

Ja, jeg kan sige Dig, at det slet ikke overrasker nogen anden! — kun hvad alle ventede — naturligvis.

Judith

(dæmpet).

na ... tur ... ligvis ...

Professoren.

Og kanske ogsaa det bedste for ham selv ... det allerbedste! Saadanne Sæbebobler om at blive Kunstner, blot fordi man er lidt uregelmæssig i Hovedet, kan hænge ved saa langt udover Aarene, at man tilslut ikke duer til at blive noget andet. Et sundt, stærkt Menneske kan tage sig noget nyttigere for end at gaa i Kunstnerindbildninger.

Judith.

Far, Du har dog troet paa ham!

Professoren.

Visse Stumper af Anlæg, ja, — som han selv ikke kan gjøre noget ved! ... visse Ideer, som han har vidst at blænde os med. Jeg tviler overhovedet paa, at han kan blive nogenting. Det er selve Manden i ham, jeg tviler paa, forstaar Du!

Judith
(hen imod ham).

Far! Far! — jeg elsker ham! ...

Professoren.

Hvad ... Hvad var det? — Sig, det er ikke sandt, Judith! — en tosset Spøg naturligvis!

Judith
(kaster sig til hans Bryst).

Far! — det er ham, jeg elsker ... O Far! Du skulde vide ...

Professoren
(stødende hende fra sig).

Ti! — Ti, siger jeg!

Judith.

Vi har sagt hinanden det! — — før jeg reiste ... op paa Landet ... Vi havde tænkt at vente til idag med at sige Dig det ...

Professoren
(haanlig).

Det vil sige, Du har ventet paa det Maleri, som

staar derhenne paa hans Stafeli! ... Aa, se kun efter!

Judith
(forsagt).

Han vilde først arbeide for at blive værdig til dit Samtykke ... og — nu er han kanske ikke blevet færdig ...

Professoren.

Arbeide ... for at blive værdig til mit Samtykke! ... Hør Judith, jeg er nu ganske vis paa, at det ikke er bare en Skrue løs han har; han er forrykt ... gal! ... Han har begrebet det selv. Det er derfor han ikke kommer idag. Han har faaet en Raptus af Fornuft, idetsamme han tog i Dørhanken, og saa plukket af igjen ... (med en rasende Gestus) Var han kommet ind, jeg havde slaaet ham ihjel! ... ihjel, hører Du, Judith! Jeg har følt i hele Dag, at der maatte noget til i den Retning! ...

Judith
(endnu forsagtere).

Han har vel i sidste Øieblik fundet, at hans Maleri ikke var godt nok; — han har saa høie Fordringer.

Professoren.

Naturligvis maattet kassere, som han pleier! Fordi han ikke kan faa Tingen istand! fordi han selv er kassabel! Og desuden ... Maleri? — Om hans Maleri var Guld, hvad har jeg med det? ... Gir jeg kanske min Datter til et Menneske, fordi han maler? — Jo—o han maa være forrykt ... binde splitter pine fra Forstanden! ... Og Du med!

Judith
(nærmer sig igjen).

Far ...

Professoren.

Nei! ... nei — gaa! ...

Judith.

Far!

Professoren
(udbryder).

Har jeg holdt af Dig saa lidt? ... Har jeg fortjent det af Dig? (gaar hen og sætter sig. Sidder og stirrer ud for sig ... sukker) ... Judith! — jeg var saa glad i Dig ... det véd Du ... jeg var saa glad i Dig, Judith! Det var, som hele Huset var blevet saa lyst for mig ... saa muntert ... som jeg havde faaet noget mere at arbeide for! ... Nu er det, synes jeg, næsten som Du er død for mig, Judith! — graat i graat igjen overalt! ... Eller hvad skulde jeg have at glæde mig til? — vor Lyst og Villie gaar nu hver sin Vei. (sidder en Stund med Lommetørklædet for Øinene) ... Den Stodderkonge ... arbeide for at blive værdig til mit Samtykke!

Judith.

Far! Far ... jeg elsker ham!

Professoren
(hovedrystende).

Javist, — javist! ... Du elsker ham! ... Hvad har det saa at betyde at have en Datter, som er éns Øiesten? — for hvem man har drømt en hel lykkelig Fremtid ... en høit hædret Stilling i Landet ... at have sat sin Glæde i de Tanker! Jeg levede i dem ... At se Dig som en anset Hustru i Orningfamilien — det var mit Livs Drøm! mit Livs Drøm, Judith! ... Judith, Judith, hvorfor gjorde Du dette?

Judith.

Far! — — jeg kunde aldrig i Evighed tage Orning!

Professoren
(mekanisk, tonløst).

Du kunde ikke, mener Du ... nei naturligvis ikke — nu!

Judith.

Aldrig! ... aldrig! — —

Professoren.

Nei ... nei ... naturligvis! — — — Og dermed er den Vise ude. Hvad magtpaaliggende er det vel og-

saa, at mit Smule Korthus er blæst overende og at jeg sidder her igjen som en Nar og Dosmer over det? ... Male nu? — Aa ja! ... for at skrabe Penge sammen, for at Du ikke skal komme til at mangle ... male, saa længe jeg kan røre Haanden, for at Du ikke nogengang skal komme i Nød — for at Du altid skal vide, hvor Du skal gaa hen, Judith! naar dette Menneske ruinerer Dig og atter ruinerer Dig! ... Jeg skal male ... male ... bare male! — saa glemmer jeg alt dette, jeg har sat mig i Hovedet ... Stol Du blot paa mig, lille Judith! ... Naar Du vil tage Møllestenen om Halsen ... Hvorfor saa ikke bumse ud med Dig? Jeg har jo ingen anden end Dig. Ser Du, Judith, jeg glemte at holde af din Moder, i den Tid tænkte jeg blot paa mine Malerier, — derfor faar Du det nu altsammen! ...

Judith
(hen til ham).

Far, jeg blir hos Dig! Jeg vil være det, jeg er — en Kunstners Datter ... din Datter! Intet i Verden skal nu faa mig fra Dig!

Professoren
(hovedrystende).

Intet, siger Du — — — end Witt?

Judith
(boier sig over ham, lægger Armene over hans Skulder og kjærtegner ham).

Intet, Far! — Jeg vil være hos Dig ... elske din Kunst ... leve for den ... ikke vide af noget andet end den! ... Jeg vil sidde hos Dig i dit Atelier, som jeg gjorde, da jeg var Barn! Du hører ikke paa mig, Far! (sætter sig fortrolig ind til ham) Jeg sad og legte og undrede mig altid over, hvad nyt der skulde komme til i Billedet. Jeg fulgte med, om ikke Du lagde Mærke til det. Du skabte det frem altsammen som et Eventyr og naar Du syntes, Du havde faaet det rigtig til, blev Du saa lys i Ansigtet, og saa nynnede Du. Ser Du, alt fra den Tid har jeg elsket Kunsten

og troet, den var en gladere Ting end alt andet paa Jorden ... Jeg har sværmet for Dig og din Kunst al min Livstid! ... Men Du hører ikke, Far!

Professoren.

Javist ... Du og jeg kunde nok leve lykkelige sammen, min forstandige lille Judith!

Judith.

Og saa skulde vi bare være Kunstnere ... blot leve for Kunsten, Far!

Professoren.

Javist, Barn!

Judith.

Ingen Generalinde mere eller saadant noget!

Professoren.

Hun har altid været meget for mig og altid givet mig et godt Raad, naar jeg trængte til det.

Judith.

Ja men nu maa din lille Judith være alt for Dig. Vi kommer til at trække os lidt bort fra den Omgang i den første Tid, Far!

(Det banker paa Døren fra Elevernes Atelier.)

Professoren.

Det banker paa. Det er bedst Du gaar! (han fører hende kjærligt tilvenstre mod Døren) ... Nu ... nu, som Du vil, — som Du vil, lille! ... Din Far glemmer aldrig ... aldrig, hvad Du har gjort for ham idag! — (idet han vender sig og gaar tilbage, staar Judith endnu lidt og ser efter ham ... styrter med en fortvilet Gestus ud.) ... Mit stakkars Barn! ... (det banker igjen paa.) (Idet han gaar hen og sætter sig ved et af Malerierne.) Kom ind!

SJETTE SCENE.

Professoren. Witt (træder ind bærende sit Maleri; det er tilhyllet).

Witt.

Jeg kommer med mit Billede.

Professoren.

Værsaagod ... sæt det paa dets Plads.

Witt

(uden at efterkomme Opfordringen).

Jeg kommer saa sent, fordi jeg gjerne vilde faa Deres Mening om det, Hr. Professor.

Professoren.

Sæt det paa dets Plads!

Witt.

Der afhænger saa meget af det ...

Professoren.

Saa! — ja, om De kan blive ved. Sæt det der! Naar dets Tur kommer, skal jeg se paa det. ...

Witt.

Det er, fordi jeg bagefter gjerne vilde tale med Dem, Hr. Professor! — — — om noget, der berører Dem personlig, noget meget vigtigt ... Jeg har opsat det, til jeg har kunnet vise frem noget, som kunde give Dem Tro paa mig. Det er derfor, jeg beder Dem se paa Billedet nu.

Professoren.

Jeg har intet at tale med Dem om, det jeg véd, — intet, jeg vil tale med Dem om! ... Jeg har travlt.

Witt.

De vil ikke se paa Billedet? — ikke tale med mig? Det gjælder alt for mig — alt, Hr. Professor! De vil ikke! Javist, jeg indser jo nok, at De ikke kan tænke andet, end De nu gjør. Men jeg véd dog, at De i sin Tid saa noget hos mig, som duede, og det var Deres Øie for det, jeg har at takke for mine første Fremskridt. Jeg fik Følelsen af, at jeg ogsaa kunde have Vinger, og prøvede paa. Men hvergang jeg saa kom til at se, hvordan De malede og fik alt saa helt og klart og fuldendt, saa tabte

jeg igjen Modet. Jeg fløi stadig som en blind Fugl mod en Mur, og denne Mur var Deres mægtige Kunst; thi, uagtet jeg er saa ung, er der ialfald neppe nogen, som forstaar, at De er en stor Maler, bedre end jeg!

Professoren
(ironisk).

Takker!

Witt.

Hidtil var jeg altid modløs ...

Professoren.

Men nu?

Witt
(stolt).

Har jeg ladet Lærredet staa og fuldendt det. Jeg haaber, det ialfald skal findes at eie noget Værd.

Professoren.

Min ringe Mening om det skal De faa siden sammen med de andre. De maa undskylde, at jeg ikke ser mig istand til at behandle Dem som nogen Undtagelsespersonlighed. Jeg har ikke Tid og vil ikke have Tid. Behag at sætte Deres Billede hen paa sin Plads, — eller tag det med Dem!

Witt
(der imidlertid har sat Billedet hen paa Stafeliet, idet han skal gaa).

Om ikke De stoler paa mig, fordi jeg kan være en Ubetydelighed, saa stoler ialfald jeg fuldt og helt paa Dem, Professor Stenvig! — at De paa denne for mig afgjørende Dag ikke skjænker mit Maleri et blot flygtigt Øie, men at den Dom, jeg faar fra Dem, er, hvad De efter Deres Samvittighed vil udtale om mit Billede. (dvælende, idet han gaar ud) Min Lykke staar paa det, Professor! De afgjør, om jeg skal blive en Kunstner — — og endnu mere!

(Ud.)

SYVENDE SCENE.

Professoren
(alene).

En farlig Fyr! — noget af en Kunstner i hvert Ord, han siger. Men jeg kjender Dig nu, min gode Mand, hvad Du fører i dit Skjold (haanlér) ... blot stjæle min Datter fra mig! ... (gaar rask henimod Witts Stafeli, men stanser igjen) Han tvilede paa min Retfærdighed! — hm, for det kan han være rolig. Er der nogen, som skal faa sin Ret udveiet til sidste Kvintin, saa er det vel ham nu! (betragter Billedet og gjør et Par Gange Mine til at gaa fra det igjen, men blir mere og mere hængende ved det; gaar fornøiet prøvende fra og til det, stedse i større Bevægelse, retter det bedre mod Lyset, betragter det igjen.) Det er ingen Tvil ... ingen Tvil! ... ikke Spor af Tvil om, at dette her er et Mesterværk! ... et Mesterværk for Alvor og ikke bare for Spøg! Hvilket sorgfuldt Skjær i den Støvstrime af et Sollys, der falder ind igjennem Vinduet paa de stakkels Børnehoveder! — og saa den syge Kones blege Ansigt! Det er prægtige Træk ... hendes Ærekjærhed kjæmper med Sulten i Redet. Det er tydelig hende, som har sultet sig for Børnene. (rørt) Bravo, siger jeg, Witt! Bravo, siger jeg. For saadant bøier vi os, — det er stort, bare simpelthen stort! Der er intet at sammenligne med det. Saa energisk, kraftig, ligefrem malt! Bare denne grønne, slidte, pene Kjole paa Væggen, hvor fortæller den ikke om Ærekjærhed og Nød! Jeg tror sandelig, jeg ikke rigtig taaler at se det (visker en Taare ud af Øiet og griber til Lommetørklædet) — jeg ... jeg synes, saadant er næsten for strengt! Men det er det samme, det er deiligt, — det er som en hel ny Skjønhedsdaab for mig ... eller det maa være længe siden jeg har set noget rigtig, rigtig vakkert! Ja man hungrer efter Skjønhed! Se blot den unge Pige der med sin Gave, saa hjertelig medfølende og naturlig, — saa udtryksfuld; hun søger at skjule, hvor dybt hun er grebet.

Det kalder jeg Barmhjertighed. Hun har forresten nogen Lighed med Judith i Udtrykket. Det er mesterlig skjønt! ... Jo, — — jo mere jeg ser paa det, desto mere er det Judith. Naturligvis ja! ... den, som skulde male noget saadant og har set Judith, maatte jo have hende for Øie. Det er mærkelig nok med Geniets Magt, — det er den inderste Lighed, han har truffet, sletikke Trækkene! Det er, som jeg kjendte min egen Datter endnu bedre, siden jeg har set dette, — som jeg nu først rigtig forstaar hende. (op af sine Tanker) Judith ja! Det er det samme, jeg har glædet mig idag, som jeg ikke har glædet mig paa mange Aar! ... Huf, hvor denne Kjole er trang! ... (ser paa sig) Naa, — Staskjolen! Jeg maa have Luft! Lig der! ... (han kaster den hen paa en Stol og tager sin vanlige Kunstnerrok paa) Saa, saa! Saa føler vi os da som Kunstner igjen. Ho ... ho! det er fra mit Atelier! ... og saa skulde man ikke tro paa Fædrelandets Kunst, gode Figenbaum. Og saa ... (stanser ved en pludselig Tanke) ... og saa, ja! ... Ja det var det! ... (sætter sig ned i en eftertænksom Stilling) ... Han er altsaa dog det, jeg engang havde en Anelse om, en Kraft for Alvor! og paa den Maade farligere end jeg troede. Naa, naa, det er jo dog nu afgjort; hun har lovet mig det, min lille Judith! ... Lovet ja! Det var, fordi jeg overbeviste hende om, at det var en Stymper; men nu, naar hun faar høre dette? Hvad vil det føre til? Jeg kan ikke komme med, at hun engang har lovet at blive hos mig, at det hverken gjør fra eller til, enten han er en stor Maler eller ikke. Desto større han er, desto mindre Rimelighed har jeg for at beholde min Judith. (bevæget) Jeg har jo bare det ene Lam! (bitter) Jo—o jeg ser det, det vil gaa saa, at han tager min Datter fra mig — — det er ingen ubetydelig Elev, det er en Mand, som har vokset sig stor i mit Hus og nu vil plyndre Redet ... en giftig farlig Slange! og det en, som er baade større og stærkere end sin Mester, (ser hen

mod hans Maleri) derom behøver jeg ikke at tvile! (springer op) Nei, derom behøver jeg ikke at tvile! ... ikke at tvile! ... ikke i — mindste Maade. I næste Uge, om en Maaned eller høist saa længe, som Verden behøver til at begribe det, vil hans Værk nævnes overalt ... gaa som en Løbeild Landet rundt. Der vil bare tales om ham, ... om ingen anden! ... jeg ser det. Orning og disse — hvad var de? Men denne — en fuldstændig ny Kraft, ung og færdig og struttende af Evne! (en Stund med korslagte Arme, mørk) Ingen vil spørge efter Professor Stenvig mere uden kanske for at sige, at han er gammel og triviel ... noget tilbagelagt! — (drager Aanden tungt) N—e—i, det er nok ikke blot min Datter, han vil tvinge sig til. Han vil tage mere — mit Navn fra mig! (begynder at gaa op og ned i stærk stigende Bevægelse, hvorunder han kommer Maleriet mere og mere nær) Og det er fra mit eget Atelier det Lys skal gaa op for Landet, som slukner mit, ... Anton Stenvigs Navn! ... Jeg skal paa den Maade tvinges til at besørge mit eget Nederlag ... bestaa Fyrværkeriet ... gaa under, og ovenikjøbet besørge hans Ære ... Gaa under som en Hund ja! (spænder rasende til Stafeliet, saa Maleriet falder paa Gulvet. Han staar en lang Stund bedøvet og forfærdet og stirrer ned paa det ødelagte Billede; gjør nogle Bevægelser for at fatte sig, tørrer Panden, sætter sig hen ved Bordet med Haanden for Ansigtet, reiser sig igjen, brister i vild Latter) Jeg gik for en Time siden her, — her netop! med mine Ordener og tordnede og formanede, talte saa stort og skjønt for de andre, var saa nobel, saa vis, — tog Løfter og alt muligt, — var saa ophøiet! — og nu — har jeg gjort det, som ingen anden vilde have gjort, — af den neder—drægtigste, laveste Misundelse! ... Hahaha, jeg har holdt Taler ja! ... (ser ned paa Maleriet) Det er mig, som har gjort dette! (han kommer i Graad) Ja nu kan Du tørre Øinene, ... det er formodentlig, fordi Du talte saa rørende isted, Anton Stenvig, at Du vil tude nu! ... Gid jeg var i Jorden, eller at jeg blot kunde indse nogenting

mere! Det er et Mesterværk, jeg har ødelagt — — af den pure Misundelse!

(Styrter ud.)

OTTENDE SCENE.

Jfr. Grabow (kommer ind fra venstre med Kjøkkenforklæde paa). Derpaa Fjeldbo og Vindem. (Senere) Nysen. Witt. Orning.

Jfr. Grabow

(alene).

Aa jeg er saa angst! Jeg saa Professoren løbe nedover Haven i Kalot; ... bare det ikke er for at lufte sig over noget! Nei, det spaar ikke godt! Jeg tror virkelig, man kan have formeget at passe paa, naar alting skal være Hemmeligheder, — Suppen maa heller ikke koge over derude! — Hemmeligheder ja! — men af den Slags, som man ikke tør nævne et Ord om saameget som til sin egen Kattepus! Ellers tier jeg jo altid, det er min Lod at tie. Men dette her! — bare Forskrækkelse, ond Samvittighed, som man var en Tyv. Angst paa Angst den hele Dag! Først nu for at Witt ikke skulde have noget Billede færdig. Aa hvor det lettede at se ham endelig — endelig komme med det. Og, naar jeg saa siger det til Judith, saa ser hun blot paa mig ligbleg og svarer ikke, mens Taarerne styrter hende ud af Øinene! Hun har ventet formeget paa det, stakkar! Men nu, Professoren er borte, vil jeg liste mig til at se paa det, — (ser Billedet ligge paa Gulvet; slaar Hænderne sammen over sig) ... Hvad er dette? ... (ude af sig selv) Hjælp! ... Hjælp! ...

Fjeldbo. Vindem

(iler ind fra Elevernes Atelier; begge raaber).

Hvad er det ... hvad er det, Grabow?

Jfr. Grabow.

Hjælp siger jeg! ... Ser I det, som ligger der ... (sætter sig ned) Aa, jeg vidste at nogenting vilde hænde! ...

Fjeldbo
(har taget Billedet op).
Witts Maleri! ...

Vindem.
... aldeles ødelagt ... ruineret!

Fjeldbo
(til Jfr. Grabow).
Og De fandt det der? ... Mage til Lumpenhed!

Vindem
(som har beset Billedet, sætter det op paa Witts Stafeli igjen).
Lumpenhed ja! ... Se, Fjeldbo! det Hjørne af Stuen der og det Lys ved Vinduet og det Barnehoved der ... det er skjændigt, hvor det er ødelagt, — tilsmurt!

Fjeldbo
(efter en Pause ved Billedet).
Vindem, véd Du hvad, jeg gav hele min Bøling derborte for at have gjort de Stumper der! (tordnende) Jomfru Grabow, hvem har gjort dette?

Jfr. Grabow.
De tog det selv op, — saadan laa det, da jeg kom ind.

Nysen
(kommer ind, tager den ene Nævefuld Sølv op af Lommen efter den anden og kaster paa Bordet. Højrøstet).
Penge som Græs! Penge som Græs! ... Endnu mere ... endnu mere! ... to hundrede og tyve Kroner hos Figenbaum, ikke en Skilling mindre, i Sølv ... jeg har vekslet dem; jeg fik Lyst til engang at kjende mig rigtig rig, saa Formuen tynger i Lommen. Iaften gjør jeg Soiré for Jer. The dansant! det vil sige Punsch i mine Thekopper ... Hvad? ... Hvad staar I og ser paa? (hen til Billedet) Hvad er det?

Fjeldbo.
Witts Billede! Saadan fandt vi det ...

Nysen.
Skammeligt! ... Skammeligt! — har han først

leveret det, saa er jeg vis paa, det har været noget tilgavns!

Vindem.

Aa ja, — saa tilgavns, at nogen anden er blevet rasende, tænker jeg.

Fjeldbo.

Du mener? ...

Vindem

(peger paa Ornings Billede).

... han naturligvis.

Nysen

(dæmpet).

Orning!

Fjeldbo

(heftigt).

Ser Du, Vindem! Jeg skulde kjøre begge Støvlerne gjennem den store Plade der med Guldrammen om, dersom der bare var Spor af Hævn i det; men mod en eneste Stump af Witts er det saa alligevel bare et Kræmmerhus.

Witt

(kommer langsomt ind og ser sig om).

Er Professoren gaaet, Jomfru Grabow?

Jfr. Grabow

(tonløst).

Ja.

Witt.

Har han talt med de andre? (til disse) Hvorfor staar I saadan? (studser) Hvad er det ... det der! (hen imod Stafeliet) — mit ... mit Maleri! fordærvet! ... ødelagt! — tilsmurt! ... Det Værk, som jeg har hentet frem af mit inderste med al min Sjæls Magt, — til—intet—gjort! og nu i sidste Øieblik (efter en Pause) Det var Synd ... Synd. (gaar langsomt over til den anden Side; for sig) Og — Judith! hvorledes sige det til Judith. Jeg har malet det med et Glædesmod, som det var den første Landse, jeg brød under hendes Øine; hun var Prisen! og saa — istedetfor min stolte Seir føre

hende hen til — dette her! (farer op) Og hvem har gjort det? ... (ser sig om, — dæmpet) Det er ikke værdt, nogen siger det! Der kan kun én have gjort det ... og for én enestes Skyld ... (hen til Jomfru Grabow) Sig, det er Orning, Jomfru Grabow! (Jfr. Grabow ryster paa Hovedet) ... Ikke? ... (ler koldt) Ikke? ... da véd jeg det bedre end De! Vær ikke bange. Jeg tror, jeg kunde faaet en Knæk idag, om det havde været nogen anden ... men er det ham, — (udbryder) saa vil det kun sige, at jeg kommer til at levere slige Malerier, at han skal svimle som en Spurv over dem, — da vil det sige, at alt endnu ikke er tabt, Grabow!

(Gaar hen til sit Billede.)

Nysen
(hen til Witt).

Hør, Witt, faar Du ondt for at klare Dig med Penge, saa ... (slaar paa den ene Lomme) staar denne ene Lomme for din Regning, — der er Halvten i hver ...

Fjeldbo.

og Halvten af mit Billede skal Du ha', om jeg faar solgt det.

Vindem.

og mit med, Witt! mangle skal Du ikke ... Vi synes alle, at bare Stumperne er det bedste, vi har set!

Fjeldbo.

Ja, Du er vor kapitale Overmand, — og kanske Professorens med!

Orning
(kommer slentrende ind med Lorgnetten i Øiet).

Nu! har man faaet sin Dom? Smigrer han os? (ser sig om) Det ser slet ikke ud til det! (hen til Witts Billede) Det der? — det sprængte Lærred der ... Hvad vil det sige? Har De ødelagt Deres Billede igjen, Witt? (Witt maaler ham koldt) (til de andre) Hvad vil det sige? Saa er det altsaa ham selv! (til Vindem, der ryster paa Hovedet) Ikke? Men saa maa det jo være nogen ... Saa ...

saa, — en alvorlig Sag altsaa! Hvem har været her? (Witt gaar hen og sætter sig over paa den anden Side) Det skulde dog være interessant at vide det. Jeg for min Del er saa heldig at komme fra en Kjøretur med min Moder og har ikke set Billedet før nu, saa jeg tør se Tingen temmelig upartisk an. (betragter det) Men det har jo været smukt ... ypperligt. Det der er brillant! Mine Herrer, det forekommer mig som dette er en Sag, der rører ved hele Atelierets Ære, — ved os alle! Hvad siger Professoren? Hvem har været her?

Vindem.

Professoren er borte; han har vist ikke set det.

Jfr. Grabow

(afsides).

Hvem der har været herinde? — Ja hvem? Ingen anden har været her ... Umuligt ... umuligt! Og dog? — naar han først ikke vil noget, hvad er saa umuligt? han knækker alting. Han har set, det gjaldt Judith! og saa. Der ligger hans Kjole, — der hans Lommetørklæde! (tager dem med) Jeg tør ikke tænke ... jeg tør ikke tæn . .

(Styrter ud.)

Orning

(afsides).

Jeg afbryder Forbindelsen med Klem, det aner mig, at det er ham, — han er rent fanatisk og bringer mig tilslut det rene Smuds paa Manschetten. (høit) Mine Herrer, dette er en Sag, hvori vi har Forhold baade som Æresmænd og som Kammerater! Jeg foreslaar derfor, at vi overlægger, hvad her er at gjøre. At Witt ikke tør tabe pekuniært, er selvsagt; det skal jeg nok besørge; men som Gentlemen pligter vi mere, at faa Sagen fuldt oplyst, — ikke hvile, før det er bragt paa det rene. Og ikke blot det; her tør maaske kræves en eller anden offentlig Udtalelse.

(De gaar alle undtagen Witt.)

NIENDE SCENE.

Witt (sidder alene). (Straks efter) Judith. (Senere) Professoren.

Witt.

Jeg gik med en saadan Vished i Hjertet! ... saa denne Dag rinde op med et saadant Guldskjær som ingen Dag i mit Liv, fordi jeg fuldt og fast troede, den skulde bringe mig paa sine blanke Vinger baade et Navn og Judith Stenvig ... bære det hen til den fattige Elev! —

Judith

(kommer ind; hun ser betaget ud og gaar langsomt hen mod ham).

Witt ... Witt! ... De maa ikke se saa sorgfuld ud!

Witt

(springer op mod hende og fører hende foran det søndrede Billede; -- — ser smertelig paa hende).

Det var ikke det Slags Gjensyn, jeg havde forberedt mig paa ...

Judith

(tonløst).

Jeg har hørt det af Grabow! ... (efter en Pause) Witt! De glemmer, at der er nogen, som sørger med Dem.

Witt.

Det var malet med mit Hjerteblod!

Judith.

Om ingen anden tror paa Dem, saa husk, at jeg tror paa Dem, Witt! — at jeg vil følge Deres Kunst — skjælve og bæve i mit Hjerte ved hvert af Deres Værker!

Witt.

Tilgiv mig! Skuffelsen var saa uhyre, saa grænseløs ... Men nu, Judith, — efter de Ord blir min Tro blot af dobbelt Staal. Siden jeg vandt Dig, er der kommet en Kraft, Klarhed og Varme i mig, der gir mig en Tillid til, hvad jeg gjør, som jeg aldrig har kunnet føle før. Min Judith beroede ikke paa Held eller Uheld! var det ikke saa? Du har ikke

Begreb om, hvor herlig Du var, da Du sagde det! Jeg har set Dig hele Tiden saadan. Jeg vil høre Dig sige det nok engang! Sig det engang til, Judith! ... Sig det idag!

Judith
(afsides, fortvilet).

Sige ham alt? ... nu, — i denne Stund, han holder paa at knuses! — det er umuligt.

Witt.

Sig det, Judith! Sig, at der kommer en Dag, da en ung, frisk Sangfugl sætter sig ved Siden af mig, som ufortrøden haaber paa min Haand, — ryster Held og Uheld af sig som Regn! — var det ikke saa? ... som synger Munterhed og Liv over Tingen og om en Dag, da min Kunst kanske naar hen til noget virkelig stort. Sig det, Judith! — jeg tørster efter det Ord, — trænger det, som en glødende tør Ørken trænger Himlens Regn! Judith! ... Du ... De ... tier ...

Judith.

Nei ... nei, Witt! ... Deres Kunst vil blive det rige, det herlige for min Sjæl; — men — misforstaa mig ikke ... se ikke saadan paa mig ... sæt mig ikke fjernere fra Deres Sind, eller ... jeg formaar ikke at bære det! jeg kan ikke blive Deres, før vi har opnaaet Samtykke af Far. Jeg har — lovet ham det ...

Witt
(langsomt).

De har lovet ham det? — ikke at blive min, ... før ... han samtykker ... (udbryder) Judith! — saa har De altsaa skilt os ad; han samtykker aldrig, — aldrig! Nu forstaar jeg først, hvad her er sket idag! Det er ingen anden end — — — Nei, — jeg har intet mere at sige ... Judith Stenvig.

Judith.

Men hun har noget at sige Dem, Witt! — Da

hun gav det Løfte, tog hun et andet af sin Far, — at hun aldrig maatte blive nogen andens ... og naar hun saa hele Livet igjennem vil følge Dem og Deres Kunst, saa er det, fordi hun har elsket ... elsket Dem, Witt! ...

(Ser smertelig paa ham og gjør en Bevægelse for at gaa.)

Witt.

Judith ... Judith! — jeg føler det ... det er Stunder som denne, der skaber en Mand! Man maa have elsket med hele sin Sjæl og saa maattet slippe det ... (idet Judith gaar mod Døren) ... Ja, da blir man stærk, man maa se det, man har kjærest, paa Havsens Bund, — velforvaret gjennem et Dyb af salte Taarer ...

Professoren

(i Døren i Baggrunden uden Hat).

Judith! ...

Judith

(hen mod ham og skjuler sit Hoved ved hans Bryst).

Far!

Professoren.

Ja vær hos din Far! — (koldt) om Du vil da ... kanske Du ogsaa kunde finde, at det ikke længere er det samme, — at der er Forskjel paa en Fader med Ære og en Fader uden Ære. Menneskene er en underlig Race, underligere end jeg havde troet; man kan aldrig vide, hvad. Men maa holde dem tilgode. Jeg skal altid holde af Dig alligevel, Judith! — selv om Du vrager mig og finder, at jeg har forspildt det, som er dit Livs Lykke ...

Judith

(forfærdet).

Men Far da? ... Du er syg! ...

Professoren.

Syg? ... ser jeg saadan ud. Gid jeg var. Nei, Barn! — man taler ikke saa, naar man bare er syg.

Judith.

Far!

Professoren.

Men naar man har mistet det, man følte som sin Ære baade for sig selv og Verden, naar man har faaet den hele Porcelænsindretning, som man kaldte for Stolthed, knust i Knas og Stumper, saa man selv staar saa afklædt og liden! da er det kanske ikke saa morsomt at være denne Mands Datter, — at gaa ved hans Side, naar hun ser ham bøie og undskylde sig istedetfor at kneise med Nakken. Ja Judith! — din Far er kommet til det, at han maa være ydmyg, han tør ikke slaa Øinene op og se Folk lige i Ansigtet længere, — ialfald ikke, før han har faaet sagt dem, at han er en elendig, jammerlig Patron, som baade for sig selv og andre har gaaet paa høie Stylter ... (tager Judith ved Haanden og fører hende foran Witt) Eller hvad mener Du, den Mand vil svare, naar jeg nu gaar hen til ham og spørger, om han ogsaa vil have Dig, dersom Du ikke var Datter af en høit opsat Hædersmand, som han selv har anset for noget stort baade i Verden og som Forbillede for hans Kunst ... ikke Datter af den Professor Stenvig, men af en tom Blære af en Prædikant, et rigtig nederdrægtigt, misundeligt, lavt Menneske ...

Judith.

Far, ti! ...

Professoren.

... af den Mand, der holdt hans Skjæbne og hans Mesterværk i sin Haand, og saa i sin Misundelse gir ham Slaget, som knuser begge Dele. Det var mig det! Witt, — mig! — den ansete, berømte Professor Stenvig! Han taalte ikke at se et Mesterværk, skal jeg sige Dem, ... han liker ikke at se Mesterværker!

Judith.

Far! ... Far, — jeg blir hos Dig!

Witt.

Mesterværker! — Siger De, det var et Mesterværk? — det er mig nok! Maleriet har jeg her (peger paa Panden) for mit Syn, det skal snart staa færdigt igjen ... Judith! Judith! — hører Du, hvad din Far siger? ... Jeg har vundet Slaget alligevel!

Professoren.

Og jeg har tabt ...

Judith.

Du har intet tabt, Far! — det føler jeg!

Witt.

Professor! — det var den stolteste Dom, jeg kunde tænke mig over mit Arbeide, hvis De virkelig følte, at det tvang Dem til at give mig Deres Datter!

Professoren.

Frist mig ikke til at lyve for mig selv ... Nei, her faar man nok se lidt nøiere paa sig. Jeg havde mulig givet Livet for Dig, Judith! — jeg tror, jeg kunde det ialfald. Men slaaet itu Witts Maleri? ... nei, det gjorde jeg kun for mit Navns Skyld, — jeg holdt ikke ud at tænke paa, at det skulde komme i Skyggen.

Witt
(raskt).

Hvem taaler vel det!

Professoren
(rørt).

Witt! — min Søn ... min Søn i Kunsten! ... tilgiv, glem, at Du har set mig saa — ussel ... og tag min Judith! ... Hvad jeg er, — De faar der en Kunstners Datter!

(Gir ham Judith.)

Witt
(heftig).

Professor ... De skal ikke faa Skam af mig!

TIENDE SCENE.

De forrige. Figenbaum. Fru Figenbaum. Jomfru Grabow. Orning. Nysen. Vindem. Fjeldbo (kommer ind fra Baggrunden).

Figenbaum.

Hvad? ... Maleriet knust! — Jomfru Grabow taler i Gaader, ganske forblommet ...

Jfr. Grabow
(hen mod Professoren).

Jeg siger ingenting! ... Jeg tier, som min Pligt er; — men ... saa er der Ting, som taler saa, at ... én kunde gaa i Graven af Sorg over det ... Det er Deres Lommetørklæde, Professor! ... og ... Men jeg tier, som min Pligt er. Der gives saadanne unaturlige Fædre som ... (ser Judith og Witt staaende sammen. Forbauset) Hvad ... Judith? ... Witt? ...

Judith
(nikker).

Ja, Grabow!

Jfr. Grabow
(ivrig hen til dem; — straalende).

Og det har Professoren virkelig ...

Professoren.

— Ting, som taler, Jomfru Grabow? ... (slaar sig paa Brystet) Der er noget her, som taler idag høiere selv end Deres Taushed. Vi indbilder os, at vi gaar med en saadan Rigdom og Ophøiethed her! (peger paa Hjertet) — at det er en duftende, deilig Appelsin, og saa, naar man skulde obduceres, er det en indskrumpet, sur, vissen Citron! Vi er ikke misundelige, nei, — dertil er vi for store Kunstnere ... for ophøiede Gentlemen! og saa, mine Herrer, naar det kommer til Stykket, er man Mand for —

(Witt, Judith, Jomfru Grabow hastig imod ham).

Judith.

Men Far ... Far!

Witt.

Nei ... nei ... dette er min Sag!

Jfr. Grabow.

Men, Hr. Professor! Det er jo ingen anden end min Kat, som har gjort det! ... den troede vist at se en Mus under Sengen derinde i Maleriet, og saa sprang den, som den var gal, og væltede det paa Gulvet ... Jeg har ikke turdet fortælle det, før jeg fik Løfte om, at dens Liv skulde spares! ... Se der har I Sammenhængen!

Fjeldbo. Vindem. Nysen

(i Munden paa hverandre).

Katten? — — Deres Kat!

Orning.

At ingen har tænkt paa den!

Professoren

(konsterneret).

... Hm! ... hm! ... (rækker hende Haanden) ... Lad gaa da, gamle Grabow! (til de andre) ... Jo, Milla! ... Jo, mine Herrer! — jeg har at melde den Nyhed, at jeg har givet min Datter til Witt idag ... et Bevis paa, at jeg har fuld Tillid til ham baade som Menneske og Maler!

(De ser alle forbauede ud.)

Nysen.

Næ—æ ...

Teppet falder.

RUTLAND

(1880.)

Tankerne længes, og Vingen fly'r,
kløvende Storm og Taage,
vil mod Landet bag Nordhavs Sky'r,
speider som skarpsynt Maage
langt, langt ude fra vilde Hav.

Sætter sig paa et stengraat Skjær,
som gjennem Sjørok steiler,
kanske findes der Runer der,
Kjøl af en gammel Seiler
langt, langt ude i vilde Hav.

Kanske staar og en krøblet Bjerk
der med en Fugl, som synger,
synger en Sang saa høi og stærk,
at Modet i Brystet gynger
langt, langt ude paa vilde Hav.

Vist saa fandt jeg en krøblet Bjerk,
men ingen Fugl, der synger; —
laved' en Lur af Næverværk,
blæser, hvad Hjertet tynger,
langt, langt ude fra vilde Hav!

I.

EN GAMMEL NORDSJØFARER.

Jeg løb mig af Stablen saa fin som en Dans,
i Rig og i Reisning hang Flagbaand og Krans,
nu saltgraat er Staget og slitnet mit Vant,
og længst alt det knaged i Tømmer og Spant, —
nu er jeg en Skude fast hundrede Aar,
som gissen og morsken for Pumperne gaar ...

Det var første Gang, Rutland, der laa i ***sund og indladede Flyttegods for Sorenskriver Nørregaard til Østerrisøer, præsenterede sig ved Bryggen i Egenskab af Slup.

Den gamle Nordsjøgaleas — man paastod med vanlig Overdrivelse, at den talte op imod sine hundrede Aar — havde, før den saadan omriggedes, set mangen en Besætning gaa og komme paa sit Dæk, havt Kaptein efter Kaptein, flere, fra de var unge, til de blev gamle og graa, været Pladsen for mangen en Historie baade i Lystighed og Alvor og staaet mangen en Tørning snart sagt ved alle de Banker og Rev, som findes i Nord- og Østersjøen, og til og med gaaet i Farvandene nedefter Kanalen og Spanskesjøen.

Det skulde ikke været saa let at tælle alle de Gange, gamle Rutland havde ligget i Vintermørket ved Juletide og vasket i Snetykke og Uveir mellem Skotland og Norge med Is som Glas over hele Reisningen, Dækket som en Holke og en døsig Tranlampe nede i den skumre Kahyt, i Bekneb for at

faa „gjort Land" — tilmed kanske med Fare for at blive forsat bortenom Shetlandsøerne og forsvinde sporløst som et Halmstraa ude i det uhyre Atlanterhav; eller de Gange, den havde ligget nede i Bordeaux, Setuval eller Cadix i Solsteg, saa Beget smeltede i Naderne, og den græd Tjære nedover sine vastrukne Sider. Den havde gjennemgaaet baade „Licentsen" og Kaperfarten og kunde nok opvist de indtjærede Huller af en Kugle eller to inde mellem Ribberne, om nogen havde spenderet at bryde op Planken.

I dens Kahytskab havde ligget sammenrullet alle vore Flag fra gamle Dannebroge og det med Løven i, som vi fik i 1814, til det, den nu bar under Gaffelen, og Svenskedugen, naar den skulde nedenom Finisterre. I Mands Minde havde den været sat op paa Beddingen og kilet af den igjen, for at drives og efterses i Bunden og barberes for Skjæl. Den var gissen og sugede Vand; men den havde tillige, hed det, den mærkelige Egenskab at stoppe sig selv, saa Vandet aldrig kunde komme til at staa over en vis Høide i Pumpefoden. Om det var Skibets Nisse, som her var ude, skal lades usagt, — saadanne gamle Skuder er mærkelig seige til at hænge ved Livet!

Det var paa Hjemturen forrige Høst fra St. Ybes med et Saltladning, at Fartøiet under en overhændig Storm var sprunget læk ude i Nordsjøen og derpaa forladt af Kaptein og endel af Besætningen, der indkom til Peterhead. Resten — Styrmand Kristensen og tre af Rutlands gamle Stok — havde dristet paa og sat Kursen over til Norge, hvor de grundstødte i Harøstrømmen oppe ved Søndmøre og gjorde totalt Havari.

Der fremkom dengang intet mistænkeligt mod Fartøiet. Som det laa der ude paa Skjæret med kun den forreste Undermast, nogle gamle Seil med Redskab og Hullet i Bunden, — Saltladningen var

smeltet — eragtede Søretten, at Galeasen Rutland skulde sælges ved Auktion som Vrag, og blev derunder Styrmand Kristensen højstbydende for tredive Speciedaler Papirværdi og Omkostningerne. Det viste sig da, at han af oplagt Hyre kunde disponere opimod hundrede Speciedaler i Bankaktier.

Fartøiet indbugseredes til Harø for at repareres i Bunden og derefter omrigges til et Slupfartøi. Kristensens Folk hjalp ham som faste Arbeidere, og da Pengemidlerne udover Vinteren slap op, søgte han sig om efter et Laan paa Fartøiet.

Det var ved de Tider, at der fra Rutlands Rhederi indløb Forlangende om Øvrighedsbevis for, at Rutland var totalt havareret, for med det ihænde at forlange sig Assurancesummen udbetalt i Amsterdam.

„Galeasen var altsaa assureret!" — Efterretningen fo'r som en Løbeild; thi det var i de Dage ingen sædvanlig Ting, at et mindre Fartøi var assureret. Alslags Historier om, hvorledes man gjorde Ende paa gamle Fartøier, rørtes op for Fantasien, hvorledes de dømtes til at dø paa Doggerbank eller til at sættes paa en af „Sandene" nede ved England eller Holland, efter først ved allehaande Kneb at være besørget assureret. Mistanken steg til Overbevisning, og det var saa at sige under Trykket af Folkemeningen, at Øvrigheden foranstaltede en Undersøgelse.

Under Forhøret viste Styrmand Kristensen sig meget fordægtig. Hans uigjennemtrængelige Mine og alle de omgaaende, forsigtige Bevægelser, ligefra den, hvormed han lagde Huen fra sig henne paa Bænken og skilte sig ved Skraaen, til de halvt bekymrede halvt fiendtlige Øiekast, han gav Blækhuset, hvergang Pennen dyppedes, maatte indtage imod ham. Den sorthaarede, endel koparrede, bredfaldne Sjømand paa to tre og tredive Aar stod og vuggede i sin pjekkertklædte Overkrop med Uldskjær-

fet oppe i Halsen frem og tilbage, som det syntes, høist utilbøielig til overhovedet at give nogetsomhelst direkte Svar og kun betænkt paa at omgaa det. Det tilslørede Udtryk sagde tydeligt nok, at den skulde lodde adskilligt dybt, som tog Grund i ham.

Da han spurgtes, om det ikke var ham bekjendt, at Rutland var assureret, plirede han hemmelighedsfuldt med Øinene, smilede med en vis Lunhed, forhørte sig derpaa meget forbeholdent om Loven og erklærede tilslut kremtende, at han ikke vilde svare hverken ja eller nej til Rhederiets Skade; — den Sag fik komme paa Kaptein Pedersen, som havde ført Rutland.

Om han da havde landsat Fartøiet?

„Det vistes nok paa Skuden det, at den havde været paa Skjær!" Og da Kokken saa skulde frem, nikkede og blinkede han til ham og bad ham „bare holde sig i hans Kjølvand."

Siden Sorenskriveren saadan „purrede" og „overhalede" ham, var Anders Kok villig til med sin Saligheds Ed at bevidne, at det skulde være en gløg Udkikker, som gik luv om Styrmand Kristensen, og at der, hvor han bakkede, kunde enhver anden være bekjendt at gjøre det. Kristensen var ikke af de, som kovendte! — og hermed var han „pumpet læns", erklærede han.

Denne Forsikkring førte imidlertid kun til en saa meget heftigere Eksamination, under hvis skruende Pres Kokkens Ansigt perlede og svedede fra Tindingen nedover Kinderne som et varmt Merskums Pibehoved, indtil han tilslut hovedrystende resolut erklærede, at han „ikke længere saa Land".

„Med andre Ord Du forstaar mig ikke? ... forstaar ikke et Ord? ... ikke norsk?" — tordnede det fra den til det yderste bragte Inkvisitor.

„Vaste ... vaste ... bare vinde Kabelen forsigtig, saa greier det sig nok! ... nytter aldrig at fare

haardt med Floken ... Rykker en i den, greier den sig aldrig, saa meget skjønner ogsaa en simpel Mand."

Hvad der da havde bevæget dem til at blive ombord under de angivne farlige Omstændigheder? ... om det var aftalt Spil?

„Ser De, Hr. Dommer!" — det var den rødhaarede Nils Kobbervig, som havde at svare, hans lange smale Figur og store, krumme Næse havde skaffet ham Øgenavnet „Baadshagen" — „nu har jeg faret med Kristensen paa Rutland i ni Aar, og de seks var han Styrmand, og det vil jeg gjøre min Ed paa, at, dersom Pedersen ikke havde havt den Mand at lide paa ovendæks, saa" ...

„Styrmanden stod altsaa i et stadigt Fortroligheds forhold til sin Kaptein? han kunde betro ham at udføre alt, — alt?"

„Javist! — det var nok som den ene Arm det, og mere end det" ...

„Slakke ... slakke, Nils!" — lød det sagte advarende fra Kristensen henne paa Bænken.

„Skal være, Styrmand!"

Under den følgende Eksamination hørtes enkelte sagte advarende eller opmuntrende Kommandoer fra Styrmanden som: — „Du faar tage Brækket over Dig, Nils!" ... „holde pal!" — eller et kort dybt: — „Stedi! ... bare støt saa!" — hvorpaa der igjen ind i Rettens Høitidelighed faldt Svar som ... „Vel, Styrmand! ... skal klemme hende saa hart, jeg kan" ...

Imod Enden af det lange Forhør kunde Nils Kobbervig dog ikke bare sig for, idet han tørrede sig over Ansigtet med sin mørke Lommeklud, med et Suk at bemærke, at han „var bange for, at de var raget ud paa dygtig grundt og grumset Farvand".

„Der tror jeg, Du sagde et sandt Ord, min Ven!" — sagde Sorenskriveren, der stod og grublede paa, hvorvidt han alt nu burde lægge Arrest paa Kri-

stensens Person eller først afvente et følgende Forhør, hvortil ogsaa kunde fremkomme Oplysninger fra Kapteinen paa Rutland og det Mandskab, der var indkommet til Peterhead.

Der afholdtes i Vinterens Løb ialt fem Forhør, og Resultatet var, at Sorenskriveren mere og mere kom underveir med, at Styrmand Kristensen var en i sin Grund sjelden solid Mand. Han led kun under en Mistænkelighed til Medmennesker udenfor hans egen Klasse, der gjorde hans Adfærd lige over for dem saa kunstig, og hans Svar, selv paa de simpleste Spørgsmaal, saa vredne og fulde af Forudsætninger om at blive taget ved Næsen, at han ubetinget maatte blive fordægtig.

Paa Grund af den almindelige Mistro havde Kristensen ondt for at opdrive Penge til Reparationen af sit Fartøi, og det var nu Sorenskriver Nørregaard, som traadte imellem og garanterede hos et Handelshus for den nødvendige Forstrækning.

II.

HVORLEDES JOMFRU EEN LÆRTE BAADE AT LUFFE OG AGTE FOR GIR.

„Men, min kjære Mand! han har jo intet Kompas?"

„Jeg styrer efter „Sjustjernen"."

„Hm ... hm! ... det vil sige, han har ikke havt Raad. Og saa vil han alligevel ikke, der skal assureres?"

„Nej, jeg vil nu ikke det ... for min Part da. For sin kan jo Skriveren gjøre, som han vil."

„Hm ... Hm ... Det er et kostbart Bohave, min kjære Kristensen! saa at sige det meste af, hvad jeg

eier. En saadan Flytning har sine Risikoer. Jeg skal være glad, om Kabinetsuhret kommer uskadt frem. Jomfru Een har jo ogsaa sin lille Eiendom med, som jeg naturligvis ansvarer."

„Jomfru Een? — skal hun ogsaa assureres?"

„Det er Husholdersken, som følger med Flyttegodset, — nogen maa jo passe, at det kommer vel i Hus i Østerrisøer."

„Ja det maa Sorenskriveren om."

„Nei det maa han om, min gode Kristensen! De staar Dem selv i Lyset! De er saa vreden. De ser aldeles ud, som De ikke vilde tage hende med; men efter mit Kjendskab til Dem er jeg alligevel vis paa, at De aldeles intet har imod det. Ikke sandt, De er villig til at give hende Deres Kahyt, og ikke slippe flere Passagerer derned underveis?"

„Jo da, — nok det, ... om ... det vil sige, forsaavidt som ..."

„Tsch! ... Tsch! — der vrider han sig igjen som en Korketrækker. Ja eller nei?"

„H...m!"

„Er det ikke det, jeg siger? han er den besynderligste Person, jeg har truffet paa. Det er min Hemmelighed det, at jeg forstaar, De er en ærlig Mand, min Ven! Jeg indestaar Dem ogsaa for, at der er ingen anden end Sorenskriver Nørregaard, som kunde set det. Med Deres vredne, forbeholdne, slu Mine saa De aldeles ud, som De kunde have boret Fartøiet, trods alle Beviser for det modsatte. Jeg var da ogsaa lige ivei med at dømme Dem til Tugthuset for at have sat Galeasen paa Land med Forsæt. Naar De ser en Korketrækker, saa tænk bestandig paa, at saadan skal De ikke være. Hæng den over Deres Køie til en Advarsel! — Forstaar De mig ikke?"

„Jo—o ... men ... Jeg vilde blot sige Sorenskriveren, at" — Kristensen spyttede pludselig bestemt et langt Tobakssprøit henover Dækket; derpaa

dreiede han Skindhuen et Par halve Gange rundt paa sit store krøllede Hoved ... „at det om Assurancen ..."

— „vil De ikke? ... Og hvorfor ikke? Tænk nu engang over, min gode Mand! Vær nu for en Gangs Skyld klar, — blot en eneste Gang ... og gjør ikke som Blæksprutten, der grumser Vandet om sig. Jeg er høist interesseret i at opdage Deres Tankegang, min Mand! Thi at jeg kunde redde Dem ud af Deres eget fortvivlede Virvar af Forbeholdenheder, — jeg hentede Dem saa at sige ud af Tugthusets aabne Gab, ser De, det glemmer jeg aldrig mig selv. Nu? — Og hvorfor vil De saa ikke assurere?"

Kristensen rettede sig med ét og sagde med et vist bekymret Alvor: — „Sæt, at det gik galt!"

„Sæt, at det gik galt? — Hvad i al Verden! ... det er jo netop derfor, man assurerer, Mand!" — Sorenskriveren hævede Stemmen. — „Forstaar De endnu ikke, at det netop er for det Tilfælde, at Skuden synker, at De assurerer."

„Ja, saa faar Skriveren tage sin Indgaaelse for de niti Daler igjen, og saa skal De have Tak for den gode Mening."

Sorenskriveren satte Stokken utaalmodig i Dækket og trak Aanden, som om hans velbyggede, noget trindfaldne Korpus beredte sig til en ny Anstrengelse. Skyggen paa den guldsnorede Uniformshue faldt kjækt over den skarpe Ørnenæse, og de livlige mørke Øine havde under Samtalen hele Tiden gjemt et vist Lune.

„Hu—huh! saa skal jeg da begynde igjen. Hvad tror De er tyngst, Kristensen, enten at bære alt Flyttegodset ind i Sluppen eller at faa Dem til at begribe det, De ikke vil? Husker De, hvordan jeg holdt paa med Dem med Edens Forklaring under Forhøret, før jeg fik tvunget Dem til at svare mig et endeligt ja paa, at jeg havde læst den forstaaelig op for Dem? — endda hele Thingstuen stod og hørte

paa. Altsaa, Mand! — Følgen af, at De assurerer, er, at De faar Sluppens Værdi godtgjort, ifald den gaar tilbunds."

Kristensen rystede blot paa Hovedet: „Det var det værste, jeg kunde finde paa! Galt var det, om Skuden begrov sig i Blaamyren, det er sandt; men, ... havde jeg ovenikjøbet assureret, kunde jeg komme under Forhør igjen som for Galeasen ... og ..."

— „og det er ikke sagt, at det igjen blev her under mit Sorenskriveri, mener De!" udbrød Sorenskriveren lystigt, da han endelig fattede Meningen ... „Nei ... ne...i" gjentog han — „det kan sandelig gjerne være, at Deres Følelse her leder Dem rigtig, min Ven! Der kan man se, hvor lidt man, naar det kommer til Stykket, kan raade andre. I Deres Sted er dette høist rimelig aldeles forstandigt ræsonneret. De vilde vride og forbeholde Dem og undlade at svare og blinke saa grundfuldt til Dommeren, at han blev aldeles moralsk overbevist om, at De havde boret Skuden, og saa lader der sig jo altid fiske Indicier op. Naa naa! — lad De være at assurere! Det, jeg har kautioneret for Dem, likvideres jo nu for henved Halvten i Fragt, og Resten faar De greie, som De kan. Mit Flyttegods blir assureret med Posten idag. Og Jomfru Een sender jeg altsaa iovermorgen tidlig hjemmefra med min Sekstring. De har hende her engang udover Dagen. De skal ikke bryde Dem om, at hun mulig i Førstningen er lidt vanskelig og lunet. Hun havde haabet at faa reise i Vogn med min Hustru og mig Landeveien fra Veblungsnæsset til Østlandet, og hun har en Svaghed for at sidde i Vogn! Men, ser De, naar hun kommer paa Stathavet, blir hun nok rimelig, kan hænde beroliger hun sig allerede ude i Bredsundgabet!" Sorenskriveren klappede ham let paa Skulderen og gik derpaa hen til Rælingen for at stige ned i sin Baad, hvor Skydsfolkene med

deres Rad af røde Topluer sad henefter Tofterne og ventede ved Aarerne.

Sorenskriverens store Ottringsbaad havde i sit rummelige Fang ført den sidste Del af Flyttegodset. Idet de nu satte af, raabte han pludselig med løftet Finger, som om der ved Synet af Kristensen, der stod med Huen i Haanden, var faldt ham noget ind:

„Vogt Dem for Jomfru Een, — hun kan være farlig!"

Hvad der paafaldt Sorenskriveren for første Gang i de fem seks Maaneder, han nu havde havt med Kristensen at gjøre, var, at den grovslagne, barkede Mand med det krøllede sorte Haar, som stod deroppe ved Rælingen og uden Resultat arbeidede paa at udtrykke sin Taknemmelighed, var en smuk Person. Han begyndte rigtignok tilslut igjen at plire og se purkeful ud; men det hindrede dog ikke Sorenskriveren i nok engang at vende Hovedet om efter ham og mumle: — „Vakker Fyr igrunden!"

Sluppen laa forhalet til en af de yderste Brygger. Maager og Ternèr kredsede derinde paa den blanke, blikstille Havn mellem Fartøierne og slog af og til ned i Brisling- eller Smaasildestimerne, der krusede Havspeilet. Af Ottringen saas nu kun de to skraa Master bagom et af Skjærene; de vippede og duvede, saa man kunde forstaa, at der gik adskillig Sjø udenfor. Folkene holdt paa at sætte Seil til.

„Hm!" — Kristensen sendte en forsvarlig Tobakssprøit henefter Dækket, der viste en Hoben indsatte nye Plankestykker og ellers saa ud, som der kunde været kogt Beg paa det. „De regner nok paa at faa Stræk paa Seilet hjemover. Vestenkulingen staar derude i Sjøen og brygger."

Han stod endnu en Stund og saa ud, indtil Ottringen var borte. Da gik der et mismodigt Træk over hans Ansigt. Han tog en Korketrækker op af Lommen; den var af Jern og dygtig rusten, af dem

til at knække ud. Medens han langsomt dreiede den rundt sin Pegefinger, stirrede han ned paa den med en vis Fortørnelse. En stor, blakrød, ragget Skibshund kom ud fra et Hundehus. Den strakte sig og vilde slikke hans Haand, men afvistes med et kort, unaadigt: — „Ind med sig, Gripan!" — og en Gebærde, der lod den trække sig slukøret tilbage igjen. Kommen til den lille Lugar forud, bøiede han sig udover Trappen:

„Anders!"

Anders Kok var bleven Bedstemand ombord paa Sluppen, der ialt med Skipperen kun havde fire Mands Besætning eller rettere tre og en halv, da den ene kun var en halvvoksen.

„Anders, — en Jomfru! og det en, som skal gaa med helt ned til Østerrisøer. Hvad siger Du?"

Den tiltalte viste sig i Trappen med en blommet Spølkum balancerende i den ene Haand. Det kullede Ansigt saa polisk ud:

— „Det Gods er vanskeligt at stuve, Skipper!"

Der var i Virkeligheden adskillige Knuder at løse baade for Skipper og Mandskab, flere Tilfælder, hvori de maatte lægge sine Hoveder i Blød sammen, da det var første Gang, baade de og Rutland fo'r i den Slags Fragtfart langs Kysten.

Jomfru Eens forventede Ankomst forøgede ikke lidt Vanskelighederne, og der var gjort adskillige Overveielser baade om hendes Køieplads og andet inden den Tirsdag, hun steg over Landgangsbordet fra Bryggen og ind paa Rutland.

Det var den syv og tyvende April 1829. Vi anmærker dette ikke blot saadan i Almindelighed, men fordi Kristensen senere anmærkede det baade i den Almanak, hvori han noterede for det Aar, og i

Skibsjournalen, der endnu en Tid, efter hans gamle Sømandsskik, blev ført ombord i Rutland, samt endelig indeni Sølvkassen paa sit Lommeuhr.

Hun kom, som sagt, stigende med en svær Hat af den Tids med Blomster indeni rundt om Ansigtet. I den ene Haand holdt hun et foldet, hvidt Lommetørklæde samt en Paraply og i den anden en grøn Tine med Huller i Laaget.

Det slog Kristensen, at hun havde en stolt Gang og en velbygget Figur baade om Skuldre og Liv; men venligt var det sorthaarede, staute, lidt krumnæsede Ansigt ikke, idet kun kom der paa Landgangsbrættet næsten som en Ørn med hængende Vinger lige imod ham. Hun kneisede med Nakken og havde en høi Kulør i Kinderne. Han syntes, det var, som der styrede en hel Fuldrigger ned paa ham for alt, hvad trække kunde. Bag hende fulgte to Skydsfolk med hver sin Kuffert og andre løse Sager.

Hun stansede ved Enden af Brættet og saa med dybt Mishag udover Dækket, som jo ogsaa kunde være bedre skrubbet:

„Er det her, — Naa det maa jeg sige!! ..."

Som hun følte, at hun kompromitterede sin Værdighed ved yderligere Udbrud i Ord, holdt hun inde og saa sig igjen om. Det var en Taushed, som udsagde mere om Dækket og hele Sluppen end de mest talende Udtryk ...

„Hvor er Kapteinen?"

„Stig kun paa, Jomfru!" — Kristensen rakte begge Armene op for at hjelpe hende ned fra Landgangsbrættet, der laa oppe paa Rælingen. „Lad falde, Jomfru!" lød det videre opmuntrende, da hun syntes at nøle.

„Ikke saameget som en Trappe" — var Svaret, idet hun med et fast Spring hoppede ned paa Dækket saaledes, at hun bestemt undgik den velmente Understøttelse.

Det begyndte at knurre forude og lave sig til en Gjøen.

„En Hund? — Maa jeg spørge, om den hører til Skibet?"

Gripan gjøede pludselig vildt, og inde fra den hullede, grønne Tine hørtes samtidig en heftig Fræsen.

„Jeg vil tillade mig at underrette om, at jeg har min Kat med, og jeg er saa fri at gaa ud fra, at De er forpligtet til at sørge for den lige saa godt som for Sorenskriverens øvrige Sager. Jeg kan ikke rikke mig af Pletten, før Hunden enten sættes paa Land eller spigres forsvarlig ind i Hundehuset. Den ser ud som et rigtig grusomt Bæst!"

„Jomfru, Skibshunden er lænket og faar da vel saa blive paa Turen; den kan ikke komme to Alen fra Hundehuset."

Hun vendte sig nu til Skydsfolkene og sagde i en høist overlegen Tone:

„Sæt Kufferten der, til jeg har faaet set mig om i Kahytten; jeg vil nok vide først, om der er nogenlunde anstændigt for en Dame, som saadan skal betroes til de vilde Bølger."

Hun havde sat Tinen og Paraplyen fra sig paa Kufferten, slog med den frie Haand kraftig glattende ned efter Kjoleskjørtet og skred saa kneisende ivei henimod Kahytsruffet, hvortil Kristensen viste Veien. Hun forsvandt ned igjennem Trappen, og Kristensen stod endnu oppe ved Ruffet uvis, om han skulde følge hende, da hun igjen hastig kom op. Hatten var stødt bagover paa Hovedet, formodentlig ved en Berørelse i Farten med Kahytsruffet, hvorved der fremkom en vakker mørkebrun Haarfylde.

„Jeg maa gjentage, at som Dame af den opdragne Stand kan jeg ikke forsvare at have mine Sengeklæder nede i et saadant Hul. Det er saa

mørkt som i en Bagerovn; man ser ikke, hvad man gaar imod."

„Rent er der, saadan som det bruges tilskibs, det kan Jomfruen forlade sig paa. Der har levet gode Folk før der i Kahytten! Det er bare noget mørkt, og naar De bare har faaet vænne Dem til det, skal De se ... Anton! Anton!" — raabte han.

En opløben, blond Gut viste sig sky og nølende.

„Tag Tougrullen bort fra Skylightet! ... Det er intet Under, Jomfruen fandt, det var mørkt; det dækker for halve Glasset. Det er Skibsgutten, Jomfru! som De har at kommandere over baade til Spulning og andet."

Jomfru Een syntes imidlertid at være faldt i Tanker over Skylightet, der var ganske lidet med tætte Messingtraller:

— „Saa det er et Vindu ned til Kahytten det? ... lige i Taget, hvor alle disse Mandfolk gaar! Det kan jeg aldeles ikke tillade. Jeg overlader det til Deres Takt, Hr. Kaptein! om De ikke gjør rettest mod en ensom kvindelig Passager ved at faa et Rullegardin for endnu iaften."

„Glasset er ikke til at se igjennem. Lægger vi Pressenning over, blir der kulmørkt. Ja prøv bare, Jomfru! De ser ingenting ..."

Jomfru Een stirrede. Hun trak høit paa Næsen: „Ombord i et saadant Søskib har man selvfølgelig intet Begreb om en Dames Vaner."

Kristensens Forsikkring lod dog til at have gjort sit Indtryk; thi hun gik over til at faa bragt sine Sager ned i Kahytten. Idet den første af Kufferterne skulde ned igjennem Ruffet, stansede hun den pludselig igjen ved bestemt at lægge Haanden paa den:

„Som en Kvindesperson, der aldrig, før jeg kom hid til dette Romsdalen, har havt andet end det faste Land under mine Fødder, maa jeg betinge mig at underrettes øieblikkelig, der er nogen Fare. Det

vil berolige mine Følelser. Jeg er ikke af dem, som ønsker at gaa med lukkede Øine i Døden."

„Aa Jomfruen kan være rolig, vi gaar indenskjærs, hvor vi bare kan."

„Det vil sige" — udbrød Anders Kok, som stod i Nærheden, da Kristensen slentrede bort med en sagte Zislen mellem Tænderne — „vi slipper Leden inat for at være klar af Land og kommer først ind ved Stathavet. Saalænge kan hun være rolig, selv om hun slingrer lidt. Bare holde sig fast i Køien, Jomfru! — der er fri Sjø under Kjølen."

„Hører han med til Skibets Besætning, min gode Mand?"

„Kok, Jomfru! ... det vil sige, Bedstemand" — rettede han sig hastig.

Jomfru Een maalte den temmelig lurvede Skikkelse i Færøtrøien op og ned med Øinene:

„Jeg er saa heldig at have Niste med for hele Reisen og skal nok udbede mig for min Person at faa lave mit selv."

„Naar hun saa ogsaa kunde lave Madlysten," brummede Anders, som slagen trak sig tilbage for hendes høie Mine.

Ankerkjettingen begyndte at larme og klirre i Forenden paa en Brig, som laa lige ved dem med Bougen næsten op til Rutlands Hæk. Den skulde lette, og Folkene, der hev ved Bratspillet, satte efter et Par „Aa—i—haa!" under en skingrende Forsanger op med:

„Jeg var i Valparaiso nys,
Hei! — Munken gaar i Enge.
Der hagler det ned med spanske Kys
Og koster ingen Penge ..."

Jomfru Een forsvandt med ét ned igjennem Ruffet; hun saa høist indigneret ud.

De Forbehold, Indsigelser og Betingelser, som Jomfru Een stillede den Eftermiddag, inden hun flk

indkvarteret sig, var ikke faa. Skibsgutten svedede og fo'r op og ned, indtil alt var omkumplet og omordnet saavidt mulig efter hendes Hoved.

— Jomfru Een sov.

Det vuggede og vuggede, og hun havde været træt. Det var en fremmed, men ikke ubehagelig Fornemmelse, og hun begyndte at drømme, at de kjørte skrækkelig uforsvarligt, saa at hun blev nødt til Gang paa Gang at holde sig i Vognkarmen; men Sorenskriveren brød sig ikke om det, uagtet han sad der og dumpede baade til den ene og den anden Side paa Bagsædet, baade han og Fruen, og maatte holde sig fast. Det var nogle bløde, slingrende Fjedre under Vognen; den gav sig tilmed og knagede i Træværket, og værre og værre blev Veien ... rent ud livsfarlig! ... Naa det fik gaa, saalænge Sorenskriveren intet sagde; ... men det blev forskrækkelig kvalmt derinde i Kaleschen. Naar de bare vilde slaa den ned! ... men naar Sorenskriveren intet sagde, saa ...

Jomfru Een vaagnede. Saa det var her, hun var ... paa Søen! Kahytstaget gik op og ned over hende med en utaalelig slingrende Lampe, som enhver maatte faa ondt i Hovedet af. Det var endnu værre end i Ormeimsbakkerne, som hun havde drømt om. Det rullede og væltede! ... Og saa denne Følelse, som det med ét gled nedefter en lang Bakke og derpaa igjen langsomt hævede sig helt til det kom paa Toppen, og hun ligesom lettede i Køien, idet Fartøiet atter skulde bære nedover.

Jomfru Een var svimmel ... kvalm. Hun havde hørt, at det var rigtigt under saadanne Omstændigheder bare at holde Køien, og modstod den første pludselige Indskydelse, som var at staa op og komme paa Dækket. Ind igjennem Kahytsvinduerne faldt et graat, trist Dagslys, og hun saa og hørte Toppen af buteillegrøn, urolig Sjø stadig skylle og skvulpe imod dem, som der var stærkt Regnveir. Hun laa

og stirrede paa sin Kjole, som gik frem og tilbage paa Væggen, indtil dens regelmæssige Bevægelse ligesom manede hende ind i en Døs igjen ...

Det maatte have varet længe; thi det var igjen blevet skummelt, og Skibsgutten stod ifærd med at tænde Lampen. Hun havde en dunkel Erindring om, at han flere Gange havde været dernede ...

„Nu spuler vi os, Jomfru!"

„Er det farligt?"

„Aa nei! — men Rutland er et gammelt Rullebæst; den liker sig aldrig bedre end for Stumperne, siger de, som kjender hende, hun bides helst med Veiret. Nu har hun faaet Nordvesten paa sig ..."

„Skipperen lovede mig jo udtrykkelig at holde sig indenskjærs, — ved Land!"

„Det var nok ikke bra, om det bar did. Derinde gaar Sjøen som Hus; der blev ikke saameget som Fyrstikken igjen af hele Skuden, om vi røg paa!"

„Men saa er det jo livsfarligt!" — Jomfru Een reiste sig med ét i Køien og saa ud med Natkappen paa.

„Aa nei da! — ikke saa længe vi klemmer paa Vinden, som vi gjør. Rutland véd nok, hvor hun skal hen, naar hun først har faaet Veir af Land; hun har ingen Lyst til at sætte Næsen paa Fjeldet, og Kristensen han er slig Sjømand, at han ikke findes likere mellem England og her! Han sagde, at jeg skulde hilse og spørge Jomfruen, hvordan det stod til, og bede hende spise noget Erter ... hun maatte endelig spise! for det er bedste Kur, sagde han, og det er ikke sagt, vi faar Varme paa Kabysen saa snart igjen, — ja for hun vasker saa skammeligt!"

Jomfru Een slog afværgende ud med Armen.

„Jeg skulde bare se til at faa noget i hende, befalte han ..."

Suppen dampede friskt. Jomfru Een smagte, og Følgen var for hendes hele øvrige Livstid den

Anskuelse, at noget saa beroligende Middel mod Søsyge som en Portion vel tillavede Skibserter gives der ikke.

Med et naadigere Udtryk rakte hun ham den tømte Tallerken, og det var under Følelsen af et indtraadt Velbefindende, at hun atter lagde sig tilbage og sov ind.

Hun havde en utydelig Fornemmelse af, at der haledes Touge henover Dækket, at der trampedes og lød nogle Kommandoraab, at Køien først blev umulig paa den ene Side og saa paa den anden. Saa det var, hvad de mente med at holde sig fast i Køien ...

Der var et Par Folk nede i Kahytten og tumlede med at lede i et Skab.

Skipper Kristensen søgte efter et Lommekompas, som de endelig fandt. Hun spurgte ud af Køien:

„Vel ingen Fare? ... den Knagen høres saa skrækkelig."

„Ikke saalænge vi har fri Sjø, Jomfru! Bare godt Mod, det bedste er at sove. Skibsgutten har Ordre til at se ned saa tit, han kan ... Lidt Kognak og Biscuit er godt." De skyndte sig igjen op ad Trappen.

Der skede noget deroppe; thi Folkene snakkede over hendes Hoved; der haltes i Touge og raabtes „Haa—i—aa!"

Det vuggede og slingrede en Stund ganske meningsløst, og saa begyndte det at vælte og støde og krænge over og knage i Bjelker og Tømmer endnu værre end før. Af og til var det, som det hele Fartøi med ét stansede op; det skalv og ristede lige til Køiebordet, som hun holdt i, og hun hørte Vandet piske henefter Dækket over sit Hoved som Stridregn. Nu begyndte noget at vandre frem og tilbage paa Gulvet ... det var hendes Kuffert ... Et Skab op og igjen — igjen og op! ... en Flaske og et Glas ramlede ud og sloges istykker.

Nok en Slingren som den nu, og hun indestod ikke for, at hun blev i Køien! ...

Der var igjen Dagslys, men et underlig ængsteligt. Det blev med visse Mellemrum aldeles skummelt, som om nogen pludselig dækkede aldeles tæt for Kahytsvinduerne, medens der samtidig kun faldt et mat, dødt Skjær ned fra Skylightet. Det var umuligt længere at ligge i dette! hun maatte op paa Dækket og se, hvordan det hang sammen.

At klæde sig paa var ikke saa let en Sag, der var jo ikke til at være paa Gulvet. Bare det at kunne naa hen til sin Kjole! og undgaa Kufferten, der kom seilende nedad Gulvet. Hun maatte støtte sig med den ene Haand og hjælpe sig med den anden.

Vandet silede og dryppede ned ad Kahytstrappen, saa det randt indover Gulvet. Hun knyttede Sjalstørklædet om sig, aabnede Kahytsdøren og modtoges af et fint Støvregn fra en Sjø, der netop havde brækket forude.

Her i Trappen under Ruffet kjendtes det baade friskt og svalt imod Kahyttens Lummerhed. Men, — hun stansede ved at se Skuespillet omkring sig.

Overalt vildt grønt Hav med en sid, graa Regnhimmel over! Dækket krængende skraat, saa man ikke kunde staa paa det, Storseilet firet lavt, og lige foran hende agterud ved Rattet stod Kristensen med Knæet stemmet paa en af Knaggerne og en Mand tilhjelp. Fartøiet løftede netop Agterenden, idet det igjen bar nedover i Sjøen, saa at de to Skikkelser saaes mod Himmelen. Nedover ... og videre nedover ...

Seilet mistede med ét Vinden og hang slapt, og Bommen slingrede ... Det bar endnu læn...ge...re ned. Der blev lutter buteillegrøn Sjø omkring dem som fire Mure høiere end det revede Storseil, saa al Udsigt blev borttaget, og hun forstod nu, hvorfor

der med visse Mellemrum blev saa mørkt nede i Kahytten.

Nu steg det igjen ... høiere op. Vinden fyldte atter Seilet ... høiere op. Det hven og peb i Tougene næsten øreskjærende, og hun saa udover et forskrækkeligt Hav med svære Bølger og hvide, mægtigt væltende Skavler. Blot hun stak Hovedet ud af Ruffet, var Vinden, saa hun maatte snappe efter Pusten.

Der kom en Sjø, som brækkede forud med en Lyd, saa det baade tordnede og knagede. Vandet spulede hele Dækket agterover til en Fods Høide og randt som en Strøm ned ad Kahytstrappen, hvor hun stod.

Hun hørte Skipperen sige til Manden ved Siden af sig: — „Der gik et Stykke af Skanseklædningen, Nils! Du faar frem og gjøre ved Skjødet; det pisker ... Send Anton hid!"

Hun saa Nils stikke Rebet fra sig, hvormed han var surret, og springe forover, idet han støttede og svang sig frem langs luv Ræling.

Lidt efter kom Skibsgutten forbi hende for midlertidig at hjælpe ved Roret; da han saa hende i Ruffet, kunde han ikke bare sig for at yttre:

„Aa jødes, jødes, Jomfru, for et Hav! ... og ikke bedre blir det!"

„Stakkels Gut! han saa bange og bleg ud" — tænkte hun, og derpaa i et Anfald af Harme: — „Naa, saa dette er at skikke en enlig Jomfru Søveien!"

Der føltes et Stød, — hun kom ikke til at tænke mere ...

Hun saa Kristensen og Skibsgutten slænges fra Rattet helt ned i Læ. Rattet snurrede forladt rundt som et Rokkehjul. Gutten laa med Overkroppen ud over Rælingen og famlede efter at faa Tag. Søen var ikke en Alen fra hans Ansigt; han rakte Armene ud og skreg.

Men der var nogen som en Pil efter ham, og det var Jomfru Een. Hun satte derned over det skraa Dæk og trak ham ind over Skanseklædningen. I det samme hun reiste sig, følte hun sig grebet bag i Halslinningen af en Jernhaand, der tvang hende til at knæle igjen ... det var Kristensen. Hun saa og følte den store Bom under Storseilet suse tæt over sit Hoved og hørte ham sige med dyb Stemme — „Traf den Dig, Nils? Agt Dem for Bommen der, Jomfru! den er løs. Ned paa Dækket! ... og hold Dem fast."

Da hun saa op, krøb Nils Kobbervig, der var truffet af Bommen over Skuldrene, langs Dækket hen imod Lugaren, og Skibsgutten, der var halvt bevidstløs af et Slag af Ratknaggen, blev nu af Jomfru Een hjulpet ned i Kahytten, hvor hun lagde ham ind i sin Køie. Han havde knust Kravebenet. Det syntes, som han var aldeles fra sig af Angst; han laa og mumlede: — „Vi gaar under! ... vi gaar under."

Jomfru Een begyndte med at spørge ham, om han som Sjømand og kanske ogsaa en Sjømands Søn ikke skammede sig for at ligge slig og jamre, og endte med at tage den stakkels Guts blege Hoved ind i sine Arme og trøste ham med, hvad hun kunde finde paa, indtil han om lidt sovnede ind.

Da hun atter kom op i Ruffet, stod Kristensen alene ved Rattet, medens Anders Kok holdt paa med Bomtaillen. Hun hørte i Vinden Kristensen sige:

„Det gaar ikke længere med dette, Kok! vi faar staa indover, saa nødig vi vil."

„Nei, — det gaar nok ikke, Styrmand! — han lægger paa med Vinden heller end at løie af, det ser bare ud til at blive værre opefter Formiddagen."

Kristensen lod Sluppen saa smaat falde af for Vinden.

„Giv varligt ud paa Bomtaillen, Anders! Vi faar se til at faa ud et Rev eller to, som vi bedst

kan. Vi maa have mere Seil at lænse med, skal vi klare Sjøbrækket efter os."

Fartøiet begyndte straks at skyde en anden Fart. Det føltes som en hel Lettelse.

Kristensen stod imidlertid ved Rattet; han var dryppende vaad og kobberrød i Ansigtet af Veiret og Anstrengelsen. Et Par Gange saa det ud, som om Rattet virkelig skulde tage Magten over ham. Jomfru Een fulgte det med største Spænding.

„Gaar det saa paa, kommer jeg nok til at danse Halling her ved Rattet!" undslap det ham endelig efter nok et Ryk, hvori han holdt paa at tage Overhaling, idet Anders Kok et Øieblik kom forbi. „Jeg raa'r ikke med hende længer. Du faar begive Arbeidet derborte og tage Tørn med mig her, saa faar vi se Kans til at faa hende op i Vinden igjen og faa strakt Storseilet."

Inden Anders Kok kunde efterkomme Ordren, saa Kristensen Jomfru Een ved Siden af sig. Hun gjorde ingen Omstændigheder, men greb til, og han følte snart paa hendes Tag i Rattet, at der var Styrke for mindst to slige som Skibsgutten.

„Nei ... nei, altid op, naar hun girer, Jomfru! — altid støtte imod."

Jomfru Een stemmede i med begge Hænder og al Magt under Knaggene, medens han hev Rattet paa Luvside.

Det kom igjen til et Krafttag; men Resultatet var, at Kristensen udbrød:

„En kan aldrig vide, hvad der kan hænde! ... det er nok første Gang en Jomfru har havt Haand i Rutlands Rat ... Luffe ... luffe ... nei den Vei!"

Ogsaa Jomfru Een begyndte nu at hjælpe sig ved at sætte Knæet paa Knaggen; men Vinden blæste forskrækkelig om hendes Dragt.

Kristensens Plan var at faa holdt Fartøiet oppe i Vinden en Stund, for at han og Anders Kok kunde

faa Revet ud i Storseilet og mulig ogsaa faa sat fuld Fok:

„Ser De, Jomfru! ... saadan ... Luffe saa smaat ... falde af saa smaat ... bare hele Tiden holde Seilet levende! men hun maa ikke overstag! Jeg skal nok varsko til Roret, naar det trænges."

Hun fyldte fuldstændig sin Plads og hev Rattet efter hans: „Luffe!" ... eller „Fald af!" ... „Støt for Affald!" ... „Støt for Luven!" — saa godt som en anden Rorgjænger.

Da Kristensen derefter kom tilbage til Rattet, sagde han:

„Ja nu har hun gjort Skibstjeneste, Jomfru! og skal have stor Tak til."

„Jeg holder ved, saalænge De behøver Hjelp, Skipper Kristensen!"

„Jomfruen kan ikke aarke mere."

„Lad det Snak fare, jeg har Kræfter nok."

„Jeg siger ikke nei til Hjelpen, som det nu er. Men, skal hun staa her ude i Veiret, saa er det bedst at tage Sjøklæder paa; de hænger nede i Kahytten ved Skabet. Jeg klarer Roret alene saalænge. Giv Dem blot Tid og hvil Dem, Jomfru!"

Raadet lod sig ikke slaa Vrag paa. Da hun forsvandt inde i Ruffet, udbrød han:

„Ikke troede jeg, at vi skulde fragte saa gjævt et Fruentimmer, Anders! ... blot vi kan faa hende vel frem, saa det ikke blir sidste Reisen! det ser ud til noget af hvert. Men nogetsteds smætter vi os vel ind mellem Skjærene."

„Det er Land, vi har der langt ude, Styrmand!"

„Har set det! — bare vi kan faa Tag i, hvor vi er, for ind maa vi, mens det er lyst. Nils Kobbervig er jo barnekjendt udenfor Bergensleden; Du faar hjælpe ham op og se til at faa ham til at skjønne, hvor pas vi er ... men ikke et Ord til Jomfruen ... Vi faar styre ind og lade, som vi er fornøiet, Gut!"

„Ja vel! vi faar lade Glæden vare saa længe,

vi kan, Styrmand! Kan jeg bare faa Øinene op paa Nils Kobbervig, saa styrer vi nok ind."

Kristensen studsede, da han atter saa Jomfru Een komme. Hun var i fuld Sjøhyre lige til Sydvesten og saa ud som en undersætsig Matros med et krumnæset, ungt og skjært Ansigt.

„Nu, hun tænker for Alvor at tage Tørn ved Rattet, er det ogsaa bedst, hun gjør som andre Rorgjængere i svært Hav og lader sig surre fast med en Seising ... der kan ingen vide."

Han lod Handlingen følge paa Ordet.

„Nu, — falder Knaggen tyngere, Jomfru?"

„Aa nei!"

„Den skulde det. Vi løber større Fart, og Havbakken er lang, saa hun er værre at stoppe i Giringen." — Han saa sig om.

„Vaer Dem nu, Jomfru! og hold Dem fast, her kommer et Bræk lige agterud. Den ser ikke venlig ud heller." — Kristensen slog i en Hast Rebet om sig og greb i Rattet.

Forberedelsen var ikke omsonst; thi Hækjollen knustes lige bagom dem, medens Vandet skyllede som en Fos indover Dækket fra agter til for og klemte dem begge op imod Rathjulet.

„Vi slap bedre, end jeg havde tænkt, Jomfru."

„Jeg synes, Havet blir værre."

„Aa ja; men det er bare saadan her under Land, — krap og brydsom Sjø. Vi er i et Strømras, hvor han gaar tværket. Se der har vi en skraas for Bougen, det kalder jeg urimeligt ... Luffe ... luffe, Jomfru!"

Virkelig var endel Konturer af Kysten steget op foran dem; de laa som Taagebanker op af Havet med et regnbueagtigt Solstreif etsteds langt inde paa nogle takkede Klipperygge. Skyerne joges af Stormen i tunge Masser med forrevne Stumper omkring som afslidte sortgraa, hængende Ulddotter. Vinden hindrede Regnen.

„Med hvad er det ... deroppe?" — hun pegte imod Vævlingen.

„Aa Nils Kobbervig! — Ja ... han lufter sig."

Kokken havde for den bedre Udkigs Skyld faaet Nils praktiseret op i de nederste Vævlinger af Vantet.

Anders Kok kom agterover: — „Vi faar faa Kikkerten, Styrmand."

„Bliv her ved Rattet, Anders!" — Kristensen gik selv forud med den.

„Dette blir værre og værre, — vi kommer da vel snart ind?" — spurgte hun skjælvende sin nye Sidemand.

„Ja nu varer det nok ikke længe, Jomfru! ... de staar just oppe i Vævlingerne og ser efter det bedste Indløb."

Kristensen var steget op i Vantet til Nils Kobbervig:

„Nu, skjønner Du nogenting af Landet?"

„Var vi blot længere inde! nu kan jeg bare gisse paa, at det er Teksesundet søndenfor Bergen, vi har dernede. Javist maa det være Teksesundet! — Der — vil Kapteinen se! ... som et Skar i Fjeldet, en Revne med ligesom en liden Kam indover. Ja nu tog Tykket det ... Se nu!"

„Ja vel, vi faar nok dømme det til at være Teksesundet, Nils! for til Natten tør vi ikke holde det gaaendes. Bare ikke Strømmen sætter for langt ned."

Da han igjen afløste Anders Kok ved Roret, sagde han roligt: — „Nu har vi Greie paa Leden, Jomfru! Det er Teksesundet, vi har dernede. Vi gaar lige ind! Du faar holde brav Udkig deroppe i Vantet, Anders! ... Nei, Jomfru! — vi falder af og saa begynder den gamle Giringen igjen."

Der var en vis lun Humor i hans Stemme, der virkede beroligende paa hende, thi hun havde paa det sidste faaet en stærk Følelse af Fare.

De skjød nu en svær Fart, og Landet steg hastig op foran dem. Stormen havde lagt paa.

Det var udpaa Eftermiddagen i den første Rand af Skumringen.

Havet gik med tunge, blygraa Bjerge i mægtige Skavler. Skyerne drev som graa Røg indover, Sjørokket piskede, Tougene hven, sislede og peb, medens Anders Kok vinkede til Roret oppe fra Vævlingen.

De havde Land ret forud, — hvide Skumstøtter og Fossefald opefter alle Fjeldsider og Kløfter.

Kristensen stod rolig; men Jomfru Een var ikke blind for, at Sveden perlede i store Draaber nedover det brede Ansigt. Det kunde jo være Anstrengelsen; thi hun maatte sande, han hev Rattet med Kars Kræfter.

En Stund efter sagde han meget alvorligt, idet han pegte ud med Haanden:

„Ser De, Jomfru, det er did ind, vi skal. Løbet er trangt. Nu gjælder det om ikke at gire saa meget som en Svigt af Kursen."

Det var to smaa Øer eller Skjær, de skulde ind imellem.

Hun saa Hjelmen af de svære Havsjøer suse og tordne opover dem og dække Skjærene med et hvirvlende hvidt Skumkog, hvoraf der steg Støtter og drev Røg, medens de selv fo'r med rasende Fart ned ad Havbakken lige imod dem. Brystet snørede sig sammen, og hun havde Møie for at holde Pusten.

Sjøen løftede Fartøiet igjen. Hun saa Kristensen blive hvid i Ansigtet og bide Tænderne sammen, medens han med al sin Kraft tog i Rattet, og hun fik en Trang til at skrige ud, — vildt!

Maaske gjorde hun det ogsaa.

De stod lige ind mellem de to Øer, hvorover Havet gik hvidt, medens Vandmassen faldt brækkende fra begge Sider ned paa Dækket i det smale Løb, — og de laa med ét i fuldstændig smult Vand!

Det var Teksesundet, de havde taget; men Sindsbevægelsen havde været saa stærk, og Overgangen var saa pludselig, at Jomfru Een halv fra sig sank i Knæ.

„Ja, Jomfru, jeg glemmer aldrig, at jeg har havt Dem til Kammerat ved Rutlands Rat! —" den stærke Mand skalv i Stemmen og bed sig i Læberne for at beherske sin Bevægelse.

De var med sine vaade Seilstumper og forrevne Skanseklædning i Farten alt skudt et Stykke ind paa Havnen, hvis Indside var aldeles hvid af Maager og Sjøfugle, der havde søgt Ly for Stormen, da han atter hev Rattet og raabte:

„Anders! — spørg Nils, hvor det er bedst at ankre."

Det var Morgenen efter.

Jomfru Een sov; hun havde været saa træt. Hun syntes halvvaagen, at Solen skinnede ind til hende paa Køien, og at hun hørte Hanen gale. Det gjorde den ogsaa. Det var Solen, som stod op bag Skjærene og gyllede hele det blaa Sund, og Hanen oppe i Stuen i Fjeldet ovenover, som hilsede den.

Da kom det med engang over hende, at hun havde faaet gamle Rutland kjær, som det kunde være hendes Mors Stue, og fra den Stund vidste hun ogsaa, hvad hun vilde svare, om Kristensen skulde have noget at sige hende. Sparebankbogen skulde han straks faa til at male i Kahytten og stelle og reparere med ...

Hun saa ud af Kahytsvinduet.

„Naar det regner og skinner Sol paa engang, saa farer der en Baadsmand tilhimmels! ... Ja det gaar saa mangt underligt til ... lidet véd én for sig!"

En Uge efter befandt de sig en Aften i fint Veir og sagte Bris mellem Skjærene nede ved Grimstadkanten. Maanen var oppe. Kristensen stod ved Rattet. Skibsgutten gik med Armen i Bind over Skulderen, og Anders Kok nynnede paa en Vise forude.

Jomfru Een sad paa Forhøiningen ved Siden af Rattet og strikkede Kniplinger; hun var paafaldende pen og pyntet.

Hun havde underveis i det gode Veir, de havde havt efter de Dage, de laa veirfast i Teksesundet, havt mangen en godlidende Passiar med Kristensen og af og til ogsaa, „siden hun nu engang havde begyndt," moret sig med at staa ved Rattet. Hun havde iaften netop muntert erklæret, at, havde hun været Mandfolk, vilde hun helst af alt været Sjømand.

... „men da skulde jeg nok vogtet mig for at tage Hyre hos Skipper Kristensen!"

„Og hvorfor det, Jomfru Een? — De har endnu ikke set mig gi' nogen saa meget som en Lusing."

„Aa nei; men De er saa lagt for at gaa udenskjærs!"

„Det kommer af, at jeg ikke er kjendt i Leden det, Jomfru! Takke mig til en Bræksjø midt i Havet imod et blindt Skjær herinde, som én ikke véd om, før én staar lige paa det og er en arm Mand med det samme. Nei, takke mig for fri Sjø."

„Tilstaa kun, at det var uforsvarligt af Dem, at De saadan gik ud om Natten lige til Havs."

„Uforsvarligt? ... Kunde jeg saa sandt gjøre det op igjen, — ja med Dem! ... Fruentimmer og Ferskmad har jeg altid syntes, var lidt sødflaut; men De er et saltet Fruentimmer, Jomfru Een! ..."

„Det maa være derude i Sjøen, jeg blev det, Kristensen! for den lille Haandsrækning tænker jeg ikke, De kjendte saa meget Lette af, naar De skal sige sandt. Jeg holdt en god Stund s a a d a n paa

Knaggen, før jeg lærte det." — Hun havde reist sig og lagde leende Haanden forkjert paa den.

„Naar jeg skal sige sandt, siger De" — svarede han, idet han pludselig lagde sin svære Haand over hendes, saa den var fangen, — „saa véd jeg nu, at dette er en Haand at stole paa ... og ... at her blir ødt paa Rutland, naar vi har losset af i Østerrisøer."

Hun blev helt over rød og sled den undaf.

„Aa nei, det var ikke at vente, at saa fin en Haand vilde tage Hyre hos en fattig, simpel Skipper. Men saa har jeg nu lært, at splidset til nogen anden blir jeg ikke i denne Verden!" — udbrød han heftig og aldeles purpurrød.

Nu vendte hun sig imod ham og rakte ham Haanden ligefrem og aabent paa Rattet:

— „Kristensen — jeg skilles ikke fra ... Rutland! ... men ... engang for alle, saalidt som muligt udenskjærs! ... Og slig har De mig!"

De stod der og saa paa Maanen og hverandre, til det blev sent. Og at Rutland den Kvæld ikke løb op paa et eller andet Skjær eller af og til lige i Land, det skyldtes baade den gode Lykke og Jomfru Een.

III.

FEMTEN AAR EFTER.

Naar man nu paa et Par Timer kan fare fra Kristiania til Drøbak, paa to Døgn til Bergen, paa fire til Trondhjem og paa halvanden Uge helt op til Varangerfjorden, for ikke at tale om Jernbaneruter, og at man til alle disse Steder kan telegrafere og faa Svar i samme Time, — saa glemmer man saa let, at det ikke er ret mange Aar, siden

en Tur ned til Drøbak var en hel Dagsreise og en ditto til Bergen en Langfart paa Uger. Man glemmer, at Norge ved Dampen og Telegrafen er omskabt til et andet og modernt Land. Et og andet af Statens Hjuldampskibe strøg vel ogsaa da med Post og Personbefordring rundt Kysten; men Vareforbindelsen foregik endnu paa den gamle, vante Manér. Det mægtige Hamburg og ikke Kristiania var endnu Lagerby for hele vort Land, og den Forbindelse, som var imellem Byerne, besørgedes af de mindre Skibe i Kystfarten.

Det er tilbage til den Tid, vi hensætter Læseren, og da lige ombord paa Johan Kristensens Slup, der for Øieblikket gaar med Fragtgods for en temmelig haard Bidevind i Kyststrøget mellem Kristiansand og Lindesnæs.

Skipperen selv, en stærkvokset bred Mand i Hundeskindshue, staar ved Rattet med en kort Pibe i Munden og raaber til en liden Gut, hvis mørklokkede Hoved alt i ét stikker op af Kahytstrappen for at høre mere. Han rapporterer det til en Person, der er nede i Kahytten, og ligesaa Svarene. Haaret flagrer ham om Hovedet i Vinden, hvergang han stikker det op, og han krummer den lille Haand for Munden paa Sjømandsvis for at forstærke Lyden.

Det er Skipper Kristensens Hustru, som ligger tilkøis dernede; hun bereder sig altid paa den Maade til Farten udenfor Listerlandet, hvor hun véd, at hun skal have sin Raptus af Søsyge.

Hun er et smukt, fermt, af Sølivets Rolighed lidt fed og fyldig blevet Fruentimmer med mørkt Haar, staalgraa Øine og energiske, af Veiret endel brunede Træk og har i Mandens Øine kun én Feil; men den er saa stor, at den tilskibs næsten kan kaldes en Last: — hendes ivrige Sjæl kan ikke forstaa, at en Kone ombord ikke er det samme som en Kone iland, og hun vil ogsaa her kommandere i Husholdningen til den mindste Detail og styre

med Hyre og Landlov. Derfor var det blevet et almindeligt Mundheld Kysten rundt at „fare med Madam Kristensen".

Og dog vilde Madam Kristensen aldrig andet, end at Folkene først og fremst skulde anvende Hyren til forsvarlige Klæder, og Resten skulde ikke drikkes op paa de utallige Steder, hvor de maatte ind langs Kysten lige op til Vardø, og hvor der overalt var Anledning nok, men gjemmes til Hustru og Børn eller Familien hjemme. Derfor var hun saa striks paa Landloven; og derfor maatte de ogsaa ofte bytte Folk udenfor de faste: Nils Kobbervig og Anders Kok.

Dette var nu altsammen ret og vel nok, hun havde hundrede Gange overbevist sin Mand derom. Men det var nu engang ikke sjømandsmæssigt, hvor godt og vel det ellers kunde være ment, og Manden var ikke den, som følte det mindst; han syntes, det gik endel paa Sjømandsæren.

Da den lille Søn engang kom til ham og i al Uskyldighed spurgte, hvorfor de kaldte det „at fare med Madam Kristensen", havde han i stille Bitterhed bedet sin Øiesten om at gaa hen til Moderen for at faa Svaret.

Han havde forsøgt Oprør mange Gange, men var, — han var hverken meget talende eller Dialektiker — altid bleven slaget af et med glødende Mine fremsat Spørgsmaal, som han syntes gik ham endnu mere ind paa Honnøren, og det var, om hun da havde giftet sig med én, der ikke havde Mands Mod og Hjerte til at støtte sin stakkels Kone i det, som Ret var? Det Spørgsmaal var han bange for; thi han havde et Mandshjerte og det ovenikjøbet ét, som baade var forelsket og kunde være urimelig jaloux.

Det var hende, som iland hos Befragteren altid maatte repræsentere Rutlands Forretnings- og Honnør-

side, medens han nede ved Bryggen stod for Ind- og Udlosningen.

Madam Kristensen og hendes Mand var kjendt i hver By Kysten rundt af store og smaa, og naar hun med sin lille Søn ved Haanden paa hvert Sted aflagde sine Forretningsbesøg, maatte hun gjerne ved en Kop Kaffe tillige aflægge en lille Redegjørelse for, hvordan alt stod til i denne eller hin Naboby, hvis Forholde nærmest interesserede. Dette kunde udmærket godt givet Anledning til Sladder; men. Madam Kristensen „var nu engang ikke af den Slags", hun forbeholdt sig altid høist udtrykkelig imod den Antagelse, at hun skulde „fragte Sladder By imellem".

Ikke desto mindre var hun dog som en Slags mundtlig Post med Hilsener mellem Slægtninge, Venner og Bekjendte, og Rygter om Forlovelser, Giftermaal og Falliter maatte altid stadfæstes af Madam Kristensen. Havde hun sagt det for vist, saa stod det fast, og paa Grund af denne sin Paalidelighed blev hun ogsaa betroet mangt et hemmeligt Ærinde, som hun med megen Takt vidste at skille sig ved.

Hun bar Hilsener og Breve mellem Kjærester og hemmelig Forlovede, hvem hun efter sine Forholde havde let for at faa i Tale, og tillod sig ogsaa efter sin ivrige og forsorgsfulde Natur engang imellem paa egen Haand at bringe en forsømt eller forglemt Kjæreste, som gik i en eller anden By, i ubeleilig men nødvendig Erindring. Hun var, som sagt, en Kraftnatur, der aldrig kunde faa nok om Hænde, og Energi og Villie lyste saavel af den raske Maade, hvorpaa hun førte sin nu lidt massive Figur, og gestikulerede, medens hun talte, som af hendes Ansigtsudtryk.

Hendes stadige Dragt iland var en grøn Hverkenskjole med et stort rød- og sortrudet Kastesjal

over og en gammeldags stor Hat, der hægtedes under Hagen.

En Uenighed havde der hersket mellem Parret, idet hun paastod, at Kristensen var saa tilbøielig til at gaa udenskjærs, og derfor fik hun lidt efter lidt lempet det saa, at de fordetmeste gik i Kystfarten og kun sjeldnere og til Nød med Stykgods over til Holland eller ned til Danmark eller paa Østersjøen med Sild. Sluppen Rutland blev paa denne Maade efterhaanden mere og mere Fragtskude.

Saa mange staute Karer
har Gigt og Krykke kjendt,
saa mangen Nordsjøfarer
som Fragtskude endt!

Men om, hvordan Ægteparret baade var enige og uenige, hvad Madam Kristensen oplevede og vidste fra Kysten, saavelsom de Sagn og Fortællinger, der hang ved den gamle Nordsjøfarer Rutland, er det, vi her skal spinde en Ende.

IV.

EN KVÆLD UDENFOR LISTER.

Hvad den fjortenaarige Bernt rapporterede ned til sin Moder, var Faderens Formeninger om Veiret paa den anden Side af Lindesnæs.

„Sig Mor, at hun ikke behøver at lægge sig ned for den Sjø, vi her faar. Jeg tænker, vi kommer til at ligge her og se paa Lindesnæs hele Natten." — — „Aa stræk i den læ Topseilsbrase, Bergenser! — Saa, anhal! ... endnu stivere ... saa! Vinden løier alt."

„Det siger Du altid ved Næsset, Far!" — rapporterede Sønnen nedenfra.

„Ja, Mor faar gjøre som hun lyster, om hun vil gaa for Stormseil dernede i Kahytten."

Bernt forsvandt med den sidste Besked, som han formodentlig havde sine Betænkeligheder ved saa ganske uforandret at rapportere, men stod lidt efter igjen oppe paa Dækket, idet han brugte et Kneb i den øverste Halvdel af Trappen med at svinge sig op med Armene.

Anders Kok kom netop agterover med Laaget til en Skibskiste, som han havde istandsat, og som skulde hængsles paa sin Underdel, der stod paa Tougrullen ved Skylightet.

„Ovenpaa det tunge Sjau inde i Kleven vanker der en Dram for Lindesnæs ikvæld, Anders!"

Anders, der gik med de nødvendige Søm i Munden til at slaa Hængslerne i med, gjorde et Forsøg til et spørgende Øiekast ned mod Kahytstrappen, men tog sig itide og mumlede nikkende:

„Tak, Kaptein!" — Han bøiede sig udover Kisten og begyndte at slaa ind Nagler. Han kjendte Stillingen for godt til ikke at vide, baade at, naar Kapteinen først havde lovet en Dram, saa kom den, og at han ikke taalte saameget som en Hentydning til, at der skulde være nogensomhelst Slags Vanskeligheder for den fra Madamens Side.

Kristensen brummede ved Rattet. Han saa gjentagende hen i Vest, hvor Solen seg ned i Havranden i Septemberkvelden. De lette Skyer var som en Rand Gløder, derpaa purpurviolette, saa efter Nedgangen rosenblege. Rutland stod alt et Stykke udenom Pynten af Lindesnæs.

„Jo hun løier af. Om en halv Time har vi Maanen og kanske Vindstille med," — fortsatte han lidt efter grættent, „og det lille, som er igjen, vester heller paa sig. Vi kommer til at gjøre nok et Slag for Pynten. Klar til at vende!"

Han faldt et Øieblik af for at tage fuldt Seil og lagde derpaa Roret haardt i Læ. Klyveren skjebrede, idet Rutland løb op i Vinden og stagvendte.

„Hal ind paa Bomtallien! ... bras om! ... gaa en hal!"

De stod en Stund udover paa den ny Boug, medens Vinden stedse mere og mere løiede af.

„Naa, det er slut med den Plystringen! Det er nok for os til at komme om Næsset ialfald."

Der udførtes endel Ordrer om forandret Seilføring, idet Rutland nu satte en mere rum Kurs opefter Listerhavet. Der gaves ud paa Skjøder og Bomtallier, Topseilet brastes igjen mere for Vinden, og man satte Bredfokken.

Han stod en Stund og trommede med Fingrene. „Bernt, gaa forud og bed Nils komme og tage Tørn ved Rattet!"

Lidt efter viste Nils Kobbervig sig, idet han underveis trak Trøien paa. Han var blevet endel ældre, og den store krumme Næse endnu skarpere.

„Nordvest til vest, Nils, til vi har klaret Bispen! ... Ja Du kjender ham før" — tilføiede han lunt, idet han gik ned.

„Bispen? Hvad for en Bisp, Nils?" — Bernt var henne hos ham, og hans Øine og Mine spurgte endnu ivrigere end Ordene.

„Aa en Bisp, som præker for Sjøfolk, og, naar de ikke vil høre, saa faar de føle."

Man afbrødes ved, at „Bergenseren", en ung fiffig Matros med livlige Fagter i flad Sjømandshue og Lærredsbukser kom til og begyndte at klappre lystigt med Træskoene henad Dækket et Slags Reeltakt. Dette gjorde han bestandig mageløst og høstede en beundrende Paaskjønnelse derfor af sin Kapteins Søn.

„Hurra for en Dram!" raabte han. „Madamen

kommer op, og saa faar vi en Stivert for Næsset, siger jeg."

„Jeg tænker ikke, Madamen vil takke Dig videre for den Dansingen lige over Hovedet paa hende," — advarede Nils henne fra Rattet.

„Ja men Bispen ... hvorledes kjender Du Bispen, Nils?" — vedblev Bernt.

„Ser Du der ... om Styrbord lidt forud for tvers ... det lille humpede Skjær, hvor al Stenen ligesom ligger paa tverke?" — han pegte ud med Haanden. „Og Præstekrave har han da god nok! Du ser, hvor Skummet slikker opefter den. Men i Uveir, helst ved Nattens Tide, da har Du ham i hel hvid Messeskjorte, saa han lyser som en Mur."

„Har Du set ham slig, Nils?"

Nils glemte at svare; han rettede sin høie, baadshagelignende Skikkelse og saa som i Tanker udover til Læ henimod Stedet, medens der gled et polisk Skjær over hans blege Ansigt.

„Saa lad os faa den Ende, Nils! ... Naa, sæt Dig her Bergenser, paa Skibskisten og ap ikke med Gutten ... Du ser, han vil høre! ... Det var jo med de tre Søstre?"

„Ja vel, — det var en Skonnertbrig paa sine hundrede Læster."

„Og Du var Skibsgut der hos Kaptein Sivertsen?"

„Javel, det var min første Reis."

„Ja nu har Du gi't ud saa lang Tamp, at det ikke nytter at hale den ind igjen, Nils!"

Nils rømmede sig ... sendte et prøvende Blik op efter Riggen, et ditto udenbords og derpaa en vel sigtet Tobakssprøit over læ Ræling —. „Det var med Kaptein Sivertsen. Det var en Hund til Sjømand i Uveir; men ellers, — det nytter ikke at nægte for det, han var af disse gamle Nordsjøkapteiner, som laa og drak i Køien og det sidrak! det maatte vel jeg vide, som bragte ham Konjaksflasken baade Morgen og Aften. Andre end jeg vidste heller ikke af

det der ombord, for Styrmanden holdt hemmelig over det. Men den redelige Sandhed var, at han drak og var under Dæk, fra Briggen klarede Færder, til den laa i Havn igjen nogetsteds over paa den anden Side af Nordsjøen eller nede i Bordeaux eller Nantes, og ligesaa sandt var det, at Kaptein Sivertsen ikke smagte stærkt fra det Minut, han først havde sat Foden iland, til han igjen kvitterede sidste Fyr i Leden og stod tilsjøs. Han havde været aarevis iland uden at drikke, — sagde de. Der kan ingen begribe det, det var som en Slags Fordømmelse paa Manden!"

„Ansvaret ... Ansvaret!" — brummede det henne paa Bænken, hvor Kaptein Kristensen havde sat sig hen med sin Pibe. „Det har gjort af med mere end én Skipper. Naa, fortæl, Nils!"

„Ja saa var det paa den Tur. Vi gik med Trælast nedover, men fik Septemberstormene paa os og blev forsat nordover. Det var en tung Sydvest med Regntykke, indtil Veiret endelig bedagede sig og vestede paa sig. Styrmanden mente efter Bestikket, at vi skulde være langt ude i rum Sjø paa Høiden af Udsire, saa det havde ingen Nød for norske Kysten, tilmed da Skonnertbriggen var en omframt dygtig Bidevindsseiler. Kapteinen vilde alligevel, at der endnu skulde gjøres nogle Slag op i Vinden for at vinde Farvand; men Styrmand Andersen bare lo og var spydig, og saa gav Kapteinen sig for ham, som han pleiede, og gik ned og lagde sig tilkøis. Han turde ikke lægge sig ud med sin Styrmand, men ærgre sig gjorde han. Og længer kom vi heller ikke, for hver Gang vi kom nedover, sprang Vinden igjen over til Sydvest med det samme Hundeveir og Regntykke. Der var ingen Raad for, vi maatte gjøre Vendereisen opover igjen.

Jeg havde en Kvæld set et hvidt Blink langt inde over læ Ræling og fortalte det til Sivertsen, og for det gav Styrmanden mig en Lusing. Det

var umuligt, sagde han. Men gamle Sivertsen syntes nok ikke det; han spurgte mig ivrig ud og mente, vi havde været saa langt nede som Gunnarshaug Fyr.

Vi havde holdt paa slig i seks syv Etmaal. Det var surt og vaadt og regntungt alt baade Tougværk og Seil, og Folkene begyndte at blive kjede af det.

Gamle Sivertsen havde i den sidste Uge bare ligget og brummet dernede i Køien og snakket med sig selv. Jeg hørte godt, at han laa og rørte om Bispen, og han stirrede paa mig, naar jeg var dernede, med sine røde Øine og det graatottede Haar, saa jeg blev ganske ræd, endda jeg nu var vant til ham. Da vi saa igjen engang maatte vende paa Formiddagsvagten, begjærede han en Flaske af mig midt om Dagen. Han snakkede først til mig Morgenen efter, da han vilde, at jeg skulde forfare Kahytsvinduerne. Senere om Eftermiddagen maatte jeg bruge Svaberen i alle Kroge, de var rene Fluebol, paastod han. Og saa vilde han siden, at jeg skulde ligge dernede; han bød mig en blank Daler for det. Og hvad skal en stakkars Kahytsgut gjøre? Vil han ikke gjøre det for Daleren, saa maa han gjøre det uden den! ... Men jeg glemmer ikke den Nat. Jeg vaagnede ved, at han forskræmt og sagte vækkede paa mig, — „Nils! ... Nils! ... Er Du vaagen? Ser Du det ... henne ved Bordet der ... den hvide? ... Han peger paa Barometret! Nu ... rækker han Armen ud ... bare han ikke peger paa Uhret igjen! ..."

„Det er nok ingen Ting, Kaptein!"

„Nei vist! Du skal faa en Daler ... hi hi! Nu staar han midt paa Gulvet ganske svart af Fluer. Saa ... væk er han! ... Han saa ud som en Bisp, Du!" — lo han ... „det kalder vi at se i Søvne det! ... Hm! ... Hm! ... det gaar som et Kjølvand efter ham ud af Kahytsvinduet af Morild. Ser Du, der

er endnu lyse Striber paa Gulvet efter ham. Nu kan Du sove, Gut! ...

Nils! Nils!" vækkede det igjen, „se ordentlig paa Kahytsvinduerne, — begge to! ser Du ikke noget? ligesom en nøgen Arm ind af hvert, — den er mere end nøgen ... Huf! — Bare han ikke peger paa Uhret! ... fem Minuter paa halv tre var det inat igjen saa tydeligt, at jeg saa Minutprikkerne paa Skiven ved Lyset af Fingeren hans."

Lommeuhret hang paa den Side af Bordet, som var ham nærmest, saa han kunde gribe efter det, og jeg skimtede ved Lampen i den hvide Skive..

„Snik Snak! — siger vi, ikke sandt Nils? og Du tjener din Daler, Gut! Snik Snak! Snik Snak!" ... laa han og smaasnakkede. Tilslut udbrød han: — „Jeg mener Uhret ogsaa siger „Snik Snak!" „Snik Snak!" til mig ... Til mig? ...

Nils! Nils!" udbrød han, og stirrede forskrækket frem af Køien ... „Der staar han igjen og peger! — Fem Minuter paa halv tre. Ja, ja ... ja! jeg ser det. Det nytter ingen Daler, Nils! Nu er Bispen borte; men næste Gang, vi forsøger at prange ham, er han der igjen; vær rolig. Han la'r os ikke slippe forbi saa let den Karen. Det er noget, han vil nu. Han har holdt inde med Sjørøvere og tilvendt Kirken uretfærdigt Gods, siger de, derfor er han fordømt til at staa derude og spøge ... Hi hi hi! Jeg tager Kjæden af og smider Uhret i Sjøen og" — han reiste sig pludseligt op i Køien; han hørte vist uhyre fint. — „Aa, Nils! hør efter, hvad det er, de løber og snakker saa for deroppe paa Dækket, spring, som du er."

De havde set Braat langt inde paa læ Boug.

Da jeg kom ned igjen, sad Kaptein Sivertsen alt halv paaklædt paa Køiekanten. Ved Meldingen blev han siddende lidt og vippe med Støvlen ...

„Saa saa! ... det var det, han mente denne Gang" — nikkede han, og lidt efter var han oppe

paa Dækket, hvor han tog Kommandoen saa friskt, som han ikke skulde gjort andet den hele Tid end bare at hvile sig ud. Den Dag kom der ikke en Draabe stærkt i hans Mund, det kan jeg bevidne, og bedre Sjømand i Uveir end den skutryggede gamle Sivertsen gik der ikke paa en Planke. Vinden vestede sig igjen ud paa Eftermiddagen, og han gik i den brune Frakke, de store Støvler og Kikkerten under Armen og gned Hænderne:

„Ikvæld gaar vi ham, Baadsmand! ikvæld gaar vi ham, Baadsmand."

Saa blev det Kvælden. Vi havde gjort op Lanterne, Regntykket laa tæt, og vi ringede af og til med Skibsklokken. Der var overhændig Sjø, som venteligt saa langt under Land, og stiv Vest. Vi havde to Mand ved Rattet, Lys i Nathuset og svær Seilpres. Vi gik for dobbeltrevede Mersseil, revet Fok og Forstagsseil.

Kaptein Sivertsen stod netop og saa nedover i Læ imod Braattene med Natkikkerten, da hørte jeg som en underlig Susen bagom mig; det var Kammen af en svær Sjø, der toppede sig med et fossende hvidt Braat over luv Laaring. Det var, som den med ét var steget op af svarte Natten. Jeg havde netop Tid til at stikke mig under Kahytstrappen, da jeg hørte den kom bragende indover Dækket med slig Tyngde, at det knagede i Skuden.

Det blev ligesom aldeles stille en Stund, det var, som Skuden ventede med at rette sig igjen, og jeg hørte, de raabte, at Storbaaden var knust. Da jeg stak Hovedet op, stod de to Rorgjængere der og hev Rattet; men Nathuset var borte. Da saa jeg Bispen! — han stod der ganske stor og hvid i Mørket og lyste nede i Læ, og enten jeg nu var forskrømt af Kapteinen fra forrige Nat eller det virkelig lignede noget sligt, jeg syntes, han stod og slog dernede imod os med et hvidt Lagen. Idetsamme kom Kapteinen saa braat imod mig, at jeg maatte

skynde mig ned igjennem Trappen foran ham. Nede i Kahytten tog han i Hast nogle Papirer og Penge. Han vendte sig netop for at gaa, da han fik Øie paa Sølvuhret, som hang paa Væggen paa den anden Side af Bordet. Han gik hen og tog det ned af Spigeren for at putte det til sig, men stansede med ét, som der kunde faret en Lynild lige forbi ham:

„Fem Minuter over halv tre" — han rakte Uhret ud imod mig. „Hvormange ser Du, Klokken er der, Nils?"

„Feiler fem Minuter paa halv tre, Kaptein!"

„Naa saa bevare Vorherre Skuden ... og en gammel fordrukken Skipper med!"

Han op paa Dækket, og jeg var da ikke sen i Hælene paa ham.

Deroppe var bare Sjø om Luv og svarte Natten. Alt i ét tog vi Lodskud, og Kaptein Sivertsen kommanderede med Raaberten. Vi krydsede og var nu ved nogle Skjær nordost om Bispen, hvor Sjøen vred sig mere forud. Vi var kommet til det med Seilpresset, at vi maatte enten forbi eller paa. Det lyste netop i Striben af Dagen, da Braadsjøen kom og feiede Skuden ren fra for til agter, Støtterne, Skanseklædningen, Ruf, Hytter, Baade og alt opstaaendes, og fyldte Kahytten. Folkene, som hev Loddet, havde set Braatet itide og sprunget forud og surret sig, hvor de havde de tykke Pullerter og Bjelker i Skanseklædningen at stole paa mod Bølgemagten.

Da Braatet var gaaet, blev der gjort klar ved læ Anker for at stagvende. Jeg havde surret mig som de andre og tænkte paa, at vi tilslut havde Trælasten at flyde paa.

Jeg hørte gjennem Raaberten: — „Klar til at vende! — Hardt i Læ! ... Lad falde Anker!" — Ankeret klirrede ud af Klydset saa hastig, at Kjættingen ulede og skreg, og Gnisterne føg som en Lysning der forude. Der var røget noget istykker, eller

den havde stoppet, for det var, som vi pludselig grov hele Forenden under, og i Graalysningen saa vi et Grundbraat løfte sig med Hvin og Sus. Vi huggede paany. Kjættingen løb et Stykke til; Grundbraatet voksede og steg høiere end Salingen.

Der var vist ingen, som tvilte paa, at det var hans sidste Stund! Jeg hørte Raab og Skrig, saa Kaptein Sivertsen kaste Raaberten, — det bragede og knagede og saa véd jeg for min Part ikke mere. Det var, som jeg blev trukket ned i en Fos og saa med ét slængt op igjen. Hver havde vel grebet efter det flydendes, han kunde faa Tag i, og en Stund efter laa vi, hele Mandskabet, mellem bare Stumper og Stykker, saa vi havde al Møie med at bjerge os undaf dem. Hver Sjø var fuld af Planker. Imellem kom en Vandtønde, et brukket Spant, en Saling eller et Ruf, saa det var et Guds Under, at vi ikke blev knuste, der vi laa og holdt os hver paa sin Vragstump. Skibshunden, stakkar, svømmede om fra den ene til den anden og slikkede os, men vendte bestandig tilbage til Kapteinen. Jeg saa den tilslut blive slaaet ihjel mod en Plankehob af Merset, der kom over den ud af en Sjø.

Saadan laa vi da der og drev, indtil vi ikke saa mere til hverandre. Jeg laa lavt i Vandet paa en Planke og stirrede paa Fyret, som begyndte at blinke derinde fra gjennem Disigheden og ventede paa Dagen. Da det saa blev lyst, løftede jeg mig i ét væk op, saa høit jeg kunde, og saa ud efter Seilere eller Baade; bare en Maage viste sig langt borte eller en Skumtop hævede sig, kunde jeg blive gjennemvarm af Glæde, og naar det saa ingen var, syntes jeg, at jeg maatte dø.

Vinden stod vestlig paa, og Strømmen gik lige ind, altid haardere med svære Brækninger; Rendesuen sprøitede og skummede og slikkede opefter Fjeldet. Jeg begyndte nu at skjælve og grue for Fjeldmuren; jeg forstod, at der ikke var Udsigt til at undgaa at

blive knust mellem Plankevaalet og Bjergvæggen derinde. Da tog Dødsangsten mig. Jeg tror, jeg laa og snakkede høit og læste op af Katekismusen.

Med ét saa jeg Plankerækken foran mig gjøre en stor Krog udenom Fjeldpynten og sætte lige op mod et andet lavere Bergskjær indenfor, og der stod Kaptein Sivertsen.

Det var, som jeg fik nyt Liv. Jeg følte, at det gjaldt at faa slaat Tag nogetsteds, med det samme jeg gik op med Rendesuen. Bølgen tog mig, og jeg saa Kapteinen kaste en Tougende til mig. Jeg greb i den og var oppe paa Land. Og saa blev jeg liggende som en Sild flad paa Fjeldet og drog mig blot af og til i min Angst længer og længer op, da Kapteinen gav mig et Par Spark mellem Ribbenene og befalte mig at hjelpe sig. Han var barhovedet og blødte paa Ansigt og Hænder ...

Og én for én kom Mandskabet indseilende paa Trælasten, — én for én maatte de kjæmpe for Livet paa Fjeldknausen, medens han hev Tougenden ned til dem. Eftersom Trælasten samlede sig op der, blev Sjøgangen mere dæmpet og Opkomsten tilslut lettere.

Folkene sad og laa omkring paa Skjæret, mens Sivertsen endnu stod og passede paa.

„Ser Du ham ikke? Ser Du ham ikke?" — spurgte han alt i ét. Det var Styrmanden, han ventede paa. Og da han saa fik ham op, udbrød han:

„De er der alle! — de er der alle, ikke et Liv paa Samvittigheden!"

Lidt efter sad han og græd som et Barn. Saa svimede han af, og Mandskabet bar ham paa Planker indover Landet til den nærmeste Bondegaard.

Da han næste Morgen vaagnede, raabte han paa mig. Han sad i Sengen med Uhret i Haanden og var saa bleg som sin egen Skjorte.

„Hvor mange er Klokken der nu?" — spurgte han og holdt den imod mig.

„Mangler fem Minuter paa halv tre!" — Jeg tog den og holdt den til Øret — „men den staar ..."

„Staar? ... Staar?" ... Han snappede Uhret. — „Du har nok Ret, Nils! ... Javist, den maa have staaet helt siden Lørdag, mindst i en halv Uge, for da gik min gamle Uhrnøgle istykker."

Men saameget er vist, at gamle Sivertsen hverken drak eller gik tilsjøs mere. Han levede siden som Rigger; til det duede han."

„Ja vel, rigge andres Fartøi" — mente Kristensen; han dampede tæt med smaa hørlige Smeld med Læberne. „Der skal bred Ryg til at bære Ansvar, — baade for Skude og Folk. Og jo ældre en blir, desto mere ta'r det paa i den Nordsjøfarten. Saa drikker de det fra sig og blir forfyldte. Nei, Sjømand blir Du ikke, Bernt! — før Skrædder oppe i en Baggade."

Bernt udstødte en uartikuleret Lyd, der lød som en undertrykt Protest.

„Kan jeg ikke blive Sjømand, fordi Skipper Sivertsen drak," knurrede han — „det var bare, fordi han var en Landkrabbe."

„Sig ikke det, Gutten min!" Den, som sagde det, var en Lods fra Stjernøen ved Lindesnæs, der gik med som Passager opover, og som var kommet agterud under Nils's Fortælling. „Erfarne Folk har set meget af den Slags. Der er mangen en, som kan ha' To i sig til Styrmand og det en duelig, men som derfor ikke er tømmerbygget til at staa for alt som Kaptein. Det saa jeg sidst ifjor udenfor Mandal det. Det var en tysk Bark, som satte lige ind paa Ryvingen. Det blæste en Himmelstorm, saa Rærne maatte holdes med Kontrabraser. Det var ubegribelig vanvittigt for menneskelig Forstand at se paa, men at Barken stod ret lige lukt ind paa Skjærene, det var der ikke to Meninger om. Lods maatte han have, og jeg fristede da at gaa udenom Skjærene. Sjøen gik for hul, til at jeg kunde komme

indunder Hækken paa den. Jeg raabte den ene Gang efter den anden, at de maatte falde af, og gik saa ovenom dem til Luv saa nær, at jeg næsten var ræd for, at Sjøen kunde slænge baade Skøiten og mig ind paa Dækket til dem. De gik for Mersestumperne, og det gjaldt at faa heist Forestagseil, saa de kunde falde af.

Jeg saa Folkene ombord, men ikke én rørte sig. De hverken hørte eller saa. Kapteinen stod som fastgroet paa Dækket med Journalen under Armen. Fartøiet kunde have bjerget sig to Gange, om de havde lystret min Kommando.

Jeg seilede rundt om dem og raabte. Endnu i sidste Øieblik kunde de faldt af og gaaet ind i Mandalsfjorden. Det var først, da de var to Skibslængder fra den yderste Holme, som heder Hjelmen, at der viste sig en Rørelse ombord blandt Folkene, som om de bød til at manøvrere. Men da stødte de, og Sjøen rev i Fartøiet og løftede det, saa det slarkede sig over Hjelmen og indover paa Grundene, hvor det maltes istykker. En Mand, som havde kløvet ud paa Nokken af Klyverbommen, reddede sig ind paa Holmen, medens to bag ham reves bort af en Braadsjø sammen med Skibet, og væk var de.

Saalænge havde jeg da seilet rundt Barken og hujet og vinket for at faa den til at ændre Kursen, at min egen Skøite var kommen i Bekneb mellem Skjærene, saa jeg maatte gaa derinde blandt Braat og Brand og seile paa Kraft for at klare mig. Jeg tænkte ogsaa mulig at fiske op en eller anden fra Fartøiet der indenfor; men væk og borte var de.

Det var første Gang i Mands Minde, at Sjøen har gaaet over Hjelmen. Det store prægtige Skib med alle de Liv ombord, som gik lige lukt paa Undergangen, uden at de vilde saameget som tage i en Tougende eller hive en Knag paa Rattet, det var et fælt Syn. Jeg glemmer det aldrig, saalænge jeg lever. Men Manden, som bjergede sig fra Nokken,

— alt det de forhørte ham, saa vilde han aldrig ud med, hvordan det hang sammen der ombord. Min Tro er nu, at enten havde de drukket sig fulde allesammen, eller ogsaa var det Dødsangsten, som havde grebet dem, for Havet var forfærdeligt og Landet i Rok og Skum lige forud."

„Er det ikke det, jeg siger?" sagde Kristensen med et betydende Blik hen paa sin Hustru, der var kommet op i sit Kastesjal; men hun hørte ikke paa ham. Hun stod med Hænderne mod Hoften i en betragtende Stilling foran Lodsen fra Stjernøen:

—„Er De gift De?"

„Ja."

„Har De Børn De?"

„Ja to Sønner."

„Er De aldrig bange?"

„Aa nei," — Lodsen smaalo — „jeg har den faste Tro, at Vorherre tager mig, naar hans Time kommer, og han tager ligesaa mange i Magsveir, som naar det blæser haardt."

„Ja, skal ikke De have af min bedste Trondhjems Akevit, saalænge De er her ombord, og endda fri Reise, saa kald mig ikke Madam Kristensen!" — Med disse Ord forsvandt hun igjen under Dækket.

Hendes Nærværelse lagde jo altid et Baand paa Tungen, indtil man blev klar paa Humøret. Var det slet, saa hun straks et eller andet Sted, hvor Dækket var uspulet, eller noget, som var iveien, og saa blev der Sjau.

Men i godt Humør, — ja det var en anden Sag, da var det, som Nils sagde: „Smør og Solskin over hele Dækket," — og Mage til Menneske da! — Det hørte nu engang med til Livet ombord i Rutland.

Lodsens Øine havde hvilt næsten dvælende længe paa Madam Kristensen, hvis Fremtræden nok i hans Øine havde nogen Lighed med en Styrtesjø, der pludselig var steget foran Bougen; men hans poliske Ansigtsudtryk efter hendes sidste Ord gav

tilkjende, at hun nu ialfald var skummet af uden Fare. Det var en Mand med skarpe, regelmæssige Træk, over hvilke det broncebrune Haar faldt med en blank Krøl ved begge Tindingerne — som Ørene paa en russisk Themaskine. Hans graa Øine skjød af og til et eget snart Blik, der rimeligvis hidrørte fra hans stadige Livsvane at speide ud i Sjøbrækningen.

Der hørtes en Klirren nede i Kahytstrappen. Det var Madam Kristensen, som kom op med et Bræt med Glasser, mellem hvilke der stod en hvid, rygende Mugge.

Man forstod, at der ikke blot skulde vanke almindelig Skjænk af Dunken, men være rigtig Høitidelighed med varm Punsch. Madamen var nok kommet i Lune.

Ingen lod dog, som han ænsede Tilberedelserne, før han blev nævnt ved Navn og budt hen. De gik da frem hver for sig og bukkede og drak, strøg sig med Haandbagen over Munden og sagde: — „Tak, Madam!" — Lodsen regaleredes med et særskilt Glas, som Bernt var henne for at bringe til ham.

„Mor!" hviskede han ivrigt — „han siger, at han har været med Lodsskøiten helt op til Wick i Skotland, og at han har set fem seks hundrede Fartøier paa engang seile ud paa Sildefiske om Morgenen."

„Hold din Mund!" afbrød hans Far ham kort.

„Gutten kan da faa snakke" — mente Moderen.

... „og bestandig faa flere og flere Fluer i Hovedet om at gaa tilsjøs" — brummede Kristensen.

„Der er dit Glas, Kristensen!" — hun rakte ham det lidt kort.

„Naa, naa. Skaal Mor! — Ah! den var god. Javist, Punsch laver Du saa god, som nogen i selve Skipperklubben ... Skade, at Du gjør det saa sjelden, Mor! Nu saa smag paa den!" han rakte hende sit Glas, som hun nogle Gange nippede til. Kri-

stensens lune Blik, da han satte Glasset bagom sig paa Skylightet, røbede, at han vidste, hvad han gjorde.

Maanen var kommet frem. Den stod fuld og rund agterlig lidt over Storseilsbommen, medens de for et sagte Hæng af Vind slørede opefter det blanke Listerhav, der næsten var frit for Dønninger og i Maaneskinnet klart aftegnede Fartøiets Skygge med Seil og Ræer, Touge og Blokke. Langt inde blinkede et Fyr.

Madam Kristensen havde trods sin praktiske Natur en Svaghed for at sidde i Maaneskin saavelsom for Sjømandsviser og romantiske Tildragelser.

Hun sad nu i den smukke Aften ved Siden af Kristensen, der røg paa sin Merskumspibe; hun var i en lun Passiar med Lodsen. De kom just fra den aarlige Tur paa Stettin og Danmark med Potetes og Æbler, og Madam Kristensen mente, at det vakkreste i hele Seilledden var Øresund om Dagen, naar det laa fuldt af Seilere, og Helsingørs Rhed om Natten, naar Skibene ligger Lys i Lys og venter paa Vind.

„Aa ja ... aa ja, Madam! — jeg skal ikke modsige hende i det" — mente Lodsen — „og" — han tog et Drag af Glasset, som han igjen varligt satte hen paa Rælingen, — „jeg husker endnu paa engang, jeg som ung Matros kom fra Langfarten Kanalen op om Natten. Det var et underligt Syn at se den hele Stimmel af tusinder og tusinder Lys ligge der paa Bankerne lige foran Bougen, medens vi for en dobbeltrevet Mersseilskuling fo'r lige tvertigjennem den. Det var alle Fiskerkutterne nede fra engelske og hollandske Kysten."

„Ja Lodsen har vist været mangesteds om i Nordsjøen og oplevet noget af hvert, som vi andre ikke kjender til," — sagde Madam Kristensen — „De kunde nok fortælle baade det ene og det andet."

„Aa ja, der gaar saa mange Fortællinger om-

kring i Folkelugarerne fra gammel Tid. Men vil én høre rigtig Nordsjøhistorier, saa skal han være med paa Fiskerkutterne ude paa Doggeren. Der spinder de nok af Ender om Kvælden og Natten, mens de ligger og rider for Ankerne med Lanterner i Masten."

„Bernt, — kom hid med Lodsens Glas," — sagde Madam Kristensen — „han drikker jo næsten ikke."

Det var indirekte Opfordring til at fortælle, som Lodsen vel forstod. Efter en Slurk af det fyldte Glas begyndte han rømmende sig:

„Nu vel! — det var gaaet saaledes til, at jeg gik uden Skib over i Deal, og saa faldt det mig ind, at jeg lige saa godt kunde tage Hyre med en saadan Fiskerkutter for at se, hvordan de drev det paa Doggeren. Og skulde én dømme efter alt Snakket der, saa gaar der ligesaa meget Spøgeri som Fisk derude paa Bankerne, siden Hollænderen og Engelænderen i gamle Dage laa og sloges der, og ingen af dem vilde give sig. Det gik saa, at snart vandt den ene og snart den anden.

Engang forliste Engelænderne hele Flaaden med Mand og Mus nede paa Grasbank, og saa drog Hollænderen op ad Themsen med Riskviste i Masten. Det skulde sige saameget som, at hele Sjøen nu var feiet.

Men bagefter tog Engelænderen sig paa Tag, og alt det Hollænderen bed fra sig — og det gjorde han paa Kar, — saa blev han alligevel for liden og maatte finde sig i at fire Bramseil for hver engelsk Orlogsmand. Nu blev det Engelænderen, som satte Riskvisten i Masten, og gjør det endda den Dag i Dag, naar han vil ærte Hollænderen.

Saa var der en gudsforgaaen engelsk Kaperkaptein, som hed John Clarlight. Han sparte aldrig noget Menneskes Liv, naar han først havde entret en Skude; og han havde vundet saamange Rigdomme, at han gik med Ballast af Sølv og Guld.

I et blodigt Slag var han kommet mellem to Hollændere og holdt paa at maatte stryge Flag, fordi han var aldeles synkefærdig; men, da han skulde tage Haanden i Flaglinen, kjendte han paa sig, at han ikke aarkede det, og saa rakte han Haanden imod Nord og bad den Onde hjelpe sig.

Da der idetsamme kom nok en Sending med Skraakugler indefter Dækket, og den ene Hollænder gav sig til at entre, greb han en Lunte og sprang ned i Kahytten for at lade det hele gaa tilvejrs. Der saa han paa sin egen Plads ved Bordet en svær hvidskjægget Mand i Sjøstøvler; han var ganske bleg og stirrede paa ham med et Par røde Øine, der syntes at mangle Øienlaag:

„Vil Du nødig stryge, John Clarlight?" spurgte han.

Kapteinen svarede ikke, men fo'r forbi ham lige ned i Krudtkammeret; — kun saa han, at den anden lo.

Der var gaaet en Kugle gjennem Krudtrummet, saa alt var i Vand som en sort Grød, og det vilde ikke fænge.

John Clarlight kom ind igjen; han hørte Hollænderen trampe ovenpaa Dækket.

„Vil Du slippe at stryge, John Clarlight?" spurgte Manden paany.

„Aa, de har vel alt strøget for mig deroppe!" svarede denne; der lød netop et vældigt Hurra fra Hollænderne.

„De kan ikke, saalænge som jeg holder i Flaglinen" — og nu saa John Clarlight, at Manden virkelig sad og holdt paa Linen, hvordan det nu gik til; — „heller ikke skal Du synke eller Skibssiden lide Saar, saalænge som jeg sidder her."

Dette var nok for John Clarlight. Han greb en Økse og sprang igjen op paa Dækket. Og saa underligt gik det til, at han og de faa af Besætningen, der var igjen, alligevel klarede Hollænderne fra sig.

Hele Eskadren stod indover mod Kanalen; men John Clarlights Galiot blev altid længere agterud. Han mente, det kom af al den Sjø, de havde i Lasten, og prøvede med Pumpen, men denne viste ikke en Draabe Lækage.

Om Kvælden, da Dækket var spulet og saa meget som muligt i Orden, gik Kapteinen igjen ned i Kahytten; han havde opsat det i det længste. Der sad den gamle fremdeles med Snoren i Haanden.

„Tak for Tjeneste," sagde John Clarlight, „men nu hjælper jeg mig fuldskurendes uden at hyre nogen herude paa Doggeren."

Manden svarede ikke, men viklede blot Linen to Gange om Haanden.

„Slip Linen!" raabte John Clarlight, og da den anden heller ikke nu svarede, blinkede hans Økse i Luften. Han mente at hugge den over; men Øksen gik igjennem baade Linen og den gamle og bragede i Bordet, saa der blev et dybt hvidt Skaar.

„Saa Du mente, vi skulde skilles saa hastigt, John Clarlight!" sagde han ganske roligt. „Ser Du, — slap jeg Linen , vilde baade Du og Skuden synke i det samme Minut; thi I skulde, om alt var gaaet til med Redelighed, være sunket idag; jeg er Manden, som har Retten her paa Doggeren. Jeg ser igrunden ligesaa gjerne, det gaar til Plumps med engang, og vil du skjære over Flaglinen, saa vær saa god, naar Du vil!"

Men nu var John Clarlight ikke længer saa hidsig paa den Ting.

Den gamle betragtede ham med skjult Haan: — „Ser Du," — vedblev han — „her gjør jeg Linen fast ved denne Spiger over Skabet. Saasnart Du vil, behøver Du bare at vikle den af; men, — løser Du Dig ikke hvert Aar ud med tre Fartøier, saa kommer jeg selv Nytaarsnat og slipper Linen."

„Mener Du, at Du har sat den fast nok deroppe?" spurgte John Clarlight bleg.

„Rører Du ved den, saa ryger den!" sagde den gamle og forsvandt med en Haanlatter.

Men hvergang den er ifærd med at rustne af, kommer han igjen med et gammelt Søm nede fra Havbunden, som han selv slaar ind.

Siden farer John Clarlight over hele den vide Doggersbank, og det er en bekjendt Sag, at der forsvinder mange Fartøier om Aaret, især gamle, endda de fordetmeste har tyve Favne Vand under Kjølen der. Nogle vil have set et Fyrskib paa de urimeligste Steder, helst i Halvtaage og uroligt Veir. Da er det John Clarlight, som ligger med Blink i Masten og lokker Fartøierne længere og længere paa Sandene, især ind imod Swarte- og Wells-Bankerne, hvor Sjøbrækket og Grundene er farlige." —

— De sad en Stund tause. Fyrene blinkede nu fra to Sider der fjernt inde i den mørke Landstribe, og det var saa stille, at de hørte Bommens ensformige Knagen. Kristensen dampede stærkt med korte Drag af Piben og brummede:

„Ja der ligger mange Fyrskibe der indover Grundene. Har forresten aldrig hørt den Rægle før, endda der vankede mange nok af dem i sin Tid her ombord i Rutland baade om Doggeren og andetsteds." Han famlede med Haanden bagom sig efter Glasset; men Madam Kristensen snappede det og sagde, idet hun viste paa Muggen:

— „Jeg skal fylde det for Dig, dersom Du vil fortælle en Historie iaften fra gammel Tid paa Rutland. De maa vide, Lods! han er ikke let at faa til."

„Vil Du kanske, jeg skal fortælle, hvordan det gik for sig, at Du blev hyret her ombord?"

„Nei Tak, Kristensen! den Historie kan jeg før."

„Bare hvordan Du fik Fingre i Rattet paa Rutland."

„Du faar ikke sidde og gjøre Nar af mig for Lodsen, ellers tror han, Du har Lyst paa at opsige Hyren."

„Ja det var sandt! Nei, Du blir nok den sikkreste Sjømand, jeg har, lad det først komme til Skarpskjæring. Skaal Mor! ... Nei, skjænk kun i. Saa faar Du faa en anden Historie, som jeg har hørt af Manden selv, saa jeg véd, den har sin Rigtighed.

Gamle Rutland var dengang som en Forfremmelsesskude; den har havt mange Kapteiner. Skipper Vollan var en rigtig dygtig Mand, men ængstelig af sig og lidt underlig, for det er saa, at naar Ansvaret først begynder at slaa Kloen i én, saa, — naa ja, det var ikke om det, jeg skulde snakke.

Det var et Aar ude i Novembertiden, at han var gaaet ud fra Montrose i Skotland. Han laa og baksede i Styggeveir og Snetykke og kort Dag, og saa blev det mere og mere umuligt at komme paa det rene med Kursen. Han fo'r urolig den ene Gang efter den anden op paa Dækket for at se og prøve Udsigten og saa ned igjen i Kahytten til Sjøkartet paa Bordet. Men han blev bare mere uvis.

Da han saa igjen kom ned, stod der en Mand i en tyk Pjekkert, som saa alvorligt paa ham og viste med Haanden henover Sjøkartet. Skipper Vollan var en kristen Mand og ikke spøgelseræd; men han blev dog ligesom lidt forbløffet, vendte Øinene bort for at blive Synet kvit og gik op paa Dækket. Straks efter betænkte han sig og gik ned igjen. Da kom Manden atter tilsyne. Han pegte dennegang endnu alvorligere paa Kartet i samme Retning som før, og saa forsvandt han.

Det var i Nord-Nordvest, Manden havde pegt. „Vil Du berge Dig, saa styr straks slig!" — det forekom ham, som det omtrent var det, der var sagt uden Ord. Da han havde gaaet lidt oppe paa Dækket og summet sig over dette, kommanderede han pludselig Kursen over i Nord-Nordvest.

Han havde ikke gjort mere end en halv Vagt, da han nede i Læ saa et Vrag med alle Folkene i

Riggen. Han fik sat Baad ud, og da den for anden Gang lagde fra Borde med Resten af Folkene, sank Vraget. Den sidste, som kom op, var Skipperen, og — det var netop Manden, som havde staaet og vist paa Sjøkartet."

Det var en sjelden Begivenhed ogsaa for Madam Kristensen, at hendes Mand udtalte sig saa vidtløftigt; det var, sandt at sige, den første lidt længere Historie, hun havde hørt ham fortælle i sit Liv. Men hun lod sig alt andet end mærke med det og sad meget høi og ligegyldig vuggende med Foden, idet hun strøg med Haanden frem og tilbage over den brede Sølvuhrkjæde, som hun havde under det i Brystet aabne Kastesjal.

Lidt kneisede hendes statelige Figur jo, som hun sad der med Kysen paa Hovedet, og hun nikkede et Par Gange, som hun vilde sige, at af saadant mærkeligt kunde de nok komme frem med en hel Del, naar de eller rettere Kristensen først vilde.

Da han sluttede, fyldte hun en Rest af Muggen i sin Mands Glas og sagde i en vis fornem Tone:

„Bernt! — ser Du ikke din Fars Pibe er slukket ... gaa efter Fyrstikker til ham."

„Spørg Lodsen, om han ikke kan fortælle om Sjørøvere, Mor!" hviskede Bernt ivrigt; men hun hørte ikke paa det Øre og lod Sønnen springe ned. Endelig udbrød hun:

„Det er mærkelig saa meget Du véd, Kristensen! naar Du blot vil fortælle. De maa vide, Lods! Kristensen har i sin Ungdom forlist tre Gange; og sidst med Rutland her."

„Det er ikke bra at forlise, Mor!" brummede hendes Mand, der dog mulig følte sig behagelig berørt af sin Halvdels paaskjønnelsesfulde Behandling, „saa det er lidet at snakke om for mit Vedkommende. Ja det skulde da være, dengang vi stødte sammen med den spanske Brig nede i Kanalen, for da var det nok saa nær paa Nippet til

at Du aldrig skulde blevet Madam Kristensen. Det var en styg Historie, og den, som engang har været med paa sligt, blir ikke længere saa snar til at raade Ungdommen til at gaa tilsjøs. Jeg var let Matros dengang og fo'r med en stor engelsk Bark, som hed Plymouth, hjemover med Hyre til Reval. Det var en fæl svart Nat ude af Dunkerkens Fyr med Storm og svær Sjø. Regntaagen laa saa tæt, at vi knap kunde skimte vore egne Lanterner og ikke se to Fod foran Bougsprydet.

Vi laa krydsende for Stormseil og drev det med Stormsignaler og Klokkeringning. Af og til satte vi en Raket op eller skimtede Lysningen af en inde i Skaadden og hørte Skud. Hos os var alle Mand paa Dækket, saa havde god Udkig kunnet gjort det, var der Øine nok baade paa Bakken og i Riggen, og det var vel ogsaa Grunden til, at vi havde alt saa parat.

Med ét, netop som vi var gaaet nedover i en af de svære Rullinger, bragede der ud af Mørket et svært høit Fartøi indover Fokkerøstet. Det var, saa vi faldt overende paa Dækket, og lige efter vilde vi alle som én entre over i den fremmede, der laa og ragede høit over os. Men saa begyndte det at brage og knage, og Fartøiet gled af igjen. Vi hørte paa Raabene og Skrigene over os, at det var Spaniere, men kunde ikke se et Liv.

„Hvad er I ladet med?" raabte vor Kaptein.

„Med Salt!" svarte den spanske. — „Og I?"

„Med Jern!"

„Aa Jesus!" — hørte vi ombord i Spanieren.

Og borte blev han; vi hverken hørte eller saa mere til dem. Og lidet Stunder havde vi til at se efter, for vi havde vor fulde Hyre med at hjælpe os selv og fik travlt med at sætte Storbaaden ud. Vi havde den svarte Sjø i Lasten. Fem Minuter, efter at vi var fraborde, hørte vi et Knald. Det var Dækket, som sprang, og lige efter saa vi Lanternerne

lægge sig ned mod Vandet. Det var ikke gaaet Spanieren bedre; men den spanske Brig havde taget Besætningen med sig. Vi fik siden vide, at den hed St. Giuseppe og var fra Torrevieja."

„Men Kristensen!" udbrød Madamen forfærdet, idet hun kneppede Hænderne sammen og saa paa ham, „Du kunde jo være baade død og borte, uden at jeg havde faaet vide et Ord om det!"

„Ja, Mor, derfor kan Du skjønne" — han pegte med Mundstykket af Piben hen mod Bernt — „at jeg har Erfaring for noget af hvert, naar jeg siger, at han der ikke skal tilsjøs. Nu, nu" — tog han sig, da han saa, at Themaet vilde føre til Modsigelse — „der er endda længe til det; Gutten skal jo konfirmeres først, og til den Tid kan han faa Lyst paa noget andet. Og faar han Lyst paa noget, saa véd jeg, Du faar Lyst paa det samme, Mor!"

Der blev en Taushed, hvorunder Bernt sad og hamrede og slog med en Tougende.

Lodsen stod og speidede udover med Natkikkerten. Han havde ventet at se sin Skøite nogetsteds i Lysgrænsen af Viberoddens Fyr.

Idet Anders løste Nils Kobbervig af med Rortørn, sagde Kristensen:

„Nord—nordvest—halv Vest, Anders! hele Vagten — ikke saa, Lods?"

„Gjerne en Streg eller to vestligere, saa gaar I rummere om Jæderrevet. Det blir bén Vest imorgentidlig. ... Der er som en Ring om Maanen, — ser ud til noget af hvert."

„Ja der er Skøiten!" — udbrød han — „de maa have havt Vindstille her nord, siden de ikke er kommet sig længere ned."

Da Skøiten en halv Timestid efter laa paa Siden af Rutland og optog Lodsen, var der ikke Tale om at modtage Betaling. Madam Kristensen langede ovenikjøbet et stort Knytte med Glasæbler ned til

hans Søn, — „til Mor hjemme i Stuen, om hun ikke vilde forsmaa en liden Present."

En Stund efter var der stille ombord. Maanen gik som bag et Taageslør, og Lysskjæret nedenunder i Skylightet var slukket. Rattet knirkede, Bommen knirkede, Rutland huggede og vuggede for en sagte Fart, Rorgjængeren plystrede svagt ved Roret ...

V.

ER DU MADAM KRISTENSEN, SAA VIL JEG FOR EN GANGS SKYLD VÆRE KRISTENSEN!

Elven i Trondhjem nedenfor Broen var tæt pakket af Fartøier: Jagter, Slupper, Brigger og Galeaser, der laa udenfor sine forskjellige Lastepladse, den enes Klyverbom saa at sige indover den andens Hæk, og tørrede sine Seil i den guldblaa Septemberdag. De temmelig høie og tætte Pakhustage skyggede mangesteds for Solen, hvor den ved den Tid af Dagen burde have slikket Fugtigheden bort dernede paa Skibene og mellem Kaierne. Men over Rutlands slapthængende Topseil, Storseil, Agterdæk samt de gamle Navnebogstaver i Speilet fandt den for godt at vælde sit fulde, varme Lys, medens den laa fortøiet foran en af de store Pakboder i fuldt Arbeide med at udlosse sine „Rosenpotetes" fra Stettin. Maaltønden fyldes af Nils og Bergenseren nede i Lasten, Anders støtter den ved Lugen paa Dækket, medens Kristensen noterer en Streg for hver Tønde og et Kryds over for hver femte, og ligesaa gjør Bryggemanden i anden Etage oppe ved Vinden med Kridt paa Stolpen.

Hverken Madam Kristensen eller Bernt var at se ombord. Den første var oppe i Byen og afgjorde

Forretninger; den anden nok ude ved Ihlelven nogetsteds, hvor han fraadsede i et helt Mylder af Kammerater fra forrige Uge, da Sluppen havde ligget udenfor der.

I de smaa Huse med Haver om i Nedre Ihlen boede flere Skipperfamilier, som var gode bekjendte af Kristensens, og som Madamen havde været i Land og drukket Kaffe hos. Mændene var for det meste endnu ude tilsjøs; men de Presenter af Æbler, som Madam Kristensen paa to tre Steder efterlod til „Børnene", rygtedes mærkelig hastigt udover til Ungdommen i videre Kredse.

Det blev snart, som Sluppen duftede for stærkt af Æbler til, at det i Længden blev raadeligt at ligge der. Gutterne paa Ihlen, der havde sine Badepladse mellem Bordtomterne rundt om, myldrede som Fluer baade paa og om Fartøiet, og alle tiggede de Bernt, der desuden netop havde vundet sig deres høist smigrende Opmærksomhed og Beundring ved at præsentere sig uden Klæder paa Salingen og springe ned i Sjøen imellem dem.

Madam Kristensen sørgede vistnok snildeligen for, at Sønnen ikke gik Bankerot, idet han fik uddele af den daarligste Sæk samt af de, der var at bortsortere som bedærvede. Men det lønnede sig, som sagt, ikke at ligge der, og saa forhaledes Sluppen hen til „Ravnkloen" og derfra — da der med ét blev Tale om at afhænde hele Restpartiet af deres Potetes — op i Elven foran den Pakbod, hvor de nu laa og lossede.

Der blev Stans i Arbeidet for Middagen. Mandskabet skulde skaffe og have sin Hvil, og Kristensen gik nedenunder i Kahytten.

En Stund efter kom Madam Kristensen i sit rudede Kastesjal og en blaa Hverkens Kjole med en Pose hængende ved Armen og bærende i Favnen et Par lange, flade Pakker. Hun havde Hast og skyndte sig ned i Kahytten. Pakkerne kastede hun bagom

sig ind i Køien med det samme hun skilte sig ved Kastesjalet.

„Nu, Kristensen!" sagde hun oprømt, idet hun vendte sig imod ham — „kan Du gjætte?"

Kristensen sad og spiste sin Fisk ved Udslagsbordet; paa den anden Side tvertoverfor var der dækket til hende. Han svarede roligt:

„Hvor kan jeg det, Mor! Du har hele Trondhjems By at fare igjennem, og Munkegaden er lang."

„Snak, Kristensen! Jeg har gjort det, som Du aldrig gjætter paa alligevel, faaet al Silden for den Pris, jeg sagde. Du har bare at skrive under. Vi kommer til at gaa med egen Sild til Byerne sydover og vinde mindst en Daler paa Tønden ... mindst siger jeg. Du har bare at skaffe Nordenvind, Mand! saa vi kan komme afsted. Nu, hvad siger Du?"

„Jeg siger, Du er mangfoldig!"

„Og Du spørger ikke, hvordan det gik til."

„Jeg spørger heller, om vi maa tage ud Penge af Banken igjen til Silden?"

„Javist, kan Du vel forstaa. Men vil Du høre, eller vil Du ikke høre? Du maa tro, jeg har havt mit Stræv, for jeg mærkede jo godt paa Bergan, at han ikke troede, vi var gode for Pengene, siden jeg talte saa meget om Henstand til Jul og Vaaren med Betalingen. Vilde vi betale kontant, saa var det en anden Sag. Det var haardt, sagde jeg; men min Mand er ikke af dem, som har saa let for Kontanter, og om han kunde skaffe dem, saa forliser han saa meget ved at afse Pengene paa anden Kant, at det maatte være en rigtig god Handel, som skulde friste Dig. Og saa satte han Prisen for kontant, og saa lovede jeg, at jeg skulde gaa hjem og forsøge at friste Dig; men jeg maatte have hans Underskrift for Prisen med mig. Og her er jeg med den!" hun kastede Papiret triumferende paa Bordet. „Jeg begynder at tro, at vi kan bli' noget til Folk, Kristensen! Naa, lader Du Dig friste?"

„Behøver jeg endelig at skrive under?"

„Ja, er det ikke det, jeg siger, Kristensen! — stod det paa Dig, fik Du aldrig i Evighed en Handel istand. Du begynder med at vride og ender med at vride. „Nei!" „Nei!" og ikke andet end „Nei!" — Naar man handler, maa man være glat som Grønsæbe, og altid kunne sige ja."

„Kontant er bedre end Underskrift, Mor!"

„Men, om han angrer Tilbudet, kan han gaa fra det imorgen igjen."

„Gaa fra det? Tror Du, han vil gaa fra det? ... Ja det kunde ligne en saadan ... Hvor er Blækket? Ne...i svine...bindes skal han!" Det sidste sagde han indædt, medens han skrev under. — „Se saa, Mor, — lad ham nu lure Dig."

„Naa da, endelig har jeg det. Du er ikke let at faa til, Kristensen!" — Hun puttede Papiret ned i Posen igjen. — „Men ser Du, siden jeg fik hans Navn under den Handel, syntes jeg, jeg kunde spendere noget, — ja Du véd, Kristensen, jeg er ikke den, som strør Skillingerne paa Gaden. Men da jeg fik gjort den Handel i Formiddag, blev jeg saa glad, at jeg tænkte, lad springe! Og saa sprang jeg ind til Klæbo og spurgte efter sort Bombasin. Jeg maatte jo have en ny sort Kjole engang, og saa tænkte jeg: ligesaa godt først som sidst, naar det er holdbart i Længden. Og fra Klæbo til Tiller, fra Tiller til Brækkan, og her skal Du se, hvad jeg fik derinde!"

Hun begyndte at udbrede Tøiet i det smale Rum mellem Bænken og Bordet. — „Naa, hvad siger Du? dobbelt Bredde. Kjend bare, hvor tykt det er ... Jo men skal Du kjende paa det. Saa kjend!"

„Jeg tænker nok, jeg faar kjende det alligevel — i Pungen, Mor."

„Ja véd Du, hvad det koster — det er det morsomste. Gjæt nu. Aa Du gjætte! Jeg fik hele Stumpen for otte Daler."

Han lagde Kniven og Gaffelen ned og udbrød: — „Otte Daler! Jeg er vis paa, at, om Du havde ventet til engang, vi kommer til Amsterdam, vilde Du faaet det for fire ... tre! ... otte Daler!"

„Til vi kommer til Amsterdam? — kanske om et Aar. Hvad skulde jeg saa have til Kirkedragt i Vinter? Du er nok ræd for at at spendere paa Konen din."

„Ja men otte Daler! ... otte Daler."

„Ja, men skjønner Du da ikke, at dette her er Tøi, som kommer til at vare Livstiden, hel Uld. Se her!" — Hun smeldte det ud og ind og gned det for hans Øine mellem Fingrene ... „Du tror kanske, det farver af?"

„Hm! ... Hm! ... det er mange Penge, enten det nu farver af eller ikke.

Men" — spurgte han bekymret, idet han saa paa Tøiet, som laa der halvoprullet — „har Du taget nok Dug, Mor? Det var bare en Stump, sagde Du, og det duer ikke at gaa for Stumperne til Høitids. Og liden er Du ikke, maa Du huske paa. Du er ikke længere saa smal at snøre, naar Du skal til Kirke."

Hun lagde Tøiet ind og satte sig til at spise.

„Ja det er sandt, Mor, — her har været én ombord og spurgt efter Dig, — saadan en ung Fyr med Briller. Han hed Werring."

„Det var vel et eller andet, han vilde have fragtet."

„Aa Fragt! — Det var en Student eller noget sligt; han spurgte, om vi kom til at gaa op om Østerrisøer."

Madam Kristensen stansede pludselig med at spise og spurgte spændt:

„Werring? En lyshaaret høi én, som gaar saadan med Ho'det?" — Hun lagde sit lidt paa skjeve. „Véd Du, hvem det var? Ingen anden end Mina Nørregaards ... Naa," stansede hun sig selv — „det

véd Du jo ikke noget om. Men det var ingen anden, siger jeg Dig."

„Ja, jeg kunde tænke, det var en af dem, Du har dine egne Papirer for, Mor —" — han havde taget frem sin svære Skindtegnebog og begyndte at tælle og forsigtig lægge ind en Bunke store krøllede Papir-Enkeltdalere, idet han hvergang vædede paa Fingeren for at overbevise sig om, at der ikke hang to sammen.

„Og han spurgte efter mig? ... om vi skulde op om Østerrisøer, Kristensen!" sagde hun med ét i Oprør, idet hun reiste sig. „Jeg tænker, jeg véd, hvad Pligter Forældre har imod sine Børn, om det saa er selve Nørregaards. Men ifjor Sommer, da vi var i Østerrisøer, fortalte Frøken Mina mig det altsammen, og at han havde maattet reise nordpaa og blive Huslærer, fordi Sorenskriveren ikke vilde vide af, at de holdt af hinanden. Og saa havde hun maattet love sin Far ikke at skrive ... Naa ja, jeg mener, hvad jeg mener om sligt, Kristensen, — lad det nu aldrig saa meget være en stor Mand som Sorenskriver Nørregaard." Hun satte Haanden i Siden og blikkede paa ham, som han kunde være den angjældende. — „Mina Nørregaard har jeg klædt paa og lagt tilsengs, da hun var Barn ..."

Kristensen ænsede ikke videre hendes Betragtninger; han var optaget af at tælle og ordne sine Penge.

Hun skulde netop igjen tage fat paa sit afbrudte Maaltid, da Kahytsdøren aabnedes paa Klem, og Nils stak sit rødhaarede Hoved med den store, krumme Næse ind:

„Han er her igjen, den frakkeklædte Fyr fra i Formiddag. Han vil gjerne faa snakke med Madamen. Og jeg skulde sige fra Bryggefuldmægtigen, at Losningen først kunde begynde Klokken tre."

„Saa. Javel! Men Fyren med Brillerne er for

Dig, Mor. Du skal se, han vil have Dig til at fragte en Hilsen nedover for sig."

„Han har staaet der paa Bryggen og vrikket og bøiet paa Stokken, mens vi holdt paa med ..."

Nils maatte hastig vige tilside for Madamen, der uden at høre paa ham skyndte sig opad Trappen.

Da Kristensen var bleven færdig med at tælle sine Penge, puttede han Skindbogen omhyggelig ind under Tøiet i sin Skibskiste, som han laasede, og lagde sig derpaa ind i sin Køie.

Han syntes et Øieblik, han hørte sin Hustrus Stemme gjennem det halvaabne Skylight. Han prøvede at høre. Men straks efter forkyndte en lydelig Snorken, at Skipperen paa Rutland sov den retfærdiges Søvn ... Han havde tjent udmærket paa Stettinerpotetesen paa Opturen, og nu saa det heller ikke saa daarligt ud med Silden ...

Kristensen sov baade længe og godt, og han sov lige ufortrødent, da hans Hustru en hel Time efter høist bevæget kom ned i Kahytten igjen, hvor hun snarere lod sig falde end satte sig paa Bænken nedenunder den Køie, hvori hendes Mand laa. Hun blev siddende med Hænderne i Fanget fuldt optaget af sine Tanker.. Af og til gjentog hun med et dybt fra det brede Bryst hentet Suk: — „Stakkels Menneske!"

„Det var svare, saa Du sukker, Mor."

„Og skulde jeg ikke det, naar jeg véd, hvor sørgeligt det er? Men Du kan gjerne vedblive at snorke, Kristensen! for alt det, Du bryder Dig om det ... Men til Amerika vil han nu ..."

„Det er ikke det værste at gaa did, Mor. Der er mange, som gjør god Vei der, skulde jeg tro."

Madam Kristensen sendte blot sin Ægtemage et indigneret Blik; hun værdigede ham intet Svar og faldt tilbage til sine Suk og oprørte Betragtninger.

„Ja han har faaet prøve det, saa ung han er. Og Frøken Mina! Hun havde ingen anden end mig nu i denne Verden at snakke med om det, sagde hun. Men hun har sletikke Rede paa alt, saadan som han nu sad og fortalte mig det. Sorenskriveren havde taget ham ind paa Kontoret til sig under fire Øine og spurgt ham, om han havde Ære i Livet eller syntes, det var redeligt af en fattig Huslærer at fri til en ung Pige, som var ham betroet, og som han aldrig vilde kunne ernære, — for det var af Mangel paa Midler, at han havde maattet gaa fra Universitetet og blive Huslærer. Og paa det var Werring samme Aften reist fra Huset. Det stakkars pene Menneske sad der oppe paa Dækket saa bleg som et Lig, da han bad mig hilse hende og sige, han aldrig kom til at glemme hende. Du kan tro, der var Oprigtighed i de Øine! Han havde havt et Slags Haab om at faa fire hundrede Daler i Boet efter sin Onkel. Med det havde han kunnet studere i to Aar og blevet færdig til Embede; men nu havde det vist sig, at der ingenting blev tilovers."

„Nei, nei, Mor. Der er saa mange, som har saa lidet at gjøre med. Verden er nu engang saa."

„Engang saa? ... Engang saa, siger Du." Hun reiste sig i fuld Glød. „Der skulde nogen forbudt mig at tage Dig? Sorenskriver Nørregaard skulde bare prøvet, da jeg forlangte Sparebankbogen af hans Haand for at gi' Dig den! Ne...i, men disse to er begge saa, at man kan kramme dem mellem Hænderne som Deig. Jovist! Nogen skulde blot prøvet det med mig."

„Du er nu for Dig selv, Du Mor."

„Men til Amerika reiser han i næste Uge, og vidste Sorenskriveren, hvad han har beredt sin eneste Datter, saa ... Naa ja, han blir straffet, kan Du tro. Der var alt ødt og trist nok i Huset ifjor, da den sidste af Sønnerne var kommet ud paa egen

Haand, og Frøken Mina gik der for sig selv og sørgede."

„Hos Sorenskriveren, siger Du?"

„Det spaar jeg Dig, Kristensen, — han faar ingen gode Dage paa sin gamle Alder, og ingen fortjener han. Der blir ikke megen Glæde herefter i det Hus."

„Hos Sorenskriveren?"

„Og hvorfor skulde der det? Fruen død og den eneste Datter, han har, gjør han ulykkelig bare af Stolthed og Hovmod og Fornemhed og alt det, som Vorherre straffer."

„Gjør Sorenskriveren?"

„Han vil komme til at tænke noget af hvert, naar han ser hende gaa omkring sig der bleg og mager og véd, at det er ham selv, som har lukket Verden for hende."

„Sorenskri...veren?"

„Og det har han godt af. Jeg skal ogsaa være Madam Kristensen for, at hun skal faa vide Sammenhængen, som den er, — helt ud, saa kan hun takke ham, som han fortjener."

Kristensen havde alt en Stund staaet grublende i en betænksom Stilling med Foden paa Skibskisten. Med en rask Beslutning lukkede han den op og tog Tegnebogen frem.

„Og Du mener, gamle Sorenskriveren vil blive en ulykkelig Mand, dersom den Werring nu maa gaa til Amerika?"

„Mener?" Madamen holdt paa at ville knuse ham paany i sin Indignations Morter.

„Naa vel, vil Du være Madam Kristensen, saa vil jeg for en Gangs Skyld være Kristensen! Gamle Nørregaard har engang friet mig, saa kan jeg fri ham igjen. Her er to hundrede Daler, — aa nei, rør dem ikke, de er talte — og hundrede tager vi ud af Banken hjemme og hundrede her; det gjør fire, Mor, sig ham det, — og saa kan han betale

mig dem igjen, naar han blir saapas til Kar. Det skal han skrive under paa, før slipper Du ikke saameget som en Skilling af din Haand."

„Men Krist ..."

„Ja—a— nu kan Du kjende lidt af Kjærligheden selv, Mor."

„Ja men kjære Krist ..."

„Ikke et Ord ... ikke et Muk ... Saa nu véd vi da, hvad vi har ligget og basket for ude tilsjøs siden ivaar! Det er ikke for Moros Skyld, og jo før Du faar den gamle Skindbogen fra Borde, saa jeg ikke ser den, desto bedre. Men hør!" — sagde han i Døren, som han gik op. „Der er Lykke med den Lommebogen, og saa var der altid tre Mark spart, — og en Naglbred mere end de fire hundrede har jeg ikke lovet."

Da Kristensen kom op paa Dækket, saa han Bryggefuldmægtigen komme; han hilste ikke paa ham, men raabte blot op til Vinden et: — „Hiv!"

Han stod ved Lugen og noterede fra én til Tverstregen over fem.

Hans koparrede, brede Ansigt var lidt rødere end vanligt, og en Aare oppe ved Panden opsvulmet. Det hændte ham jo ogsaa, at han et Par Gange samtidig med, at han noterede Stregen for én ... to ... tre ... fire Tønder, kom til at sige: et hundrede ... to hundrede ... tre hundrede ... fire hundrede. Men naar han satte Tverstregen, blev det til Potetes igjen.

Saa skar han med Kniven en liden Bus af en engelsk Tobaksrul i Sølvpapir paa Rælingen ved Siden af sig og mumlede —: „Vi faar nok efter dette sætte os paa Rançon med halve Busser ... Naa," — tog han sig, — „hiv!" — Hans Mine var nu en hel Del lysere. Slaget var taget.

Han stod slig i sin fedtede Arbeidspjekkert med Ryggen mod Kahytssiden og tællede, mens Tønde gik op og Tønde gik ned. Hans Hustru havde en

Stund staaet bagom ham uden at vove at tale til ham. Hun holdt Haanden med Tegnebogen inde paa Brystet under det rødrudede Kastesjal. Endelig rørte hun sagte ved hans Ryg.

„— Nu gaar jeg lige op til Bergan med Underskriften om Silden, Kristensen. Kan jeg sige, at vi begynder at tage den ombord imorgen Eftermiddag?"

„Ja vel, vi blir rumt færdige her til imorgen Middag!"

Hun stod fremdeles noget nølende.

„Staar Du endnu ved det andet, — med Tegnebogen?"

„Javel! overbord er overbord. Men hør, Mor!" tillagde han indstændig, idet han fulgte hende til Landgangsbrættet, „Du lader ham underskrive med to ordentlige Vidner. Du véd ikke, hvor saadanne Folk er slu og kranglede."

VI.

HJEMME. TAKKELLOFTET. GUTTESLAGSMAAL. SMAA SKYBANKER.

Rutland var det Aar først blevet oplagt nær under Jul. Den laa nu indefrosset udenfor Kranen i en af Østlandets Kystbyer sammen med en hel Klynge andre aftaklede store og smaa Fartøier, hvis rustne Kjættinger stak ned igjennem Isen. Kristensens boede der i en Klev, der dannede som en Matrosby for sig selv ved Havnen. Deres lille hvide Hus stod oppe paa en steil Stenmur med en høi Trappe foran og et Havestykke bagom.

Madam Kristensen havde ved Hjemkomsten faaet det uhyre travlt. Der skulde støbes Lys, slagtes,

brygges, vaskes og bages, — alt saa at sige paa en Gang. Det gjaldt at gjøre halvanden Uge til tre; men det var ingen Sag for hende, naar hun først brættede op Ærmerne og skjørtede op. Det var bare at drive paa Nat og Dag! Værre var det for Skomagerens Datter, som tjente der, og som var sprængt alt i de første Par Dage. Men saadant havde ingen Indflydelse paa selve Sagen. Madam Kristensen gjorde som Tordenskjold, naar den ene Besætning var feiet væk af Dækket, hentede han en ny op ... og Lillejuleaften var alt færdigt, og tre Leiepiger betalte.

Samme Aften var ogsaa Kristensen færdig med at aftakle og vinterhyre Rutland. Dens Rundholter og Stængerig laa i behørig Orden inde paa Kjelsbergs Takkelloft.

Bernt havde derunder vist sig som en dygtig Hjælper til begge Sider. Han havde sprunget Ærinder og var til Løn bleven proppet med Julekager og sød Deig af sin Mor, og han havde med hele sin Sjæls Iver været med sin Far og Folkene paa Aftaklingen, baaret og slæbt, lastet ned i Prammen og op af den til det sidste.

Kristensen havde ogsaa samme Eftermiddag været oppe i Sparebanken i Øvrebyen med endel Penge og mødt den Bemærkning af Kassereren:

„Iaar har De nok ikke tjent videre, Kristensen!"

„Aa nei, Hr. Kasserer! — en stakkars Skipper faar være fornøiet, naar han klarer sig."

„Stakkars Skipper! — som eier opimod to tusinde Daler og dertil sit Fartøi."

„Kassereren skulde vide, hvad hun koster, det er ikke som med et nyt. Og saa Lønningerne."

„Ja vist, De blir arm, skjønner jeg," lo Kassereren, idet han rakte ham Bogen kvitteret tilbage.

Kristensen havde nu lidt ogsaa oppe i Trondhjem, som han ikke snakkede om.

Juledags Morgen skinnede Messingklinken i Gangdøren hos Kristensens som en Sol, og der hang nystrøgne Gardiner i Vinduerne. Der var en vis høitidelig uoplukket Taushed over Huset, indtil Døren ud paa Formiddagen aabnedes, og Ægteparret med sin Søn steg ned ad Trappen i fuld Kirkepuds, Kristensen i sine blaa Sjømandsklæder, og Madam Kristensen i sin staselige Bombasins Kjole, som hun havde ladet sig sy i Kristiansand.

Som de i det kolde Klarveir spaserede opefter Gaden, hvor Sneplogen nylig havde gaaet, besvarede de en Række Hilsener baade ud af Vinduer og Døre, og Madam Kristensens nye sorte Kjole mønstredes og maaltes samtidig af mangt et Øie. Den blev paa en Maade Formiddagens Nyhed nede i Gaden, — ikke hverken for Stoffet eller Façonen. Men det kunde én og hver være vis paa, at, kjøbte Madam Kristensen sig en saadan Kjole, saa havde Manden havt et Kronaar.

Paa Hjemveien fra Kirken kom de i Følge med Takkelmester Kjelsberg.

I sin lange, blaa gammeldags Frak med Stroppen høit i Nakken var han lige saa keitet paa Land som i sit Es ombord. Idag staurede han hjemover paa sine tykke Ben, som han udtrykte sig, „fra Templen", og det gik med idelige Stansninger nedover.

Madam Kristensen var nu engang hans Yndling, og hun maatte høre fuld Besked om hans lille Datterdatter, hvordan hun havde havt det i Mellemtiden.

„Vild og gal ... vild og gal, Madam! ... lærer af alle Gutterne hernede, ... jeg tænker af Eders Bernt med!" — han hyttede spøgende mod denne med Stokken — „Ja, af Dig med, Du er ikke for god, — og havde jeg Dig ombord under mig, skulde Du kjende Mester Erik ... Mester Erik! — Men som hun kan regne! ... for et Hoved hun har ... Tolv

Aar gammel, og saa regner hun alle mine Stykker ud i Hovedet! ... behøver ikke at skrive op, spørger bare Polly ... Men tror I, hun vil til med Forklaringen? nei, læse vil hun ikke, det er den tredie, jeg har ladet hende faa, Madam Kristensen. Den første slap hun i Brønden, sagde hun, og den anden kom hun til at miste paa Hjemveien fra Skolen. Naa, saa tænkte jeg, alle gode Ting er tre og kjøbte nok en for tyve Skilling. Den beholder Du, Polly! sagde jeg, eller ogsaa — jeg holdt frem en liden Tougende til hendes behagelige Eftersyn — faar Du smage samme Kost som Gutterne ombord. Det var iforgaars! Og hun har den endnu."

„Ja det tror jeg nok, der har ikke været Skole siden," mumlede Kristensen.

„Man maa opdrage saadan en med Alvor, Madam Kristensen! ... hvo som elsker sit Barn, tamper det itide, siger Salomo. Og det skal jeg svare for, forfængelig skal hun ikke blive. Hun skal ikke blive en af disse Pyntedukker, som sætter sin Mands Penge overstyr i Overdaadighed og Fiksfakserier. Naar jeg tænker paa, hvordan det nu er, og hvordan det var før."

„Ja ikke sandt, Takkelmester! Se bare paa hende." Kristensen pegte spøgende paa sin Hustru, „her gaar jeg til Søndags fuldrigget i fint engelsk blaat; men jeg lader nok være at gaa til Luvart om hende der."

„Da tror jeg, min kjære Kristensen!" — svarede Takkelmesteren fint, „at den Ting lader nogen og hver være. Jeg kjender endnu ikke den, som jeg vil sige gaar til Luvart for Dem, Madam! ... det er en Kone, som tager Haand med i Mandens Arbeide. Ja, kunde jeg faa min Polly opdraget efter det Eksempel! Den skal tidlig krøges, som god Krog skal vorde. Ikke sandt, Bernt? jeg har netop en saadan ypperlig liden Indretning til at krøge Smaa-

gutter med ombord ... ret flink paa Takkelloftet, hører jeg."

„Vi faar tænke paa at sætte ham i Skole over Nytaar," mente Kristensen.

„Javist! — javist! — naturligvis! De lader ham vel blive Sjømand, som hans Far, Madam?"

„Vi har tænkt saa smaat paa det; men, som hans Far siger, han faar nu først lidt i Skole."

„L i d t i Skole?" udbrød Kristensen ... „nei meget — dygtig i Skole! Sjømandsgrillerne bli'r der intet af."

Takkelmesteren saa først paa den ene og saa paa den anden med sine store graa Øine, medens han krogrygget støttede sig paa Stokken:

„Ikke enige endnu, kan jeg forstaa?"

„Ikke bestemt endnu, Takkelmester!" rettede hun. „Jeg vil jo altid kun, som min Mand vil; men Gutten maa under alle Omstændigheder først blive konfirmeret, saa han kan dømme lidt bedre selv. Takkelmesteren maa hilse lille Polly og sige, at ogsaa vor Bernt nu skal til med Forklaringen."

Lidt rød i Minen var hun jo blevet, og lidt taus gik hun ved Mandens Side nedefter Gaden. Nu ja, det var ialfald ikke noget at forstyrre Juledagene med. Kristensen var i et ypperligt Humør over hendes nye Kjole, det kunde hun mærke.

De mødte nogle Skibskapteiner, der var hjemkomne som de og havde paraderet oppe ved Kirken med Familien ligesom de, og Kristensen raabte i Forbigaaende:

„— Vi er nok mange, som juler hjemme iaar, hører jeg! ... bange for Mangel paa Havneplads om Kvældene oppe i Skipperklubben." — — —

— — Julen gik, og Bernt blev over Nytaar igjen sat i Skole, som han pleiede om Vinteren. Han fik nogle nye Bøger, hvormed han gik ud Klokken halv otte om Morgenen og kom igjen Klokken tolv. Frugten af hans Flid viste sig i et buklet Penal, daglig

iturevne Benklæder og af og til et forskrabet eller forslaaet Ansigt, — alt Ting, om hvis nøiere Sammenhæng han bevarede fuldstændig Taushed. Kun Karakterbogen talte med høist maadelige Tal, og hvor den taug, skreg den endnu høiere. Det var nemlig hans Forsømmelser, — og Bernt havde en ren Mani for Kjelsbergs Takkelloft. Disse blanke Rubriker fik ogsaa flere Gange en Udfyldning hjemme af Kristensens tunge Haand, som kunde betaget en mindre haardbarket Søn Lysten til at paadrage sig dem paany; men her førte det kun til, at Madam Kristensen i sin Svaghed for sin Yndling søgte efter Evne at unddrage dem for Mandens Blikke. Det var overhovedet, som den Karakterbog skulde blive et Splidens Frø der i Huset. Kristensen vilde ikke vide af slette Karakterer, og Madam Kristensen mente i sit Hjerte, — hvad hun ikke turde sige — at Bernt skulde blive Sjømand og ikke Læsehest.

Hverken Bernts ellers hans Mors Stolthed laa til Skolesiden.

En anden Sag med Sjømanden! Bernt kjendte alle Stik, Tørn og Bænd; han kunde baade splidse og knobe, og Moderen spenderede mangen Eftermiddagsstund inde hos Takkelmester Kjelsberg blot for tilslut at høre fra dennes paa Ros ellers sparsomme Læber et lidet Ord om, at han troede Gutten havde Anlæg ... „Naturligvis Sjømand, Madam Kristensen."

Takkelloftet kunde været Bernts Paradis, dersom Takkelmesterens rødhaarede lille Datterdatter ikke havde været. Allerede den første Formiddag raabte hun til hans Ærgrelse paa langt Hold, saa det hørtes over hele Takkelloftet:

„— Der kommer Bernt!" ... og saa løb hun ham imøde: — „Lege Sidsten, Bernt? ... heller Gjemsel? ... Jeg har et Gjemmested nu ... jeg har to! ... hvor Du aldrig i Verden finder mig ... Aa nei, ikke der-

henne ved Blokkene! ... Du mener bag Linegodset? ... Aa nei, ikke der heller ... Se heller op paa Loftstokkene ... men det er ikke der!"

Bernt gik roligt forbi ind paa Takkelloftet uden at ænse hende. Han begyndte straks paa faamælt Sjømandsmanér at betragte og undersøge en Trosse, som klædtes med Skibsmandsgarn.

„Klyverleider!" nikkede han kyndig og kort til den, som sad ved Arbeidet, og slentrede saa sagte plystrende indover Loftet med Hænderne i Lommen.

Polly fulgte noget sagtere efter ham; hun begyndte lidt efter igjen ... „Vil Du ikke? ... Vi kan finde paa noget andet ... Her er en Tougstige her henne ... vi kan komme op paa Loftsplankerne og se udover Taget."

Bernt stansede igjen foran endel ophængt Gods ... „Hm ... Toplenter ... Braser ... Stengebarduner!" — mumlede han for sig selv og plystrede saa videre.

Polly var skuffet! hun havde glædet sig til, at Bernt skulde komme hjem, i mange Maaneder og tænkt sig en Fornøielse uden alle Grænser, en Løben og Jubel over hele Takkelloftet. Hun havde mistet en betydelig Portion af sin Selvtillid, da hun sagte spurgte:

„— Har Du set den nye svære Bugsertrosse, vi har slaa't til Phønix?"

Bernt stod blot stille, saa betænksomt lige ud og spyttede saa. Han fandt ikke for godt at spendere at svare hende.

Men den Dag havde Polly røde Øine ved Middagsbordet.

Næste Dag skimtede han hende i Døren. Han slentrede sagte fløitende indover Loftet, af og til prøvende og undersøgende et eller andet. Han ludede med Skuldrene og spyttede og gebærdede sig i alle Maader besindig som en gammel befaren Matros.

Polly holdt sig for sig selv og syntes nu ogsaa

optaget af at betragte et Arbeide. Hvad rart hun saa ved det Linegods, som hang der, var ikke godt at skjønne; hun tænkte vel paa et Gjemmested eller saadant noget ...

Da han næste Gang stansede, saa han, at hun var fuldt fordybet i Betragtningen af det Vaterstag, han nylig havde set paa. Hun stod med Hænderne paa Ryggen og satte en høist betænksom Mine op. Han tog uvilkaarlig sine fra Ryggen og gik videre, men kunde ikke lade være at holde Øie med hende ...

Jo—o, — med det samme han gik, begyndte hun ogsaa at gaa og naturligvis skulde hun igjen straks se paa, hvad han havde opholdt sig ved. Ligesom han stansede hun akkurat foran Manden, som dreiede de tre trosseslaaede Touge, mumlede som han et kort: — „Forestængestag", nikkede og slentrede saa fløitende videre. Naar han stansede, stansede hun; naar han gik, gik hun. Hun vaggede og ludede med Skuldrene og lod Armene hænge paa Matrosmanér. Uagtet al sin Overlegenhed kunde han ikke lade være af og til at kige og se tilbage paa hende, og nu fandt hun paa at stikke Tungen i Siden af Kinden, saa at det saa ud som en stor Skraa. Saa stod hun stille med Benene plantede fra hinanden, saa betænksom ret ud og spyttede.

Folkenes Fnisen og den lystige klare Latter, hvormed hun med ét sprang sin Vej forbi ham over Plankerne, ærgrede og krænkede ham ind i Sjælen.

Havde Kjelsberg bare havt en Dattersøn istedetfor den rødhaarede Datterdatter, — han skulde betalt ham det!

I de næste Par Uger mødte hun ham paa en anden Maade. Hun spurgte ham impertinent, om han havde Lov fra Skolen den Dag. Havde der bare været et andet Takkelloft at ty til; hun gik der som en Formørkelse paa Glæden.

Bernts Liv ombord de otte Maaneder af Aaret mellem lutter Sjøfolk havde sin gode naturlige Part i dette hans Voksenmands Væsen. Men i Vintermaanederne hjemme blev det ikke blot Polly, hvem det gav Anledning til Kritik. Paa Skolen var der hundrede Næver, som var lystne efter at banke ud Ujevnhederne, og en Række Erfaringer havde tilslut lært ham ikke for let at optage enhver Anledning til Fornærmelse, men heller i det længste se til at manøvrere sig fra Sammenstød.

Det var en Lørdags Eftermiddag ude i Februar. Man havde fri af Skolerne, og Legepladsen paa Isen omkring Skibene vrimlede sort af Forstadsgutter og Piger. Paa Skøiter og Kjelker kom de staaende og agende ned paa Isen helt ovenfra Kjelsbjergs Reberbane. Der var en Hujen og Skrigen, saa man ikke kunde høre sin egen Stemme.

Da Bernt kom, hørte han ikke desto mindre meget godt, at én raabte oppe fra et Fartøi, som Gutterne netop lavede sig til at entre og forsvare: ... „Se der kommer Rutlandsrotten!"

Det var ikke værdt at tage sig det nær, det var vante Sager; han gav sig ind i Legen og fik derunder døie Øgenavne som: „— Æblesækken! ... Bavianen! ... Fragtemadamen!" ...

Det var først, da de kom til Rutland og en raabte: „Hei Gutter, ombord i Madam Kristensen!" at han begyndte at blive noget hed om Ørene og i Øieblikkets Opbrusning langede ud efter den nærmeste, som huiede. Han vandt imidlertid straks sin Koldblodighed tilbage. De var for mange, og han havde intet andet at gjøre end at trække sig ud af den altfor ulige Affære.

Man huiede og hylede jo igjen bagom ham, idet han gik; men Bernt lod sig ikke anfægte, han vidste, hvad han gjorde og gik langsomt uden at skynde sig. Polly Kjelsbjerg og endel andre Smaapiger stod med deres Kjelker lige ved og betrag-

tede Tilbagetoget. Da han kom forbi dem, sagde Polly:

„— Gaa hjem og sladdre Du, Bernt! — saa faar Du Kage af din Mor og Bank af din Far."

Der var det, som kunde være formeget ogsaa for Bernt. Ligesaa sindigt overlagt, som han havde lagt Kursen den ene Vei, lagde han den nu den anden; han vendte langsomt tilbage til Rutland, og kløv ombord i den.

Der blev et Hyl. Rutland skulde entres. Bavianen skulde bankes ... skulde svinebindes og tampes ... nyse rødt ... kjøres paa Ho'det ned i Lasten og bruges til at stoppe Lækagen i det gamle Traug! ... Nogle begyndte at synge og pibe og hyle og huie paa en Spottevise:

„De Knober har paa Brasen, og med sin gisne Boug,
hun drikker som et Asen og seiler som et Traug!

Og Skuden er en Træsko, og Skipperen en Fant,
og Kosten Grød og Nakker med lidt Erter ind iblandt.

De pumper hvert et Etmaal saalangt, som de skal frem,
de pumper sig til Østersjøen og pumper hjem igjen."

Som de sang paa de sidste Ord, vankede den første Næsestyver over Rælingen. Det var Bernt, som benyttede sin fordelagtige Stilling indenfor til at tvinge én til at slippe Taget. Nok en Gang var han heldig i at slaa fra sig; hans Modstander drog sig væk, men der kom flere ind paa Dækket, og Bernts Ansigt havde allerede faaet prøve mere end én Næve, da han saa en frygtet ældre Gut, en stor, stærk Rækel, komme klattrende ind over Rælingen.

„Bi bare!" — raabte han — „jeg skal gi'e Rutlandsrotten, saa det ikke skal kvække mere i den!"

Det var snart blevet Bernt klart, at Partiet var for ulige, og ligeoverfor den kjendte Adolf Adolfsen var det ligefrem umuligt. Bernt greb en Træklams,

som laa paa Dækket, og kylede den lige imod ham med den Følge, at lange Adolfsen tumlede ned fra Skibssiden. Det var kun Galgenfrist og Signalet til et Hævnens Hyl rundt om. Bernt havde brugt Haandvaaben! Der opstod pludselig en Taushed, medens Adolf Adolfsen igjen klattrede op ad Røstet; — man ventede Eksekutionen. Bernt fik et Slag over Øiet, som lod ham se sine Forældres Skib i hundrede Kulører, og lige efter begyndte Forfølgningen henover Dækket, Bernt foran og den anden bagefter.

Nede fra Isen stod Polly paa sin Kjelke og saa, hvorledes Bernt tilslut løb op langs Rælingen. Han var aldeles blodig i Ansigtet, medens den lange rasende Seilmagergut var efter ham og af og til traf ham i Hoved og Nakke. Med ét vendte Bernt sig og satte med Hovedet foran lige ind paa sin Modstander, saa at de begge tumlede overbord og ned paa Isen. Der blev Seilmagergutten liggende og skrige og slaa Bernt i Hovedet, medens denne laa uden en Lyd oven paa ham:

„— Slip eller jeg slaar Dig ihjel!"

Intet Svar.

„Slip, hører Du!" — Adolfsen slog og slog.

Men Polly Kjelsberg havde faaet nok; hun havde set Bernts hvide Ansigt, da han satte ind paa Seilmagergutten, og hun løb nu af alle Kræfter skrigende op i Gaden til Kristensens og raabte ind i Kjøkkenet:

„Hjælp! Dolfen dræber Bernt dernede paa Isen."

Madam Kristensen stod just og brændte Kaffe. Hun skjød Brænderen hen i Skorstenen, og uden at give sig Tid til at tage det store hvide Livforklæde af sig, var hun nede i Trappen, da hun rolig vendte sig og spurgte Polly:

„— Hvilken Is ... hvor, Barn?"

„Nedenfor ... vort ... Takkelloft ... ved Rut-

land" ... svarede Polly aandeløst og vilde forbi hende. „Men kan De ikke løbe, Madam Kristensen?"

Det var neppe sagt, før hun fik Syn for, hvordan Madam Kristensen kunde bruge Benene; — hun var i et Nu som forsvunden helt nede i Gaden; der var ikke Tale om for Polly at følge.

Da Madam Kristensens flagrende Skikkelse saaes oppe i Bakken, blev Isen med ét som feiet ren for Gutter. Den lange Seilmagergut drog sig undaf op mellem Nøstene, medens en af Folkene, som var ilet til oppe fra Kjelsbergs Loft, stod og holdt paa Bernt, der var aldeles blodig og sanseløs. Han havde under Slagene ligget og bidt sin Modstander i Skulderen, indtil denne havde maattet give tabt.

„Kom hid med et Isstykke" — sagde Madam Kristensen, idet hun knælte med den ene Fod og saadan holdt Gutten op til sit Fang — „ellers besvimer han."

De bar ham hjem, medens Polly fulgte efter med Isstykket i Forklædet.

Der var fuldt Brug baade for det og kolde Omslag. Da han saa et Øieblik hjemme i Stuen slog Øinene op og saa Polly, troede han sig igjen midt inde i Slagsmaalet. Mellem de sammenbidte Tænder mumlede han atter og atter ... „Ikke før Du gi'r Dig!"

Polly vidste godt, at det var hendes Ord, som havde foranlediget det hele. Som han laa der, skar hans hvide Ansigt hende i Sjælen. Hun gjemte grædende sit Hoved i Madam Kristensens Forklæde:

„— Det er min Skyld ... altsammen!" — hulkede hun stødvis.

Ude i Kjøkkenet, hvor Madam Kristensen byttede vaade Omslag til Bernt, fik hun lidt efter lidt ud, hvad der var passeret; hendes Ansigt antog der-

under et roligt, haardt Udtryk, medens hun samtidig var næsten øm venlig mod Polly.

„Og saa kaldte de ham" ... hulkede Polly.

„Aa sig det kun!"

„Potetesskrælleren og ..."

„Nu?"

„... og ..."

„Nu."

„Fragtemadamen!"

„Saa."

„... Og saa raabte de ... „Hei Gutter! ombord i Madam Kristensen ... Hun maa pumpes hveranden Dag! ... hun har ..."

„Nu sig det kun, Barn! — Du kan vel tænke, jeg ikke bryder mig om, hvad saadanne Smaagutter siger."

„... Hun har Navnet i Agterspeilet! ... Og saa raabte de, at ... at ... Konen var Kaptein ombord."

„Saa—aa, sagde de det?"

„Det var den lange Adolf Adolfsen."

„Bernt maa have bidt ham svært, Du, siden en saa stor Gut maatte gi' sig saa ynkelig" — undslap det Madamen, idet hun klappede sammen en Klud. Hendes Bryst gik op og ned som et Hav.

Hun gav Polly Kager i Haanden, da hun gik, og tilføiede, idet hun strøg hende over det bare Hoved:

„— Hør Polly! — For alt det jeg har set af Dig idag, saa — faar Du nogengang rigtig Lyst paa en Skilling til Kage, saa kom bare og bed mig ... jeg skal lægge en tilside hver Uge for Dig."

— Madam Kristensen sad bleg og stille, medens hun af og til byttede vaade Lærredsklude paa sin Søn. Det vakkre, krumnæsede Ansigt havde noget bestemt, næsten truende, og hendes Øine lynte. Lidt efter begyndte hun at glatte og stryge paa sit sorte Haar, det var, som en Tanke dukkede op for

hende ... „Stakkars Gut!" — mumlede hun — „Stakkars Gut."

Der var alt tændt Lys, da Kristensen kom hjem. Ved at se Sønnen sidde saadan tilredt begyndte han at brumme: „— Bare Dovenskab, siger jeg Dig, Mor! Gutten gaar der og hænger og véd ikke, hvad han skal finde paa den hele lange Eftermiddag og saa slaa's de naturligvis!"

Men da hans Hustru saa efterhaanden fik fortalt ham, hvor yderligt det var gaaet, begyndte han at tromme med Fingrene paa Bordet.

„Se her, Kristensen! ... Hul paa Hul. Gutten blev baaret hjem, — det var Adolfsens lange Søn, som gjorde det" — vedblev hun.

Kristensen reiste sig ... „Og han sagde, at han skulde slaa ham, saa det ikke mere skulde kvække i ham?" — spurgte han og gik hen og tog sin Pjekkert paa.

„Hvad vil Du nu, Kristensen?"

„Blot hen og snakke et Ord med Adolfsen ... baade Far og Søn! Han sagde, at han skulde slaa, saa det ikke mere skulde kvække i ham, nu skal vi prøve det lidt!" — Kristensens brede koparrede Ansigt var ildrødt, og han vilde netop ud af Døren, da hans Hustru kastede sig iveien for ham.

„Hvor vil Du hen? Er Du gal, Kristensen."

Kristensen vendte sig blot og stødte op Kjøkkendøren; men Madam Kristensen mødte ham i Mørket ude i Gangen:

„Er Du fra Forstanden? Vil Du føre os ud i Folkesnakket. Eller tror Du, Du kommer nogen Vei paa den Maade? Det mangler blot, at den lange Slagsbror skal faa Ret paa os, og Folk faa det at sige, at Kristensen har brudt ind hos dem. Jeg skal nok ved Leilighed snakke med den Adolfsen; han skal ikke blive glemt, det lover jeg Dig. Lad mig hjælpe Dig af med Pjekkerten. Og saa lader vi ikke Gutten mærke noget; han pines af

det. Men ser Du," — hendes Stemme var blevet hviskende — „det er bare, fordi Bernt ikke er som de andre, at han faar lide dette! Lad os saa heller se til at skaffe ham Venner mellem Gutterne. Jeg har netop siddet og tænkt paa, hvordan det bedst skal gjøres. Gaa nu ind, saa skal jeg stoppe Piben for Dig, saa røger Du, mens jeg faar Gutten tilsengs."

Kristensen lod ske, at Pjekkerten igjen kom af ham og op paa Knaggen. Han gik taus ind og modtog taus den stoppede Pibe af sin Hustru, den hun ovenikjøbet selv tændte med en Fidibus. Men medens hun var inde hos Bernt, gik han hastig frem og tilbage paa Gulvet i korte Vendinger, som han var vant paa Dækket, og dampede store Skyer.

„Nytter ikke! ... nytter ikke! ... Der maa en Endskab paa det ... en Endskab paa det," var, hvad han af og til mumlede.

Da hans Hustru saa kom ind, udbrød han, idet han gav sit Ord Eftertryk med et Slag, der smekkede Sølvbeslaget til paa Piben:

„Nytter ikke, siger jeg Dig! Gutten maa i Skole hele Dagen. Eller ogsaa som Læregut ind paa Holst's Værft!"

„Men kjære Mand, det er jo noksaa godt, som det er."

„Du mener kanske, han skulde gaa saadan og hænge og slænge sig frem til Matros. Nei nu kan Du vælge ... Skolen eller Værftet! og saa skal han over til England og blive Skibsbygmester, der har Du Bestemmelsen! Jeg har talt med Berg i Skipperklubben, som har ladet sin Søn gaa den Vei. Det koster noget Penge. De skal faa springe. Men Sjømand blir han ikke, Mor!"

„Jeg tænker, vi er to om Gutten, Kristensen!" Hun yttrede ikke mere, men gav sig under en lummer Stilhed ifærd med at duge paa Aftensbordet.

„Du har forgabet Dig i Sjøen, Mor! Du har

bare set Skikkeligheden der. Men jeg har set syge Folk tampes op efter Riggen, mens den var saa fuld af Is, at de frøs væk Hænderne i den og faldt ned paa Dækket! Det var ombord i en Yankee, og jeg har baade hørt om og set Skibsgutter pinte og mishandlede, til Sjælen ikke mere aarkede at hænge i deres Krop!"

„Vi fik vel se os for, hvilken Skipper vi sendte Gutten ud med. Vi er kjendte Folk, Kristensen, — saa for det er der ingen Fare!"

„Skolen eller Værftet, Gjertrud!" — udbrød hendes Mand med hævet Stemme og lod sin svære Næve falde temmelig eftertrykkeligt paa hendes Valnøddetræs Syskrin.

Madam Kristensen indsaa, at denne Aften ikke var beleilig for et endeligt Slag om den Sag. Blev Bernt sat ind paa Værftet, vilde han ikke kunne følge med dem, naar Rutland til Vaaren igjen skulde ud; medens han altid maatte kunne tages ud af Skolen igjen. Hun svarede resigneret, skjønt ikke venlig:

„— Ja ja, Kristensen! — saa faar det blive Skolen ... Men Du maa selv tage Ansvaret for det."

VII.

ONDE TUNGER.

Madam Enersen, der ansaa sig for den første i Nedrebyen, følte sig i mange Maader trykket af Madam Kristensens mægtige Tilværelse. Madam Kristensen lagde ikke Skjul paa sin Mening, men sagde ligefrem, at hun ansaa Madam Enersen for en ondskabsfuld og sladderagtig Pyntedukke; og Madam Enersen begyndte paa sin Side altid forsigtigen Kritiken med, at der vist var saa meget at

sætte Pris paa hos Madam Kristensen; men — og saa blev hun veltalende!

Det var den Bombasins Kjole og saa, at Byfogden havde set indom hos Kristensens i Julen, der bragte Skaalen til at rinde over. Naar Madam Kristensen sagde noget, syntes han jo, det var det rene Guld. Veiten deroppe i Bakken hos Kristensens blev grøftet af Kommunen, bare fordi hun havde snakket med Byfogden om det, og ligedan med den nye Lygte! ... Høker Røed var mulkteret for gammel Vægt. For Madam Kristensen var nok ikke ret mange sikkre! Og hvor skammelig havde hun ikke faret frem mod Adolfsens Søn! gaaet lige op til Seilmager Thune og berettet Sagen, saa at Gutten holdt paa at komme ud af Læren. Aa, hun var saa hul! ... Nu havde hun ovenikjøbet faaet Gutterne for sig og givet dem Lov til at bruge Skibsbaaden. Det var en ren Lettelse for hele Nedrebyen, naar det engang blev Vaar, saa hun kunde seile af igjen.

Der begyndte at sættes ondskabsfulde Rygter ud om, hvorledes Kristensen var blevet rig; — „ja for han var meget rigere, end nogen drømte om, og bedrog Skatteligningen paa det skammeligste! Det var gaaet saa til, at han for ti femten Aar siden havde været under Forhør for at have sat gamle Rutland paa; men han havde baaret sig saa fint og fult ad, at ingen kunde fange ham. Han havde først opmalet og opfiffet Skuden over i England eller Holland og ladet den assurere ...

Enersens havde hørt det af Adolfsens, og man kunde være rolig for, at de Folk vidste Besked; — de saa nok Kristensens paa Fingrene."

De eneste i hele Byen, som var uvidende om al denne Snak og Tale, var Kristensens. Madam Enersen og andre, som var i høieste Grad forbausede over, at de turde vise sig paa Gaden og ikke heller krøb ind i et Musehul, var nemlig op i deres

Ansigt Høfligheden og Forekommenheden selv. Kristensen var nu engang ikke den Mand, som det gik an at sige noget til, og Madam Kristensen, — ja Madam Kristensen! — hun burde jo paa en eller anden Maade faa Sandheden at vide saa offentligt, at hun ikke længer turde spille den uvidende. Stakkar, nu efter dette maatte man virkelig synes Synd i hende! Hun kunde ikke for, at hun var gift med en Forbryder. Naar hun bare selv havde vidst, hvor daarligt hendes store Væsen nu tog sig ud ...

Det, som tjente til at give Vand paa Rygtets Mølle, var, at Kristensen en Aften oppe i Skipperklubben under en Diskussion om Assurance meget afgjort havde erklæret, at han for sit Vedkommende aldrig vilde assurere hverken løst eller fast ... „Brændte Huset, kom man under Mistanke for at have sat Ild paa det, og sank Skuden, havde man vel bundhugget den! Der kunde ingen se langt under Vandet, hvad der var gjort ved den; men Pengene, som man fik udbetalt over Vandet, — paa dem saa alle! Man kunde være glad til, om man ikke ogsaa fik Øvrigheden paa sig og kom paa Slaveriet."

Det var umuligt at forklare saadant uden af en ond Samvittighed. Og der blev siden aldrig talt om Assurance, naar Kristensen var tilstede.

Det var først i den store Begravelse efter Lodsoldermand Haagensen, at Kristensen følte sig tilsidesat. Efter sit Forhold til den Afdøde havde han ventet at være en af de Skippere, som skulde bære Kisten ind i Kirken; men der var sørget for at faa Tallet fuldt uden ham. Naa, — der var intet at gjøre ved det! — han agtede ikke derfor at svigte Manden paa den sidste Gang og lod hellerikke Enken mærke med saa meget som en Mine, at han kunde have Grund til at være fornærmet. Hun indsaa nok selv, at hun havde noget paa Samvittigheden, thi hun var temmelig sky og undvigende,

da han længe og stum stod og rystede hende i Haanden.

Inde i Sørgehuset gik det galant til med Portvin, Sherry og Taarnkage opdækket igjennem to Værelser, der var fyldt af Byens Autoriteter, Kjøbmænd, Skibskapteiner og bedste Mænd, medens endel af Følget maatte staa nedefter Trappen eller vente i Sneen nede paa Gaden, til der blev gjort mere Plads og dækket et Langbord i Gangen.

Man rørte meget sedat ved Glassene og drak stilfærdigt med hverandre. Enkens heldige Formuesomstændigheder blev hviskende drøftet, den Afdødes Liv og Dygtighed rost, det, som man kunde havt at sige paa ham, undskyldt, og Gisninger anstillet om, hvem der skulde blive Lodsoldermand efter ham. Ansigterne blev under dette alt rødere, Luften varmere og Ruderne duggede. Byfogden drak med enkelte, men gik forbi Kristensen, hvem han ellers altid hilsede paa; han maatte ikke have set ham! I sit Hjerte var Kristensen langtfra vis paa dette, og han slugte den lille Ærgrelse i et Glas Portvin med Naboen. Doktoren derimod baade hilsede og drak med ham og spurgte efter hans Hustru ... „Ekstra Kone De har, Kristensen!"

Tungebaandene var nu løst og Samtalen i livlig Gang rundt om. Bagom sig hørte han en Passiar, som han ikke kunde lade være at lytte til:

„... Og Søretssagen over Prøiseren derude i Skjærene er berammet til Tirsdag?"

„Byfogden sagde saa."

„Er Jakobsen opnævnt til Meddomsmand?"

„Javel! Jeg skal sige Dem, at den anden er Skipper Sørvig ..."

„Saa? ... Er Kristensen forbigaaet?"

„Ja der sker underlige Ting om Dagen. Det dreier sig om Havarisvig derude, siger de ..."

De fik idetsamme Øie paa den, de talte om, og holdt inde.

Kristensen lod, som han intet havde hørt; men. at han var rød i Ansigtet, skyldtes ikke blot Vinen. Byfogden havde virkelig forbigaaet ham og helleri ikke hilset! Han tænkte ikke paa Lodsoldermanden under hele Begravelsen, kun paa, at han var forbigaaet, og hvad der kunde være iveien, heller ikke var han istand til at følge Talen ved Graven.

Da han kom hjem, var han mod Sædvane efter et Lag ordknap og grætten, og hans Hustru fik ikke tre Ord ud af ham om hele Høitideligheden, ikke engang saameget som en Hilsen fra Enken.

„For et Humør Kristensen var i!"

Og ikke bedre blev det de følgende Dage! Madam Kristensen havde aldrig set sin Mand saadan før. Hjemme i Huset taalte han ikke saa meget som en Modsigelse, og baade Torsdag og Lørdagaften sad han mørk hjemme istedetfor at gaa i Skipperklubben. Hun forstod, at der var noget iveien, og gjorde sig saa tynd og myg som en Vidie for at faa det ud af ham.

Endelig en Aften slap det frem, at han troede, at nogen havde bagtalt ham hos Byfogden, og at han var bleven forbigaaet som Medlem i Søretten.

„Og det gaar Du alene og skuler med, Kristensen? ... Forbigaaet os, siger Du?" Hun reiste sig og satte Hænderne i Siden. — „Og det har Byfogden gjort ... mod os? Saa saa ... Saa saa ... mod os!" — Hun gik hastig et Par Gange over Gulvet og stansede saa foran sin Mand. „Saadant skal Du lade, som Du aldrig mærker, Kristensen! Gaa Du din Vei som en retskaffen Mand, og lad saa de andre gaa sin. Overlad bare til mig at finde ud, hvad det kan være!"

... Men hvad kunde det være? ...

Madam Kristensen tænkte paa dette hele Natten, indtil hun tilslut saa Madam Enersens Ansigt som et Portræt for sig i Mørket.

„Kjære Kristensen," sagde hun den næste Mor-

gen omsorgsfuld, „Du tænker da ikke paa at gaa ud i Morgenkulden uden din Kaffe? Jeg har sat den inde paa Ovnen til Dig og varmet Hvedeboller." Hun bragte ham begge Dele. — „Ser Du, jo mere jeg tænker paa det, desmere skjønner jeg, at Du ikke skal bryde Dig det ringeste om alt Snakket. Bare ind af det ene Øre og ud af det andet. Der er jo bestandig noget i et saadant Sladderhul; men det kan sandelig godt være, at dette her er aldeles ingenting. Du kan saa trygt lade være at tænke paa det, Kristensen! — jeg skal nok tage rede paa det. Bi nu, saa skal jeg børste Frakken lidt ... Og saa lover Du mig, at Du vogter Dig for at staa for længe vaad paa Isen dernede; der er Vand over den, siger de." Med de sidste Ord fulgte hun ham ud og lukkede Gangdøren efter ham.

Hun flyttede Geranien tilside i Stuevinduet og saa ud. Hendes Mand gik ned ad Gaden, men hilsede temmelig kontant og kort paa dem, han mødte, først Høker Røed og saa længere nede Skipper Fossum. De vendte sig begge hastig og saa efter ham.

„Hvad kunde det dog være? ... Det er intet Under, at det havde ledt paa ham. De kiger kanske efter os ud af hver Rude, naar vi gaar i Byen. Naa, — til syvende og sidst, naar vi intet har gjort, saa. Men ud skal det!"

Madam Kristensen klædte sig paa og pyntede sig og grundede derunder en hel Del. Det lille sorte Silkehalstørklæde, som hun fæstede med en Brystnaal, tog hun af og paa gjentagne Gange, og sin Dragt mønstrede hun for Speilet. Hun pønsede paa et passende Ærende at gjøre sig til Byfogden. Den gamle næsten igjengroede Brønd der nedenfor Bakken ved Reberbanen havde hun jo længst havt et Øie til. Det var et Under, at der ikke faldt et Barn i den hvert Aar. Den burde absolut fyldes og lukkes! ... Saa var det den stakkels gamle hjælpeløse Kviste-Kari, som var bortakkorderet af Fattig-

væsenet saa høist uforsvarligt. Og ikke bedre saa det ud med den lille Gut borte i Vestkleven, hvor Forældrene var døde fra. Hun havde nok set dem paa Fingrene! ...

Hun bestemte sig dog denne Gang for Brønden og syntes, Viseren paa Uhret flyttede sig uhyre langsomt, indtil det led saavidt langt frem paa Formiddagen, at hun kunde gaa derhen.

Klokken halvelleve stod hun deroppe i sin fulde Puds og bankede paa Stuedøren, men fik den Besked, at Byfogden havde Forretninger. Om Eftermiddagen var hun der igjen, men mødte samme Besked og ligedan næste Morgen. Det var ikke saadan, hun ellers var vant til at modtages deroppe, og hun var ikke den Kone, som ikke forstod en halvkvædet Vise: — at Byfogden havde en Tanke om, hvad hun vilde spørge ham om, og ønskede at slippe for at indlade sig paa det.

Hun følte sig baade saaret og urolig ved den Behandling, hun havde mødt. Noget maatte det altsaa dog være. Hun grublede og grundede.

Da Kristensen kom hjem til Middagen, lod hun sig ikke mærke med noget, var lutter Elskværdighed og satte selv Akeviten paa Bordet til ham, den han ellers kun brugte at tage sig henne i Skjenken.

Madam Kristensen var baade klog og diplomatisk. Hun havde Valget mellem flere Veie og grundede paa den bedste. Et Øieblik var hun nær ved at gaa lige op til Madam Enersen; der vidste hun, at hun stod ved Kilden. Men den sødladne sledske Kone vilde nok forstaa at lade hende gaa med en Kurv med Aal og kanske ovenikjøbet blot faa mere at basune ud bagefter. Jo—o det skulde blive noget for hende at fare med, naar hun kunde fortælle, at Madam Kristensen havde været der og gaaet paa hende for at faa vasket Smudset af sin Mand!

Hendes Ven Takkelmesteren var en agtet Mand,

som ikke gik Krogveie. Han hørte aldrig paa Rygter. Vidste han noget, var det heller ikke let at faa ud af ham ...

Imidlertid, — hun havde ingen Ro paa sig; noget maatte prøves, og om Eftermiddagen sad hun ved Kaffebordet hos Kjelsberg.

Der blev talt meget om Polly og næsten intet om Bernt; den første Kop var drukket, og den anden skulde forsynes med Fløde, da Madam Kristensen sukkede:

„— Den, som kunde gaa igjennem Verden uden at blive bagtalt, Takkelmester!"

„Ja det var et sandt Ord, Madam Kristensen! Der staar: „saa vi ikke bagtale eller tale ilde om vor næste, men optage alt i den bedste Mening!" Naar Domsbasunen lyder, vil der danse Rottinger paa mangen en Ryg for det Buds Skyld. Men Du skal ikke aabne dit Hjerte for Bagtalerens Ord, siger ..."

„Jeg véd ikke, hvem som siger det, Takkelmester! men her er ialfald mange nok, som gjør det."

„Tungen er en Ild ..."

„Javist er den det, og det en, som stikker Brand i mangt et Hus. Men det er, naar der er Ild i Huset, at man skulde faa se sine Venner, Takkelmester! I dets Sted ..."

„Altfor sandt, Madam Kristensen! ... den onde Side ... den onde Side. Men forsyn Dem nu ... De ser paa Sukkerskaalen? Jo nu er den saamæn altid fuld; men lige til ifjor! ... Det var en svær Krig, jeg havde for at faa Polly fra Sukkerskaalen, maa De tro, — mange Prækener, — men saa faldt jeg engang paa at lægge Salt i den. Nu faar hun akkurat to Stykker til Kaffeen, — ikke mere! — og et til, naar hun pent beder mig om det, og saa to, naar hun kan Forklaringen. Man kan ikke noksom

opmuntre det ... er det ikke ogsaa Deres Mening, Madam Kristensen?"

„Polly er en snil, god Pige, der blir ingen Sladdertaske af hende!"

„Ja det kan De nok sige, endda hun lader Munden løbe om løst og fast opefter Væggene og nedefter Stokkene. De skulde bare høre, hvor kuriøs hun kan være ..."

„Det er stor Forskjel paa uskyldig Snak og Ondskab, Takkelmester!"

„Javist, javist! Verdens Ondskab er stor."

„Jeg maa oprigtig sige Dem, — ja lad mig lige saa godt rykke ud med det, saa er det baade sagt og glemt! Min Mand har jo ingen Tanke for det; men en Kone ser bedre saadanne Ting. Det forundrede mig virkelig lidt, at Kristensen ikke blev budt at være mellem de Skippere, som bar Lodsoldermanden. Dette fandt ikke Enken paa af sig selv. Nogen har sat det i hende, hvad det nu kan være ..."

„Naar nogen kommer til mig med Sladder, saa siger jeg altid: — „Lad os tale om noget andet!" Det er som at stoppe Røg i en Sæk. I de sidste tredive Aar, jeg har levet! ... Ja lad mig se ... det er en og tredive Aar, siden jeg begyndte her i Nedrebyen. Det var, da Bellona skulde rigges ... har jeg aldrig spurgt efter andet end det, som hører til mit lovlige Kald ... nytter ikke at se ud igjennem Blindvinduer, Madam!"

Madam Kristensen satte Koppen utaalmodig fra sig:

„— De maa vide, Kristensen er forbigaaet i Søretten, og jeg mente nu som saa, at naar en Kone véd, at hun og hendes Mand har rent Mel i Posen, og trøster sig til at gaa hen til en god gammel Ven og beder ham hjælpe sig til at faa at vide, hvad Folk siger paa dem, saa drog den gamle Ven sig ikke undaf ..."

„Naa, saa ... saa" — Kjelsberg reiste sig og begyndte at stavre paa Gulvet — „saa, det er det, De vil vide ... af mig? ... Jeg fortæller aldrig Rygter ... He he!" — han stansede og hostede ... „Det er, naar der er Ild i Huset, man skal se sine Venner, sagde De? ... He ... he" — han hostede igjen ... „Det kommer saamæn ogsaa lidt an paa, om Vennerne har Vandpøser til at slukke med. — og saadanne gamle Historier tager ingen rede paa!"

„Gamle Historier ... om Kristensen?"

„Naa ja, ... jeg siger ikke, af hvem jeg har hørt det; men paa mig bider aldrig sligt Sludder, — det véd De nok, Madam! — ellers sad De ikke idag og drak Kaffe i dette Hus. Men siden De endelig vil vide det ... Har ikke Kristensen for mange Aar siden etsteds i Landet været under Forhør for at have sat et Fartøi paa i Komplot med andre?"

„Joo ... det var, før vi blev gifte, ... hos Sorenskriver Nørregaard; men han blev frikjendt ..."

„Der kommer just det Sted, hvor vi skulde havt Pøsen! ... Det var Kristensens Listighed, som gjorde, at han kunde blive frikjendt, siger de. Han havde indrettet og beregnet alt saa fint, at Retten ikke kunde komme ham tillivs ..."

„Men han blev jo frikjendt!"

„Ja—a."

„Man kan jo ikke blive mere end frikjendt!"

„Ne—i! — Derfor siger jeg, man skal ikke røre op i saadant, men lade Verden snakke af ..."

„Naa saa! ... det faar han, fordi han dengang dristede paa at seile det synkefærdige Fartøi over Nordsjøen, medens Kapteinen overgav det!"

„Snak forgaar og en retskaffen Mand bestaar! Det kommer bare an paa at være solid rigget fra Grunden af, — hver Toug og Stag og Vevling i os ordentlig slaaet og tjæret og forsynet og sat fast, saa holder Skuden ud i al Slingring — at sige, der-

som Han selv, som bor ovenfor Stormen, ikke gi'r sig til at kappe; — for da ..."

Madam Kristensen havde vendt Kaffekopperne og lagt Theskeen ovenpaa. Hun reiste sig og tog Kastesjalet, som hang paa Stoleryggen, over sig:

„— Ja — ja, Takkelmester! Enhver skal vel have sit Kors, og De skal som god Ven have min Tak. Men nogen Mening faar der være i hver Ting, — og at en Mand skal lide, fordi han er frikjendt, har jeg aldrig hørt før! ..."

Hun stansede og vendte sig mod Takkelmesteren, som fulgte hende til Døren; hun havde blanke Øine og sagde undertrykt bevæget: — „Jeg siger ikke et Ord til Kristensen! Han har det med at gruble og tage det tungt, skal jeg sige Dem!"

Hvad Madam Kristensen tænkte og mente, var ikke godt at vide, og mindst vidste hendes Mand det. Han forstod næsten ikke, hvad der gik af hende, saa omhyggelig stellede hun om ham; han havde ikke siden de første Hvedebrødsdage set hende saa paafærde for sig.

Men naar han var borte, saa det anderledes ud. Da kunde hun gaa urolig om ud og ind fra Stuen til Kjøkkenet og tilbage igjen, mangengang hele Tiden med den samme Tallerken eller Kop i Haanden, eller hun blev siddende og tænke og gruble. Huset var blevet ligesom saa tomt. Hun maatte noget foretage sig, — noget klækkeligt, som hun kunde bruge et Par ordentlige Arme paa ...

En Morgen havde hun sat Storvask i Gang baade for Huset og det, som hørte til Rutland, endda saa tidligt det var paa Vaaren. En Leiepige havde hun i Bryggerhuset, og selv stod hun i Kjøkkenet med Armene begravet i Sæbeskum over den finere Vask.

Det gik paa med Kraft og uafbrudt. En Hoben vasket Tøi stablede sig op ved Siden af hende. Men henimod Middagen, da der kunde være Tanke om, at Kristensen vendte hjem igjen, stillede hun Baljen paa en Stol henne ved Vinduet, saa at hun kunde se ned ad Gaden. Hun fulgte og veiede i Tanken enhver, som gik nedover, og stod lange Tider stille i Spænding paa, om Kristensen kanske kunde komme til at møde ham, og hvad der da kunde falde for Samtale ...

„Rutland maatte tidligst mulig ud iaar, — det var klart, Kristensen maatte fra dette ..."

VIII.

HVORLEDES MADAMEN MAATTE KAPPE FOR BERNT.

Skipperklubben begyndte at blive mindre besøgt. Gamle Toldkasserer Rasbeck, som altid talte om „atten hundrede og fjorten" og af og til benaadede Klubben med sin Nærværelse, fandt færre og færre Tilhørere for sine Bedrifter fra dengang, han var Maanedsløitnant, og ligesaa Stener Berg for alle sine uendelige Smuglerhistorier. Kapteiner og Styrmænd fik andet at gjøre.

Det led mod Vaarsmeltningen, da Isen gik op, og Skibene igjen skulde ud. Gutterne stagede sig frem paa Isstykker ved Bryggerne eller stak efter Korstrold og Krabber. Gaderne begyndte at fyldes med Matroser, der søgte Hyre, og ude paa Havnen var der fuld Virksomhed og travelt Liv: Klinken og Hamren, Tjærebreden og Driven baade paa Isen og Beddingerne, hvor Fartøierne kjølhaledes.

Ogsaa Rutland laa med Beggryden under Skibssiden og blev drevet og stoffet, og baade Anders Kok og Nils Kobbervig havde alt indgaaet i fuld Hyre og Arbeide. Den første boede to Mile fra Byen i Tømmervigen, hvor han var gift og havde Reden fuld og Vinterarbeide baade for sig og sin Hustru, medens Nils Kobbervig boede lige ved Havnen oppe i Smedbakken. Han var Pebersvend og Ungkarl.

Begge ansaa de sig egentlig som Tilbehør til Rutland, begge ærede de Kristensen og Madam Kristensen, og begge var de under Kalfatringen hvert Aar enstemmige i at beundre, hvilket mageløst Material gamle Rutland var gjort af oprindeligt, endda det stadig forekom, at de maatte digte og spundse Steder, som var saa morskne, at de kunde plukke og pille Raaddenheden ud af Planken med Fingrene. Bernt var saa ofte, som blot gjørligt, dernede og deltog høist interesseret i alle de Undersøgelser og Formodninger om Sammenhængen med sine Forældres Fartøi. Det havde altid noget vist pirrende mystisk ved sig; thi, hvorfor Rutland overhovedet hang sammen, turde vanskelig nogen i Tømmervirket mere indgaaende uddannet Skibsbygmester kunnet bevise; — det var disse nok, at det var „gamle Rutland", saa maatte det vel hænge sammen paa et eller andet Vis.

Der var desuden saa mange Slags Sammenhænge med det Fartøi. En Mand i Staværn, som engang forlængst havde været Styrmand paa Rutland, havde fortalt Anders Kok, at han havde hørt før sig, at der i Kjølen eller Stevnetræerne etsteds skulde ligge en Sølvpokal, som var indfældet der, da Rutland gik af Stabelen, og at der var spaaet, at Fartøiet skulde blive hundrede Aar.

— At Rutland iaar var mellem de allertidligste, der udriggedes, skyldtes Madam Kristensen, der havde faaet en brændende Il paa sig. Hun havde

givet Kristensen en Mængde Grunde. Hun havde undret sig over det stærke Tøveir, talt baade om Trækfuglene og tidlig Vaar og noksom lagt Vægt paa, at de maatte se til at gjøre Aaret langt og tjene ind de fire hundrede Daler, de havde givet ud ekstra ifjor. Han var imidlertid ikke let at rokke ud over det vanemæssige.

Det var næsten en hel Maaned tidligere end ellers, da hun en Dag sendte Bud op i Smedbakken til Nils Kobbervig.

Han indfandt sig og skubbede sig med Huen i Haanden indom Stuedøren, hvor han stillede sig op i hele sin Længde.

„Der, drik en Dram, Nils! ... Iaar tænker Kristensen paa at gaa ud tidlig."

„Ja vel, Madam!"

„Hør, Nils! Mener Du ikke, Du kunde saa smaat forhøre efter et Par paalidelige Folk, saa vi har dem itide. Kristensen har saa meget at tage vare."

Nils begyndte at skutte sin Ryg høiere op ad Døren.

„Véd Du af nogen?"

„Jeg har saa smaat talt med Martin Olsen borte i Renden, som Madamen nok kjender, — stærk som et Fjeld til at staa ved Sjauen og ellers villig nok."

„Saa? — han? Men er han sikker? drikker han ikke?"

„Sandt at sige, var det Konen, som bad mig lægge et Ord ind hos Madamen, for hun véd, at Madamen passer Kontrabogen. Naar han blot ikke kommer iland, hvor han er kjendt, er alt godt og vel; det er Kammeraterne ..."

„Kristensen skal nok passe Landloven. Ja, Du forstaar, Nils! at jeg ikke kan love hende noget. Alt kommer an paa ham; det er ham, som raader."

„Javel! — men naar Madamen bare vil lægge et Ord ind, saa tænker jeg nok ..."

„Det kommer an paa det, Nils! Kristensen er saa streng, véd Du."

„Javel ... men ..."

„Han er ikke til at bøie, naar han først vil noget, véd Du."

„Javel! men naar Madamen ..."

„Jeg? ... Jeg maa nok finde mig i endnu mere end nogen af Jer, naar han først befaler. Men det var ikke om det, — det var den anden Mand, vi skulde have."

„Gutten, mener Madamen?"

„Gutten? Jeg tænker Bernt gjør Ret for ham som ellers."

„Skal Bernt være med? Jeg syntes, Kapteinen nævnte om, at han skulde bli' hjemme og gaa i Skolen."

„Bernt? ... Hvad siger Du? Saa Du har hørt Kristensen sige, at ... Nei, det raader nok jeg for. En Mor raader over sit eneste Barn, Nils! Det er lige saa greit, skulde jeg tro, som at han er Kaptein og raader paa Rutland."

„Hm!" — Nils saa ud, som han holdt sin Mening for sig selv.

„Hvorfor siger Du det?"

„Jo, for naar Madamen ikke vil kappe fra Bernt, saa ..."

... „gaar Kristensen alene ud! ... uden mig, mener Du?" — Hun gik en Sving henad Gulvet og stansede derpaa brat foran ham. „Hør, Nils! det er første Gang, jeg har hørt saa dristige Ord af din Mund! Saa, I skulde seile afsted baade med Kristensen og Rutland uden mig og skalte og valte, som I lystede? Jo det blev frit Spil! Men da regner I uden Madam Kristensen."

„Jeg vil nok helst have hende med, — og Bernt ogsaa. Han er halve Hyggen."

„Det glæder mig, Nils, at Du siger det. Kristensen kan ogsaa trænge til at have nogen Op-

muntring. Men dersom Du tror, at jeg nogengang kapper enten for ham eller Bernt, saa er Du meget enfoldig, Nils!"

„Aa nei, hiver Madamen Spillet paa den Maade, saa tror jeg ogsaa, at hun faar Trossen hel ind."

„Det kan Du stole paa, Nils! — Ja, saa var der den anden Mand."

„Bergenseren er en rask Fyr og dygtig, det skal ingen nægte; han er her endnu."

„Rask og dygtig? Det vil sige, han har danset og turet og slaass og ført Kommersen an i hele Vinter baade her og nede i Tømmervigen; jeg har nok spurgt til ham."

„Det er saa, at baade her og i England gaar der Folk i Skokkevis, som ikke er istand til at faa Hyre, Madam, — ligesom ifjor. Han har været baade hos mig og Anders og spurgt, om ikke Rutland snart skulde ud igjen, for nu var alle Pengene hans slupne op, saa han maatte hugge Ved for Føden."

„Ja det kan jeg tænke, med et sligt Leben! Havde jeg saa sandt kjendt hans Forældre, skulde han ikke faat en Skilling ved Jul, før jeg havde havt Besked fra dem."

„Han spørger saameget efter Bernt. Han syntes, det var altid som en saadan Moro med den Gutten."

„Saa? — gjorde han det? Da skulde han ikke løiet ham saa fuld, som han gjorde, med alle sine Historier fra Langfarten, hils ham med det!"

„Det var af ham, Bernt lærte alle de rare Stik og Bænd ifjor, baade Engelskmand og Kjærlighedsknude og Trompet og Buglinbænd med Rundtørn og dobbelt Diamantknob, og hvad det var altsammen. Han kunde være gruelig nyttig ellers ogsaa."

„Jeg siger Dig, Nils, han reiser sin Vei, saa-

snart han ser sin Kans, han bli'r hos os bare for Nøden."

„Aa ja, det er en hoven Langfartsgast, deri har Madamen Ret; men saa kan det vel ikke skade at holde paa Fuglen, mens vi har den, og saa er han svær til at snakke med Bernt."

„Ja først vil jeg nu selv tale med Bergenseren. Efter et saadant Liv slipper han ikke ombord til os utilsnakket. Hvorfor søgte han ikke hjem?"

„Aa, det kan nok have sin egen Sammenhæng ... Jeg tror, han engang er gaat tilsjøs uden Lov af Forældrene, og saa vil han nok ikke hjem, før det er blevet lidt mere Folk af ham. Han vil ud i Langfarten og komme hjem som Styrmand."

„Hvor har Du det fra?"

„Jeg har hørt det af Bernt. De var ligesom saa gode Venner de to."

„Saa — aa?"

„Men jeg vil nok ikke være ved, at jeg har fortalt Madamen det."

„Saa saa. — Jeg kunde nok forstaa, at det var saadan en løs og forladt én. Hvorfor kom han ellers ind her paa Østlandet; her skal det ikke gaa for let med Hyren? Men til nogen, der kan være ham lidt til Forsorg, trænger han, siden han saa daarlig har skilt sig fra dem, som skulde være det. Og har han ikke gjort noget værre, end at han har gaat tilsjøs paa egen Lov, saa tager vi ham, Anders! Det kommer der ud af at tvinge sit Barn. Det er noget, som en og hver kunde lære af. Du kan komme op med ham en af Dagene, naar jeg har talt til Kristensen, og saa beder Du Anders Kok holde sig parat til Ugen, som kommer."

„Ja vel, Madam!"

Da Nils Kobbervig var gaaet, stod Madam Kristensen eftertænksom igjen. I hendes Ansigt begyndte mere og mere at arbeide sig op en harmfuld Sky.

... „Saa han har virkelig sagt det ... Det er virkelig Meningen, at Bernt skal blive igjen her, — at skille mig med Gutten! Hun nikkede kort og uveirbebudende. Det er paatide, vi faar afgjort den Sag, tænker jeg." — Hun gik hastig hen mod Kjøkkendøren, men stansede med Haanden paa Klinken:

„— Javist, — i denne Dag! Jo før des bedre."

Kristensen kom just op fra Rutland, da han underveis mødte Efterretningen om, at Byfogden nu ogsaa havde forbigaaet ham til Medlem i Skjønsretten over en dansk Kornjagt, hvorom denne dog for en Tid siden selv havde indhentet hans kyndige Raad. Det var Stener Berg, som nede i Gaden fortalte ham, hvem der var opnævnt, og paa vanlig høirøstet Vis forundrede sig over den høie Øvrigheds Kyndighed, siden den sprang over en Mand som Kristensen, der tilmed netop førte Slup."

Ved Middagsbordet svarede han blot i Enstavelsesord og spiste ikke videre. Han sad ganske taus, og taus gik han fra Bordet. Hans Hustru forstod, at der var faldt noget til, og opsatte sit Anliggende til om Aftenen. Det var Synd at se ham sidde saadan, som om han hverken hørte eller saa, og hun var ganske beklemt om Hjertet og angst for, hvad det kunde være.

Hun turde ikke spørge ham ud, men trakterede ham mod Sædvane med Eftermiddagskaffe, hvilket øiensynlig mygnede ham op: thi han sagde mildt:

„Det er vel saa, Gjertrud, at jeg har det for godt hjemme. Ude skal Skipper Kristensen nok ikke regnes længere med, ser det ud til. Nu duer han ikke engang til at være med at skjønne over et gammelt Jægteskrog, som staar fuldt af Vand. Nei, — det er saa, — jeg blev ikke mellem Skjønsmændene denne Gang heller." — Han tog Huen og gik nedover igjen til Rutland.

Madam Kristensen havde lagt sin egen Felttogs-

plan imod hele Bagtalelsen. Det gjaldt blot at komme ud med Rutland og dette saa betids, at ikke Kristensen kom underveir med den grove Beskyldning, som stak under Sladderen og al den Tilsidesættelse, han nu led.

Havde hun ikke været saa bekymret for ham, vilde Byfogdens Færd have kogt i hende. Men med hans nærtagende, forsvarsløse Natur nærede hun næsten en Panik for, hvad han kunde finde paa. Hun likte ikke at se ham sidde hensunket saadan som i Eftermiddag; det hele kunde blive for tungt for hans Sind, — han var istand til at blive siddende saadan ikke blot en Time men hele sit Liv! og gruble paa den Uret, han laa under for, fordi han nu engang ikke kunde snakke for sig og vidste, at om han gjorde det, viklede han sig bare altid værre ind. Det var ikke godt at vide, hvorhen hans Bitterhed og Mistro til Menneskene kunde føre ham, — hvad det kunde ende i.

Hun gik den hele Eftermiddag kun opfyldt af at vente paa, at han skulde komme hjem. Det varede længe, — hun saa ud af Vinduet efter ham. Over den graa Vinterhimmel mørknede enkelte tunge, sorte Tøveirsskyer, halv Sne halv Regn paa Ruden.

Bernt kom hjem, fik sin Eftasværd og skyndte sig igjen ud med Smørrebrødet endnu i Haanden. Han maatte først en Svip, mens det endnu var lyst, ombord i Adelsten, som de riggede ud. Siden sad han og læste med begge Fingrene i Ørene, saa det durede.

Der kom et Brev til Kristensen. Det var forseglet med Lak, og Budet sagde, at det bare var fra Ligningskommissionen; — det var vel den vanlige Opgave at udfylde. Hun lagde det hen paa Kommoden og gjorde Aftensmaden istand.

Det var sildigere end vanligt, da Kristensen slog Sneen af sig ude i Gangen. Han havde fra Rut-

land gaaet sig en ekstra Spaseretur i Sludet udover Veien. Han var rød i Ansigtet af Veiret.

„Det er ret, Mor, traktér bare! det er godt at vide, at jeg selv har betalt Fisken, — at den ligger der paa Talerkenen for min egen Regning. Stel Dig altid saa, Bernt, at Du kan betale din egen Fisk, saa har Du ingen at takke, — ingen at bukke og skrabe for, Gut! ... Den, som eier sin egen Skude, kan spytte til Luvart, saa meget han selv vil."

At han gav sit Humør Luft paa den Maade, beroligede og lettede hende øiensynlig, og da han tillige greb Aftensmaden an med nok saa freidig Appetit, fandt hun Anledningen god og sagde:

„— Ja det er ikke den værste Stilling at eie sit eget Fartøi! ... Naar vi faar arbeidet os saa langt frem med Rutland, og Bernt kanske engang lagde sit til, saa kunde vi opleve den Dag, da vi saa ham som Kaptein paa sit eget Skib."

„Naa naa! Du véd jo ..."

„Jeg vil blot, vi skal se os for. Det er ikke værdt at lade noget ubetænkt."

„Ubetænkt? — Naa saa, ubetænkt. Ja se Du Dig for, saa meget Du vil, Mor! Men jeg synes, vi har talt ofte nok om dette."

„Min Mening har Du glemt at tage med. Den faar nu vel ogsaa høres lidt paa."

Kristensen lagde Kniv og Gaffel fra sig og sagde haardt:

„— Han skal blive anderledes oplært end sin Far. Han har maattet slide sig frem uden Lærdom. Men derfor sidder han ogsaa i det, som han gjør om Dagene." Han lod Haanden falde tungt i Bordet, saa det klirrede. — „Det er altsammen Faavét og Vankundighed, Mor! Havde jeg lært noget, laa jeg ikke her som en halvdød Hvalfisk, som alle kan stikke i ... Nei, lære noget skal han! — nu véd Du min Mening."

Hun saa, at hun var kommet til at sætte ham i Oprør, og svarede sagtmodig:

„Da synes jeg, der er mange, som mener, Du har Forstand, Kristensen! — ellers spurgte de Dig nok ikke saa ofte til Raads ... og — ja nu kan Du gaa ind og lægge Dig, Bernt."

Der spistes videre i Taushed, medens Bernt efterkom Opfordringen. Da de var blevne alene, sagde hun:

„Vi faar fuld Fragt fra Frederiksværn op til Kristiania, om vi kan komme tidsnok ud."

„Ja, tror Du, der er noget, som holder mig fast her, saa tager Du feil. Kom bare Du Mor!"

„Jeg talte idag med Nils· om Bergenseren og sagde, at dersom Du vilde, saa hyrer vi ham. Han kommer til Dig paa Lørdag."

„Javel!"

„Og da maa vel ogsaa Bernt tages ud af Skolen?"

„Bernt? ... Vi har jo bestemt, at han skal holdes i Skolen."

„Og jeg reise ud, — fra Gutten? Har Du tænkt over, hvad Du siger der, Kristensen!"

„Tænkt over — hm ..."

„Jeg skulde skille mig fra ham, — han være her, og vi der. Som om vi havde nogen anden end den ene Gutten."

„„Desto forsvarligere maa vi bære os ad mod ham. Vi maa gjøre, hvad ret er."

„Ret er? Saa Du synes, det er ret, Kristensen! — at skille en Mor ved sit eneste Barn, som ikke har været ude af hendes Øine, fra han blev født. Saa Du synes, det er ret?"

„Jeg gjør det, Mor!"

... „Du laver det sandelig til, saa det skal blive Hygge ombord denne Gang. Sig mig, Kristensen, — og tænk saa over. Vil Du have en Kone med Dig, som bare sidder nede i Kahytten og længes efter

Gutten sin? Men saadan en Far har ikke mere Hjerte end Trævæggen. Jeg er bange for, det blev Dig dyrt. Jeg kom ikke saa let til at glemme Dig det, Kristensen! Ja, jeg siger Dig det iforveien. Og saa Gutten gaaende alene her for Lud og koldt Vand."

„Jeg er ikke den, som skal nøde Dig til at gaa med mig."

„Er dette dit Alvor, Kristensen?"

„Sig bare et halvt Ord, Gjertrud! og Du skal faa det, som Du vil, jeg skal ikke klage."

„Jeg troede ikke, Du var saa snar til at ville være mig kvit."

„Jeg er led og kjed af det hele jeg, Mor! ... skakt og vrangt paa alle Kanter. Men saa faar én prøve i det længste at gjøre det, som ret er. Gutten har ikke Tid til at gjøre flere Abekatstreger ombord; han skal begynde paa noget, som der er Alvor og Tag i. Du, Mor! faar gjøre, som Du vil. Men" — han reiste sig langsomt fra Bordet, som vilde han sætte en Stopper for videre Forhandling — „Sjømand s k a l han ikke blive!"

Madam Kristensens Ansigt var alt andet end resigneret, og hun var netop i fuld Færd med at fortsætte Kampen, da han blev va'r Brevet paa Kommoden og tog det — „Men hvad er det? ... Fra Ligningskommissionen ..."

Han holdt det hen til Lyset og læste. Hun saa, at hans Ansigt blev forandret, og han læste op igjen.

„Naa saa naa! ... Saa saa! ... Ja, naar det kommer, kommer det paa engang."

„Hvad er det, Kristensen?" Hun maatte gjentage Spørgsmaalet et Par Gange, før han svarede.

„Læs selv. De forlanger nu min skriftlige Erklæring for, at, hvad jeg mundtlig har opgivet til Ligningskommissionen om min Formue, er rigtigt.

Sig mig, hvad det skal betyde? Jeg har opgivet Rutland og to tusind Daler og Huset."

Hun læste, overveiede et Øieblik og kastede derpaa Brevet indigneret fra sig hen paa Bordet.

„Det skal betyde, Kristensen, at nogen er kommen underveir med, at vi har Penge i Trondhjem." — Hun begyndte nu paa sin Side at gaa harmfuld frem og tilbage med Haanden i Siden; hun overveiede øieblikkelig, hvad der var at gjøre.

„Du gi'r naturligvis Erklæringen, Kristensen! og saa sætter Du i den, at Du aldrig har kunnet tænke Dig, at Du pligtede at betale Skat her for de otte hundrede Daler, som staar i Trondhjem. Ser Du, saa maa de ialfald skjønne, at Du har været i god Tro. Det er endda godt, at det nu ikke er mere end otte hundrede Daler. Havde det været det hele Tusind, vilde det set værre ud. Nu, hvad siger Du? — Du ser, det klarer sig."

Kristensen sad med Haanden under Kind ved Bordet.

„Nu, hvad siger Du?"

„At jeg ikke vilde havt dette, Mor, for alle de otte hundrede Daler, endda jeg er pengekjær."

„Men kjære Kristensen, jeg forstaar ikke, hvad der gaar af Dig om Dagene. Du er saa nærtagende."

„Ikke skriver jeg under alle dine Snirklerier! Bent frem opgi'r jeg det, — sætter blot otte hundrede Daler til, saa faar de mulktere mig."

„Men Kristensen!"

„Basta, siger jeg! Du skjønner nu vel Sammenhængen. De vil have Tag paa mig."

„Ja men Du gi'r dem det jo selv. Der er jo ikke en Skipper, som gi'r op alt hvad han eier."

„Basta, siger jeg! ... Naa, naa ... saa saa ... Det ene efter det andet! Nei" — mumlede han — „én faar ikke undre sig for haardt over, at én ikke blir Skjønsmand og ikke faar bære Lodsoldermanden."

Han sad sammensunken og stirrede ned imod Gulvet. Lysskjæret faldt hen paa hans Hoved, hvor Haaret var begyndt at tyndes noget oppe ved Issen, og hun lagde i dette Øieblik Mærke til, hvor graat det var blevet efter Jul. Det var næsten mere graat end sort.

Hun stod og saa paa ham og blev med ét greben af en Følelse af, hvor han led, og hvor lidet denne retskafne Mand dog fortjente at sidde bøiet under Folks Foragt paa den Maade. Og endda var hun glad, fordi han ikke kjendte det værste.

„Kristensen! ..."

Han svarede ikke, — hørte ikke paa hende ...

Hun lagde den ene Haand paa Stoleryggen og med den anden strøg hun over hans Hoved ...

„Hør Kristensen! — Jeg tror nok, Du kan have Ret med Bernt. Vi to skal nok faa det godt, bare vi kommer sammen alene for os ombord i Rutland igjen."

Det var Lørdags Eftermiddag, da Polly Kjelsberg i Styggeveiret sprang op af Trappen til Madam Kristensen, drevet af en Tanke om, at der skulde komme den belovede Kage ud af Besøget. Hun stansede i Gangen ved at høre Bernt hulke inde i Kjøkkenet. Det maatte være noget mer end almindeligt; thi hun saa gjennem den halvaabne Dør, at han begrov Ansigtet i Hænderne mod Kjøkkenbænken, og hele Kroppen rørte sig krampagtigt ...

„Hvad er det, Bernt?"

Han saa paa hende og søgte at fatte sig.

„Har din Far ... slaat Dig? ..."

Han saa blot stolt afvisende paa hende; men, da han følte, at her tiltrængtes en Forklaring for at blive troet, sagde han med afbrudt Stemme:

„— Jeg faar ikke Lov til at være med Rutland iaar. Jeg skal blive igjen her paa Skolen, — krybe op paa Bænken sammen med alle disse Krabberne ... hele Sommeren ... hele Aaret igjennem! Men jeg skal ikke læse et Støv! ... bare slaas." Han knyttede Næven mod Kjøkkenbænken, saa Polly rigtig kunde indse, hvad der skulde komme.

„Aa bryd Dig ikke om det, Du Bernt! ... Vi skal ha' det saa morsomt sammen. Kom bare op paa Takkelloftet til os, Du, saa skal Du se, hvad vi skal finde paa. Nei, saa Du skal blive hjemme?" — Polly havde øiensynlig en stik modsat Opfatning af Faktum; hun saa det høist glad og fornøiet an. „Og hvad bryr Du Dig om Skolen? Den skal vi nok passe ..."

„Hør Polly! Tror Du, det gik an, at jeg kunde komme op paa Takkelloftet saadan en Stund om Dagen og være der ligesom en anden Lærling. Tror Du, Du kunde faa din Bedstefar til at gaa ind paa det?"

„Bedstefar? jeg faar ham til, hvad jeg vil."

„Vil Du prøve paa det, Polly?"

„Stol Du bare paa mig! Er din Mor inde?"

„Ja."

Polly smuttede ind af Stuedøren, medens Bernt sad noget trøstet med sit forgrædte Ansigt og grublede. Det som om muligt satte Overmaalet paa Bitterheden var, at Bergenseren netop var bleven hyret i Middagstiden, lige før han selv havde faaet at vide, at han ikke skulde være med.

„Hør nu, Polly!" sagde Madam Kristensen derinde; hun gav hende den Dag to Peberkager, én til at spise straks, og én til at tage med sig hjem i Lommen, — „Du talte jo med Bernt ude i Kjøkkenet?"

„Ja, han græd."

„Du kan tro, det er Synd i ham, Polly! Han faar ikke være med os, og nu skal han bli' her og gaa i Skolen."

Polly rystede samstemmende paa Hovedet.

„Ellers kunde han havt fri fra nu af og til Jul!" — sagde hun.

„Ser Du, Polly! — bare ikke Gutterne blir slemme mod ham igjen. Han forstaar saa lidt at passe sig for dem, og naar hans Forældre er borte, saa har han ingen, som hjælper sig paa nogen Kant."

„Aa jo, Madam Kristensen! Dersom nogen bare saameget som rører ved Bernt, skal jeg sætte saamange Gutter paa dem, baade de nedenfor os og oppe i Smedbakken og ved Reberbanen, at de nok skal faa ..."

„Men, Polly!" hun klappede hende paa Kinden — „saa skal Du ikke sige til Bernt, at jeg har bedt Dig saadan om at passe paa ham. Naar vi to tales ved til Jul igjen, maa Du fortælle mig alt, hvordan det er gaaet. Vi kommer nok en Tur til Holland, og da skal jeg kjøbe en stor hollandsk Peberkage med Sucat i til Dig. Den er saa stor som saa. Men hvad sagde han til Dig ellers derude i Kjøkkenet, Polly! — var han meget bedrøvet?"

„Han sagde ingenting ... andet end, at naar han læste saa flittig paa Skolen, saa vilde han gjerne faa Lov til at være oppe paa Takkelloftet hos os en Stund om Dagen og lære. Og naar Bedstefar fik vide, at hans Mor vilde det, saa skulde jeg faa ham til det som ingenting."

„Saa, — hør Polly! hvor er din Bedstefar nu?"

„Ude paa Adelsten og rigger. Han kommer først hjem Klokken syv."

„I dette Fog og Styggeveir!" — Madam Kristensen betænkte sig lidt. Klokken syv var den Aftentid, da ogsaa Kristensen kom hjem. Hun aabnede Døren til Kjøkkenet:

„Hør Bernt! Adelsten ligger jo bag Skibsværftet. Du faar følge med mig ombord; jeg har noget at tale med Takkelmesteren om."

Hun tog Kaabe og Paraply og gik med sin

Søn op ad Gaden Veien over Kleven til Hovedhavnen.

Kjelsberg var af hine gamle Riggere eller Mesterbaadsmænd, der levede og døde for sit Kald. Hele Verden var i hans Øine ikke andet end et Fartøi, som Vorherre holdt paa at rigge ud for „hinsides". Han brugte at rigge i al Slags Veir. Krogrygget, som han var, stod han og stødte Stokken i Dækket og kommanderede med store Lovaatter paa, naar det var koldt eller Slud, idet han for de umedgjørlige Bens Skyld sjelden rørte sig af Flekken, og han mere aad end tyggede Tobak. Arbeidet gik nu i disse Dage fra Morgenen til det blev mørkt. Han var knap hjemme om Middagen, og synderlig Madro fik nok hellerikke hans Folk.

Da Madam Kristensen kom ombord, var han netop midt i en vild Skjændepræken, men vendte sig galant:

„Hvad staar til Tjeneste, Madam?"

„Jeg véd nok, at Takkelmesteren har travlt og ikke tør hæftes," sagde hun, „og jeg kom ikke ombord her og forstyrrede, dersom det ikke var den Omstændighed, at Rutland skal reise i næste Uge."

„Ja saa, Madam! ... nei det er ikke Deres Skik at hæfte Deres næste. Hvad er det saa?"

„Vi har nu bestemt, at Bernt skal blive herhjemme i Skolen."

„Lære noget, kan jeg tænke? — — Aa saa deroppe! ... ser I ikke, at hele Taillen blir vrid ... at I huker Blokken forkjert. Vend den om. Saa ... Saa, siger jeg!" — han truede med Stokken op mod Forre-Merseraaen. — „Nu, Madam?"

„Det var rigtignok Deres Polly, som satte mig paa det. Tænk et tretten Aars Barn, saa klog og forstandig, at hun kan raade voksne Folk!"

„Ja hun! ... Hm."

„Hun mente, at det var galt, om Bernt sad der

i Skolen og glemte alt det Sjømandsskab, han havde lært."

„Javist! Javist! ... jeg ser det, bare Gutterne har været saameget som borte for at konfirmeres, kommer de igjen paa Takkelloftet, som de hverken havde hørt eller set noget før." — Han saa op til Raaen ... „Der sidder en af dem overskrævs deroppe og glaner ... Nu ja, hm ... Og saa Madam?"

„Det kloge Barn mente, at den bedste Vei til at faa Bernt til at læse flittigt var, om han kunde faa Lov til at være en Stund af Dagen oppe paa hendes Bedstefars Takkelloft og have det som en anden Læregut. Men det er jo saa formeget at bede Takkelmesteren om, og havde ikke Deres kvikke lille Polly sat mig det i Hovedet."

„Ei hvad formeget? Polly er saamæn klogere end vi begge to, Madam Kristensen! ... end De med ... Hi hi!" ... Han rystede paa Hovedet og stødte Stokken i Dækket ... „End De med! ... og det vil sige meget. Ja lad De Gutten komme med Ordresbrev fra sin Far, saa skal vi gjøre ved ham."

Idet hun nu skulde gaa, sagde hun: — „Kristensen sidder saa alene hjemme om Søndags Aftenerne, og dersom Takkelmesteren kunde ville komme op til os og slaa en Passiar af med ham om Gutten, — bare det, at Takkelmesteren synes, han har Anlæg, saa vilde vi være glade ved at se Dem. Imorgenaften brygger jeg netop Punsch, Takkelmester!"

„Tak Madam! ... forstaar ... forstaar! ... Aa staa ikke der og gab som en Hest, men hjælp Madamen til at komme ned Leideren! ... Véd Du ikke saameget som at hænge Merlespigeren fra Dig først, din Dromedar! Saa skrup Dig! ... Ja det kunde jeg nok tænke," — sagde han, da Matrosen slukøret vendte tilbage, — „at Du ikke var den, som kom rapt nok did. Den Kone er i Baaden, før en Kar som Du faar Tid til at snu sig om."

Det havde kostet Madam Kristensen en vaagen Nat og endnu en Dag i haard Strid med sig selv, før hun rigtig fik gjort sig det klart, at det virkelig var saa, at hun ikke skulde have Bernt med, — at hun ikke længer skulde sætte saameget som et eneste Hjul i Bevægelse, ikke røre en Finger for at fremvirke det hos Kristensen.

Nu, det ikke kunde være anderledes, havde hun i de Dage, som var igjen, faaet travlere med at udstyre Sønnen fra inderst til yderst for hele Aaret, end om hun havde havt hele Rutland paa Skuldrene. Han skulde bo hos Enken efter Værftsformand Nilsen, til hvem de havde gammelt godt Kjendskab fra Mandens Tid, og til hvem Madam Kristensen satte en særdeles Lid. Og da Kristensen en Dag alvorlig bad Enken paase, at Gutten var flittig, satte Madam Kristensen sig en Eftermiddag selv ind til hende med sin Søn for i alle Maader at forklare hende, hvad dermed skulde forstaaes, — at han skulde faa fiske og være ude og ikke bare mures inde med Læsningen. „Gutten slægtede hende paa, og der kunde ikke være gjort hende noget værre, end om de havde muret hende inde i en Stue istedetfor at komme ud og leve i Luften. Dertil kom, at Bernt var saagodtsom opdraget paa Søen. „Det gaar let an at gjøre Ende paa en saadan Gut, Madam Nilsen!"

Under alt dette, — medens Rutland udriggedes, provianteredes og blev overgaaet med Skrub og Svaber baade udvendig og indvendig, — syedes der paa tre Steder i Byen til Bernt foruden hos Madam Kristensen, der drev en Syerske til langt ud paa Natten. Det var seks nye Skjorter, to Par Støvler og to hele nye Sæt Klædninger, store, saa at han kunde vokse i dem, og den ene fine blaa beregnet paa Konfirmationen. Alt det skulde være færdigt til Onsdagen og endda en ny Hue, Seler, et Fiskesnøre og mange andre Smaating.

Prammen skulde han faa raade over; der maatte gjøres noget ved den, og derom blev akkorderet. Bernt maatte hele Tiden være hjemme og prøve; — han fik i den Anledning fri fra Skolen.

Til Onsdag Morgen var det altsammen saa færdigt, at han med Sandhed kunde kaldes en „Bernt velklædt". Han fulgte sin Mor ombord i en ny Düffels Hverdagsdragt, der var saa stærk og stiv, at den maatte kunne staa af sig selv som en Rustning. Moderens Uhr havde han faaet laant, men maatte love bare at hænge det paa Væggen, ikke gaa med det, for ikke at forarge Gutterne.

— Det blæste en rask Nordvest. Spillet blev hevet, Seilene mere og mere fuldt satte, medens Rutland gled ud af Havnen i det aabne Farvand mellem Skibene. Madam Kristensen stod med bankende Hjerte og Taarer i Øinene ved Rælingen og saa ned paa Bernt, som havde kastet los Fangelinen og nu stod i Prammen, der drev længere og længere fra dem. Idet de bøiede ud af Løbet, svang Gutten Huen. Madam Kristensen brast i Graad og gik hastig ned i Kahytten.

Nils Kobbervig saa paa Anders og udbrød hovedrystende:

— „Aldrig havde jeg troet, at Madamen der havde kappet Trossen!"

IX.

BERGENSEREN.

Tre fire Uger efter laa Rutland ved Borkehullet i Kristiania og indladede Jern og Støbegods samt Potetesbrændevin i store Piber. Det sidste toges for Kristensens egen Regning for at afsættes i Kystbyerne.

Kristensen havde paa hele Opturen været kort for Hovedet. Folkene gjorde ham aldrig tilpas. Her i Kristiania havde han ærgret sig over Bryggepengene og gik nu saa ængstelig for Stuvningen af Brændevinspiberne, som de tog ind fra Bryggen, at det var plat umuligt at gjøre ham tilpas.

Der var Vaarblink rundt omkring baade paa Sjø og Land; Pakhusvæggene ved Borkehullet var varme, og Sneen borte fra Gaderne.

Men ombord i Rutland var der Graaveir; det var, som den kunde være ladet med det, — bare Sjau og Arbeide og knap Tale om Landlov for nogen af dem. Madam Kristensen indsaa ikke, hvad Folkene havde at gjøre iland andet end at sætte de stakkars faa Skillinger overstyr, som de hidtil havde tjent paa Hyren.

Hun gik og ventede paa Brev fra Bernt og var hver Dag en Tur oppe paa Posthuset ved Torvet og forhørte sig; men kom ligesaa regelmæssig skuffet og knapmælt ned igjen.

Dagen, før de skulde lette, kom hun ombord senere end sædvanlig. Hun havde havt meget at gjøre oppe i Byen og maatte opsætte med at forhøre paa Posthuset, da hun vidste, at Kristensen ventede paa, at hun skulde komme til Middagen, medens Folkene holdt Arbeidshvil. Hun kom hastig og travl nedover Bryggen med Kastesjalet knyttet og Posen ved Armen. Der kunde ingen se saa utilgjængelig lummer ud som Madam Kristensen, naar hun var i det Humør; der bed ikke Solskin paa hende.

„Nu skal Du se Fløien forandre sig!" — yttrede Bergenseren til Anders, idet han saa hende komme hastig nedefter Bryggen. — „Nu skal Du se noget. Jeg spaar Dig baade Landlov og andet ikvæld."

Kristensen sad paa Kahytsruffet og lod ligegyldig. Han vendte sig ikke, da hun kom, og hun sagde netop grættent: — „Jeg kunde ikke skynde

mig mere, end jeg har gjort, Kristensen!" — da han rolig rakte et Brev ud mod hende; han havde ladet Bergenseren forhøre paa Posthuset.

„Hvad? ... Hvem er det fra? ... Fra Bernt!" ... Hun saa paa det paa den ene Side og paa den anden. Det var en stygt sammenlagt Lap simpelt Papir med en Kobberskilling som Signet paa Lakket ... „Tænk Kristensen! jeg som ikke kjendte Guttens Haandskrift!"

„Ja den er ikke for rar, Mor!" Kristensen fulgte efter hende; hun var allerede forsvundet nede i Kahytten.

Da han kom ned, sad hun alt henne paa Skibskisten og læste:

„Kjære Far og Mor!

Alt vel! ... her Har været et Russisk Krysseilsskib med baade Skyseil og Maanerækker. Stak for dyft. Maate pramme ud Hampen. Ellers ingen tingen andet End ved det Vanlige. Fortuna gik af stablen i forrige uge som Kjelsberg rigger ud og med Patentblokker. Ogsaa Madam Nilsen hilser saa Fliti og Polly. Vi har det Moresomt men uret faar hun ikke Træke op. Hun slæper altid Skolen Naar hun Vil. Hils alle og Bergenseren og vil Gjerne vide, hvor I gaar.

Bernt."

„Hvad synes Du, Kristensen! er det ikke en mærkelig Gut til at greie for sig? Der er Besked med ham. Vi faar vide alting ... alting!" — Madam Kristensen var høistemt.

„Alting — siger Du, Mor! ... Aa ja ... alting undtagen Skolen. Om den hører jeg ikke et Muk. Alt det om Russeren med Skyseil og Maanerækker kan være godt nok, men jeg vil nok høre lidt om Karakterbogen. Hør Mor! naar Du skriver, saa siger Du, at det er det, jeg vil have, og at han skal faa med mig at bestille, om det ikke er patente

Sager ... Jovist, Skyseil og Maanerækker, med det kommer han langt!"

Madam Kristensen kom op paa Dækket med Brevet i Haanden og hilsede Bergenseren fra Bernt.

„Skade, Madam, at han ikke blev med denne Gang. Jeg ser ham, naar jeg vil, oppe i Salingen."

Madam Kristensen svarede ikke.

„Ja for Mage til Sjømandsemne har jeg ikke set ... ikke engang hjemme i Bergen!"

„Siger Du det?"

„Og saa fornøielig han var ... Sligt Liv! Jeg ser nok af Gutter hernede ved Bryggen; men jeg vaager for, at Bernt havde smurt dem ind, hver evige en." ...

„Jeg er bange for, Du kunde sat mange Fluer i Bernt, Bergenser! — men jeg skal nok passe paa Dig."

„Passe paa mig, Madam!" — han saa sig om — „det er ingen Kunst det, her er ikke langt at svinge sig endda vi ligger i Hovedstaden, som de siger."

„Du har da svær Lyst paa Landlov, Bergenser?"

„Det har vi nok allesammen ... og nu er det sidste Kvælden."

„Kristensen har bestemt, at her ikke skulde vanke Landlov før den Dag, vi har fuldt indlastet; men nu kan Du sige til dem allesammen, at de kan gaa iland efter Arbeidstid, og at de skal faa nogle Penge. Men ombord igjen Klokken tolv, Bergenser!" — Hun gik meget naadig fra ham og satte sig ned i Kahytten for paany at studere Bernts Brev. Bare at tage det frem og aabne det og stirre i det var hendes Moderhjerte en Nydelse. Hun havde alt gjort dette mange Gange, da hun endelig fik frem Blæk og Papir og begyndte at skrive paa Svaret. Det var et langt Arbeide; der var saameget at minde om, saameget at tænke paa, at hun sad endnu ved Udslagsbordet og skrev, da Folkene ved Sekstiden

gik pyntede iland. At Kristensen var saa streng efter Karakterbogen, voldte hende Bekymring paa Bernts Vegne; men hun havde nu fundet ud et Middel. Hun gav ham sit og hans Fars Løfte om, at de skulde kjøbe et Konfirmationsuhr til ham i Holland, dersom han sendte gode Karakterer; — de hidtil bekomne skulde ikke regnes med.

Hun gik selv paa Posthuset med det, kjøbte en Lækkerbid fra en Bod med ned til Kristensen og spiste til Aftens med ham i et ypperligt Humør.

— Klokken var elleve, da Anders Kok og Nils Kobbervig kom høitsnakkende nedefter Bryggen, medens Samtalen faldt af og dæmpedes, idet de steg ombord. Nede i Lugaren holdt de uendelig længe paa at slaa Ild med Fyrstaal for at tænde paa Piben.

Det var først, da de saa disse sine paalidelige faste Støtter ombord igjen, at der blev Ro nede i Kahytten hos Kristensens.

Ægteparret havde alt sovet to tre Timer paa sit grønne Øre, da de vaktes ved et forfærdeligt Rabalder oppe paa Dækket. Det var Bergenseren, som kom geleidet af to Nattevægtere uden Trøie med et lukket Øie og en forreven Skjorte, medens Halstørklædet sad bagvendt.

Han havde danset og drukket og drukket og danset, indtil Salen var gaaet rundt for ham, og han havde begyndt at udlove saa mange Afmindelser i Hovedet paa hver, der blot kom an, som der var Kugler i Stadsporten i Bergen, og „det var én for hvert Fjeld fra Ulrikken til Lyderhorn!" ... Han skulde „lære dem, hvordan Tørfisken stuves!" — og han anbragte derunder saa mange vellykkede Eksempler paa bergenske Slagsmaalskneb, at det tilsidst kun var Vægterens Mellemkomst, der frelste ham fra at begraves under hævnende Næver.

Madam Kristensen stod halvskjult af Kahyts-

ruffet og saa til, medens Kristensen paa fornuftigste Maade affandt sig med Vægterne.

Med Bergenseren selv var der for Øieblikket intet at gjøre; han sad nu ganske mat foroverbøiet paa Spilnoken og grublede over sin Skjæbne ...

Han var saa ulykkelig! ... Hans Far og Mor sørgede saa over ham, fordi han havde rømt tilsjøs ... Men Bødker vilde han nu engang ikke være. Han slog i Spilnoken og gjentog det i stigende Oprør ... Ulykkelig var han, — og desværre ogsaa forelsket derhjemme. Den sidste Tanke overvældede ham, saa han græd. Men, da han saa begyndte at gale som en Hane, — et Kunststykke, hvormed han oftere havde gjort Lykke i Lugaren, gik Madam Kristensen fra ham.

— „Forældre, som tvinger sine Børn, har stort Ansvar, Kristensen!"

Martin i Renden blev funden ud paa Formiddagen sovende og fuld paa en Plankestabel henne paa Grønlandsleret.

„Der ser Du, hvad der kommer ud af Landlov," — yttrede hun oprørt, da de endelig havde faaet lettet, og Rutland gled ud af Havnen.

„Sig heller, hvad der kommer ud af at være for striks med Landloven, Mor!"

Madam Kristensen svarede ikke, men hendes Mine sagde, at der skulde blive adskillig længe til næste Gang.

Det var ikke godt at være forhyret ombord i Rutland det Aar, — et Kjas og et Mas fra Mofgen til Kvæld, mens de laa i Havn, og ude under Seil var det ikke bedre, — „Grin over hele Sluppen lige ned til Kjølsvinet!" paastod Bergenseren ... „Kristensen gren, Madamen gren, Anders og Nils var stumme som Fiske, — om det saa var Bommen, saa

knirkede den og gren." Han gik blot og længtede efter sin Langfart, men der var slette Tider og liden Udsigt til at komme ud.

Det var de samme daarlige Tider, der ude i August havde bestemt Kristensen til at gaa paa Holland med en Fragt af Fisk og Tran, som han havde været saa heldig at overkomme i en af de nordlige Byer.

— De havde havt Storm i Nordsjøen, og Rutland krydsede med Rev i Storseil og Fok samt Stormklyver udenfor Vlieland med et svagt Haab om muligens at kunne slippe ind før Natten. Vinden peb og sang og hven endnu, skjønt med aftagende Melodier, i Vanter og Toug, Fartøiet knagede i Tømmeret, naar det faldt ned igjennem de høie Dønninger, der undertiden satte et Sprøit med en tilsvarende Støvregn ind over Luv Boug, og Folkene slubrede i Sjøstøvler henover det vaade Dæk. Det viste sig, at Vinden mere og mere løiede af; Kristensen kommanderede Rev ud, og der blev en Stund travlt ombord. Aftensolen flammede henover det urolige Hav som lange, slikkende, blodrøde Flag, af og til med et pludseligt opdukkende hvidt i. Man gik snart kun for ét Rev i Storseilet, og Kristensen stod og speidede gjennem Kikkerten ud efter Vlieland. Han rystede paa Hovedet og brummede:

„Godt, vi endnu har lyse Nætter! ... Støt for Luven, Anders! ... ikke høiere. Du faar se Dig for."

„Hun er saa luvgjerrig, Kaptein! ... hun trænger bedre Klyver."

„Hun trænger, at Du bedre passer Styringen! ... faar se Dig for."

En Stund efter kom Madam Kristensen hastig op. Hun havde ligget for Søsyge.

„Men hvad er det for en frygtelig Lugt, her er blevet nedenunder? Det kommer fra Kjølvandet. Det er noget, som lækker. Det er ingen Kunst at begribe, at det er en af Trantønderne, som har for-

slaaet sig i Rullingerne, — jeg laa idag og hørte, hvordan den kastede sig; men I har ikke Ører heroppe."

Kristensen var alt sammen med Nils og Martin henne ved Lugen, som de tog op.

„Det er bare femten Daler, Kristensen! ... Det er ikke noget for os i Tider som disse," udbrød hun, da de saa ned igjennem Lugen og opdagede, at en Tønde, der havde ligget ovenpaa, havde rullet sig læk i Slingringen.

Han svarede ikke paa sin Halvdels Bemærkninger, men steg med et Par af Folkene ned i Lasten for yderligere at forfare Sagen.

Da de kom op igjen og lagde Lugen over, udbrød hun:

„Saa Meningen er, at vi skal beholde al den behagelige Lugt af Tranen i Pumpevandet nede i Kahytten for Natten? Det er umuligt at holde ud, Kristensen! det er til at blive søsyg af igjen!"

„Ja ja, vi skal prøve at pumpe lens, Mor!" svarede Kristensen, der var bleven sagtmodig ved sin Hustrus Harme. Pumpen blev sat igang; men det saaes godt paa Folkene, at de syntes, dette var en utidig Masing lige efter Uveir og Nattevaagen. Nils blikkede mørkt ned i Dækket med et ekstra krumt hvast Næb, medens han pumpede, og Bergenseren, som tog Tørn med, kom til at yttre noget for høit:

„Skuden suger saa meget Vand ud og ind, at Tranen nok blir borte uden at pumpe."

„Du skal have Tak, Bergenser!" — udbrød Madam Kristensen lidt efter, „fordi Du skjød op Trossen saa lige over Hovedet paa mig. Jeg holdt netop paa endelig at faa en Blund! ... Heller aldrig har jeg hørt nogen sætte paa med Opsang til det Arbeide."

„Aa nei, det er uvant nu, siden Madamens Søn var med ombord!" — tilføiede han behændig.

Madam Kristensen blev staaende ved Rælingen og stirre ud ...

Rutland lagdes over paa ny Boug; man gik nu for Bagbords Halse tæt Bidevind, og der skiftedes Rortørn for Førstevagten. Anders Kok, der havde staaet og nikket ved Roret efter den sidste vaagne Nat, gik søvndrukken forover med Haandloddet, som skulde hives, før han havde Udsigt til at køie sig. Her var graat Vand, og Sjøen gik sværere og krappere, hvilket tydede paa, at det begyndte at grunde stærkt op under hollandske Kysten.

Anders stod netop paa Rækken ved Røstet i Luv med Loddet svingende i den ene Haand for at kaste det længst mulig forover, og nogle Bugter af Linen i den anden. Idet han hev Loddet, vaklede han pludselig, slog ud med Haanden og greb et Par Gange efter Vantet. Madam Kristensen, der havde fulgt ham med Øinene, raabte ganske hvid af Angst:

„Anders! ... Anders! ... overbord!!"

Han maatte have gledet ved en uventet Duven af Fartøiet og mistet Fodfæstet, eller Lodlinen havde ugreiet sig og haget sig i Løkke for ham.

„Mand overbord!" — brølede Bergenseren bagom hende. Nils, som stod ved Rattet, gjentog Raabet og dreiede op i Vinden uden at oppebie Kristensens paafølgende: — „Ned med Roret!"

„Kast ud Fenderne! ... alt hvad der er flydende!" — raabte han paany.

Det var den Idé, som Madam Kristensen øieblikkelig havde havt, og et Par Plankestubber, en Spire og en liden Kiste var allerede fra hendes Haand overbord. Nu kom ogsaa et Par tomme Tønder, et Spryd, en Huggestabbe og andet Gods, som laa forhaanden.

Madam Kristensen havde i Øieblikket set Anders drive forbi sig i den høie Sø lige i Skumgangen udenfor Rælingen. Han stirrede paa hende som

med en sidste Bøn i Øiet. Og hun vidste vel, hvad det var; — han var gift og havde syv Børn. Han raabte endnu nogle Gange agtenom Hækken, medens hun kastede ud, hvad hun kunde faa fat i. Hun havde et Øieblik ogsaa en dunkel Forestilling om, at hun hørte to raabe; men hendes Angst lod hende ikke give Plads for nogen anden Tanke.

Fartøiet skjød endnu temmelig stærk Fart og laa nu alt et langt Stykke ovenom Stedet. Medens Folkene arbeidede for at faa kastet bak og lagt bi, — Kristensen var selv gaaet til Rattet, — stod Madam Kristensen i aandeløs Angst og speidede ned i Læ ud mellem de høie Sjøer for om muligt at opdage et Punkt, der kunde være ham. Hun saa det overbordkastede Gods i lang Række agterover af og til dukke op. Brystet snørede sig sammen ... Det varede saa usigelig længe, før Folkene kunde komme ivei med at sætte ud Baaden, og hendes Øie ledte og ledte, medens hun hele Tiden som i en Vision saa hans Ansigt for sig.

Han maatte være sunket! ... den Overbevisning blev aldeles overvældende for hende, hun raabte ude af sig selv til Folkene for om mulig yderligere at skynde paa:

„Kone og syv Børn ... husk Kone og syv Børn!"

Nils var entret op i Vantet og stod og saa ud.

„Derhenne! ... Begge to ... bag den borteste af Tønderne!" — skreg han pludselig, idet han pegte ud og hastig steg ned af Vævlingerne.

„Baaden ud! ... Hurra Bergenser!" — brølte Kristensen gjennem Raaberten, og svingede med Skindhuen for at signalisere ned til dem. „Han har stukket Aaren under Armene paa Anders!"

Madam Kristensens skarpe Blik skjelnede med engang to Hoveder lige ved hinanden oppe paa en mægtig, langsomt rullende Dønning. Hun forstod, at Bergenseren, som havde raabt bagom hende fra

Hækken, i det samme maatte være sprunget ud efter ham med en Aare ...

Nu blev de borte igjen! ... De to Hoveder kom tilsyne og forsvandt i lange Mellemrum som to Niser, medens Baaden stadig mere og mere nærmede sig dem.

Madam Kristensen stod ubevægelig ved Rælingen, helt til de var under Skibssiden, og alle vel indenbords. Men da begyndte ogsaa Virksomheden. Medens Anders blev bragt tilkøis, og Bergenseren slæbte sig skjælvende i Knæerne nedenunder for at faa „vredet Trøien", som han med et Forsøg paa Lystighed sagde, gjorde Madam Kristensen Ild paa Kabysen, talte fem og tredive Kamferdraaber uden at ryste paa Haanden, følte Anders paa Puls og Hjerte ...

Og det var først, da alt var i Orden, at hun vendte sig mod Bergenseren og vilde tvinge fem og tyve Draaber ogsaa i ham; men da skalv hun og kunde ikke se at tælle for Taarer, saa at hun maatte slumpe i Theskeen.

... „Det var Kone og syv Børn, Bergenser! ... og ... Du skal nok faa Tak ... Stakkar! — ikke engang ordentligt Klædesbytte. Jeg skal sende Dig ned en god Uldtrøie, som Du kan have Nytte af, og ordentlige Støvler har jeg ikke set paa dine Ben!"

Det varede en hel Timestid, før Bergenseren igjen kom op paa Dækket. Den nette, vakkre Matros havde været mere medtaget, end han vilde være ved, og han var endnu dygtig bleg og hæs i Stemmen. Han sad nu i sine bedste Klæder som Aftenens Løve henne paa Kahytsruffet, medens de i den halvdæmrende Aften ved mat Stjernelys seilede ind i det smule Løb mellem Vlieland og Teksel, og Madam Kristensen skjænkede baade ham og de andre varm Punsch. Der maatte jo tales om Sagen, det

var en Trang baade for hende og alle; men der var alligevel ingen, som havde noget at sige, dertil var de for medtagne. Anders laa i dyb Søvn nedenunder; Nils sad paa Lugen og veiede og nikkede med sin spidse Næse, som om han, som Bergenseren sagde, „vilde slaa Baadshagen i Dækket", og med Martin var det ikke bedre fat. Kristensen havde overtaget baade Ror og Udkigstørn. Ind til Harlingen kom de neppe før Klokken to tre om Morgenen.

Madam Kristensen sad stærkt optaget af sine Tanker alene henne ved Rælingen. Tilsidst raabte hun Bergenseren hen til sig:

„Hør, Bergenser! — skriver Du aldrig hjem? ... Naa, vær oprigtig og lyv mig ikke fuld!"

„Ne...i, Madam!"

„Og dine Forældre lever ... begge to?"

„Ja, — min Far er Bødker i Dræggen."

„Hvad mener Du, din Mor havde tænkt, om hun havde vidst, hvordan Du laa der ude i det idag?"

Bergenseren undgik at møde hendes Øine. Endelig sagde han undvigende: „— Aa det gik jo bra, Madam!"

„Hvad siger Du, om jeg skaffede Dig Leilighed til at reise hjem? ... jeg kunde snakke med dine Forældre."

„For at staa inde paa Værkstedet med Dikselen og Tønden og gaa med Kippermusiken Nytaarsnatten? Nei Tak, Madam!" Han sprang trodsig op; der kom noget vildt over ham. — „Jeg har endnu ikke prøvet at rømme fra Rutland. Men nu kan det nok hænde, jeg tænker anderledes, naar jeg kommer til Holland, og saa faar Madamen hilse saa flittig til Bernt! — for hjem gaar jeg ikke, min Far er ikke slig!" — tilføiede han mørkt.

— „Da er det kanske bedre, Madam Kristensen hjælper Dig ud paa Langfarten igjen paa en skikke-

lig Maade, Bergenser, om her blir nogen Raad nu i Holland. Fra os skal Du komme til at skilles, saa Du ikke har Skam af det."

Hun gik fra ham og ned i Kahytten. Hun var i en oprørt, presset tung Sindsstemning, uden at hun egentlig kunde gjøre sig selv rede hvorfor. Hun trængte til paa nogen Maade at faa Luft, tænkte paa, om det havde været Bernt, som saadan havde sprunget ud, — han kunde godt gjort det — og saa Bergenserens korte Svar: „— Min Far er ikke slig!" ..... Der var foruden Dagens Spænding saameget, som kom op i hende, tilslut det, at Kristensen ogsaa var „slig", at Bernt skulde tvinges, og det umulige for hende i at optage Kampen med sin Mand, saa saar og tung som han gik der over alle Ærekrænkelserne paa Hjemstedet.

Hun laa i Køien og græd og hulkede, saa hun selv syntes, det var en Skam; men, jo mere hun græd, destomere maatte hun græde. Da hendes Mand endelig kom ned og saa Tilstanden, blev han underlig tilmode. Han havde aldrig set sin Hustru saa svag.

„Javist var det stygt at se paa, da han gik overbord; men saa er det jo nu over, Gjertrud!"

„Over? ... Nei, det er ikke over, Kristensen! —ikke engang begyndt, men det forstaar Du ikke."

Kristensen stod med halvaaben Mund; han forstod det slet ikke ... og ikke skulde han forstaa det heller.

Hun støttede Hovedet paa Armen, der hvilede mod Køiekanten:

„Ser Du, hvor vakker den Bergenseren er, Kristensen? Jeg har syntes det, alt fra han kom ombord."

„Saa!"

„Lidt vild og gal, men rigtig en Gut at like!"

„Saa Mor!"

„Jeg synes Synd i de Forældre, som han er rømt fra."

„Kan være det."

„Jeg mener, for det, han gjorde idag, skulde vi give ham nogenting."

„Du gav ham Uldtrøie og Sko, synes jeg ... Men værsaagod."

„Hvad siger Du om fem Daler i Penge?"

„Af mig? ... Du er svært spendabel blevet, Mor!"

„Fem Daler skal han have og mit nye sorte Silketørklæde, — det er til at kløve i to ... og to af dine Skjorter, — han maa være ordentlig underklædt!"

„Han? ... Han?" — Kristensen gik to tre Vendinger og drog Pusten. „Jeg tænker, det er noget andet, han skal have jeg!"

Hun saa paa ham, men forstod ikke rigtig hans Bemærkning og fortsatte: „— Og saa skal Du og jeg gaa op til Konsulen i Holland og fortælle, hvad der er sket, saa faar han kanske Medaille. Hans Mor vil blive stolt ved at se den pene Gut med Medaille engang."

„Saa ... aa? — det skulde jeg ogsaa gjøre. ... Bare videre ... bare videre!" ... Hun saa ikke hans Ansigtstræk i Skumringen.

„Ja og saa skal Du forhøre Dig hos Kapteinerne derinde i Harlingen eller Amsterdam, om vi gaar did, for at skaffe Gutten en god Hyre, saa han kan komme ud i Langfart igjen."

„Aa saa—aa. — Du vil have ham ud!" — udbrød Kristensen pludselig i en ganske anden Tone. „Du vil have ham ud. Javist maa han ud! Jeg har længe tænkt, at det var det bedste heller end at gaa her og slæbe 'paa Rutland uden Nytte! ... Og helst siden det, han gjorde idag for Anders. Javist maa han ud. Du tænker nu ogsaa paa alting, Gjertrud! Og havde jeg ikke Dig, saa" ...

han gik hen og klappede hende over Kinden og kyssede hende, — „saa var jeg en arm Mand ... ja en arm Mand! ..."

Han satte sig paa Skibskisten med sammenkneppede Hænder og dreiede Tommelfingrene rundt om hinanden. Han havde ogsaa havt en Bevægelse, som han ikke vilde være ved.

... „Og, som Du siger, fem Daler ... og de to bedste Skjorter ... og ... hvad Du synes ..."

„Lodsen siger, der maa purres for Harlingen; vi har Fyrene over hverandre," meldte Nils Kobbervig, — „Anders staar sig nok saa brav ... sover som en Sten!"

Det var Skipper Kristensen selv, som allerede den næste Formiddag havde faaet opspurgt, at der laa et norsk Krydsseilskib oppe i Havnen under Indladning for Pernambuco, og besørgede Bergenseren forhyret der ombord som let Matros. Men det var Madam Kristensen, som fik stiftet Bekjendtskab med Kapteinen oppe i Land og sørget for, at denne kom til at tage sig af ham. Dagen, før han skulde lette, havde hun sendt ham en Present af Gammelost og Trondhjems Akevit og begav sig derpaa selv i fuld Puds ombord, hvor hun betroede ham Bergenserens Livshistorie og fortalte hans sidste selvforglemmende Bedrift ude i Søen:

„Og saa dygtig i alt Skibsarbeide ... Førstemand baade til at rebe og beslaa! De faar se til at gjøre noget ud af ham, Kaptein, saa han kan komme hjem igjen til Forældrene som en staut Kar."

„Skal gjøre mit bedste for Deres Skyld, Madam! ... og kanske ogsaa for Fyrens, naar jeg har lært ham at kjende."

„Han maa fremfor alt holdes alvorligt i Ørene."

„Skal ske, Madam Kristensen!"

„Jeg skal sige Dem, Kaptein! — han er af det Slags, som hænger ved dem, han kommer til at like, og dertil munter og morsom bestandig, bare Liv! ... Men ikke formeget paa Hyren, ikke formeget Landlov."

„Forstaar, en ustadig Basse!"

„Han ser ud, som det var altsammen bare lette Skummet, men det er blot ovenpaa. Der er Stof i ham, det véd jeg, og kan hænde, kommer De nok til at sande det en Dag, naar De trænger nogen at stole helt ud paa."

„De har mit Ord paa, at jeg skal tage mig af ham."

„Tak, Kaptein! Jeg synes, jeg er som en Mor for den ensomme Stakkar og vil nok være glad, om De nogengang sendte en liden Underretning om ham til Rhederiet hjemme, saa at min Mand og jeg kunde høre noget fra ham."

„Skal nok huske det, Madam Kristensen! ... Hvad? ... faar jeg ikke skjænke mere Vin? De nipper jo blot til."

„Jeg taaler aldrig stærkt, skal jeg sige Dem, men, naar jeg nu drikker Glasset ud, er det kun for at sige en god Mand Tak og lykkelig Reise."

Madam Kristensen reiste sig fra Bordet nede i den store, smukke Kahyt, hvor hun havde været nedbuden. Hun havde i Stilhed siddet og tænkt sig Bernt som Kaptein paa et saadant Skib.

Hun var i godt Humør, da hun igjen kom ombord i Rutland, der laa ved Kaien og indlastede Tagsten, og blev det endnu mere, da hun hørte, at der var Udsigt til at udklarere allerede i samme Uge. Hun havde nu faaet det saa, at hun syntes, den Fragt var bedst, som førte snarest hjemover, og hun fik nogle travle Dage for at faa alt for sit Vedkommende betids iorden. Hun drev nemlig sin egen Ekstrahandel med syltet Ingefær, hollandske

Honningkager og andre Delikatesser, der gjorde stor Lykke i Husholdningerne hjemme i Norge og betalte sig udmærket. Foruden dette stod hun denne Gang ogsaa i Underhandling om et større Parti Fedevarer og Grønsager, der kunde afgive en lønnende Spekulation. Lørdagmorgen stuvedes Rutlands malede Kahyt halvfuld af allehaande Krukker og delikate Sager, der ikke andetsteds kunde faa forsvarlig Plads. Lige efter klirrede Ankerkjettingen.

Madam Kristensen sad paa Dækket og smaanynnede ved sit Strikketøi. Det gik, som hun vilde. Denne Gang maatte de komme op om Østerrisøer!

X.

MADAM KRISTENSEN SLAAR SLAG I EN KJÆRLIGHEDS-ROMAN.

Det var ganske stille i Stuen hos Sorenskriver Nørregaard i Østerrisøer, — et stort, øde Værelse med smaa Ruder i Vinduerne og prægtige svære Gardiner paa Guldspydstager. Madam Kristensen havde siddet i dyb Samtale med Mina Nørregaard, medens Sorenskriveren sov sin Middag, og der var talt baade længe og ivrigt og dertil grædt blanke Taarer. Den blege unge Pige vilde aldrig slutte, blev aldrig træt af at stirre ind i det Haab, der med ét var blevet tændt paany for hende, af at undersøge dets Vished og forhøre og spørge. Nu sad hun alene igjen i dybe Tanker, medens Madam Kristensen var gaaet op paa Kontoret for at faa Sorenskriveren i Tale.

Madamen var i solideste Puds, og hendes noget massive Skikkelse med den store Brystnaal i Silke-

tørklædet, Ørendubberne og Ringene mindede, idet hun lidt opstyltet traadte ind, om et beslaaet Pengeskrin.

„Nei se, Jomfru Een!" — udbrød han og vendte sig paa Stolen — „hvad vil jeg sige, Madam Kristensen! Nu, hvor lever De? ... Ser jo ypperlig ud! Hvad siger De, Jomfru! jeg er nu bleven ganske hvid i Haaret, siden vi saaes. Nu, hvordan lever De?"

„Tusind Tak, Hr. Sorenskriver! Baade jeg og min Mand lever for saavidt vel!"

„Glæder mig! ... Har De talt med Mina? Jeg haaber, hun har ladet Dem faa Kaffe!"

„Tusind Tak, Hr. Sorenskriver. Vi ligger her med Rutland, og jeg er heroppe i et Anliggende, hvor jeg gjerne vilde bede Sorenskriveren hjælpe mig, jeg kan sige, at Turen er lagt hid for det."

„Snak ud, Jomfru!"

„Sorenskriveren tillader mig kanske at tage en Stol?"

Sorenskriveren saa et Øieblik studsende paa hende og derpaa hen paa en Stol, gjorde saa en halv Bevægelse som for galant at reise sig og sætte den frem.

„Tusind Tak! — Sorenskriveren skal ikke bryde sig ..."

„Hvad? ... ikke bryde mig?" — han reiste sig pludselig og forekom hende i at gribe Stolen, — „en gammel Kavaller som jeg kalder aldrig det Bryderi, om jeg end kan være lidt stiv i Benene, Madam! De er bleven mærkelig forandret til Deres Fordel."

„Aa det mener ikke Sorenskriveren!"

„Jo saamæn gjør jeg saa. De er bleven noget, som jeg faar Respekt for, — en hel Madam! og jeg husker altid bare paa vor Jomfru Een, som, — naa! — Hvormed kan jeg tjene Dem, Madam Kristensen?"

„Vi er ude for Bysnak hjemme, Sorenskriver! De siger, at min Mand har været under Forhør for at have sat Rutland paa Land."

„Ja men det har han jo været, Madam Kristensen; der er ingen Skam i det."

„Ingen Skam i at forbigaaes af sin Øvrighed baade til Medlem af Søretten og andet? ... ingen Skam i at lukkes ude baade fra Tillid og godt Selskab? Ingen Skam, siger Sorenskriveren? Jo, det er saadan Skam, at min Mand har holdt paa at miste Forstanden af det!"

„Men han blev jo frikjendt!"

„Folk siger, at det blot gik til med List og Kneb, fordi han var Øvrigheden for klog."

„Øvrigheden for klog? ... Ha, ha, ha!" — Han greb Uniformshuen og kastede den oprømt fra sig igjen hen paa Bordet ... „Øvrigheden for klog!" Han reiste sig og gik et Par Gange frem og tilbage paa Gulvet. „Dommeren det var jeg, — jeg, Sorenskriver Nørregaard! Nei, det er aldeles brillant! Véd De, at Deres Mand er det interessanteste Eksemplar paa en uskyldig Mistænkt, jeg har truffet i hele min lange Praksis? ... en virkelig Ulykkens Fugl? Man taler om, at nogen er født med Seiersskjorte; men den Mand maa være født med et sandt Forviklingens Garn om Hovedet. De bærer naturligvis i visse Maader den svære Skipper Kristensen paa Deres Arme? ja jeg mener Deres Forstands Arme, saa han ikke falder i Floke ... Javist, nu husker jeg ogsaa, han vilde sletikke assurere, han ansaa ikke en Police for bedre end et Adgangsbrev til Tugthuset."

Madam Kristensen reiste sig pludselig voldsomt.

„Hr. Sorenskriver! jeg er ikke vant til at høre min Mand saadan omtales."

„Nei, vist ... nei vist! — kjære Jomfru Een! hav mig undskyldt. Kjender De mig saa daarligt, at jeg vilde tale paa den Maade, dersom jeg ikke

vidste, at Deres Mand er et af de retskafneste Mennesker, jeg har kjendt. Saa sæt Dem nu, Madam Kristensen!" — Han nedlod sig ogsaa selv paa Stolen ... „Men hvormed kan jeg hjælpe Dem?"

„Jo ser De, Hr. Sorenskriver! jeg mente blot som saa, at naar Sorenskriveren fik vide, at det gjaldt for os om at faa dræbt de Rygter, saa maatte De bedre forstaa, hvad der skulde gjøres, end jeg."

„Ikke taabeligt sagt! — Hovedet paa Sømmet. Javist vil jeg hjælpe Dem, og, hvad mere er, jeg kan det. Det er gjort med et Brev fra mig til Eders Byfoged, hvori jeg fortæller ham, at Deres Mand dengang, saa langt fra at komme ud af Forhøret med nogen Mistanke paa sig, tværtimod befandtes at have udført en hel modig Bedrift ved at føre det synkefærdige Skib over Nordsjøen fra Peterhead. Jeg fragtede jo selv hans Fartøi bagefter og kautionerede for ham. Jeg skal til og med rekvirere en Udskrift af hele Sagen, saa er Deres Mand saa hvid som Sne. Ikke sandt! — alt dette er omtrent, hvad De selv har tænkt, jeg kunde gjøre for Dem?"

„Jo, Hr. Sorenskriver! og jeg kan jo ikke noksom takke Dem, fordi De bevarer Deres Velvillie for en, som altid tjente baade Dem og Fruen, saa langt hendes Evner strak til."

„Jeg ser, at De har god Forstand, — en rigtig god Forstand! Det er mærkeligt, at jeg aldrig kunde forstaa det paa Jomfru Een. Hun var, mellem os sagt, et egensindigt Fruentimmer med mange Talemaader. Men Livet udvikler, — og De er sandelig blevet en staut Kone! — i Deres bedste Alder og den falder ikke altid sammen med Almanaken, Madam Kristensen! Nogle har den i Tyveaarene og andre i Fyrtierne." — Der undslap ham et Suk, og han strøg eller viftede sig over Panden med det smukke gule Bastes Lommetørklæde, som han sad med i Haanden. „Jeg er over min, som De ser. Men vi faar være fornøiede, — leve i Børnene!"

„Ja, naar saa blot de er fornøiede, Hr. Sorenskriver!" — Hun sagde det med en vis Vægt.

„Hvad? ... Hvad? ... Hvad mener De med det?"

„Ingenting! — Frøken Mina maa jo være fornøiet, — hun har det saa godt i alle Maader, — fuldt op af alting!"

„Ja ikke sandt? det mener jeg ogsaa. Men," — han rykkede Stolen lidt nærmere — „synes De ikke, hun saa lidt, — lidt trist ud?"

Madam Kristensen bevægede Hovedet langsomt som til en Bedyren og udbrød saa:

„Jo det véd Himlen, jeg synes, Hr. Sorenskriver! Tre og tyve Aar, — hun var syv, da jeg forlod Huset —; men et saa træt og sørgmodigt Øie har jeg aldrig set hos en ung Pige! Det er, som hun er bleven gammel, saa vakker hun er!"

„Siger De det?" Sorenskriveren sagde det tonløst og sad med Tørklædet slapt nedhængende og saa ned mod Gulvet. — „Siger De det? Jeg troede, det var bare mig som ..."

„Den maatte være blind, som ikke ser det ..."

„Jeg har budt hende en Fornøielsesreise baade til Kristiania óg Kjøbenhavn, — Slægt begge Steder; men hun vil ikke."

„Aa nei, Sorenskriver; dette er nok ikke saadant, som man reiser fra!"

„Hvad mener De nu, Madam Kristensen?" — han rettede sig og saa hende skarpt forskende ind i Øinene. „Det er noget, De mener!"

„Ikke andet, end at, naar man tager Haabet fra en ung Pige, saa blir hun gammel, hvor hun er, enten hun gaar i Kristiania eller i Kjøbenhavn. Hun kan ligesaa godt gaa ensom hjemme hos sin Far og lægge Dag paa Dag paa sin Ungdom — og støve og pudse ..."

„Det er ikke godt for en Mand at blive gammel og ensom, Madam Kristensen!"

„Det er et stort Spørgsmaal, hvad der er godt,

Sorenskriver! Jeg vilde aldrig synes, det var godt, at sidde saa gammel og blind, at jeg ikke saa, at min eneste vakkre Datter døde ved Siden af mig, — at hun visnede, ja som en Blomst!" — udbrød hun med ét i Graad, grebet af sit eget poetiske Billede.

„Vidste jeg det ikke? ... Talemaader! ... Talemaader! — Der kom Jomfru Een frem!"

„Sig heller, der kom Sandheden frem, Sorenskriver! Jeg synes, det er rent som et Sørgehus at tænke paa! og ikke har den Far meget Hjerte i Livet, som ikke forstaar det; det mener jeg, enten Sorenskriveren nu vil kalde mig Jomfru Een eller Madam Kristensen!"

„Hjerte i Livet!" Sorenskriveren var sprunget op og begyndte at gaa frem og tilbage med den ene Tommelfinger i Æremehullet paa sin blaa Uniformsvest. — „Hjerte i Livet!" Han stansede foran hende. „Hør nu, Madam Kristensen, — mellem os — hvem siger Dem, at hun ikke en vakker Dag svarer ja til en eller anden af dem, som vil have hende? ... Og indtil det ..."

„Det gjør jeg, Sorenskriver!"

„De?"

„Ja jeg! Jeg véd, at han, som engang har faaet hendes ja, er i god Vei inde i Kristiania, — at han til næste Aar blir fuldlært til Embedseksamen. Han har Penge at studere for!"

„Werring! — Saa? Det glæder mig for hans Skyld, skjønt jeg just ikke indser, hvad hans Embedseksamen kommer den Sag ved. Hør, Madam Kristensen! lad os tale lidt oprigtigt for gammelts Skyld; men brug ogsaa Deres gode Forstand til at forstaa mig. De indser dog vel, at det ikke var de Par manglende Skillinger, som ..."

„De Par manglende Skillinger! — det var fire hundrede Speciedaler."

„Saa? De véd hvormeget? ... Ja lige godt! De

indser nu vel, at det ikke var det, som satte Skillemuren? De maa ikke dømme fra Deres egne smaa Forhold og Skipperforlibelser! For Mina aabner Livet andre Udsigter og Tilfredsstillelser. Hun hører hjemme i Landets første Familier, har Dannelse i Blodet og Forlangender til Livet, som han ikke kan tilfredsstille, selv om han var aldrig saa rig. Der hang noget ved ham af Geburten, — Søn af en Smed! — og den ..."

„Den gamle Smed Werring var en brav Mand. Han skal have Hæder og Ære i sin Grav, mener jeg, — han holdt Sønnen frem, saalænge han aarkede, da han fik vide, at han havde et godt Hoved."

„Kan være. Man sige nu, hvad man vil! Han vendte Skeen, naar han havde spist, og jeg tror næsten, han i Begyndelsen vilde tørre den af paa Dugen. Det varede et halvt Aar før vi fik ordentlig Folkeskik paa ham, men indvendig gaar det ikke saa raskt. Ja, — havde han været min egen Søn, saa var der dog altid en Smule mere Konditionerthed i Blodet, — og i Tankegangen med!"

„Jeg synes, det maa have været et aparte Menneske, siden han, uanset alt det, alligevel kunde vinde hendes Sind fremfor alle dem, som havde saamegen fin Dannelse i Blodet."

„Se, se! ... Men der er alligevel noget i, hvad De siger! ... Nu ja, De indser nu hvorfor? Mina har andre Fordringer til Livet."

„End at faa den, hun holder af?"

„Hvad?" — Det var, som om noget i dette enkle Svar slog ham.

... „End at faa sin Glæde opfyldt paa Jorden? Nei, jeg kan tænke, hun maa have en saadan en med bare Dannelse i Blodet! Men den kan jeg sige Dem, hun nu engang ikke vil have. Det véd jeg. Og jeg vil ærlig sige Sorenskriveren, at jeg idag har bragt den Besked til Deres Datter, at han er Kandidat til Vaaren, og vil De vide, hvem der har

hjulpet ham til det, saa er det en, som heller ikke har Dannelse i Blodet, skjønt Sorenskriveren selv kalder ham et af de retskafneste Mennesker, De har kjendt! Ja, jeg havde ikke tænkt at sige det; men nu faar det ud! Det var min Mand, som talte ud sine blanke fire hundrede Speciedaler paa Bordet, da han forstod, at Sorenskriveren ellers vilde blive en ulykkelig Mand paa sin Alderdom, — endda han ikke havde andet end Skipperdannelse i Blodet!" — Madam Kristensens Øine lynede, og Læberne dirrede.

Sorenskriveren stod forbauset og saa paa hende.

„Det kalder jeg en bred Kar, enten han nu er dannet eller ikke dannet! og jeg forstaar nu, hvorfor De tog ham." Han tog Stolen i Ryggen og stødte den i Gulvet ... „Saadant er sin egen Dannelse! gjør os andre smaa." — Han begyndte at gaa hastig frem og tilbage ... „og ... og ... hør, Madam Kristensen! jeg grubler virkelig paa, om ikke det egentlig skulde være sand Dannelse, — i sin Bund, mener jeg, om ... om Sorenskriver Nørregaard gav Dem Ret! ..... Saa De er vis paa, at Mina holder saa af den Student Werring? De mener, at hun aldrig slipper ham af Sinde? ... Hør, Madam Kristensen! — De fire hundrede Daler lader De mig betale."

„Kan ikke være Tanke om det, Sorenskriver! De vil vist ikke krænke os, og ham hellerikke, — han betaler dem redelig og ærlig igjen med Renter."

„Nu ... nu ... Ja, saa vil jeg ialfald aabent faa Lov til at takke baade Dem og Skipper Kristensen for Pengene, som I har forstrakt min Svigersøn med. Jeg tror, vi gaar ned til Mina, Madam Kristensen! ... Den Forlovelse har De gjort og ingen anden ... Vær saa god ... Vær saa god! ..."

— Det var senhøstes og tidlig Skumring; Regnen skyllede udenfor. Nede i Stuen ventede Mina

Nørregaard i dødelig Spænding. Hun havde i febrilsk Uro dækket og gjort istand Thebordet, hvor Astrallampen nu stod tændt. Af og til, naar der gik i en Dør ovenpaa, stod den smalvoksede, høie Pige pludselig stille og lyttede med spændt ængstelig Mine; ... nu havde hun sat sig ned ved Thebordet med Ansigtet begravet i Hænderne. Hun saa op ... og blev med ét aldeles bleg. Det var Døren fra hendes Fars Kontor, der var gaaet op, og der taltes høit ovenpaa Gangen, — Faderens Stemme ...

Hun blev siddende ubevægelig og pressede Hænderne mod Brystet, der havde begyndt at banke voldsomt, medens hendes Blik var stivt rettet imod Døren. Den gik op.

... „Nei vær saa god! Vær saa god, Madam!" — lød det oprømt, idet de begge traadte ind.

Far og Datter saa et Øieblik tause paa hinanden. Pludselig sprang hun op og faldt ham hulkende om Halsen ... „Far! ... Far! ..."

„Er det dit fulde Alvor, Mina, at det skal være ham og ingen anden, saa faar han komme, siden Du endelig vil hede Fru Werring! Ja ... ja ... Barn! Du faar faa din Villie!

... Men gaa saa hen og tak Madam Kristensen der. Det er hende, som slog Slag i Sagen. Hun har kjørt mig ordentlig tilvands, og der er ikke ret mange, som kan sige det."

At Mina Nørregaard skulde gjøre Honnør og skjænke ved Bordet, kostede den Aften Faderens smukke gamle forgyldte Thekop Livet ...

XI.

EN FAAR HOLDE RATTET OG STAA FOR STYRINGEN.

En Sjømand i en trerevet Mersseilskuling var det enèste ordentlige, man kunde blive i Verden! — derom var baade Polly og Bernt enige, og var der noget urimeligt til, saa var det vel en Sjøgut, som sad og „morpugede".

Derfor var Bernt ogsaa meget ivrig for at bevise hende, at han lærte alting „som bare Baas!" blot han læste over et Par Gange om Morgenen, før han gik paa Skolen.

Fuldt saa let gik det nu ikke. Men, enten det var Sølvuhret, som han skulde faa til Konfirmation, der virkede, eller det var Frygten for Faderen eller tillige nye vaagnende Evner — nok, det viste sig, at Bernt uden Møie Uge efter Uge Aaret udover præsterede særdeles gode Karakterer. Naar han saa Lørdag Eftermiddag oppe paa Seilloftet kunde forevise Polly Karakterbogen med alle Ugens „Pinder", som Enerne kaldtes i Skolesproget, var det hellerikke altid, hun behagede at vise ham den Respekt, hun vistnok i sit Hjerte følte for Tingen. Tvertimod, hun kunde slaa paa Nakken og temmelig spodsk spørge, „hvormange Pugheste de var der paa Skolebænken?" eller endog, naar hun var i det Lune, være saa infam at spørge ham, om det var sandt, at Grethe Nilsen hørte ham i Bibelhistorien om Aftenen, før han lagde sig?

Hvor Polly havde faaet vide det fra, kunde han ikke begribe. Hun hakkede altid paa Grethe Nilsen.

Grethe var Madam Nilsens sekstenaarige Datter, en mørkhaaret, net Pige med et vist tækkeligt Væsen, som han holdt meget af, — af mange Grunde, ogsaa fordi hun saa saa voksen ud. Snil og paapasselig, aldrig ude af Ligevægten, hjalp hun Bernt

ud af mangen Knibe derhjemme i Huset. Hun tørrede hans Klæder i Bagerovnen, uden at Moderen vidste det, naar hans Eksperimenter og Søstudier i den gamle Pram havde ladet ham tage sig Vand over Hovedet, og reparerede i Stilhed mangen Flære i hans Klæder.

Enige var han og Polly derimod ubetinget i alt, hvad der gjaldt hans Sysler paa Seilloftet. Medens han sad deroppe i Fristunderne og arbeidede paa sin Plads mellem Folkene, kunde hun staa meget ivrig og se paa med Hænderne paa Ryggen, vuggende og svingende de korte Skjørter om Benene. Bernt bredede sig med gamle Rutlandshistorier, alt hvad han blot kunde skrabe sammen, derunder ogsaa temmelig apokryfiske, henhørende blandt dem, som Manden i Staværn skulde have fortalt, saasom at Rutland en Vinter var fundet drivende ude i Havet nordpaa med ihjelfrosset Mandskab, og hvorledes Fartøiet engang havde havt en Kaptein, som var saa tyk, at han knap kunde komme ned igjennem sit eget Kahytsruf.

Det, som Polly en Tid saa med lidt Misnøie, var, at han mere og mere begyndte at gaa hen paa Skibsværftet over paa den anden Side af Byen. Han havde faaet det med et sandt Raseri for at tegne Fartøier i Rids, saadan som de gjorde der, og saa bygge Modeller og regne og grunde over Længden i Forhold til Bredden, Masternes Placering og saadan noget. Men, efterat han havde fundet paa at sætte sine Smaafartøier op paa Takkelloftet, hvor Polly forvarede dem for ham, blev hun snart lige saa ivrig paa Sagen som han. Han byggede og skar, satte Mærke paa hvert Stykke, gjorde Spantereisninger, talte om Façoner under Vandlinien og Bredde over Fisken, og Pollys raske Hoved fulgte med og var inde i det altsammen. De sværmede begeistret for, hvordan en Fuldrigger skulde ligge paa Vandet: lang og slank i Vand-

linien, skraanende agterover, rank og luftig — let i Reisningen, skarp som en Ragekniv i Bougen.

Nu havde han lært at beregne Kubikindholdet, og han skulde regne ud et Fartøi, der gjorde en Fart i Vagten, som ingen før havde tænkt.

Der taarnede sig en Fantasiverden om hver Model, og Polly drømte sig da ogsaa med ombord ... „Aurora", „Falken" og „Forsøget" passeredes den ene efter den anden ude i Havet, og saa gjaldt det at seile omkap med Adelsten, den første Hartløber fortiden baade der og i Nabobyerne.

Uenighed opstod der jo ogsaa herunder en og anden Gang, for Polly var gruelig hidsig; — mindst vilde hun vide af den Slags Skrædderseil, som Grethe Nilsen havde faldet! — —

— Da Kristensen det Aar ved Juletid kom hjem og lagde op, blev han ikke lidet forbauset ved at finde liggende Øvrighedens Opnævnelser til ikke mindre end tre Tillidshverv. Det var ikke frit for, at han grundede en hel Del over dette. Kunde han mulig have taget feil i sin Mistænksomhed? Noget gaadefuldt havde der dog ligget i Luften! ... Faktum forelaa nu engang og satte ham i fortræffeligt Humør.

Men i sit Liv fik han aldrig den Gaade opklaret, — derfor havde hans Hustru omhyggelig sørget baade hos Sorenskriver Nørregaard og hos Byfogden. „Den Skygge skulde ikke formørke hans saare Sind!"

— Men hvor Bernt var vokset. De store vide Klæder, han fik, — det var sandelig et Spørgsmaal, om de ikke snart blev for korte ... Hvor stor og pen Gutten var bleven! ... „Husker Du, Kristensen! hvordan Haarluggen strittede paa ham? og se bare nu! — Ja den Madam Nilsen, det er en dygtig Kone. Men slidt paa sine Klæder har han! ... det er sletikke noget at sige paa det, det gjør alle Gutter! ..."

Det var Madam Kristensen, som, da hun var kommet hjem, blot tænkte og levede i Bernt.

Nu var Polly inde i Spisekammeret med hende for at give Besked om ham.

Det var et langt Regnskab at aflægge, helt siden fra tidlig ivaar; men Polly var baade raptunget og flink og blev aldrig Svaret skyldig. Saadant som, at han havde kuldseilet udenfor Kleven med den lille Pram, hvortil han havde laant et stort Baadseil, blev jo vistnok forbigaaet; det var ogsaa bleven holdt hemmelig for Madam Nilsen, saa at det ikke kom ind med i hendes Breve. Men i det store og hele var Polly temmelig aabenhjertig. Hun følte ogsaa godt, at der laa Tilgivelsens Overflødighed paa alle Hylder, og at enhver rosende Oplysning var hans Mor ligesaa velkommen, som den belovede Honningkage med Sucat vilde være hende, naar den endelig virkelig kom for Dagen fra en eller anden af Skufferne.

... „Og saadanne Karakterer, som han har faaet, Polly! Kristensen er blevet ganske overrasket. Han maa have været uhyre flittig."

Polly taug til den Formodning og svarede blot ... „De siger alle, han har saa godt for det."

„Det har han efter Kristensen, Polly! Kristensen har igrunden saadant udmærket Hoved, især til at regne. Vil Du se Sølvuhret, Bernt skal have til Konfirmationen? — det blir saa, at vi konfirmerer ham ivaar, — men Du maa ikke sige, Du har set det. Se her!"

„Ivaar? — Grethe Nilsen skal ogsaa konfirmeres til Vaaren," — oplyste Polly.

„Ja de to skal gaa for Præsten sammen."

Polly faldt med ét i Tanker.

„Hør, Polly! Tal nu opigtig! Han har vel været ude i mangt et Slagsmaal?"

„Ne...i ... ikke mere end én eneste Gang. Men da var det slet ikke han, som begyndte. Bernt laa og fiskede ude ved Tønden. Han havde gjort fast Prammen der først, da Lars Enersen — han, de

kaldet Insektet, — og et Par andre Gutter kom i en Jolle og kaldte ham Skipperen og vilde have ham afveien, og det vilde Bernt ikke finde sig i."

„Lars Enersen? — han har det vel i Munden ligesom sin Moder!"

„Og saa blev der Slagsmaal ... og saa blev hele Buksen hans flænget, saa han ikke vidste, hvordan han skulde komme hjem, og alle Gutterne lo efter ham. Men han vilde ikke, at Madam Nilsen skulde faa vide det, og saa kom Grethe, som altid er saa voksen og vigtig, og saa ... saa" — hun talte i stigende Bevægelse — „hørte jeg af Pigen, at Grethe Nilsen havde siddet i Bagkammeret hele Eftermiddagen og syet igjen Bukserne." — Polly søgte at undertrykke Taarerne, som stod hende i Øinene.

„Men Polly! Det var da slet ikke hans eneste. Han har tre, fire Par. — — Saa saa, Polly! — tænk nu ikke, at jeg er vred for det! ... Her, — se her!" — hun tog op Laaget paa en Kiste, — „her skal Du faa Honningkagen, jeg har lovet Dig! ... ægte hollandsk med Sucat! Og tag saa den lille Kage med paa Veien, saa at den store kommer hel hjem, og Du kan traktere din Farfar af den."

I Tiden over Nytaar var Madam Kristensen meget betænksom af sig. Hun gik nu og grublede over, hvorledes hun skulde sætte igjennem hos Kristensen, at Bernt fik følge sin Lyst og gaa tilsjøs. Bernt havde alt flere Gange ivrigt nævnt for hende om, hvad det skulde blive til, naar han nu blev konfirmeret, og hun havde da trøstet ham med, at der nok blev en Udvei, naar han blot var flink for Præsten; men at det ikke var værdt at uro Faderen med dette før Tiden. Han maatte jo først se, om Bernts Villie ogsaa var fast fremdeles ... „Men, mener Du det samme ogsaa da, saa skal han og jeg nok overlægge."

Det var, som Bernt alligevel anede Uraad; thi han var ikke videre fornøiet; men nu optog Konfir-

mationen ham, og han var ligesaa ivrig der som overalt. Han agtede at staa sig godt for ogsaa at klare den Pynt, — for tilsjøs vilde han!

I denne Tid var han ikke synderlig ofte nede paa Takkelloftet hos Polly. Han havde baade Skolen og Præsten at klare og vidste, hvad han anstrengte sig for. Den Dag, han blev konfirmeret, vilde han sige sin Far, at han vilde tilsjøs.

Han og Grethe Nilsen var hele Tiden de flinkeste, og der var ingen Tvivl om, at de to vilde komme til at staa lige over for hinanden som Nummer én paa Kirkegulvet. Naar de Mandag Formiddag allesammen strømmede ud af Sakristiet, hvor Præsten overhørte dem, holdt Bernt sig altid helst ved Siden af Grethe, der var saa pen og voksen med næsten sid Kjole og havde Spørgsmaalsbogen i en Sypose.

— Kristensen var meget optaget den Vinter baade af sine egne og andres Forretninger, og hjemme var han altid i godt og hyggeligt Humør. En Dag gik han og fløitede om i Stuen, før han satte sig til Middagen. Han sagde dog intet, før Bernt, som vanligt, var spurgt om Karakterbogen. Endelig kom det:

„Nu har jeg faat det, som jeg vil, Mor! Berg har hjulpet mig til at faa en fast Plads for Bernt over i Shields paa det samme Værft, hvor hans Søn var i Lære. Det kalder jeg Held ... Svineheld!"

„Ja, men jeg har ikke Lyst paa den Vei!" udbrød Bernt.

„Jeg tænker, Du har den Lyst, din Far har for Dig, jeg, Gutten min!"

„Nei, jeg" ... Bernt stansede pludselig ved et betydende Blik af sin Mor.

„Jo, tænker jeg! ... og dermed blir det. Skulde ikke en Gut som Du være glad og takke til, naar Forældrene kunde faa Leilighed til at sætte ham

ind i en ordentlig Levevei ... Du tror kanske ikke det koster noget? ... eller at din Far har Penge, saa det ryr ud af alle Lommerne? ... Jo, Gutten min! Du skal til Shields!"

„Jeg vil ikke til Shields!"

„Bernt!" — advarede Moderen.

Han taug, men saa trodsig ud.

„Knyr Du?"

„Nei, Kristensen! Du ser jo, Gutten vil rette sig efter, hvad Du vil, om han kanske ikke er saa forberedt paa den Bestemmelse."

... „som baade Du og jeg længst er blevet enige om, Gjertrud."

Bernt sad med Graaden i Øinene og Forbittrelsen i Halsen.

„Kjære Kristensen! Du ser jo Gutten vil rette sig efter alt, hvad Du bare vil."

„Det er ikke andet, jeg forlanger."

Madam Kristensen saa i Taushed paa, hvorledes Bernt opfyldt af Graad og modfalden tog Huen og sneg sig ud af Døren. Det var en uhyre Overvindelse for hendes moderlige Hjerte ikke at aabne Kampen allerede den Dag; men hun kjendte sin Mand for godt og vilde ikke forspilde sin Udsigt til at seire ved at gaa forhastet tilværks. Skulde Slaget vindes, maatte det gaa med det gode. Hun forstod tilfulde, hvor svær Kampen vilde blive, og tvang sig endog til at vise sin Mand en venlig Mine, da han blot vilde blive opsat ved utidig Modstand. En Dag maatte Kampen jo tages; men da vilde hun ialfald have en konfirmeret Søn med sin egen Villie ved sin Side.

Madam Kristensens brede Natur laa ikke for at gaa saadan taus i Længden. Det satte sig til Humør og bryggede mere og mere op til Uveir, og hun gjorde sig tilslut Tanker foran sin Mand, som hun hidtil aldrig havde tænkt, skulde været mulige, — at han var tyrannisk! Bernt skulde tilsjøs, enten

han nu vilde eller ei! Saadan, som hun havde sørget for ham hos Sorenskriver Nørregaard, saa Kristensen blev fri for al den Tyngde, fik han sandelig taale, at hun i dette ene Stykke vilde det, hun vilde, — det vil sige det, Bernt vilde, og satte det tvertigjennem al hans Envished.

— Konfirmationsdagen oprandt med et ægte Aprilsveir, baade Regn og Slud til en Begyndelse, men siden Solskin, saa det faldt ganske varmt ind igjennem Kirkevinduerne paa endel af Stoleraderne i den menneskefyldte Kirke. Baade Kristensen og Madam Kristensen mente med sin Kristendom, og de skulde i mange Aar bagefter huske paa den høitidelige Søndag efter Paaske, da de sad sammen saa lykkelige og saa deres vakkre Bernt staa Nummer én paa Kirkegulvet for al Menigheden lige over for Grethe Nilsen.

Madam Kristensen var bevæget og græd meget. Der var Øieblikke, hvori hun ikke saa Gutten for Graad. Hun kunde ikke for det; men det var, som noget trykkede hende, — en eller anden tung Anelse ...

Gratulationerne var forbi, og Hverdagene indtraadte. Hele Forskjellen var, at Bernt gik med Uhrkjede udenpaa Vesten; men indvendig var det ikke saa. Han havde til Konfirmationsdagen knyttet mange Luftkasteller og store Illusioner. Den voksnes frie Land skimrede bagom den! Naar han var konfirmeret, vilde han tage Hyre for Langfart ... se Kalifornien og Kap Horn og Negre og alle fremmede Folkeslag lige til de, som spiste Slanger som vi Aal, — det havde Bergenseren fortalt, — og bakse sig frem først til Styrmand og saa til Kaptein. Bagom Konfirmationsdagen laa for hans Længsel hele det frie blaa, af Seilere, Eventyr og Farer fyldte Hav. Han havde arbeidet og fornegtet sig paa Skolen for at naa denne Dag. Og nu gik han der med en ung Sjøguts hele Længsel og taug

og ventede paa de Ord af sine Forældres Mund, der skulde løsne Linen og lade ham flyve ud. Den mørkhaarede Gut havde et Drag i Ansigtet, saa ung han var, som mindede baade om hans Far og Mor; det var Faderens indbrændte mørke Øine og hendes bestemte Mund og Næse. Der var Villie i Arv fra dem begge.

Han gik paa Skolen og kom hjem igjen og lagde sine Bøger regelmæssig ind som før; men hans Tanke tællede nu blot Dagene, til hans Frihedstime skulde slaa. Han vidste, at det ikke kunde gaa for sig uden en Brydning mellem Forældrene, men havde dog endnu aldrig set, at Moderen ikke fik sat igjennem det, hun for Alvor vilde.

Idet han en Eftermiddag kom hjem, kastede han utaalmodig sine Bøger paa Bordet:

„Men Mor! — skal det da aldrig blive? Det er til liden Nytte, synes jeg, jeg gaar frem og tilbage imellem Skolen og her og laverer. Jeg ... jeg aarker det næsten ikke mere. Du faar lade det bære løs."

„Og Du vil tilsjøs, Bernt? Du kunde ikke ... betænke Dig?"

„Betænke mig? ... Siger Du nu det? ... Har Far faat Dig til det ..."

„Jeg vilde bare høre, om Du endnu er lige fast i det, ... for, har Du Tvil om din Lyst, Bernt, saa, — saa skal Du spare mig."

„Far gik selv tilsjøs!"

„Derfor er det, han ikke vil have Dig did."

„Jeg vil tilsjøs. Du maa snakke med ham om det snart, Mor! Vi maa faa en Endskab paa det."

„Den kan vi faa, før vi vil, Bernt! Du kjender ikke din Far."

„Jeg er konfirmeret, — han har ikke noget mere at ville for mig!" — sagde han trodsigt.

„Bernt!"

„Til Shields gaar jeg ikke. Jeg gaar tilsjøs!"

„Uden din Fars Lov?"

„Saa faar han give mig Lov!"

„Hvad mener Du med det, Bernt?"

Bernt svarede ikke.

„Sig straks, hvad Du mente."

„At jeg vil tilsjøs, Mor! ... og nu har jeg ventet saa længe, at jeg ikke vil ... ikke aarker at vente længere. Sender han mig til Shields, saa ser han mig aldrig igjen."

„Bernt! Bernt! ... Hvor var Du henne nu? Du vil da vel ikke gjøre os Sorg?" — hans Mor saa smertefuldt paa ham.

„Bliv nu bare ikke saa bedrøvet straks, Mor! Jeg kan sige det til Far selv, han kan da vel ikke mere end slaa mig ihjel for det, — saa slipper jeg ialfald for at komme til Shields."

„Du er en svær Gut, Bernt! — — Du gjør mig bange for, hvad der skal blive af Dig."

„Bange for Bernt?" — lød det i Døren. Det var Kristensen som kom hjem. — „Han skal blive en dygtig Skibsbygmester. Om en Uges Tid kan vi melde Dig ud af Skolen, da gaar Stenersens Brig over til Shields, og Du faar følge med."

„Jeg vil helst gaa tilsjøs!"

„Saa? Ja det vil alle Unggutter, da slipper de for at lære noget hjemme. Men de angrer det allesammen bagefter."

„Ikke jeg!"

„Ikke Du? — Hvad véd Du om den Ting nu."

„Jeg har ingen anden Lyst end Sjøen."

„Som om Folk faar gjøre det, de har Lyst til. Verden er nu engang ikke slig, Gutten min! Og skjønner Du ikke, at en Skibsbygmester ogsaa er noget, som hører Sjøen til."

„Sjømandskab paa Land bryr jeg mig ikke om."

„Men jeg bryr mig om det for Dig, og det faar nu være nok! Om fjorten Dage gaar Stenersens

„Hertha" over, og da følger Du med! Saa kan Du grunde saameget, Du vil, paa din Lyst underveis."

„Jeg gaar ikke til Shields!" — udbrød Bernt udaf det.

„Og jeg skjønner, her vanker alvorlig Stryg, min gode Bernt!" — Kristensen gik efter ham.

„Kjære Kristensen! heller end at banke Gutten, synes jeg, vi skal snakke ordentlig med ham om Tingen. Naar han nu har saadan Lyst til Søen ..."

„Det er ret, Mor! — hjælp ham. Vis nu, hvilken Gaas, Du kan bli' til, naar det gjælder den Gutten!"

„Kanske ogsaa, naar det gjælder Dig, Kristensen! Bebreider Du mig nu ogsaa det? Jeg kunde plukke mig for de sidste Fjer, for din Skyld!"

Kristensen studsede. Hun pleiede ikke at gjøre den Slags rørende Scener, og som han anede en Snare, sagde han barskt:

„Med eller uden Fjer, saa nytter det ikke at rokke ved den Sag."

„Du vil da bruge Forstand, vil jeg haabe?"

„Jeg véd, hvad jeg vil."

„Vi skulde vogte os for at lade Guttens Fremtid rette sig efter vor Egenvillie, Kristensen!"

„Jeg mener, Du gjør dit til at faa Gutten opsætsig!"

„Jeg vil bare, at Bernt skal tro, at vi har betænkt, hvad vi gjør, saa godt som vi bare kan, — efter vor Samvittighed, Kristensen!"

„Betænkt? ... Betænkt?" — Han gik hastig frem og tilbage og slog op med den ene Haand. — „Vil Du vide det, saa har jeg tænkt paa det, fra Gutten blev født, — i seksten Aar! Tror Du ikke, jeg kjender det? hvordan Styrmændene gaar der og misunder og eftertragter Skipper- og Kapteinsposter rundt om og hopper i Taget, naar de faar dem, og saa — efter nogle ordentlige Nætter paa Hægten

til at seile sig under med hele Ansvaret paa Nakken for Liv og Ladning, ønsker de, at de bare aldrig havde taget fat i Sjøen! ... Ih! ... Ih! ... da vil de paa Land igjen. Men da maa de gaa paa alligevel, for de har Familien at sørge for! Og saa søger de Poster og vil undaf, om de saa skal sidde alene med alle sine Aaret rundt midt ude i Havet paa en Fyrvogterpost. Men de fleste faar pent vedblive at seile."

„Der er nok Ansvar i al Stilling, Kristensen!"

„Ikke som tilsjøs, siger jeg Dig! Til at stride mod Havet skal der noget andet end at være en flot og lystig Sjømand, — en „Per Uvittig" eller „Lad skure" med Silkesnipper om Halsen! ... Der vil en hel dryg Kar til, og mindst skal en forstandig Far ønske sin Søn det."

„Du længes selv efter Sjøen, naar Du gaar forlænge paa Land, og vi to kjender jo nok af Kapteiner, som baade har det godt og lykkeligt."

„Nogle, ja ..."

„Mange, Kristensen!"

„Fordi de gaar der og lader fem være lige og glemmer med Villie fra Gang til Gang det Himmelveir, de sidst var ude i. Der er mange Maader at slaa Ansvaret bort paa. Det er ikke alle, som netop drikker og bander eller driver Rangel iland. Jeg kjender nok til det! Der er dem, som rent ud ikke taaler det, Mor! — og det kan netop være dem, som fra først af var baade bedst og modigst." — Kristensen sagde det med dybt Alvor som grebet af egen Livserindring.

„Du tænker, at alle er saa saare for andres Gods som Du, Kristensen! Du er altid i vanskeligt Humør, naar vi gaar med fremmed Fragt. Men der blev nok ikke nogen Sjømandsstand paa det Vis, — og ikke nogen anden Stand heller, tænker jeg!"

„Jeg kjender mit eget Blod og sætter ikke min

Søn did!" Han sagde det næsten, som han havde ondt for at faa Lyden frem. — — „Me...n tænk Du! Nu véd Du, hvad jeg vil ... og Du Bernt med! ... Vil Du have en Skilling af din Far til at komme frem for, saa lystrer Du!" Aarerne stod blaa ved hans Tindinger, og hans mørke Øine brændte truende udover baade Mor og Søn.

Der blev Taushed, hvorunder Faderen gik langsomt op og ned, medens Sønnen sad med nedslagne Øine og bed Tænderne sammen for ikke at bryde ud i vild Hulken. Kristensen nikkede utaalmodig hen til ham, og Bernt forstod, at han havde at gaa ud af Stuen.

Der blev, om muligt, endnu mere lummert og tyst efter ham. Madam Kristensen havde sluppet Sytøiet og sad med sin bestemte Mine og saa hen for sig, medens hun med Albuen mod Bordet holdt Haanden op til Kinden.

„Er det ikke paa Tide, Du tænder Lyset nu, Gjertrud?"

Hun vendte sig paa Stolen imod ham: — „Sig mig, Kristensen! Lader Du virkelig Gutten gaa fra Dig paa den Maade, — tvungen? ... Jeg havde nær sagt, baade mig og Gutten? — Der er Du ikke bange for at tage Ansvar paa Dig, synes jeg!"

„Fordi jeg er grei paa, hvad jeg vil."

Der blev en yderligere dyb Taushed, hvorunder Madam Kristensens Bryst gik heftig op og ned. Havde der ikke været Skumring, vilde han have set sin Hustru sidde aldeles bleg med Læberne sammenpressede. Endelig udbrød hun med tilkjæmpet Ro:

„Aldrig havde jeg troet, at, hvad jeg vilde, veiede saa lidet hos Dig, Kristensen!"

„En maa holde Rattet, Mor! og staa for Styringen — og det faar være mig! Du har i mange Aar faat stelle det, og faat Tak til, og jeg har jo ikke brudt mig saa farlig om, at nogen kunde tænke,

jeg var en Dot. Men," — han gik nær hen til hende og saa hende ind i Øinene, — „tror Du ogsaa, jeg er det, Gjertrud! saa skal Du smukt komme til at sidde med Rokken herhjemme Aaret rundt."

Hun havde pludselig set den fornærmede Mandsværdighed glimte op og forstod, at hendes egen Stilling til ham begyndte at blive farlig. Hun havde i Livets Løb ved hans eftergivende og godmodige Maade at være paa igrunden glemt, hvad hun dog altid i sit indre havde havt en dunkel, respektfuld Anelse om, at han bragt til Yderlighed kunde være en voldsom, ubetvingelig Natur. Hun kom i dette Øieblik til at huske paa den Jernhaand, som engang ganske rolig knugede hende ned i Knæ paa Dækket ombord i Rutland, da hun endnu var Jomfru Een.

Det var ikke kjærlige Øine, der hvilte paa ham; det var en saaret Moders og en i sin Magt over Manden skuffet villiemægtig Kvindes.

Med et kort: — „Du raader naturligvis!" reiste hun sig brat og tændte Lyset. Men, medens de spiste, og han senere sad udover Aftenen og bladede og strøg over i sin Regnskabsbog, talte hun ikke et Ord.

Til Bernt sagde hun blot, før de lagde sig:

„— Du hører, Bernt! Din Fader vil det ikke. Han har selv givet Dig sine Grunde for det, og saa maa vi finde os i det og lyde."

Mellem Kristensen og Madam Kristensen var der, siden hin Aften, da han saadan satte sin endelige Villie igjennem, indtraadt en vis Spænding. Han var ikke den, som ikke mærkede, at hun jo var blevet mindre meddelsom. Medens hun ellers altid pleiede at samsnakke med ham baade i det vide og brede, naar det gjaldt noget, der skulde ordnes for Gutten, gjorde hun nu høist kun nogle knappe

Forespørgsler om Udstyret og Kisten, der skulde fyldes, og om, hvordan han skulde indrette sig og bo derovre i Shields. Han fandt sig imidlertid temmelig filosofisk i, at hun var endel faamælt og kold imod ham i disse Dage før Reisen. Hun maatte faa have sin Tid til at summe sig paa, at dette ikke gik efter hendes Sind, og han kjendte hende for godt til ikke at vide, at hun havde overmaade svært for at bøie sin Villie.

Madam Kristensen gjorde redelig, hvad hun kunde, for at forsone Sønnen med sin Fars Bestemmelse; men han forholdt sig hele Tiden temmelig undvigende og slog som oftest Samtalen over paa noget af det, hun stellede med for ham til Reisen.

... „Et Aar i din Alder er ikke saameget! — saa kunde det kanske ogsaa hænde, at jeg faar omstemt din Far, han maa tages med det gode, véd Du."

„Jo—o! ... og saa om et Aar faa begynde som Skibsgut kanske, — og kanske ikke."

„Andet Raad end at føie Dig har Du ikke, Bernt!"

„Ne...i ... jeg hører det! Men nu, jeg er konfirmeret, synes jeg nok, jeg burde været spurgt istedetfor at drives over til Shields. Hvorfor faar jeg ikke Blaaskjorten med, Mor?"

„Den gamle ... hullede!"

„Gjør ingenting, bare Du lapper den lidt. Der véd ingen, hvad den kan blive god for." — Men lige efter begyndte han at lægge en Hyssing om sine Bøger — „Far vil, at jeg skal se til at faa solgt dem paa Skolen, fordi de bare læser engelsk derover. Men véd Du, hvad jeg helst vilde, Mor — stoppe dem i en Sæk og sænke dem ned med en Sten midt ude paa Havnen."

„Bernt! — Du skulde ikke bedrøve mig nu, Du skal reise. Det er haardt nok alligevel, Gutten min!"

„Aa, Mor! — jeg skal nok skrive til Dig."

„Hør, Bernt! — Du maa endelig skrive pent til din Far! — altid til os begge. Skal jeg faa ham over paa en anden Mening, maa han ikke se andet end Lydighed fra Dig. Husk paa, hvad jeg siger nu, Bernt! Hvergang Du skriver, maa Du huske paa mig, — at jeg staar hos Dig og siger det til Dig!"

Taarerne steg hende i disse Dage let i Øinene, og nu fyldtes de igjen ved Tanken paa, at Gutten om ganske kort Tid skulde være langt borte fra hende i et andet Land.

— To tre Dage efter afgik Bernt til England. Hans Far og Mor, Madam Nilsen og hendes Datter Grethe samt Polly Kjelsberg var med i Baaden ombord, da Stenersens Brig lettede. Den eneste foruden Kristensen, som ikke græd, — det havde Madam Nilsen lagt Mærke til — var Bernt. Han saa temmelig ubevæget ud, og til Polly, der gik med røde Øine hele Dagen, hviskede han:

„— Pyt! — tro aldrig, jeg gaar didover for at tømre." —

XII.

SORG.

Den tolvte Dag efter Afreisen havde Rhederiet faaet Underretning om, at Briggen laa over i Shields og tog Kul; men der var siden Dag for Dag hengaaet to Uger uden et Ord fra Bernt. Rutland var i den Tid gjort seilklar og gaaet ud i Fragt for Kristiansand og andre norske Byer, og Madam Kristensen havde paa det nøiagtigste sørget for, at ethvert Brev fra ham straks blev eftersendt til de forskjellige Steder.

Der hengik en Maaned, og nu blev der skrevet til ham over i Shields, hvorledes han maatte adressere Brevet, da det, han antagelig havde skrevet, ikke var kommet frem.

De havde sideń den Tid losset baade i Kristiansand og Bergen og gaaet for Returfragt sydover. Madam Kristensen gik og ventede og talte Dagene i yderste Uro og Spænding, og hun omgikkes just med den Tanke at gjøre yderligere Foranstaltninger, da der endelig indløb Brev fra ham, medens de laa seilklar fra Kleven ved Mandal. Det var et underligt Brev, der brændte Madam Kristensen i Hænderne, fra hun modtog det oppe paa Posthuset, til hun fik leveret det til sin Mand ombord. Der stod Gibraltar paa Poststemplet ... paa to Steder, — og Hjertet krympede sig i Brystet paa hende. Hun gik med det og turde ikke, — vilde ikke aabne det, før Kristensen var med.

Da han saa hende komme med Brevet i Haanden, udbrød han forskrækket over hendes forstyrrede, blege Udseende:

„Hvad for Ulykke kommer Du med nu, Gjertrud! Er Gutten? ..."

„Nei, Herren være lovet, det er hans egen Haand."

Siden saa han paa Brevet.

„Gibraltar!" — Han skiftede Farve og rev det op ... „Gibraltar! ... Læs det for mig. Læs det for mig, hører Du!" — tordnede han. — „Aa nei" — han saa sig om til Folkene paa Dækket og sagde dæmpet: — „Lad os gaa ned, Gjertrud!" — —

— Om Eftermiddagen laa Rutland i den heldende Sol med alle Seil oppe for østgaaende ude i en aaben Havstrækning blandt Skjærene. Bommen slingrede mellem Dønningerne, og der var saa stille, at man kunde kastet en Fjer iveiret, og den vilde faldt lige ned paa Dækket igjen.

Madam Kristensen sad paa en Bænk ved Rælin-

gen med Brevet i Haanden under Sjalet og stirrede taus hen for sig uden at se paa Kristensen, som gik mørk frem og tilbage med Hænderne paa Ryggen, og af og til stansede. Hun saa paa engang medtaget og oprørt ud; Øinene viste Spor af, at hun havde grædt. Af og til begyndte hun paa at læse i det aabne Brev, men lod det fare. Det var ikke langt. Der stod:

„Kjære Forældre!

I maa ikke blive bedrøvede, naar I faar Brev her fra Gibraltar; men jeg havde gjort mig selv det Løfte, at jeg ikke vilde til Shields ei heller noget andetsteds uden til Sjøs og blive Sjømand som min Opdragelse. Fraborde i Shields tog de mig straks for Skibsgut ombord i „Dancing girl", Fuldrigger, fire og tyve Mand, som skulde til Middelhavet. Kapteinen siger, jeg duer for Youngmand, halv andet Punds Hyre, siden jeg var med at reve i Forebram om Natten under svær Byge udenfor Portugal. Nu gaar vi til Cap Bona og siden til Smyrna. Der hører jeg efter Brev hos Konsulen, om jeg faar fra Eder. Tilgiver mig nu, kjære Forældre; men jeg kunde ikke andet for min hele Livs Lykke, som er Sjøens Levevei, og værer hilsede Moder og Fader og alle kjære fra Eders i alt andet altid lydige cg hengivne Søn

Bernt."

Kristensens første Udbrud nede i Kahytten havde været frygteligt. Han var bleven sprængrød i Ansigtet. Endelig truede han frem:

„Han kunde lige saa godt været død og borte ... for mig nu!" — og derpaa efter en Pause voldsomt: — „Min Søn blir han aldrig mer! ... Skriv det til ham."

Siden havde han en Stund faaet det med Næseblod, og nu forholdt de sig oppe paa Dækket til

hverandre som to elektriske Tordenskyer, der trængte til Udladning. Han stansede pludselig lige over for hende og sagde dæmpet mørkt:

„Véd Du, hvorfor Gutten er rømt, Gjertrud? ... Du svarer ikke ... Ne...i ... Du gjør ogsaa bedst i det. Det var, fordi hans Mor holdt med ham!"

Hun gav fremdeles intet Svar; men hendes Blik afviste Beskyldningen paa en saadan Maade, at han kom til at studse ved den opgjemte Harme, han læste i det.

„Ja vel, Mor! — Jeg ser, at Du nok helst sad henne i Gibraltar og Cap Bona hos ham istedetfor at være her og se mig i Øinene. Men" ... Han vendte sig pludselig om og gik hen til Rorgjængeren, som stod ledig ved det i Stillet slingrende Ror: — „Gaa forud Du, Martin! jeg skal passe Rattet."

Da denne var borte, gik han igjen hen til hende.

... „Det jeg vilde sige Dig, er, at fra den Stund, Du har dristet Dig til at være med ham om at knække min Befaling og Ret som hans Far, er det forbi med at „fare med Madam Kristensen" i mit Hus! Dette Kvindfolkearbeide med Pakgods op imellem Bryggerne bryr jeg mig ikke mere om. Vi gaar i de gamle lange Fragter igjen, hvor Mand blir Mand! ... og vil Du ikke være med, har Du Lov til at sidde hjemme."

„Som Du vil, Kristensen! ... Jeg ser, Du er istand til meget, Du, — sende Gutten fra Dig den ene Vei og Konen den anden!"

„Hvad jeg er istand til, kan være det samme. Men nu rører Du aldrig mer ved den Sag. Hører Du Gjertrud! Jeg har mistet min eneste Søn, som jeg havde stort Haab for, — at han skulde blive lidt mere, end jeg er rukket til, og vil ikke miste mere. Hav den Forstand ikke at røre op i det, som jeg bare maa se til, om jeg kan glemme! Jeg ber

om det baade for din og min Skyld, Gjertrud, — vilde saa nødig miste Dig ogsaa! ... Hans Breve maa ikke komme mig for Øinene."

Madam Kristensen havde havt haarde, sviende bittre Ord paa Læben om hans Egenvillie og blinde, hjerteløse Envished mod sin eneste Søn, hvorledes han selv og ingen anden havde Ansvaret. Men lige over for dette taug hun.

Aftenen var ved at synke paa. Seilerne laa udenfor i det blaa Skagerak som hvide Prikker henstrøede i den store Seilled indover til Østersøen. Og Rutland laa med sin urolige Storbom og slingrede, som om den havde mistet sin stø Ballast i Kjølen. Det var blikstille henover Dønningerne og sommerlummert med nogen Disighed, hvori der tilslut sent paa Kvælden randt nogle svage, matte Stjerner ...

Hun opvartede taus sin Mand ved Aftensbordet, — satte siden en varm Drik for ham. Men den Aften og den Nat og siden mange, — mange Dage og Nætter var disse to Mennesker igrunden skilte og ensomme ... bar hver sit, tænkte hver sit!

XIII.

UDE OG HJEMME.

To tre Aar var rundet hen, hvori Rutland stadig gik i udenrigs Trade paa Østersøen, Prøisen, Danmark og Holland. Der var i dem gjort mange og heldige Spekulationer; thi Kristensen vovede nu ganske anderledes Indsatser end før, da han bestandig var ængstelig forsigtig. „Vi kan jo ikke mere end tabe de Skillinger, vi har, Mor!" — var

hans bittre Valgsprog, som hun altid undlod at svare paa.

Han havde i et uheldigt Potetesaar i Norge gjort to tre Reiser til Stettin og kjøbt Lasten fuld med en Gevinst bagefter af hundrede Procent, og det følgende Aar lykkedes det ham ikke mindre i Kønigsberg, da Rugen saa pludselig var sunket i Rusland. Han sikkrede sig to hele Ladninger. Vistnok hjalp hans Hustru ham — hun fulgte trofast med lige til senhøstes ...; men det var ikke længere paa det gamle Vis; de drev det ikke mere i Pluk med Smaahandler, og han var altid selv iland og afsluttede.

Det var et travlt Liv, der udelukkende gik løs paa Vinding, og ingen anden Glæde frembød end Vinding! der sled op Kræfterne og udfyldte Døgnet med sin egen Lidenskab, saa at der ikke blev synderlig Plads til at tænke paa andet. Kristensens Glæde i ensomme Timer var at sidde nede i Kahytten med Bankbogen og sine Regnskaber; — der var lange Tider, siden hans Hustru havde set et af de gamle lune Smil i hans haarde, koparrede Ansigt. Mellem dem indbyrdes vankede der aldrig et ondt Ord; de var fra begge Sider meget forsigtige, og det var kun de Gange i Aaret, han kunde forstaa, hun havde modtaget Brev fra Bernt, at han en Tid blev meget vanskelig af Humør. Det var, som han de Dage var bange for, at hun skulde forsnakke sig om Brevet. Var han hjemme, søgte han da gjerne om Aftenerne op i Klubben og holdt sig ellers saavidt mulig nede ved Rutland eller ude i Forretninger.

„— Kanske bedst, jeg ikke stod iveien ... var vel borte ... saa fik Du det, som Du vilde!" — undslap det ham engang mørk forblommet, og hun tog den Lærepenge af det, at hun siden sørgede for, at Brevene aldrig mere blev sendt lige til hende, men

først modtoges af Takkelmesteren, hos hvem hun ogsaa helst læste dem.

Takkelmesteren havde ogsaa sin egen Maade at trøste paa. Han paastod at alt i Livet var Bølger ...

„Mi' sæl, Madam! ... Mi' sæl, Madam! store Bølger og smaa Bølger, store Dravater og smaa Dravater ... alt efter Farvandet! ... Men husk, Madam! ... i Uveir er det bare de stærke Trosser, som holder. Resten ryger! ... raaddent Gods duer aldrig! ... Har saa Madamen set min Polly nylig? Hvad synes De? ... i den ny blaa Kjole ... Ja, De behøver ikke at svare ... Nei, De behøver ikke at svare ... Jeg er ikke blind for hende ... men saadant Siv ... saadant Siv, siger jeg! ... Mange vakkre unge Piger har jeg set i mit Liv ... Tro De mig, Madam Kristensen! mange vakkre Piger! helst i min første Ungdom; men ... Polly er ligesaa rank og myg om Livet som sin Mormor, — saa fin og letbygget som en Linedanserske. Det kom med engang, da hun blev konfirmeret. Med ét var hun fra en Vildkat forvandlet til en Jomfru. Se her ... se bare det lakerte Bælte! ... ikke to Spand af mine Fingre, saa krogede de er ... Men knibsk ... men knibsk!" — Han saa med et lunt Sideblik paa Madam Kristensen og rystede paa Hovedet. — „Men saa rinder vel den Dag, da der kommer én og gjør en gammel Takkelmester ulykkelig. Naturens Orden, siger jeg mig selv, saa godt jeg kan, Madam Kristensen! ... Vi maa alle under Tugten. Det er ogsaa Naturens Orden, at vi skal gaa væk herfra; — men vi har ikke Lyst paa det!"

„Jeg véd ikke jeg, Takkelmester! — naar vi bare ikke havde dem, vi holdt af her paa Jorden at gaa bort fra." — Hun sukkede.

„Det er første Gang, De i mine Øine ikke har talt fornuftigt, Madam Kristensen! ... som den, hvem det ikke er beskaaret at klare sig. Naar Bølgen fylder alle Rum, saa klemmer man Munden sam-

men og holder Pusten og bier, til det begynder at lysne igjen. Den, som raaber utaalmodigen, faar Vandet i Struben og drukner, fordi han — eller nu hun, Madam Kristensen!! — ikke vilde bie paa sin rette Time ... ikke satte Lid til ham, som raader for hele Havet med samt baade Strømras og Bræk! ... Saadant skal vi tage til Hjerte, Madam, ... at vi ikke har vor Bibel som en Svineblære, der er utæt og ikke til at flyde paa ..."

— Der gives Mennesker, som kan kjæmpe og blive slagne, og atter og atter tage fat, saalænge der er Glimt af Haab, men som er svage i de Mellemrum i Livet, da alt ligesom er sort, og der maa ventes paa Chancer. Det er handlende Naturer, der er skabt for Angrebet, men ikke eier den Kraft, som skal til, for at staa i Defensiven mod Skjæbnen ...

Taalmod var ikke Madam Kristensens Force. Hun sank sammen under dette udveiløse Forhold, begyndte med sine seks og firti Aar at faa noget træt og gammelagtigt over sig, som ellers alt andet end tillaa hendes optagne, virksomme Væsen. Hun levede nu bogstavelig kun paa de tre fire Breve om Aaret, hun fik fra Bernt, af at gaa og haabe paa dem og bagefter i maanedsvis at læse dem først med Takkelmesteren og Polly eller Madam Nilsen og siden hemmelig Dag efter Dag hjemme hos sig selv.

— Hvad det gjaldt om i Eftermiddag, hun var inde hos Kjelsberg, var et saadant Brev, som hun læste for Takkelmesteren, og da Polly nu rask traadte ind i Stuen, varm og rød af at have gaaet i Vinterkulden, spurgte hun ogsaa straks:

„Brev fra Bernt, Madam Kristensen?"

„Ja og det er langt, Polly! — fra Lima ... Jeg har netop læst det for din Bedstefar."

„Ja det har hun! Han er skrivekyndig som en Grosserer ... Madam Kristensen vil nok undskylde mig, at jeg ikke la'r Musene danse paa Bordet der-

nede i Bedriften? Ser de ikke Rottingen hænge ud af Lommen, blir de straks overmodige. — Tak, Polly! ..."

Takkelmesteren havde ved hendes Hjælp faaet sin lange Frak paa og Pensylvanskinds-Huen forsvarlig ned over sit store, hvidtottede, skaldede Hoved. Han stavrede nu sagte og varlig nedover Stentrappen udenfor, idet han holdt sig i Rækværket og støttede sig med Stokken.

Madam Kristensen udfoldede igjen Brevet, og Polly stak ivrig Hovedet over hendes Skulder:

„Kjære Moder!

Ibenholdt, som Du spørger om, det vil sige Negerhandel, og saa forstaar Du vel, hvorfor jeg rømte fra „Atalanta"? Nu bagefter kan jeg gjerne sige Dig, at det var en farlig Spas, for det var stygge Røvere at komme klar af, naar man først er ombord i deres Maskepi. Men jeg tænker, Du ikke er i Tvivl om, hvem Du helst vilde være Mor til, enten en Slavehandler eller én, som rømmer for ikke at være med og besmitte sig med den Synd. Det var om Natten i Mørket, jeg skar over Linen til Hækjollen, som slæbte efter, da de havde fanget Bonetter, det er flyvende Fisk, om Dagen. Lykken var, at det lige efter blæste op en Bris, saa jeg om Morgenen, da det gryede, var af Sigte. Og der sad jeg med tre Biscuiter og en Lommelærke med Vand i halvfjerde Dag og tyggede tilslut Bly for Tørsten. Jeg havde tænkt, der altid var Skibe i Passaten. Men nei! Og en Stund fik jeg det paa mig med en styg Rædsel, saa det holdt paa at rape for Vettet. Bare Sjø og Hav og ingenting ellers rundt om, mens jeg sad der paa en Flis og vippede. Jeg fik det paa mig, som der med ét maatte reise sig et stort Dyr op af Vandet og se paa mig og saa gjøre Ende paa mig. Det var nok Tørsten; men saa ræd har jeg ikke været i mine Levedage. Saa blev jeg ud

paa Morgensiden fjerde Dagen taget op af „Port au Prince" ..."

Madam Kristensen rystede paa Hovedet og saa paa Polly, der stod aldeles spændt betaget.

„Nu, hvad siger Du? ... og det nævnte han ikke i sit sidste Brev."

„Nei, men jeg forstod nok, det havde været noget. Jeg har bare ventet paa det, for Bernt rømmer ikke to Gange, uden at noget staar paa." — Det var ikke frit for, at Polly aandede noget hastigt. Hun vilde videre nedover i Brevet ...

„Rart er det heller ikke ombord i „Port au Prince"; men jeg skal uden at skryde sige Dig, at jeg er saa stærk, at ingen tør byde sig, — det skjønner de allerede de første to tre Dage paa de Tag, jeg tager, og saa blir de pyntelige."

„Det er især i Armene," — bemærkede Polly — „han var gruelig stærk herhjemme ogsaa ... Mon han er stor? Jeg indbilder mig, han ligner sin Mor over Skuldrene. De har saa brede Skuldre, Madam Kristensen!"

„Aa nei, han ligner nok mest sin Far; det er klart at skjønne, at han er stor, og Styrken har han efter ham ..."

Pollys Øine var alt igjen langt nedover Brevet.

„Nei bi nu, Polly, saa skal vi læse sammen." ... De fortsatte:

... „Her i Lima er meget varmt og ellers Overflod af Ananas, Figen, Appelsiner og mange andre Slags, som det ikke nytter at opregne, og ikke alt er sundt. Fra tre til fem om Eftermiddagen spaserer Byens Folk i Skyggen af Bjerget. De fornemme sætter sine Rideheste udenfor Spaseregangen, senere paa Aftenen kommer de simplere. Solen gaar ned i Havet og gløder paa Toppene, som kaldes los Andes, og man ser udover hele Callao Havn, hvor vi ligger. Gribbene æder alt raaddent Gaderne. Vi gaar nu til Bombay. Du beder mig

fortælle Dig alt muligt, som jeg har set; men det er ikke saa godt, naar det skal skrives. Det blir saa let ubegribeligt, og Sjømandsskrøner kjender jeg, siden Bergenseren i gamle Dage forgav mig med dem. Den om de to Tigere, som vilde ædt ham, men flk Halerne i Blaaknude, da de sprang op hver sin Vei,- var for gal! Den indbildte først han mig og saa jeg Polly Kjelsberg, som var uhyre lettroende. Hvordan lever hun? Lige rødhaaret og vild endda? Du maa hilse hende, Mor! — Snil var hun ..."

„Aa det er det samme, Polly!" — afbrød Madam Kristensen pludselig Læsningen.

... „om ikke just smuk!" — læste denne. Men Brevet havde for stor Tiltrækningskraft til, at hun ikke straks igjen skulde stikke Hovedet ned i det.

... „Men saa megen Moro, vi to havde sammen oppe paa det Takkelloftet, det gaar jeg nu ofte og tænker paa paa Vagten. Nei hun var ikke dum! — skulde bare været en Seilmagergut. Jeg gad nok set hende den Dag, de konfirmerede hende, hun stod vel og ruggede paa sig, saa Skjørterne slang, da ogsaa, — for at der kunde komme nogen kristelig Façon paa hende, det har jeg haardt for at tro ..."

Polly var fuldt glødende, og Madam Kristensen udbrød:

„Du bryder Dig da ikke om hans naragtige Snak!"

... „Grethe Nilsen" ... vedblev Brevet — „er vel en hel stolt Jomfru? Jeg véd ikke, jeg nogetsteds herude har set nogen med saa fin Reisning, ikke engang her i Lima. Og saa forstandig. Du maa endelig ved Leilighed paa en pen Maade frembringe en liden Hilsen til hende fra én, der skylder hende meget Venskab."

„Hun kunde Præstelektien, ja!" — udbrød Polly, — „det er ingen Sag at være forstandig for den, som aldrig lukker op sin Mund."

... „Og nu maa jeg slutte. Gid jeg ogsaa turde hilse min Fader, som jeg hilser Dig, kjære Moder! Men herom nytter det ikke at skrive, om saa hele Blækhuset blev tomt.

Din hengivne Søn, Bernt."

Madam Kristensen lagde langsomt Brevet sammen og sagde sukkende:

„Forfærdeligt, hvad min Gut er kommet ud i! Det er til at skjælve for hvert Brev. Og stort, stort Ansvar, siger jeg, for den, jeg nødigst vilde, skulde have det. Vi skal vel straffes i det, som er os kjærest, og jeg var kanske for blind for ham, — er det nok endnu. Og saa ikke engang turde udøse sit Hjerte for hans Far! ... Nei, det er ikke saa let at sidde der ensom og tænke og tænke. Men saadan noget forstaar Du nok ikke, Polly, som har bare Ungdommen og Glæden endnu ..."

Polly svarede ikke. Men da Madam Kristensen var gaaet, og Polly kom ind igjen, efterat have fulgt hende ud, stod Taarerne hende i Øinene, og hun udbrast heftigt:

„Aah! — var jeg saasandt den fineste Frøken i Landet, jeg skulde ikke se til den Kant, han gik! — lade, som jeg ikke engang huskede ham, ... saadan en ... Matros!"

Hun gjorde et heftigt Greb op i sit Haar, saa Fletten faldt ned, og sagde mismodigt:

„— Det røde Haar fik jeg vel beholde da ogsaa ..."

— — Polly Kjelsberg og Grethe Nilsen var de to vakkreste Piger i Nedrebyen, derom var der ikke delte Meninger; men saa havde jo Grethe sit blanke, buklede sorte Haar forud. Pollys var saa rødt, at det „næsten var Skade for en ellers saa ualmindelig smuk Pige", og det viste blot, hvor livlig og vakker hun var, at man over det kunde glemme hele den røde Ildebrand, hun gjemte under Hatten.

At det var Grethes sorte Haar, som gjorde Polly jaloux og altid saa villig til at lade sin rappe Tunge kritisere hende, vidste ogsaa Alverden; men saadant var jo kun tilgiveligt hos to unge Piger ... „Naturens Orden!" — som Takkelmesteren sagde.

XIV.

NYE OPLEVELSER.

Det var forbi med de Dage, da Skipper Kristensen saa ivrig saa ud efter alskens Tillidshverv. Ingenting indbragte de, og han havde nu andet at gjøre end at kaste sit Arbeide bort paa andre, — helst i Aar som disse, da en Mands Tid mere end nogensinde før var det samme som Penge. Han var overhovedet ikke længere saa medgjørlig. Naar han havde en anden Mening, taug han ikke som før, men baade handlede efter den og udtalte den, enten nu Folk forstod ham eller ikke. Og i tilsvarende Grad, som han blev kantet og gik sin egen Vei, viste det sig mærkelig nok, at han blev respekteret. Man begyndte at mumle om, at det ikke var saa ganske ufortjent, at Kristensen slog sig saa op i Pengeveien; der stak i al Stilhed en Forretningsmand paa sin Hals i ham! og naar man før havde troet, at det var Konen, som var baade Hovedet og Øiet der i Huset, saa havde man simpelthen taget feil. Men Kristensen var en lun Fyr, som aldrig brød sig om, hvordan Frakken saa ud, naar han blot havde Tegnebogen i Brystlommen. Selv Byfogden fandt ud, at han var et skarpt Hoved, der med sin Tømmerblyant klarede Forskjellen mellem Debet og Kredit bedre end mangen en Gros-

serer, som satte op Regnskaber baade med rødt og blaat Blæk.

Sparebankkassereren bød ham nu ogsaa altid indenfor Skranken og talte med ham om Rentefoden og „Anliggenderne", dem Kristensen til hans stadig stigende Beundring altid erklærede, at han aldeles ikke skjønte sig paa; han forstod blot sine egne Affærer! ... „Klog Mand, den Kristensen!"

Ombord i gamle Rutland gik jo Pumpen stadigere og stadigere, og naar hans Hustru nede i Kahytten undertiden klagede over Uleiligheder af Lækage og Kjølvandet og mente, at Rutland nok nu snart trængte til en Hovedreparation, svarede han gjerne, at det havde den trængt i al hans Tid, og at de nu fik hænge ved Skuden, indtil den engang kastede dem begge paa Land.

Hun kunde sidde dernede i Halvlyset saagodtsom hele Dagen med Sømmen fæstet til den tunge Systen paa Udslagsbordet og gnisse og sy bare for at faa Tiden til at gaa, medens opklippet Tøi og Traadsneller laa rundt om.

Om Høsten, da hun kom hjem, medens Kristensen tog den sidste Danmarkstur før Jul nedover til Flensborg, laa der igjen Brev fra Bernt. Det var det første siden ivaar. Det lød:

„Kjære Moder!

Naar Du faar dette Brev, er jeg rimeligvis i New Orleans, hvor der skal ligge mange norske, som jeg glæder mig til. Ja først maa jeg sige Dig, at jeg i alle Maader lever vel. Vi var i Bombay i den gode Aarstid, og paa Isle de France havde vi en Orkan eller Tyfon, som de ikke har der uden en Gang hvert tredie eller fjerde Aar. Naar jeg kommer til New Orleans, tænker jeg, der er norske Bøger at faa fat i. Jeg længes efter at faa se en igjen; thi Du maa ikke tro, jeg kom fed fra det, da jeg rømte fra „Atalanta". Skibskisten med alle mine Klæder, Te-

stamentet og Salmebogen blev nok saa pent igjen ombord; jeg havde jo kun to og tyve Pund i Guld i Halstørklædet. I Lima fik jeg laant en engelsk Bog af Tømmermanden. Jeg havde sletikke husket, at det var saa morsomt at læse, og jeg kunde den tilslut udenad fra Perm til Perm, og saa laante Styrmanden mig en Navigationslære, som jeg har urimelig godt for. Jeg har holdt paa med Tømmermandens Passer, og nu er det min Plan at gaa nordpaa og tage Styrmandseksamen; thi det kunde aldrig falde mig ind at gaa slig som nu al min Livstid. I Bombay var jeg i Dokkerne og saa paa. Du skriver, at det er saa gode Tider og saadan Drift hjemme, og jeg undrer mig meget paa, om der ikke nu staar mange Fartøier opspantede i Tømmervigen. Jeg vilde gjerne været der og set paa, kan Du tro; thi det er min Mening, at Engelænderen overfløier os. Det er især Klippere de bygger. Jeg undres meget paa, hvordan det nu gaar med Rutland; det er et mærkeligt Skib og egentlig en god Konstruktion, jo mere jeg tænker over det, for at gaa i Fart paa Nordsøen. Og saa Nils og Anders; det er saa øvede Pumpegaster, som nogen i Verden! Samt Takkelloftet hos Kjelsberg ... uden Polly kan jeg ikke tænke mig det engang! Du maa endelig skrive nøiagtigt om det altsammen hjemme og ligesaa om Haven, om Du ikke saar andet end Kaalrabi endnu? Jeg smager den endda. Jeg gad vide, hvormeget Kaalrabi jeg har spist i mit Liv, for det var hver Høst, naar vi kom hjem, at faa i Overmaal i Kjælderen. Ja Polly har sin Part! Der er ogsaa saa mange andre Ting, som Du glemmer at fortælle om. Hvad bruger I mit Loftkammer til nu? Men det, jeg længes efter, er især at hæve mig fra min Stilling. Og lev saa vel, kjære Moder! og vær med mange Hilsener hilset fra din Søn

Bernt."

Dette Brev og et Ryk af den gamle Arbeidsiver, der af og til paakom hende, og hvorunder hun satte Huset paa Ende fra Gulvet til Loftet, udfyldte Tiden før Jul, indtil Kristensen kom hjem, da hun fik ny Travlhed.

Til Helgen var som sædvanlig alt istand, og Eftermiddagen før Juleaften udgik der fra Kristensens adskillige Knytter med Foræringer ikke blot til Anders Koks Familie i Tømmervigen og Nils Kobbervig henne i Smedbakken, men ogsaa til adskillige andre Smaahjem baade i Øvre- og Nedre-Byen. Madam Kristensen havde altid sine at tage vare, og hun var endnu i Eftermiddagsskumringen, før det ringede ind, ude i det milde Sneveir med en Kurv under Kaaben til en Familie, som hun ikke brød sig om at give Pigen Besked om.

Medens Kristensen altid før brummede og var gjerrig, naar hun vilde have en ny Kjole eller noget til Huset, var han nu netop den, som passede paa, at hun hvert Aar i Overflødighed tog ud sine Presenter. I de første Aar, de var gift, havde hun altid talt om at kjøbe et Taffeluhr af Alabast lig det, de havde havt i Stuen hos Sorenskriver Nørregaard. Det havde været hendes Yndlingsdrøm, at et saadant ogsaa engang skulde staa og stase i hendes Stue. Men efterat hun havde været gift en Stund, slog hun den Tanke af Hovedet ... „Som om de ikke havde andet at bruge tyve Daler til end at sætte dem renteløse hen paa Kommoden med en Glaskuppel over!"

Men nu til Jul havde Kristensen fundet paa at overraske hende med et — hvidt med Søiler! ... Det paraderede nu paa Kommoden under Langspeilet.

— Som det ringede ind til Helgen, kom Madam Kristensen. Hun rystede Sneen af Kaaben i Gangen og begav sig ind i Stuen, hvor hun tændte Lysene. Hun havde ikke let for at se straks, da Skjæret skar hende i Øinene.

„Varsomt, Mor!" — sagde han, idet han holdt Haanden afværgende for Kommoden.

„Men Kristensen!" — udbrød hun pludselig, da hun fik Øie paa Uhret.

„Jeg kjøbte det i Flensborg ... Tre og tyve Daler ... ifjor holdt han det i tredive! ... Er det ikke noksaa vakkert?"

„Tak, Kristensen! — det er store Ting ... og ... jeg havde nær sagt, det er Synd, at det ikke kom i den Tid, da jeg havde min Glæde af slig Stas ... Du skulde ikke lægge saa mange Penge hen i Foræringer til mig!"

„Pyt, Mor! — Kristensen er nu en Mand paa halv syvende tusind! — Naa—aa, ... hvad siger Du?"

... „At det er overmaade smukt ... næsten for smukt for vor Stue."

„Jeg har havt saadant Bryderi med den Glaskuppel, saa Du tror det ikke. Slig en Sæbeboble er en skjør Ting at fragte. Den blev fyldt med Papirstrimler og vel indballeret i din Køie. Ja, jeg er glad, jeg har det paa Kommoden saa helt, som det staar der. Men vakkert er det!" — Han lyste op og ned paa det, for at hun rigtig kunde se ... „Og der er Uhrnøglen. Ja, jeg vil ikke tage den frem nu; men Du ser den der under Glaskuplen ... Det gaar i fjorten Dage ..."

Hun stod som hen i Tanker og sagde efter lidt:

„Sorenskriver Nørregaard maatte altid trække op Taffeluhret selv. Jeg synes, jeg ser det for mig, naar han steg op paa en Stol og tog Kuppelen af, Jeg var ganske ængstelig hver Gang. Den Tid syntes jeg, et saadant Uhr var noget saa stort. Men én blir nok ikke lykkeligere for det heller!" tilføiede hun sagtere med et Suk.

„Den skal ialfald være selvhjulpen Mand, som sætter et saadant Uhr i sin Stue!" — bemærkede han noget kort.

„Tro bare ikke andet, Kristensen! end at jeg sætter Pris paa det, efterat Du har spenderet saa store Ting paa mig."

— Om Uhret var der udsnakket. Madam Kristensen havde sagt, hvad der kunde siges, for at overbevise sin Mand om, at hun satte Pris paa det. Nu sad de der i den pyntede, ensomme Stue med Julelysene og Mjøden og Kagerne paa Bordet.

De havde indrettet sig paa Høitid. Fra Susen og Travlheden hele Aaret var der nu med ét blevet saa stille. Der var hos dem begge, uden at de egentlig vilde vedstaa det for sig selv, en pinlig Fornemmelse af Tristhed ... ligesom dobbelt tomt i Stuen netop nu, det skulde være Festaften. Han afbrød Tausheden med et: — „Skaal, Mor, og glædelig Jul!" — og hun svarede: — „I lige Maade, — og Tak for Uhret!" — Bagefter blev det igjen trykkende stille.

Der skulde ligesom være en Underholdning i dette Uhr, som pikkede saa uvant i Stuen, og Kristensen, som sad med den ene Fod over Knæet, tog af og til sit Lommeuhr op og fulgte med paa Uhrskiven. Ogsaa hun saa af og til hen paa Pendulen; men hun følte sig kun dybt og inderlig beklemt. Hendes Tanker søgte Sønnen, — hvor han nu vel kunde være? ... At han tænkte paa hende i denne Aften ... og sin Far ... og Stuen her, var hun vis paa ... Dette Uhr, som pikkede, var noget fremmed, — det var ligesom sat ind i hans Sted og gjorde det baade koldt og trist ...

Kristensen tog op Dækselet paa sit Lommeuhr, og som han sad bagoverbøiet, gav han sig til at tyde ved Lyset, hvad der var ridset indeni paa Hulfladen af den gammeldags Sølvkasse. Han blev siddende længe og saa og stirrede og faldt mere og mere i Tanker ...

Hans Hustru maatte se hen paa ham. Der foregik øiensynlig noget i hans Sind ... noget, som be-

vægede ham. Han saa ordentlig vakker ud, men saa sørgmodig. Tilsidst spurgte hun af et halvt ængsteligt Instinkt frygtsomt:

„Men Kristensen, ... hvad er det?"

„Aa ingenting! ... Jeg læste blot indeni Sølvkassen."

„Nu, hvad der?"

„Aa, det var blot en Dato, jeg ribede ind engang: „27 April 1829"."

„Var det da, Du fik Uhret kanske?"

„Nei ... ikke det heller ..."

„Hvad saa?"

„Det var da, jeg fik Dig! ... Det var den Dag, Du første Gang kom ombord i Rutland."

„Og det har Du ... ribet ind ... der ..."

„Ja!"

Der blev ikke talt mere om det paa Juleaftenen; men der var kommet noget op i dem begge, som gjorde, af Aftenen blev virkelig høitidelig for dem, fast Madam Kristensen intet turde sige; thi hun følte godt, at hun ikke kunde nævne et Ord, uden at det maatte gaa lige løs paa Bernt.

— Julen gik hen med Mørke og stadigt Snefog. Der var næsten ikke et Menneske at se udenfor paa Gaden, og de faa halv tilføgne Skikkelser, som viste sig, syntes blot at have Hast med at komme inden Huse igjen. Af og til kom en eller anden Skibsrheder eller Storkar i Spidsslæde med Bjelder forsigtig kjørende nedover den skjæve Issvul i Kleven og tog Veien ud paa Isen.

Indenfor Vinduesrammerne lyste det alt Klokken tre om Eftermiddagen.

Om Aftenerne var Kristensen som oftest henne i Klubben, hvor der i disse gode Tider gik adskillig belivet til. Der sad nu de Kapteiner, som paa to Aar havde tjent op sit Fartøi, og der var ogsaa dem, som vilde have ham til at lægge Penge ind i nye Spekulationer. Men Kristensen var nu ikke af dem,

som gik sammen med andre, om han end fandt, at det ikke kostede Penge at sidde og høre paa, hvad de radede om.

Hjemme var han hele Tiden i noksaa godt Humør, og han gjorde sig en Fornøielse af at berette hende alt det, de holdt paa med oppe i Klubben. Disse store Tider satte dem aldeles fra Forstanden deroppe! og han fortalte det ene Eksempel paa Galskab efter det andet ... „Dette springer ... det springer ... siger jeg Dig! Men det blir deres Sag. Jeg har slidt i al min Tid, — ja saa nær som de sidste Par Aar da — for min Stilling; men disse skal have det alt straks paa ét Kast — og saa laane. Ja ja, en Stund gaar det, og for den, som kan komme undaf, kan det være heldigt nok. Men jeg tænker, der blir dem, som kommer til at slaa Vanterne i Bordet."

Han sad just og havde drukket Kaffe, da Budet stak Byens Avis ind igjennem Døren. Der var liden Tekst og saagodtsom bare Avertissementer; men i disse interesserede til Gjengjæld hvert Punktum. Det var Byens Anliggender, smaat og stort, der i dem paraderede og oversaaes hver Lørdag. Kristensen greb den og begyndte at læse henover, idet han af og til nævnte en eller anden Bekjendtgjørelse høit for sin Hustru, som sad med et hvidt Helligdagsstrikketøi, og der faldt saa et Par Bemærkninger dem imellem om Tingen. Hans Øine streifede over nogle Amtsresolutioner og Smaanotiser og stansede først ved den allersidste ...

„Det er mærkeligt," — sagde han — „at den gule Feber aldrig viser sig i Europa. Jeg saa den ikke i Spanien, og i Middelhavet er den hellerikke, endda der gaar saa mange Skibe frem og tilbage til Amerika. Ja, nu har de havt den til Gavns i New Orleans! Der har været en hel Sot ude paa Havnen, saa de er døde som Fluer. Nogle Fartøier

har mistet halve Mandskabet, deriblandt ogsaa mange norske. Men, hvad gaar der af Dig?"

„New ... New" ... Hun sprang op og snappede som et Lyn Avisen fra ham og tog den hen til Vinduet. Der blev hun staaende længe ubevægelig og se i den ... „New Orleans!" — fik hun endelig frem ... „Kristensen! — Bernt var netop der!" — Hun slap den og udbrød: — „Og jeg, som ikke véd, om vi har ham mere! ... ikke om min Gut er i Live!"

Kristensen var pludselig blevet bleg; men han beherskede sig og gik hen til hende.

„Men Gjertrud, tag det ikke saa. Du kan jo ikke vide det saa vist." Han braavendte igjen paa Gulvet: — „Desuden ... nogen Søn ..."

Hun stirrede ude af sig selv paa ham: — „Og Du ... Du ... tør sige det! ... at Du ikke behøver at vide om, enten han lever eller er død, —for din Gud, Kristensen!"

Han stod mørk foran hende og sagde dirrende lavt:

„Brug Du de Veie, Du har havt hidtil, jeg har aldrig hindret Dig, og skaf Dig Besked ... men udenom mig!"

„Kristensen! Kristensen! ... Jeg har det saa ondt ... Jeg har havt det ondt hos Dig nu i fire Aar. Hjælp mig, hjælp mig ... jeg har jo ingen anden end Dig! ... Slut med den Haardheden. Skal jeg leve, maa jeg have baade Dig og Gutten. Gi' mig ham!"

„Siger Du det, Gjertrud! Ja jeg er ikke den, som har villet gjøre os ulykkelige, men baade Du og han har syndet imod mig ... og jeg ... kanske ogsaa mod Jer." Han stod en Stund, som han kjæmpede med sig selv.

„Som det staar nu, kan Du skrive ogsaa i mit Navn. Men," han saa sig om, — „jeg skulde saa absolut været ude ved Tømmerflaaden min, som An-

ders og Nils har belagt i Iskanten. Det er Fralandsvind ..."

Inden hun vidste Ordet af det, saa hun ham skynde sig ned ad Gadedørstrappen i Snefoget, medens han samtidig knappede Overfrakken.

En Eftermiddag i næste Juni sad de sammen i Kahytten ombord i Rutland. De laa i Kragerø, og Nils var i Eftasværdshvilen gaaet op i Byen til Posthuset. Kristensen sad i Skjorteærmerne for Heden, og Skylightet stod vidaabent, medens Solen fra Kahytsruderne faldt med to skraa Støvstrimer ind paa Bænken og Køiebrættet.

Pludselig lyttede de ... Det var Nils's Stemme, de hørte oppe paa Dækket. Ægtefællerne havde gaaet et langt Halvaar i spændt Venten paa Brev fra Sønnen. De havde stadig opgjort sig et nyt Haab for hver Havn, hvert Postkontor, de skulde komme til. Dette Liv i Uvished havde taget paa dem, og de søgte nu kun gjensidig at sætte Mod i hinanden; den ene vilde ikke lade den anden mærke sin Uro.

Nils stak varlig Hovedet ned igjennem Skylightet; han rakte sin tynde Overkrop længere og længere, og paa behørig Distance tog han forsigtig Sving med Armen og lod triumferende et Brev falde ned paa Bordet.

De sad begge og saa paa det uden at tage det. Var det blot et almindeligt Forretningsbrev? ... Men nei, det havde mange Poststempler og ... var ... fra Bernt ... selv. Hun havde sin Gut!

For Madam Kristensen kunde der intet staa indeni Brevet, som overveiede dette ene.

„Læs Du, Mor! ... Læs!" — sagde Kristensen lidt overgivet i Maalet. Han havde set, at Uden-

paaskriften lød til: „Velagtede Skibskaptein Johan Kristensen", og ikke til Moderen.

„Kjære Fader!

Der er mange Aar, siden jeg har været saa glad som idag, da jeg fik Eders Brev om, at jeg faar Lov til at skrive til min Fader igjen ligesom andre. Og derfor er det, jeg heller skriver idag for at sige Tak over denne store Lykke end vente til en anden Dag med et langt Brev, som jeg nok alligevel skal bekoste. Jeg fik ellers ikke sove hele Natten i min Køie, dersom jeg vidste, at jeg ikke havde skrevet idag straks. Her fra Montreal vil jeg ogsaa skrive det næste Brev om alle Hændelser og om New Orleans, hvor jeg kom, da det værste var over; men det var seksten Nordmænd, som strøg med, saa de har nok nu en lang Liste paa Sørgeanmeldelser hjemme i Bladene, hvilket I vel vide bedre end jeg. Vi gaar nu for Belfast i Irland. Men det, som jeg ogsaa især vilde sige min kjære Fader, efterat jeg nu har faaet hans Tilgivelse for mange Aar, er, at jeg ogsaa selv nu er kommen i Tvil om min Levevei. For jeg har i det sidste Aar læst meget i Bøger og saa begyndt at kige paa alle de Dokker og Værfter, jeg bare kan komme til, hvor der ligger Fartøier, for at se, om det stemmer med, hvad jeg læser om Konstruktionerne og dertil hørende. Og enten vil jeg nu tage Styrmandseksamen, som jeg saa omtrent kan til, eller blive Skibsbygmester, som Du tænkte, men som koster Penge, især nu, det skal gaa lidt fort, og jeg har bare tre og tredive Pund at lægge til. Men vil min Fader hjælpe og Du Moder ogsaa være med at tilstyrke ham til det, saa vil jeg helst nu blive Bygmester og se til med Tiden at hjælpe lidt paa de gamle Façoner hjemme. Dersom Du skriver til Belfast til Konsulatet, kommer Brevet til mig, hvor jeg er; men jeg gaar nu ikke langt fra England, før jeg faar Svar. Skrevet

med stor Glæde i Montreals Havn og saa frisk som en Fisk. Jeg tror ogsaa, en Skibsbygmester netop har godt af at have prøvet Sjøen selv for praktisk Erfaring. Hils Mor!

Din taknemmelige og hengivne Søn

Bernt."

Kristensen tog Brevet hen til sig paa Bordet og sad en Stund med det mellem Hænderne. Hans Ansigtstræk begyndte at bevæge sig, hans Krop gjorde en og anden Rykning, medens han bed sammen Tænderne for at blive Herre over sin Bevægelse; men han formaaede det ikke. Graaden kom ham i Øinene, og han lagde Hovedet ned paa Hænderne. Den svære Krop fik flere og flere Rykninger, og med ét hørte hun, at han begyndte at hulke. Det var, som det brød sig ubehjælpeligt indeni ham, medens han hulkede høiere og høiere og tilslut gav efter for et helt Udbrud, der ikke mer var til at stanse ... Det var underlige Lyde; thi der skal Vane ogsaa til at græde ...

„Men, kjære Kristensen! ... kjære Kristensen!" ... Hun saa aldeles forskrækket paa ham.

Nu havde hun kjendt sin Mand i tyve Aar; — men dette var en ny Oplevelse!

XV.

HVORLUNDE BERNT „BÆNDER EN JOMFRU".

Der havde i flere Uger været stor Travlhed paa Madam Kristensen. Loftkammeret var blevet pyntet som en Dukkestue baade med Frynser og Gardiner. Der var sat nye Ruder i Kvistvinduet istedetfor de gamle forsømte, der baade var sprukne

og grønne, var hængt Skilderier paa Væggen og gjort Stillads og syet et Omhæng om Sengen. Det var, som der var blæst deroppe, og hun havde lagt et Par Lagener paa Sengen, som hun engang havde kjøbt paa Auktionen efter afdøde Thesen paa Teje, men som var for fine for deres huslige Brug og aldrig siden benyttede.

Tingen var nemlig, at Bernt havde skrevet, at han i Oktober agtede at komme over med Andersens „Augusta", som da skulde gaa fra Hartlepool. Han havde været paa Skibsværft der i henved tre Aar.

Madam Kristensen var i den Anledning blevet hjemme fra en Rutlandstur, „for at Gutten ikke skulde finde tomt Hus, naar han engang kom hjem til sine Forældre."

Det viste sig imidlertid, at hun havde været overflødig forsigtig; thi Kristensen kom med Rutland endnu gode otte Dage før Sønnen.

Og nu var Bernt kommet, stor og staut og fint sjømandsmæssig klædt, vel saa høi og bred over Skuldrene som Faderen, en lidt mørkskjægget ung Mand paa to og tyve med et bestemt præget Træk om Munden og Moderens smukke bøiede Næse.

... „Og saadant støt solid Væsen, Kristensen! ...snakker ikke, uden han har noget at sige. Og saa, — har Du lagt Mærke til det? — han svarer aldrig videre, men spørger altid."

„Efter Dig, Mor! ... Du har altid været nysgjerrig."

„Derfor har jeg ogsaa faat vide noget i Verden, Kristensen! og det skal Du ogsaa se Gutten gjør."

„Véd Du, hvor han er gaaet hen?"

„Ud i Byen, sagde han, ... indom Nilsens."

„Det er Grethe Nilsen det, skjønner Du, Mor!"

„Det var mere, end jeg troede Dig til at se, Kristensen! Han har altid havt et Øie til hende. Skulde jeg opregne alle de Gange, han har spurgt

efter hende i sine Breve, blev det mange. Han fik det en Tid saa travlt med at vide om alle Forlovelserne i Byen, Du kan tro, jeg lugtede nok Lunten."

... „Saa heller, det blev Polly, Mor!"

„Poll ..." — Madam Kristensen stansede ved Tanken ... „Ja véd Du hvad, Kristensen! ... det var ikke det værste."

Det var, som Madam Kristensen hermed havde faaet noget at tænke paa; thi hun satte Mælkefadet i feil Hylde ude i Spisekammeret og var to Gange efter Kaffedaasen uden at huske paa at tage den.

— „Nu, Bernt! — hvor har Du været?" — spurgte hun, da han kom ind. Det var Dagen efter hans Hjemkomst.

„Der var ingen hjemme hos Nilsens; men jeg tror alligevel, at jeg saa et Glimt af Grethe igaaraftes i Vinduet, da jeg kom. Og saa maatte jeg jo op paa Takkelloftet og se paa gamle Tomter ... Snakkede med Kjelsberg ... en morsom gammel Susing! Jeg huskede ikke, han var saadan en Skrue. Han stod længe bare og saa paa mig og sagde saa, at jeg var „dukket op ligesom af Havets Vande for hans Øine som et stort Eksempel til Bestyrkelse!" ... og saa spurgte han mig med ét ganske glubsk, om jeg „som en udenlandsk" havde noget at udsætte paa hans Takkelloft? Det passede jeg mig nok for; jeg kjender Karen! Men aldrig troede jeg, Loftet havde været saa lidet og lavt. Jeg har altid tænkt, det var saa stort. Og saa var jeg da nede paa Rutland! Det er utrolig, hvad man kan lære af en saadan gammel Kasse, — den er af de ægte Nordsjøbaskere. Og jeg husker hver Planke, hver Spant, hvert Klinksøm paa den, tror jeg. Jeg maa ned til den i Eftermiddag igjen."

„I Eftermiddag maa vi gaa ind og hilse paa Takkelmesteren!"

„Ja men først til Nilsens, — jeg er vis paa, de

er hjemme. Desuden ... jeg har jo alt talt med Takkelmesteren!"

„Du har ikke hilst paa Polly."

„Aa, hende træffer jeg nok!"

„Jeg tænker, hun ta'r Dig det ilde op, at Du først gik ned paa Takkelloftet og ikke op til dem selv."

„Polly? ... Pyt! hende kommer jeg nok tilrette med. Det skal være morsomt at se hende igjen. Lige rødhaaret og gutteagtig vel? — kun lidt længere, ligesom jeg ..."

„Jeg vil ikke for nogen Pris støde Takkelmesteren. Vi maa først did. Polly er ikke saa let at komme tilrette med, som Du tror!"

„Polly? — Det tager jeg paa mig. Faar hun bare en liden Dosis af de gamle Historier, saa gir hun sig straks. Men Madam Nilsen, som jeg har boet hos, det er en anden Sag!" — Han satte op en meget afgjort Mine og trak i det lille Kindskjæg.

„Kjære Gutten min, Du maa føie mig i dette. Jeg skjønner, at Du alt har gjort det galt hos Takkelmesteren. Han havde nok ikke ellers med ét blevet saa glubsk, som Du siger."

„Ja, ja, som Du vil, — naar vi saa bare lige bagefter gaar, hvor jeg vil."

„Jeg tror ikke, Du husker Polly rigtig."

„Om jeg husker hende!"

Bernt aabnede Døren for at springe op ad Trappen, men vendte med ét om igjen ... „Alle disse Frynser og Pyntesligheder ovenpaa, Mor! — hvad skal de til? Tror Du, jeg er vant til sligt? Noget faar Du tage væk igjen."

„Aa Bernt, det gjør Dig da ikke noget."

„Tror Du, jeg kan bede en Kammerat op paa det? — om jeg faar nogen her da! Det er jo som til et Fruentimmer. Og Omhænget faar ogsaa stryge med. Der er jo ikke til at puste i."

Om Eftermiddagen gik Bernt og hans Mor op

til Takkelmesterens. Bernt havde sin gode joviale Mine; han havde forberedt sig paa at tage Polly med gamle Erindringer.

Da de kom, fandt de Takkelmesteren siddende i Skindlænestolen.

„Vi kommer først til vor Ven Takkelmester Kjelsberg!" — sagde Madam Kristensen med Dessein, da de traadte ind. Hun vilde straks rydde væk mulige Misforstaaelser.

„Ja vi er gamle Kjendinger, Madam Kristensen! ... Hvad det vil sige i sin Besynderlighed, skal Ungdommen først lære! Men det er en dyr Sandhed, at enhver i dette Liv er født med sin egen Rotting, ligesaa vist som Folk i min første Ungdom gik med Haarpisk i Nakken, Madam! — og Svupene falder, til vi blir bænkede eller ligger der ... Lad dem saa parlamentere om al Frihed, min Hr. Bernt Kristensen! ... Nei sæt Dem, sæt Dem, min kjære Madam!" — Han bød hende op i den grønrudede Hverkens Sofa, medens Bernt lagde sin flade Sømandshue fra sig og satte sig hen paa en Stol. — „Vi har Polly straks. Jeg behøver vel ikke at sige Dem, at jeg glæder mig ved at se Dem i disse Omstændigheder."

Døren gik op, og Bernt mente netop med sit muntreste Smil og Nik at gjøre Gjenkjendelsen gjældende, da han overrasket holdt inde og blot reiste sig fra Stolen. Den ranke, blege Pige, som traadte ind og gik hen til hans Mor, idet hun i Forbigaaende ogsaa hilsede ham, — var det Polly?

„Bernt Kristensen, Polly! ... som er tilrettekommet!" — lød det fra Takkelmesteren.

Polly syntes hverken at træde i nærmere eller fjernere Bekjendtskabsforhold til ham efter den Oplysning, men gjorde blot et Forsøg paa et lidet Smil.

„Han har vokset, ser Du! — Hvor gammel nu, Madam Kristensen?"

„Over to og tyve, Takkelmester!"

„Ja ja, Tiden gaar! Den Kjætting lader sig ikke stoppe i Spillet; den løber ud sin os tilmaalte Længde! syvti til otteti Favne er Menneskens Alder. Der var andre Kjættinger i de første Dage. Jo vist er han vokset! ... men fra sine Forældre vokser ingen. Det ses til Overflod baade af Isak og Jakob, der levede hørige og lydige i deres Forældres Pauluner, til de havde stor Alder paa Ryggen. Men Forholdene her er vel noget for smaalige. Deres Søn trives vel ikke ... Naar reiser han over til England igjen, Madam?"

„Bernt tænker nu paa at slaa sig igjennem herhjemme, Takkelmester! Han var tilbudt Post derover paa Værftet, men baade han og vi synes, at hjemme er kjærest. Jeg troede, Du, Polly, havde fortalt din Bedstefar det."

„Jeg lagde mig ikke saameget paa Mindet, enten det blev her eller der, — naar blot De var fornøiet, Madam Kristensen!" Der var noget kunstigt i hendes Maade at sige det paa; den skulde være saa rolig; men Øinene eiede en undertrykt haanlig Tindren.

Bernt likte sig ikke. Bunden var aldeles kommet væk under ham. Denne fine, lidt høie Skikkelse, — denne unge Pige, som var saa vakker! ... Det var mærkeligt, skulde hun ikke bedre kjende ham igjen. Han begyndte beskeden med sit mest vindende Væsen:

„— De husker vist, Jomfru Kjelsberg! i gamle Dage, — vi morede os godt paa Takkelloftet."

„Ja ... De løb der, — det husker jeg godt!"

... „og De var en hel Sømand ... kjendte alt."

„Saa? ... Ja, det er nu saa længe siden ..."

„Er De vis paa, at der ikke endda staar et Par af de gamle Modeller deroppe?"

Hendes Blik skjød et hastigt Glimt fuldt af Li-

denskab og Trods; men hun svarede ligegyldigt med et ...

„Har Du set noget saadant paa Takkelloftet, Bedstefar? ... jeg er der aldrig."

„Hvilket? ... Hvad?" — spurgte denne, der blev revet midt ud af sin Passiar med Madam Kristensen.

„Aa, det var noget gammelt Legeværk, som det ikke er Umagen værd at bryde Takkelmesteren med" — svarede Bernt noget kort. — „Her er nok groet Mose over mange Ting herhjemme!" — tilføiede han.

„Ja, De vil nok finde store Forandringer. Jeg véd, jeg havde ikke kjendt Dem igjen nu, om jeg ikke havde hørt Navnet."

Polly sagde det med en vis Lyst til at saare ham, det følte han; men, at hun var blevet saa smuk og saa rent havde glemt ham, det var det, som gik i ham.

„Bernt! vi faar nok ikke opholde Takkelmesteren længere" — bemærkede Madam Kristensen og reiste sig, — „vi skal ogsaa hen til Nilsens i Eftermiddag!"

„Ingen Forsømmelse, Madam! for vor Skyld ... Ruten fremfor alt!" —

Da de var kommet ud paa Gaden, mente Bernt, at det var for sent at gaa til Nilsens. Der blev ellers ingen Tid for ham den Eftermiddag til at komme ned til Rutland.

Han gik ogsaa didned og var der baade vel og længe. Men det, han studerede og grundede, var næppe bare Fugerne paa Rutland.

Bernt kom først hjem til Aftensmaden, hvor han sad temmelig ordknap. Synderlig behøvede han hellerikke at passiare; thi hans Mor aflagde Beretning om, hvordan det var gaaet hos Takkelmesterens, og gamle Kristensen sad hemmelig og nød sin Søns store og mandige Skikkelse, idet hans Blik snart gled maalende over hans brede Skuldre, snart prøvede, om han ikke var mindst en Tomme høiere

end han selv, som han var, før han havde begyndt med at gaa saadan og lude.

Den næste Formiddag, Bernt kom ud fra Nilsens, mødte han Polly paa Gaden; men hun saa vist ikke, at han hilste, — eller lod, som hun ikke saa ham. Hun nikkede ind af Ruden til Røeds ...

Dette sidste voksede op til et Spørgsmaal for ham, og han gik den Dag et Par Gange forbi Takkelmesterens Vinduer for at se det afgjort, men uden Held, endda han engang skimtede hende i Vinduet.

Han var ikke den, som vilde nægte for sig selv, at det gjorde ham gruelig ondt, at han saadan havde mistet den gamle Polly, — gruelig ondt! ... De siger, at Fruentimmerne er falske, og der kan være noget i det. Det er ialfald at mærke sig! ... Smal og fin og rank ... en Gang som en Bølge! ... Det eneste, som var igjen af den forrige Polly, var kanske Øinene. Jo—o, den Gang igaar, hun laante ham det lidet velvillige Øiekast, da huskede han hende! ... Og saa Haaret ja! — men til hende passede nu slet ikke noget andet. Skulde hun kanske have det sort! Nei i det Stykke var hun en ren Undtagelse ... uforskammet vakker! ... Men at hun saa ganske skulde have glemt ham? ...

Der gik ikke mange Dage hen, før Bernt gjorde et nyt Attentat. Det kunde dog være muligt, at hun ikke havde set ham.

Om Formiddagen, da han vel vidste, at Takkelmesteren ikke var hjemme, gik han didind. Han saa allerede ude fra Trappen, at hun var i Stuen, og bankede frimodig paa.

„Vær saa god!" — Det var Pollys Stemme.

„Aa, skal jeg træffe Dem, Jomfru Kjelsberg! ... Jeg havde nær kommet til at kalde Dem Polly!"

Hun stod paa Gulvet; men det var, som hendes Skikkelse hævede sig, medens hendes Øine ligesom forundret maalte ham.

„Jeg troede, vi nu begge var voksne Mennesker, Kristensen! ... Er det nogen Besked til min Bedstefar?"

„Ja ... Er han ikke hjemme?"

Nu fik han et Lyn af den gamle Art; thi hun forstod, at han bare løi.

„Det var en Klyver ... og saa Jageren paa Rutland, som min Far har talt om, skulde gjøres ny. Og saa vilde jeg blot høre hos Takkelmesteren, naar det kunde leveres."

„Bedstefar er hver Dag til Klokken tolv nede paa Takkelloftet! ... Jeg troede, De huskede det fra gamle Dage af, — han er aldrig hjemme paa denne Tid!"

Hun sagde det med Øinene saadan paa ham, at Bernt følte, der var lidet her mere at gjøre, og han svarede med en uanfægtet, ligegyldig Mine:

„Det er saa længe siden. En, som jeg, har havt meget at huske paa siden den Tid, Jomfru Kjelsberg!" — Idet han derpaa greb i Dørklinken, spurgte han: „Deres Bedstefar træffer jeg altsaa nu nede paa Takkelloftet?"

Han vidste ikke, enten hun havde svaret ja eller blot nikket, da han igjen var kommet udenfor. Men, hvad hun mente, var der ikke Tvil om. Hun mildest talt oversaa ham, for ikke at sige noget værre! ... og nu maatte han ovenikjøbet traske ned paa Takkelloftet og snakke med den gamle Grinebider og Tampegast om det Sludder, han havde fundet paa. Han var rasende.

Det var nu ogsaa en haard Skjæbne, som forfulgte ham bestandig ... netop Polly! ...

Nede paa Takkelloftet gik han, mens han ventede paa, at Kjelsberg skulde komme, om i sine egne Tanker og støvede efter de gamle Steder og Smuthuller, de havde havt til deres Syslen og Lege i gamle Dage. Og da Stigen op til Plankeloftet stod der som før, faldt det ham ind at gaa op ad den

for at se. De havde løbet mangen Gang deroppe. Han gik over de løse Planker ... Det havde slet ikke været ufarligt; men han var vel blevet saa meget tungere nu. Han keg ud af Gluggen ... Men pludselig fængsledes hans Blik af en opspigret Hylde henne i Krogen under den nederste Bjelke. Han gik nærmere. Der stod tre af hans Modeller pudsede og i den netteste Orden. Der var ingen Tvil om det! ... alle Smaastykkerne var ordnede og nummererede med omhyggelig Nøiagtighed og lagt saadan, som han selv gjorde det i den Tid ...

Han stod en lang Stund med korslagte Arme foran det ...

Pludselig skyndte han sig over Loftet ned Stigen igjen og lod Takkelmester være Takkelmester. Han gik hastig Gaden nedover og lige hjem.

Hans Mor stod i Kjøkkenet med opbrættede Ærmer og lavede Kaalrabistappe til Saltmaden. Hun hørte, at det var Sønnen, som gik i Stuen, men satte alligevel Træklubben fra sig og saa ind af Døren.

Der gik han hastig frem og tilbage fuldt optaget og bed sig i Overlæben.

„Hvad er det, Bernt?"

„Ingenting ... Ingenting, Mor!" — Han forandrede sit Væsen straks, han saa hende. „Aldeles ingenting, forsikkrer jeg Dig! Jeg gad bare ikke vente længere paa den Takkelmesteren."

Hun gik ud i Kjøkkenent igjen; men om lidt kom Bernt efter hende.

„Kan Du forstaa det, Mor, hvad der gaar af Polly Kjelsberg? Hun var været aldeles kontant imod mig, helt fra jeg kom."

„Mener Du det, Bernt! ... Ja jeg synes ogsaa, jeg mærkede, at hun ikke indlod sig videre med Dig."

„Indlod sig med mig? ... Nei, er det noget, hun ikke gjør, saa er det vel det. Hun ... naa ja!" —

han kremtede — „Det kan jo være mig det samme. — Men kan Du skjønne det?"

„Jeg sagde Dig, at Du havde glemt, hvordan Polly er. Du skulde ikke fornærmet Takkelmesterens."

„Tror Du, det er derfor?" — Han rystede paa Hovedet — „Nei, — hun vil rentud ikke kjendes ved mig! Der er nogen, som har lagt ondt iveien for mig der, mens jeg har været borte."

„Umuligt, Bernt! Der har jo ingen tænkt, at Du vilde noget der, og det skulde være det eneste, om Du havde staaet iveien for nogen af dem, som har villet have hende."

„Har da nogen friet?"

„To eller tre, tror jeg, — efter hvad jeg kan skjønne paa Takkelmesteren. Tvertimod, Bernt! Er der nogen, Du har vist Dig fri for i dine Breve, saa er det vel Polly, saadan som Du altid har skrevet om hende som rene Barnet. Og det spørges nok, kan Du tro, blandt dem, som har Brug for at vide det."

Bernt stod og stirrede stivt ned i Gulvet ... „Og saa har Polly vel ogsaa faat den Fornøielse at høre det, kan jeg tænke? Hun har jo læst Brevene."

Madam Kristensen stod med den ene opbrættede Arm i Siden halv vendt fra sit Arbeide ... „Véd Du hvad, Bernt! ... Jo mere jeg tænker over det ... det skulde nu vel aldrig være alt dit Tøv i Brevene, som hun har taget sig nær? For hun har virkelig været aldeles paafaldende imod Dig."

Bernt stod lidt til og dreiede sig saa pludselig om — „Adiø, Mor!"

Da hun hørte ham springe nedóver Gadetrappen, skyndte hun sig ind i Stuen, aabnede Vinduet og saa ud ... „Jo, han gaar ganske rigtig op Gaden til Kjelsbergs!" —

Pollys Ansigt skjulte slet ikke, hvad hun følte, da hun saa, at han havde den Dristighed saa lige

efter at indfinde sig paany. Men, da han saa ovenikjøbet næsten i det samme, han traadte ind i Stuen, sagde aldeles ligefrem og brusk: — „Jeg har nok Lyst til at tale et Ord med Dig, Polly!" lynte hendes Øine. Hun traadte med lidenskabelig oprørt Værdighed lige imod ham og svarede:

„Men det har ikke jeg Lyst til med Dig, Bernt Kristensen!" ... Hun vendte sig derpaa for at gaa ud af den anden Dør og lade ham blive alene i Stuen; men han forhindrede det ved simpelthen at stille sig iveien.

„Du slipper ikke ud, før Du har sagt mig, hvem der har lagt ondt ind for mig hos Dig, Polly!" Bernts truende mørke Øine og hele blege Mine spaaede den vedkommende en Ulykke. Det var klart at se, at han nu ikke tog Spor af Hensyn.

Polly studsede et Øieblik og sagde blot halvmut:

„Der har ingen bagtalt Dig! Jeg tror heller aldrig paa Folkesnak, — saa nu véd Du det." — Hun gjorde en fornyet Bevægelse mod Døren.

„Hør nu, Polly! Er det for det nederdrægtige Sludder, jeg har skrevet om Dig i Brevene? Jeg har ikke ment en Døit af det ... eller ... jeg tænkte jo ikke engang, at Du var voksen!"

„Slet ikke! — Jeg husker ikke engang de Breve ... om jeg har læst dem! ... men de er jo gaaet rundt til saa mange baade hos Nilsens og andre ... saa, ... har der staaet noget om mig, er det vist blevet paaskjønnet — paa de rette Steder." — Med den Besked vilde hun nu for Alvor gaa, men stansede, da han igjen syntes at ville forhindre.

„Du husker kanske ikke Modellerne heller!" udbrød han harm. „Men jeg har været oppe paa Plankeloftet idag og set noget andet, Polly! ... Der staar de ... og er Du ikke ganske sort, saa siger Du ærligt og sandt, at Du nok har husket baade Brevene og dem. Der var slet ikke noget tykt Støv. Der var baade feiet og pudset deroppe!"

Han saa, at hun blev overrasket og temmelig forvirret.

„Jeg tænker, Du staar med det, Polly! Jeg vidste ikke, Du var saa ondskabsfuld. Du har rent ud lagt an paa at pine mig ... og overse mig fordi Du kanske har dem, som er fornemmere end jeg til at gjøre Krus for Dig ..."

„Det er ikke sandt!"

„Ikke sandt? ... Se mig bare i Øinene paa det. Du har havt to tre Friere alt!" — Bernt var nu rasende.

„Ja, men jeg tog ingen af dem!" Nu tog ogsaa Harmen hende. „Men hvor gik Du hen, straks Du kom tilbys? ... Jo jeg skal sige Dig det, — lige til Grethe Nilsen, som sidder der og nidsyr og er saa pen, at hun ikke engang tør se ud og hilse til Folk, som gaar forbi paa Gaden! ... Men alt dette er jo aldeles det samme. Jeg véd sletikke, hvad Du kommer her og holder Forhør for? Grethe Nilsen svarer Dig vist noksaa pent paa alle Ting, baade hvormange Friere hun har havt — om hun har havt nogen da! — og alting ..."

„Ja, men nu svarer Du mig, Polly! ... klart og greit! ... Det, jeg gjør nu, er at jeg frier til Dig! .... Jeg siger Dig, Grethe Nilsen var en stor Dumhed!" — Han greb efter hendes Haand; men hun tog den til sig. — „Indbild Dig nu bare ikke det, at jeg synes, at hendes sorte Haar er saa rart, — det kan da ikke maale sig med dit! ... Jeg saa straks, at Du var en Undtagelse, Polly! og at jeg havde været hestedum, for saa vakker som Du, har jeg ikke set nogen i England, — ikke i Ostindien, — ikke paa Kap, — ikke i Montreal! og jeg forsikkrer Dig paa, der gives ikke nogen som Du i hele Verden!"

Hun svarede ikke.

„Der var en Tid," — sagde han pludselig nedslaaet — „da vi altid var sammen og aldrig tænkte paa, vi skulde skilles. Skibsfaçonerne, som vi holdt

paa med da, tager jeg nu op igjen. Men det blir som en saadan Enkemand, det skjønner jeg nu, — for — gaa skal det! ... et Værft skal det blive til, enten Du er med eller ei!" — udbrød han pludselig barsk; han saa Polly med sin bestemte Mine ind i Øinene ...

Døren gik op! Takkelmesteren kom ind til sin punktlige Middagsmad og satte Stokken fra sig.

„Saa—aa? — Bernt Kristensen! ... Ungdommen venter ikke længere paa en gammel Mand. Nu gaar de bare sin Vei, dersom man ikke skynder sig saa rask op til dem, som de har Brug for. Bevares ... Bevares! ... væk er de! Men nu er det lige i min Middagstid, Hr. Bernt Kristen...sen!" — Den gamle var nu virkelig glubsk at se paa.

„Men Bedstefar ... Bedstefar! — saa hør da! ... Du ... Du véd ikke, hvordan det hænger sammen ... Vi ... vi ..." — hun gav Bernt et Blik saa straalende, at han pludselig gjenkjendte hele den gamle Polly.

„Ja, Hr. Takkelmester! ..." — begyndte denne — „naar det blot havde ladet sig gjøre, at faa greiet det dernede. Men her er nok nu Tale om en ganske anden Slags Splidsning, for — ikke sandt, Polly? — for, Hr. Takkelmester! ... det er nok Meningen at spørge Dem, om De kan have noget imod, at ... Polly og jeg ... Ja jeg mener, vi har nu fra Barnsben altid ligesom været sammen, og saa mente vi, — ja, vi ikke bare mener, — at ... om Takkelmesteren vilde sige ja til den Sag?"

Takkelmesteren stod og gloede paa ham. Blikket blev mere og mere uvist, idet det afvekslende gik fra ham til Polly og tilbage igjen. Endelig udbrød han hidsig:

„Frir han til mig? ... Jeg forstaar ham ikke ..."

„Nei til mig, Bedstefar!" — udbrød hun og gik hen til ham og lagde Armen over hans Skulder.

„Naa — saa ... saa! ... Men forstod jeg Dig

ikke saa, at han var Dig imod? ... Det var altsaa høiligen feil. Saa den Bernt Kristensen skulde komme drattende paa den Maade ned paa Dækket her! ... Naa, naa ... vi faar tænke, at det ikke er bare ulovlig fra Merset, men høiere ovenfra ... selve Befæstningen. Men han var jo den, Du ikke likte, Polly? ... Naa saa! Ja det er en anden Sag! ... Naa, ja ja ... naturligvis en stor anden Sag! ... Naar Du vil og, — Ja ja, Polly! ... Skaffer Du dine Forældres Ord for det, Bernt! saa skal mit Besyv og Velsignelser lægges til Pagten i Overflødighed. Men ubegribeligt er det ..."

„Kan Du ikke begribe det, Bedstefar! — det er ham, jeg har holdt af bestandig."

Enten Bedstefar begreb eller ikke begreb det, slog Bernt nu Armen omkring hende og udbrød:

„Saadan fin Skonnert findes der ikke ... og min er hun!"

„Fin Skonnert ja! ... fin Skonnert ... ganske rigtig. Har han ogsaa en Haand til at styre med? Men nu, Polly, tænker jeg, vi opsætter Middagsmaden og gaar hen til Kristensen og foredrager Sagen ... Men" — han saa paa sig — „jeg er ikke klædt til Parade ..."

Polly maatte nu følge ham ind for at hjælpe til med Pudsen. Medens han tog sine bedste Klæder paa — den lange blaa Frakke, som altid maatte børstes, medens han havde den paa sig, — og ordnede sine Søndagsflipper for Speilet, udstødte han forskjellige Bemærkninger: — „Vakker Gut ... vakker Gut ... og forsvarlig udrustet med Kundskaber for sin Næring ... Har sine Forældres Støtte i Ryggen! ... boende her paa Stedet ... reiser ikke fra Landet ..."

Da de gik nedover Gaden, var Takkelmesteren kommet i et ypperligt Humør. Han staurede, som vanlig, langsomt afsted og kunde i sin Fornøielse,

idet han stansede og stødte Stokken i Gaden, ikke undlade at udtale:

„— Et stolt Par! ... et stolt Par!"

Da de saa skulde op af Gadetrappen til Kristensens, tog han Bernt i Armen for at støtte sig paa ham.

„Sandelig, mi'sæl!" — sagde han lunt — „har Du kunnet faa Polly, saa har Du vist, at Du kan „bænde en Jomfru"!"

XVI.

RUTLAND.

Vil Du lære at kjende gamle Skipper Kristensen, som nu er „oplagt", saa lader det sig nok gjøre i en af Smaabyerne. Han gaar meget ludende og med Stok, men er endnu nok saa rørig i sin blaa Pjekkert og Hundeskindshuen. Er han stolt af noget, saa er det af de Aar, da han tjente op de første Skillinger, som tilslut gjorde ham til den Mand paa otte, ni tusind Speciedaler, der nu gaar der og ser paa Sønnens Skibskran. Han har nok sin Part i, at det blev til noget det ogsaa. Thi, at Bernt straks fik en Bark at bygge, skede paa den Maade, at „gamle Kristensen" som Førstemand tegnede sig for en Part i Fartøiet paa tre tusind Daler, og da Takkelmesteren nu ogsaa lod fem hundrede, — som han sagde — „svømme paa Bølgen", blev endnu i samme Maaned alle ti tusind Specier fuldt tegnet.

Men spørg ham ikke om, hvordan han forliste Rutland. Det gik til paa en høist ærgerlig Maade.

Han var kommen hjem og havde klaret Farten i en af de stormfuldeste Høstmaaneder, der havde

været paa Sydkysten i Mands Minde. Store Krigsfartøier var komne ind til Arendal og Kristiansand med Rummene fulde af Vand, hver By og hver Nødhavn laa fuld af ramponerede Fartøier, der bare havde at reparere, og den store Eg ved Kirken i hans Hjemby var knækket.

Rutland havde vidst at smutte sig frem mellem Skjærene og ride Havet af, medens det kogte udenfor, og var nu, som sagt, kommet vel hjem. De havde losset den lille Fragt for Hjemstedet, og Fartøiet skulde blot seiles en Fjerdingvei rundt ind i Tømmervigen, for at faa en alvorligere Bundreparation; thi nu trak det Vand, saa der begyndte ikke mere at blive Mening i det. Det var pent, roligt Veir, lidt koldt, og om Aftenen forankredes det tomme Fartøi lige indenfor Odden, hvor de første Huse i Tømmervigen begyndte, og hvor Landeveien fra Byen gaar under Fjeldet helt nede ved Søen. Javist gik der en Smule Dønning, saavidt at man kunde mærke, at Fartøiet duvede noget; men det var ogsaa alt! — det forsikkrede siden baade Anders og Nils. Der var med Kristensens Lov ingen ombord. Nils og Anders var gaaet hjem hver til sig.

Kristensen var selv den første, som var ude at se til Rutland om Morgenen; siden kom Nils. Da laa den sunket, saa Sjøen spulede over Rækkerne. Ankeret var truffet til at tage Grund paa et Fjeldstykke under Vandet, og Strømmen havde sat saadan til, at Fartøiet havde ligget og hugget sig i Bunden hele Natten.

Kristensen gik der mange Dage og grundede; men Resultatet var, at det ikke kunde lønne sig at reparere Rutland. Skuden fik paa noget Vis varpes op i Stranden, Træet ophugges og Jernet sælges.

Rutland havde nu, før de tænkte det, „sat ham og Gjertrud paa Land!"

Kristensen kjøbte siden Gaarden Berg ude ved Tømmervigen, som de længe havde havt Øie paa.

Der var et velbygget Hus at faa for en billig Penge, og med den lille bekvemt liggende Jordvei havde den virksomme Madam Kristensen sin egen Spekulation: hun vilde sælge Grønt til Byen ... bevares, blot det madnyttige! hun var ikke den, som „svimlede med Gartnerskab og Levkøier." — Men Resultatet er ogsaa blevet, at de Penge, de har lagt hen der, nu bærer sig to tre Gange saa godt som dem, de har i Banken. Kjærren gaar stadig tilbys med Kaal, Næper, Kaalrabi og Rædiker, medens Nils's noget forkrummede Baadshageskikkelse trolig gaar ved Siden af og fører Tømmerne.

I de første Aar boede Bernt og Polly i Kristensens Hus i Byen; men „Ungdommen udvider sig" — som Takkelmesteren sagde, og nu har de sit eget nede ved Værftet.

Naar Polly gik udover Landeveien langs Stranden til Berg, maatte hun altid ned i Fjæren og se og kige paa Rutland, som de huggede op, og som laa der, stadig minkende, med sin flade Hæk, sit stærke Spring paa Skroget og den fyldige Boug efter gammeldags vestlandsk Galeasfaçon. Det var en egen Nysgjerrighed ... Hvad der især var Tale om og Gjenstand for Undersøgelse, var den Sølvpokal, som Sagnet havde fortalt, skulde være skjult eller gjemt nogetsteds inde i Tømmeret. Det blev paa det nøiagtigste undersøgt; men den Side af „Manden i Staværn" stadfæstede sig ikke.

Derimod fandt de paa et Par Steder Aarstalsmærker, som viste, at Fartøiet var bygget, eller ialfald Materialet havde ligget færdigt Anno 1755. Rutland forliste i 1856, — saa der kunde disputeres meget, om Fartøiet var blevet hundrede Aar akkurat eller hundrede og ét eller ni og nitti.

Madam Kristensen sagde altid, at Rutland var bleven hundrede Aar gammel! — og det vil vi tro. Men, om vi skal tro det, som Takkelmesteren sagde i sin Tale under Bernts Bryllup med Polly, er en

anden Sag, som der vist i vor Tid vil dømmes høist forskjellig om. Idet han rørte ved den Bølge, han kaldte „Bernts Feiltrin i Udlandet, men at han tilslut var gaaet under Lydigheden mod sin Far", vendte han sig med en Parenthes til Madam Kristensen:

„— med al Respekt, Madam! ... jeg ser altid efter, hvor Rottingen hænger i Huset ... Et Hus uden Rotting, det ... Ja jeg mener naturligvis ikke Dem, Høitagtede! ... Me...n til syvende og sidst! ..."

INDHOLD

AF

FJERDE BIND.

	Side
Grabows Kat	1
Rutland	117
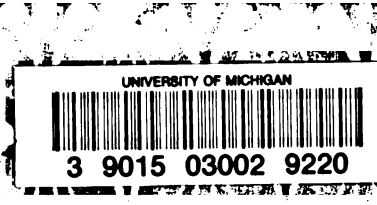
UNIV. OF MICH.
JAN 11 1968